

1.96.

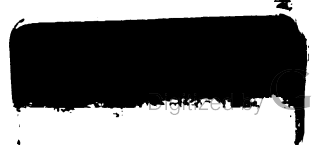
[Faint handwritten text]

*James Buchanan in the Museum of the
Camp 1735, 47-2*

Letter
T. B. 116

A. 96.

Yours truly,
Chas. W. Johnson

Lucy
Pl. 116

SJ I X R
SEGAĀA MAZMŪR ρ DĀ'ŪD,
D Ā N
P Ū DJ I ρ A N J A N G L Ā J I N.
T E R K Ā R A N G
' Ā T A S T Ī T A H
SEGAĀA TUŴAN PEĀRENTAH
K O M P A N I J Ā.

Dibendar 'A M I S T E R D A M,
Tertarā 'awleh R. dān D J. W E T ' I S T E J N, P E N A R Ā ρ
K O M P A N I J Ā.
M D C C X X V.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

LECTURE 10

STATISTICAL MECHANICS

ENTROPY

AND THE SECOND LAW

OF THERMODYNAMICS

PROFESSOR J. K. JOHNSON

SURAT SEGALA MAZMUR DÂ'UD.

MAZMUR JANG PERTAMA.

Berbahagija lâki 'itu, jarg Tijâ-
da mâ'lokh sidarg fâsikh grang,
Dàn tîda berdjadjakh didjâlan dawfa, Di-
madjlis 'awrang sindir bersantawfa. Tetâpi
sûka pada gnep Tawrât, Merg'adjij dija
hingga berthajât.

2 'Ijâlah sâma pôhon kâjuw, jarg Ter-
tânam pada sejkroh 'âjer trang, Jarg mem-
brij bowah pada dejwasânja, Dàn tîda lû-
roh dâwon kapadânja: Perbowâtannja sa-
kalijen klakh Ber'ontong dengan berkat
jarg sabakh.

3 Bagîni bûkan fâsikh jarg saram, Te-
râpi sâma duli dan sekam, Jarg 'angin
sudah merg'amburkan dija. Dilhukum
dàn djamâzet jarg mulija Tidâkan 'aw-

rang fâsikh jarg dalap Baferta 'awrang xâ-
dil bertatap.

4 Sebab Tûhanku Huwa merg'enal Sa-
kârang 'ini sampej gnep kakal Djâlannja
'awrang xâdil jarg gomilarg, Tetâpi song-
goh songgoh 'âkan hilang Segala djâlan
djâlan dan makar, Jarg 'awrang fâsikh
'ada mengthabar.

MAZMUR JANG KA II.

1 **M**erg'apa grang CHalâjikh jarg halat
Bergompar pada tempat jarg mulija, Dàn
sakalijen 'umer jarg safat Merg'ira bârang
jarg terlâlu sija? Segala Râdja bûmi jarg
'angkâra Berbangkit merg'adâkan penja-
ruw, Dàn Mantrij sâma sâma berbigâra
Melâwan Huwa, dan 'Urâpan Huw,

2 'Udjarnja; bâjik kâmij memitjah Men-
gârikh

tjarihk perg'ikatnja sakalijen, Dan bowang
 pada pâgi dan djimah Talinja deri kâ mij
 demikijen. Jang dūdokh pada sawrga
 katinggi'an, 'Ijalah klakh tertâwa dan ga-
 mar; Mahâ besar Tûhanku kapudji'an
 Klakh bergûrawkan dija sabenar.

3 Tatkâla 'itu Tûhan dengan kras Mor-
 kânja 'akan basermân padânja, Dan dengan
 'amârahnja jang padas Klakh 'ija meng'a-
 djūtij kapalânja. Bahuwa 'aku sudah meng-
 'urâpij Radjâku 'itu jang Sulthân besar
 Di'âtas bûkit TSijawn, kulargkâpij Kasû-
 gi'anku 'itu jang benar.

THEH.

4 Kuhendakh bilarg 'akan sakhadlâ: Padâ-
 ku Huwa basermân bagini; 'Angkawlah
 'ânakh 'aku jang bakhâ, Kuper'ânakhkan
 'angkaw hârij 'ini. Mintâlah 'angkaw 'apa
 deri dâku, CHalâjihk maka 'aku 'akan brij,
 Segala hûdjong bûmi pufakâku, Mendjâdi
 pegârganmu jang tlasij.

5 Klakh 'angkaw dengan tongkat dan be-
 sij Menombokh dija pawn sakâli kâli, Dan
 meromokhkan dija dinegrij Saprij sawâtu
 bâdjan dan kawâli. Kardjâlah deiran ber-
 budij bigâra, Hej sakalijen Râdja dan
 Sulthân, Trimâlah tâ'adib jang menjangsâra,
 Hej Hâkim Hâkim bûmi jang xirfân.

6 Hej sakalijen khawm kitil besar, Bakh-
 tilah pada Huwa santijâsa, Tâkotlah kâ-
 mu, dengan gomitar Hendaklah kâmu sù-
 ka dan termâsa. Hendaklah kâmu 'aw-
 rang samowânja Kutjôpij 'ânakh lâki jang
 kafil, Sopâja djârgan hârgat gram morkâ-
 nja, Dan kâmu 'ini hilarg disabîl.

7 Tatkâla 'amârahnja jang besar Sedi-
 kit djuga 'angus dan bernjâla: Bagija sâsa-
 'awrang jang benar Berlindong kapadâ-
 nja sedekâla.

MAZMŪR JANG KA III.

1 JÂ Tûhanku Huwa, Bagimâna djuwa
 Mûfôh sudah tambah grang? Bânjakh bâ-
 njakh

njakh kâwan Bangkit, dan melâwan 'Aku
 'ini degan prang. Bânjakh 'awrang 'ada
 Kâta deri pada Hhâl djiwâku jarg djo-
 muw ; Tida kapadânja Bârang bagijânja
 Degan 'Allah Tûhan Huw.

2 Hânja 'angkaw Huwa Kapadâku
 djuwa 'Ada prifej dan khahar, Mulijâku,
 lagi Jarg tinggikan pâgi Kapalâku jarg tja-
 bar. Degan sawarâku Berfarûlah 'aku
 Pada Huwa penubus, Maka gombalâku
 Menjahûtij 'aku Deri bûkit jarg khodus.

3 Sudah bâring 'aku Tidor digitâku ;
 Lâlu 'aku jarg lelap Sudah djâga djuwa,
 Kârna Tûhan Huwa Sudah lâpikh 'aku
 gnap. 'Aku bûkan 'ada Tâkot deri pada
 Lakhâ 'awrang jarg berprang, Jarg kuliling
 'aku Lâwan gnap djiwâku Pada pâgi
 dan petang.

4 Bangkitlah, hej Huwa, Melepaskan
 djuwa 'Aku 'ini, jâ 'llah : 'Angkaw sudah
 pâluw, HHarâj satruw mâluw, 'Awrang

fâlikh terpitjah. Kabidjikan 'itu Dan chalâts
 bagitu Pûnja Huwa jarg sadîm ; 'Atas
 gnap balâmu 'Ada berkat kâmu, Jaznij
 'awrang mustakhim.

MAZMŪR JANG KA IV.

1 SAhûtij, jâ 'llah, dozâku, Tatkâ-
 la 'aku berfaruw ; Disûfah luwaskanlah
 'aku: Kasijankanlah 'akan dâku, Degar
 mintâku jarg fakuw. Hej 'ânakh 'awrang
 jarg mulija, Hhormatku brapa lâma grang
 Mendjâdi kamaluwan sija? Dan kâmu
 klakh meng'âfeh dija, Menjârij dusta
 dan ramang?

2 Tahûlah kâmu 'antarânja, Jarg Huwa
 sudah menjakuw TSâlehnja bagi trang
 namânja: Klakh Huwa degar, kapadâ-
 nja Tatkâla 'aku berfaruw. Gantarlah
 kâmu samadjâlah, Dan dawfa djârgan
 kawdekap, Didâlam hâti berkatâlah,
 Dijamlah dan berfantawsâlah Dipatidô-
 ran bertatap.

3 Menjombilehlah 'awleh kâmu Perform-
 biléhan jarg punoh Qadâlet, hâraplah dji-
 wâmu Kapada Huwa jarg Radjâmu, Pang-
 harâpanmu jarg togoh. Terlâlu bânjakh 'aw-
 rang kâta ; Sijâpa 'awrang 'âkan brij Kulî-
 hat bâjik dengan mâta ? 'Angkatlah 'âtas
 kâmiij njâta Tjahâja hhadlret jarg kafij.

4 Telah kawbrij hatiku râfa Kafukâ'an-
 ku dan gamar Lebehlah deri pada mâfa
 Gendomnja dan 'angawr bejâfa Taperbâ-
 njahkan dimakar. Klakh maka dengan dâ-
 mej 'âku Berbâring, tidor terlelap ; Hej
 Huwa , 'argkaw jarg gitâku Klakh men-
 dâdokhkan kapalâku , Dan brij santawfa
 jarg tatap.

MAZMŪR JANG KA V.

1 Sambotlah kâta budjokanku, Jarg
 'âku, jâ 'Ilahku Huw, Katelingâmu ber-
 faruw, Dan mengg'artilah, hej Tûhan-
 ku, Perg'adj'anku.

2 'Ejlirlah 'âkan sawarâku Penjaruwan-

ku jarg befar ; Sebab padâmu sabenar Klakh
 'âku menatap dozâku, 'Ahaw Radjâku.

3 Klakh 'argkaw dengar pada pâgi Sawâ-
 ra hamba, jâ 'Elthakh ; Dan pada pâgi
 'âku klakh Dendânij kapadâmu bâgi,
 Dan tindjuw lâgi.

4 Sebab tijâda 'ada kâmu 'Ilah jarg 'ada
 berkenan Fusûkh, kibirnja, dan rgaran ;
 Tijâda djâhat klakh berdjâmu Kakal sertâmu.

5 Sa'awrang farsar tijadâlah Dimûka 'arg-
 kaw bertatap ; 'Argkawlah jarg membin-
 gij gnap Segala 'awrang sasamâlah Jarg
 kardja sâlah.

THEH.

6 Segala jarg pegang dustânja Kawmerg-
 hilangkan dinegrij ; Dan 'âkan lâki Hu-
 wa glij Jarg mâbokh dârah dan dajânja
 Sagnap kardjânja.

7 Tetâpi 'awleh mûrah kâmu Kumâfokh
 khobah 'Allah trus ; Dan tondokh 'âku
 prij khodus Dergan penâkot kapadâmu

Ka-

Ka'istanâmu.

8 Já Huwa, hentarkanlah 'áku Kapada

szadalât benar, Sebab hintejku jang tagar ;

Djadikan djâlan dimukâku Betul gunâku.

9 Didâlam mûlut dan katânja Tjelâka

djuga dan kufûr, Karongkongannya sakhubûr

Terbûka, bûdjokh sawarânja, Saprij dajânja.

10 Hûtangkan dija, bejar 'ija, Já 'Allah,

djâtoh dimakar ; Sebab dawsânja jang besar,

Sebab durháka mânusia Bowarglah dija.

11 Brij 'awrang hárap 'ákan kâmu, Ber-

sûka, sûrakh, dan kakal, Sebab tûdorg-

mu jang kamal ; Brij bangkit jang habib

namâmu Gamar padâmu.

12 Kawmemberkâtij mânusia, Hej Hu-

wa szadil dan benar ; Dergan salûkorg

jang besar Klakh kawpermâkorâkan dija

Saprij mulija.

kawsjiksâkan Hambâmu, dan kenâkan

Morkâmu jang benar.

2 Kasijankanlah 'áku, Hej Huwa gom-

balâku, Sebab kuberlemah ; Sombokhan,

jâ Tûhanku, Tûlangku dan badanku,

Jang terkadjut lelah.

3 Njawâku behkan lâgi Pawn terkadjut

sabâgi, Dan sâgat tersafakh ; 'Âlangkah

'angkaw 'ini, Hej Huwa, sabagîni Brapâ-

tah lâma klakh ?

4 Hej Huwa, kombalilah Kirânja, lu-

putilah Djiwâku dan nafas, Sebab kamu-

râhanmu, Baserta tulôrganmu, Brij

'áku berlepas.

5 Sebab tijâda 'ada Perg'ingâtanmu pada

Mawt ; lâgi dikhubûr Sijâpa 'awrang 'â-

kan Merg'ûdjap dan katâkan Pudjimu

dan hukûr ?

MAZMŪR JANG KA VI.

1 J A Huwa, djârgan kâmu Sijâfat sa-

hajamu 'Amârah sabesar, Djârganlah

Theh.

6 Kuberlelah didâlam Kalohku : sagnap,

mâlam Pawn bernanang garej : Ber-

A 3

'âjerlah

'ajerlah matâku Membâsah gita 'âku
Mendjâdi priij pigej.

7 Matâku dibadanku Sebab kagusâran-
ku Terkârat dan bakuw; 'Itulah djâdi
tuwah Sebab peiggah dan ruwah Mû-
sohku dan fatruw.

8 Hej kâmu sakalijan Jang kardja ka-
kidjijan, Lalûlah terlakas; Sebab dengar
Tûhanku Sawâra tangisanku Jang pâhit
dan padas.

9 Jang Huwa sanistjâja Dergarlah diba-
hâja Bûdjokhku dan mazmûr: Jang Hu-
wa Tûhan 'âkan Menjambot dan trimâkan
Môhonku dan hukûr.

10 Satrûku klakh bermâlu, Dan terka-
djut terlâlu, Dan 'ondor terlakas: Mari-
ka 'itu 'âkan Bergûpoh dan trimâkan
Malûnja jang padas.

MAZMŪR JANG KA VII.

1 Jâ Huwa 'Allah, kapadâmu Kulin-
dorg, brij lepas hambâmu, Djâwohkan

perg'ûfirku kras, Lûputkan 'âku jang le-
mas. Djârganlah 'ija rampas 'âku, Men-
tjârik tûboh dan djiwâku, Seperti sînga
jang lakas, Sedarg tijâda pelepas.

2 Jâ Huwa 'Allah jang berkhawat,
Hhâl 'itu djikalaw kubowat, 'Anjâja djika-
law lekat Kapada tangan jang tjapat: Dan
djika pada perdâmejku Kubâlas djâhat par-
lentejku; (Belaj telah kumelepas Samenâ
penjasakhku kras.)

3 Bâjiklah fatruw 'ûfir 'âku, Mergham-
bat badan dan djiwâku, Dibûmi 'irikh
gnap hajat, Kaduli hompas Hgoramât.

Hej Huwa, bapkitlah morkâmu, Sebab
gram penjasakh hambâmu, Djagâlah tûlong
'âku grang: Kawmenitahkan hukum trang.

4 Klakh perhimpônan dan balâmu Kuli-
ling 'angkaw dan tachtâmu: Pûlanglah,
nâjiklah lakas Sebab marika 'itu kras.

'Intsâf jang Huwa 'âkan bowat: Hhukum-
kan 'âku dergan khawat, Jâ Huwa, tûrut

prij

prij 'ichlâts, Sadâlet jarg padâku châts.

Theh.

5 Sifâsikh pûruslah kirânja, Tatapkan sadâ-
dil salamânja, Já 'Allah jarg tsadikh, dan
jarg Menjawba hâti ponggong trang. Baser-
ta 'Allah pawn kawtâku, Prîsejku, tû-
dorg kapalâku, Segala jarg betul nafas
Hatinja 'ija melepas.

6 'Ilahku HHâkim jarg kawâfa, TSadikh,
dan 'Allah jarg bejâfa Kîrimkan morka
jarg befar, Sahârij hârij gomitar. Dan
djika tida tawbat 'ija, Klakh 'ija hâfa kris
mulija; 'Ijâlah bentang pânah prang,
Dan langkap dija 'itu trang.

7 Dan 'ija langkap sindjatânja Jarg kama-
tijan kapadânja; Pânahnja 'ija singgarah
Melâwan satruw jarg menggah. Bahuwa
'âkan kasalâhan HHâmillah 'ija, katusâ-
han Deperkandongkan dâlam prut, Ber-
'ânakh dusta dan kadjut.

8 'Ijâlah menggarokh prij sija Menggâlij

ferlong, hânja 'ija Roboh kalûbang dan
tjelah, Jarg 'ija sudah singgarah. Sûfah-
nja 'itu 'âkan pûlang Kakapalânja dergan
'ûlang, Dan 'anjânjâ klakh tatas Jarg
bâtu kapalânja kras.

9 Jarg Huwa 'âku klakh pudjikan, Dan
sadâletnja, kunjânjikan Kapada Huwa
samazmûr, Kapada 'El'azlâj hukûr.

MAZMŪR JANG KA VIII.

1 JĀ Huwa, butapâtah grang namâmu
Mulija 'âtas bûmi dan dunjâmu! Bahuwa
'angkaw târoh subulhât Di'âtas lāngit
dergan horamât.

2 Dan deri mûlut bûdakh kawper'âlas
Sizetmu, 'âtas mûfoh kawberbâlas;
Sopâja perhentikan prang satruw
Perdamdam jarg padâku bertemuw.

3 Tatkâla 'âku pandang lāngit kâmu,
Jarg perbowâtan djârij kawasâmu,
Dan bûlan dergan bintang tertjerej,
Jarg 'angkaw sudah langkap sapremej.

4 'Apâ-

4 'Apatah grag sa'awrag mânusija,
 Bahuwa 'argkaw 'ingat pada dija?
 Dan 'anakh 'Adam, maka kawthabar
 Dan meng'ondjôngij dija sabenar?

THEH.

5 Dan fakotika kawkûrangkan dija
 Kabawah Melá'ikat jarg mulija,
 Dan brikan dija pákej subuhât,
 Kamulijá'an dergan hhoramât?

6 'Argkawlah brikan dija depertuwan
 Di'atas peng'ardjâmu jarg ramuwan:
 Kabawah dija 'itu kawlarakh
 Samista sakalijen, já 'Elthakh.

7 Kambingmu domba, lembuw famo-
 wânya Telah kawrasalokhkan kapadânja;
 Sabâgej lagi morga jarg fataw,
 Jarg kûling pada padaing dan 'ajaw.

8 Segala búrong lángit baterbârgan,
 Dan 'ikan 'ikan lâwut bernanârgan;
 Jarg lintas pada lûrong dan leboh,
 Jarg 'ada dâlam lâwut, prij tedoh.

9 Butapa mulijâlah tragg namâmu,
 Já Huwa Tûhan kâmiij, dan kardjâmu
 Di'atas sagnap bûmi dan dunjâ,
 Dan bâraig sakalijen jarg fanâ!

MAZMŪR JANG KA IX.

1 JÁ Huwa, klakh hatiku gnep Pudji-
 kan dikaw bertatap; Klakh 'aku bilang ka-
 bilângan Kardjâmu 'amat katjargârgan.

2 Klakh 'aku sûka dan gamar, Membra-
 kit hati jarg benar; Menjânji mazmûr ka-
 padâmu, Já 'El'azlâj, befar namâmu.

3 Sebab segala perfatruw Telah ber'on-
 dor dan bakuw, Berontoh 'awleh brat
 morkâmu, Dan hilang deri tragg durdjâmu.

4 Telah kawpûtus dan latak Hukum-
 ku, 'ajarâku, hakh; Telah kawdûdokh
 dirachtâmu, Já Hâkim, jarg sadil
 kardjâmu.

5 Kawnista, hilanglah chulûkh, Jarg
 meng'ardjâkanlah fusûkh, Kawhâpus nâma
 dan kardjânja Katal dan sampej salamânja.

THEH I.

Theh I.

6 Sudahkah pŕtus, hej satruw, Karusâ-
kanmu dan sapuw? Kawbantongkah negrij?
fertanja Hilanglah peng'enang namanja.

7 Tetâpi Huwa prij kamal Klakh dŕdokh
sampej gnep kakal; Jang sudah langkap
sarŕj tachtanja, Klakh mengthukumkan
samowanja.

8 'Ijalah mengthukumkan klakh 'Isinja
dârat dengan hakh, Dan meng'irâ'ij 'umet
bâla Dengan betulnja sedekâla.

9 Satampat tinggij pawn 'Ilah Kapada
'awrang jang lemah; Sawâtu katinggijan
'âkan Segala waktu kapitjâkan.

10 Namamu 'awrang jang kenal Padamu
hârap dan kakal, Sebab blom pernah Huw
tinggalkan Penjaharinja jang sabalkan.

Theh II.

11 Mazmŕlah pada Huwa, jang Di-
'Sijawn dŕdokh dengan trang; Dan
menghabarkanlah kardjanja 'Antara bâla

dan hambanja.

12 'Ijalah tontut dârah trang Dengan
'ingatanja dan kenang: Tijâda lŕpa pene-
rijakh 'Awrangnja ter'anjâja sijakh.

13 Jâ Huwa, sâjang 'âku grang, Tŕtik-
lah satruw jang berprang, Hej 'angkaw jang
tinggikan sâja Dipintu mawt dan dibahâja.

14 Sopâja kuchabar tahlil Dipintu
'Sijawn jang 'atsil; Sahingga 'âku pawn
termâsa Sebab chalâtsmu santijâsa.

15 CHalâjihk sudah terkadjut, Kadâlam
lŕbarg 'ija lut; Telah tertangkaplah kaki-
nja Didjâring jang defembunjinja.

Theh III.

16 Jang Huwa sudah terkenal; Dan
bowat 'intsâf berkakal: Jang fâsikh terdju-
rat dan râsa Perbowâtannja jang binâsa.

17 Klakh fâsikh pŕlang dan tatas Kalijang
tânah jang padas; CHalâjihk fakalijen djuwa
Jang melupâkan 'Allah Huwa.

18 Tijâda miskin jang babal Tertŕpa

B

lampej

sampej gnep kakal, Tijada hilang kanan-
tijan Segala 'awrang jang kasijan.

19 Já Huwa, bangkitlah lakas, Djangan-
lah 'awrang djadi kras; CHalajikh,
'umet, dan balamu Brij dethukumkan
dimukamu.

20 Jadikanlah, já Tuhán Huw, Padâ-
nja takot dan bakuw; CHalajikh meng'e-
nang, bahuwa 'Adanja manuisija djuwa.

MAZMŪR JANG KA X.

1 **J**Á Huwa, meng'apatah 'argkaw
grang Berdirij-deri djawoh difamakh? Bu-
nikan sendirimu disabrang Diwakhtu saka-
lijen jang safakh? Jang fâsikh 'úfir miskin
dan tatakh: Brij dija dâlam djâhat dan
hônarnja Detangkap, jang sudahlah
demakarnja.

2 Sebab jang fâsikh tjupar dan gamar Se-
bab hawaj nafsúnja jang tergljij; Dan 'aw-
rang kikir 'ija meng'habar, Menghódjat Hu-
wa Tuhán 'Elkafij. Tijada fâsikh priksa bâ-

rag prij Dengan meng'angkat hídong; gnep
hônarnja, Tijada 'Allah 'ada pangliparnja.

3 Djálannja tijap mása mentjargang;
HHukummu tinggij tída berdekat: Kapada
mûsoh dehambusnja prang. Katánja dâlam
hâti jang safat; Tidakan 'aku bimbang
dan terkrat: Sebab sagnap sumorku tijadâ-
kan Kukena bârang djâhat kapitjâkan.

4 Mûlutnja dergan kútokh terpunoh, Sú-
fahnja, sâlah, tipuw, dan semuw Dibâ-
wah silidahnja bertogoh. Ditampat peng'a-
dangan jang sakuw Dûdokhnja bersembûnji
berfatruw, Membûnoh 'awrang sûtijj deri
sâlah; Merghintej pada miskin fedekâla.

THeh.

5 Ditampat súnji 'adang 'ija, prij Sasirga
dâlam gôha; mendjeling Hendakhnja ram-
pas 'awrang jang sjakhij: 'Ijalah rampas
'awrang jang henirg, Mendjaring dija
'itu ditabirg: 'Ijalah djongkarng tondokh
gnep bârangnja; Miskin pawn djâtoh pada
kras

at hidong; gnep
 parliparnja.
 nengagang;
 lekat: Kapada
 aranja dâlam
 u bimbarg
 norku tijadâ-
 apigâkan.
 punoh, Sû-
 muw Dibâ-
 ppat perg'a-
 ersembunji
 sûtijj deri
 sedekâla.
 Sasinga
 nja ram-
 rampas
 g dija
 ndokh
 oh pada
 kras

kras târangnja.
 6 Katanja dâlam hâti jarg besar; Lâlej-
 lah 'Allah, tida merg'enal, Dan sembu-
 njikan hadret jarg benar, Tijâda pandang
 sampej gnep kakal. Jâ Huwa 'Allah, barg-
 kitlah sabal, 'Angkatlah tângan; djârgan
 dibahâja Lâlejlâh 'âkan 'awrang ter'anjâja.
 7 Merg'apa 'awrang fâsikh hôdijat Huw?
 Katanja; tidakh 'angkaw tontut grang?
 Kawpandang 'itu djûga bertemuw; Sebab
 kawintang sûfah dan pedang, Jarg di-
 tânganmu 'angkaw memegarg: Miskin
 patâroh dirij kapadâmu; Jaûm kawtûlong
 'awleh kawasâmu.
 8 Pigahlah lârgan fâsikh, dergan kras
 Segala 'awrang djâhat dan prus prang:
 Menontutlah fusûkhnja jarg padas, Djârgan-
 lah 'itu kadapâtan grang. Dan Huwa 'ada
 Râdja jarg menarg Kakal dan sampej pada
 salamânja: CHalâjikh hilarg deri benowânja.
 9 Pergita 'awrang djinakh kawdengar, Jâ

Huwa; dan hafinja kawtogoh, Klakh te-
 lingâmu 'ejling sabenar; Sopâja bowat 'intsâf
 dan tedoh Kapada jarg lemah dan jarg
 kaloh; Sopâja djârgan 'awrang mânusija
 Dibûmi lâgi menggagâhij dija.

MAZMŪR JANG KA XI.

1 **K**Ulindong pada Huwa dâlam mû-
 rong; Sabagimâna kâmu kâta grang; Lâ-
 jarglah kagûnorgmu, sâma bûrong? Sebab
 jarg fâsikh bentang bûlor prang, Parûtij 'â-
 nakh pânah 'atas tâli, Memânah pada tam-
 pat glap ramarg, Menûdju 'awrang jarg
 betul sakâli.
 2 Terombakh 'âlas 'itu sakalijan: 'Apâ-
 tah 'awrang xâdil bowat grang? Jarg Hu-
 wa di'istâna kafucijian, Sarfj Huwa dâ-
 lam sawrga teragang; Matanja 'itu pandang
 berfâdija, Dan kalûpakhnja dergan merg-
 'enarg Mentjawba 'ânakh 'ânakh mânusija.
 3 Jarg Huwa tjawba 'awrang xâdil; hâ-
 nja Kapada 'awrang fâsikh jarg legat, Perg-
 'âfeh

'āfeh gāgah bintij gram djiwānja. Klakh
 'ija menghudjānij gnep djurat, Balirang,
 'āpij, 'āngin ribut lagi, Di'ātas 'awrang fā-
 sikh jarg fasat: 'Itulah pijalānja jarg terbāgij.

4 Sebab sādillah Huwa gnep 'adānja,
 Meng'āfeh sadalāt jarg berlekat;
 Hhadlrenja tūtik jarg betul njawānja.

MAZMŪR JANG KA XII.

1 Lepaskanlah, jā Huwa; kārna kā-
 wan Kāranglah 'awrang mūrah dinegrij:
 Dan sedikitlah 'awrang fatijāwan
 'Antāra 'ānakh 'Ādam jarg sjakhij.

2 'Ijālah 'ūgap djuga kafijā'an,
 Sa'awrang pawn kapada sataman,
 Bibirnja būdjokh dengan perkata'an,
 Dan berduwākan hāti jarg ngaran.

3 Segala bibir mūlut dan katānja
 Jarg būdjokh bājik Huwa meng'arat,
 Dan lidah 'itu jarg sagnap kardjānja
 Bertjombuw tjombuw, lagi perfasat.

4 Klakh kuberkalébēhan, 'ija kāta,

Dengan lidahku pāgi dan petang;
 Kupūnja bibir mūlut kāmij njāta:
 Sijāpa Tūhan pada kāmij grang?
 5 Sebab perūfakh 'awrang jarg kafijan,
 Dan pergherekh miskīn kubersegrah,
 Fermānlah Huwa; pada sakalijan
 Balāku klakh kubrij sadjahatrā.

6 THāhirlah kalimāt Tūhanku Huwa,
 Terhālus deri pejrah dan 'amas;
 Jarg dālam peng'angōran tānah djuwa
 Tersūtij tūdjoh kāli dergan kras.

7 Jā Huwa, 'argkaw klakh paliharākan
 Marika 'itu dergan prij kamal;
 Dan deri bargsa 'ini 'argkaw 'ākan
 Torgguwij dija sampej gnep kakal.

8 Kuliling 'awrang fāsikh meng'ombāra,
 Tatkāla 'awrang hina jarg lemah,
 Dan dina detinggikan di'antāra
 Segala 'ānakh 'Ādam jarg betah.

MAZMŪR JANG KA XIII.

1 BRapātah lāma grang, jā Huw,
 Kaw.

Kawla'lej 'aku jarg saruw? Brapatah lama
kawbunikan Hadretmu dengan kabi'dji-
kan Pada'ku 'ini jarg djomuw?

2 Brapatah lama kulatah Bitjara didji-
waku klakh? Dan kaduka'an dihatiku Sa-
sijarg? lagi pembinjiku 'Atasku ting-
gij pawn tergrakh?

3 Tiliklah 'aku, ja' Ilah, Menjahuti-
lah sa'egrah: Dan menarangkanlah mata-
ku, Sopaja djangan tidor 'aku Bermati,
hannya brij legah.

4 Djanganlah kata perfatruw; 'Atasnja
dengan penjapuw Kuberlebèhan santijasa:
Djanganlah mûsoh pawn termâsa Sedang
kubimbarg dan djomuw.

5 Kamurâhanmu bertatap, Kuhârap dan
hatiku gnâp Dergan chalâtsmu klakh ter-
mâsa: Kunjânji; Huwa berkawâsa Pada-
ku bâlas jarg sedap.

MAZMŪR JANG KA XIV.

1 DIdalam hati kata jarg babal; Tijâ-

da 'Allah 'ada: demikijan 'Ijalah rûfakh,
bowat kagilijan, Tijada 'awrang bâjik
jarg safal Dan berkakal.

2 Tûhanku Huwa tindjuw ditergah Sawr-
gânja 'atas 'anakh mânufija, Hendakhnja
lihat, kâlulw dâlam dija Sa'awrang sâkhill
tjârij jarg 'Ilah Sa'adjimah.

3 Sakalijennja sudah berhalat, Dan sudah
djâdi bûtokh sama sama, Sa'awrang bûkan
'ada jarg bernama Berbowat bâjik dergan
berlekat, Dan prij tjapat.

4 Perg'ardja sâlah, dawfa, dan wabâ,
Tidâkah katahuwan grang baginja, Jarg
mâkan khawmku hâbis prij rawrinja? Ka-
pada Huwa tida berdoxâ Jarg berbelâ.

5 Disâna 'awrang fâsikh gomitar, Ber-
gantar, terkadjut, depergudâ'ij Sebab Tû-
hanku 'Allah menjertâ'ij Bargsanja 'awrang
sâdil, jarg benar Deperthabar.

6 Dan kâmu permalûkan perg'aloh Dan
bitjaranja 'awrang ter'anjaja, Sebab Tû-
hanku

hanku Huwa dibahâja Perlindôgannya
 'itu sapunoh, Dan jarg togo.

7 Hej djika datanglah chalâts befar Jifrâ-
 'ejl deri TSijawn! mâna Huwa Pûlangkan
 katawânan khawmnja djuwa, Jazkhûb Jif-
 râ'ejl 'akan berfadar, Dan bergamar.

MAZMŪR JANG KA XV.

1 **J**Ā Huwa, sijapâtah klakh Berdjâ-
 muw dūdokh dichejmahmu? Sijâpa 'akan
 berdjadjakh Di'âtas bûkit, jâ 'Elthakh,
 Kasutujianmu, dikhobahmu?

2 'Ijalah djûga jarg kakal Dengan tulus-
 nja sendirinja, Jarg bowat sadalât kamal;
 Jarg 'ûgap dangan berfabal Benarnja
 'itu dihatinja.

3 Jarg tida sūka durdjanâ, Meng'ûpat,
 pada satamannya Berbowat djâhat dan
 wabâ; Dan tida bâwa sajelâ Melâwan
 hindij dan tûlannya.

4 Jarg kabowârgan 'ija glij Tetâpi de-
 mulijâkannya Segala 'awrang mutakhij; Dan

perfompâhan 'ija brij, Welâkin 'akan
 rugijannya.

5 Derhamnja pejrahk tida brij Rubijet,
 tida detrimanja Hadijet lâwan sawalij.
 Jarg bowat 'ini sasaprij Tijâda bim-
 barg salamannya.

MAZMŪR JANG KA XVI.

1 **P**Aliharâkan 'aku 'ini grag, Jâ
 'Allah, 'aku lindong kapadâmu, Djiwâku
 sūdah kâta kâta trang; Mahâ befar Tûhan-
 ku pawn 'adâmu: Tijâda sampej sakabajî-
 kanku Padâmu, jâ 'Ilahku dan Tûhanku.

2 Tetâpi pada 'awrang jarg khodus,
 Mulija pada bûmi gnep radlâku.
 Terbânjakhlah pedih dan peng'urus

Penjombah Tûhan lâjin: tidadh 'aku
 Klakh gûtor sombâhannya deri dârah,
 Dan menjebut namannya dan manârah.

3 Jarg Huwa 'ada pâgi dan petarg Bagijan
 pufakâku, pjalâku: KHismatku 'argkaw
 djûga memegarg. Dan tâli sipat djâtoh ka-
 padâku

padâku Ditampat jang sedap; belaj pusâka
Jang bâjik, 'indah, dan premej balâka.

THEH.

4 Klakh kumenggah pembijarâku Huw:
Dan bowah ponggong tâ'adibkan 'âku
Samâlam mâlam, mâna kufaruw.

Kakal kutâroh Huwa dimukâku:
Sebab 'ijâlah ditânganku kânan,
Tijâda 'âku bimbang berpagsânan.

5 Hatiku sûka gita dan gamar, dan ka-
mulijâ'anku pawn termâsa: Dâgingku ber-
santawfa sabenar. Tijâda kawtinggalkan
santijâfa NJawâku dikhubûr, dan brij 'aw-
lehmû Fasâd terlihat pada Kekâsehmu.

6 Klakh 'angkaw menjatâkan prij leboh
Hejât dan falâmetmu kapadâku. Dan ka-
kinnjângan sûka sapunoh Pawn dihadâpan
Hhadlret Tûhan lâku; Ditângan kânan kâmu
pawn 'adânja Segala kafedâpan salamânja.

MAZMŪR JANG KA XVII.

1 JĀ Huwa Tûhan, dengar grag Ra-

dâlet, 'ejlinglah gunâku Rijohku, sam-
botlah dozâku, Ter'utjap dengan bibir
trang. 'Intsâfku bâjik berturutân Dimûka
Hhadlret jang kamal, Dan brij matâmu
berkagal Memandang bârang kapatûtan.

2 Hatiku 'angkaw 'udjij gnap, Kondjôngij
dan halûsij 'âku, Blom pej kawdâpat fa-
dawsâku: Dan bijarâku bertatap. Dan
'âkan kardja mânusija, Di'âtas kalimatmu
gnap, Kutongguw dâku bertatap Dilûrong
gânas prij sadija:

3 Sedarg djadjakhku kupegag Di'alô-
ranmu pada djâlan, Sopâja djângan berka-
kâlan Kakîku bimbang tertjangang. Jâ
'Allah, kudozâ padâmu, Sebab kawsâ-
hut dan radlâ: Dengarlah 'âku berdozâ,
Dan mîring 'apa teligâmu.

THEH.

4 'Indahkan mûrah jang besar, Hej 'arg-
kaw jang lepaskan dija, Jang kapadâmu
berfunija, Dipelâwanmu jang tagar. Se-
perti

perti hiram bidjij mâta Toiggûlah 'âku
bertatap; Dibâwah nâwong pada glap
Sâjapmu lindong 'âku njâta.

5 Dan deri mûka fâsikh klakh, Satrûku
jang merûsakh 'âku, Jang merg'arûborg
kapadâku. Terkûrong 'ija dilemakh,
Dengan djumâwa 'ija kâta. Sakârang 'ija
dileboh Kuliling kâmi bertogoh, Kabû-
mi detudjûnja mâta.

6 Prij sînga tarkam dan daruw, Dan
sînga mûda 'upamânja Jang djongkang dan
sagnap kardjânja Ditampat tempat terfa-
kuw. Já Huwa, dihuluwuj dija, Hompas-
kan dija jang berprang, Lûputkan dengan
sapedang Djiwânja deri fâsikh sija.

7 Dengan tânganmu dibelâ, Dan deri
'awrang pawn, já Huwa, Jang dâlam
kahidôpan djuwa Bahagijannja didunjâ,
Dengan bendâmu pawn nafsûnja Kaw-
'isij, dan 'ânakhnja klakh Terkinjang,
'ija melatak Sisânja pada jang gjujûnja.

8 Dengan sadâlet dan benar
Klakh 'âku pandang trang durdjâmu,
Terkinjang dengan dzât rupâmu,
Sedang kudjâga dan fadar.

MAZMŪR JANG KA XVIII.

KLakh kubirâhij 'angkaw fasabârang,
Jâ Huwa, jang khaharku, batu kârang,
Kubûku, pelûputku, dan 'ilah,
Kârangku, pergharâpan jang terghah.
1 Prîsejku, lâgi tandokh salâmetku,
Tampatku tinggij, dengan 'amânetku. Ku-
pûdji Tûhan Huwa dan dozâ, Lepaslah
'âku deri gnâp belâ. Babrapa tâli mawt
karûborg 'âku, Sejrôkan fâsikh merg'adjut
djiwâku. Babrapa tâli nâraka, sapuw,
Djurit kuliling 'âku bertemuw.

2 Kuberdozâ dipitjakh hâti djuwa, Dan
bersaruw kapada Tûhan Huwa: Jang deri
mâligejnja jang khadim Menengar penjarû-
ku jang sadim. Tatkâla 'itu gantar dan
gompahlah Bumînja, 'âlas gûnong terbe-
lahlah,

lahlah, Gantarláh 'itu dengan gomitar,
 Sebab morkánja hárgat sabesar.
 3 Hídongnja tijop 'álap, dán langkâpij
 Mûlutnja 'akan memanjarkan 'âpij Jang
 mákan hábis; bára jang temuw Depernja-
 lakan 'awleh Tûhan Huw. Tjondonglah
 lárigit, túronlah dirínja, Ramang 'adálah
 báwah dikakínja. Nâjiknja 'atas sâkerûb jang
 kras: Terbangnja 'atas sâjap 'ângin dras.

THEH I.

4 Dán kagalápan pawn perlindóngannja;
 Kuliling kulambúnja dán 'âwannja. Dán
 'awleh gomirlápan jang temuw Lalúlah
 'âwan, 'âjer jang bakuw, Dán bára 'âpij
 jang bernjâla hárgat. Bergúroh Huwa deri
 lárigit sârgat, Jang membrij sawarânja dán
 faruw, Baránja 'âpij, 'âjer jang bakuw.
 5 Dán 'ija limbinglah tahokh morkánja,
 Dán mengerej berejkan samowânja: Per-
 bânjakh kílát, membrij gomitar Terlíhat
 gólóng 'âjer jang besár, Njatálah 'âlas dá-

rat dinistâmu, Dán deri hárgus 'ângin di-
 morkâmu. Súrohnja 'ambil 'âku jang le-
 mas; Dán târikh 'âku deri 'âjer dras.
 6 Dán banton 'âku deri gnáp kawáfa
 Satrûku, pembintjiku jang perkáfa. Dán
 dimarâku 'ija bertemuw; Tetâpi pañdâ-
 ran 'itu Huw. Jang membrij luwas, dán
 menjintakh 'âku; Sebab Tûhanku berke-
 nan padâku. Debâlas Huwa 'atas sadalât,
 Prefih tánganku dengan hhoramât.
 7 Sebab telah kupalihâra djâlan 'Ilahku,
 tída mortad berkakâlan. Hukumnja di-
 mukâku pawn besár; Dán 'âku túrut 'on-
 dang jang benar. Samânja túlus 'âku pawn
 'adálah, Dán tongguw fendiríku deri sâ-
 lah. Debâlas Huwa 'atas gnáp prefih
 Tánganku, dán sadâlet jang djernih.

THEH II.

8 Dengan jang múrah múrah pawn kar-
 djâmu, Dengan jang túlus túluslah 'adâmu.
 Prefihlah dengan 'awrang jang prefih;
 Dán

C

Dán

Dan 'ambar dengan fâlikh jarg pedih.

KHawm ter'anjaja 'argkaw melepaskan;

Dan mâta tinggij 'argkaw meng'ibaskan.

Dan palitaku 'argkaw menarang,

Huw gomirlapkan klamku dan petarg.

9 Kulârij menatas sertamu sâru Pasûkan,

dân melangkah pâgar batu. Djalanja

'Allah 'itupawn kamal, Perbasâ'annja hâ-

lus dan kakal: 'Ijâlah prîfej tûdong kapa-

lanja Kapada 'awrang jarg tatap padanja.

Sijâpa kapadaku grang 'Ilah?

'Ijâlah Huwa kârang jarg berah.

10 'Ilahku bâbat 'âku dengan gâhij, Dan

sempornâkan djâlan terbirâhij. Kakîku sâ-

ma rûsa jarg tjapat, Kapada tempat ting-

gij kulekat. Dan 'ija djûga 'adjar prang kâ-

nanku, Timbâga bûfor depitjah lînganku.

Kawbrij padaku prîfej dan chalâts,

Kânanmu paîandâran 'âku châts.

11 Kalombôtanmu melebekkan 'âku. Te-

lah kawluwas langkah kapadaku; Kakîku

sudah tida bimbang grang. Telah ku'ûfir

fatruw jarg berprang, Dan dâpat dija;

tida kukombâli, Sablom kuhâbis menatakh

sakâli: Kutikam dija trus, tijâda jarg

Berdîrij; 'ija rontoh tertabarg.

THEH III.

12 Kawbrij khowatmu 'âkan prang padâ-

ku; Dan tondoth 'awrang jarg melawan

'âku. Kawbrij kulihat tengkokh persatruw,

Kutompas pembedjiku jarg djomuw. Jarg

menjaruw, tijâda pelûputnja, Kapada Hu-

wa, tida desâhunjâ. Telah kupûdij dija

jarg tedoh, Seperti duli litjah dileboh.

13 Kawlûput 'âku deri bantah bâla,

Dan mendjadikan 'âku sakapâla: CHalâ-

jikh, jarg tijâda kukenal, Padaku deper-

hamba had kakal. Tatkâla 'ija menengar

wartaku, Tazalokh 'ija pûra kapadaku.

Kapâlarg, gompar 'ânath jarg halat

Didâlam tempat tempat terfekat.

14 Hîdoplah Huwa, kârang depudjikan

Kirâ-

Kiránja, Muchalítsku detinggikan: Saper-
baláfan jang padáku brij, Kabáwah 'áku
bála dan negrij. Jang luput 'áku deri gnap
satrûku, Tiggikan 'áku deri penjemûku.

'Angkawlah banton 'áku 'ini grang

Lepaskan deri láki jang prus prag.

15 Hej Huwa, 'áku klakh sjukûr padâ-
mu 'Antára 'umet, dan mazmûr namâmu:

'Angkawlah membefarkan melepas

Radjánja, dan berbowat sabakas

Mûrahmu pada Dâ'ud dan bargsánja,

Mesêhnja 'itu, sampej salamánja.

MAZMŪR JANG KA XIX.

1 Lâgit jang gomilang 'Ákan 'Allah
bilang Dengan mulijánja, Lâgi tjakrawála
Tûtor sedekála Tâgan dan kardjánja.

Sijang 'ikot sijang Memantjarkan dijang,
Perbasá'an dan dalil; Málam 'ikot málam
Tondjokh 'ákan xâlam Peng'enálan dan tâwil.

2 Pada bârang mása Tida sabaháfa,
Kâta jang mulija, Mâna sawaránja Tida

bafertánja Terdengar fatija. Sipat pada
dârat Húdjong bumi sârat Degan báfa
sapunoh; 'Ija meng'adâkan Sâtu chejmah
'ákan Matahárij dileboh.

3 Jang kaluwar sâma Mampilej ternâ-

ma Deri per'aduwan; Sâma hulubálang

Sûka, lálu lálarg Lûrong katantuwan.

Pâgi pawn terbitnja Ditepij lâgitnja

'Idar dija berlakas; Tida bârang sûni

Jang telah terbûni Deri pânas jang padas.

Theh.

4 Tawrát Tûhan Huwa Sempornâlah
djuwa Pada njâwa tjila: Sorggoh sjahâdet-
nja Jang membrij hikmetnja Pada 'awrang
gila. Sûroh Tûhan Huwa 'Ada bâjik
djuwa, Jang brij hâti bergamar; Titah
Huwa njâta Sûgij pada máta Jang
detragkan sabenar.

5 Dan takhjet Huwa 'Ada sùgij djuwa,
Tinggal salamánja; Hukum Huwa 'itu
Hlakh, dan sabagitu xâdil samowánja.

'Itu termulija Dâlam mânufija Deri bâ-
njakh pejrah mas; Mânis deri pada 'Ajer
maduw 'ada Tjâjar sârarg maduw dras.

6 Lâgi kuber'awleh Sanatsihet 'awleh
Sakalijen 'itu; Dipaliharânja 'Ada pa-
halânja Bânjakh sabagitu.. Sija-
pâtah 'arti Sakalijen karti Perfasâtan
'awrang grang? Mentjarah 'apâlah 'Aku
deri sâlah Jang terbûni deri trang.

7 Hendaklah tambâhan Nâkal hamba
tâhan, Dàn patuwânannja; 'Aku tulus
'ada, Sûtij deri pada Kadurhakâ'annja.
Bejar bahasâku, Hâti, dâni kirâku Ka-
padâmu berkenan: Jâ 'Ilahku Huwa, Jang
kârangku djuwa, Penubusku, dâni taman.

MAZMŪR JANG KA XX.

1 Bâjiklah Huwa dengar kâmu Dihâ-
rij jang safakh; Dàn 'Ilah Jazkhûb jang
bapâmu Tinggikan 'angkaw klakh. Dàn
mengg'irinkan penûlorgmu Dimakhdis
perfutjinja, Dàn menjandarkan gnep 'on-

torgmu Di-'Sijawn jang negrinja.

2 Perfântâpanmu hej kirânja 'Ilahmu
mengg'enarg, Pertunû'anmu basertânja
Mendjâdi hábuw grang. Bâjiklah 'âtas
sûka hâti 'Ilahmu brij padâmu, Dàn
memunôhij menongkâti Samowa bitjarâmu.

3 Kusûrakh kârna bagijâmu; Bismi-'Ilah
kâmiy klakh Bertonggol: bâjiklah pintâmu
Huw 'isij dâni latak. Kutâhu Huwa mele-
paskan, Sahûtij 'Urâpannja; Dimakhdis
'ija mengg'araskan Sagnap chalâts tângannja.

4 Sa'awrang bilarglah pedâti Dàn kûda
jang segrah; Tetâpi kusebut sahâti Jang
nâma Huw 'Ilah. Terbingkoth 'ija pawn
sakâli, Dàn sudah terhambalang; Tetâpi
'aku pawn kombâli, Dàn tinggal lâlulâlularg.

5 Jâ Huwa, melepas 'apâlah Jang Râ-
dja, bertemuw, Sahûtij kâmiy sama-
djâlah Dihârij penjaruw.

MAZMŪR JANG KA XXI.

1 Jâ Huwa Tûhan jang besar, Ka-
pada

nja.
 Allahmu
 uertania
 lah'atas
 u, Dan
 itjaramu.
 ilmi-'llah
 pintamu
 wa mele-
 makhdis
 igannya.
 an kuda
 ati Jang
 a pawn
 Tetapi
 u lalang.
 ang Ra-
 fama-
 XI.
 r, Ka-
 pada

pada kawasamu Bersuka jang Radjamu,
 Sebab chalatsmu jang benar Brapatih
 sangat klakh Termasa 'ija klakh?

2 Telah kawbrij padanja gnep Perinduw
 diharinja, Dan gita sendirinja: Perg'utjap
 bibir jang sedap 'Awlehmu, ja 'Ilah,
 Tijada tertagah.

3 Dengan babrapa berkat klakh Jang ba-
 jik dan mulija Kawmerghalukan dija;
 Dikapalanja kawlatakh Makota deri mas
 Jang kardjang dan jang kras.

4 Telah terpinta didosa Hajat tatap
 baginja, Dan landjut diharinja, Dan itu
 sudah kawradla Membrij dergan kamal
 Padanja had kakal.

5 Kamulij'an jang besar Dergan chalats
 berkatmu; Dan subulhat hthormatmu,
 Perhijasanmu jang benar Kawpatut satja-
 pat Padanja berlekat.

6 Sebab sahingga gnep kakal Klakh dija
 kawdjadikan Ber'awleh kabijsikan;

Dergan hadretmu jang kamal Kawbrikan
 fabenar 'Awrangmu bergamar.

7 Sebab Radjamu jang besar Berharap
 pada Huwa, Dan 'awleh murah djuwa,
 Jang Hhak Tazalaj menjadar, Tijada
 'ija klakh Berbimbang dan bergrakh.

THEh.

8 Tanganmu dapat dan tabang Satrumu
 sakalijen; Sakarang saharijen Tanganmu
 kanan dapat grang Pembintij jang besar
 Jang pinja bermakar.

9 Kawmendjadikan satanur Dimasa
 trang durdjamu; Dan dergan kras morka-
 mu Kawmenalan saprij khubur, Dan 'apij
 difabrag Memakan dija grang.

10 Kawmerghilangkan terlakas 'Anakh-
 nja samowanja, Benehnja basertanja,
 Dan 'anakh 'Adam jang terkras Dibumi
 jang togoh Berlinjap dan roboh.

11 Detudjukannya prij makar Dan dja-
 hat kapadamu, Berbowat dimukamu

Saperlentejan jang besar, 'Ijâlah terle-
teh Dan tida berlebeh.

12 Kawtâroh dija dan latak Sasâran
'amârahmu Katâli dipânahmu, Jâ Hu-
wa, 'angkaw 'ini klakh Menûdju dan
menang Mukânja difabrang.

13 Tinggulah 'angkaw 'ini Huw, Dengan
sagnap szizatmu, Kunjânji prij berkatmu,
Dengan mazmûr kuberfaruw, Dan pûdji
fabenar KHowatmu jang besar.

MAZMŪR JANG KA XXII.

1 Jâ 'Allah, jâ 'Ilahku, ngapa grang
Kawmeninggalkan 'âku pawn? sedang
Terdjâwoh deri salâmetku trang, Dan
pendarôku. Disijang kufaruw, 'ahaw ku-
bûku, Tetâpi tida kawfahûtij 'âku; Di-
mâlam, hânja tida kapadâku Sapertedoh.

2 Tetâpi 'angkaw pawn khudus punoh,
Jang dûdokh di'antâra gnep tahlîl 'Awrang-
mu Jisrâ'ejl, jang difabil Menûrut kâmu.
Bapâku sudah hârap kapadâmu; Marîka

'itu sudah berharâpan, Dan kawlûput-
kan dija bertatâpan Jang terfakuw.

3 Padâmu 'ija sudah bersaruw, Dan
sudah lûput, dâpat falegah; Padâmu 'ija
hârap dilelah, Dan tida mâluw. Tetâpi
'âku 'ini gâjing, lâlû Tijâda lâki; hâ-
nja katjelâ'an Kapada mânusija, katju-
gâ'an Jang bersadij.

THEH I.

4 Sijâpa lihat 'âku, sindir glij; Djûlor-
kan bibir mûlut penjafakh, Sikapalânja
'ija bergarakh, Dan dikatânja: 'Ijâlah
sudah gûling gnep djiwânja Kapada Hu-
wa Tûhan, bâjik 'ija Membanton lâgi
melûputkan dija, Dan berkenan.

5 'Agkawlah deri dâlam prut badan
Pangarkan 'âku; brij kubertatap, Tatka-
la kumenjûsuw terfedap Dengan bondâku.
Kutapertâroh degnan gnep 'asâku 'Âtas-
mu deri pada prut 'ibûku, Dan deri
rahîm 'angkaw pawn bantûku, 'Ahaw 'Ilah.

6 Djângan-

6 Djanganlah mendjâwohkan safegrah
 Dirimu deri dâku, penjasakh Mengham-
 pir, tida 'awrang tulong klakh Lepas nja-
 wâku. Babrapa lembuw meng'uliling 'âku,
 Dan lembuw djantan Basjan berkarâsan,
 Meng'arubongij 'âku, bertukâsan
 Dengan makar.

7 Dan meng'argakan mulut jarg besar
 Salâku sînga buwas bertemuw, Manîkas,
 tarkam, lagi mendaruw Kadjut njawâku.
 Seperti 'âjer pawn tergûgor 'âku, Dan
 tertjerej tûlangku; gnap hatiku Ter'anjor
 sâma lilin, dan 'isiku Mahâ senij.

Theh II.

8 KHowatku sudah djâdi kring saprij
 Tambikir sâmar, lidah berlekat Kalangit;
 dâlam duli mawt legat Kawtâroh 'âku.
 Babrapa 'andjing meng'apong njawâku: Sa-
 sidang djâhat menjalap hatiku; Dan mena-
 tas tânganku dan kakiku Saprij muhâb.
 9 Dan 'âku 'ini dâpat mengthisâb Tû-

langku sakalijen jarg hening; Padâku 'ini
 lihat dan djeling Sipelâwanku. Dan 'ija
 membahâgij pakejanku Di'antarânja,
 'âtas gnap badjûku Melûtar 'ondej, dan
 pegang sasûku Jarg fabelar.

10 Tetâpi djangan 'argkaw, jâ khahar,
 Djâwohkan sendirimu; jâ 'ilah, Katu-
 lûnganku hendakh bersegrah Sebab namâ-
 mu. Lûputkan deri pada kris hambâmu;
 Diriku 'itu jarg terlâlu sînji Pawn deri
 tângan 'andjing tersembûnji Jarg 'amat kras.

11 Dan deri mulut sînga brij lepas; Dan
 sahutilah 'âku jarg safakh 'Antâra tjûla
 bâdakh terlatak Tatap fertâmu. Klakh
 maka 'âku mencharabar namâmu Kapada
 sûdarâku; dâlam bâla Klakh 'âku pûdji
 'argkaw sedekâla Saprij walij.

Theh III.

12 Tahlilkan Huw, hej 'awrang muta-
 khij, Memulijâkan dija, hej 'atsal Jazkhûb
 Jifrâ'ejl, tâkotlah kakal Togoh padânja.
 Tijâda

Tijada 'ija buni trang mukanja, Dan guga
merglj 'awrang ter'anjaja; Tetapi dengar
'awrang dibahaja Jang bersaruw.

13 Tahlilku 'akan 'angkaw pawn, hej
Huw, Klakh 'aku bajar jang kubernadzar
Didalam pakompolan jang besar, Jang ta-
kot dija. Jang djinakh makan kinnjang,
memulija, Memudji Huwa, jaznij jang
mentjarj 'ilahku; kamu hidop safaharj,
Dan berkakal.

14 Klakh hudjorg bumi 'irgat dan safal,
Kombali pada Huwa jang besar; Dan bag-
sa 'umet sombah sabenar Sudjud padamu.
Sebab, hej Huwa Tuhanku, 'ampunjamu
Jang karadja'an; 'angkaw depertuwan 'An-
tara bala banjakh jang ramuwan Dan bertogoh.

15 Jang gumokh bumi makan sapunoh,
Dan sombah, jang diduli terlatak, Djawa-
nja tida dapat hidop, klakh Sudjud padamu.
Beneh berbakhti pada trang namamu; Ka-
pada Tuhanku Huwa jang gomilang Had bag-

sa bagfa 'itu klakh debilang Dan berkakal.
16 Marika 'itu datrang berfafal, Dan
pada khawm jang djadi berchabar Sadâ-
let; karna 'ija sabenar Lakukan 'itu.

MAZMŪR JANG KA XXIII.

1 Jang Huwa 'ada djuga gombalaku,
Sawatu tida kurang kapadaku.
Jang berbaringkan 'aku dalam rompot,
Kapada 'ajer jang tedoh mendjempot,
Melipar 'aku pawn, jang debawanja
Kadjalan sadalat sebab namanja.

2 Dan djika pada lembah mawt kudjalan,
Tijada 'aku takot sanakalan,
Sebab Tuhanku 'ini basertaku;
Batangmu tongkat merghiborkan 'aku.
Merghadap muka bejta, bersabrangan
Satruku, 'angkaw melatak hidangan.

3 Dan 'angkaw bergumokhkan kapadaku
Degan minjakhmu, momborg pjalaku.
Kabajikanku dan kamurhanku
Klakh 'ikot 'aku dikahidopanku;

Dan

Dan 'aku 'akan bertatap didalam
 KHobahnja Huwa sampej landjut xalam.

MAZMŪR JANG KA XXIV.

1 Jang Huwa pŭnja gnep dunjâ,
 Dengan 'isinja jang fanâ; Gnap bŭmi, dan
 jang di'âtasnja. Di'âtas lâwut jang ter-
 grakh, Dan 'âtas sŭngej jang sabakh 'Ijâ-
 lah menogoh 'âlasnja.

2 Sijâpa 'akan nâjik grang Kabŭkit Hu-
 wa dangan trang? Berdirij dâlam 'istanâ-
 nja? Jang tângan hâti pawn prefih, Dan
 gnep nafsŭnja pawn djernih, Dan tida
 sompah sadustânja.

3 Klakh 'ija sambot berakât, Dan lâgi
 bârang sadalât Pawn deri 'Allah jang
 chalâtsnja. Jang bangsa 'awrang sidikh
 Huw, Jang tontut 'argkaw berternuw,
 'Ijalah Jifra'ejl jang châtsnja.

4 'Angkatlah kâmu dan kenal, Hej pin-
 tu gerbang jang kakal, Brij mâfokh Sul-
 thân jang mulija. Sijâpa Sulthân 'itu

grang? Jang Huwa khowat pada prang,
 Jang Huwa gâgah, kras, sadija.

5 'Angkatlah kâmu prij kamal, Hej
 pintu gerbang jang kakal, Brij mâfokh
 Sulthân jang mulija. Sijâpa Sulthân 'itu
 grang? Tŭhanku Huwa jang pegang
 Gnap xalam, Sulthân jang satija.

MAZMŪR JANG KA XXV.

1 K Apadâmu pawn djiwaku 'Aku
 'angkat, jâ 'Ilah, 'Aku hârap, djângan
 'aku Depermâluw detabah; Djângan râ-
 wanlah satruw. Penantimu tida mâlu,
 Hânja 'awrang penjemuw, 'Awrang jang
 chawan terlâlu.

2 Menjatâkanlah padâku Djâlan Tŭhan
 dan sabil; Lâgipawn 'adjarkan 'aku Prij
 lŭrongmu dan tahlil. Pada djâlan jang be-
 nar Mendjâlankanlah hambâmu: 'Angkaw
 brij chalâts besar; 'Aku nanti kapadâmu.

3 Merg'enang, jâ Tŭhan Huwa, Rath-
 met kâmu, dan sabal Gnap kamurâhan-

D

mu

mu djuwa Kârna 'itupawn kakal. Djârgan
'angkaw meng'enang Dawfa dergan dur-
hakâku, Hendakh 'angkaw 'ingat grang
Tûrut mûrah kapadâku.

4 'Ada Huwa berkakâlan Bâjik, dan
betul, benar; 'Ija klakh meng'âdjar djâlan
Pada 'awrang bermakar. 'Ija mendjâlan-
kan trang 'Awrang djînakh gnep hatinja;
'Ija 'âdjar djâlan grang Pada 'awrang
lombot prinja.

Theh.

5 Lûrong Huwa fakalijan 'Ada mûrah
dan benar, Pada 'awrang perdjandjijan
Dan sjaksinja jang hbar. Hendakhlah,
jâ Huw, muzâf, 'Awleh kârna gah
namamu, Sâlah hamba dan chilâf, Jang
befarlah dimukamu.

6 Sijapâtah jang satija Tâkot 'âkan Hu-
wa grang? 'Ija 'âkan 'âdjar dija Djâlan
kapilêhan trang. 'Ija 'âkan bertedoh Pada
bâjik sabalâka: Dan benehnja sapunoh

'Âkan bûmi berpusâka.
7 Rahasija Huwa 'itu Pada 'awrang
mutakhij; Dan djandjinja sabagitu 'Âkan
memazlûm budij. Dan matâku berlekat
Pada Huwa jang gahiku, Deri dâlam
sadjurat 'Ija melepas kakiku.

8 Pâling 'angkaw kapadâku, Sâjang 'aku
dan kenal, Kârna terkafijan 'aku, Sûnji,
dan mahâ babal. Kapijâkan dan dabar
'itu sudah deluwaskan; Deri penjasakh
besar Bejar 'aku melepaskan.

9 Meniliklah 'anjajaku, Dan sûfahku
dibelâ, Dan muzâfkanlah dawsaku, Jang
tijada kawradlâ. Tintang 'âkan persatruw,
Jang mendjâdi bânjakh prinja, Dergan
biggis dan sapuw 'Âkan dâku debinginja.

10 Tongguw, bantonlah djiwâku; Djâ-
ngan 'aku berdjomuw, Kapadâmu lindong
'aku. Brij padâku bertemuw Tûlus dan
'ichlâts lekat; Kârna 'aku nanti kâ-
mu. Menubuslah satjapat 'Awrang

Jisrâ

Jifrâ'ejl hambâmu.

Klakh dūdokh deŕgan bertatap.

MAZMŪR JANG KA XXVI.

Theh.

1 JĀ Huwa, brij muzâf, Berbowat-
lah 'intsâf, Degan semporna sapunoh Ku-
djâlan dimukâmu; Dan hârap kapadâmu,
Tijâda bimbang dan roboh.

6 Kubâsoh dan pefih Tânganku jang
djernih Tersûgij deri sâlah grang; Dan
'âku jang tsâlethmu Kulilinglah medzbeht-
mu, Jâ Huwa, pâgi dan petang.

2 'Udjilah 'âku klakh, Jâ Huwa deŕgan
hakh, Tjawbâlah 'âku 'ini grang; Ha-
lûsij sendiriku, Gagindjal, dan hatiku,
Jang samowânja kawpegang.

7 Sopâja perdeŕgar Sawâra dan chabar
Pudj'an pâgi dan djimah, Sabâgej 'âkan
bilang Kardjâmu jang gomilang Dan
katjangâgan, jâ 'llah.

3 Sebab lebeh punoh Mûrahmu jang
togoh Merghâdap 'âku bertatap; Dan
'âku pawn berdjâlan, Menûrut berkakâ-
lan Kabenâranmu jang sedap.

8 Jâ Huwa, kutedoh Dan kâfeh sapu-
noh Perdjâmanmu jang premej, Tampak-
mu dan khobahmu, Tarâtakh dan rûmah-
mu, Jang termulija dan bifej.

4 Tijâda 'âku klakh Berdūdokh terla-
takh Degan jang sija dan halat, Jang de-
gij njawâku; Tijâda kûling 'âku Degan
munâfikh jang safat.

9 Djânganlah kawrabut Djiwâku terka-
djut Baŕerta fâfikh jang tagar, Dan faka-
hidôpanku Pawn deŕgan satamanku
Pemâbokh dârah jang benar.

5 Kubintjij dan merrglj Sidargnja dan
budij Jang bowat djâhat dan dalap; Tijâ-
da 'âku sâma Jang fâfikh dan ternâma

10 Jang ditângannja kras Kardjânja dan
bakas Parlentej 'ada dileboh, Kaduwa
blah tângannja Kirinja dan kânannja

Dengan surórgan pawn punoh.

11 'Akulah jang chalil Berdjâlan difâbil
 Dengan semporna dan kenal; Tubuslah
 'akan dâku, Dan sâjanglah njawâku Jang
 tûrut djâlan berkakal.

12 Kakîku pawn toguh Berdirij dileboh,
 Ditampat râta bertatap; Dipakompólan
 bâla Kupûdji fedekâla Huw dengan
 njânji jang sedap.

MAZMŪR JANG KA XXVII.

1 Jang Huwa 'ada trang dan salâmet-
 ku, Dan deri sijapâtah kudabar? Jang
 Huwa kahidôpan dan sizetku, Dan deri
 sijapâtah kukatar? Sedang mûsohku djâhat
 dan latruw Sarângij 'aku, sambil berbe-
 muw, Memâkan dâging hamba jang ka-
 loh, Marika 'itu fontoh dan roboh.

2 Tatkâla tantrâ merg'apôngij 'aku, Tijâ-
 da tâkot hâti jang tagap; Dan 'ikat prang
 berbargkit kapadâku, Didâlam 'ini 'aku
 bertatap. Perkâra sâtu sudah kudozá,

Jang klakh kujârij degan faradlá: Sopâja
 hidop sazumor punoh Didâlam khobah
 Huwa prij tedoh:

3. Sopâja pandang karamêhan Huwa,
 Dan sakhsamá'ij dija 'itu trang Dikazbah:
 kârna 'ija simpan djuwa Hambânja dita-
 râtkh teragang Diwaktu djâhat, dichej-
 mahnja klakh Debunikkannya 'aku jang sa-
 sah; Di'âtas bâtu kârang jang toguh
 Detinggikannya 'aku bertedoh.

Theh.

4. Sakârang kapalâku detinggikan Di'âtas
 jang kuliling berfatruw, Dichejmah 'aku
 'akan berbunjikan Perfombilêhan sùrakh
 pada Huw; Dan 'aku 'akan njânji ber-
 mazmûr. Dengarlah sawarâku dan hukûr,
 Hej Huwa, mâna 'aku berdozá; Dan
 sâhutlah padâku dibelâ.

5 Hatiku fombah: (dan fermânmu kâta;)
 Tjarilah trang hadlretku sasaprij: Já Hu-
 wa, 'aku gjârij 'itu njâta. Djânganlah bûni
 hadlret

radlâ: Sopâja
 lam khobah
 an Huwa,
 g Dikazbah:
 mbânja dita-
 hat, dichef
 âku jarg sa-
 g togh
 doh.
 kan Di'âtas
 ejmah 'âku
 han sùrah
 jânji ber-
 dan hukûr,
 szâ; Dan
 inmu kâta;)
 ij: Já Hu-
 anlah bâni
 thadlret

thadlret jarg kafij, Dan menjimpangkan
 hamba dengan gram: Telah kawtûlong
 'âku safadjam, Djârganlah lâlêj, já 'llah
 chalâts, Dan meninggalkan sahajâmu châts.
 6 Bapâku dan 'ibûku tûmarg 'âku: Dan
 Huwa 'angkat 'âku sapunoh. Já Huwa,
 'adjar djâlan kapadâku, Betul pimpinlah
 'âku dileboh, Sebab perghintej. Djârgan
 menjarah Hambâmu pada mûsoh jarg
 mengghah: Bârgonlah sakti dusta hambus
 trus 'Anjâja lâwan 'âku jarg khodus.
 7 Dan djika sudah tida kupertjâja Di-
 dâlam tânah 'awrang berhajât Melihat
 kabajikan Huwa kâja, Nistjâja 'âku hilang
 dan wafât. Nantilah 'âkan Huwa, perta-
 tap Dirîmu pada waktu 'amat glap, Ha-
 tîmu Huwa 'âkan pertogoh: Nantilah 'â-
 kan Huwa sapunoh.

MAZMŪR JANG KA XXVIII.

1 J A Huwa, kufaruw padâmu, Djâ-
 rganlah tûlij telingâmu, Hej batu-karang,

kapadâku: Sopâja djârgan gnap djiwâku,
 Tatkâla 'angkaw bertedoh, Memâfokh
 prîgij jarg punoh.
 2 Dengarlah bûdjokh dan sombahku,
 Tatkâla kufaruw 'llahku; Tatkâla 'âku
 'ini grârgan Kapenjapâ'an 'angkat târgan.
 Djârganlah hejla 'âku krat Baserta fâ-
 sikh jarg safat.
 3 Jarg meng'atâkan dâmej, hânja Djâ-
 hatnja 'ada didadânja. Hendaklah bâlas
 pada dija Prij hônar dan kardjânja sija;
 Seperti kardja târgan dras Pûlangkan
 kabalâfan kras.
 4 Tijâda 'ija pawn meng'arti Kapada
 bârang sapakarti Tûhannja, pada perbo-
 wâtan Târgannja 'itu kalihâtan; Nistjâ-
 ja 'ija meroboh, Dan tidakh 'ija pertogoh.
 5 Segala pûdji bagi Huwa, Jarg dengar
 budjokanku djuwa. Prîsejku Huwa dan
 gahiku, Padânja hâraplah hatîku; Ha-
 tîku bangkit bergamar Menjânji pû-
 dji

dji jang benar.

6 Jang Huwa sizet gah tsálehnja, Kakrafan dan chaláts Mesèhnja. Hendaklah melepas balámu, Dan memberkátij pufakámu; Merggombalákan prij kamal, Dan 'argkat dija berkakal.

MAZMÛR JANG KA XXIX.

1 ANakh 'awrang jang besar, Brilah kámu sabenar Pada Huwa jang 'ilah HOrmat, sizet, degan gah. Pada Huwa brij kiránja HOrmat dan perggah namánja, Tondokh pada Huwa dâlam Perhijâfan makhdís sâlam.

2 Perlawára Huwa kras Parentahkan 'âjer dras, 'Allah gûroh, brij dabar Pada 'âjer jang besar. Perlawára Huwa 'itu Degan khowat sabagitu; Sawarânja berlintáfan Songgoh degan perhijâfan.

3 Sawarânja memigah Pôhon 'âraz terbelah; Behkan Huwa Tûhan pawn Panjiong pôhon Libanawn. Sûroh 'itu bertam-

pála Sâma lembuw sedekâla; Libanawn dan SJirjawn lâgi Sâma bádakh tsapági.

4 Sawarânja menatas Timpa njála jang lakas. Sawarânja berfaruw Perfakítij gûron; Huw Meng'atar KHadejs, brij mára Pada pádang bel'antára. Rûsa 'ija brij ber'ánakh, Dan rimbánja 'itu rânakh.

5 Hânja dâlam Kasbah Huw Safa'awrang jang temuw 'Ujap pûdji dan hukûr Pada Huwa jang ghasûr. Huwa dúdokh depertûhan Parentahkan gnáp 'ampûhan; Behkan Huwa dúdokh sâdja Salamánja djádi Rádja.

6 Sizet Huwa 'âkan brij Pada khawmnja mutakhij; Memberkátij khawm punoh Degan dâmej jang togoh.

MAZMÛR JANG KA XXX.

1 KLakh 'âku meniggikan Huw, Dan kapadánja bertemuw, Sebab Tûhanku degan kras Menârik 'âku berlepas, Dan tída membrij dibeláku Sâtrûku sùka 'âkan

'akan daku.

2 Terijakh 'aku dan faruw, Dan 'aku defombuhkan Huw, Djiwaku deri kras

thubur Kawmenajikij, brij ghufur;

Kawmerghidopkan 'aku, djangan Kumâ-

soh prigij kahilâgan.

3 Kapada Huwa brij hukur, Hej kekâ-

sehja, dan mazmur, 'Ugaplah pudji

sapunoh, Kenang suginja jang togoh. Sa-

sâzat djuga kadapatan Tatkâla gram-

nja kalihâtan;

4 Tetapi salhajat bakhâ, Tatkâla Huwa

beradlâ: Bermalam bârang pertjargang,

Targifan pada sapetang; Tetapi pada pâ-

gi hârij Persûrah 'ada dan penârij.

THEH.

5 Katâlah 'aku 'ini grang Didâlam san-

tawsaku tragg; Tidâkan 'aku beroboh, Ka-

kal klakh 'aku bertogoh. Kawperdirikan

'awleh kâmu Bûkitku degan gnâp radlâmu:

6 Sedang thadretmu tertagah, Kadjut-

lah 'aku terpitjah. Padâmu 'aku pawn, jâ

Huw, Berbûdjokh lâgi berfaruw. Didâ-

rah hamba 'apa lâba, Sedang dilûbang

'aku râba?

7 Dulikah 'akan bermazmur, Dan ka-

padâmu brij hukur? 'Itukah 'akan men-

chabar Katulûsanmu jang benar? Dengar

dan kafijankan 'aku, Djadilah tûlong

kapadaku.

8 Râtapku djâdi sagamar, Dan pena-

rijan jang benar; Degan sukâmu kaw-

kapong Hambâmu, 'awrej talakong.

Had gahku njânji kapadâmu, Kakal

kupudji tragg namâmu.

MAZMŪR JANG KA XXXI.

1 P Adâmu pawn berlindong 'aku, Jâ

Huwa, dan safal, Djânganlah had kakal

Kawpermalûkan kapalâku, Lûputkanlah

hambâmu, Sebab sadil 'adâmu.

2 Miringlah, dengarlah, bagiku Brij

tûlong, bersegrah Bantonlah, brij legah,

Djadilah

Djadilah kârag kras gahiku: Sarûmah
kapadâku, Lepaskanlah njawâku.

3 'Angkawlah kârag dan kubûku; Se-
bab namâmu trang Pimpinlah 'âku grag.
Rombaklah djâring perfatrûku Terbûni
kapadâku; 'Angkawlah kawasâku.

4 Padâmu kufarah njawâku, Dan 'arg-
kaw melepas, Jâ Huwa 'âmat kras.
Jang sija debingikan 'âku; Tatap perg-
harâpanku Kapada Huw Tûhanku.

THEH I.

5 Klakh kutermâsa dan bersûka, Ba-
huwa terbefar Mûrahmu dan benar,
Dikapigâkan dan didûka Kawtîlikh 'anja-
jâku, Dan meng'enal djiwâku.

6 Tijâda 'argkaw kûrong 'âku Ditârgan
perfatruw: 'Angkawlah Tûhan Huw
Dirîkan kâki kapadâku Ditampat kalu-
wâsan, Dimâna kalepâsan.

7 Jâ Huwa, kasijankan 'âku, Sebab
hatîku klakh Bagîku terfasâkh: Dan

deri gûfar kras matâku Djiwâku 'itu kâ-
rat, Dan prutku 'itu sârat.

8 Hajâtku dan tâhonku hîlarg Bertjin-
ta sapunoh, Dan 'awleh peng'aloh; Le-
mah khowatku jang terbûlang Pawn 'awleh
gnap hûtangku: Terkâratlah tûlangku.

THEH II.

9 Sebab mûsohku pelâwanku 'Akûlah
terjelâ, Tertjûga, sawabâ Dan gantar
pada kenâlanku: Dan jang memandang
'âku Berlârij deri dâku.

10 Dan deri hâti kuterlûpa Seperti
majt; saprij Sabâdjan jang terglîj. Sebab
kudengar rûpa rûpa Fitnahnja kapadâku;
NGamam kulîling 'âku.

11 'Âtasku 'ija berbitjâra, Dan fargka
menatakh Djiwâku jang sasâkh. Padâmu
kutatap dimâra, Jâ Huwa: 'âku kâta;
'Ilahku 'argkaw njâta.

12 Ditârgan Tûhan kotikâku; Banton-
lah brij lepas Hambâmu deri kras Segala
perfatruw

perfatruw djiwaku, Dan deri pada kuku
Perg'ufir dan satruku.

13 Hendaklah pada hamba gâja Hadret-
mu jang bertrang; Dan 'awleh mûrah
grang Hendaklah melepas sahâja. Djangan-
lah brikan 'aku Bermâluw didoz'aku.

THEH III.

14 Bejarlah 'awrang fâsikh mâlu, Ber-
dijam dikhubûr. Brij bibir jang ghurûr
Mendjadi keluw, jang terlâlu Kras 'âtas
zâdil kâta, Degan djumâwa njâta.

15 Butapa grang besar hartamu, Jang
'angkaw simpan brij Kapada mutakhij,
Dan 'awrang jang tatap padamu! Jang kaw-
kardjakan dija Dimûka mânusija.

16 Kawsembunjanlah hambamu Pawn
deri perbesar Hatinja jang tagar, Difem-
bunji'an trang mukamu; Dan 'angkaw
simpan dija Djâwohkan lidah sija.

17 Segala pûdji bagi Huwa Tûhanku
jang besar, Jang zâdil dan benar, Sebab

de'indahkannya djuwa Mûrahnja kapada-
ku Dibintang dan kawtaku.

18 Didâlam gûpoh kukatâlah; Hambâ-
mu pawn terkrat, Terpôtong, dan safat
Terdjâwoh: hânja samadjâlah Kawdengar
budjokanku Degan peruwâhanku.

19 Kâsehlah kâmu 'akan Huwa Jang
tongguw sabenar Mû'minnja jang dabar,
Djumâwa 'ija bâlas djuwa. Tataplah,
Huw kawâfa Togohkan jang ber'âfa.

MAZMŪR JANG KA XXXII.

1 **B**Agija 'awrang, jang gnep durhakâ-
nja Telah ter'ampon degan sempornanja,
Dan jang dawsanja sakalijen grang Tertû-
top, dan tijada terkenal. Bagija mânusija,
jang dawsanja Huw tidakh 'ihhtisâb-
kan kapadanja; Jang dinjawanja tida ber-
lekat Sawâtu bohong dan makar jang krat.

2 Tatkâla kuberdijam sendiriku, Tû-
langku lûsoh dan leteh bagiku, Tatkâla
'aku 'ini mendaruw Sagnap hariku, jang

E

punoh

punoh djomuw. Safjang málam 'awleh
durhakáku Târganmu 'ada brat di'átas 'á-
ku, Bálahku pawn ter'ubah djádi kring
Dimúsim jang kamáraw dán hening.

3 Padámu 'aku memaslúm dawsáku,
Dán tída tútop bárang dúrhakáku: Kubúka
sálah pada 'Elkafij; Kaw'ampon sálah
dawsa jang terglíj. Dán 'awrang tsáleth
móhon kapadámu Dimáfa kadapátan trang
durdjámu; Tatkála 'ájer jang befar sabakh,
Jang tíjadákan brij sapenjasakh.

Thch.

4 'Angkawlah perlindórgan kapadáku,
Dikapitjákan 'angkaw simpan 'aku; Degan
persúrah kahupútan grang Kawmegg'ulí-
ling 'aku dálam prag. Klakh 'aku membrij
'arti kapadámu, Dán 'adjar 'akan djálan
pada kámu; Klakh 'aku bitjarákan saja-
pat, Padámu pawn matáku klakh lekat.

5 Djárganlah 'ada sáma baghal kúda,
Jang tída berbudi dituwah múda, Múlux-

nja dikenákan dikakarg, Djárganlah dom-
pakh kapadámu grang. Kapada fáfikh bá-
njakh penjargsára; Tetápi jang tatap didá-
lam mára Kapada Huwa, múrah jang
besar Klakh megg'ulíling dija sabenar.

6 Hej sakalíjen wádil, berfukálah
Kapada Huwa, lági termasálah,
Bersúrahk súrahk lah degan gamar,
Hej 'awrang jang hatinja pawn benar.

MAZMÛR JANG KA XXXIII.

1 SÚrahk lah kámu pada Huwa, Hej
'awrang wádil, bergamar; Pudjí'an 'ada
pátut djuwa Kapada 'awrang jang benar.
Memudjilah Huwa Dikitjápi djuwa;
NJánji samazmúr Degan dindij táli
Púloh, dán sakáli 'Újaplah sukúr.

2 NJanjilah kámu sanjanjí'an Baháruw
kapadánja grang; Dán berbunjilah brij pu-
djí'an Degan bunjí'an súrahk trang. Kár-
na fermán Huwa 'Ada bájik djuwa Dán
kardjánja gnep, 'Itupawn sadíja, Dán

Dan dergan fatija 'Ada bertatap.
 3 Bahuwa 'ija kâseh djuwa Sadâlet dan
 'intsâf togoh. Dan dergan kamurâhan Hu-
 wa Sâratlah bumi sapunoh. 'Awleh Kali-
 matnja Lângit dan sizatnja Sudah djâdi
 tragg, 'Awleh Rôlh mûlutnja Tantrâ
 penûrutnja Dedjadikan gragg.

THEH I.

4 Dan 'âjer lâwut depasannja Saprij sa-
 tambon bertatap; Dan tûbir pawn de-
 djadikannja Perbendarâ'an jang dakap.
 Bâjik bûni djuwa Tâkot 'âkan Huwa;
 Bâjik terjaggang Dunjâ dan 'isinja
 Bergamam baginja Pâgi dan petang.
 5 Sebab 'ijâlah djûga kâta, Dan samo-
 wânya bertatap; 'Ijâlah berpasan ternjâ-
 ta, Samowa pawn berdîrij gnapp. Huwa
 tijadâkan jang debijarâkan Bâla jang
 menggah; Dergan kahinâ'an Rom-
 bah perkirâ'an 'Umet jang betah.
 6 Bitjara Huwa salamânja Berdîrij djû-

ga dan kakal, Dan sakalijen perkirânja
 Sahingga bargsa dan 'atfal. KHawm ba-
 gija djuwa, Jang 'Ilahnja Huwa Hing-
 ga gnapp kakal, KHawm jang depilehnja
 'Âkan kekâsehnja, Mirâtz jang kamal.

THEH II.

7 Didâlam sawrga jang mulija Menin-
 djuw Huwa meng'enang, Dan 'ada pan-
 dang mânufija Samowa pâgi dan petang.
 'Ija sudah tûlikh Deri dâlam bûlikh, Tam-
 pat jang tatap, 'Ija sudah 'ijam Pada
 jang berdjiam 'Âtas bûni gnapp.
 8 'Ijâlah merupâkan hâti Sakalijennja
 jang betah, Dan 'ija djûga meng'amâtij
 Perbowâtannja dan lelah. Bûkan bârang
 Râdja 'Awleh tantrâ sâdja Dâpat
 melepas; Bûkan hulubâlang 'Awleh
 khowat lâlang Lâlu menatas.
 9 Sakûda pada kamenângan Kapâlang
 tida menatas; Dan 'awleh khowat di-
 paprângan Tijâda 'ija melepas. Safog-
 gohnja

gohnja m^áta Huwa t^ílih n^íta 'Awrang
mutakhij, 'Awrang jang ber'áfa Pada
gnap kawáfa M^úrah 'Elkafij.

Theh' III.

10 Sopája melepas djiwánja Membanton
deri mawt jang krat, Dan 'ákan mengha-
j^át 'adánja Diwaktu kalap^áran brat.

Djiwa k^ámij láma Menan^árikan náma
Huwa jang bes^ár; 'Ija pawn pen^úlong
k^ámij jang brij t^úlong, Prífej jang benar.

11 Sebab hatíku kapadánja Bersúka sam-
bil bergamar, Dan k^ámij pada trang na-
mánja KHudus berhárap sabenar. 'Ada
kamuráhan Huwa jang kagáhan 'Átas
k^ámij grang, Saprij santijáfa K^ámij
pawn ber'áfa Kapadámu trang.

MAZMŪR JANG KA XXXIV.

HUwa pelúputku 'Áku p^údji sa-
gnap máfa; Pudj^í'annja santijáfa 'Ada di-
m^úlutku. Djiwa nanti búka Mentahlíl-
kan 'ákan Huwa; 'Awrang dj^ínakh háti

djuwa Klakh dengar dan súka.

2 Perbesar kiránja 'Ákan Huwa basertá-
ku, Bejar k^ámij sáma 'áku Perbesar namá-
nja. 'Áku tjárij Huwa, 'Ija sáhut kapadá-
ku, 'Ija sudah banton 'áku Deri tákot djuwa.

3 'Awrang kapadánja Sudah tintang,
bawleh tjája; Dan tijáda dibahája Máluw
trang mukánja. Jang kasijan 'ini Bersá-
ruw, dan Huw fatija Dengar, dan lepas-
kan dija Deri píjakh síni.

Theh I.

4 Maka Mal'ák Huwa Bertantrá kulí-
ling dija Jang bertákot prij fatija, Dan
menjintakh djuwa. Líhat dan rasálah,
Bájik Huwa dikardjánja; Láki jang ta-
tap padánja Klakh berbagijálah.

5 Tákot berjargárgan 'Ákan Huwa, já
hambánja; Kárna mutakhij namánja Tída
kakurárgan. Singa berlalárgan Kena pá-
pa, lápar djuwa; Hánja jang menjárij
Huwa Tída kakurárgan.

6 Mârij 'awleh kâmu, Jâ 'anakhku,
dengar 'âku; Tâkot Huwa klakh katâku
'Âdjar kapadâmu. 'Apa lâki 'itu Jang
ber'ingin hîdop lâma? Dan ber'awleh
hârij, sâma Lihat bâjik situ?

7 Simpan lidah kâmu Deri djâhat penje-
butmu, Djângan bibir dan mûlutmu Bô-
horg dikatâmu. Djângan djâhat, hânja Bowat
bâjik, tjârij dâmej; Huwa tîlik, dengar
râmej Zâdil samowânja.

THEH II.

8 Lâwan trang durdjânja Dergan 'awrang
djâhat sângat, Hendakh deri bûmi bângat
Meng'arat namânja. Mâna dergan 'ûfah
'Awrang zâdil minta tûlong, Huwa dengar;
dan menûlong Dija deri sûfah.

9 Hampir Huwa pada 'Awrang terpitjah
hatinja; Lâgi jang melepasinja Lûloh lan-
takh 'ada. Sûfah mânusija Zâdil 'ada bâ-
njah, hânja Deri pada samowânja
Huwa banton dija.

10 'Ija parentahkan Simpan tûlarg ka-
padânja, Sâtu deri samowânja Tida
depitjahkan. Kadjahâtan 'akan Memati-
kan fâfikh situ; Dan pembintij zâdil
'itu 'Akan desjiksâkan.

11 Huwa banton 'akan Djiwa 'awrang
jang hambânja; Dan jang lindorg ka-
padânja Tida desjiksâkan.

MAZMŪR JANG KA XXXV.

1 JÂ Huwa, berbantahlah grang
Dergan bantahku pemarang. Peganglah pri-
sej salûkongku, Bangkitlah 'akan penûlong-
ku. Pendâhan hûnuslah, sekat Temurw
perg'ûfir jang tjapat, Katâlah kapadâku
trang; CHalâtsmu 'âku dâlam prag.

2 Brij 'awrang mâluw berlelah, Jang
tjârij 'âku terpitjah; Brij 'ondor kabalâ-
kang 'âku, Jang kira djâhat kapadâku:
Brij dija djâdi prij bakas Sekam dimû-
ka 'argin dras; Dan bejar Mal'âk Tû-
han Huw Meng'alaw dija berfatruw.

3 Djälannja 'itu bejar gnap Mendjadi
 lüjin 'amat glap: Brij Mal'ak Huwa jarg
 kawäsa Merg'üsir dija fantijäsa. Samenä 'ija
 berfekat Bunikan lübang dan djurat: Sa-
 menä 'ija merogarokh Sopäja 'aku teromokh.

4 'Atasnja rüfakh brij tatap, Dan tädakh
 'ija tähu gnap. Dan brij djaringnja ter-
 sembünji Menangkap dija djädi sünji ;
 Bejarlah 'ija beroboh Dengan perüfakh
 dan kaloh. Djiwäku 'akan bergamar
 Sebab chalätinja jarg besar.

Theh I.

5 Tülargku kätä klakh, hej Huw, Sija-
 pa 'ada jarg kufuw? Jarg banton 'awrang
 jarg kasijan Pawn deri kras perkalahijan ;
 Kasijan, miskîn, dan fakhr Pawn deri
 perabut khadir. Bangonlah sjaksi dengan
 sajb Menontut bärang jarg terghajb.

6 Jarg bälas djähat dan padas, Mem-
 bülus djäwa dan nafas. Tatkäla 'ija säkit
 päjah, Käjinku kambelij, terläjah Dipo-

wasäku, dan dozä Memäfokh pangkuw
 prij fanä. Kudjälanlah saprij taman,
 Dan südaräku tertalan.

7 Dan 'aku käborglah, saprij Sebab
 'ibüku mutakhij. Tetäpi mäna 'aku tim-
 pang Tjitälah 'ija dan berfimpang; Ber-
 kompol saprij tertatakh: Tijäda 'aku tähu
 hakh; 'Ijälah tjärik sapunoh,
 Dan tida dijarm bertedoh.

8 'Antära 'awrang pendemap, Munä-
 fikh, güraw, dan sedap, Marika 'itu di-
 maräku Merg'arat gägij 'akan däku.
 Hej Tühan, brapa läma grang Kawsä-
 jokh? kombalikan trang Djiwäku rüfakh
 tertatas; Sunjiku deri sünga kras.

Theh II.

9 Padämu 'aku brij sukür Dipakompö-
 lan jarg mazmür; 'Antära bänjakh khawm
 hambämu Klakh 'aku mentahlil namämu.
 Kärnäku djingan bergamar Satrüku tida
 sabenar, Dan pëmbingjiku jarg fanä

Ber-

pangkuw
 taman,
 rij Sebab
 'aku tim-
 ang; Ber-
 'aku tahu
 noh,
 h.
 p, Muná-
 rika 'itu di-
 an daku.
 g Kawsa-
 waku rufah
 ga kras.
 Dipakompó-
 anjakh kha w m
 hlil namamu.
 Satrúku tida
 u jang faná
 Ber-

Ber'isfâretkan dibelâ.
 10 Tijâda 'ija sapunoh Katâkan dâ-
 mej dan tedoh, Tetâpi kira bôhong sija
 Melâwan 'awrang jang sunija. Kargâkan
 mûlut jang besar Melâwan 'aku jang be-
 nar: Katânja pawn; hejâ, hejâ,
 Matâku lihat jang wabâ.
 11 Kawlihat, djârganlah, jâ Huw,
 Berdijam 'angkaw tersakuw: Djârganlah
 djâwoh deri dâku. Djagâlah pada 'atarâ-
 ku; Bârgonlah pada khatk muzâf. Padâ-
 ku bowatlah 'intsâf; Kârâku 'awrang
 jang tagar Djârganlah sùka dan gamar.
 12 Djârganlah 'awrang kâta klath Didâ-
 lam hâti jang walakh; Hejâ, djiwâku!
 djârgan 'ija Berkâta; katalankan dija.
 Brij 'awrang mâluw bertjelâ Jang sùka 'aku
 berwabâ; Brij dija pâkej sazj tamar,
 Jang sendirinja perbesar.
 13 Brij 'awrang sùrakh dan gamar, Jang
 'inggin 'âkan fabenar, Brij dija kâta san-

tijâfa; Depûdji Huwa sasamâfa Jang
 hendak dâmej 'itu lut Hambânja. 'Aku
 menjebut Sadâlet Huwa jang kafil,
 Sagnap hariku pawn tahlil.

MAZMŪR JANG KA XXXVI.

1 PRângij 'awrang fânikh kâta Dâlam
 'aku: tida njâta 'Âkan 'Allah sadabar. 'Ija
 bûdjokh dimatânja, Mâna terfebut daw-
 sânja, Kabintji'an dan besar. Bôhong
 'ija merg'atâkan; Kûrang 'ija 'arti 'âkan
 Bowat bâjik dan benar. 'Ija kira sâlah
 mâlam; Perdirikan djâlan sâlam
 Tida bowang jang tamar.
 2 Kamurâhan Huwa pada Lângit; dan
 benarnya 'ada Sampej 'âwan 'âwan dras.
 Saprij gûnorg sadâletmu, Tûbir 'itu lhu-
 kûmetmu: Machlûkh 'angkaw melepas.
 Brapa 'indah prij mûrahmu! Kârna 'itu
 dibâwahmu 'Anakh 'Adam bertatap. Jang
 lemah pawn makânannja Dirûmahmu,
 aminômanna Deri sùgej jang sedap.

3 Pangor berhajât samâmu : Dâlam
 trang dan sinar kâmu Kâmiĵ 'âkan lihat
 trang. Mûrah dengan sadâletmu 'Ondjokh
 pada tsalhâbetmu Jang betul hatinja grang.
 Kâki jang djumâwa djârgan Lâkuw di'â-
 tasku ; tângan Fâsikh djârgan menjafat.
 Jang bersâlah djâtoh sâna , Dan tertûlakh
 saberbhâna , Tidakh 'ija bertzebat.

MAZMŪR JANG KA XXXVII.

1 Di'âtas fâsikh djârganlah kirânja
 Kawber'amârah , djârgan dangkej kras
 Kapada jang bersâlah gnâp kardjânja.
 Seperti rompot jang terkrat lakas :
 Saprij tombôhan dâwon klakh 'adânja
 Melâjuw dan mendjâdi kring gatas.
 2 Hâraplah pada Huwa dan kardjâlah
 Betul ; dibûmi dijamlah togoh , Dan dengan
 fatijâmu pejarâlah , Sedapkanlah dirîmu sa-
 punoh Sebab Tûhanmu Huwa ; klakh 'ijâ-
 lah Membrij sagnap mintâmu dan kaloh.
 3 Kapada Huwa gûlinglah djâlanmu ;

Hâraplah kapadânja berpegang ,
 Klakh 'ija menatap pakardjâ'anmu :
 Dan menerbitkan pâgi dan petarg
 Sadâlet , 'intsâf , dan kabidjikanmu ,
 Seperti wakhtu tohor , jang bertrang.
 4 Dijamlah pada Huwa , nanti dija ,
 Di'âtas 'awrang djârgan bertagar ,
 Djâlannja jang ber'ontong , bowat sija.
 Berhenti deri morka jang besar :
 Djârganlah ber'amârah , hambus hija ,
 Djârgankan 'âkan bowat samakar.
 5 Sebab jang bowat djâhat terkrat ; hânja
 Jang menantûkan Huwa klakh pegang Segala
 bûmi 'âkan pufakânja . Dan fakotika maka
 fâsikh grang Tidâkan kadapâtan gnâp 'adâ-
 nja , Tâmpatnja jang Tûhanku meng'enang.

THEH I.

6 Tetâpi 'awrang djînakh gnâp hatinja
 Klakh berpusâka bûmi jang fanâ ; Dan kâr-
 na dâmej menjedap dirinja . Jang fâsikh kîra
 motslehat , wabâ , Melâwan sadil , kârat
 sigiginja

egang,
 'anmu:
 n petang
 djikanmu,
 bertrang.
 nanti dija,
 ertagar,
 owat sija.
 befar:
 mbus hija,
 makar.
 rkrat; hânja
 egang Segala
 akotika maka
 n gnap 'adâ-
 meng'enang.
 s nâp hatinja
 nâ; Dâ kâr-
 ng fâsikh kira
 zâdil, kârat
 sigiginja

sigiginja 'Atasnja mâna 'ija berbelâ.
 7 Mahâ Tûhanku tertawâkan dija;
 Harinja dâtarg 'ija lihat grang.
 Jang fâsikh hûnus krisnja jang berhija,
 Membentang bûsor pâgi dâ petang,
 Merghompas dâ membantej mânusija
 Kasijan, miskin, jang hatinja trang.
 8 Tetâpi kris klakh mâfokh trus dadânja;
 Bûsornja 'itu 'âkan terpitjah. Sedikit zâdil
 'itu, jang punjanja, Terbâjik safapâgi dâ
 djimah Pawn deri kalimpâhan, dâ har-
 tanja Terbânjalh 'awrang fâsikh jang terгах.
 9 Sebab klakh terpitjah segala lâgan
 Sifâsikh, hânja zâdil bertatap
 Terlâpikh 'awleh Huwa, dâ bertrang.
 Jang Huwa 'ada meng'enal sagnap
 Harinja 'awrang tûlus: dâ pegârgan
 Pusâka 'awrang klakh kakal tagap.
 10 Tijâda pada waktu kafukâran
 Klakh 'ija mâluw, hânja mâkan trang
 Kinnyargnja pada hârij kalapâran.

Tetâpi fâsikh 'âkan tertabarg,
 Dâ satruw Huwa linnjap bergantâran,
 Seperti domba; dergan 'âsap grang.
THEH II
 11 Jang fâsikh pindjam, tida brij kom-
 bâli; Tetâpi 'awrang zâdil pawn legat
 Bersâjang, dâ membrij dergan sabâlij.
 'Awrangnja jang mubârak satjapat
 Klakh berpusâka bûmi dâ kakâlij:
 Tetâpi 'awrang malsûn klakh terkrat.
 12 Bagini lâki dâ kadjadjâkannja De-
 pertatapkan 'awleh Huw togoh; Dâ 'ija
 djuga berkenan djâlannja. Tatkâla 'ija djâ-
 toh beroboh, Tijâda 'ija djâwoh, dâ tângan-
 nja Delâpikh 'awleh Huwa sapunoh.
 13 Telah ku'ada mûda, tuwah, hânja
 Jang zâdil tida katumârgan grang;
 Ramakh benehnja tjârij musarânja.
 Sahârij 'ija sâjang, dâ kenang,
 Brij pindjam, dâ benehnja bafertânja
 Klakh deberkâtij pâgi dâ petang.

14 Lalûkan djâhat, dan bowatlah bâjik ;
 Dan dijamlah sabingga gnap kakal. Sebab
 jang Huwa kâfeh 'intsâf lâjikh, Tijâda tû-
 marg tsâleth terkenal, Klakh 'ija depaliha-
 rakan nâjik : Dan pada fâsikh tertabas 'atsal.

THEH III.

15 Segala sâdil 'âkan berpusâka
 Salûroh bûmi, dijam bertedoh
 'Âtasnja salamânja berfûwâka.

Dan mûlut 'awrang sâdil pawn punoh
 Sebut hikmetnja ; lidah sabalâka
 Klakh meg'atâkan 'intsâf jang togoh.

16 Tawrát 'llahnja 'itu 'ada dâlam Hati-
 nja ; dan djadjakhnja bertogoh Tijâda taka-
 lingoh sijang mâlam. Jang fâsikh 'ada hin-
 tej dileboh Kapada 'awrang sâdil 'âtas
 sâlam ; Dan sûka bûnoh dija teroboh.

17 Tijâda Huwa bejar ditârgannja, Dan
 persâlahkan dija terpigat. Nantilah Huwa,
 tûrutlah djâlanja, Klakh 'ija meninggikan
 sagapat Kawberpusâka bûmi tanâhannja :

Kawlihat fâsikh 'itu pawn terkrat.

18 Telah kulihat fâsikh, jang kardjânja
 Peggâgah, rampakh dengan berfedap, Sa-
 prij baringan hidjuw pawn rupânja : 'Ijâlah
 lintas, tida bertatap ; Telah kutjârij dija
 dan namânja, Tijâda 'ija kadapâtan gnap.

19 Dan 'âkan tûlus 'ingatlah kirânja, Pan-
 danglah pada 'awrang jang benar : Sebab
 'âchirnja dâmej kapadânja. Tetâpi jang dur-
 hâka dan tagar Klakh deperbinasâkan
 basertânja : 'Âchirnja fâsikh 'itu berdabar.

20 CHalâtsnja sâdil deri Huw 'adânja ;
 Sizetnja pada wakhtu jang fasakh.
 Klakh Huwa tûlong dan lepas sertânja
 Pawn deri pada fâsikh jang walakh,
 Klakh 'ija melûputkan samowânja :
 Padânja 'ija lindorg terlatakh.

MAZMŪR JANG KA XXXVIII.

1 JĀ TŪhanku, djârgan kâmu Dima-
 râmu Sijâsetkan 'âku kras ; Djârgan tâ'adib-
 kan 'âku Dibelâku Degan gûfar jang padas.

2 Kârna

2 Kárna 'ánakh 'ánakh pánah Pawn ka-
tánah Kapadáku túron krat, Lági
khowat kras tárganmu, Dan ngaran-
mu Túron 'áta' 'aku brat.

3 Dan dágingku tjadálah Sempornálah,
'Awleh morka 'ámat kras: Dan salá-
met pawn kúrangku Dirúlangku,
'Awleh dawfa jarg padas.

4 Kárna pada kapaláku Pawn dawsáku
Lálu lampoh dan lekat; Dan seperti famo-
wátan Kabarátan, 'Ija sudah djádi brat.

5 Ligat 'aku pawn bernánah 'Áta' tánah,
'Ada búfokh sapunoh, 'Awleh kárna farsá-
ranku Dibadanku Jarg bersúfah dan kaloh.

Theh I.

6 'Aku sudah debingkokhkan, Terton-
dokhkan, Dan sakáli terlakam; 'Aku
djálan sontokh hárij Sána márij
Pákej hitam dan saram.

7. Kárna prutku pawn punoblah Sasorg-
gohlah Dergan súkar jarg talan: Sáru

bárag tjadálah Sempornálah
Dálam dáging dan badan.

8 'Aku pawn letehlah bárag, Dan ter-
sárgat Lúloh lantakh, dan lufuw:
Kárna háti jarg salúroh Bergomúroh,
'Aku 'ini mendaruw.

9 Já Túhanku, dimukámu Dan tachtámu
Perindúku jarg benar: Dan tjadá tersem-
búnji, Lámon súnji, Perg'alohku jarg besar.

10 'Atong háti sendiriku, Dan gahiku
Túmarg 'aku safegrah: Lági tjája trag
matáku Deri dáku 'Itu sudah terragah.

11 Perg'áfekhu dan tamanku, Jarg
túlanku, Tinggal difabrag belá: Lági
pawn kulawargáku, Jarg padáku,

Tinggal djáwoh diwabá.

Theh II.

12 Jarg menjárij krat djiwáku Kapadáku
'Itu táhan sadjurat, Dan jarg tontut tjela-
káku Láwan 'aku Kira típuw dan saggat.

13 Hánja 'aku 'ada eáma 'Awrang láma
Túlij,

Tûlij, tîda dengar grang; Sâma bîfuw, jang
tijâda Dergan pâda Bûka mûlut, kâta trang.

14 Sâma lâki pawn 'adâku Dibelâku,
Jang tijâda menengar, Jang mûlutnja pawn
tijâda Dergan pâda Bâwa sa'izdzâr benar.

15 Kapadâmu kuber'âfa Santijâfa, Jâ
Tûhanku jang terгах: 'Angkaw 'âkan menja-
hûtij Dan lupûtij, Jâ Tûhanku dan 'Ilah.

16 Kârna 'itu pawn katâku; 'Âkan dâ-
ku Djâgan 'ija bergamar! Mâna bimbang-
lah kakiku Jang bagîku, Maka 'ija berbesar.

THEH III.

17 Kârna 'âku mânusija Bersadija 'Âkan
timpang dan roboh: Sakalijen sangsarâku
Hâdap 'âku Santijâfa brij kaloh.

18 Kârna 'âku pawn membrîta Sâlah kî-
ta Kapadâmu, dan sâfat; 'Âku tjinta sa-
harijen Demikijen Kârna dawfa jang lekat.

19 Hânja hidop penjulûku, Perfatrû-
ku, Dan ber'awleh jang khahar: Bâ-
njah 'ada pembingûku, Jang bagîku

Tida dergan sabenar.

20 Dan djâhatnja jang membâlas Ganti
'âlas Dergan bâjik jang togoh, 'Itu lâwan
kapalâku; Tâgal 'âku Hambat bâjik sapunoh.

21 Djâgan 'angkaw pawn kirânja Sala-
mânja Tûmarg 'âku, Jâ 'Ilah: Djâgan
'angkaw berdjâwohlah Sacongohlah

Deri dâku jang lemah.

22 Bersegrahlah kapadâku Tûlorg 'âku,
Jâ Tûhanku jang besar; 'Angkaw kapadâku
bârang Batu kârang Dan chalâtsku jang benar.

MAZMŪR JANG KA XXXIX.

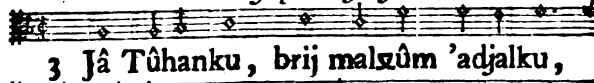
1 ^A **A**Ku kâta; klah kupalihâra Djâ-
lan lidah saperkâra Deri pada dawfa, dan
menjâbang Mûlut 'âku dergan sâbang:

Mâna fâfikh dipetang dan pâgi
Dihadâpan 'âku lâgi.

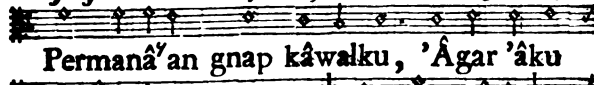
2 'Awleh dijam 'âku keluw hilang, Bâ-
jik bûkan 'âku bilang; Hânja terâmejkan
sangsarâku. Hâti pânas didadâku,
'Apij 'ângus dâlam perg'adju'an Li-
dah

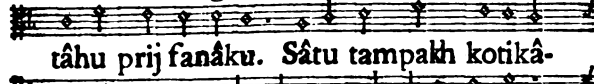
dah 'uġap sanġarġi'an.

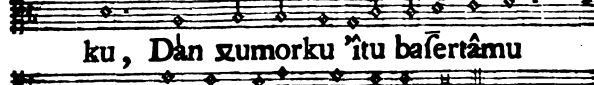
3 Jâ Tûhanku, brij malsûm 'adjalku,

Permanâ'an gnep kâwalku, 'Aġar 'âku

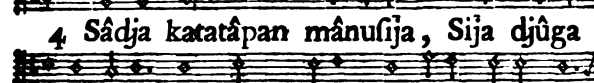
tâhu priġ fanâku. Sâtu tampakh kotikâ-

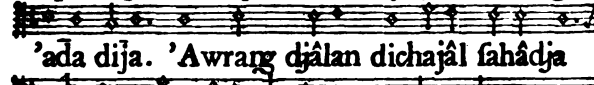
ku, Dan sumorku 'itu baġertâmu

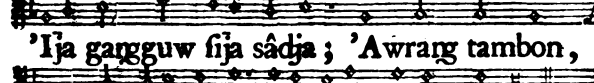
Priġ sadzarat dimukâmu.

4 Sâdja katatâpan mânufija, Sija dġuga

'ada dija. 'Awrang dġalan dichajâl saġâdja

'Ija gangguw sija sâdja; 'Awrang tambon,

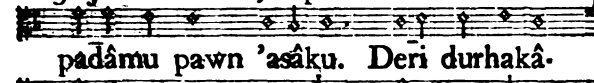

tida katahuwġ Sġapâtah 'âkan tuwġ.

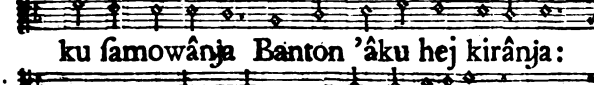
THeh.

5 Jâ Tûhanku, 'apa nanti 'âku? Ka-

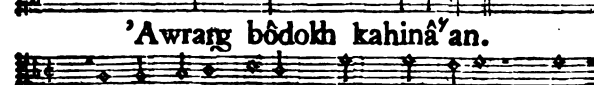
padâmu pawn 'asâku. Deri durhakâ-

ku samowânja Banton 'âku heġ kirânja:

Dġangan brij kudġadi kaġelâ'an

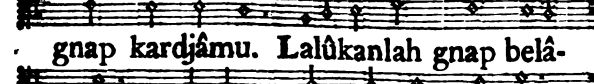
'Awrang bôdokh kahinâ'an.

6 'âku 'ada keluw dan berdûka, Mû-

lut 'âku tida bûka; Kârna kawlakûkan

gnep kardġâmu. Lalûkanlah gnep belâ-

mu: 'âku 'ini sudah pangsan grângan

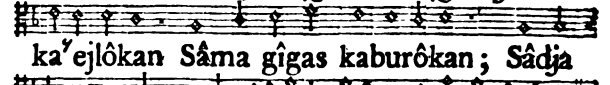
'Awleh perlawânan tângan.

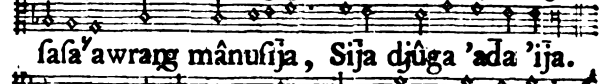
7 Mâna kawġġġâfat samadġalah Bârang

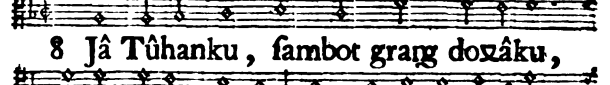
lâki kârna sâlah, 'Aġkaw merg'antġorkan

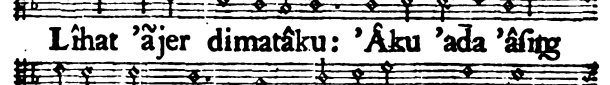
ka'ejlôkan Sâma ġigas kaburôkan; Sâdja

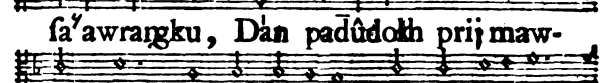
safa'awrang mânufija, Sija dġuga 'ada 'ija.

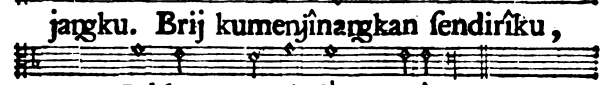
8 Jâ Tûhanku, sambot grag dozâku,

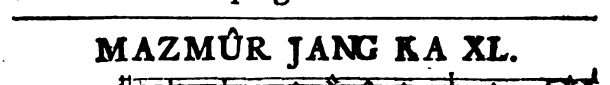
Lihat 'âjer dimatâku: 'âku 'ada 'asġig

sa'awrangku, Dan padûdokh priġ maw-

ġangku. Brij kumenġġnargkan sendirîku,

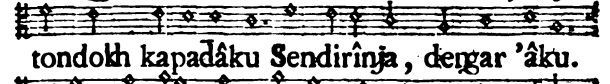

Sablom pergi dan matûku.

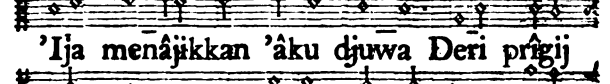
MAZMŪR JANG KA XL.

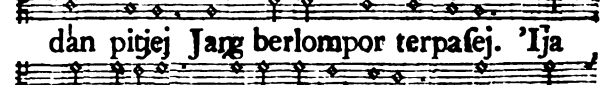
1 SUDAH kubernanti nanti Huwa; 'Ija

tondokh kapadâku Sendirînja, dengar 'âku.

'Ija menâġġikkan 'âku dġuwa Deri priġġġ

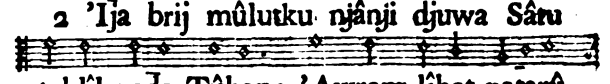
dan pitġej ġang berlompur terpaġej. 'Ija

mendirikan Kâki pada kârang Dan dġa-

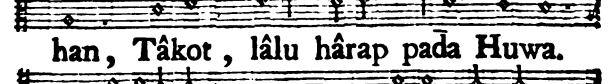
dġakhku bârang 'Ija memastikan.

2 'Ija brij mûlutku nġânġi dġuwa Sâtu

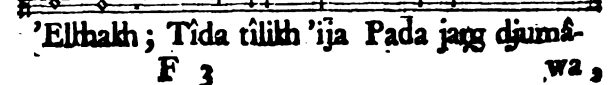
tahlil pada Tûhan: 'Awrang lihat patarû-

han, Tâkot, lâlû hârap pada Huwa.

Berbagija lâki klakh ġang hârapnja pawn

'Ellhakh; Tida tûlġkh 'ija Pada ġang dġumâ-

wa, Lági jarg terbâwa Pada dusta sija.
 3 'Argkaw pawn perbânjakh pada kîta
 Sadjâjibmu dan kirâmu; 'Âtor tida ka-
 padâmu Katutôran: djika hâros brîta,
 Kâta dija, dikitâb 'Itu tida terthisâb.
 Perfombâhan 'âku Tida saradlâmu;
 Maka sudah kâmu Tindikh telingâku.

4 Tidakh 'argkaw tontut perfombâhan
 Deri pada kambing domba. Maka 'â-
 ku sudah sombah; Saforggohnya 'âku
 datang tâhan: Dâlam gûlorg 'Elkitâb
 'Âku 'ini terthisâb. Jâ 'Ilahku, 'âku
 Bowat gnapp radlâmu: Tawrât dan
 sabdâmu 'Ada didadâku.

THEH.

5 'Âku menchar sadâlet dâlam Sîdarg
 jarg besar; dan tida 'Âku menahânij li-
 dah: Huwa tâhu 'itu, Tûhan sâlam.
 Tidakh 'âku dihajâr Menûtopkan sadalât;
 'Âku merg'atâkan Hlakh, dan bagijâmu,
 Mûrah, fatijâmu Pada kabanjâkan.

6 'Argkaw, jâ 'Ilahku, deri dâku Ti-
 da tâhan gnapp rathmetmu; Bejar niz-
 mat, 'amânetmu Santijâfa palihâra 'â-
 ku. Djâhat tida terthisâb Merg'arûborg
 prij muhâb, Sâlah lut padâku; 'Itu
 pawn tersambot Bânjakh deri rambot,
 Hâti tûmarg 'âku.

7 Bersegrahlah banton, tûlorg 'âku, Jâ
 Tûhanku. Brilah lâma 'Awrang mâluw
 sâma sâma, Jarg tjahârij merg'arat dji-
 wâku: Brilah 'ondor bertjelâ 'Âkan djâ-
 hat jarg radlâ. Rûfakhtkanlah dija,
 Sâkhibet malûnja, Jaznij jarg sarûnja
 Pawn hejâ jarg sija.

8 Brilah pentjarîmu bergamarkan Ka-
 padâmu; brilah njata Perg'âfehmu
 'itu kâta; Bejar Tûhan Huwa debe-
 farkan. 'Âku 'ini jarg 'amin Ter'an-
 jâja dan miskîn, Tûhan kadapâtan Tû-
 log kapadâku, Dan pelûput 'âku;
 Djârgan berlambâtan.

MAZ.

MAZMŪR JANG KA XLI.

1 **B**erbagija 'awrang jang pabina Pada
'awrang hina: Huwa 'akan melepas nja-
wânja Deri gnep belânja. Palihâra dan
merghidop dija, Lâgi brij bagija Pada bu-
mi: djârgan brij lakônja Kahewâj satrônja.

2 Huwa 'akan sandar kapalânja Sâkit
digitânja; 'Argkaw tûkar gnep per'aduwan-
nja Dikafakitannja. 'Aku sudah sombah;
jâ kawtâku, Kasijankan 'aku, Dan som-
bohkan djiwa sahajâmu Dawsa kapadâmu.

3 Satruw kâta djâhat kapadâku 'Akan
Hâl njawâku: Mâna kâla 'ija 'akan mâti,
Hilang nâma hâti? Dâtang 'awrang lihat 'â-
ku, hânja Dusta gnep katânja, Hâti kom-
pol sâlah; delitarnja Dâlam kaluwarnja.

THEH.

4 Sâma sâma kûlom pembingiku Lâwan
sendiriku, 'Ija kira djâhat lâwan 'aku, 'U-
djar kapadâku: Hônar Belijagal dinjawâ-
nja Berlekat padânja: Jang berbâring tida

bangkit pûla Lûsa 'ataw tûla.

5 Perdâmejku, 'âsa sendiriku, Jang ge-
kek rawtiku, 'Ija sudah 'angkat dibelâku
Tûmit lâwan 'aku. Hânja Huwa sâjarg
'akan dâku, Dan dirikan 'aku: 'Aku 'â-
kan bâlas gnep kardjânja 'Iru kapadânja.

6 Degan 'ini 'aku râhu kâmu Berkenan
hambâmu; 'Atas 'aku tida persatrûku
Sûrakh dikubûku. 'Argkaw palihâra 'akan
dâku Katulûsan 'aku; Kawdirikan 'aku
dimukâmu Berkakal sertâmu.

7 Terpujilah Huwa, jang pusâka Jif-
râ'ejl balâka, Deri bargsa sampej sala-
mânja, Jang 'amin 'adânja.

MAZMŪR JANG KA XLII.

1 **S**âma rûsa berdahâga 'Akan 'âjer
jang sabakh; Demikijen 'aku djâga, Rin-
duw 'argkaw, jâ 'Elthakh. Djiwa hâwus dan
kaloh 'Akan 'Allah jang togoh, Mâna kâla
klakh hambâmu Mâfokh hâdap dimukâmu?

2 Rezikhiku 'âjer mâta Pada pâgi dan
djmah:

djimah: Sagnap hârij 'awrang kâta; Di-
manâtah grang 'Ilah? Samowânja kuke-
nang; Mâsa râja kupegang: 'Aku mâsoth
khobah Huwa Dergan bûnji sûrakh djuwa.

3 NGapa rûsakh, hej djiwâku, Dan ba-
lîlah terjargang? Ber'asâlah dâlam 'aku
Pada 'Allah jarg menarg. Klakh kupûdji
terlakas Hhadlret Tûhan pelepas. Já 'Ilahku,
gnap djiwâku Pawn tertondokh dâlam 'aku.

4 Tâgal 'itu kapadâmu Deri Jardejn
kukenarg, Deri Hermawnim sertâmu,
Gûnong jarg kijil sabrang. Tûbir 'itu berfa-
ruw Pada tûbir, bertemuw Pantjûranmu
jarg babûnji Dâlam 'âjer kâmu sûnji.

THEH.

5 'Ombakh dan galombarg djuwa 'Âtas
'aku bertogoh. Hânja pada sijarg Huwa Ti-
tah mûrah sapunoh, Pada mâlam 'amat
glap NJanji'annja bertatap; Sombahjarg-
ku 'itu pada 'Ilah kahidôpan 'ada.

6 Klakh kusombah: hej kârangku; NGapa

'awrang lûpa grang? NGapa berdjadjakh
bâtangku Pâkej hitam 'awleh prang?
Dergan bûnoh dan wabâ Maka mûsoh
mentjelâ: Sagnap hârij 'ija kâta;

Dimanâtah 'Allah njâta?
7 NGapa rûsakh, hej djiwâku, Dan ba-
lîlah terjargang? Ber'asâlah dâlam 'aku
Pada 'Allah jarg menarg. 'Aku 'akan per-
besar Dija lâgi sabenar, Kalepâsan trang
mukâku, Dan 'Ilahku kapadâku.

MAZMŪR JANG KA XLIII.

1 BOWatlah 'intsâf kapadâku, Já
'Allah, berbantahlah grang Bantahku: dan
lûputkan 'aku Pawn deri khawm perg'an-
jazâku, Jarg tida mûrah dâlam prang,
Jarg bôhong, dan pegang.

2 'Angkawlah djûga kawasâku, 'Ilahku
dâlam pendaruw; Merg'apa 'argkaw-
bowang 'aku? Merg'apa djâlan 'arggaw-
tâku Berpâkej hitam jarg djomuw

Sebah takan fatruw?

3 Kirim.

3 Kirimlah gnap kabenaranmu, Tambanglah 'aku dengan trang Kabûkit dan kafuji'anmu, Kapada jang kadijamanmu Mâsokhkan 'aku 'ini grang Dipagi dan petang.

4 Sopâja pergi mâsokh 'aku Kamedzbeth 'Allah bersegrah, Merghâdâp 'Ilah termasâku, Dan pûdji 'angkaw jang sukâku, Dikitapiku dengan gah, Jâ 'Allah, jâ 'Ilah.

5 Meng'apa rûsalk, hej djiwâku, Balîsah sambil terjangang? Nantilah 'Allah, tâgal 'aku Klakh pûdji dija dibelâku; Jang melepas mukâku grang, 'Ilahku jang menarg.

MAZMŪR JANG KA XLIV.

1 JÂ 'Allah, sudah dengar 'aku Bapâku bilang kapadâku Kardjâmu hajbat dan besar, Jang diharinja terchabar. CHalâjikh sudah kawpitjat, Dan tânâp dija pawn disitu; Dan bâla sudah kawfargat, Tetapi rampalh dija 'itu.

2 'Ijâlah berpusâka tânâh Tijâda berpandang berpânâh, Tijâda lângan dengan kras

'Adâkan bârang pelepas: Kânanmu djûga, dan pafan, Lânganmu dengan trang mukâmu; Sebab telah kawberkenan Padânja 'itu jang hambâmu.

3 'Angkawlah djûga jang Radjâku, Jâ 'Allah, kûbuw, dan kawtâku, Pafanlah 'angkaw jang mahûb Segala pelepas Jangkûb. Klakh kâmij tandokh dan tatas 'Awlehmu mûsoh sakalijan: Dan 'irikh pelâwanku kras, Dengan namâmu kapudjijan.

4 Kapada bûfor dan taliku Tijâda hârap sendiriku; Tijâda bârang sapedang Lepaskan 'aku dâlam prang. Tetâpi 'angkaw melepas Hambâmu deri gnap mûsohku; Kawpermalûkan menabas Pembingij njâwa dan tûbohku.

THEH I.

5 Kapada 'Allah Tûhan Bârij Kumentahlilkan sagnap hârij: Dan pûdji nama jang besar Salâma dengan bergamar. Sakarag 'angkaw bowag grang Dan permalûkan

malûkan kapalâku; Sedang tijâda kaw-
berprang Sertâ'ij balatantarâku.

6 Kawbrîkan kâ mij berlarijan Pawn
deri mûsoh fakalijan: Dan pembintûku
deggan kras Menjâmon kâ mij terlakas.

Makânan 'angkaw 'ini brij Seperti domba
pawn njawâku: 'Antâra 'umet jarg sjakhij
Kawmerg'amburkan gnap 'adâku.

7 'Angkawlah djuwal khawm balâmu
Tijâda dengan salabâmu: Tijâda 'angkaw
melebeh Hargânja khawmmu jarg leteh.

Kawbrîkan kâ mij tertjelâ Kapada 'awrang
tatargâku; Sindîran lâgi sawabâ
Kapada jarg kulîling 'âku.

8 Kawbrîkan 'akan kâ mij bâla CHalâ-
jikh menggarakh kapâla, Dan 'ûtjap bârang
samatzal 'Antâra 'umet jarg babal. Dan
santijâsa sajb punoh 'Adâlah dihadâ-
pan 'âku; Dan kamaluwan jarg togoh
Menûdonglah ferej mukâku.

9 Sebab bunjinja dan sawâra Sa'awrang

pentjelâ 'angkâra, Perghôdjat dengan per-
satuw, Perdamdam jarg membrij djo-
muw, 'Atasku 'ini bertatap, Tetâpi tîda
kulupâkan Dirîmu; dan djandjimu gnap
Tijâda kâ mij berdustâkan.

THEH II.

10 Tijâda 'ondor gnap hatîku Kablâ-
kang; dan djadjah pergîku Tijâda sim-
parg sapunoh Dilûrong kâmu dan leboh.
Didâlam tempat nâga kras Welâkin kaw-
lûlohan kâ mij; Dan dengan bâjarg mawt
padas Kawtûdong kâ mij berdjâmj.

11 Dan djika kâ mij lûpa nâma 'Ilahku,
kambang sâma sâma Kaduwa tângan berle-
kat Kapada 'Ilah jarg halat: Bûkankah 'Allah
jarg kakal Priksâ'ij 'itu dan 'ingâtij? Sa-
songgoh 'ija merg'enal Segala rahafija hâti.

12 Tetâpi kârna Tûhan Bârij Terbû-
noh kâ mij sagnap hârij; Dan kâ mij delhi-
sâb saprij Kabantejanmu jarg terblîj.

Djagâlah, hej 'llah befar, Merg'apa kaw-
lelap

lelap fertanja? Hendaklah 'argkaw ber-
sadar, Djanganlah bowarg salamanja.

13 Merg'apa 'argkaw 'ini 'akan Buni-
kan hadlret? dan lupakan 'Anjaja kâ mij
jarg padas, Penindis kâ mij jarg tatas?

Sebab tertondok terdjurat Sahingga duli
pawn djiwâku; Kapada bumi malekat
Prut kâ mij, lâgipawn dadâku.

14 Bargkitlah, bersegrah kiranja Menû-
long kâ mij samowanja, Lepaslah kâ mij
dan tubus, Sebab mûrahmu jarg khodus.

MAZMŪR JANG KA XLV.

1 **H**Atiku meragalâgakh kâta bâjik:

Dan 'akan Sulthân karânganku nâjik; Li-
dahku 'itu 'ada prij terkrat KHalam sa'aw-
rag Kâtib jarg tjapat. 'Argkawlah 'ejlokh
deri sakalijan 'Insân; tertompah lâgi
perg'asijan Kabibir kâmu: 'Allah jarg
sabal Telah berkâtij 'argkaw had kakal.

2 Sandanglah klakh pedargmu kapahâmu;
Perhijâsanmu, subulhât njawâmu, Já pa-

halâwan, dergan sapunoh Hijasmu kan-
dará'anlah togoh Di'âtas perkata'an ha-
khikhetmu, Dan 'âtas kadjinâkan sadâlet-
mu. Târganmu kânan pawn saprij kitâb
Klakh 'âdjar 'argkaw kardja jarg muhâb.

3 Bahuwa tâdjam 'ânakh dan pânahmu,
Klakh bâla terhambâlang kabâwahmu, Jarg
lut hatinja 'awrag perfatruw Sulthân, jarg
sûka bowat penjemuw. Já 'Allah, sarf-
mu dergan mulijanja Kakallah 'itu sampej
salamanja; Tongkatmu karadjâ'an sapu-
noh Penongkat kapatûtan jarg togoh.

4 Kawkâfeh sadalât, fusûkh binjîmu:
Já 'Allah, maka jarg 'Ilah bagîmu Merg-
'urap dergan minjakh perggamar Dirîmu
deri tlohbât jarg besar. Segala pakâjinmu
'itu njâta Mor, dan tjandâna, tidja jarg
samâta; Dan deri tachtâ gâding jarg besar
Klakh 'ija membrij 'argkaw bergamar.

THEh.

5 Jarg Pûtrij Sulthân 'ada kadijanmu;
G 2 Jarg

Jang Permejsûrij 'ada dikânanmu Terhijas
 dengan 'intan dan 'amas 'Awfir, dan sa-
 sawâtu perkakas. 'Ahaw mahâ Pûtrij,
 dengarlah kâmu, Lîhatlah, dan mîringlah
 telingâmu: Lupâlah 'akan khawmmu dan
 'atfal, Dan 'itij rûmah 'âjah had kakal.

6 Sulthân klakh 'ingin 'akan 'ejlôkanmu;
 Sedang 'ijâlah djûga jang Tuwanmu, Ton-
 dokhlah dirij kâmu dibelâ Menjombah ka-
 padânja berdozâ. Dan 'anakh TSûr, jang
 kâja dirasijet, Mâniskan durdja kâmu
 brij hadijet. Mulija Pûtrij dâlam perka-
 kas; Kâjinnja jang terâkam ber'amas.

7 Dengan pakâjin jang tersûdji 'ija De-
 'arakh pada Sulthân jang mulija: 'Iringnja
 'anakh dâra, jang taman, Dehentar ka-
 padâmu terkenal. Klakh 'ija de'arakhkan
 santijâsa Dengan segala sûka dan termâ-
 sa; Klakh 'ija mâfokh dâlam mâligej
 Sulthân jang 'amat 'indah dan premej.

8 Pûtrâmu 'itu 'akan 'ada ganti 'âjah-

mu 'itu; 'angkaw 'ini nanti Djadikan dija
 'itu sabenar Parghûlu pada bûmi jang be-
 sar. Klakh 'âku memadzkrkan gah namâ-
 mu Pawn deri bargsa sampej kabangsâmu:
 Klakh maka sakalijen khawm sabal, Dan
 pûdji 'angkaw sampej gnep kakal.

MAZMŪR JANG KA XLVI.

1 BAgiku 'Allah perlindongan Dan
 rizet: 'ija penulongan Sakâli kadapâtan
 klakh Segala waktu jang safakh. Tijâda
 kâmiij tâkot bratnja, Welâkin bûmi dan
 tempatnja Tersâlin, gûnong tinggalam
 Kadâlam lâwut dergan gram.

2 Ramakh 'âjernja bergomûroh, Dan
 'itu terkaroh salûroh: Ramakh gûnongnja
 gomitar Sebab tingginja jang befar. Klakh
 sejrokh sûngej menjukâkan Negrij 'El-
 'aslaj, pertjitâkan Makhdisnja 'Allah
 jang tatap, Kadijâmannja jang sedap.

3 Jang 'Allah 'ada ditergahnja, Tijâda
 'akan bimbarg gahnja; Klakh njâta sadjar
 maka

maka Huw Menûlong dija jang saruw.
 CHalâjikh sudah bergompita, Dan kara-
 djâ'an grakh dirita; Sawâra 'ija sudah
 . brij, Hangorlah bûmi dan negrij.

THEh.

4 Jang Huwa Tûhan sagnap xâlam Ser-
 tâ'ij kârij sijang mâlam: Satampat tinggij
 pawn 'Ilah Jazkhûb padâku jang lemah.
 Marilah, dan lihatlah djuwa Segala per-
 bowâtan Huwa; Jang meng'adâkan sapu-
 noh Karusakannya dileboh.

5 Jang pûtus prang kahûdjong tânah,
 Pigahkan bûfor dergan pânah, Pârahan
 tombakh terpigah, Tunûkan râra jang se-
 grah. Bejarlah meng'enal bahuwa 'Akû-
 lah sorggoh 'Allah djuwa: 'Akûlah tinggij
 sapunoh 'Antâra 'umet dileboh.

6 Jang Huwa Tûhan sagnap xâlam
 Sertâ'ij kârij sijang mâlam;
 Satampat tinggij pawn 'Ilah
 Jazkhûb padâku jang lemah.

MAZMŪR JANG KA XLVII.

H E j khawmku, grâgan Tapoklah
 tâgan: Sûrakhlah djuwa Kapada Huwa,
 Dergan sawâra Gamar fatâra.

Sorggolah Huwa 'El'azlâj djuwa,
 Muhâblah sâdja: Befarlah Râdja,
 Jang sendirinja Pegang buminja.

2 'Elhath sapâla Tondokhan bâla
 Kabawah kârij, Dan perdjârij Razijet,
 lâki Dibawah kâki. Dan sapusâka Befar
 balâka Jang katinggijan Jazkhûb, fakijan
 Jang dekâfehinja, Klakh depilehinja.

3 Jang Huwa nâjik Katinggij bâjik
 Dergan sûrahinja Katarâtakhinja; 'Ilah
 sendirij Dergan nafirij. Mazmûrlah djuwa
 Kapada Huwa: Dan memudjilah Sulthân
 kamilah Jang 'Allah sâdja Dibûmi Râdja.

4 Dan brij pudjinja Dergan 'artinja. Jang
 'Allah nâjik Sulthân CHalâjikh; Dedudo-
 kinja Sarfj perfluginja. Dan jang bangsâ-
 wan Terkrah berkâwan Dergan tampâla

G 3

Kapada

Kapada bâla 'Ilah chalînja Pegang sabîlnja.
 5 Jang 'Allah pûnja Degan lakûnja
 Segala prîsej Bumînja bîsej;
 Tinggilah 'ija Dan termulija.

MAZMŪR JANG KA XLVIII.

1 SAfoggoh Huwa terbesar, Dan kapudji'an sabenar; Didalam kawta 'Ilah kâmi, Bûkitnja jang dekadijâmi. 'Ejlokh benowanja gnap Bûkit 'Sijawn jang tap, 'Iu djuga kafukâ'an 'Isij bûmi kajitâ'an, Pada fihak ka'awtâra;
 Kawta Râdja dan nagâra.
 2 Jang 'Allah dâlam mâligej Pawn kenâlan dan premej. Sebab telah berhimpun Râdja; Jang lintas sama sama sâdja. Demi 'awrang ditabing Lihat 'itu dan djeling, Safegrahlah 'ija mâlu, 'Ija tergargang terlâlu: 'Ija terkadjûrij sâgat,
 Dan telah berbârgat bâgat.
 3 Marika 'itu gomitar; Kafakîtannja terbesar. 'Aginmu ûmor memigahkan,

Dan kapal Tarjîs terbelahkan. Kâmi sudah menergar, Dan melihat sabenar Dâlam kawta Huwa, dâlam Kawta Tûhan sagnap sâlam: 'Allah pertogoh 'adânja Sampej pada salamânja.

Theh.

4 Jâ 'Allah kâmi merg'enarg Kamurâhanmu, dan pegang Ditegah khobah dan Kawbahmu, Padijâmanmu dan rûmahmu. Prij namâmu jang besar, Jâ Tûhanku jang benar, Pudji'anmu demikijan Sampej hûdjong kabumijan: Tangan kânan dan sîzetmu Sârat dengan sadâletmu.
 5 Bejarlah 'Sijawn bergamar, Sebab hukummu jang benar, Jehûdâ 'itu pawn termâsa. Kuliling 'Sijawn jang kawâsa, Merg'idarlah dileboh: Bilang kawta jang togoh. Merg'enarglah dejwalânja, 'Amatilah 'istanânja: 'Agar kâmu dâpat bilang Pada bargsa jang gomilang.
 6 'Inilah 'Allah terkenal 'Ilahku sampej

pej gnap kakal: Dan sampej pada mawt
klakh 'ija Merghentar kâmiij mânusija.

MAZMÛR JANG KA XLIX.

1 **D**engar 'ini, hej segala bâla, Hej
padûdokh dunjâ sedekâla. 'Anakh 'awrang
hîna, dan mulija, Kâja, dan miskîn
dimânusija. Hikmet klakh mûlutku merg-
'atâkan Sakhal klakh hafiku merg'adâkan.

Klakh kumîring telinggâku kamatzal:
Bûka tarka dikigâpi prij kamal.

2 **NG**apa pada hârij kalemâhan 'Aku
tâkot, mâna perfalâhan 'Awrang hintej
rûmit dan kakiku Merg'uliling njâwa dan
hatiku? Jang berhârap pada gnap hartâ-
nja, Dan jang kâjakh pada gnap kajânja;

Sûdarânja 'awrang ûda menubus:
Brij dijatnja pada 'Allah jang khudus.

3 (Mâhal penubûsan sadjiwânja, Klakh
berkaputûsan salamânja:) Hirgga berka-
kal kahidôpannja, Tida lihat kabinasâ-
'annja. 'Ija lihat 'awrang bidjakh mâti,

Gila, bôdokh sîma hilang hâti,
Dan 'artânja 'itu tinggal terabut
Pada 'awrang lâjin lâjin dan semut.

4 Pada sangka hâti dan dadânja Rûmah
'akan tinggal salamânja, Kadijâman sampej
katigijnja: 'Ija dergan nâma sendirinja Parg-
gil tânah. Hânja mânusija Jang berthormat
tida bersunija: 'Ija djûga defamâkan dergan
prij Sabinâtang jang binâsa dan terglj.

Theh.

5 Dan djâlannja 'ini kapadânja 'Ada
sâtu kagilâ'an: hânja Tûron tomûronnja
deri prutnja 'Akan berkenankan gah mû-
lutnja. Sâma kambing domba lâgi 'ija
Terklubûr, mawt 'akan kîkil dija Jang
berul klakh depertuan dergan trag Di-
'âtasnja pada pâgi dan petang.

6 Klakh klubûr lûsohkan gnap rupânja,
Mâsing deri kadijâman. Hânja 'Allah 'â-
kan menubus djiwâku Deri kras klubûr,
dan 'angkat 'âku. Djângan tâkot mâna mâ-
nusija

nufija Kája, dan rûmahnja pawn mulija.

Pada mawtnja safawátu pawn terkrat:

Mulijánja tida túron berlekat.

7 Lâmon 'ija berkat grang djiwánja

Pada mása hídop dan 'adánja; Lâgi 'ija

'útjap gah pudjimu, Mâna kawbajikij

sendirîmu: 'Ija 'âkan pûlang ka'atfálnja,

Tida lihat tragnja hhad kakalnja.

Jang berthormat, dan jang tida berbudij,

'Itu sâma sabinâtang jang terglj.

MAZMŪR JANG KA L.

1 Jang Huwa 'âtas 'Alihat fermân,

Memanggil 'isij bûmi dan 'insân;

Dimefjrih dan dimeghrib tertjerej.

Dan deri 'Sijawn 'ejlokh dan premej

Tadjalij 'Allah. Dâtang 'Ilah kâmij,

Dirinja tidakh 'ija berdijâmij.

2 Dan 'âpij dimukánja mâkan trang;

Kuliling dija ribut sângat prang.

Jang panggil lângit bûmi jang togeh Klakh

mengthukumkan khawmnja jang kaloh.

Kompollah kekâfehku, jang dirikan

Gnap khawlku diperfombah kabidjikan.

3 Segala lângit bríta sadalât: Jang 'Allah

djûga Hhâkim dangan dzât. Dengarlah

khawmku 'awrang Jisrá'il; Kusjakfi: 'âku

'Allah jang kafil. Tijâda kârna sakhorbân

sjiksâku: 'Itulah santijâfa dimukâku.

4 Tidâkan 'âku 'ambil sabenar Salem-

buw, kambing djantan jang tagar. Sebab

kupúnja dirij gnap hjawân Dirimba, 'âtas

ribu bûkit: dan Burôngan gûnong terkenal

padâku; Binâtang lijar pâdang basertâku.

THEh.

5 Selang kulâpar, tida kudozá:

Sebab kupúnja 'isij gnap dunjâ.

'Akûkah mâkan dâging lembuw kras,

Dan minom dârah kambing jang lakas?

Kapada 'Allah hendakh brij hukûrmu:

Dan bâjar pada 'El'azlaj nudzûrmu.

6 Dikapitjâkan hendakh berdozá:

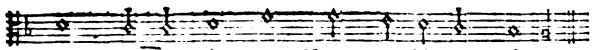
Klakh kulûputkan 'aggkaw dibelâ.

Klakh

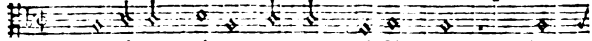
Klath kawhormâtij 'aku. Jang fermân ;
 'Apâtah 'ûfah 'ondang dan khorbân
 Kawbilang, dan sebut perdjandji'anku?
 Sedang kawbingij gnep perg'adjaranku.
 7 Dan 'argkaw bowang fermân terpasan.
 Kawlihat sapentjûrij menalan, Kawlârij
 serta dija dileboh: KHismetmu serta sudjar
 sapunoh. Kawlulus mûlut 'akan brij bahâja:
 Lidahmu menjimpolkan tipu dâja.
 8 Melâwan sûdarâmu kawdozâ, Dan
 'ânakh 'ibuw 'argkaw menjelâ. Kaw-
 bowat 'ini, 'aku bertedoh: Kawfag-
 ka, 'aku 'ini sapunoh Sabâgej 'argkaw:
 kufijâfat kâmu, Dan meng'ator-
 kan 'itu dimatâmu.
 9 Hej kâmu jang lupâkan thakh 'ilah,
 'Artilah: djârgan 'aku membelah,
 Sedang tijâda bârang penubus.
 Jang brij hukûr hormâtij 'aku trus:
 Dan 'awrang jang semporna gnep djâlannja
 Klath 'aku brij djeling chalâts Tûhannja,

MAZMŪR JANG KALI.

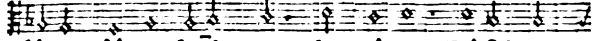
KAsijankanlah 'aku dan balas, Hej
 'Allah, tûrut trarg kamurâhanmu, Dan
 kabesâran gnep perg'asijanmu Hâpuskan
 durhakâku jang padas. Bâfohkan bâjik
 'aku jang kaloh Kirânja deri gnep kafalâ-
 hanku: Dan deri pada dawsa sapunoh
 Tjerjâkanlah djiwâku dan badanku.
 2 Bahuwa 'aku 'ini meng'enal Segala
 sâlah dergan durhakâku: Dan santijâfa
 pawn sagnap dawsâku Merghâdap 'aku
 dergan menjafal. Padâmu 'aku sudah ber-
 makar, Padâmu 'ini djûga dimatâmu:
 Sopâja gadil, dan presih benar
 Kaw'ada pada hukûm dan sabdâmu.
 3 Bahuwa dergan dawsa dan safat Te-
 lah deper'ânakhkan gnep 'adâku: 'Ibûku
 sudah meng'andongan 'aku Dergan daw-
 sâku 'atslij jang lekat. Bahuwa safonggoh-
 nja kawradlâ Kapada kabenâran dâlam
 dâda Ditampat jang tertûtop, dibelâ
 H Kaw-

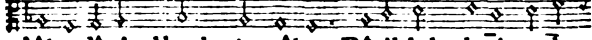
Kawmemazlûmkan Hikmet 'âmat pâda.

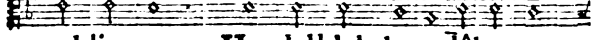
4 Sutjikan 'âku dergan zûfâ grang, Tjer-

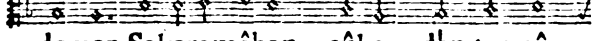
jâkan 'âku deri gnep dawsâku: Bâsohkan

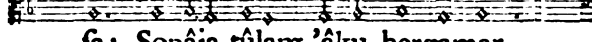
'âku 'ini, Had njawâku Pûtihlah deri pâda

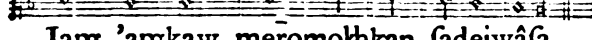
tzaldju trang. Hendaklah kapadâku per-

dergar Sakaramêhan, sûka, dan termâ-

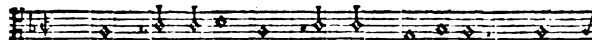

fa: Sopâja tûlang 'âku bergamar,

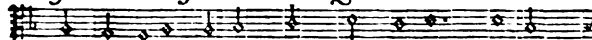

Jang 'argkaw meromokhkan fadejwâfa.

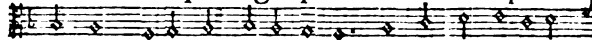
Theh.

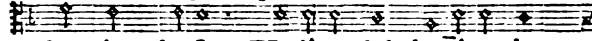
5 Sembunjikanlah dergan sabenar Mor-

kâmu deri pâda gnep dawsâku: Hâpus-

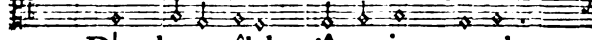
kanlah kirânja kapadâku Samowa kafalâ-

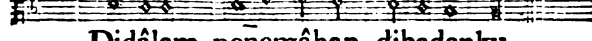
han jang besar. Djadîkanlah bagiku jang

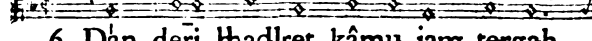
kaloh Hening hatiku, jâ 'Ilah Tûhanku:

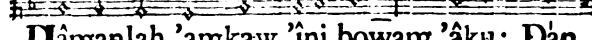
Dan baruwilah njâwa jang togoh

Didâlam penergâhan dibadanku.

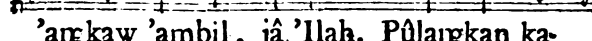
6 Dan deri hadlret kâmu jang terгах

Djanganlah 'argkaw 'ini bowarg 'âku: Dan

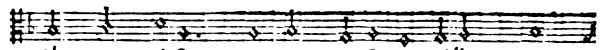
Rôth khudusmu 'itu deri dâku Djanganlah

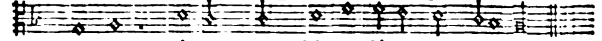
'argkaw 'ambil, jâ 'Ilah. Pûlangkan ka-

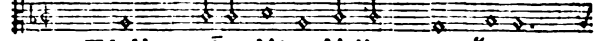
padâku sapunoh CHalâtsmu, karamêhan,

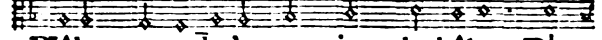
dân termâfa: Dergan kafahadjâ'an Rôth

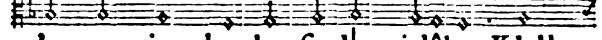
togoh Lâpikhkan 'âku 'ini santijâfa.

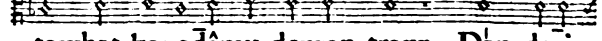
7 Klakh maka 'âku 'adjar merg'enang

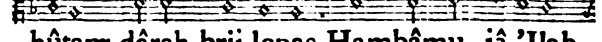
Djalanmu pada 'awrang jang durhâka. Dan

'awrang jang berdawfa dan tjelâka Klakh

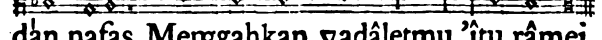
tawbat kapadâmu dergan trang. Dan deri

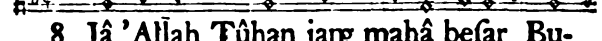
hûtang dârah brij lepas Hambâmu, jâ 'Ilah

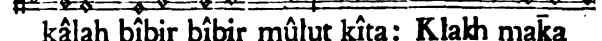
chalâts dan dâmej: Klakh maka lidah 'âku

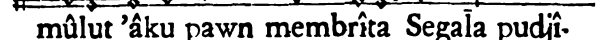
dân nafas Merggahkan sadâletmu 'itu râmej.

8 Jâ 'Allah Tûhan jang mahâ besar Bu-

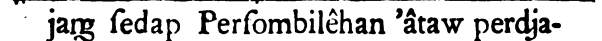
kâlah bibir bibir mûlut kita: Klakh maka

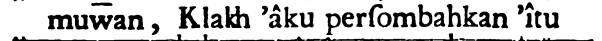
mûlut 'âku pawn membrita Segala pudji-

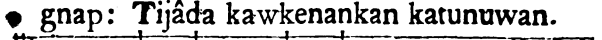
'anmu jang benar. Tijâda 'argkaw hendak

jang sedap Perfombilêhan 'âtaw perdja-

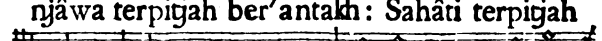
muwan, Klakh 'âku perfombahkan 'itu

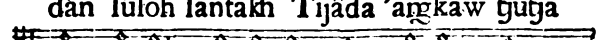
gnap: Tijâda kawkenankan katunuwan.

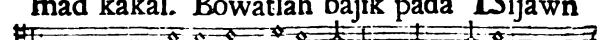
9 Perfombilêhan jang 'Ilah sabal 'Itûlah

njâwa terpitjah ber'antakh: Sahâti terpitjah

dân lûloh lantakh Tijâda 'argkaw gûja

had kakal. Bowatlah bâjik pada 'TSijawn

grang Menûrut karidlâ'an dan sukâmu

dân

Dan per'ûsahlah dinding memegang
 Jerûshaleim negrimu dan kawtamu.
 10 Klakh 'argkaw kahendâkij dan kenan
 KHorbân sadâlet, dergan katunuwan,
 Sawâtu perfombâhan, dan lembuwan
 Di'âtas medzbeth kâmu tertalan.

MAZMŪR JANG KA LII.

1 **M**erg'apa kawmerggah dirimu, Já
 'awrang gâgah kras, Kapada djâhat diha-
 tîmu? Nisjâja sabakas Mûrahnja 'Allah
 jang kamal Bertinggal had kakal.
 2 Prij karempâki silidahmu, Jang ber-
 makar wabâ, Dan tipu dâja disûsahmu.
 Kawkâfeh dan radlâ Berbowat djâhar
 dan makar, Berdusta prij tagar.
 3 Kawkâfeh lidah bôhong, kâta Jang
 menalan purut. Klakh 'Allah rombak 'arg-
 kaw njâta: Klakh 'ija merabut, Memban-
 ton deri chejmah gnep Dirîmu jang tatap.
 4 Dan deri tânah pawn njawâmu Klakh
 'ija gjâbor grang. Klakh 'awrang sadil lihat

kâmu, Dan tâkot difabrang: Klakh 'ija ter-
 tawâkan glakh, 'Udjarnja dergan hakh.
 5 Jang lâki tîda târoh Huwa Szizetnja
 dibelâ, Dan hârap pada harta djuwa Jang
 bânjakh dan fanâ, Berzizet 'ija, faba-
 kas Perugijannja kras.

6 Tetâpi 'âku depersâma Sapôhon zejt
 premej Dikhobah 'Allah jang ternâma:
 Kuhârap salisej Karathmet 'Allah jang
 kamal Salâma dan kakal.

7 Klakh 'âku pûdji salamânja Tûhanku
 jang besâr, Sebab kawbowat famowânja:
 Kunanti dan hhabar Namâmu bâjik, jang
 kenan Dimûka gnep taman.

MAZMŪR JANG KA LIII.

1 **D**idâlam hâti kâta jang babal; Tijâ-
 da 'Allah 'ada: Demikijan 'Ijalah rûfakh,
 bowat kagilijan, Tijâda 'awrang bâjik
 jang safal Dan berkakal.
 2 Tûhanku 'Allah tindjuw ditergah
 Sawrgânja 'âtas 'anakh mânusija, Hen-
 dakhnja

dakhoja lihat, káluw dâlam dija Sa'aw-
rang rakhil tjârij jarg 'Ilah Safadjimah.

3 Sakalijennja sudah berhalat, Dâ
sudah djâdi bûsoh sâma sâma, Sa'aw-
rang bûkan 'ada jarg bernâma Berbowat
bâjik dergan berlekat, Dâ prij tjapat.

4 Perg'ardja sâlah, dawfa, dâ wabâ,
Tidâkah katahuwan grang baginja,
Jarg mâkan khawmku hâbis prij rawtinja?
Kapada Huwa tîda berdoxâ Jarg berbelâ.

5 Samenâ 'ija sudah gomitar; Sebab
'Ilah tjerej berejkan tûlarg Segala perg-
'apongmu: kawber'ûlarg Malûkan dija,
'Allah jarg besâr Katam tjamar.

6 Hej djika datarglah chalâts besâr Jif-
rá'ejl deri TSijawn! mâna Huwa Pularg-
kan katawânan khawmnja djuwa, Jaxhûb
Jifrá'ejl 'âkan bersadar Dâ bergamar.

MAZMŪR JANG KA LIV.

1 J A 'Allah, hendakh melepas Ham-
bâmu kârna gah namâmu, Bowatlah 'aw-

leh kawasâmu 'Intsâf padâku jarg lemas.
Jâ 'Allah, hendakhlah dergar Pemohô-
nanku dâ tontutku: Kapada bâfa dimû-
lutku Brij teligâmu dâ hbar.

2 Jarg kaluwâran bersegrah, Berbarg-
kit, dâ melâwan 'âku, Dâ tâlim tjârij
gnap djiwâku: Dâ melupâkan jarg 'Ilah.
Bahuwa 'Allah sabenar 'Adâlah tûlong
kapadâku: 'Antâra penalakh djiwâku
Tûhanku jarg mahâ besâr.

3 Klakh 'ija bâlas djâhat gnep Kapada
'awrang penjulûku: Hendakhlah tompas
perfatrûku Sebab benarmu jarg tatap.
Dergan fahâdjâ 'âku klakh Persembileh-
kan kapadâmu: Jâ Huwa, klakh kugah
namâmu, Jarg 'ada bâjik dergan hakh.

4 Dâ 'ija sudah melepas Diriku deri
kafasâkan: Matâku sudah karling 'âkan
Satruw satrûku jarg padas.

MAZMŪR JANG KA LV.

1 S Ambotlah gnep pemohônanku, Jâ
'Allah;

'Allah; deri budjokanku Djaranlah buni
 prag durdjamu. 'Ejlinglah sahutilah
 grang: Kuratap 'aduw dâlam prag,
 Dan 'ingar bârgar dimukâmu.

2 Sebab saruku berfawâra, Dan 'aw-
 rang fâfikh ber'angkâra, Jang menjûrong-
 kan 'âtas 'âku Babrapa sâlah jang besar,
 Dan dergan morka jang tagar

Debintjikannya 'akan dâku.

3 Hariku sâkit dâlam 'âku; Dan hajbat
 mawt belut njawâku. Padâku sudah dâtang
 njâta Penâkot, gomitar: seram Menûdong
 'âku safadjam. Sahingga 'âku sudah kâta:

4 Hej djika 'awrang brij padâku Sâjap-
 nya bûrong, maka 'âku Klakh terbang
 dâpat perdjâman. Bepûsing djâwoh,
 dan taras Kasini sâna terlakas:

Digûron 'âku bermalâman.

5 Kubersegrahkan kalupûtan, Jang deri
 'ârgin dan ribûtan. Jâ Tûhan, menalan-
 lah dija, Kâgoklah bahasannya kras:

Kulihat bantah jang padas,
 'Anjâja dinegrij jang sija.

6 Safijang mâlam, salamânja De'idar-
 njilah dejwalânja: Dan sâlah, sûfah
 dekampornja. Tjelâka djûga jang besar
 Tipûnja, bôhorg, dan makar Tatap-
 lah pada gnap lûrongnja.

THEH.

7 Tijâda satruw, jang tjelâkan Hambâ-
 mu, lâjin 'âku 'akan Dirita: bûkan pem-
 bintjiku, Jang di'atasku perbesar Dirinja,
 lâjin sabenar 'Akulah buni sendiriku.

8 Tetâpi 'angkaw 'ini dija, Jâ sapadan-
 ku mânusia; Peng'iring dan hindiku lâma:
 Jang kâmiij dergan berfedap Bitjâra: dan
 berdjâlan gnap Kakhobah 'Allah sâma sâma.

9 Brij mawt menâgej kapadânja Hûtang-
 nya, tûron gnap njawânja Kalijang tânah:
 peng'anjâja Ditergah dija dan semuw.

Kapada 'Allah kufaruw; Klakh
 Huwa melepas sahâja.

H 3

10 Pe-

10 Perang, dan pagi, tengah harij Ku-
 'aduw, 'ingar, dan baigarij: Klakh
 'ija dengar sawaraku. Djiwaku 'ija menu-
 bus Pawn deri perkalâhij prus:
 Babrapa 'awrang lawan 'aku.

11 Klakh 'Allah Hâkim jang fatija
 Dengar dan perfactij dija, Jang dudu-
 deri purbakâla, Sebab padanja tida
 grang Sawatu ka'ubahan trang,
 Tijada mutakhij sapâla.

12 Jang bersijakan djandji'annja, Pan-
 djangkan duwa blah tangannja Kapada
 'awrang jang berdamej. Mûlutnja lombot
 dan lemah Seperti minjakh jang terprah,
 Hatinja berkalâhij râmej.

13 Saprij lemah lemah katanja, Hati-
 nja sapedang 'adanja. Pertjintâ'anmu
 hendakh timbang Ka'atas Huwa jang
 sabal, Pemejaramu: Had kakal
 Tijada xâdil 'akan bimbang.

14 Já 'Allah, kawtûronkan dija Kapri-

gij jang binâsa sija; Pemâbokh darah dimu-
 kâmu Pembôhong tida gnap betah Harinja
 sampej katengah: 'Akulah harap kapadâmu.

MAZMŪR JANG KA LVI.

1 J
 A 'Allah, kasijankanlah badan,
 Jang mânusija sika menalan: Dan 'aw-
 rang prang gnap harij dipakan 'Ijalah tin-
 dih 'aku. Dan penjaluku menalan njawa-
 ku. Terbânjakh 'awrang lawan sahajamu,
 Já 'El'azlâj, kuhârap kapadâmu
 Dihârij pertjabar.

2 Fermânnja 'Allah klakh kuperbesar;
 Kuhârap pada 'Allah dan pegang, Tijada
 tâkot: 'apa dâgiring grang Berbowat kapadâ-
 ku. Gnap harij 'awrang pûtarlah katâku:
 Segala kira kirâ'annja lawan Hambâmu,
 'akan bowat bersakâwan Jang djâhat sapunoh.

3 Berkompol kompol ija dileboh, Sem-
 bûnji 'ija hintej ditabing Kapada tûmit:
 prinja jang djeling Klakh merabut djiwaku.
 Sebab kasalâhannja kapadâku Masâkah
 kapadâ-

kapadânja kalupûtan? Tûronkan bâla
 dergan kakadjûtan, Já 'Allah jang muhâb.

Theh.

4 Dan kombarâku sudah kawhîsâb: Bû-
 bohlah 'âjer mâta hamba grang Dibâlarg:
 tijadâkah 'itu trarg Daftarmu 'ada bîlarg?

Tatkâla 'itu fatruw 'akan hîlarg Dihârij
 penjarûku dan dozâku: 'Akûlah kata-
 huwij, baferâtâku 'Ilahku jang benar.

5 Baferâta 'Allah 'aku perbesar Fermân-
 mu jang padâku sasabil: Baferâta Huwa
 'aku mentahlîl Fermânmu jang satija.

Kuhârap pada 'Allah jang mulija, Tijâda
 'aku 'akan tâkot khowat: 'Apâtah mânu-
 sija 'ada bowat Padâku 'ini grang.

6 Já 'Allah, di'âtasku terpegarg Nadzar-
 mu; dan padâmu kufjukûr. Sebab 'angkaw-
 lah deri mawt khubûr Membanton fendiri-
 ku. Bûkankah deri sontoh pawn kakiku,
 Sopâja bejta djâlan sanisgjâja Dimûka 'Allah
 dâlam gnap tjahâja Trarg 'awrag berthajât?

MAZMŪR JANG KA LVII.

1 **J** 'Allah, kasijankan 'aku grang;
 Padâmu pawn djiwâku berpegarg,
 Dinâworg sâjap kâmu jang suwâka
 Klakh 'aku lindorg pâgi dan petarg:
 Sahingga lâlû lampoh gnap tjelâka.

2 Kapada **H**akh tazâlaj kufaruw,
 Semporna jang padâku bertemuw.
 Klakh 'ija kîrim tûlorg 'istanânja,
 Dan menjelâkan 'awrag perfâtruw,
 Kîrimkan sabenamja dan mûrahnja.

3 Ditergah singa 'aku beromokh,
 Kubâring di'antâra peggarokh,
 Perg'ûpakh, 'ânakh 'Adam salamânja,
 Giginja 'itu limbiing penahokh,
 Lidahnja tâdjam prij pedarg 'adânja.

Theh.

4 Di'âras lângit tinggij sapunoh, Dibûmi
 mulijâmu bertogoh, Já 'Allah, 'ija larg-
 kap kapadâku Djurat, djiwâku lipat dan
 kaloh; Dan 'ija gâlij lûbarg dimukâku.

5 Dan

5 Dan djâtoh kadâlamnja bertjabar.
 Hatiku pawn terlangkap sabenar,
 Já 'Allah Tûhan, langkaplah hatiku:
 Klakh 'aku 'ini njânji, bergamar,
 Bermazmûr degan mûlut sendiriku.

6 Hej mulijâku, berdjagâlah gah,
 Hej dindij dan kitjâpij jang betah:
 Dan 'aku 'akan djâga didinhârij.
 Klakh 'aku pûdji 'angkaw safegrah
 'Antâra bâla, hej Tûhanku Bârij.

7 Kalângit pawn mûrahmu terbesar,
 Dan sampej 'âwan 'âdara benar.
 Di'âtas lângit tinggij sendirîmu,
 Já 'Allah: mulijâmu terchabar
 Kirânja 'âtas tânah dan bumîmu.

MAZMŪR JANG KA LVIII.

1 **A**Dâkah kâmu merg'atâkan Ḍa-
 dâlet degan sabenar, Hej sidang Mantrij
 jang besar? 'Adâkah kâmu bigarâkan
 Sakapatûtan berbudij, Hej 'ânakh
 'Adam jang ḡakhij.

2 Belaj kawkardja sâlah dâlam Hatî-
 mu: bowat sapunoh 'Anjâja, tângan
 bertogoh Bertimbang timbang 'âtas
 ḡâlam. Segala fâfikh berdjomuw Pawn
 deri rahim tersakuw.

3 Safatlah 'awrang jang berkâta Perdusta
 deri pada prut. Dan bîsa 'ûlar membelut,
 Marîka 'itu tûlij njâta, Saprij bilûdakh
 jang fenij, Jang sompal telingânya, glij.

4 Djânganlah 'ija dengar djuwa Sawâra
 kûlom jang fanâ Sa'awrang djûro mantarâ.
 Pitjahkan gîgij grang, já Huwa: Rom-
 bakhlah gîgij jang garham Kapada
 sînga jang terkam.

THEH.

5 Brij dija 'anjor sâma 'âjer, Dan ber-
 hanjûtan terlakas: Brij 'ânakh pânah
 'âmat dras Tersâjit, sâma bârang tjâjer.
 Seperti 'ûnam terpitjah Brij dija
 linnjap safegrah.

6 Saprij gugôran parampuwan Djângan-
 lah

lah 'ija lihat trang. Sablom parijoh kâmu
 grang Merâsa dûrij, maka Tuwan Sa-
 bantar djuga 'akan gram Memborgkar
 dija degan kram.

7 Jang sâdil klakh gamar hatinja, Tat-
 kâla depandangnja klakh Saperbalâfan
 menjafah: Klakh 'ija bâsoh sendirinja,
 Kakinja dâlam dârah grang Segala
 fâlikh dâlam prag.

8 Klakh maka kâta mânusia; Samâdja
 'ûpah dan tazwâb Kapada sâdil terthisâb:
 Samâdja 'Allah bermulija, Jang mengthu-
 kumkan sabenar Di'âtas bûmi jang besar.

MAZMŪR JANG KA LIX.

1 BAntonlah deri penggâgahku Satrû-
 ku bejta, jâ 'Ilahku: Tinggikan 'aku 'ini
 grang, Rindahkan pelâwanku prag.
 Bantonlah 'aku samadjâlah, Bowarglah
 jang kardjâkan sâlah: Brij 'aku deri lâki
 kras Jang mâbokh dârah berlepas.
 2 'Ijâlah 'adang kapadâku, Jang kras

berkompok lawan 'aku, Tijâda degan
 dawfa brat, Dan durhakâku jang safat.
 Larinja depertargkapnjâlah, Tetâpi tida
 'aku sâlah: Djagâlah 'akan bertemuw,
 'Irgatlah 'akan penjaruw.

3 Jâ Huwa Tûhan sagnap sâlam, 'Ilah
 Jisrâ'ejl sijang mâlam, Hendaklah 'arg-
 kaw berfadar, Berbâlas 'umet jang tagar.

Djanganlah sâjang samadjâlah Jang ber-
 chijânet, bowat sâlah. Kombâli 'ija klakh
 petang, NGarawang 'ija, dan menang.

4 Negrij 'ijâlah meng'idârij. Mûlutnja
 gûra safahârij; Bîbirnja bâwa sapedang:
 Sijâpa dengar 'itu grang? Tetâpi 'argkaw
 pawn, hej Huwa, Klakh tertawâkan
 dija djuwa: dan bergûrawkan sabenar
 Segala bâla jang tagar.

5 Ramath sizemja, klakh hambâmu
 Ber'ingat 'ingat kapadâmu: Sebab 'Ilah-
 ku sapunoh Tampaktu tinggij dan togoh.
 'Ilah kamurâhanku 'akan Halûkan 'aku,
 dan

dân silâkan: Klakh 'Allah brij kulihat
trag Kapada penjulûku grang.

THEH.

6 Djârganlah bûnoh sagnap rûpa, So-
pâja djârgan khawmku lûpa; Brij diia 'itu
berfâsar, Sebab khowatmu jang tjapat,
Hompasskan diia meng'arâmij, Jâ 'Allah
Tûhan, prišej kâmij Mûlutnja dawfa,
dân tjamar, Bibirnja kâta prij tagar.

7 Bejarlah 'ija depertangkap Djidjuma-
wânja jang terlangkap: Sebab kûtoknja
jang tjamar, Dan persayekâlan terchabar.
Hâbiskan dija dergan hârgat Morkâmu,
dân hâbiskan sârgat, Sahingga djârgan
terkenar 'Adânja lâgi sapetang.

8 Bejarlah 'ada katahuwan, Bahuwa
'Allah depertuwan Didâlam Jangkûb sa-
punoh, Kahûdjong bûmi jang togoh. Klakh
mâlam bejarlah kombâli NGarâwag 'ija
sakâli, Seperti 'andjing jang terglj,
Dan meng'idârij gnâp negrij.

9 Bejarlah 'ija meng'ombâra Mengârij
mâkan dan musâra: Bermâlam 'ija dipe-
tang Welâkin tida kinnjang grang Tetâpi
dergan saberkatmu Klakh 'âku njânji gnâp
sizatmu, Dan pâgi 'âku klakh menggah
Mûrahmu râmej dan segrah.

10 Sebab 'argkawlah kapadâku, Tat-
kâla pitjaklah njawâku, Tampakku tiiggij
sapunoh, Dan perlindongan jang togoh.
Padâmu 'ini, jâ sizatku, Bermazmûr
'âku sakhowatku: Tampakku tiiggij dan
togoh 'Ilah mûrahku sapunoh.

MAZMŪR JANG KA LX.

1 **J**Â 'Ilahku, 'argkaw buwang, Dan
rataskan kâmij, tuwang Morka jang besar
sakâli, Hendakh 'argkaw berkombâli.
Tânah sudah kawgompahkan, 'Itu sudah
kawbelahkan: Sombokanlah gnâp gelah
besar, Kârna 'itu bimbag dan katar
2 'Argkaw brian gnâp balâmu Lihat
jang tagar kardjâmu, 'Argkaw permînom-
kan

kan kâmiġ 'Aggawr bihûſj terkarâmiġ.
 Hânja 'angkaw karunjâkan Tjangking sâtu
 toggol 'âkan Sakalijen 'awrang mutakhij;
 Kârna kabenâran jarg kafij.
 3 'Agar 'awrang kekâſehmu Lûput; sâ-
 hutlah 'awlehmu, 'Adâkanlah kalepâfan
 'Awleh tângan jarg kakrâfan. 'Allah bafer-
 mân bagïku; Bargkit râwanlah hatïku,
 Klakh kubâgij gnap Sjikem tamar:
 'Ukor lembah Sukawt jarg tagar.

Theb.

4 Sakalijen mânusija Djilzâd, 'âku pû-
 nja dija, Lâgi 'âku 'ini pûnja Gnap Me-
 naſej dan ſukûnja, Dan 'Efrajim kawasâku
 'Itu sizer kapalâku: Lâgipawn Jehûdâ 'itu
 klakh Penjûratku 'ondang dergan Hhakh.
 5 Hânja Maw'âb 'itu sâkej, Safahârij
 jarg kupâkej, Lâgi bâril pembasôhan: Ka-
 'Edawm jarg kabunôhan 'âku gampang-
 lah bagïku Kâſut kâki ſendiriku. Kâr-
 na 'âku, hej Filisîn, klakh Hendah

kâmu sûrakh sûrakh glakh.
 6 Sijapârah grang kirânja Bâwa 'âku ka-
 kawtânja? Sijapârah klakh merghantar
 'âku ka-'Edawm ſabantar? Tijadâkah
 'angkaw dija, Jarg membawang mân-
 ſija? Jarg tijada pergi menjarang
 Menjertâ'ij tantarâku prang?
 7 Brilah pada kâmiġ bantu Deri pigakh
 jarg tertantu: Kârna tûlorg mânusija 'Ada
 ſija dan ſunija. Dergan 'Allah kâmiġ bowat
 Kardja jarg perkâſja, khowat: 'Ija klakh
 meng'irikh, melemas Mûſoh kâmiġ
 jarg terlâlu kras.

MAZMŪR JANG KA LXI.

1 **T**Ūhan, dergarlah rijohku, Dan
 kalohku. Kapadâmu kuſaruw Deri hû-
 djong tânah bângat, Lâmon sârgat
 Hâti ſiboth dan djomuw.
 2 Hentar 'âku ſaſabârang Pada kârang
 Tinggij, dan jarg terſakuw. 'Agkaw
 perlindôrgan 'âku, Dan kawtâku,
 I 2 Diha-

Dihadapan persfatruw.

3 'Aku 'ini klakh berdjâmu Serta kâmu
Dâlam chejmah thad kakal: 'Aku
klakh berkalubôrgan Dilindôrgan Sâ-
jap kâmu dan sabal.

4 Kârna 'argkaw 'ini Huwa Dengar
djuwa Bârang jarg kubernadzar: 'Arg-
kaw membrij kapadâku Pufakâku
'Awrang mutakhij benar.

5 'Argkaw 'akan menambâhij Hârij gâhij
Pada Tôhan jarg Sulthân: Dan tâhonnja
'akan 'ada Deri pada Bangsa thad 'adjal 'insân.

6 'Ija dúdoth dan termâfa Santijâfa Hâ-
dap 'Allah jarg besâr: Singgarkan satijâ-
mu, Dan mûrahmu Togguw dija sabenar.

7 Demikijen klakh hambâmu Gah na-
mâmu Salamânja bermazmûr: 'Akan
bâjer sanadzarku, Jarg gamarku,
Sampej pada kras khubûr.

MAZMŪR JANG KA LXII.

Kapada 'Allah jarg khahar Ber-

dijam 'aku sabenar: CHalâtsku deri pada
dija. Kârangku dan chalâts punoh, Tam-
patku tinggij dan togoh: Tidâkan
'aku bimbarg sija.

2 Brapâtah lâma kâmu grang Merg'upa-
jâkan hódjat, prag, Melâwan 'awrang
mânusija? Terbûnoh kâmu safegrah:
Seperti dinding terbelah, Tertûlakh
pâgar jarg funija.

3 Dan 'ija berbitjâra prag Sopâja tû-
lakh dija grang Pawn deri fakatinggijannja:
Dustânja 'ija berkenan, Mûlutnja berkat
fataman, Dan kûtoth dipenengâhannja.

4 Tetâpi, hej djiwâku, gah, Dijamlah
bagi jarg 'Ilah: Sebab 'ijâlah gnap 'asûku.
Kârangku, dan chalâts punoh, Tam-
patku tinggij dan togoh: Tijâda
'akan bimbarg 'aku.

Theh.

5 CHalâtsku 'ada 'âras Huw, Dan mu-
lijâku bertemuw: Sizetku dan perlin-
dôrgan.

dôganku. Hâraplah kapadânya grang ;
 Tjûjorlah râsa hâti tragg: Jang 'Allah
 gnep pergharâpanku.

6 Jang hina 'itu sija dras, Mulija 'itu
 dusta kras: Dan djika katimbângan 'ija,
 Klakh dinarâja jang gpat Marika 'itu sa-
 ma brat, Teriggan deri pada sija.

7 Djânganlah kâmu bertatap Kapada
 rampas dan dalap, Djânganlah kâmu
 djâdi sija; Tatkâla harta safegrah
 Bertûnas, djânganlah merggah, Dan
 târoh hâti pada dija.

8 Sakâli 'Allah basermân, Dan duwa
 kâli kuzirfân, Bahuwa 'Allah pûnja
 howat. Já Tôhan, 'aggkaw memegarg
 Mûrahmu, dan membâlas tragg
 Sakira fasa'awrag bowat.

MAZMŪR JANG KA LXIII.

J 'Allah, 'angkaw berkakal 'ilah-
 ku, 'aku 'ini gârij Hhadlretmu mânis-
 didinhârij, Djiwâku hâwus dan labal,

Dâgiggku dendam kapadâmu: Didâlam
 sâtu tânah krigg Tijâda 'âjer jang hening,
 Tetâpi ringkej benowâmu.

2 Didâlam malhdis kâmu grang Telah
 kupandang tragg hhadlretmu: Telah kulihat
 gnep sizetmu Dan mulijâmu jang menang:
 Sebab mûrahmu 'itu bâjik Lebehlah deri
 gnep lhajât: Bibirku 'ûjap hhoromât
 Dan tasbîth jang padâmu lâjihh.

3 Dan 'aku 'âkan perbesar Dirimu dika-
 hidôpanku: Klakh 'aku tâdah blah tângan-
 ku Dergan namâmu dan gamar. Saprij
 dergan lemah gumokhmu Djiwâku 'âkan
 kinnjang gragg: Bibirku 'âkan sûrakh tragg,
 Mûlutku mentahlil pelokhmu.

Theh.

4 Padâmu mâna kukenang Di'âras kâfur
 jang didâlam, Klakh maka pada kâwal
 mâlam Kukira kapadâmu tragg. Sebab
 telah kawtûlong 'aku: Dibâwah nâwong
 dan sudjokh Sâjapmu 'aku klakh tapokh

Bersûrakh râneh dikawtâku.

5 Lekat djiwâku bertogoh Merg'ikot
'angkaw sini sâna: Tânganmu kânan saberrâna
Lâpithkan 'âku sapunoh. Tetâpi 'awrang, jarg
mentjârij Merûlakh djiwa bejta, klakh
Memâfokh tempat jarg sâfakh Dan terkabâwah
sâfahârij.

6 Degan matânja dan pedang Klakh 'awrang
merghambalang dija: Dan 'ija nanti djâdi sija,
Bagijan rubah gnep petang. Klakh sûka
Sulthân jarg mulija Kapada 'Allah jarg kaf'il:
Klakh sâfa'awrang brij tahlil, Jarg 'ada
sompah demi dija.

7 Sebab mûlutnja jarg makar, Dan fan-tijâfa
merg'atâkan Dustânja, bôhong, 'itu 'akan
Detompat degan gomitar.

MAZMŪR JANG KA LXIV.

D Egar sawâra, hej Tûhanku, Jarg 'aku 'ini
merg'aduw: Dan deri gantar perfatruw
Paliharâkan dibadanku Kahidôpanku.

2 Dan menghilangkanlah kirânja Bitjâra rahafija,
jarg Sa'awrang djâhat bowat grang: Dan
gompar 'awrang jarg kardjânja Sa'at 'adânja.

3 Marika 'itu jarg merghâfa Lidahnja sâma
sapedang; Seperti 'ânakh pânah jarg Tudjûkan
kâta pâhit, bâsa Jarg berbinâfa.

4 Disembunijan 'akan pânah 'Awrangmu
tulus dan benar: Tijâda 'ija berdabar, Sa-kunjong
'ija pawn memânah Di'âtas rânah.

5 Dirinja dekaraskan 'ija Kapada djâhat dan
sâfat; Tûornja bûni sâdjurat: Karânja; mâna
mânufija Klakh lihat dija?

THEH.

6 Babrapa tipu dan dajânja Sakâli 'ija
merg'enang, Dan sidikh sidikh degan trang;
Bâthinnja lâki, didadânja Jarg dekirânja.

7. Tetâpi 'Allah jarg mulija Klakh pânah
dija beromokh Degan pânahnja dan rahokh:
Bâbrapa sijkâ jarg jogija Pawn berfadija.

8 Lidahnja menjontokhan sârgat Dirinja 'itu

itu berfatar : Dan fasa'awrang , jang
dekat Melihat kapadanja hâgat ,
Klath bernjah bâgat.

9 Klath sakalijen mânuſija Bertâkot , sam-
bil menchabar Sadjâjib 'Allah jang besar ,
Meng'arti kardja jang mulija , Dan jang fatija,

10 Klath 'awrang sâdil sagnap prinja
Berlindong , sùka , dan gamar Kapada
Huwa jang besar. Klath 'awrang jang
berul harinja Tahlil pudjinja.

MAZMŪR JANG KA LXV.

1 Ahlilmu djâdi dijam dijam , Di-
-Tsijawn , jâ 'Ilah : Nadzar padamu dengan
'ijam Debâjer fâsegrah. 'Angkawlah dengar
ſaharijen Sombahjang dan dozâ : Padamu
dâtang sakalijen Prij dâging jang fanâ.

2 Segala sâlah deri dâku Lebehlah dan
terkras : Tetâpi 'âkan durhakâku Kaw'am-
pon , dan lepas. Bagija 'awrang jang kaw-
'angkat , Dan bâwa berdekat , Sopâja dû-
dokh pada pangkat Halâman jang tcebat,

3 Degan bâjikmu dirûmahmu Klath kâ-
mij kinnjang grang , Dan degan benda di-
kasbahmu KHudus dan 'âmat trang. Klath
'angkaw sâhut pada kâmij Perkâra jang
muhâb , Degan sadâlet terdendâmij ,
Jâ 'Allah bertawâb

4 Jang pangharâpan sagnap 'isij Bumîmu
jang togoh , Jang dûdokh djâwoh dan ber-
sisij Dilâwut jang karoh. 'Ijâlah 'awleh ſa-
khowatnja Brij gûnong bertatap : Sedang
piggapnja debâbatnja Degan perkâſja gnep.

5 Gomûroh lâwut dan galombang 'Ijâlah
menodoh , Dan garruw 'umet jang ter-
'ombang 'Ijâlah meroboh. Padûdokh 'aw-
rang sakalijen Dihûdjong dan tepij Klath tâ-
kot deri demikijen Tandâmu jang debrij.

THEH.

6 Sabârang jang kaluwar pâgi Dan lâgi
dipetang , 'Itûlah 'angkaw membrij lâgi
Bersûrakh dan menang Kawmerr'ondjorgij
dan mendiris Bumîmu jang togoh , Kajâ-
kan

kan dija, dan meniris Berkatmu sapunoh.

7 Punoh sejrôkan 'Allah 'itu Ber'ajer
jarg hening: Gendornja limpah, jarg bagi-
tu Kawlangkap ditabing. Kawmeojramkan
'alôrannja Tànahnja tersekat, Dan mem-
berkâtij tombôhannja, Brij hûdjan jarg lebat.

8 Kawhijas tâhon, brij nisratmu, Se-
gala perdjadjah Kakîmu 'itu, dan berkat-
mu Tiriskan jarg lemah. Terdîris rompot
dipargônan Digûron jarg besar. Segala
bûfut kagurônan Terbâbat bergamar.

9 Terpakej pädarg sakalijen, Kâwannja
batangoh, Tertûtop lembah saharijen,
Gendornja sapunoh. Sahingga machlûkh
samowânja Bersûrakh sûrakh glakh, Dan
deri njânji salamânja 'Ijalah terfarakh.

MAZMŪR JANG KA LXVI.

1 **H**ej bûmi, sûrakhlah kirânja Ka-
pada 'Allah jarg besar. Mazmûrlah 'akan
mulijânja: Tahlîl namânja bergamar.
Sombahlah pala 'Allah sûra; Kardjâmu

brapa tertjanggag? Sebab sizetmu satruw
pûra Tazalohh kapadâmu grang.

2 Bâjiklah 'itij sagnap salam Padâmu
sombah, dan sudjûd, Menjânji mazmûr
sijang mâlam Kapada nâma jarg masbûd.
Marilah 'akan perbowâtan 'Ilahku kâmu
lihat trang: Muhâb kardjânja kalihâtan
Kapada 'ânakh 'Âdam grang.

3 Telah de'ûbakkannja lâwut Mendjadi
kring; dan menjabrang Berkâki sîngej:
kâmiij pâwut Bersûka kapadânja trang.
Jarg depertûhan salamânja, Kapada bâla
mendjeling: Djanganlah dengan durhatâ-
nja Brij hâti tinggij dan kening.

4 Hej 'umet 'itu jarg kombâra, Pudji-
lah 'Allah jarg besar: Dan perdergarkan-
lah sawâra Tahlîlnja dengan mengthabar.

Jarg meng'adâkan djîwa kâmiij Dengan
hîdopnja dan betah, Dan brij kakîku ber-
dijâmiij, Tijada bimbang berlelah.

5 Sebab, ja 'Allah, 'agkaw tjawba Ha-
tiku

tiku 'itu dan nafas, Dan meghalûfij sa-
gnap lawba, Seperti pejrakh dan 'amas.
Diriku sudah kawbawâkan Kadâlam djâ-
ring dan djurat: Kapada kâmiij kawkenâ-
kan Perg'ikat sindat jarg lekat.

THEH.

6 Kawsûroh 'awrang kandarâ'an Di'â-
tas kapalâku kras; Dan kâmiij mâsokh
balertâ'an Ka'âpij dan ka'âjer dras: Kaw-
kaluwarkan sagnap njâwa Kapada râlihat
jarg benar. Kumâsokh khobah Tûhan
bâwa Tunû'an: bâjer sanadzar.

7 Jarg bibir mûlut berkatâlah Meg'a-
luwarkan 'itu grang, Tatkâla penjafath
'adâlah Didâlam hâti, dan tjargang. Tu-
nû'an 'âku klakh persombah Hhajwân ber-
somsom berlemakh, Dengan 'ukôpan deri
domba, Dan lembuw, kambing terlatak.

8 Marilah, dergarlah kirânja, Hej kâ-
mu 'awrang mutakhij, Klakh 'âku bilang
gnap kardjânja Padâku 'ini sasaprij.

Dengan mûlutku kabidjikan Padânja
sudah kufaruw: Sahingga maka detinggi-
kan Lidahku 'âkan Tûhan Huw.
9 Dan djika pada bârang sâlah Hatiku
sudah mendjeling, Nistjâja Tûhan tijadâ-
lah Dengar sombahku jarg hening. Tetâpi
'Allah jarg Tûhanku Saforggoh sudah
menengar: Sawâra dan pemohônanku
De'ejlirgkannja sabenar.
10 Terpûdji 'Allah Tûhan 'âku, Jarg
sudah tida menagah Pemohônanku deri
dâku, Mûrahnja pâgi dan djimah.

MAZMŪR JANG KA LXVII.

1 **B**Alaslah 'Allah Hhakh kirânja, Ber-
kâtij kâmiij sapunoh: Dan tjahajâkan trang
durdjânja Kapada kâmiij jarg kaloh. 'Agar
demikijen 'Awrang sakalijen 'Itu meng-
'enal Djâlan jarg terbâjik: Ditergah
CHalâjihk, Dan chalâts kakal.
2 Segala khawm klakh pûdji kâmu, Jâ
'Allah, Tûhan jarg besar. Segala 'umet
K jarg

jang hambamu Klakh sūka, sūrath, dan gamar; 'Angkaw meglhukūmij KHawmmu jang dibūmi Dengan sabenar: Dan segala bāla 'Angkaw sedekāla Pimpin dan hbar.

3 Segala 'umet samowānja Klakh pūdjij 'angkaw, jā 'Ilah, Dan tānah 'awleh karunjanja Brij tombōhannya safegrah: 'Allah, 'Ilah kāmij 'Ākan perdjāmij Berkat jang togoh. Hūdjong būmi 'ākan Tākot, dan katākan Dija sapunoh.

MAZMŪR JANG KA LXVIII.

1 'Allah Tūhan 'ākan bagkit, Maka fatruw jang berdjagkit 'Ākan detjerej berej: Pembintjinja samowānja Deri mūka dan durdjanja 'Ākan lārij terpasej. Sāma 'āsap 'āmat sija 'Angkaw 'ākan hambur dija; Sāma lilin jang lakas Hangor pada 'āpij gūlag, 'Awrang fāfikh 'ākan hilag Deri thadret 'Allah kras.

2 'Awrang sādil sakalijen Klakh bersūka saharijen, Bagkit hāti jang benar, Sam-

bil sūka gita djuwa Dihadāpan thadret Huwa, Dengan sūka dan gamar. Bagi 'Allah gah kirānja, Bermazmūrlah kapadānja, Hampar djalan, bertemuw Dengan jang berkandarā'an Pada padang karatā'an, Jang namānja 'itu Huw.

3 Berlompatlah dengan sūka Tjita dihadāpan mūka 'Allah: bāpa gaap jatim, Hākim djanda parampuwan: 'Allah dūdokh depertuwan Dālam makhdis jang sadim. Mendūdokhkan sūnji dālam 'Isij rūmah sijang mālam, Kaluwarkan prij hening 'Awrang sādil terpandjāra: Hānja fāfikh dūdokh tjāra Pada tempat hampa kring.

THEH I.

4 Jā 'Ilahku, manakāla 'Angkaw terbit tulong bāla; Dālam padang berdjadjath, Maka būmi bergompahlah, Lāngit tiris dan lājahlah Dihadāpan 'Allah Hhakh: 'Ini būkit Sīnaj djuwa Dihadāpan thadret Huwa, 'Ilah 'awrang Jisrā'il. 'Angkaw sudah

sudah meniriskan Hûdjan jang lebat mā-
niskan, Já 'Ilahku dan kafil.

5 'Argkaw sudah menogohkan Pufakā-
mu, dan sombohkan 'Awrang jang leteh
lusuw. Didâlamnja dûdoh kâwan: Degan
kabajikan râwan 'Argkaw langkap berte-
muw 'Itu pada 'awrang pâpa, Santijâfa
jang menjâpa 'Argkaw, já 'Ilah benar.

'Awrang kâta Tûhan brîkan: Pemberita
kabajikan 'Itu tantarâ befar.

6 Râdja tantarâ paprângan 'Itu sudah
kahilangan, Dan berlârij 'âmat dras: Maka
bârang parampuwan jang bertinggal disa-
kuwan Dâlam rûmah jang gatas, 'Itu
djuga sudah bâgij Harta dan rabûtan lâgi.

Djika 'argkaw pawn njadar Dan berbâring
terpandjara, 'Ataw lâgi di'antâra Duwa.
torgkuw jang befar,

7 Kâmu 'ini 'akan 'ada Saprij sâjap sâ-
jap pada Merpatiku jang lakas. Degan
pejrah gnap lakûnja Pawn tersâput ;

dan bulûnja Kûning deri pada mas. Mâ-
na 'Elkafij samâdja Mentjerej berejkan
Râdja Didâlamnja teroboh, 'Itu pûtih
gnap rupânja Saprij tzaldju jang 'adânja
'Atas TSalmawn jang togoh.

Theh II.

8 Gûnong Basjan pawn samâta 'Itu gû-
nong 'Allah njata, Jang berborgkoth sa-
punoh. Kârna 'apa kâmu lompat, Hej
gûnongku, jang berdompat, Dan berborg-
koth satogoh? 'Allah Tûhan sabagini
Sudah sûka bûkit 'ini Tampak dûdoh jang
tatap. Sorggoh Huwa pawn disâna 'Akan
dûdoh di'istâna Salamânja berfedap.

9 Jang pedâti 'Allah pûnja Duwa lath-
sa, dan ribûnja Pawn berganda terhisâb:
Tûhan 'ada 'antarânja Sâma Sinâj prij
rupânja Degan sûgi dan tzawâb. Tinggij
'argkaw sudah nâjik, 'Argkaw sudah tâ-
wan bâjik Katawânan perfatruw, Pem-
brij, 'akan bâgij dija Di'antâra mânusia
K 2 'Arg-

'Angkaw sudah bertemuw.
 10 Sorggoh 'awrang jarg durhâka 'Akan
 dūdokh dan berdjâka Pada Huwa jarg
 benar. Tûhan hamba terpujilah, Jarg
 bermowat faharilah Karunjânja jarg besar:
 'Allah pawn muchalits kâ mij. 'Allah 'Ilah
 jarg tanâ mij Bâgej nizmet dan chalâts:
 Sâma 'Allah Tûhan Huwa Bânjakh zâkhi-
 betnja djuwa 'Akan mawtat dan chatsâts.

Theh III.

11 Sorggoh 'Allah fedekâla 'Akan tin-
 das gnep kapâla Sakalijen perfatruw,
 Dan pusâran jarg berambot 'Awrang, jarg
 berdjâlan, sambot, Bowat sâlah dan se-
 muw. Tûhan hamba sudah kâta; Deri
 Basjan 'aku njâta Kombalikan sabenar:
 'Aku 'akan kombalikan Deri pada tempat
 'ikan Tûbir lâwut jarg besar.
 12 'Agar kawjelop kakîmu Pada dârah
 pemingîmu Di'antâra perfatruw. Beh-
 kan 'andjing perindûmu Djilat dârah per-

fatrûmu Jarg padâmu bertemuw. 'Ija li-
 hat djâlan kâmu Dâlam makhdîs mulijâ-
 mu, Jâ Radjâku jarg besar. Jarg bi-
 duwan pada mûka, 'Awrang pandej pîtik
 sûka Dibalâkang, dan gamar.

13 Pada sâma tengah sâna 'Anakh dârah
 berabâna. Pûdji 'Allah jarg benar, Dâlam
 pakompolan lantjar; Kâmu 'awrang jarg
 terpanjar Deri Jifrâ'ejl benar. 'Ada Benja-
 mîn termûda Depertuwan di-Jehûdâ,
 Panghulûnja jarg tafij, Dan sidargnja
 basertânja; Dan Zebûlun sûdarânja,
 Dan Panghûlu Naftalij.

Theh IV.

14 Huwa, 'Allah, Tûhan kâmu Titah
 'akan kawasâmu: Jâ 'Ilahku jarg benar,
 Bersizetkanlah kirânja Pada kâ mij samo-
 wânja Gnap kardjâmu jarg besar. 'Awleh
 Kasbah jarg didâlam Nagarâmu, Râdja
 zâlam 'Akan bâwa Sapembrij: Menistâ-
 lah klakh binâtarg Lijar, jarg dibûloh
 datang

dâtang 'Ampir sūgej ditepij.

15 Lâgi 'akan lembuw bâla, Djantan,
mûda, jang tampâla: 'Akan 'awrang 'itu
grang, Jang tertogkol dergan bâwa Pej-
rakh: dan tjerejkan njâwa Bâla jang bersû-
ka prang. Bânjakh muhtasîm klakh dâtang
Deri Mitsir dan menâtang: 'Isij tânah Kûs
Segrah Karadjâ'an klakh tâdahkan Târgan
dergan persembahkan Njânji bagi jang 'Ilah.

16 Bermazmûrlah bagi Huwa, Jang ber-
kandarâ'an djuwa 'Atas lângit jang besar.
'Ija membrij sawarânya, Jang sawâra ka-
wasânja, Dergan sorggoh dan benar.
Brilah sîzet pada Huwa: Jang katinggi-
'annja djuwa 'Ada tinggal dan bakhâ
'Atas Jisrâ'ejl hambânja, Dergan sîzet
kawasânja Pada 'âwan 'adarâ.

17 Tertjargang muhâb 'adâmu Deri dâ-
lam makhdîs kâmu, Já 'Ilahku jang besar,
Jang brij khowat pada bâla: Terpujilah
sedekâla 'Ilah Jisrâ'ejl benar.

MAZMŪR JANG KA LXIX.

1 LEpaskan 'aku, já 'Ilahku, gnep
'Ajermu dâtang sampej kadjiwâku. Kadâ-
lam lompur sudah tûron 'aku, Dimâna
'awrang tida bertatap: Kumâfokh dâlam
'âjer jang sabakh. Dan deri penjaruw lelah-
lah 'aku, Karongkônganku pâraw, dan sa-
fakh Matâku: pada 'Allah gnep 'asâku.

2 Jang bintjij 'aku sija dan tagar Terbâ-
njakh deri rambot kapalâku: Terkraslah
'awrang jang merûfakh 'aku, Satrûku tida
dergan sabenar. Jang tidakh 'aku rampas
dan sabal Hâroslah 'aku 'ini brij kombâli.
Jâ 'Allah, gnep gilâku kawkenal:
Sâlahku 'itu njâta sasakâli.

3 Djârganlah penantimu mâluw klakh Se-
bab hambâmu pada sijang mâlam, Já Hu-
wa, 'Allah, Tûhan sagnap sâlam: Djârgan-
lah pentjarimu kena sakh Dan sâjib, sebab
hambâmu jang dosâ, Já 'Ilah 'awrang Jisrâ-
'ejl kawtâku. Kárnâmu 'aku taggong pentje-

lâ: Sujud telah menudong gnap mukâku.

Theh I.

4 Telah kudjadi 'awrag jag halat, Dan kaluwâran pada sùdarâku, Kapada 'ânakh 'âjah dan bondâku. GHajrât khobahmu 'angor 'âku krat: Dan tûron kajelâ'an penjelâ 'Atasku, dipowâfa sendiriku Kutâgis, hânja 'itu diwabâ Djâdilâh kajelâ'an rajb bagîku.

5 Dan pakejanku kambelij safâh: Padâ nja 'âkan matzal pawn 'adâku. Padûdoth pintu litar 'âkan 'âku: Termâjin pada jag hhabar 'arakh. Tetâpi kapadâmu kudozâ, Jâ Huwa; 'awleh sabefar mûrahmu, Sawâtu mâfa 'ada jag radlâ: Sahûtij 'âku 'awleh satijâmu.

6 Bantonlah 'âku deri gnap pitje, Djânganlah tinggalamkan sendiriku: Bantonlah 'âku deri pembingjiku Dan deri dâlam 'âjer tertjerej. Djânganlah lampar 'âjer jag sabâh, Dan kadalâman menalan nja-

wâku: Dan djângan prigij degan menjafâh Menompat mûlut djûga 'âtas 'âku. 7 Jâ Huwa, sahutilah didozâ, Sebab terbâjiklah kamurâhanmu: Menûrut sabefar peng'afijanmu Tiliklah kapadâku dibelâ. Dan djângan sembunjikan sapunoh Hhadretmu deri pada sahajâmu; Bagîku pigjath hâti dan kaloh: Segrah sahûtij 'âku jag hambâmu.

Theh II.

8 Merghampirlah kirânja berlekat Degan djiwâku, menubuslah dija: Dan 'awleh kârna persatrûku sija Maredhejkâkan 'âku jag safat. Kajelâ'anku 'argkaw merg'enal, Kamaluwanku dan sujubku lâgi: Segala penjafâtku berkatal Merghâdap 'argkaw dipetang dan pâgi. 9 Dan kajelâ'an fudâh memijah Hati-ku sâkit pâjah: 'âku nanti Sâjafâkhat, paghibor jag mergganti, Tijâda 'âku dâpat salegah. Marîka 'itu membrij ham-
peduw

peduw Demâkan 'âku: dâlam dahagâku,
Tatkâla 'âku hâwus dan saruw,
Debrinja mînom gûka kapadâku.

10 Bâjiklah mâjidahnja beroboh Men-
djâdi 'âkan djâring dimukânja, Dan 'âkan
kabalâfan pahalânja, Dan 'âkan per'agg-
kâpan sapunoh. Matânja bâjik djâdi bûta
glap, Sahingga djârgan 'ija lihat pandang:
Dan brilah santijâfa dan sagnap Ping-
garnja 'itu bimbarg dan tertandang.

THEH III.

11 Tompahlah kras morkâmu sapunoh:
Bâjiklah 'amârahmu tangkap dija. Bâjik-
lah mâligejnja djâdi sija: Djârganlah 'aw-
rang dûdoh dileboh. 'Ijalah 'ûfir 'awrang
terfapuw, Jang 'angkaw sudah pâluw,
dengan sûka: Dan 'ija tûtor tûtor menjaruw
Sagnap pedih 'awrangmu jang terlûka.

12 Tambahlah sâlah pada sâlah grag:
Brij djârgan 'ija bawleh sadalâtmu. Ter-
hâpus deri 'Elkitâb thajâtmu: Tersûras djâ-

ngan dengan sadil trang. 'Akûlah ter'anja-
ja, dan dlagîf: Brij gnâp chalâtsmu mening-
gikan 'âku. Klakh kutahlilkan nâma 'Ella-
thîf Dergan njanji'an pûdji didjiwâku.

13 Kapada Huwa 'itu pawn kenan Le-
behlah deri lembuw dan sapinja. Klakh sù-
ka 'awrang djunakh dihatinja, Sedarg terli-
hat 'itu dipakan: Penjârij 'Allah 'âkan ber-
nafas. Jang Huwa 'ada dengar dan menong-
guw Segala 'awrang miskîn jang lemas:
Dan tida gûga 'awrang terbulogguw.

14 Bâjiklah lântig bûmi brij tahlil Segala
lâwut, dan sagnap 'isinja. Per'ûfah 'Allah,
melepas negrinja Jehûdâ dergan 'Tsijawn
jang 'atsil: Disâna maka 'ija berkakal,
Pusâka dija: dan bench hambânja Klakh
berpusâka dija dan labal; Dâlamnja dû-
doh gnâp thabîb namânja.

MAZMŪR JANG KA LXX.

1 JĀ 'Allah, datarglah segrah, Lū-
putkan 'âku pawn, jâ Huwa, Tulonglah
'âku

'aku 'ini djuwa: Brij 'awrang mâluw, ter-
 tjelâ, Jarg mentjahârij rajb djiwâku: Brij
 dija'ondor beroboh, Dan kena rajbnja
 sapunoh, Jarg sùka 'akan djâhat 'aku.

2 Brij 'awrang pularang kawabâ Kapada
 sâkhibet malûnja; Segala 'awrang jarg naf-
 sùnja Berkâta trus: hejâ, hejâ! Brij pen-
 garîmu defadarkan, Padâmu sùka dan
 gamar: CHalîlmu kâta sabenar; Hen-
 dakhlah Huwa debefarkan.

3 'Akûlah miskîn dan sâkhiij, Jâ 'Allah,
 bersegrah padâku: Tûlongku 'angkaw dan
 kawtâku; Djârganlah lambat 'akan brij.

MAZMŪR JANG KA LXXI.

1 **J**â Huwa, kutatap padâmu: Djâ-
 rganlah brij kakal Kumâluw berfâsal.
 Dengan sagnap sadâlet kâmu Lûputkan,
 banton 'aku, Lepaskanlah njawâku.

2 Djadilah kârang kapadâku, Sopâja ku-
 kakal Disâna, dan sabal: Kawberpâfan
 lepaskan 'aku; 'Angkawlah gnap batûku

Kârangku dan kubûku.

3 Jâ 'Allah, lûputkanlah bâwa Ham-
 bâmu 'ini grang, Jarg fâsikh menjarang,
 Si'awrang sâlah dan djumâwa. 'Angkaw-
 lah gnap 'asâku; Hârapku dimudâku.

4 Kufandar deri prut bondâku Padâmu
 'ini trang; Dan deri rathim grang 'Ibû-
 ku 'angkaw tambarg 'aku: 'Angkawlah
 santijâfa Tahlîlku dan termâfa.

THEH I.

5 Kapada bânjakh 'awrang 'aku Tji-
 nangga jarg sâkhiij: Tetâpi 'Elkafij Saper-
 lindongan kras padâku. Brij mûlut tahlîl
 kâmu; Dergan menggah namâmu.

6 Djârganlah 'angkaw bowang 'aku Di-
 waktu dan zemân Tuwahku, brij 'ihhsân:
 Tatkâla hilang kawasâku Djârganlah
 meninggalkan Hambâmu jarg sabalkan.

7 Sebab satrûku merg'atâkan Djâhatku
 dinegrij, Perkâra jarg terglîj: Dan sâma
 sâma bijarâkan Penghinteij kapadâku

Merû-

Merûfah gnap djiwâku,
 8 'Udjarnja; Huwa tûmarg dija: Merg-
 hambatlah lakas, 'Tjâpejlah dija kras,
 Tijâda banton jarg satija. Já 'Allah, ka-
 padâku Hampirlah, rûlong 'âku.

9 Bâjiklah perfatruw djiwâku Bermáluw
 dileboh, Dan hîlarg sapunoh: Dan penja-
 hârij tjelakâku Detûdogg, dan depâluw
 Dergan jelâ dan mâluw.

THEH II.

10 Hâraplah 'âku santijâfa, Dan 'âkan
 melebeh Tahlîlmu dibeneh. Mûlutku bi-
 larg safamâfa Sadâlet jarg gomîlarg,
 Jarg penah blom terbilarg.

11 Dergan segala djabarijet Tûhanku
 jarg befar Kudâtarg bergamar: Dan menje-
 butkan dergan nijet Sadâlet 'itu djuwa,
 Jarg depertondjokh Huwa.

12 Kaw'âdjar, já 'llah, hambâmu jarg
 mûda dan benar: Dan 'âku menchabar
 Jarg kajargâgan dikardjâmu. Klakh 'ûban

kapadâku, Djârganlah tûmarg 'âku.
 13 Klakh 'âku brîta gah lânganmu Ka-
 bargfa jarg babal, Tomûron jarg safal
 Segala gah kabesâranmu. Dan sadâletmu
 nâjik, Kardjâmu 'itu bâjik.

THEH III.

14 Já 'Allah, mâna kadapâtan Sabâgej
 'angkaw? jarg Brij 'âku lihat grang Safakh
 dan bânjakh kadjahâtan, Sopâja hîdop
 'âku Kombâli dikawtâku.

15 Dan deri tûbir bûmi pûla Klakh 'arg-
 kaw 'ini grang Nâjikkah 'âku trarg. Per-
 bânjakh sabefarku mûla, Merghibor sini
 sâna Hambâmu jarg kalâna.

16 Klakh 'âku pûdji satijâmu, Já KHudûs
 Jisrá'il, Berbûnji bertahlîl, Klakh 'âku
 bermazmûr padâmu, Klakh 'âku melagg-
 kâpij Dindîku dan kigâpij.

17 Bibirku sûrakh dimukâmu, Tatkâla
 kufukûr Padâmu bermazmûr; Djiwâku
 dan badan hambâmu, Jarg 'angkaw prij
 mulija

mulija Telah tubuskan dija.
 18 Lidahku lagi sagnap hârij Merg'û-
 tjan sabenar Adâlet jang befar: Sebab
 segala jang mentjârij Djâhatku sudah mâ-
 luw Sakâli, dan terpáluw.

MAZMŪR JANG KA LXXII.

1 **H**Ej 'Allah, brilah hukûmetmu
 Kapada jang Sulthân; Dan pada Pûtrâ za-
 dâletmu Didâlam gnep zemân. Klakh 'ija
 menghukum nistjâja KHawm dergan
 sabenar, Segala 'awrang ter'anjâja
 Dergan hikam befar.

2 Klakh 'isij gûnong bâwa dâmej Kapada
 khawm befar; Segala bûfut jang berâmej
 Pawn dergan sabenar. Klakh 'ija menghu-
 kum 'anjâja 'Antâra khawm, lepas Segala
 miskin berbahâja; Romokhkan dâlim kras.

3 Segala bargsa berbetûlan Klakh djâdi
 mutakhij, Salâma matahârij bûlan Bersi-
 nar dinegrij. Di'âtas rompot 'ija tûron Sa-
 lâku hûdjan dras, Prij titikh jang mendiris

gûron, Dan bûmi jang lemas.
 4 Klakh zâdil tûnas diharinja Berdâmej
 sapunoh; Sahingga bûlan dan larinja Tijâ-
 da bertogoh. Dan 'ija 'akan depertuwan
 Dilâwut 'amat dras, Dihûdjong bûmi ka-
 djuruwan Kasûngej dan tapas.

5 Klakh 'isij tempat jang binâsa Padanja
 bertelud: Satrunja 'akan djilat râsa Dulî-
 nja, dan sudjûd. Klakh Râdja Tarhîj, pu-
 law 'itu Membâwa 'anugrah, Perfombah
 di-Sjebâ, bagitu jang Râdja di-Sebâ.

THEH.

6 Segala Râdja samowanja Klakh ton-
 dokh dan sudjûd, CHalâjikh 'itu kapada-
 nja Klakh bakhri bertelud. Klakh 'ija ban-
 ton jang kasijan Jang minta sacholwân: Sa-
 bagej miskin sakalijan, Jang tida ber'ihshân.

7 Klakh 'ija piluw 'akan pâpa Dan mis-
 kin: melepas Segala djîwa bernustâpa,
 Miskinja jang lemas. Dan deri tipuw
 pawn djiwânya Klakh 'ija menubus; Dârah-
 nja

mi jang lemas.
 diharinja Berdamej
 an dan larinja Tija-
 'akan depertuan
 hūdjong bumi ka-
 dan tapas.
 bināfa Padanja
 jilat rāfa Duli-
 ja Tarjih, pu-
 h, Perfombah
 tja di-Sebā.
 Klakh ton-
 'itu kapadā-
 kh 'ija ban-
 nolwān: Sa-
 a ber'ithsān.
 Dan mis-
 nustāpa,
 i tipuw
 ; Dārah-
 nja

nja 'ada dimatānja Ter'indah dan khodus.
 8 Klakh 'ija hīdop; dan padanja Debrij
 'amas Sjubā; Klakh 'awrang berdoxā kār-
 nānja Merg'ūtjap sampanā. Sagarggam
 gendom tānah sūfokh, Dimartjuw būkit
 pawn, Bowahnja 'akan berkarūfokh
 Seperti Libanawn:

9 Klakh 'isij kawta brij bungānja Seperti
 sājor gnep. Namānja pada salamānja Klakh
 tinggal dan tatap; Sahingga sinar matahārij
 Namānja berkakal, Jang gūtu gūti klakh
 chabārij Kapada gnep 'atfal;

10 Marika 'itu dergan dija Deberkat
 sapunoh: CHalājikh menjebut bagija Jang
 hārap dan togoh. Terpūdji Huwa 'Allah
 grāngan, Jang 'Ilah Jifrá'il; Jang bowat
 kardja kagangāngan, Sa'awrang jang kafil.

11 Had salamānja terpujilah
 Namānja dan jakhin:
 Buminja gnep terpunohilah
 Dergan penggah: 'āmin,

MAZMŪR JANG KA LXXIII.

1 Pada Jifrá'eil samādja 'Ada bājik
 'Allah Rādja; Pada 'awrang 'itu jang pre-
 sih Tārgan dan hatinja pawn djernih.
 'Ampir 'ampir, 'akan dāku Sudah sim-
 pang kākī 'āku: Njāris sudah gnep dja-
 djakhku Takalingjoh difafakhku.

2 Kārna 'āku sudah dangkej 'Akan far-
 far jang berpangkej: Manakāla 'āku lihat
 grang Dāmej 'awrang fāfikh jang berprang.
 Kārna tida palimpōlan Pada mawtnja
 kapikōlan: Sākit būkan 'ija rāfa, Dan
 gahinja 'itu sāfa.

3 Būkan 'ijapawn bersūfah Saprij 'aw-
 rang lājin 'ūfah; Dergan mānusija jang fa-
 nā Tijadālah 'ija berbelā. Djumawānja bā-
 bat dija Sāma kālong jang mulija: Penggagā-
 han borgkus tūboh Sāma perhijāfan gūboh.

4 Deri gūmohk kapalānja Maka morg-
 killah matānja: 'Awrang 'itu berlebeh ga-
 mar Deri sangka hāti jang besar. Dergan

nâkal sendirinja, Degan djâhat dan ting-
ginja, 'Ija meng'atâkan dâja, Dan
meng'ujap prij 'anjâja.

Theh I.

5 Mûlut pawn detarohinja Lâwan sawr-
ga dan 'isinja: Dan lidahnja djâlan ber-
djadjath Pada bûmi, sambil menjasakh.
Kârna khawmnja bâlikh sini Sampej pada
hâlnja 'ini, Mâna 'âjer pijalânja Râ-
mej terprah kapadânja.

6 Hingga 'awrang 'itu kâta; Bagimâna
'itu njâta? Dan 'adâkah bârang peng'enal
Sâma Hhakh Taxâlâj berkakal? 'Awrang
fâsikh jag berdawfa, 'Ini djûga berfan-
tawfa Dâlam szâlam salamânja,
Dan perbânjakh gnep hartânja.

7 Samadjâlah sija 'âku Memûrihkan
gnap dadâku; Dan membâfoh tâpakh
târgan trarg Degan sûtji deri sâlah
grang: Lâmon berbelâ berlârij 'âku pada
sagnap hârij; Dan siksâku 'ada lâgi

Pada tijap tijap pâgi.

8 Djika 'âku grang berkâta; 'âku lâgi
rûtor njâta: 'âku berchijânet 'âkan lhakh,
'âkan bargfa 'ânakh jag bergrakh. Hânja
'âku sabagitu Sudah fikir tâhu 'itu; Hânja
'itu kapadâku Sûfah djûga dimarâku:

9 Hingga 'âku mâfokh dâlam Makhdis
'Allah Tûhan szâlam; Dan meng'arti
pada 'âchirat 'Awrang sija 'itu jag terkrat.
Sâdja 'argkaw târoh dija Pada tempat
lijin, sija: Mendjâtohkan gnep badannja
Pada kabinasâ'annja.

Theh II.

10 Bagimâna prij marîka 'Itu rûfakh
sakotika! 'Ija berhinggâ'an terpegang,
'Ija berputûsan tertjargarg! Sepertinja
samimpijan Jag berlinnjap komedijan:
Mâna Tûhan dedjagâkan, Gnap
rupânja kawhinâkan.

11 Mâna ruwab gnep hatiku Dâlam dâ-
da sendiriku, Dan tergartakh 'âku degan
lhakh

Hakh Pada bowah ponggong jarg safakh:
 Maka bôdoklah hambâmu, Tida tâhu
 kawasâmu: Sa'upâma sabinâtarg
 Jarg befar 'akûlah dâtarg.

12 Santijâsa klakh hambâmu Djûga
 menjertâ'ij kâmu: 'Angkaw 'ini sudah
 berpegang Tângan hamba pâgi dan pe-
 targ. 'Angkaw degan bijarâmu 'Akan
 hentar sahajâmu: Komedijen sambot 'âku
 Pada panggkat mulijâku.

13 Sijapâtah kapadâku Dâlam sawrga
 bagijâku? Dan fertâmu tida kukenan Bâ-
 rang jarg dibûmi dan badan. Lâmon dâ-
 ging dan hatiku Pangsan, 'Allah Huw
 bagiku Kârang hâti dibadanku,
 Salamânja bagijanku.

14 'Awrang djâwoh deri kâmu Hilang
 'awleh gram durdjâmu: 'Angkaw tompas
 'awrang berzinâ Jarg bermortad tûrut
 gnap hewâ. 'Akan dâku, 'ada bâjik Ham-
 pir pada 'Allah nâjik: 'Aku lindong pada

Huwa; Bilang gnap kardjâmu djuwa.

MAZMÛR JANG KA LXXIV.

1 J Â 'Allah, kârna 'apa had kakal
 Kawbowang? kârna 'apa klakh morkâmu
 Ber'âsap lâwan kambing dan dombâmu
 Ditampat gombalâ'an, jarg babal?

2 Perhimpônammu hendakh merg'enang,
 Jarg purbakâla pawn per'awlêsânmu;
 Dan sipat pufakâmu, tubûsanmu:
 Dan 'Sijawn jarg padijâmanmu grang.

3 Kapada kahilâman jarg kakal
 'Angkatlah kâki, bersegrah kirânja:
 Satruw membinasâkan samowânja
 Didâlam makhdîs sampej ka'adjal.

4 Mûsohmu 'itu sudah mendaruw
 Ditegah tempat dan perhimpônammu:
 Dan 'akan tanda tanda pudji'anmu
 Tandânja 'ija târoh, dan semuw.

5 Dan sasa'awrang 'itu terkenal,
 Salâku bârang 'awrang jarg membâwa
 Katinggij kâpakh kâpakh jarg djumâwa

Kakalebátan kájuw jang tabal.

6 Sakárag demikijen sabenar

Maríka 'itu sudah menombokhkan

Perg'ukírannja, sama meromokhkan

Dengan tjangkolnja gôdam jang befar.

7 Mahdismu dengan 'apij sapunoh

Maríka 'itu sudah menjalákan:

Kadijâmanmu 'ija merghinâkan,

Ratâkan dergan bûmi dan leboh.

8 Hatinja 'awrang 'itu kâta trus ;

Marilah kâmiij menjamônij dija :

Dan 'ija tûnu dâlam tânah sija

Gnap perhimpônan 'Allah jang khodus.

THEH I.

9 Tijâda lâgi bârang sanabij ;

Saranda tida kâmiij me'ijâmiij :

Tijâda bârang 'awrang ferta kâmiij,

Jang tâhu brapa lâma dinegrij.

10 Brapâtah lâma mûsoh jang babal,

Jâ 'Allah, 'akan mentjelâkan kâmu,

Satrûmu 'akan hódjat trang namâmu

Sakárag 'ini sampej gnap kakal ?

11 Merg'apa 'angkaw bâlikh menedoh

Târganmu, behkan kânan tulôrganmu ?

Târiklah 'itu deri ribá'anmu,

Hâbiskan dija djûga beroboh.

12 Dan hânja 'Allah djûga jang Sulthân

Radjâku deri pada purbakâla,

Jang melakûkanlah sapâla pâla

CHalâts dibûmi jang punoh 'insân.

13 Dan lâwut dengan kawasâmu kras

Sendirij 'argkaw sudah membelahkan ;

Kapâla nâga sudah kawpitjahkan

Didâlam 'âjer jang terlâlu dras.

14 Kapâla Lewijâtan kawromokh ;

Dan brij khawm mâkan dija dâlam gûron.

Kawmembelahkan kârang hinggga tûron

'Ajernja, dan sejrôkan jang sudjokh :

15 Telah kawmerg'eringkan sûrgej dras.

Dan kawberpûnja sijang dergan mâlam :

Telah kawlangkap penarârgan xâlam,

Dan sinar matahârij jang tatas.

16 Samowa hûdjorg bûmi dan tepi
 Sendirij 'angkaw sudah berdirikan:
 Mûsimnja bah kamâraw kawdjadikan,
 Dan perupâkan dija sasaprij.

THEH II.

17 Hhâl 'ini hendakh 'angkaw meng'enang;
 Satrûku sudah menjelâkan Huwa:
 Dan khawm babal telah merghôdjat djuwa
 Namâmu pada pâgi dan petang.

18 Djânganlah pada hâjwân jang padas
 Brij djiwa bûrong takûkormu 'itu:
 Dan had kakal kawlûpa sabagitu
 'Awrangmu ter'anjâja jang lemas.

19 Tiliklah pada djandji'anmu grang:
 Sebab segala tempat kakalâman
 Dibûmi sârat dangan perdijâman
 Babrapa pengagâhan dangan prag.

20 Dan 'awrang ter'anjâja djângan brij
 Kombâli dangan mâluw saharijen:
 Brij 'awrang miskîn dan fakhîr fakijen
 Tahlîl namâmu dangan gnâp budij.

21 Barakitlah bantah, jâ 'Ilah kakal,
 Perbantâhanmu: dan ber'ingat 'âkan
 Tjelâ, jang sagnap hârij de'adâkan
 Padâmu 'awleh 'awrang jang babal.

22 Djânganlah lûpa bûnji persatruw;
 Dan rijoh 'awrang, jang berbargkit lâwan
 Namâmu, fantijâsa dangan râwan
 'Itulah nâjik, sambil mendaruw.

MAZMŪR JANG KA LXXV.

1 JÂ 'Allah, kupudjikan, Dan kâ-
 mij pûdji kâmu, Sebab dekat namâmu
 Jang sârat kabajikan: Dan 'awrang pawn
 membilang Kardjâmu jang gomilang.

2 Tarkâla 'aku dâpat Tantuwan; ku-
 hukûmij Dangan betulnja bûmi. Hantjor-
 lah tânah râpat: Tijargnja samowânja
 Kumenogoh padânja.

3 Kasarfar 'aku kâta; Djânganlah brij
 gilâmu: Hej fâsik, djângan kâmu Ting-
 gikan tandokh njâta: Tinggikan satandokh-
 mu, Dan menagar tekkokhmu.

4 Mesrikh

4 Mesriknja, meghrib, gûron Tijâda
meninggikan Sa'awrang kabidjikan: Jang
deri 'Allah tûron: Jang merindahkan dija,
Dan lâjin demulija.

5 Dan Huwa berpijâla, Karohlah mi-
nômanna, Punoh pengjampôranna, Ter-
tuwang pada bâla: Jang fâsikh dibuminja
Klakh gârokh gnep tahinja.

6 Klakh kuchabar bagitu: Bermazmûr
pada Tuwan Jazkhûb jang kadjuruwan.
Dan tandokh fâsikh 'itu Kupôtong dan pu-
dikan: Klakh xâdil detinggikan.

MAZMŪR JANG KA LXXVI.

1 **T**uhanku 'Allah berkakal, Dan di-
Jehûdâ terkenal: Namânya 'itu terbefar
Didâlam Jisrâ'ejl benar. Dan di-Sja-
lejm tatap chejmahnja: Dan 'âtas
Tsijawn pawn Kaszbahnja.

2 Disâna 'ija memitjah Segala pânah
jang segrah Berkilat; prîfej, prang, pedarg.
Djalillah 'argkaw 'ini trang, KHadirlah deri

kakarâfan Segala gûnong karampâfan.
3 Dan 'awrang brânij terabut; Merg-
'antokh, tûdor, terkadjut: Segala lâki gâ-
gah, kras, Tângannya tida menatas. Sebab

nistâmu pada hâti Lelaplah kûda dan pedâti.
4 'Argkawlah 'ini jang muhâb; Sijâpa
'âkan terhisâb Merghâdap 'argkaw berte-
muw, Tatkâla hângat morka Huw?

Dilângit 'argkaw merghukûmij;
Berdijam, tâkot 'isij bûmi.

5 Tatkâla 'Allah berfâdar Sopâja ber-
hukum benar, Lepaskan dija jang punoh
Hafinja lombot dan tedoh. Sebab 'amârah
mânusija Njatâkan pûdji jang mulija.

6 Sisânja sagnap morka klakh Kawtâhan
dengan penjasakh. Hendaklah kâmu ber-
nadzar, Dan bâjer 'itu bergamar
Kapada Huwa jang mulija, Hej 'awrang
jang kulilng dija.

7 Bâjiklah 'ija brij tzawâb Perfombah
pada 'Elmuhâb. Jang gintas Mantrij pawn

laprij

saprij Satindan 'angawr jang senij:
 Dibūmi jang muháb 'adánja
 Kapada Rádja samowánja.

MAZMŪR JANG KA LXXVII.

1 **T** Erhentarlah sawaraku Pada 'Allah,
 dan dozaku: Pada 'Allah kufaruw, Maka
 dengar Tūhan Huw. Pada hârij pîjakh 'aku
 Tjârij Tūhan jang kawtaku: 'Aku 'ondjokh
 siggarah Târgan 'aku didjimah,

2 Dan tijada dijam 'aku Kârna 'arggan-
 lah djiwaku Dehiborkan. Mâna trang 'Akan
 'Allah kukenang, Maka 'aku 'ini 'ingar
 Bâgar, lagi pawn berlingar: Mâna ku-
 berkîra grang, Klakh djiwaku terfarang.

3 'Angkaw 'ini brij mataku Djâga ber-
 kakal padaku; 'Aku sudah berdabar, Tida
 kâta tersadar. 'Aku fikir dâlam bâla 'Akan
 hârij purbakâla: Lagi tâhon 'awal jang
 Pada hulu kukenang.

4 'Aku 'ini pada mâlam Sudah kira
 kira dâlam Hâti, sambil merg'enang Per-

majinan gendarang. Dan njawaku degan
 'ufah Sîdikh perhinggâhan sūfah: Maka
 'aku dibelâ Demikijen berdozá;

5 Mâfa Tūhan salamánja 'Akan bowarg
 gnap kardjánja? Tida pâla beradlá 'Akan
 'awrang jang dozâ? Mâfa pûtus mûrah Hu-
 wa Sampej salamánja djuwa? Hâbis khawl-
 nja jang benar Sampej bagfa terchabar?

THEh.

6 Mâfa 'Allah sudah lupa Kasijânij sâfa-
 rûpa? Kâtop rahmet jang besar 'Awleh
 morka jang benar? Komedijen pawn ka-
 tâku; 'Ini melemahkan 'aku: Târgan
 'Allah jang mahâ Tinggij 'ubah, dan khadlá.

7 'Aku hendak 'ingat 'akan Bârang Hu-
 wa merg'ardjakan: Sadjâjibmu tertjangang
 Purbakâla kukenang. 'Aku 'akan 'usahâ-
 kan, Lagi menjeriterâkan Perbowâtan
 sapunoh Gnap kardjâmu jang togo.

8 Já 'Ilahku, gnap djâlanmu Pada makh-
 dis perggâhanmu: Sijapâtah sabefar Sâma
 'Allah

M

'Allah jang benar? 'Argkaw 'Allah dengan
tangan Bowat kardja katjangan:
Kawmazlûmkan sizet kras
Dâlam bâla jang padas.

9 Degan lûngan kawasamu Sudah kaw-
tubus balamu, 'Ija 'itu pawn benij Jûsof
dan Jazkhûb walij. Sagnap 'âjer lihat
kamu, Jâ 'ilahku, dan kardjâmu, 'Ija
sudah gomitar: Tûbir sudah berdabar.

10 'âjer pawn detuwang 'âwan Brij sa-
wara, lûngit råwan: Penahokhmu disa-
braig Sâborg dan menjâborg trang. Bûnji
gûroh dipetâla; Kilat menarangkan bâla:
Gompah bumi jang besar,
Dan gompita, gomitar.

11 Pada lûwut pawn djalanmu, Pada
'âjer lurûnganmu: Tida terkenal bakas
Tâpakh kâki 'amat dras. 'Argkaw hentar
gnap balamu, Sâma kambing dan dombâ-
mu; 'Awleh Mûsaj jang Nabij,
Dan Hârûn 'Imâm tafij.

MAZMŪR JANG KA LXXVIII.

1 S Ambotlah perg'adjaran, hej balâku:
Dengarlah kamu 'akan bahasaku.
Mûlutku 'aku 'ini 'akan buka
Merg'ûtjap bânjakh matzal dan salûka:
Klakh kupantjarkan tarka dan matzal
Jang deri purbakâla thad kakal:

2 Jang kâmiij sudah degar, tâhu dija,
Jang bapa kâmiij bilang priij mulija.
Tijâda kâmiij sembunjkan 'itu
Kapada 'anak barga sabagitu,
Membilang sizet, khawat, dan tahlil,
Sadjâjib Huwa Tûhan jang kafil.

3 Sebab dedirikannya kaksaksi'an Kapada
Jazkhûb: Tawrât perdjandji'an Kapada
Jiirâ'ejl, pafanlah 'ija Kapada bapa kâ-
miij jang sadija. Sopâja mazlûm 'itu sapu-
noh Kapada tûtjuw tûtjij dileboh.

4 Had pada 'Allah bertatap 'asânja,
Ber'ingat kardja 'Allah dan sabdânja. Dan
djangan 'ija djâdi sabalâka Sapriij bapânja
nâkal

nâkal dan durhâka, Dan jang njawânja
tîda bertogoh Satija sâma 'Allah sapunoh.

Theh I.

5 Benij 'Efracjima 'itu berfındjâta,
Memânah dergan bûsor 'âmat njâta,
Ber'onдор, sudah bâlik, berlarijan
Tatkâla kraslah prang perkalahijan.
KHowl 'Allah tîda 'ija berfâbal,
Dan 'anggan tûrut Tawrât jang kamal.

6 Tijâda 'ija merg'enang kardjânja, Sa-
djâjib jang terlihat kapadânja. Dimûka bâ-
pa sudah 'ija bowat Perkâra katjargârgan
dergan khowat Didâlam tânah Mitsir jang
tagar, Dan pada pâdang 'TSawzan jang besâr.

7 Dan 'ija sudah membelahkan lâwut,
Dan menjabrangkan dija taperpâwut;
Segala 'âjer 'ija mendirikan,
Saprij sabowah tambon dedjadikan:
Menghentar dija dergan saramarg
Safijang; dan samâlam dergan trang.

8 Dan batu kârang 'ija membelahkan

Didâlam pâdang Tijah; dan limpahkan
'Ajernja hingga 'ija minom puwas,
Seperti deri dâlam tûbir luwas:
Terbitkan 'âjer deri kârang kras;
Tûronkan 'âjer sâma sûngej dras.

Theh II.

9 Bertambah 'ija dawfa kapadânja, Meng-
'ûfikh lâgi dergan durhakânja 'El'azlaj dâ-
lam rimba bel'antâra. Dan 'ija tjawba
'Allah saperkâra Didâlam hâti, tontut
rezikhij, Makânan tûrut nafsu jang tergljij.

10 Katânja lâwan 'Allah, dan perggah-
nja; Dâpatkah 'Allah langkap mâjidahnja
Dipâdang Tijah? 'ija sudah pâluw
Kârangnja, sûngej ngâlirlah terlâluw:

Dâpatkah 'ija membrij rawtij grang?
Melangkap dâging pada khawm prus prang?

11 Sebabnja Huwa sudah berdegâran,
Dan sudah pâfang 'âpij kagusâran,
Sjiksâkan Jazkhûb, nâjik gram morkânja

Sjiksâkan Jisrá'ejl: jang samowânja

Kapada 'Allah sudah berkufur,
Membowang gnep chalâtnja dan surûr.

12 Dan djika depafannja pada 'awan,
Jarg deri 'âtas 'âdara berkâwan,
Membûka pintu langit samowânja,
Dan merghudjâni jâgi Mân padânja
Sopâja mâkan, dan padânja brij
Gendornja jarg samâwij dan senij.

Theh III.

13 Dan mâsing mâsing 'awrang santijâfa
Memâkan rawtij 'awrang jarg kawâfa:
Dan 'ija sudah kirim bersabrângan
Padânja bâkal sampej kakinnjângan.
Dan mendjalankan 'ârgin timor dras
Dan 'ârgin disalâtan dergan kras.

14 Dan merghudjâni jâging di'âtasnja
Seperti duli, bûrong, dan 'orgkasnja
Bersâjap sama pâsir pawn bânjakhnja
Dilâwut: dan ditergah tarâtakhnja
Dedjâtohkannja 'itu sapunoh
Kuliling kadijâman jarg togoh.

15 Tatkâla 'itu 'ija sudah mâkan,
Dan djâdi kinnjarg 'âmat: hataj 'âkan
Ka'inginnja sampej kapadânja.
Blom powas ka'inginan dan mintânja,
Dan lâgi makânannja bertatap
Didâlam mûlut 'awrang pendemap:

16 Tatkâla 'Allah morka kapadânja,
Sjiksâkan dan bûnohkan 'antarânja 'Aw-
rangnja jarg tergûmoh, pilêhannja Didâlam
Jisrâ'ejl detondokkannja. Welâkin 'ini 'ija
bersafat, Tijâda 'ija ber'imân tapat.

Theh IV.

17 Sebab 'itulah hâbis gnep harinja
Dergan sakafijâ'an jarg baginja, Tâhonnja
'itu dergan kakadjûtan. Jarg dâlam bunô-
hannja katontûtan; Jarg lâgi pûlang dergan
bersegrah, Dan pâgi sîdikh pada jarg 'ilah.

18 Dan 'ija sudah mer'eng, bahuwa
Batûnja kârang 'ada 'Allah djuwa,
Dan Hakh Tazâlaj penubus padânja.
Bagitu dergan mûlut dan katânja

'Ijalah

'Ijalah bûdjokh dija, malekat
Padânja dusta dengan lidah krat.

19 Hatinja tîda tûlus sâma dija ; Dàn
pada khawlnja tîda berfatija. Tetâpi 'ija,
jarg rahîm 'adânja, GHafirat 'âtas sâlah
dàn dawsânja, Tijâda rûfakh dija tertalan ;
Tetâpi 'ûbah morka dãn rgaran.

20 Dàn 'ija sudah meng'enang, ba-
huwa Marîka 'itu 'ada dâging djuwa :
Sawâtu 'âgin linnjap, tîda pûlang.
Marîka 'itu brapa kâli 'ûlang
Meng'ûfikh dija, menjakîtij Huw,
Dipâdarg Tijah, gûron jarg sakuw !

THEH V.

21 Sebab kombâli 'ija menjawbâkan
'Ilah ; dãn 'ija sudah perhinggâkan KHudûs
Jifrâ'ejl 'itu salamânja. Tijâda 'ija 'ingat
kawasânja, Dãn hârij mâna 'ija menubus
Marîka 'itu deri mûsoh prus.

22 Butapa 'ija târoh gnap tandânja
Jarg dâlam Mitsir sudah dekardjânja ;

Dàn pada pâdarg TSawzan muszdjizatnja :

Dàn meng'ûbahkan süngej dãn sâgatnja
Mendjâdi dârah, dãn jarg bernafas
Djânganlah minom sa'âjernja dras.

23 Tambâkan sudah kirim 'Allah Tûhan
'Antâra 'awrang 'itu pawn tabûhan,
Jarg mâkan hâbis 'awrang mânusija :
Dàn kâtakh kâtakh jarg merûfakh dija.
Jarg tombôhannja pada rijarg brij,
Bilâlang mâkan sûfah safaprij.

24 Dãn bûnoh pôhon 'angawr dengan
bowah 'Ajernja jarg bakuw ; dãn ruw ber-
kowah Pawn dengan batu rambon jarg ber-
'âpij. Dãn binâtargnja 'ija melargkâpij

Kapada bowah 'âjer jarg bakuw,
Kapada bâra 'âpij dãn sapuw.

25 Dãn 'ija sudah kirim 'antarânja Gram,
gûfar, kapitjâkan, dãn morkânja : Dãn
sûroh 'awrang brîta kadjahâtan. Dãn lûrong
pada morka kadapâtan ; Djiwânja 'itu mâti
berbelâ : Hhajwânnja kena sampar dãn wabâ.

THEH VI.

26 Dan 'ija sudah páluw dimorkânja
 Di-Mitsir 'ânakh sùlong samowânja;
 Dichejmah HHâm jarg hûlu gnep kawâsa.
 Dan 'ija mendjálankan khawm sarâsa
 Dombânja; hentar dija sabenar
 Didâlam pâdag Tijah jarg befar.

27 Dergan tatapnja sudah 'ija hantar
 'Awrarnja, hingga búkan 'ija gantar:
 Dan láwut sudah tûdorg perfatrúnja.
 Dan 'ija mendátangkan sakutúnja
 Kapada búkit, tânah, dan tepi
 Suginja, jarg kânannja sudah blij.

28 Sjahdan de'ingitkannja gnep CHalâ-
 jikh Jarg dimukânja: meng'ontongkan bâ-
 jik 'Awrarnja pada tûtojokh pufakânja;
 Sahingga Jazkhûb dûdokh dichejmhannja.
 Tetâpi 'ija gawba, 'ûsikh klakh,
 Dan tîda tûrut sjakfi 'Allah HHakh.

29 Marika 'itu 'ondor dan durhâka Sa-
 prij bapânja djâhat dan tjelâka: Terbálikh

'ija sama búfor sâlah. Dan meggusárij
 dija fedekâla Dengan panggongnja; pâtorg
 jarg terglj 'Ijâlah mengghajratkan 'Elkafij.

THEH VII.

30 Telah menegar 'Allah, gûsar hárgat;
 Dan merghinâkan Jisrá'ejl fasârgat.
 Sebab 'itûlah Tûhan jarg berkilaw
 Tiggalkan tempat dijam dâlam Sjilaw;
 Tarâtakh padûdokhnja jarg togoth
 'Antâra mânusija dileboh.

31 Dan 'ija sudah búboh kawasânja Ka-
 pada katawânan, mulijânja Kapada târgan
 mûfoth dan pelâwan. Dan 'ija menjarah-
 kan khawm berkâwan Kapada limbirg, pena-
 hokh, pedarg; Dan pufakânja 'ija menabarg.

32 Sa'âpij sudah mâkan tarunânja;
 Tijâda parâwannja samowânja
 Terpûlij: dan 'Imâmnya jarg sanûnoh
 Berontoh 'awleh kris pedarg terbûnoh;
 Balúnja parampuwan dâlam prag
 Tijâda sudah tângis dan tjargarg.

33 Tatkála 'itu Tûhan berfâdarlah,
 Saprij-jang sudah tidor, dan gamarlah
 Bertampik prij sa'awrang hulubâlag
 Jang hâbis mînom 'angawr lâlulâlag.
 Dan 'ija pâluw mûsoh sakamal:
 'Adâkan karjelá'an jang kakal.

THEH VIII.

34 Tetâpi chejmah Júsof jang hambânja
 Debowang 'ija; dan hulubangsânja 'Efra-
 jim 'itu ñida depilehnja. Tetâpi bûkit
 'Sijawn dekâséhnya, Memîleh hulubangsa
 jang besar; Jehûdá 'itu dergan sabenar.

35 Deper'ûsahnja mahdis dan fûgînja
 Mendjâdi tempat tinggij; sepertinja
 Jang bumi taper'âlas salamânja.
 Dan 'ija pileh Dâ'ud jang hambânja;
 Meng'ambil dija 'itu terfakat

Pawn deri kandang domba jang safat.
 36 Dan deri blâkang domba jang fusuwiw
 Dedatangkannya dija, menonguwij
 Jang hâb dan Jisrá'el jang pufakânja

Dan 'ija gombalâkanlah balânja,
 Menûrut gnâp hatinja mutakhij;
 Dan hentar dija dergan sabudij.

MAZMŪR JANG KA LXXIX.

1 JĀ 'Allah, 'umet mâfokh pufakâmu:
 Dan sudah menedjiskan 'istanâmu Mah-
 dismu; 'ija sudah meng'adâkan Jerûsâ-
 lejm berkapog teratâkan. Dan bangkej
 jang terglj Hambâmu pawn terbrj Makâ-
 nan pada bûrong; Dan dâgîng dileboh Ke-
 kâfeh jang togoh Kapada lhajwân mûrong.

2 Menompah dârah sâma 'âjer prinja
 Kulîng di-Jerûsâlejm negrinja. Dan tija-
 dâlah 'awrang mânufija Jang sudah sâka
 menghubûrkan dija. Dan kâmi j tertjelâ
 Seperti sawabâ Kapada ratangâku; Sin-
 dîran dan terglj Kapada gnâp tepi
 Jang meng'uliling 'aku.

3 JĀ Huwa, brapa lâma? 'argkaw'âkan
 'Amârah 'âtas hamba jang termâkan? 'Adâ-
 kah ghajrat kâmu sedekâla Salâku 'âpij
 hângus

hângus dan bernjâla? Morkâlah menalan
 GHalâjihk jang sagan, Jang tida râhu kâmu;
 Dan karadjâ'an, jang Tijâda berjangang,
 Dan menjebut namâmu.

4 Sebab safonggoh 'awrang sudah mâkan
 Menghâbis Jazkhûb; sudah binasâkan Pa-
 lâjan jang ter'indah kapadânja. Sâlahku
 djângan merg'enang kirânja; Bejarlah, jâ
 'Ilah, Rahmetmu bersegrah Mendihu-
 luwij kita: Dan dergan berlebeh Sijakhlah
 dan leteh Jang kâmiij mendirita.

Theh.

5 Jâ Muchalitsku, tûlorglah hambâmu,
 Sebab mulija dan besar namâmu: Sebab
 namâmu bantonkanlah 'âku GHafîrat kâr-
 na bârang jang dawsâku. Merg'apa bâla
 klakh Berkâta dergan sjakh; 'Ilahnja di-
 manâtah? Brij tûlah dârah brat Padânja
 malekat 'Antâra 'umet njâta.

6 Herekh segala 'awrang terpandjara Bejar-
 lah hâdap 'agkaw dâlam mâra: Menûrut

lângan dergan katogohan Tinggalkan 'ânath
 'ânakh kabunôhan. Tatangga kâmiij jang
 Tjelâka dan prus prang Brij râfa tûdjoh
 kijen Sjiksâmu dan wabâ, Jang 'ija men-
 gelâ 'Atasmu saharijen.

7 Klakh kâmiij 'ini khawmmu dan dom-
 bâmu Ditampat gombalâ'an pûdji kâmu,
 Dan menchabar tahlilmu salamânja,
 Hhad dâtang pada bargsa samowânja.

MAZMŪR JANG KA LXXX.

1 Gombâla Jisfâ'ejl hambâmu, Sam-
 botlah dergan teligâmu: Jang 'âlaw
 Jûsuf sabenar Seperti domba jang tjâ-
 bar; Jang ditergah Kerûb tatap, Hendakh
 tadjalij berfedap.

2 Dimûka 'Egrajim hambâmu, Dan
 Benjamîn jang pusakâmu, Dergan Menasfej,
 difabrang, Djagâkan perkasâmu trang, Dan
 dâtang 'âkan melepas Hambâmu 'ini terlakas.

3 Jâ 'Allah Tûhan kabiidjikan, Hendakh-
 lah 'agkaw kombalikan Hambâmu, ber-
 gaja-

gajakan tragg Hladretmu pagi dan pe-
tagg, Klakh maka kâmiij delepas

Dan lûput deri siksâ kras.

4 Jâ Huwa Tûhan, brapa lîma Mor-
kâmu 'âfap dan saksâma, Melâwan
khawramu jang dozâ? Jang mâkan rawtij
berbelâ, Dan minom 'âjer jang karoh

Matânja dizalitz punoh.

5 Kapada jang tatangga kâmiij Kawbrî-
kan kâmiij dekarâmiij, Dan bergûrawan
persatruw. Pûlangkan kâmiij jang djomuw,

Hladretmu brij bertragg lakas,

Klakh maka kâmiij delepas.

THeh.

6 Kawbâwa pûhon 'angawr 'ini Pawn
deri Mitsir, dan desini Kawtânem dija
bertatap. Menjûlkh tempat jang sedap, Per-
'âkar dija bertogoh, Sahingga tamah terpunoh.

7 Tertûdong gûnong dibâjarnja, 'Itûlah
pûhon, jang tjâwargnja Seperti 'âraz jang
besar. Ramapahnja lantjar sabenar.

Kalâwut, târokh terlatak Kapada
sûnjej jang sabakh.

8 Merg'apa 'awrang jang melintas Tatas
pâgarnja, dan menggintas Bowahnja? bâbi
hûtan klakh Menjorgkor dija tertatak:

Dipâdag morga jang fataw

Memâkan dija merg'ajaw.

9 Pûlanglah, silihlah, Jâ Huwa, Di-
sawrga, lihat: kondjong djuwa Pûhonmu
'angawr jang besar, Bâtangmu kânan jang

besar, Sebab 'anakkamu sapunoh,

Jang 'angkaw sudah menogoh.

10 'Itûlah detabang, debâkar: Sebab nis-
tamu sampej 'âkar. 'Adâlah tângan kamu
gnap Di'âtas lâki bertatap, Dan mânuſija

sapunoh, Jang 'angkaw sudah menogoh.

11 Tijâda kâmiij 'âkan lâlû: Merghîdop
kâmiij jang terpâlu, Namâmu kâmiij klakh
sebut. Pûlangkan kâmiij terkadjut,

Hladretmu brij bertragg lakas,

Klakh maka kâmiij delepas.

N

MAZ-

MAZMŪR JANG KA LXXXI.

1 **N** Anji kâmu klakh Pada kawasâku
'Allah jang 'Elhath: Sûraklah merggah
Pada jang 'Ilah Jisrâ'ejl bapâku.

2 'Argkat samazmûr, Pîtikh sâma sâma
Gendarang hukûr: Dan kigâpij jang
Marduw disabrag, Dindij ter'utama.

3 Tijop mâna klakh Bûlan bâruw tjâja,
Nafirîmu grakh, Pada mâfa jang
Tantu terpegarg Pada hârij râja.

4 'Itu terdalil 'Adet di'antâra
'Awrang Jisrâ'il, Hhukum di-Jazkhûb.
Sjaksi jang mahûb Jûlof dâlam mâra.

5 Mâna 'ija prag Lâwan prij mulija
Tânah Mitsir prag: Bâfa kudergar,
'Aku sabenar Tidakh 'arti dija.

THEH I.

6 Satarggongan brat 'Aku melalûkan
Deri bâhu krat: Dan tâgannja kras
Lûput terlepas Deri kaprijûkan.

7 Dâlam piyakh kras 'Angkaw bergo-

mûroh, 'Aku melepas 'Angkaw berbelâ,
Sâhut didozâ Deri chalwat gûroh.

8 'Aku sudah krat 'Tjawba 'argkaw njâ-
ta, Bantah berdekat 'Ajer Meribâ,
Jang punoh belâ, 'Aku sudah kâta.

9 'Aku sjaksi trag, Dergar, hej balâku,
'Antarâmu prag: 'Awrang Jisrâ'il
Tûrutlah sabîl, Dengar 'âkan dâku.

10 Djângan 'ada prag Dâlam 'antarâmu
Sadejwâta jang 'Asing dan halat,
'âkan dija krat, Djângan sombah kâmu.

11 'Aku djûga Hhath, Huwa, dan Tû-
hanmu, Sudah kudjadjakh Memûdikhan
trag Deri dâlam prag Mitsir pawn badanmu.

THEH II.

12 Hendakh bersegrah Meng'argâkan
mûlut, 'Aku dergan gah 'âkan memunoh
Dija pertogoh Dergan nâsij pûlut.

13 Hânja khawm tagar 'âkan sawarâku
Tida menergar: 'Awrang Jisrâ'il
Tida berdalit 'Amboh 'âkan dâku.

14 Sudah

14 Sudah kufarah Dija kadajanja
 Hâti safegrah, Hingga 'ija klakh
 Sudah berdjadjakh Tûrut bigarânya.

15 Hej kirânya grang KHawmku 'âkan
 dâku Sudah degar trang! Lâgi Jifrâ'il
 Sudah difabil Tûrut djâlan 'âku.

16 Sorgoh terlakas Sudah kurindahkan
 Perfatrûnja kras, Bâlikh safegrah
 Tângan lâwan gah Mûloh jang bantahkan.

17 Satruw Huwa klakh Berfudjûd padâ-
 nja Pûra pada HHakh, Dejwasânya trang
 'âkan 'ada grang Pada salamânja.

18 'Ija membrij klakh Dija mâkan bâ-
 rang Gendom dan lemah: Behkan 'âku
 brij 'Ajer jang tfasij Maðuw deri kârang.

MAZMŪR JANG KA LXXXII.

1 BERdirij 'Allah, dan kakallah Didâ-
 lam perhimpônan 'Allah: Dan mergthu-
 kumkan ditengah Jang Dejwa pâgi dan
 djimah. Brapâtah lâma kâmu 'âkan Hu-
 kumkan sâlah, dan trimâkan Merg'angkat

mûka, brij muzâf Kapada fâfikh jarg chilâf?

2 Bowatlah 'intsâf safawâtu Kapada
 pâpa dan pijâtu: Dan mergzâdikan-
 lah fakhîr Jarg ter'anjâja dan khatsîr. Lû-
 putkan 'awrang kakurângan, Miskîn, dan
 pâpa, deri tângan Segala fâfikh jarg chilâf

Bantonlah dija, brij muzâf.

3 Tijâda 'ija berkenâlan, Tijâda 'arti,
 dan berdjâlan Sagnap kotika dâlam klam:

Karnânja 'itu pawn saram Samowa 'âlas
 bûmi bimbarj. Fermânlah 'âku dengan
 timbarj; Kamûlah 'ada 'ânakh HHakh

Tazâlâj, Dejwa jang djadjakh.

4 Tetâpi kâmu jarg mulija Klakh mâti
 sâma mânufija: Saprij Parghûlu jarg targoh

Klakh kâmu rontoh dan roboh. Jâ 'Allah,
 bargkitlah hukûmi Samowa 'îfij sagnap
 bûmi: Dan 'argkaw djûga memegang
 CHalâjikh fakalijen trang.

MAZMŪR JANG KA LXXXIII.

1 DJArganlah dijam, jâ 'Ilah, dan
 menu-

menulikan, menagah, Dan sunijakan
sendirimu. Bahuwa sorgoh satruw 'ingar
Berbamar: dan kapala lingar Ter'angkat
'awleh pemingjimu.

2 Dengan tjerdikhnja 'ija klakh Kardja-
kan tipu, dan safakh, Melawan khawm-
mu dan balamu, Dan bermusjawaret
melawan Segala 'awrag jarg berkawan
Terimpan 'awleh kawasamu.

3 Marika 'itu kata trang; Marilah,
bejar kâmi jarg Menompas dija 'itu pâgi,
Djanganlah lagi khawm 'adanja: Sopâja
Jifra'ejl namanja Tijada ka'irgatan lagi.

4 Hatinja berbigara grakh: Dirikan khawl-
nja lawan HATH. 'Edawm, dan 'isij tarâ-
tahnja, Maw'âb, dan Jismazejl fertâ-
nja, Dan 'awrag Hadrij famowanja:
Ijebal, dan Samawn penjakahnja.

5 Dan Samalejkh saprij jakhin: Dan 'isij
tânah Filistin, Dengan padudokh TSûr ser-
tanja. Dan 'awrag 'Ağûr berhubongan:

Mendjadi lagan dan tulorgan
Kapada 'anak Lawth samanja.
6 Bowatlah dija berbelâ Seperti Midjan,
Siferâ, Dan tantarâ Jabîn jarg Râdja, De-
kat sejrôkan KHISAWN Râsa. Jarg sudah di-
-Sejn Dawr binâsa: Dibumi 'ija djadi bâdja.

THEH.

7 Djadikan dija prij Sawrej, Dan der-
mawannya prij Ze'ejb: Hulubalargnja
pawm penaka TSalmunaz, Zebath, jarg
berkata; Bejarlah kâmi jarg ambil njata
Palâjan 'Allah berpusaka.

8 Djadikan dija, ja 'ilah, Saprij gu-
loman jarg segrah: Dimuka 'angin prij
djarâmi j. Seperti 'âpij tûnu hûtan: Seperti
njâla berturûtan Bapernjalakan bûkit kâmi j.

9 'Ufirlah dija terlakas Dengan ributmu
'amat dras: Brij pûting me'adjûtij dija.
Punôhij dengan rajb mukanja, Sopâja 'ija
tjârij, tanja Namamu Huwa jarg mulija.

10 Bâjiklah 'awrag durdjanâ Bermâ-
luw,

luw, dan depertjelâ, Dan terkadjut kakal,
 dan hilang. Klakh 'ija tâhu, 'angkaw
 djuwa Sendirij 'ada Tûhan Huwa,
 Namâmu 'El'azlâj terbîlarg.

mâta 'Ajernja, hûdjan jang lebat Saprij
 selimot klakh lekat.

Théh.

MAZMŪR JANG KA LXXXIV.

1 **B**Utapa dekasêhij grang Kadijâman-
 mu jang bertrag, Já Huwa Tûhan sagnap
 szâlam! Djiwâku lawba bertemuw, Dan
 mâsokh kabalâman Huw. Dâgingku dan
 hatîku dâlam Bersûrakh membrij hhoramât
 Kapada 'Allah berthajât.

4 Marika 'itu berdjadjath, Dan deri
 khowat dâtarag klakh Kakhawat, sasamâ-
 nusija Klakh kalihâtan di-TSijawn. Já
 Huwa, 'Allah, Tûhan pawn Dergar do-
 szâku jang satija: Sambotlah 'itu jang wu-
 djûb, Já Tûhan, dan 'Ilah Jazkhûb.

2 Sapîpit, lâjarg bertemuw Rûmahnja
 sârag tersakuw, Dimâna djûga detâroh-
 nja 'Anahnja 'itu, disablah Medzbelh
 medzbelhmu, já 'Ilah, Radjâku, Tûhan,
 sapunohnja. Padûdokh khobah disabîl
 Berbahagija, dan tahlîl.

5 Já 'Allah, tilikh pandang grang Me-
 sêhmu, dan durdjânja trag. Sahârij dâ-
 lam halâmanmu Terbâjik deri bertogoh
 Dimâna ribu sapunoh: Kupileh gnep
 pelantâranmu Pawn deri kûling dichulûkh,
 Dichejmah jang punoh fusûkh.

3 Bagija, jang padâmu gnep Szizetnja
 'ada bertatap, Jang didâlamnja djâlan râ-
 ta. Sedarg trus lembah rût besar, Dergan
 berkatnja jang benar Dedjadikannja dija

6 Prîsejku Huwa 'Allah grang, Dan
 matahârij jang bertrag. Klakh Huwa
 membrij perg'atijan: Tijâda 'ija klakh ta-
 gah Bâjiknja pâgi dan djimah Kapada
 tûlus sakalijen. Bagija 'awrag jang, já
 Huw, Padâmu hârap dan saruw.

MAZMŪR JANG KA LXXXV.

1 **J**Ā Tūhanku, kawradlā tĀnahmu:
 KatawĀnan Jifrā'ejl kombĀli. KawhĀbis-
 kan sĀlah gnep balĀmu: 'Angkaw tūtop
 dawfa safakĀli. 'Angkaw sudah pūtus gram
 hatĀmu: 'Angkaw bĀliħ morka fendirĀmu.
 JĀ 'Ilah chalĀts, brij kĀmij pūlang:
 GusĀranmu djĀngan 'angkaw 'ūlang.

2 MĀfa 'angkaw morka salamĀnja? LĀgi
 melandjutkan gnep morkĀmu Deri bargfa
 dĀrang kabangsĀnja? TijadĀkah 'itu biĉa-
 rĀmu Pūla meghĀdopkan kĀmij 'ini,
 'Āgar khawmmu sūka tĉita sĀni?

JĀ Tūhanku, pada kĀmij brĀkan
 Mendjelij chalĀtsmu, kabidĉikan.

3 'Āku nanti dengar 'ākan bĀrang 'Allah
 Huwa bafermĀn; jang kĀta DĀmej pada
 khawmnja jang sakĀrang, DĀn kapada
 kekĀsehnya njĀta: HĀnja djĀngan 'ija pawn
 kombĀli Pada kababĀlan safakĀli.
 Prij chalĀtsnja hampir mutakhĀnja,

'Āgar hōrmat dijām dinegrĀnja.
 4 KamurĀhan degan kabēnĀran Berte-
 muw: sadĀlet kūtjop dĀmej. Deri būmi
 'itu berpangĉaran: Deri lĀngit 'itu tin-
 djuw rĀmej. Huwa 'ākan membrij ka-
 bajĀkan; Katimbūlan tĀnah 'ākan brĀ-
 kan. Klakh sadĀlet djĀlan dimukĀnja
 Tūrut djĀlan tĀtah dĀn sabdĀnja.

MAZMŪR JANG KA LXXXVI.

1 **M**iringkanlah teligĀmu, Huwa,
 sĀhutlah hambĀmu: KĀrna 'āku ber'amĀn
 'Ada sijakh dĀn miskĀn. PalihĀra grang dji-
 wĀku, KĀrna kekĀsehmu 'āku, Melepas
 hambĀmu gnep, Jang padĀmu bertatap.

2 Kasijankanlah, jĀ Huwa, 'Āku jang
 terhĀna djuwa, Sagnap hĀrij kudjomuw,
 DĀn padĀmu berfaruw. MenjukĀkanlah
 hambĀmu: 'Āku 'angkat kapadĀmu DjĀwa
 hamba jang tĉabar, JĀ Tūhanku jang besar.

3 KĀrna 'angkaw bĀjik, Huwa, DĀn
 jang sūka 'ampon djuwa: DĀn mūrahmu
 pawn

pawn besar Pada jarg saruw benar. Sambotlah pemohônanku Katelînga, jâ Tûhanku, 'Ejling pada penjaruw Budjôkanku jarg djomuw.

4 Pada hârij kapitjâkan Sâma tergeh kâfâsâkan Kapadâmu kudozâ, 'Angkaw sâhut dibelâ. Di'antâra jarg Dejawâta Tida sabâgejmu njâra, Tida bârang pawn saprij Perbowâtan 'Elkafij.

THEH.

5 Dan CHalâjikh 'âkan datarg, Dan menondokh sagnap bâtang Dimukâmu, jâ 'Ilah, Dan namâmu pawn merggah: Kârna 'angkaw djûga bowat Szadjâjibmu dergan khowat; 'Angkaw djûga sabenar 'Ada 'Allah jarg besar.

6 'Âdjar 'âku klakh djâlanmu, Lâgipawn kabenâranmu: Dan hatîku kawtogh Tâkot Huwa sapunoh. 'Âkan 'angkaw gnap hatîku Klakh katâkan gah pu djûku, Mulijâkan had kakal

Nâma Huwa jarg kamal.

7 Mûrah pawn besar padâku; 'Angkaw sudah banton 'âku, Dan djiwâku jarg surûr Deri lijarg dan khubûr. 'Awrang kibir dâlim tjârij Tjelakâku safahârij: Kapadâmu dibelâ Tidakh 'ija berdozâ.

8 'Angkaw 'Allah jarg pasânij, 'Ada sâjarg kasijânij, Pandjang hâti, dan besar Kamurâhan, dan benar. Bâliih 'angkaw kapadâku, Lâgi kasijankan 'âku, Brij padâku sizet kras, Dan hambâmu melepas.

9 Kabajîkan brij bagîku, 'Agar lihat pembingjûku, Mâna Huwa melepas Dan menûlong terlakas.

MAZMŪR JANG KA LXXXVII.

1 Perg'alâfannja 'itu dan rûmahnja Di'âtas bûkit bûkit jarg khodus. Dan pintu TSijawn Huwa kâseh trus Lebehlah deri rûmah Jazkhûb, gahnja.

2 Perkâra jarg mulija 'âkan kâmu Klakh dekatâkan, hej negrij 'Ilah.

Klakh

Klakh Rahab, Bâbel tersebut, terghah,
'Antâra 'awrang jang kenal namâmu.

3 Disâna taper'anakh mânulija
Filistin, TSûr, dan Kûsh jang terfakuw.

Dan 'akan TSijawn nanti terfaruw;
'Ijalah, 'ini djâdi dâlam dija:

4 'E'asrlaj klakh tatapkan dija 'itu.

Klakh Huwa bilage dija dimejlan,
Tatkâla khawm tersurat, dan fermân;

'Ijalah per'anâkan jang disitu.

5 Penjânji deggan 'awrang jang menârij

Sabagej lagi 'akan terghalar,

Samowa mâta 'âjer jang gamar

Klakh 'ada didâlammu safahârij.

MAZMŪR JANG KA LXXXVIII.

JĀ Huwa jang punoh chalâs; Ku-
berterijakh sijang mâlam Menghâdap Tû-
han sagnap xâlam. Brij lombah dan rijoh-
ku châs Menghâdap Hadret dan mukâ-
mu: Padânja miring telipâmu.

2 Djiwâku puwas terfapuw, Hajâtku

sampej pada gigij KHubûr, dan 'aku mâ-
fokh prigij, Baserta 'awrang jang djomuw:

Welâkin 'aku berkalâhij, Tijâda
'aku pawn bergâhij.

3 'Antâra mâti tertjerej, Seperti 'awrang
jang terpârang, Jang bâring dikhubûr fa-

kârang, Tijâda terkenang premej,

Terpôtong 'awleh kawasâmu

Dan djâwoh deri cangkan kâmu.

4 Diprigij 'angkaw melatak Hambâmu
pada kakalâman, Dan kadalâman kaka-

râman. 'Atasku grammu bertalakh:

Dengan 'ombakmu sakalijen

Kawtondokh 'aku demikijen.

5 Dan deri dâku sabenar Kawmendjâ-
wohkan kenâlanku, Dan mendjadikan

gnap badanku Sakagilijan jang besar

Padânja: 'aku pawn terkûrong,

Tijâda pergi pada kûrong.

THch.

6 Matâku mûrong berbelâ: Dan 'aku
berfaruw

berfaruw padâmu; Já Huwa: lágipawn
hambâmu Tâdahkan târgan dan dozâ.

'Angkawkah bowat, perlihâtij
Sadjâjib pada 'awrang mâti?

7 'Adâkah 'awrang jang fanâ Berbangkit
dan memûdjij kâmu? 'Adâkah lâgi fatijâmu
Debilang dikhubûr bakhâ? Kamurâhanmu
kakenârgan Didâlam bârang kahlârgan?

8 'Adâkah sadjâjibmu trang Kapada
klam pawn kanjatâ'an? Dâni pada tânah
kalupâ'an Sadâlet kâmu tertjangg?

Jâ Huwa, kufaruw padâmu:
Kumôhon pâgi dimukâmu.

9 Merg'apa 'angkaw bowang grang Dji-
wâku? bûni deri dâku Hhadretmu?
dûka tjita 'âku Dâni kamatijan tertjangg

Pawn deri mûda: 'âku timbang
Hajbatmu, dan hatiku bimbang.

10 Morkâmu hârgat dan padas Melam-
poh 'âtas kapalâku: Perg'adjutanmu tom-
pas 'âku. Seperti 'âjer 'âmat dras

Kuliling 'âku; dan menjârij
Karûborg 'âku sagnap hârij.

11 'Angkawlah 'Allah jang bertrang,
Dâni mendjâwohkan sapadanku, Jang
perg'âfehku, dan tamanku Pawn deri
dâku menjabrang: Segala kenâlanku 'itu
Berdûdokh dâlam klam disitu.

M A Z M Ū R J A N G K A LXXXIX.

1 J Ang kamurâhan Huw kunjânji, dan
fabal Pawn deri bargsa klakh kabargsa
berkagal. Benarmu 'âku brij deper-
maslûm lidahku Kakal mûrahmu klakh,
menûrut sapâtahtu, Deper'ûfahkan: dan
dilârgit pawn târganmu Sendirij menogoh
sagnap kabenâranmu.

2 Dâni 'âku menatap, jang Huwa baser-
mân, Sakhawku dergan jang pilêhan ber-
zirfân. Dâni 'âku sompah pawn ka-Dâ'ûd
jang hambâku; Dâni salamâja had kakal
kahendakh 'âku Tatap benehmu: dan
per'ûfah 'istanâmu, Dâni deri bargsa
klakh

klakh kabangsa pufakâmu.
 3 Segala lãngit pawn memûdji bilang trus
 Sadjibmu dan benar disidang jang khodus.
 Sijapa 'awrang grang ditjakra dâpat djuwa
 Mendjadi sataman, fakûtuw dergan Huwa?
 Sijapa dergan Huw samâlah santijâfa
 'Antâra 'ânakh jang kapada perg'awâfa?

Theh I.

4 Muhawil 'Allah pawn disidang jang khodus:
 Muhajib pada jang kuliling tertubus.
 Já 'Allah Tûhan Huw, sijapa bârang mâfa
 'Antâra 'awrang, jang berkhawat dan kawâfa
 Sabâgej Tûhan Huw? dan lâgi satijâmu
 'Itulah bertatap kuliling 'istanâmu.
 5 Kawdepertuwan trang di'âtas lâwut
 gnap: 'Ombaknja 'itupawn kawpertedoh
 tatap. Kawtombokh Rahab prij sa'awrang
 jang te'gjutjokh: Sizetmu menjerej satrû-
 mu jang berbûtojokh. Kawpûnja lãngit,
 dan bumîmu, dan 'isinja: Kawpûnja
 gnap, dunjâ, dan melatakh kakinja.

6 'Awtâra dan tohor telah kawmela-
 takh: Tabawr dan Hermawn pawn bis-
 mi-'llah sûrakh glakh. Padâmu 'ada kras
 lãnganmu jang perkâfa: Tanganmu tinggij,
 dan bersizet santijâfa. Sadâlet dan 'intâf
 pawn menogoh tachtâmu: Mûrahmu dan
 benar merghâdap dimukâmu.

7 Berbahagija hawm jang 'ada merg-
 'enal Bunji'an sûrakh: dan, já Huwa,
 berkakal Klakh 'ija pada trang berdjalan
 dimukâmu. Klakh 'ija bergamar terma-
 fa dinamâmu Sagnap harinja pawn,
 merg'utjap kabiidjikan: Dan 'awleh sada-
 lât klakh 'ija detinggikan.

8 Sebab kawhijas grang sizetnja jang to-
 goh: Dan 'awleh perkenan radlâmu sa-
 punoh Tandokhku terbesar, dan 'akan
 detinggikan. Dan deri fihakH Huw pri-
 sejku kabiidjikan: Dan deri fihakH Hakh
 Tûhanaku jang kawâfa: Khudûs Jifra'ejt
 pawn Radjaku santijâfa.

Theh II.

Theh II.

9 Didalam wathju pawn telah kaw-
 basermân, Bersabda 'akan jarg tsâlehm
 dan Sulthân; Kapada jarg 'amir telah
 ku'upajâkan Tulôrgan dan chalâts jarg
 'aku meng'ardjâkan: Dan meninggikan
 grang piléhan dibalâku. Kudâpat Dâ'ud
 jarg Radjâku dan hambâku:

10 Dengan minjalhku nin jarg sûtij dan
 khodus Sudahlah 'aku Huw meng'urap dija
 trus. Sertânja klakh tatap tânganku jarg
 mulija: Lâganku lâgipawn klakh meng-
 'araskan dija. Satruw tijâda klakh menin-
 dih brij bahâja: Dan jarg gajbâna klakh
 tijâda meng'anjâja.

11 Dan dimukânja klakh kumeromokh
 fatruw: Dan peminginja klakh kusjiksa
 menjapuw. Sertânja berkakal mûrahku
 dan fatija: Dan dinamâku klakh tandokh-
 nya termulija. Dan pada lâwut klakh ku-
 melatakh tâgannya, Dan pada sùngej

pawn sizetnja dan kânannja.
 12 'Ijalah klakh faruw; bapâku 'argkaw
 châts, 'Ilahku, batu, dan kârangk ber-
 chalâts. Dan 'akan sùlorg pawn klakh ku-
 djadikan dija: 'Antâra Râdja jarg dibû-
 mi termulija: Klakh 'aku simpan trang
 mûrahku salamânja: Dan khawku klakh
 tatap fatija kapadânja.

Theh III.

13 Dan 'aku 'akan brij benehnja bertatap,
 Dan sarhnja pawn saprij harinja lângit gnep.
 'Anahnja djikalaw tinggalkan Tawrât 'aku:
 Dan tida berdjadjakh menûrut 'agamâku:
 'Ijalah djikalaw nedjiskan 'ondâganku:
 Dan tida memegang segala pasânanku:

14 Gnep durhakânja klakh kubâlas disa-
 puw, Kafalâhannja klakh kusjiksa perdjio-
 muw. Tetâpi tida klakh kupûtus gnep
 mûrahku Pawn deri dija, brij kapâ-
 larg fatijâku. Tijâda 'aku klakh nedjis-
 kan khawt mûlutku: Tijâda 'aku klakh
 lâjin-

lājinkan penjebutku.

15 Sakāli demi gnap khudus kufompah
trag; Tijāda 'āku klakh dustākan Dā'ūd
grang! BENEHNJA BERKAKAL: salāku mata-
hārij SINGGAHSANĀNJA klakh merghādap 'āku
bārij. Klakh 'ija detogoh kakal seperti bū-
lan, Dijakra għakfi pawn fatija berbetūlan.

16 Telah kawtūlakh dān membowang
dija tram: Di'aras jarg Mesēth telah kaw-
morka gram. Telah kawrombakh khawl
terdjandij kapadānja: Dān bowang men-
tjamar kabūmi mākotānja. Telah kaw-
menatas pāgarnja sakalijen: Telah kaw-
meroboh kubūnja komedijen.

THEH IV.

17 Jarg lālu berdjadjakh menjāmon jarg
bakhā, Dān tatanggānja pawn samāta men-
tjelā. Kawmeninggikan grang mūfohnja
dān tāngamja: Kawmenjūkākan gnap sa-
trūnja dān lāwannja. Kawpāling mele-
mah jarg māta dipedagnja: Dān tūdakh

'ija pawn berdirij dālam pragnja.

18 Kawperhentikanlah tjerjānja jarg
premej: Dān baterdjunkanlah tachtānja
jarg bisej. Kawmemendekhkanlah harinja
dimudānja: Dān dergan sajb punoh kaw-
tūdorglah mukānja. Brapātah lāma klakh
kawbūni fendirimu? Seperti 'āpij pawn
klakh hārgus gram hatimu?

19 Kenag sumorku: dān merg'apa sija
grang Kawmendjadikanlah gnap 'ānakh
'Adam trag? Sijāpa hidop, jarg tijāda
'ākan māti? Jarg deri kras khubūr klakh
melūputkan hāti? Dimāna, jā 'Ellhakh,
mūrahmu dān nizamtu, Jarg pada Dā-
'ūd pawn berfompah 'amānetmu?

20 Kenaglah 'ākan sajb hambāmu 'ini,
jarg Pangkūku dūkong pawn 'antāra 'umet
prag. 'Awlehnja, jā 'Llah, satrūmu
menjelākan Segala tāpakh jarg Mesēth-
mu berdjadjakan. Terpūdji Huwa had
kakal dān salamānja, 'Amīnlah dān be-

nar,

nar, 'āminlah samowānja.

MAZMŪR JANG KA XC.

1 JĀ Tūhan, 'angkaw 'ada tempat lindong Padāku sampej bargsa jang ber'indong.

Dihūlu deri būkit dedjadikan,

Dunjā dān būmi timbul dedirikan:

Safonggoh salamānja dān kakal

'Angkawlah djūga 'Allah terkenal.

2 Kawmeromokhkan 'awrang: dān sab-

dāmu; Hej 'ānakh 'Ādam, kombalilah

kāmu. Sebab saribu tāhon 'itu pada

Matāmu prinja kalamārin 'ada,

Tatkāla 'ija sudah lālu gnep:

Saprij sakāwal mālam jang terglap.

3 Seperti lampar kawfalapkan dija,

Penāka tidor dān mimpijan sija:

Jang pāgi 'ada hidjuw sāma rompot.

Berbūrga pāgi hārij, dān terdjempot,

Dān berlajinan: hārij klakh petang

Depōtorg, djādi kriig saprij marang.

4 Sebab kuhilang 'awleh gram morkā-

mu, Dān 'awleh kahargātan 'amārahmu

Kuterkadjut. Segala kafalāhan

Kawtāroh dimukāmu: kalangkāhan

Dawsāku jang terbūni dālam glap

Kapada trang hadlretmu jang tatap.

THEH.

5 Dān 'awleh grammu linnjaplah hariku,

Kumerghābiskan tāhon dān hatiku

Seperti sātu fargka jang terlūloh.

Bilārgan tāhon kāmij rūdjoh pūloh:

Dān māna kāmij pawn tagap togh

Dawlāpan pūloh tāhon sapunoh:

6 Ter'utamānja kāmij jang per'ūfah

'Irdlah kafukāran dergan sūfah:

Sebab gūpohlah 'itu terkrat hilang,

Dān kāmij terbag lālu, jang gomilang.

Sijāpa tāhu gizet grammu klakh,

Sakira katakōtan pawn 'Elhakh?

7 'Ādjarlah kāmij bilang hārij kita,

Sahingga kāmij bawleh sapalita,

Dān hāti bidjakh. Kombalilah sāma,

Já Huwa Tûhan, sampej brapa lâma?

Hendaklah 'argkaw 'ini berfafal

Sebab hambâmu 'ini jang babal.

8 Kinnjangkan kâmiij pada pâgi hârij,

Brij kamurâhan, 'agar kâmiij târij,

Bersûrah, dan bersûka gnep hariku.

Hendaklah menjukâkan gnep hatiku,

Sakira hârij sâkit dan fâfakh,

Sakira tâhon djâhat jang fâfakh.

9 Dan brij hambâmu lihat perg'ardjâmu,

'Anakhnja perhijâsan dimukâmu.

Dan brilah nizmet Huwa 'Ilah kâmiij

Di'âtas kâmiij 'ini kadijâmiij:

Hendaklah 'argkaw 'ini menatap

Perg'ardja târgan kâmiij jang lelap.

MAZMŪR JANG KA XCI.

1 Sijapa dūdokh dinegrij Dichalwat

Hakh Taxâlâj, Didâlam nâwong 'Elkafij

Bermâlam sedekâla. Klakh 'âku fombah

pada Huw; Lindōrgan dan kubûku: 'Ilah-

ku, 'âku berfaruw; 'Asâku dan bantûku.

2 Dan deri râgikh pendjurit, Dan sam-

par jang gelâka Klakh 'ija banton mendekat

Hambânja dan pusâka. Sâjapnja dan bulû-

nja klakh Menūdong 'argkaw hâdap: Kabe-

nârannja terlatak Salûkorg dangan dâdap.

3 Tijâda 'argkaw tâkot grang Sawâtu

hajbat mâlam; Dan bârang 'anakh pânah

jang Disijang terbag dâlam: Dan sampar

'itu jang djadjakh Didâlam glap 'idârij;

Dan mâra jang membrij fâfakh

Diwakhru tengah hârij.

4 Saribu 'awrag klakh terkrat Terbûnoh

disisimu, Salakhfa tida berdekat Dikânan

dan kirimu. Samâdja 'itu terlatak Kaw-

tejgoth dangan mâta: Dan kabalâsan fâfikh

klakh Kawlihat 'âmat njâta.

THEH.

5 Já Huwa, 'argkaw menalakh Melin-

dong sedekâla. Tampakmu lindong kawlatakh

Tûhanmu Hakh Taxâlâj. Sadjâhat tida

klath lekat Berdjompah kapadâmu: Belâ

tidâkan

tidakan mendekat Kapada chejmah kâmu.

6 Kapada Mal'âk klakh pafan Tûhan-
mu 'âkan kâmu, Sopâja togguw dipakan

Djâlanmu dan njawâmu. Klakh 'ija tâting
'argkaw trang Di'âtas tâpakh tângan,

Hhad djângan kâki sontoh grang
Kabâtu dan karângan.

7 Dan 'argkaw 'âkan berdjadjah Di'â-
tas sirga buwas, Bilûdakh, sirga, nâga

klakh Kaw'irikh hingga puwas. Dan 'âku
'âkan melepas Sijikh birâhij 'âku:

Dan meninggikan dengan kras
Jang meng'enal namâku.

8 Padâku 'ija klakh dozâ, Dan kusahû-
tij dija: Kumenjertâ'ij dibelâ Membantôn,

permulija. Degan harinja landjut grang
Klakh kupuwaskan dija: Dan perlihatkan

dija trang QHalâtku jang mulija.

MAZMŪR JANG KA XCII.

1 Bâjiklah 'awrag djuwa Memûdjij,
membesar Namâmu jang benar, Dan ber-

mazmûr, jâ Huwa. Dan 'âkan mûrah kâ-
mu Brij 'awrag menchabar Dipâgi dan
fadjar, Dimâlam fatijâmu.

2 Kapada pûloh tâli, Dan pada dindij
klakh, Kitâpij jang tergrakh Karângan

berkakâlij. Kawmenjukâkan 'âku, Sebab
kardjâmu jang Tânganmu bowat grang

Klakh sûrakh gah djiwâku.

3 Jâ Huwa, perg'ardjâmu Brapâtah
klakh besar? Terdâlam sabenar Segala

perg'irâmu. Sa'awrag bôdokh prinja
Tijâda meng'enal: Sa'awrag jang babal

Tijâda lut 'artinja.

4 Bahuwa fâfikh tombob Prij sâjor ter-
lakas, Dan jang bersâlah kras Berbûnga

'âmat fomboh, Sopâja 'ija djuwa Binâfa
hhad kakal. Dan 'argkaw terkenal

Tertinggij pawn, jâ Huwa.

Theh.

5 Satrûmu sakalijan Klakh hilang, jâ
'Elthakh: Dan 'awrag sâlah klakh Ter-

'ambur

'ambur berlarian Tetâpi 'angkaw 'akan
Tinggikan jang 'sakhij, Tandokhku pawn
saprij Sabâdakh de'adâkan:

6 Dâñ dergan minjakh 'âku Desîram
sapunoh. Hinteju jang togoh Terpan-
dang dimatâku, Dâñ telingâku 'akan
Menergar hâl 'alhwâl Lâwanku, dâñ
djidâl, Jang djâhat meng'ardjâkan.

7 Klakh xâdil tûnas pâgi Seperti chor-
mâ pawn; Dâñ 'âraz Libanawn Klakh
'ija tambah lâgi. Jang dâlam khobah Hu-
wa Tertânam bertogoh, Klakh tûnas.
sapunoh Dipâgar 'Allah djuwa.

8 Tatkâla pûtih rambot Klakh 'ija sa-
segrah Berbowah: jang betah Dâñ hî-
djuw klakh tersambot. Wartâkan permu-
lija, Muntsilah Huwa kras, Kârangku
pelepas, Tijâda bâthil 'ija.

MAZMŪR JANG KA XCIII.

1 **K**Aradjî'annja Huwa memegang,
Memâkej katunggijan, xizet, trag:

Sahâdja dunjâ sudah detogoh,
Djârganlah 'ija bimbarg dâñ roboh.

2 Tatkâla 'itu sarîjmu detatap:
Dâñ salamânja 'angkaw 'ada gnap.

Segala sūrgej 'angkat sapunoh
Tâgornja, dâñ dompaknja jang karoh.

3 Tetâpi Huwa Tûhan jang kabîr
Ditampat tinggij 'ada terkhadîr

Pawn deri tâgor 'âjer jang besar,
Dâñ deri pada 'ombakh dibahar.

4 Kasaksî'anmu 'ada sabenar,
Satija 'âmat 'itu terlhabar,

Dâñ kahijâsan khobah jang khodus,
Jâ Huwa, sampej hârij landjut trus.

MAZMŪR JANG KA XCIV.

1 **J**â Huwa 'Allah, jang menûlah,
Tadjalij 'angkaw, jang brij tûlah. Jâ Hâ-
kim bûmi jang besar 'Angkatlah 'angkaw
sabenar, Membâlas dergan menjafakh
Segala 'awrang jang walakh.

2 Jâ Huwa, brapa lâma kâwan Jang
fâkth

fâsikh 'akan bangkit râwan? Marika 'itu
tjûra dras? Dan 'ija 'akan kâta kras?

Dan 'awrang sâlah 'itu grang

Mergah dirinja difabrag?

3 'Ijâlah meromokh balâmu: Dan merg-
gagâhij pufakâmu. Membûnoh djanda,
jâ 'Elhakh, Dan 'awrang 'âsing jarg sa-
fakh: Merg'amokh lâgi gnep jatûm,

Jarg samowânja mustakhim.

4 Katânja: tîdakh Huw lihâtij: Dan
'Allah tîda ber'ingâtij. 'Artilah kâmu,
jarg babal 'Antâra bâla dan 'atfal,

Hej gîla, manakâla grang Klakh

kâmu bawleh sakhal trang?

5 CHalâkh telînga dergan mâta Tidâ-
kah dergar pandarg njâta? Mu'adib
'umet jarg besar Tidâkah hikfa sabenar?

Jarg 'adjar mânusija grang Perg-

'atahuwan dergan trang?

THEh.

6 Jarg Huwa merg'enal sadija Kirâ'an

'awrang 'ada sija. Bagija lâki, jarg,
jâ Huw, Kawtâ'adîbkan, dan sapuw:

Jarg 'argkaw 'adjar dija trang

Tawrâtmu pâgi dan petang,

7 Sopâja bersînargkan dija Pawn deri hâ-
rij jarg sunija, Dan djâhat sudah terchabar:
Sahingga lûbarg jarg besar Degâlij, 'agar
sapunoh Segala fâsikh beroboh.

8 Huw tîda lâlej gnep balânja, Dan tîda
tûmarg pufakânja. Sebab hukumnja 'itu
klakh Kombâli pûlang pada hakh:

Dan 'awrang jarg betul togoh

Klakh tûrut 'itu sapunoh.

9 Sijâpa bângon grang bagiku Melâwan
'awrang pembintjiku Jarg djâhat, sâlah,
dan makar? Dan djika tîda 'Elkhahar

Menûlong 'aku; njâris klakh

Djiwâku sùnji terlatak.

10 Tatkâla kâta fendiriku; Jâ Huwa,
bimbarglah kakiku, Mûrahmu lâpikh
'aku trang. Kirâku djika bânjakh grang,

P

Pag-

Panghibōranmu jarg t'asij
Sukakan djiwa jarg h'akhij.

11 Masakah kursij telakamu Klakh ber-
sambātani basertamu? Brij sūfah degan
rūpa h'akh? Berpāfokh 'ija lāwan klakh
Bapersalahkan djiwa jarg
Benar dan dārah sūgij trag.

12 Tampaktu tinggij 'ada Huwa, Dan
kārang perlindōngan djuwa. Dan 'ija 'akan
menatap Sālahnja ka'ātasnja gnap,
Didālam djāhat Huwa klakh
Menompas dija menjafakh.

MAZMŪR JANG KA XCV.

1 Marilah kāmij njānji gah CHalāts-
ku, kārang, dan 'Ilah, Bersûrakh men-
chabar pudjinja. Merghādap hadlret Tū-
han Huw Degan pudji'an dan saruw:
Bersûrakh brij mazmūr baginja.

2 Jarg Huwa degan sabenar 'Ilah dan
Rādja jarg besar Di'ātas Dejwa fakalijan.
Jarg ditāngannja 'ada grang Dālamnja bū-

mi, dan pegang Segala būkit katinggijan.
3 Jarg pūnja lāwut dan bathar, Jarg de-
kardjanja terbesar: Tāngannja merupakan
dārat. Marilah kāmij bersudjud,
Merghādap Huwa bertelud,
Jarg meng'ardjakan kāmij sārāt.

4 'Ilahku 'ija sabenar, KHawm, dom-
ba kāmij terchabar, Jarg pada pa-
ngōnannja djāmu: Harini djika kāmū
grang Menengar sawarānja trag,
Djānganlah menagar dadāmu.

5 Seperti pada Meribā, Dihārij Masā
berbelā, Jarg lagi dālam pādang Tijah:
Dimāna bāpa kāmū kras 'Jawbā'ij 'aku,
memadas, Dan lihat kardja jarg mulija.

6 Dan 'ampāt pūloh tāhon klakh Djō-
mūlah 'aku menalakh Sibargfa 'ini, dan
pasanku; Marika 'itu khawm safat, Hatinja
'itu 'amat-brat, Tijāda meng'enal djālanku.

7 Sebab 'itulah 'aku gnep Telah berfom-
pah bertatap Didālam gārang dan morkā-
ku.

ku. Sakáli káli 'ija klakh Tijáda máfokh
berdjadjakh Kadálam perhentijan 'aku.

MAZMŪR JANG KA XCVI.

1 **N**Anji'an bárúw bernjanjilah, Dán
bagi Huwa berpudjulah, Hej 'isij búmi:
menchabar Namánja dán chaláts befar,
Sahárij dátarg faharilah.

2 Bilaraglah dâlam khawm h'ormatnja:
'Antára bála muszdzizatnja. Sebab Túhan-
ku Huw befar, Dán kapudji'an sabenar,
Di'átas 'Alihat hajbatnja.

3 Sebab Dejawáta bála bála 'Itúláh djúga
gnap Berhála: Jang Huwa CHálikh ber-
hajat. Dán perhijáfan subulhát
Merghádap dija sedekála.

4 Bifej dán sizet pawn 'adánja Kapada
makhdís jang tahtánja. Kapada Huwa
hendakh brij Gah, h'ormat, sizet jang
t'afij, Hej bangsa bála samowánja.

THEh.

5 Brikanlah kámu pada Huwa Peggah

namánja, dán perduwa Bawálah per-
fombáhan gnap, Máfokhlah lálu berta-
tap Dipágar halámannja djuwa.

6 Sombahlah Huwa faharijan Diper-
hijáfan kafugijan, Hendakhlah kámu go-
mitar Merghádap h'adret 'Elkhahar,
Hej 'isij búmi sakalijan.

7 Dibála hendakh kámu káta; Jang Hu-
wa karadjá'an njáta: Sahádja dunjá deto-
goh: Klakh 'ija dergan h'akh punoh
Hhukumkan bála sáma ráta.

8 Brij lángrit, búmi, dán lawútan Ber-
súka dergan kapatútan, Dán pádarg
lompat safegrah, Tarkála 'itu súrahk gah
Segála póhon kájuw hútan,

9 Merghádap Huwa jang mulija: Sebab
saforggoh dátarg 'ija Hhukumkan búmi,
dán dunjá, Samowa bála jang faná,
Dergan zadálet dán fatija.

MAZMŪR JANG KA XCVII.

1 **H**Uwa karadjá'an, Bájik berfuká-
P 2 'an

'an Būmi, dan 'isinja klakh; Bâjik pū-
law sūrakh glakh. 'Āwan, mejga sija
Meng'uliling dija, Hhakh dan 'intsâf 'ada
Katogōhan pada Zarfsnja jarg mulija.

2 'Āpij dimukânja Djalan: dan njalânja
Pernjalâkan perfatruw, Jarg kuliling ber-
temuw. Dan kilatnja dâlam Menarag-
kan zâlam: Būmi lihat 'itu, Gomitar
bagitu Sijarg degan mâlam.

3 Gūnorg samowânja 'Anjor dimukânja
Tūhan sagnap būmi trag Sama lilin dan
ramarg. Lâgit sakhawatnja Brita sadâ-
latnja: Sakalijen bâla Lihat sedekâla
Sinar, trag, h'ornatnja.

Theh.

4 Bejar 'awrang 'itu Mâluw sabagitu,
Jarg menjombah pātorg mas, Dan Ber-
hâla jarg gatas: Dejwa samowânja, Ton
dokh kapadânja. 'Sijawn sabagitu Sudah
degar 'itu, Degan termasânja.

5 'Ānakh parampuwan Di-Jehûdâ,

Tuwan, Sudah sūka dan gamar Kârna
Hukum jarg besar. Kârna 'angkaw dija,
Tinggij dan mulija Di'sagnap bumimu:
Lâgipawn tinggimu 'Ātas Dejwa sija.

6 Hej per'âfeh Huwa, Hendakh bintjij
djuwa 'Ākan djâhat dan makar: 'Ija 'ada
fabenar Palihâra njâwa Kekâ'sehnja,
bâwa Lâlu banton dija Deri tângan sija,
Fâsikh, dan djumâwa.

7 Trag tertâbor nâjik Bagi 'awrang
bâjik, Kafukâ'an dan gamar Bagi 'aw-
rang jarg benar. 'Ādit sakalijan, Hen-
dakh brij pudjijan Lâgi berfukâkan Pada
Huwa, 'akan 'Irgat kasutjijan.

MAZMŪR JANG KA XCVIII.

1 **N**Anjilah kâmu sanjanj'an, Sebab
Huw bowat 'uzdjûbât: Kânannja, lârgan
kasutj'an 'Adâkan dawlat dan hejâr.
CHalâtsnja sudah Huw brij njâta, Dan
zadâletnja jarg togoh, Mazlûmkan 'itu
pada mâta CHalâjikh degan sapunoh.

2 Mûrah.

2 Mûrahnja dān benarnja 'ākan Jifrā-
 'ejl 'ija merg'enang, Dān hūdjong būmi
 pabinākan CHalāts 'Ilahku lihat trang.
 Hendaklah sūrakh pada Huwa, Hej 'isij
 būmi, brij sukūr, Njāringkan sawarāmu
 djuwa, Njanjilah rāneh, bermazmūr.

3 Mazmūrlah bagi Huwa Tūhan,
 Dergan kigāpij, dān mazmūr, Nafirij,
 bōrij, tatabūhan Sūrakhlah kāmū brij su-
 kūr Merghādap Huwa Sulthān 'itu. Brij
 lāwut dān 'isinja klakh Bertāgor, dunjā
 sabagītu, Dān padūdokhnja jang bergrakh.

4 Brij sūrgej, gūnong, dān binātang
 Bersūrakh sāmā bertapokh, Merghādap
 Huwa, jang berdātang HHukumkan bū-
 mi, meromokh: Dān 'ija 'ākan mengthu-
 kūnij Dergan sadālet pawn dunjā,
 Segala bāla jang dibūmi Dergan
 betulnja dān khadlā.

MAZMŪR JANG KA XCIX.

1 HUwa memegang Karadjā'an trang,

Hingga gomitar 'Umet jang besar,
 'Ija dūdokh gnep Di-Kerūb tatap,
 Bājik būmi 'itu Bergrakh sabagītu.
 2 Huwa djūga pawn 'Ada di-TSijawn
 Tinggij dān besar 'Ātas khawm tagar.
 Bājik 'ija klakh Pūdji nāma HHakh,
 Jang muhāb 'adānja, Dān khodus sertānja:

3 Sīzet dān muzāf Sulthān ber'intāsāf:
 Sudah kawtatap Kabetūlan gnep,
 'Angkaw ber'intāsāf, Memegang muzāf,
 Dān sadālet dālam Jazkhūb sijang mālām.

4 Meninggikan grang Huwa 'Allah trang,
 Tondokh kāmū klakh Pada perdjadjakh
 Kāki jang khodus. Mūsaj, Hārūn trus
 'Ada di'antāra Gnep 'Imām sūdāra.

Theh.

5 Dān Sjemū'ejl trang Dālam 'awrang
 jang Menjebutkan klakh Nāma 'Allah
 HHakh: 'Ija berfaruw Pada Tūhan Huw,
 Maka sudah 'ija Menjahūtij dija.

6 Dālam tijang glap 'Āwan jang tatap

'Ija berpafan: 'Awrang berkenan
'Akan memegang 'Ondang 'itu trang,
Lâgipawn saksinja Jang telah debrinja.

7 Huwa jang muhâb Sudah 'istidjâb
Dija sasagrah, Sambil brij legah,
'Angkaw brij muzâf Pada jang chilâf,
Lâmon samadjâlah 'Angkaw bâlas sâlah.

8 Meninggikan klakh Huwa, 'Allah,
Hlakh, Hendaklah sudjûd, Lâgi bertelud
Pada bûkit jang Sûgij dan bertrang;
Kârna nâma Huwa 'Allah KHudûs djuwa.

MAZMŪR JANG KA C.

1 HEj 'isinja sagnap sâlam, Pûdji
Huwa sijang mâlam, Berbaktulah kapadâ-
nja Dengan njânji dimukânja.

2 Katahuwij klakh, bahuwa Huwa 'ada
'Allah djuwa: 'Ija bowat sahanjanja
Djâdi bâla dan dombanja.

3 Mâsokh pintu kafuji'an, Kâmu brij
tahlil, pudji'an Dihalâman kapadânja,
Pûdji, berkat, gah namanja.

4 Kârna Huwa 'ada bâjik, Dan mûrah-
nja 'ada nâjik, Serta dengan satijanja
Sampej bagfa samowanja.

MAZMŪR JANG KA CI

1 KAmurâhanmu, dan 'intsâf bagi-
mu Klakh 'aku 'ini njânji, dan pudjimu:
Jâ Huwa, 'aku 'akan bermazmûr,
Dan brij sukûr.

2 Didjâlan jang betul klakh 'ingat 'aku;
Tatkâla 'angkaw berdekat padâku, Hati-
ku dâlam rûmah jang khudus Berdjâlan trus.

3 Dan bârang honar tidakh 'aku bowat:
Hlâl mortad 'aku bintij dengan khowat:
Padâku 'itu tida berlekat, Dan perdjurat.

4 Sahâti pûtar bâlikh 'akan lâlû Terdjâ-
woh deri dâku dengan mâlu: Dan 'awrang
djâhat tida kukenal, Dan bersâbal.

5 Klakh 'aku tompas pentjelâ tamannja,
Dan 'awrang tinggij mâta dan tângannja:
Tijâda 'akan hâti jang besar Kubergamar.

6 Kapada satijawan pawn matâku Le-
kat,

'ada bajik, Dan mûrah-
Serta dengan fatirânja
ngsa samowâja.

JANG KA CL

mu, dan 'intsâf bagi-
i njânji, dan pudjimu:
'akan bermazmûr,
ij sukûr.

ul klakh 'ingat 'âku;
dekat padâku, Hari-
hudus Berdjâlan trus.
tidakh 'âku bowat:
gij dengan khowat:
at, Dan perdjurat.
'akan lâlû Terdjâ-
âlû: Dan 'awrang
Dan berfabal.
engjelâ tamannja,
ra dan râgannja:
ar Kubergamar.
n matâku Le-
kat,

kat, sopâja dûdokh dengan 'âku: CHâdim-
ku 'itu djâlan disabûl, Dan bertahlîl.
7 Tidâkan dûdokh 'awrang, jarg bejâfa
Berbôhogg, dirûmahku fadejwâfa: Jarg
kâta dusta tîda dileboh Depertogoh.
8 Klakh 'âku tompas pada tijap pâgi Se-
gala 'awrang fâfith tânah, lâgi Samowa
'awrang sâlah 'âku krat, Jarg berfasat.

MAZMŪR JANG KA CII.

1 JĀ Tûhanku, dengar 'âku, Penja-
rûku dan dozâku Dâtang kapadâmu klakh.
Mâna hâti terfasath, Djârgan bûni trang
mukâmu Miringkanlah telingâmu, Pada
hârij didozâku Bersegrah fahûrij 'âku.
2 Gnap hariku kalinnjâpan Sâma bârang
per'asâpan: Dan tûlargku pawn terkrat
Sâma bâra jarg fargat. Dan hariku pawn
terpâlûw Sâma rompot kriing terlâlû: Higg-
ga 'âku dihariku Lûpa mâkan sarawtiku.
3 Berlekatlah tulâmanku Pada dâging
dan badanku, Deri kârna perg'aloh, Sa-

warâku dan rangoh. 'Âku djâdi sâma bûrong
'Anggang dâlam rimba mûrong, Sâma pog-
gokh jarg bejâfa Dâlam tempat jarg birâfa.
4 'Âku djâga dan babûnji Sâma bûrong
pîpit sùnji 'Âtas 'âtap bertogoh 'Âku 'ini
merg'aloh. Sagnap hârij pelâwanku Men-
jelâkan kakrâfanku: Jarg berfarfar ka-
padâku 'itu sompah lâwan 'âku.

THEH I.

5 Kârna 'âku mâkan hâbuw Saprij raw-
tij dengan lâbuw: Minômanku 'itu brat
Dengan 'âjer mâta krat, Deri kârna mor-
ka sângat Dan gâragmu 'âmat hârgat:
'Argkaw sudah 'argkat 'âku,
Bowarg pûla gnap njawâku.
6 Gnap hariku pawn terpingit Sâma bâ-
jarg jarg bersingit: 'Âku 'ini djâdi kriing Sâ-
ma rompot jarg hening. Hânja 'argkaw 'ini
Huwa Tinggal salamânja djuwa, Lâgi perg-
'ingâtan kâmu Tinggal sampej kabargsamu.
7 'Argkaw 'ini komedijen 'Akan bârgon
de.ni.

demikijen, Menjajârgij dan balas 'Akan
 TSijawn jarg lemas, Kârna waktu penja-
 jârgan Kapadânja kadatângan, Kârna wakh-
 tu jarg tertantu Sudah dâtarg dergan bantu.

8 Kârna berkenan hambâmu 'Akan batu
 dikawtâmu, Lâgi sâjarg dan balas 'Akan
 pûdi jarg gatas. Klakh CHalâjikh tâkot
 djuwa 'Akan nâma Tûhan Huwa, Râdja
 bûmi jarg hambâmu 'Akan sinar mulijâmu.

9 Mâna 'akan hâbis Huwa Per'ûfahkan
 TSijawn djuwa, Mulijânja jarg befâr Ka-
 lihâtan sabenar. 'Ija pâling sendirinja Pada
 'awrang rûfakh prinja, Dan tijâda per-
 mudahkan Pemohônan jarg degahkan.

Theh II.

10 Maka fakalijen 'itu Klakh desûrat sa-
 bagitu Bagi bangsa jarg tagap Komedijen
 bertatap, Maka khawm jarg komedijen
 Lâgi djâdi saharijen Klakh tahlilkan pudji-
 'annja Pada Huwa jarg Tûhannja.

11 Kârna sudah detindjûnja Deri makh-

dis dan kubûnja: Deri lângit jarg bisej Pada
 bûmi dan pitje. 'Akan dengar peng'alôhan
 'Anakh 'anakh kabunôhan, Dan 'awrejkân
 deri mâra 'Awrang 'awrang terpandjâra.

12 'Akan bilarg nâma Huwa 'Âtas bû-
 kit TSijawn djuwa, Di-Jerûsalem tahlil
 Pûdji Huwa jarg kafil. Mâna 'umet jarg
 ternâma 'Akan kompol sâma sâma, Kara-
 djâ'an bowat djuwa Sibâdetnja pada Huwa.

Theh III.

13 Pada djâlan pawn gabiku 'Ija tindis,
 dan hariku Dependekhnja melemah. Ku-
 katâlah; jâ 'Ilah, Djârgan ditergah hariku
 Njahkan merg'arat hatiku: Tâhon kâmu
 gnap 'adânja Sampej bangsa samowânja.

14 'Angkaw sudah merg'alaskan Purba-
 kâla, dan berkraskan Bûmi lângit berta-
 tap, Perbowâtan kâmu gnap. Sakalijen 'itu
 hilarg, 'Angkaw bertatap gomilarg; 'itu
 lûfoh samowânja, Sâma kâjin gnap 'adânja,

15 Sâma kâjin jarg mulija 'Angkaw
 merg-

Deri langit jang bijej Pada
 'Akan dengar peng'alohan
 bunohan, Dan 'awrekan
 peng 'awrag terpanjara.
 g nama Huwa 'Atas bu-
 ra, Di-Jerûsalem tahlil
 kafil. Mana 'umer jang
 mpol sama sama, Kara-
 sibadetnja pada Huwa.

eh III.

awn gabiku 'Ija tindis,
 ekhnja melemah. Ku-
 jargan ditergah hariku
 hatiku: Tahon kamu
 ej bargla samowanja.
 nerg'alaskan Purba-
 Bumi langit berta-
 gnep. Sakalijen 'itu
 tatap gomilag; 'itu
 ka kájin gnep 'adanja,
 mulija 'Argkaw
 merg-

meng'ubahkan dija, Samowanja tertatas,
 Dan ter'ubah salakas. Hanja 'argkaw 'ini
 Huwa 'Ada dija 'itu djuwa, Lagi tahon
 dan masamu Tida putus kapadamu.
 16 'Anakh 'anakh sahajamu 'Akan dijam
 dimukamu, Dan benehnja jang tagap 'A-
 kan dijam bertatap; Dihadapan trag hadl-
 ratmu Degan sapunoh berkatmu Kamij
 klakh kakal sertamu Dalam sawrga 'istanamu.

MAZMŪR JANG KA CIII.

1 P Udjilah 'akan Huwa, hej djiwaku,
 Dan sawatu jang didalam 'aku, Pawn 'akan
 nama jang khodus benar. Pudjilah, hej dji-
 waku, 'akan Huwa, Dan djangan lálej 'a-
 raw lupa djuwa Sawatu karunjanya jang besar.
 2 Jang meng'ampônij gnep persalahanmu,
 Jang menjombuhkan gnep penjakitanmu.
 Jang deri karusakan menubus
 Kahidopanmu: bapermakotakan
 Dirimu dengan murah kabanjakan,
 Dan bagej bagej rathmet jang khodus.

3 Jang meng'innjarkan dengan kabaji-
 kan Mûlutmu, dan mudamu dedjadi-
 kan Baharuw sama nasar jang tagap.
 Babrapa sadalât pawn Huwa bowat Ka-
 pada 'awrag ter'anjaja, khowat, Dan
 bagej bagej 'intsaf jang sedap.
 4 Telah demaslumkannya gnep djalannya
 Kapada Musaj, dan perbowatannya Ka-
 pada 'awrag Jisra'eil tagar. Jang Huwa 'ada
 sajang sagnap prinja, Meng'asijani, pandjarg-
 lah hatinja, Kamurahannya lagi terbesar.
 5 Tijada 'ija bantah santijasa, Dan ti-
 dakh 'ija damdam safamâfa. Tijada 'ija
 bowat sakhadar Dawsaku pada kamij sa-
 mowanja: Tijada 'ija balas gram morka-
 nya Sakira salah kamij jang besar.
 6 Satirgij langit 'itu kalihâran Di'âras
 bumi, nizmet kadapatan Bahejna 'âras
 'awrag mutakhij. Sadjawoh mefrith deri
 meghrib 'ada, Klakh 'ija mendjâwohkan
 deri pada Kamilah durhataku jang terglj.

Q

Theh.

Theh.

7 Seperti bâpa dengan gnep hatinja Bersajarg 'akan 'anakh sendirinja, Sâjarglah Huwa 'akan mutakhij. 'Ijalah merg'enang perupâ'anku, Dan merg'enang tûbohku dan badanku, Bahuwa kâmiij duli jarg senij.

8 Simânusija, gnep harinja 'itu Seperti rompot pâdang, sabagitu Berbûnga 'ija sampej ka'adjal. Tarkâla 'ârgin kena kapadânya, Tijâda lâgi bârang kawasânja, Tampaknja lâgi tîda terkenal.

9 Dan kamurâhan Huwa salamânja Di'âtas 'awrang mutakhij 'adânja, Dan sadâletnja 'itu bertatap Kapada 'anakh gûgu, sakalijan Jarg memaliharâkan perdjandjian, Dan 'ingat melakûkan titah gnep.

10 Didâlam sawrga Huwa menetapkan Sarg, dan karadjâ'annya delangkapkan Di'âtas mânusija dan thajwân. Pudjilah Huwa, hej Melâ'ikatnja Jarg kâmu melakûkan kalimatnja, Hej pabalâ-

wan, jarg dengar fermân.
11 Pudjilah 'akan Huwa hej tantrânja, Jarg kâmu melakûkan gnep radlânja, Segala châdim 'Allah jarg besar. Pudjilah 'akan Huwa, hej kardjanja, Didâlam pertuwânan kawasânja: Hej djiwa, pûdji Huwa, bergamar.

MAZMÛR JANG KA CIV.

1 Hej djiwa, pûdji Huwa sabenar: Hej Huwa 'Allah, 'angkaw terbesar, 'Angkawlah pâkej subuhât, bagija, Dan perhijâsan dengan priij mulija. 'Ijalah 'ada berkalûborg trang Sapriij selimot jarg taperagang: 'Ijalah membentangkan lângit gilang Seperti sakulambu jarg gomilang.

2 Jarg tingkat 'andjong dâlam 'âjer dras: Jarg merg'adâkan 'âwan jarg lakas Mendjadi pedatinja berkakâlan: Jarg 'âras sâjap sâjap 'ârgin djalan. 'Ijalah mendjadi kan memegang Melâ'ikatnja 'akan 'arwâh grag: CHâdimnja 'akan 'âpij jarg bernjâla,

dengar fermân.

n Huwa hej tantrâja,

ûkan gnep radlâja,

ah jarg besar. Pudjilah

j kardjâja, Didâlam

âja : Hej djiwa,

a, bergamar.

ANG KA CIV.

dji Huwa sabenar:

'argkaw terbesar,

uthâr, bagija, Dan

mulija. 'Ijalah 'ada

aprij selimot jarg

embentargkan langit

mbu jarg gomilang.

dâlam 'âjer dras:

n jarg lakas Men-

lan: Jarg 'âas sâ-

'Ijalah mendjadi-

amja 'akan 'arwâh

a 'aprij jarg bemjâ-

la,

la, Jarg bowat kahendahnja sedekâla.

3 'Ijalah per'âlaskan bûmi gnep Di'âtas

pelâpikhnja bertatap, Djânganlah 'itu bim-

barg salamânja, Tetâpi tinggal had kakal

'adânja. Kawtûdorg dija dergan tûbir

grang Seperti dergan kâjin teragang:

Segala 'âjer sudah berdirijan Di'âtas

marguw bûkit sakalijan.

4 Sebab nistâmu jarg terlâlu kras Samowa

'itu berlarijan dras, Sebab gûrohmu jarg

babûnji sârgat Segala 'itu pawn berbârgat

bârgat: Nâjikhlah bûkit bûkit jarg tergrakh,

Tûronlah lembah jarg deperdjadjakh,

Kapada tempat 'itu samowânja, Jarg 'arg-

kaw per'âlaskan kapadânja.

THEH I.

5 Kawtâroh perhinggâ'an dan tepi,

Jarg tida kalargkâhan safaprij: Tijâda 'ija

'itu klakh kombâli Menûdorg mûka bûmi

safakâli. Jarg sûroh mâta 'âjer hilir trus

Dipâhakh pâhakh dergan bânjakh prus, Sa-

hingga 'ija lâludân berdjâlan 'Antâra

bûkit bûkit berkakâlan.

6 'Ijalah permînamkan safegrah Segala

thajwân pâdarg jarg lelah: Dan kalidej

dihûtan salamânja 'Awlehnja 'itu pâdam

dahagânja. Dekat segala 'itu djûga klakh

Berdûdoth bûrong langit dan bergrakh,

Jarg hinggap sini sâna di'antâra Segala

dâhan, sambil brij sawâra.

7 Dan deri dâlam 'andjong jarg punoh

Dediriskannja gûnorg jarg togoh: Dan

deri pada bowah per'ûfahmu Bumimu de-

kinjangkan dan tânahmu. 'Ijalah berton-

djangkan rompot grang Kapada thajwân

pâgi dan petarg, Dan sâjor 'akan gûna mâ-

nufija, Dan bûmi membrij rawtij pada dija.

8 Dan 'âjer bowah 'angawr jarg premej

Sukâkan hâti 'awrang, brij ferej Mukâ-

nja deri minjakh jarg mulija: Dan rawtij

jarg tagâpij mânufija. Segala pohon kâjuw

Tûhan Huw Mendjadi kinnjang, lagi ber-

Q 2

djomuw,

djomuw, Segala pohon 'araz, tanaman-
 nya Di'atas Libanawn, jarg gunongannya.
 9 Dimana bûrong jarg kitjil besar Ber-
 sârang sini sana, dan gamar: Kapada bû-
 rong lakhlak jarg peggahnja 'Lsanawbar
 'itu tempat, dan rûmahnja. Segala gûnong
 tinggij dan togoh Kapada rûsa, kidjarg
 jarg kaloh: Dan kârang kârang 'itu perlin-
 dôrgan Palandok sakalijen, dan lurôrgan.

Theh II.

10 'Ijalah mendjadikan bulan trag Ka-
 pada mâsa jarg tertantu grag: Dan mata-
 hârij merg'enal djalannya, Larinja, lagi-
 pawn kamasokannya. 'Argkawlah djuga
 menitahkan klam, Sahingga djâdi mâlam
 dan saram, Jarg didâlamnja 'itu pergi da-
 targ Samowa Hajwân rimba dan binatarg,

11 Segala sînga mûda, jarg daruw Merg-
 hendakh rampas bârang jarg temuw, Dan
 hendakh mentjahârij makânannya, Dan deri
 sibakh 'Allah pawn 'ompannja. Tatkâla ter-

bit matahârij trag, 'Ijalah njah dirinja ka-
 sabrang, Dan 'ija 'itu djongkang, bersem-
 bûnji Dirinja dâlam garonggognja sùnji.
 12 Tatkâla 'itu mânusia grag Kaluwar
 pada pakardjâ'an trag, Kapada perhu-
 mâ'an sampej mâlam, Menûrut Hâdjat
 sakalijen xâlam. Já Huwa, brapa 'indah
 dan besar Perbowâtanmu 'itu terchabar?
 Kawkardja 'itu degan bitjarâmu, Punoh-
 lah bûmi degan gnep bendâmu.

13 Lawûtan 'ini luwas dan besar Se-
 langnja; dan disana bergamar Sulôran,
 jarg tijâda kabilârgan, Hajwân kitjil
 besar pawn bernanârgan. Disana djalan
 kapal kapal dras, Dan Lewijâtan jarg terlâ-
 lu kras, Jarg 'argkaw merupakan 'akan
 mâjin Dâlamnja, ferta degan 'ikan lajin.

Theh III.

14 Sakalijennja 'itu mendjeling, Tengâ-
 doh kapadâmu prij henig, Sopâja 'arg-
 kaw membrij kapadânya Makânan mâ-
 sing

ng, 'Ijalah njah dirinja ka-
ja 'itu djogtag, bersem-
lam garonggonja sunji.
manusia grang Kaluar
n trang, Kapada perhu-
alam, Menurut hadjat
Ja Huwa, brapa 'indah
tanmu 'itu terdhabar?
an bijaramu, Puncu-
an gnep bendamu.
luwas dan besar Se-
bergamar Suloran,
an, Hajwan kigil
angan. Disana djalan
n Lewijatan jang terlâ-
w merupakan 'akan
a dengan 'ikan lajin.

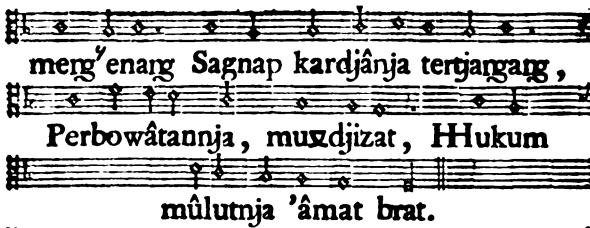
III.
mendjelig, Tergâ-
enig, Sopaja 'ang-
nja Makanan ma-
surg

sing pada kotikânja. Padânja 'itu djika
'angkaw brij, Klakh 'ija pûngut 'itu sapa-
prij: Tatkâla 'angkaw bûka taggan brian,
Klakh 'ija kinnjang degan kabajikan.
15 Tatkâla 'angkaw bûni merabut Hadl-
retmu, maka 'ija terkadjut; Tatkâla 'ang-
kaw 'ini 'ambil bâwa Nafasnja, maka 'ija
pûtus njawa, Dan 'ija pûlang kalubuh
punoh. Tatkâla 'angkaw sûroh Rôth togoh
Berdatang, maka 'ija de'adakan, Dan lâ-
kuw bûmi bâruw dekdjâkan.
16 'Adalah mulijamu jang kamal, Já
Huwa, salamânja berkakal: Tjitâlah Hu-
wa, dan gamar kirânja Kapada perbowâ-
tan dan kardjânja. Tatkâla 'ija pandang
sabenar, Buminja 'itu gompah gomitar:
Dan 'ija kena gûnong bârang kâla, Klakh
'itupawn ber'âsap dan bernjâla.
17 Didâlam kahidôpan 'aku klakh Ber-
njâni bagi Huwa jang 'Elthakh: Bermaz-
mûr pada 'Allah sasapâgi, Sedang 'akulah

'ini 'ada lâgi. Perg'irâ'anku 'akan dija
gnap Klakh 'ada mânis 'amar, dan fedap:
Klakh 'aku berfukâkan sendiriku Kapada
Huwa, jang 'ilah bagiku.
18 Segala 'awrang jang berdawfa klakh
Dehâbis deri bûmi, dan tergrakh,
Dan fâsîth 'akan hilang. Hej djiwâku,
Pudjilah 'akan Huwa kawasâku.

M A Z M Ū R J A N G K A C V.

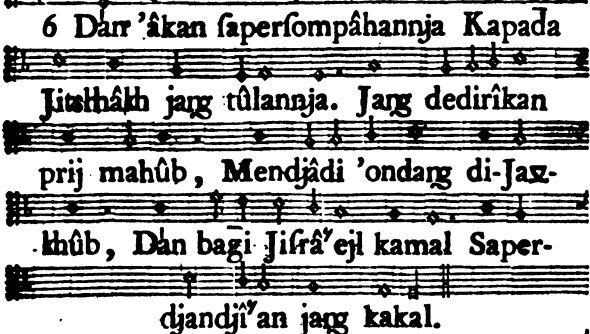
1 Bâjiklah 'awrang pûdji Huwa, Dan
menjebut namânja djuwa, Hendakhlah
pâgi dan djimah Njatâkan, pûdji, dan
menggah Perbowâtannja jang benar
'Antâra bâla jang besar.
2 Njanjilah kâmu klakh baginja, Maz-
mûrlah, 'utjaplah pudjinja, Katâlah
dengan meng'enang Sagnap kardjânja ter-
gjang. Tahsil namânja: brij gamar,
Penonut Huwa jang benar.
3 Siditlah Huwa dan sizemja: Menon-
rutulah trang hadlretnja. Hendakhlah kâmu
megg-

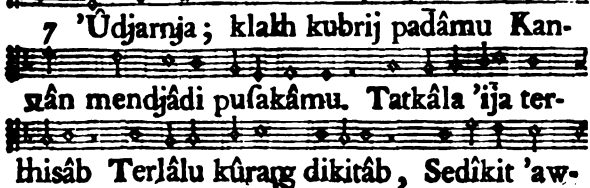

 merg'enang Sagnap kardjânya tertjangg,
 Perbowâtannya, musdjizat, HHukum
 mûlutnja 'amat brat.

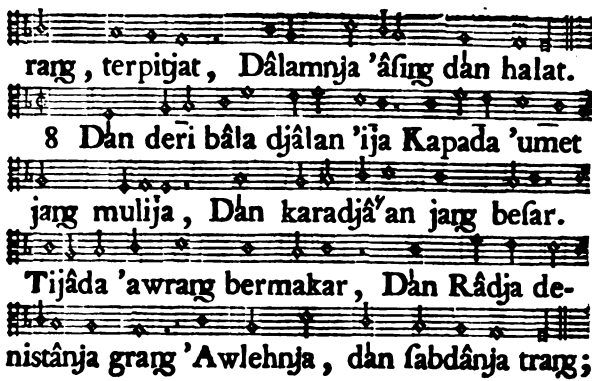
4 Hej 'ánakh 'Ibrâhîm tûlannya, Hej 'â-
 nakh Jazkhûb piléhannya. 'Ijalah Huwa dan
 'Ilah Kapada kâmi jang lemah, Dan disa-
 lûroh bûmi gnâp HHukumnja lâku dan tatap.

THEH I.

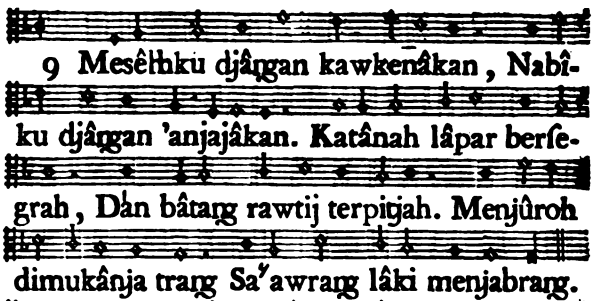

 5 'Ijalah merg'enang djandjinja Jang sa-
 lamânya dedirinja, Fermân jang sudah
 terpasan HHad ribu pâpu dibadan: Dan
 'âkan khawlnja jang khadîm Ter'agg-
 kat degan 'Ibrâhîm,

 6 Darr 'âkan saperfompâhannya Kapada
 Jitthâkh jang tûlannya. Jang dedirikan
 prij mahûb, Mendjadi 'ondang di-Jaz-
 khûb, Dan bagi Jifra'ej kamal Saper-
 djandji'an jang kakal.

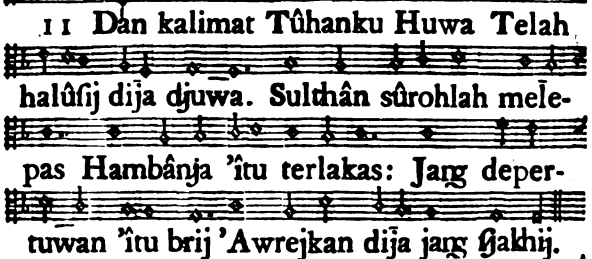

 7 'Udjarnja; klakh kubrij padâmu Kan-
 zân mendjadi pufakâmu. Tatkâla 'ija ter-
 hisâb Terlâlu kûragg dikitâb, Sedikit 'aw-

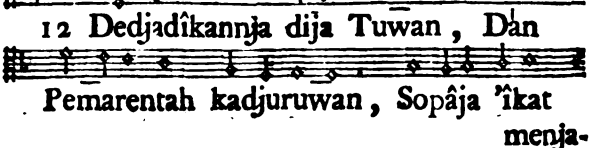

 rang, terpitjat, Dâlamnja 'âsing dan halat.
 8 Dan deri bâla djâlan 'ija Kapada 'umet
 jang mulija, Dan karadjâ'an jang besar.
 Tijâda 'awrag bermakar, Dan Râdja de-
 nistânja gragg 'Awlehnya, dan sabdânja tragg;

THEH II.

 9 Mesêhku djâgan kawkenâkan, Nabî-
 ku djâgan 'anjâkan. Katânah lâpar berfe-
 grah, Dan bâtag rawtij terpitjah. Menjûroh
 dimukânya tragg Sa'awrag lâki menjabrâg.

 10 Terdjuwal Jûsuf djâdi sâja, Jang
 'awrag sudah merg'anjâja Kakinja dâlam
 pâsong glij, Terantej degan sabesij,
 HHad dâtag mâsa perkenan, Jang
 Huwa sudah berpasan,

 11 Dan kalimat Tûhanku Huwa Telah
 halûsij dija djuwa. Sulthân sûrohlah mele-
 pas Hambânja 'itu terlakas: Jang deper-
 tuwan 'itu brij 'Awrejkan dija jang Gakhij.

 12 Dedjadikannya dija Tuwan, Dan
 Pemarentah kadjuruwan, Sopâja 'ikat
 menja-

menjalak Parghulu tûrut nafsu klakh,
Dan membîdjakkan perbudij Pena-
tuwahnja dinegrij.

THEH III.

13 Jisrá'ejl dátang komedijen Ka-Mitsir,
Jazkhûb demikijen Berdagang dâlam tâ-
nah Hâm. Debrinja khawmnya jang khi-
jâm Ber'ânakh râmej, djâdi kras Pawn
deri mûloh jang padas.

14 Dan 'ija bâliklah hatinja, Sahingga
maka debintinja Balanja dagang dan halat.
Sahingga 'ija sajapat Tipûkan, degan
bermakar, Hambanja 'itu jang benar.

15 Menjûroh Mûsaj jang hambanja,
Dan Hârûn mutsthafaj fertanja. Jang
meng'adâkan sajapat Segala tanda muz-
djizat 'Antâra 'awrang jang khijâm Didâ-
lam sagnap tânah Hâm.

16 Sûrohlah 'ija dátang mâlam, Sa-
hingga dekalamkan sâlam: Dan kadu-
wânya memegang Fermannya pâgi dan

petang. 'Ajernja djâdi dârah dras: 'Ikan-
nja mâti dan lemas.

THEH IV.

17 Tânahnja melimpahkan kâtakh,
Hhad dâlam bilikh dan tarâtakh Segala
Râdja jang besar. Fermânlah 'ija sâbe-
nar, Tabûhan dátang kanegrij: Dan
tûma pada gnep tepij.

18 Hûdjannya 'itu djâdi rambon, Dan
njala 'âpij jang bertambon. Palûlah 'ija per-
belâ Pôhonnja 'angawr dan 'ârâ. Bilâlang
dátang pada bâb, Karidikh úda terthisâb.

19 Jang mâkan hâbis tombôhannya, Dan
behkan bowah parûnannya. Palûlah 'ija
degan prang Sûlorgnja, hûlu sizet grang.
Dan tambang dija salakas Membâwa
pejrah dan 'amas,

20 Sa'awrang tijadâlah rontoh Di'anta-
ranja, 'ataw fontoh. Sukâlah 'awrang Mitsir
glakh, Tatkâla 'ija berdjadjakh; Sebab 'âtas-
nja gomitar Telah berlâkuw dan tjabar.

THEH V.

Theh V.

21 Bentanglah 'ija sâtu 'âwan, Mendjâdi
rûdong pada kâwan, Sawâtu 'âpij jang brij
trang Kapada mâlam dan petang. Mintâlah
'ija, dan belaj Segrah berdâtanglah salwaj,

22 Kinnjangkan dija dangan bârang Raw-
tinja lântig. Batu kârang Terbûka, 'âjer
jang hening. NGâlirlah pada tempat kring.
Kenanglah 'ija jang khadim Fermân-
nja 'âkan 'Ibrâhîm.

23 Bagitu 'ija dangan sûka Menambang
khawmnya bersalûka, Dan piléhannya jang ga-
mar Membrij CHalâjikh jang besar, Sahingga
'ija memegang Tânahnya sûfah 'umet grang.

24 Sopâja 'ija palihâra 'Ondargnja dangan
berbitjâra, Dan menongguwij sabenar Ti-
tahnja 'itu jang besar. Terpûdji Huwa di-
sâbil, Jang memegang sagnap tahlîl.

MAZMŪR JANG KA CVL.

1 P Udjilah 'âkan Huwa klakh, Ba-
huwa bâjiklah 'Elhakh, Mûrahnja sala-

mânja djuwa. Sijâpa 'ûjap dan tâwîl
Segala kalebêhan Huwa? Dan perdeggar-
kan gnâp tahlîl?

2 Bagija 'awrang 'ixtikhâf, Dan palihâra
trang 'intsâf: Jang bersadâlet dimukâmu.
Kenanglah grang hambâmu châts, Jâ Huwa,
tûrut saradlâmu, Kondjôngij 'âku brij châlâts.

3 Sopâja 'âku lihat trang Bâjiknja pilêhan-
mu grang: Sopâja tûrut châlîthahmu Ham-
bâmu sûka dan gamar: Dan dangan khif-
met ditânahmu Tahlîlku pawn deperbesar.

Theh I.

4 Berdawâ kâmiij dimachlûkh, Ber-
bowat sâlah dan fusûkh, Dangan bapaku
kapadâmu. Nejnethku mawjang di-Mitsir
Tijâda 'arti gnâp kardjâmu Jang ka-
tjanganngan, dan dzikir,

5 Tijâda 'ija meng'enang Mûrahmu bâ-
njakh terpegang: Dilâwut KHolzum jang dur-
hâka Tetâpi 'ija melepas Sebab namânja
fabelâka, Maxlûmkan kalebêhan kras.

6 Nistálah 'ija mendjeling, Sahingga lá-
wut djádi kring: Merghentar dija pada
dálam, Saprij diguron jang sakuw. Le-
paskan menubus khawm sâlam Pawn
deri tângan persaturuw.

7 Segala 'âjer jang sabakh Menûdong
mûsoh jang djadjakh: Tijâda tinggal sa-
'awragnja. Klakh maka 'ija disabil Per-
tjâja fermân dan 'ondargnja: Dan sudah
njânji bertahlíl.

Theh II.

8 Lupálah 'ija safegrah Perbowâtannja
jang terghah: Tijâda nanti sakhadlânja. Tetâ-
pi 'ija 'ingin grang Dipâdang Tijah, de-
tjawbânja 'Ilahnja dâlam guron trang.

9 Padânja 'Allah brij dozâ: Tetâpi kî-
rim sawabâ, Sakakurûsan kapadânja. Dagg-
kejlah 'ija berdjomuw Kapada Mûsaj di-
tantrânja, Dan Hârûn jang mukhadas Huw.

10 Terbûka tânah menalan 'Abiram,
Datan bertaman. 'Anguslah 'âpij disidarg-

nja Njalâkan fâgikh jang tagar. Di-Haw-
rejb lembuw detuwargnja, Menjom-
bah dija merghthabar.

11 'Ubahkan thormat 'Allah trang Men-
djádi rûpa lembuw jang Memâkan rom-
pot. Dan lupâkan 'Ilah Muchalits jang
benar, Jang di-Mitsir telah kardjâkan
Babrapa tanda jang besar.

Theh III.

12 Lupâkan bânjakh kardja sâam Jang
hajangrat pada tânah Hâm: Perkâra hajbat
dan mulija Desifij lâwut KHolzum trang.
Sebab fermânnja hendakh 'ija Membina-
sâkan dija grang;

13 Tetâpi datanglah Mûsaj, Pilêhan Hu-
wa, mutsthafâj, Berdirij pada penatâfan,
Membâliikh kahargâtan gram, Sopâja djâ-
ngan kabalâfan Merûfakh dija mer'atam.

14 'Ijâlah merghinâkan grang Tânahnja
kadendâman trang: Dan tida trima gnâp sab-
dânja. Tetâpi sùgut bermakar Didâlam
R chej-

chejmah : sawarânja Tijâda 'ija menengar.

15 'Angkatlah 'ija sapunoh Târgannja 'â-
kan meroboh Samowa dâlam pâdang Tijah:

Dân merontohkan menjerej Benehnja dâ-
lam bâla sija Kapada tânah terpasej.

THeh IV.

16 Degan Bazal Pezawr lekat Marika
'itu mâkan brat Perfombah pada 'awrang
mâti. Merg'ûfikh Huwa berpadas, Sahing-
ga morka delihâtij, Sijâfat 'itu bertatas.

17 Klakh berdirilah Pinelhas 'Adâkan
Hukum 'âmat kras, Sijâfat 'itu tertagablah.

Padânja 'itu terhisâb Zadâlet, sampej
bersifahlah Sawâtu bangsa jung muhâb.

18 Desifij 'âjer Meribâ Demorkâ'inja,
brij belâ Kapada Mûsaj kârna dija. Sebab
'ijâlah memadas Njawânja; hingga lan-
tjar sija Katânja degan bibir dras.

THeh V.

19 Tijâda binasâkan grang CHalâjih,
jang Huw kata trang. Tetâpi tjampor

deggan bâla, Ber'âdjâr kardja jang halat.

Berbakhti pada gnap Berhâla, Padâ-
nja 'itu sadjurat.

20 Dâ 'ija sudah menghabis 'Anahnja
pada jang 'Iblis. Menompah dârah sedekâla
'Anahnja, dan sagnap beneh Kapada han-
tu dan Berhâla Kangân telah terfombileh,

21 Sahingga hûtag dârah klakh Lûmor-
kan tânah dan djadjakh. Dâ 'ija menedjis
dirinja Sebab kardjânja dan zinâ, Dâ
'awleh djâhat pakartinja, Perg'usa-
hânja, dan hewâ.

22 Klakh maka hângat morka Huw
Melâwan khawmnja jang djomuw, Hlad
pufakânja degilinja. Tertûmang 'ija terfa-
rah, 'Âtasnja 'itu pembingjinja Pawn de-
purtuwan degan gah.

THeh VI.

23 Tergâgah 'ija, tersapuw, Terindah
bâwah persatruw. Terbantôn 'ija bânjakh
kâli, Tetâpi bitjarânja brat Pâhitkan 'Allah
Huw

Huw kombáli, Ter'angor 'awleh penjafat.
 24 Tiliklah 'ija penjafat, Jagg ka-
 padanja terlatak, Dan dengarlah peg'a-
 duwannja. Dan meng'enagglah khawl
 kakal, Menurut gnap kamurâhannja Jagg
 bânjakh, dengan berfahal.

25 Dan membrij rahmet dan betah Di-
 muka penâwannja gah. Lepaskan kâmiy deri
 bâla, Sopâja kâmiy perbesar Namâmu sùgij
 sedekâla, Meng'utjap tasbith dan hbar.

26 Terpûdji Huwa, jagg kafil, 'ilah 'aw-
 ragnja Jisrâ'il, Kakal dan sampej salamâ-
 nja, Bejarlah bâla berjakhin Berkâta dengan
 gnap sukânja; 'Aminlah, haleluw, 'âmin.

MAZMŪR JANG KA CVII.

1 **P**udjilah 'âkan Huwa, Jagg bâjik
 terkenal, Kamurâhannja djuwa Tataplah
 dan kakal. Bâjiklah kâta trus Tubûsan
 Tûhan Huwa, Jagg sudah detubus
 Pawn deri mûloh djuwa.

2 **K**hawm deri timor bârat, Jagg sudah

terkarah, Dan deri lâwut sârat, 'Awiâra
 jagg lemah. Jagg sudah berfahat Didâlam
 padang Tijah: Jagg tida mendekat
 Negrinja jagg mulija.

3 Lâparnya derasnja, Dahâga lagi krat,
 Tersibokhlah djiwânja Terlâlu 'amat brat.
 Dan 'ija berdozâ Didâlam kafasâkan,
 Huw banton dibelâ Segala kapitâkan.

4 Dan mendjâlanakan dija Didjâlan jagg
 benar Pawn kanegrij mulija, Padûdokh
 terlthabar. Brij 'awrag pûdji grag Mûrah-
 nja hâdap Huwa, Kardjânya tertjagang
 Menghâdap 'insân djuwa.

5 Jagg meng'innjangkan njâwa Dahâga,
 memunoh Lâparnya, brij tertâwa, Dan
 bâjik jagg togoh. Jagg dûdokh pada klam
 Dan bâjarg mawt, ter'ikat Dan lagi ter-
 saram, Besij persâkit dikat.

Theh I.

6 Sebab dedurhakânja Kapada gnap na-
 haj, Dan lagi degugjannya Bigjara 'El'asellaj.

Derindahkannya trag Hatinja jang kabrá-
tan: Penûlong disabrang Tijada kadapâtan.

7 Didâlam kafasâkan Terijakh 'ija kras,
Dan deri kapitjâkan Jang Huwa mele-
pas. Jang tambarg deri klam Dan bâ-
jang mawt 'umatnja, Mentjârikh degan
tram Segala perg'ikatnja.

8 Brij 'awrang hâdap Huwa Memûdji
nizmet trag, Dan hâdap 'insân djuwa
Kardjânja tertjargarg. Segala pâpan kras
Timbâga jang pitjahkan, Besij jang meng-
gatas, Pang'antjing jang pâtaahkan.

9 Dan deri durhakânja, Djâlanja jang
safat, Sâlahnja, dan dawsânja Jang sar-
sar pawn terkrat. Djiwânja 'itu glij Makâ-
nan sakalijan, Dan sampej katepij
Kapintu kamatijan.

10 Didâlam kafasâkan Terijakh 'ija kras,
Dan deri kapitjâkan Jang Huwa melepas.
Kirimkan fermân thath Dan menjombuhkan
dija, dan deri persafakh Lûputkan mânusija.

11 Brij 'awrang hâdap Huwa Memûdji
nizmet trag, Dan hâdap 'insân djuwa
Kardjânja tertjargarg. Persombah sombi-
leh, Bersûrakh, brij pudjijan, Dan bilang
terlebeh Kardjânja sakalijan.

THEH II.

12 Dilâwut jang berlâjer, Dikapal jang
katar, Dan bowat 'âtas 'âjer Nijâga jang be-
far, Marika 'itu trag Melihat kardja Hu-
wa, Kardjânja tertjargarg Di'âtas tûbir djuwa.

13 Tatkâla defabdânja, Berdirij ribut
kras, Jang 'awleh kawasânja Tinggikan
'ombakh dras. Kalângit nâjik grang, Ka-
tûbir tûron 'ija: Djiwânja tertjargarg,
Terhangjor, djâdi sija.

14 Marika 'itu linggang Meng'ujong,
dengan prij Jang mâboth, dâlam tinggang
Hilanglah gnep budij. Dan 'ija berdozâ
Didâlam kafasâkan, Huw banton di-
belâ Segala kapitjâkan.

15 'Ijalah pertedohkan THûfân dan ri-
but

but kras, Berdijam terobohkan Galom-
 bag 'amat dras. Dan 'ija bergamar Sebab
 telah tedôhan, Terhentar dibalhar
 Kapada pelabôhan.

16 Brij 'awrang hâdap Huwa Memûdji
 nizmet tragg, Dan hâdap 'insân djuwa
 Kardjânya tertjaggag, Tunggikan dija,
 gah Didâlam sidang bâla, Pertuwah,
 Pegg'arah, Tahlilkan sedekâla.

THEH III.

17 Sûrgejnja djâdi gûron, 'Ajernja jang
 hening, Pangûran 'âjer tûron Mendjâdi
 tânah kring. Dan tânah bâjik gragg Men-
 djâdi pagarâman, Sebab djâhatnja tragg
 Padûdoh dihalâman.

18 Dan gûron de'adâkan Talâga 'âjer
 bah, Dan tânah kring pawn 'akan Pangû-
 ran jang terгах. Disâna 'ija brij Berdû-
 dokh 'awrang lâpar, Menjûfokh sanegrij
 Mendjâdi tempat kâpar.

19 'Jâlah perhumâkan Dufonnja, tâ-

nam gragg, Pôhonnja 'angawr 'akan Brij
 bowah, Hâtsil tragg. Dan 'awleh berkat
 Huw Bânjahnja dedârargkan, Binâtarg
 jang temuw Tijâda dekûrangkan.

20 Dan 'ija berfasâtan Tertondokh 'aw-
 leh pragg, TLulâmet, kadjahâtan, Dan
 dûka jang tjaggag. Mengûtja, perfasat
 Dermâwan kakenâlan, Ditampat sùnji
 krat, Dimâna tida djâlan.

21 Miskin klakh detinggikan Pawn deri
 gâgah, pragg, Rûmahnja dedjadikan
 Seperti kâwan tragg. Dan 'awrang jang
 benar Melihat 'itu, sûka: Terâpi jang
 makar Mûlumnja tida bûka.

22 Sijâpa bidjalk? 'ija Menjimpan 'ini
 gragg: Dan timbagg prij mulija
 Mûrahnja Huwa tragg.

MAZMŪR, JANG KA CVIII.

1 Hâri bejra pawn sadija, 'Akan njâ-
 nji, permulija, 'Akan bermazmûr njanji-
 'an, Jâ 'Ilahku, brij pudji'an, Berdjagâ-
 lah,

lah, hej dindiku, Serta degan kijapiku.
 'Aku 'akan djaga salisej Pada pagi
 hârij jang premej.

2 Já 'Ilahku, dâlam bâla 'Aku padji
 sedekâla, 'Aku bermazmûr bagimu Dâ-
 lam 'umet brij pudjimu. Kârna gnap ka-
 murâhanmu, Lâgipawn kabenâranmu
 Sampej pada lângit jang bakhâ, Sampej
 'âwan dâlam 'âdarâ.

3 Meninggikanlah dirimu 'Âtas lângit
 dan bumîmu, Melepaskan kekâfehmu,
 Sahutilah grang 'awlehmû. 'Allah bafer-
 mân bagiku; Bangkit râwanlah hatiku,
 Klakh kubâgij gnap Sjikem tamar: 'Ukor
 lembah Sukawt jang tagar.

Theh.

4 Sakalijen mânusija Djilsâd, 'aku pû-
 nja dija, Lâgi 'aku 'ini pûnja Gnap Me-
 nasje dan fukûnja. Dan 'Efrajim kawasâ-
 ku 'itu rizet kapalâku: Lâgipawn Jehûdâ
 'itu klakh Penjûratku 'ondang degan khakh.

5. Hânja Maw'âb 'itu sâkej Safahârij
 jang kupâkej, Lâgi bâtil pembasôhan:
 Ka-'Edawm jang kabunôhan 'Aku tjam-
 pakhlah bagiku Kâfut kâki sendiriku.
 Kârna 'awrag 'awrag Filistin 'Aku
 klakh bersûrakh, dan jakhân.

6 Sijapâtah grang kirânja Bâwa 'aku ka-
 kawtânja? Sijapâtah klakh merghantar
 'Aku ka-'Edawm sabantar? Tijadâkah
 'angkaw dija, Jang membowang mânu-
 sija? Jang tijada pergi menjarang Menjer-
 tâ'ij tantarâku prag?

7 Brilah pada kâmiij bantu Deri pîjakh
 jang tertantu: Kârna tûlog mânusija
 'Ada sija dan sunija. Degan 'Allah kâ-
 mij bowat Kardja jang perkâsja, khowat:
 'Ija klakh merg'irikh, melemas Mûsoh
 kâmiij jang terlâlu kras.

MAZMŪR JANG KA CIX.

1, **I** Lah tahlilku jang mulija, Djangan-
 lah dijam berfunija. Sebab jang fukih meng-
 'argâ.

w'ab 'itu sákej Safahárij

Lági báil pembasóhan:

g kabundóhan 'Aku gam-

u Káfut káki fendótu.

g 'awrang Filistin 'Aku

súrath, dan jethán.

ng kiránja Báva 'aku ka-

árah klakh meghantar

habantar? Tipadákah

ng membowag mánu-

ergi menjarag Menjer-

ráku prang?

mij bantu Deri píjah

árna túlog mánujija

ja. Degan 'Allah kl-

ng perkája, khowat:

h, melemas Múloh

terlálu kras.

ANG KA CIX.

jang mulija, Djangan-

Sebab jang fúlih meng-

ngá-

'argákan Múlutnja bóhong, dan katákan
Serráku deggan lidah krat, Dan dusta
jang terlálu brat.

2 Degan katánja kabintijan Kuliling
'aku faharijan Samená 'ija prang ferráku.
Láwanja bálas fatijáku: Tetápi 'aku di-
belá 'Adálah masjghúl berdogá.

3 'Atasku pawn detaggonginja Babrapa
djáhat dan binginja, Membálas káféh
dan fatija. 'Angkatlah fáfíth 'atas dija
HHákimnja, dan bejarlah grang Sje-
thán berdirij dífabrang.

4 Bejarlah 'ija dekirákan Degan fusúh-
nja, dan 'adákan Pemohónannja 'akan
dawfa. Harinja kúrag bersantawfa:
Bejarlah 'awrang lájin grang Merg'am-
bil parentahnja trang.

5 Dan Brij 'istrinja djádi djanda, Dan
sakalijen 'ánathanda Pijátu, dan kasíni
sána Kombára, sambil berdiwana,
Mengárij rawtij dan thabakh Ditampat

rúfakh dan fáfakh.

6 Bejarlah 'awrang jang punjánja Hú-
tangnja merabut hartánja, Dan 'awrang
'asing rampas súfah. Sa'awrang djangan-
lah ber'úfah Menjájag dija, dan rathim
Kapada 'ánakh jang jatim.

THEH I.

7 Tompaslah gúgu dan giginja, Há-
puslah náma fendórinja Kapada púpuw
dan bangsánja. Bejarlah sálah, jang
bapánja Berbowat, 'itu terkenang Ka-
pada Túhan Huwa grang.

8 Djanganlah meghápuskan dawfa 'Ibú-
nja, djangan brij santawfa. Bejarlah 'itu san-
tijáfa Merghádap Huwa jang kawáfa: Bejar-
lah 'ija menabas Pegg'irgátannja tertakas.

9 Sebab tijáda 'igat 'ija Berbowat múrah
dan fatija, Tetápi hambat jang kasijan, Fa-
khir, dan miskin fakalijan: Dan 'akan
mematikan jang Hatinja púsang terjangang.

10 Sedang dekáféh kútokh lúja, Brij 'itu men-

mendatāngij dija: DJāwohlah berkat sendiri-
nja Jarg tīda dekahendakīnja. Dān pākej
kūtōkh sapunoh Seperti bādju jarg togoh:

11 Brij 'itu māfōkh kahatīnja Seperti 'ājer
mīnjakh prīnja. 'Adālah 'itu pakejannja,
Jarg kalubōngij gnap badannja, Membā-
bat dija fatjapat, Seperti sābokh malekat.

12 Brij 'ini deri Huw Tūhanku Men-
djādi 'ūpah pelāwanku, Jarg kātā djāhat
lāwan 'aku. Jā Huwa Tūhan, dān 'asā-
ku, Lakūkan hālku jarg benar, Sebab
namāmu jarg besar:

THEH II.

13 Sedang kamurāhanmu bājik Banton-
lah 'aku 'ini nājik. Sebab fakhīr miskin 'adā-
ku, Terlūka hātī dālam 'aku. Dān 'aku ber-
djadjakh saprij Bersīngit bājang jarg senij:

14 Kupūsiḡ sāna dān kamārij Saprij bi-
lālang saḡahārij. Lūtutku 'itu dūjōng rāsā
Letehnja deri berpowāsā, Dāgingku kali-
hātān trus, Gūmōkhnja hīlang, djādi krus.

15 Tetāpi 'aku kajelā'an Bagīnja lāgi
-kajutjā'an: Klakh 'aku njāta kapadānja,
Klakh 'ija grakhkan kapalānja. Tūlonglāh
'aku, jā 'Ilah: Lepaskan 'aku, brij legah.

16 Sopāja 'awrang tāhu tāngan, Jarg
bowat 'ini katjargāngan: Dān bārang 'itu
jarg, jā Huwa, Telah kawntelakūkan
djuwa. Brij dija meng'utōkij gragg, Dān
'angkaw memberkātij trang.

17 Brij dija bāngon dān bermāluw, So-
pāja 'aku sūka, lālu Brij pelāwanku
kena pākej Sājib, kalubōngij dān memā-
kej Kamaluwannja, jarg sagnap Sa-
prij selīmot bertatap.

18 Mōlutku 'akan pūdjī Huwa, 'An-
tāra 'awrang bānjakh djuwa Klakh 'aku
mentahlīlkan dija. Sebab difāblah mis-
kīn 'ija Berdirij 'akan melepas Jarg
dehukumkan dergan kras.

MAZMŪR JANG KA CX.

I F Ermānlah Huwa pada jarg Tūhan-
ku:

ku: Dúdothlah dikánanku bertatap,
 Sahingga 'áku târoh pelâwanku
 Satrûmu 'ákan lâpikh kâki gnap.
 2 Klakh Huwa mengg'irimkan tjangandâ-
 kan Sizetmu deri TSijawn terlakas,
 Sabdânya; hendalh 'angkaw deradjâkan
 'Antâra satruw kâmu jagg padas.
 3 Sahâdja khawmmu dizemân tantrâmu
 Klakh pâkej perhijâsan jagg khudus:
 Dan deri rahim fadjar kapadâmu
 Klakh terbit 'ombon djadi'anmu trus.
 4 Sompahlah Huwa deggan katogóran,
 Dan tijadâkan 'ija berfâsal:
 'Imâm 'adâmu, túrut peng'atóran
 Hambâku Melkij TSedekh, had kakal.
 5 Mahâ besar Tûhanmu dikânanmu:
 Klakh 'ija djuga párang memigah
 Babrâpa Râdja 'awrang pelâwanmu
 Dihârij 'amárahnya jagg segrah.
 6 Klakh 'ija bowat 'intsâf dâlam bâla,
 Punôhij deggan bargej jagg tamar:

Klakh 'ija párang memigah kapâla
 Ter'angkat 'âtas tânah jagg besar.
 7 Dan deri dâlam sùngej pada djâlan
 Klakh 'ija mînom 'âjer bersegrah:
 Sebab 'itulah 'ija berkakâlan
 Meng'angkat kapalânya deggan gah.

MAZMŪR JANG KA CXI.

Klakh 'áku púdzi perbesar Tûhan-
 ku Huwa jagg benar Tahlûkan deggan
 gnap hatûku: Dirahasija jagg premej,
 Dan perhimpónan jagg bisej Segala
 tûlus jagg hindûku.
 2 Kardjânya Huwa terbesar: Jagg detja-
 hârij sabenar, Dan 'awrang menghendâkij
 dija. Kardjânya 'itu subulhât Dan perhijâ-
 san: sadalât Berdirij dan kakal mulija.
 3 Dekardjâkannya peng'enang Kapada
 sadjâjibnja trag: Meng'asijânij gnap
 'adânya. Jagg brij makânan pada jagg
 Menâkot dija: mengg'enang Djandji-
 nya pada salamânya.

S

Theb.

Theh.

4 Kapada khawmnya gnep kahar Kardjâ-
nja 'ija menchabar: Sopâja membrij kapadâ-
nja Pusâka 'umet memegarg. Perbowâtan-
nja 'itu trarg Benar dan hukum samowânya.

5 Sabdânya fatijâwan klakh Dan salamâ-
nja tertalakh: Benar betul sagnap 'adânya.
Balânya 'ija menubus: Dan menitahkan
prij khudus Djandjinja pada salamânja:

6 Namânja pawn khudus muhâb. Dan
hûlu hikmet terhisâb Takhijet Huwa
jang Tûhannya: Dan jang berbowat 'itu
grarg Padânja sakhal bâjik, trarg Tatap
kakal gnep pudj'annya.

MAZMŪR JANG KA CXII.

1 **B**Agija lâki demikijen Jang râkot
Huwa saharijen: Jang sùka sângat dipa-
sannja. Benehnja klakh perkâsja lûlus.
Dibûmi: pûpuw 'awrang tûlus Klakh
bawleh berakât tângannya.

2 Dan kakajâ'an harta dâlam Rûmah-

nja: sampej sagnap sâlam Tatap sadâlet
Tûhan Huwa. Trarg terbit dâlam kakalâ-
man Kapada tûlus tertanâman: 'Ijalah
sâjang, sâdil djuwa.

3 Bâjiklah lâki jang sudinja Brij pin-
djam: dengan sepertinja Delakûkannya
gnep kardjânya. Kakal tijâda 'ija bimbang,
Dan 'awrang sâdil klakh tertimbang Ter-
'iggat sampej salamânja.

4 Hatinja deri warta sija Tijâda tâkot:
hânja 'ija Togoh dan hârap pada Huwa.
Tidâkan tâkot gnep hatinja Jang tertalakh:
depandanginja Mûsohnja dan satrûnja djuwa.

5 'Ijalah hambur dan membâgij Hartâ-
nja pada miskin lâgi: Sadâlet Huwa sala-
mânja Depertatap deperdirikan: Tandokhnja
'âkan detinggikan Dengan babrapa mulijânja.

6 Jang fâsikh 'âkan lihat 'itu, Dan gûsar
sângat deri sîtu: Klakh 'ija kârat sigiginja,
Ter'anjor 'ija santijâfa: Klakh 'awrang fâ-
sikh berbinâfa, Dan ka'igginan dihatinja.

MAZ-

nap sâlam Tarap sadâler
 Trag terbit dâlam kakalâ.
 lûlus tertanâman: 'Ijalâh
 , sâdil djuwa.
 jang sudinja Brij pin-
 Sepertinja Delakukannya
 Kakal tjadâ 'ija bimbar, g,
 l klath tertimbang Ter-
 pej salamânya.
 arta sija Tjadâ râkot:
 dan hârap pada Huwa.
 hatinja Jang tertalâh:
 inja dan satrunja djuwa.
 dan membâgij Hartâ-
 : Sadâler Huwa sala-
 erdirikan: Tandoknja
 gan babrapa mulijânya.
 lihat 'itu, Dan gûlar
 ch 'ija kârat sigiginja,
 sa: Klath 'awrang fâ-
 ka'iginan dibeatinja.
 MAZ

MAZMŪR JANG KA CXIII.

1 Hendaklah kâmu mentahlil, Hej
 hamba Huwa jang 'atsil, Tahlilkan kâmu
 nâma Huwa. 'Adâlah nâma Huwa grang
 Sakârang kapudji'an trag, Dan sam-
 pej salamânya djuwa.
2 Dan deri mesrih jang serej, Kapada
 meghrib jang premej, Depûdji nâma Tû-
 han Huwa. Tunggilah Huwa, dan benar
 Di'âtas 'umet jang besar, Mulija
 'âtas lârigit djuwa.
3 Sijâpa kadapâtan grang Sabâgej Huwa
 'Allah trag? Jang dûdokh dâlam katig-
 gi'an, Dan jang kabâwah mendjeling; Di-
 dâlam lârigit jang hening Dan 'âtas
 bûmi kapudji'an.
4 Jang membargkitkan' dergan gah Mis-
 kin, jang hina, dan lemah Pawn deri
 duli dan sampahnja, Dûdokhkan dija difa-
 brag Dergan bargsjâwan jang menarg,
 Bargsjâwan khawmnja dan balânja.

5 Jang mendûdokhkan menatap Sapa-
 rampuwan mandul gnep Dergan sa'isij
 rûmah, 'âkan Mendjâdi 'ibuw jang besar
 Babrapa 'ânakh jang gamar, Dergan
 bersûka dan tjitâkan.

MAZMŪR JANG KA CXIV.

1 Atkâla deri Mitsir Jisrâ'il Ka-
 luwar: Jazkhûb deri khawm 'atsil, Jang
 lâjin bahasânya: Jehûdâ djâdi kafutji'an
 trag: Dan 'awrang Jisrâ'ejl pawn meme-
 garg Balâka parentahnja.
2 Jang lâwut lihat 'itu mendjeling, Ber-
 lârij: pûlârg Jardejn jang hening, Ber-
 'ondor kablâkarnja: Berlompat gûnong,
 bûfut, dan negrij, Seperti domba djan-
 tan, dan saprij 'Anakhnja dikandarnja.
3 Meng'apa 'angkaw sudah lârij dras,
 Jâ lâwut, Jardejn, pûlârg salakas Ber-
 'ondor kablâkarmu? Berlompat gûnong,
 bûfut, dan negrij, Seperti domba djan-
 tan, dan saprij 'Anakhnja dikandarmu?

4 Hej bûmi hendak 'angkaw gomitar
 Menghâdap Hadlret Tûhan jang besar,
 'Ilah Jazkhûb kawâfa. Jang 'ûbah bâtu
 kârang, 'âpij kring Mendjâdi mâta 'âjer
 jang hening, Talâga santijâfa.

da 'ija djâbat, berdjadjah: Tijâda karong-
 kongan Berbûnji. Brij 'awtasnja 'itu gnep
 Mendjâdi sabâgejnja, jang tatap
 Padânja berbohongan.

THEH.

MAZMŪR JANG KA CXV.

DArganlah pada kâmi, ja 'Ilah,
 Tetâpi kapadâmu brilah gah, Sebab be-
 nar mûrahmu Merg'apa klakh CHalâjikh
 difabrang Berkâta dergan gûnja dan pe-
 dang; Dimâna grang 'Ilahmu?

5 Hej sakalijen 'awrang Jisrâ'il, Hârap-
 lah pada Huwa jang kafîl: Prifejnja tu-
 lûngannja. Hej 'isij rûmah Hârûn, berto-
 goh Dan hârap pada Huwa sapunoh:
 Prifejnja bantuwannja.

2 'Ilahku 'ada dâlam sawrga trang, Dan
 'ija bowat sasawâtu jang Dekahendâkij 'ija.
 Berhâla 'itu pejrakh dan 'amas, Saperbowâ-
 tan târgan jang gatas Kapada mânusija.

6 Hej sakalijen 'awrang mutakhij, Hâ-
 raplah pada Huwa jang kafij: Tulûngan
 dan prifejnja. Klakh Huwa memberkâtij,
 meng'enang Jisrâ'eil, 'isij rûmah Hârûn
 trang, Berkâtij sabâgejnja.

3 Padânja mûlut dergan mâta grang,
 Tijâda 'ija tâhu kâra trang, Dan lihat bâ-
 rang mâfa: Telinga, lâgi hidong jang be-
 sar, Tijâda 'ija tâhu menengar, Dan
 tijum 'ataw râfa.

7 Klakh 'ija memberkâtij sabenar Segala
 'awrang jang kitjil besar, Jang tâkot 'akan
 Huwa. Klakh Huwa menambâhij sapunoh
 Berkatnja 'âtas kâmu jang kaloh, Dan
 'ânakh kâmu djuwa.

4 Padânja târgan, kâki terlatak, Tijâ-

8 Dawlatnja pada kâmu Huwa brij,
 Jang

berdjadjah: Tijada karog-
ji. Brij 'awtasnja 'itu gnep
labagejnja, jang tatap
ja berbohongan.

Théh.

'awrag Jisrá'il, Háráp-
jang kafil: Prilejnja tu-
rumah Hárún, berto-
pada Huwa sapunoh:
bantuwanja.

'awrag mutahij, Há-
jang kafij: Tulógan
Huwa memberkatij,
'il, 'isij rumah Hárún
'isij labagejnja.

rkátij sabenar Segala
r, jang tákot 'akan
menambâhij sapunoh
nu jang kaloh, Dan
nu djuwa.
amu Huwa brij, jang

Jang sudah mendjadikan sasaprij Lârgitnja
dan buminja. Dan sawrga 'itu púnja Hu-
wa trang: Tetâpi pada 'ánakh 'Adam grang
Dunjâ telah debrinja.

9 Dan 'awrag mâti túron kakhubûr, Tijá-
da tahlil Huw, dan brij sjukûr Disúnji
kapadánja. Tetâpi kâmiij 'akan pûdji
Huw Sakârag 'ini, sambil berfaruw
Sahingga salamánja.

MAZMŪR JANG KA CXVI.

1 **B**irâhij 'aku degan gnep hewâ Dan
Huwa degar bûdjoh sawarâku.
Dan miring telingânja kapadâku,
Padánja 'aku 'akan berdozá.

2 Babrapa tâli mawt, dan gnep wabâ
Kanârakâ'an meng'arûborg 'aku:
Pigakhnja dûka bertemuw djiwâku.
Tetâpi 'aku sudah berdozá:

3 Silâkanlah, já Huwa jang befar!
Lûputkan bejta. Piluw 'ada Huwa,
Dan sâdil; 'ilah kâmiij sâjang djuwa.

Dan palihâra 'awrag jang benar:
4 Sudahlah 'aku 'ini djâdi krus,
Tetâpi 'ija melepaskan 'aku.
Kombâli berhentilah, hej djiwâku,
Jang Huwa bâlas kabiðjikan trus.

5 Djiwâku deri mawtat Huw lepas,
Djârganlah fontoh kâki, dan matâku
Ber'âjer. Hâdap Huwa djâlan 'aku
Didâlam tânah 'awrag bernafas.

Théh.

6 Kupertjajâlah, dan katâlah klakh:
Hambâmu sudah ter'anjâja sârgat.
Katâlah 'aku dâlam gûpoh bângat;
Samowa 'awrag dusta dan walakh.

7 'Apâtah pada Huwa kufaruw
Membâlas kabiðjikan kapadâku?
Pijâla sagnap kalepâsan 'aku
Klakh 'argkat, dan sebutkan nâma Huw.

8 Kubâjar pada Huwa gnep nadzar
Sakârag dihadâpan sahajânja.
'Indahlah pada Huwa dan matánja

Mawt 'awrang kekálehnja jang t'abar.
 9 Já Huwa, 'aku djuga sabenar
 Hambamu, lagi 'anakh sahajamu:
 Kaw'awrej perg'ikattu. Dan padamu
 Kupersembahkan pûdji dan hhabar,
 10 Dan 'aku 'akan menyebutkan grang
 Namanja, dan membâjar pada Huwa
 Sakarang 'ini gnep nadzarku djuwa,
 Menghadap khawmnya pagi dan petang.
 11 Didalam pâgar pâgar jang tergeh
 Halâman khobah Huwa Tûhan xâlam:
 Dan dipenengâhanmu sijang mâlam,
 'Ahaw Jerûgalejm. Haleluw-Jah.

MAZMŪR JANG KA CXVII.

1 **T**Ahlilkan Huwa jang khudus, Hej
 bâla, 'umet tertubus: 'Ujaplah tasbîlh jang
 kamal. Sebab mûrahnja berkakal Bahejna
 sâgгат dan besar Di'âtas kâmij jang benar.

MAZMŪR JANG KA CXVIII.

1 **P**Udjilah kâmu 'akan Huwa, Sebab
 bâjiknja terkenal, Sebab kamurâhannya

djuwa Salâma lâma berkakal. Brij 'awrang
 Jifra'ejl berkâta Sakarang 'ini; sabenar
 Kamurâhannya 'itu njâta, Dan sala-
 mânja terchabar.
 2 Brij 'itij rûmah Hârûn kâta Sakarang
 'ini; sabenar Kamurâhannya 'itu njâta,
 Dan salamânja terchabar. Sakarang bâjik-
 lah berkâta Segala 'awrang mutakhij; Kamu-
 râhannya 'itu njâta Salâma lâma dinegrij.
 3 Didalam perfasâh njawâku Kapada
 Huwa kudoxâ, Dan Huwa menjahûtij
 'aku, Meluwas 'aku dibelâ. Huw menjer-
 tâ'ij fendiriku, Tidâkan 'aku berdabar:
 'Apâtah bowat grang bagiku Simânu-
 sija jang tjamar.

THEH I.

4 Dan Huwa menjertâ'ij 'aku 'Antâra
 penûlorgku kras: Klakh 'aku lihat dan
 matâku Kapada pembintjiku dras. Sabâjik
 lindorg pada Huwa Pawn deri hârap
 sapunoh Kapada mânusija djuwa, Ka-
 pada

lâma bertakal. Brij 'awrang
 âta Sakarang 'ini; sabenar
 ja 'itu njata, Dan sala-
 nja terchabar.

nah Hârûn kâra Sakarang
 Kamurâhannya 'itu njata,
 terchabar. Sakarang bajik-

'awrang murakhi; Kamu-
 Salâma lâma dinengri.

afakh njawâku Kapada
 Dan Huwa menjahûnj

1 dibelâ. Huw menjer-

idâkan 'aku berdabar:
 rang bagiku Simânu-
 g jamar.

eh I.

bertâ'ij 'aku 'Antara
 Klakh 'aku lihat dan

mbingjiku dras. Sabâjik
 a Pawn deri hârap
 ânusia djuwa, Ka-
 pada

pada Mantrij jang roboh.

5 CHalâjikh meng'uliling 'aku, Bahuwa
 dergan nâma Huw 'Akûlah dergan kapa-
 lâku Memârang 'awrang perfatruw. 'Ijâ-
 lah meng'apong hambâmu, Kuliling 'aku
 berdekat, Bahuwa dergan gah namâmu
 Kuparang dija meng'arat.

6 Prij maduw meng'uliling 'aku; Ter-
 padam 'âpij dûrij klakh: Dan dergan Hu-
 wa kawasâku Kuparang dija menatakh.
 Telah kawtûlakh sendiriku, Sahingga njâ-
 ris kuroboh, Tetâpi Huwa jang gahiku
 Menûlong 'aku sapunoh.

7 Qizetku Huwa kawasâku Mazmûr-
 ku pâgi dan petang: Sebab 'ijâlah kapadâ-
 ku CHalâtsku jang membrij menang. Sa-
 wâra sûrakh dan bagija Dichejmah 'awrang
 jang benar: Dan kânan Huwa jang mu-
 lija Berbowat kardja jang besar.

THEH II.

8 Dan kânan Huwa jang berkhowat

Terlâlu tinggij terthabar: Dan tângan kâ-
 nan Huwa bowat Babrapa kardja jang
 besar. Tijâda 'aku 'akan hilang Tetâpi
 hidop tertogoh, Dan 'aku 'ini 'akan bi-
 larg Kardjanja Huwa sapunoh.

9 Huw sùdah tâ'adibkan 'aku Sakâli kâli
 terpitjah, Tetâpi pada mawt njawâku Tijâ-
 da 'ija menjarah. Padâku 'ini jang hambânja
 Bukâlah pintu gadalât, Klakh 'aku mâfolh
 kapadânja, Dan pûdji Huwa gnâp thajât.

10 'Inilah pintu gerbang Huwa, Jang
 kapadânja dergan gah Segala 'awrang gâ-
 dil djuwa Klakh dârang mâfolh safegrah.
 Klakh 'aku 'akan pûdji kâmu, Sebab do-
 gâku kawdergar: Dan kapadâku pawn
 'adâmu CHalâts njawâku jang besar.

THEH III.

11 Sabâtu 'awrang jang per'ûfah Telah
 membowang prij tagar, 'Itûlah djâdi
 dergan sùfah Pendjûrej, hûlu jang benar.
 Dan deri pada fihakh Huwa Perkâra 'ini
 djâdi

djádi grang, Dan pada mâta kâmiĵ djuwa
'Itulah 'âmat tertjargang.

12 'Inilah hâriĵ termulija Jang dedjadi-
kan Tûhan Huw, Bejarlah kâmiĵ pada
dija Termâsa, sũka, dan saruw. Si-
lâkanlah, jâ Tûhan Huwa! Dan brij
'apâlah gnâp chalâts. Silâkanlah,
jâ 'Allah djuwa! Dan brij 'apâlah
'ontong châts.

13 Mubârak 'awleh kawasâmu, Jang
datang dengan nâma Huw, Dan kâmiĵ
memberkatij kâmu Didâlam khobah ber-
saruw. Jang Huwa 'Allah brij tjahâja Ka-
pada kâmiĵ jang benar: 'Ikatlah sombah
mâsa râja Kapada tandokh bergamar.

14. Klakh 'âku 'ini memudjikan Dirimu
djũga, jâ 'Ilah: Dan 'âku 'âkan mening-
gikan 'Ilahku Huwa dengan gah. Pudji-
lah 'âkan Tûhan Huwa, Sebab bâjik-
nja terkenal, Sebab kamurâhannya djuwa
Salâma lâma berkakal.

MAZMŪR JANG KA CXIX.

'Alif.

1 Berbahagija 'awrang 'itu jang Djâlan-
nja sempornâlah, jang berdjâlan Menûrut
Tawrât Huwa dengan trang. Berbahagija
'awrang berkakâlan, Jang palihâra kasjaksi-
'an Huw: Jang tjâriĵ dija dengan gnâp hatinja.

2 Jang tida meng'ardjâkan penjemuw
Dan kasalâhan: hânja jang perginja
Menûrut djâlan Huwa jang kenan.
Degan babrâpa tanda dan salâmat,
Jâ Huwa, 'angkaw sudah berpâlan
Paliharâkan sabda kâmu 'âmat.

3 Hej djikalaw djâlanku dileboh Tataplah
'âkan memaliharâkan Sagnap 'ondangmu
dengan sapunoh! Tarkâla 'itu tidaĵ 'âku
'âkan Bermâluw, mâna 'âku mendjeling
Kapada gnâp pafanmu tûrut djâdjâ.

4 Kupûdji 'angkaw dengan priĵ hening
Hatiku, mâna 'âku sudah 'âdjâ Gnâp
lhukum gadâletmu jang benar. Klakh 'âku
mema-

memaliharâkan khâmat 'Ondangmu: djâ-
nganlah, jâ 'Elkhahar, Tinggalkan 'âku
pawn terlâlu 'âmat.

Bâ. II.

5 Butapa 'awrang mûda klakh presih Lû-
rongnja? mâna 'ija fasahârij Menûrut prij
fermânmu jarg djernih. Degan sagnap hatiku
'âku tjârij Hhadlretmu: djângan berfasatkan
grang Hambâmu deri pada gnap pafanmu.

6 Didâlam hâti 'âku memegang Dâ sim-
pan tîtah perbahasâ'anmu, Sopâja djângan
'âku berfasat. Jâ Huwa, 'angkaw djûga
kapudj'an, 'Adjarkan 'âku 'ini berlekat
Kapada 'ondang kâmu sakalî'an.

7 Degan bibirku 'âku pawn telah Mem-
bilang sakalijen tutôranmu, Hhukum mû-
lutmu 'itu degan gah. Dâ 'âkan djâlan
gnap kasjaksi'anmu Hambâmu 'ini sûka
dâ gamar, Lebehlah deri pada 'âkan harta.

8 Dâ 'âkan gnap sabdâmu jarg benar
Klakh 'âku meng'irâ'ij, dâ mewarta, Lû-

rongmu 'âku 'âkan mendjeling. Kapada gnap
'ondangmu 'âku 'âkan Sukâkan fendiriku
prij hening: Fermânmu tjadâkan kulupâkan.

Djim. III.

9 Bâlaslah kabiidjikan 'itu grang Kapada
hamba, 'agar hidop 'âku, Dâ palihâra
fermân kâmu trang. Bukâkanlah kaduwa
blah matâku, Sopâja 'âku mendjeling sa-
gnap Sadjâjib Tawrât kâmu salamânja.

10 Di'âtas mûka bûmi jarg tatap 'Âsing-
lah 'âku; djânganlah kirânja Bunikan deri
dâku gnap pafan. Djwâku tjinta deri ka-
'inginan Kapada Hhukum kâmu jarg kenan
Sagnap kotika degan karadjînan.

11 'Angkawlah menistâ'ij, mendjurit Si-
kûtokh 'awrang nâkal, kagilâ'an, Jarg deri
gnap pafanmu berfasat. Gûlinglah katjelâ-
'an katjutjâ'an Pawn deri dâku: kârna
'âku trang Paliharâkan kasjaksi'an kâmu.

12 Ramakh Parghûlu bânjakh dûdokh grang
Berkâta lâwan 'âku: dâ hambâmu Telah
meng-

T

meng-

meng'ira 'ondang kâmu gnâp. Sagnap kasjak-
si'anmu kapadâku Sawâtu pertjitâ'an jang
sedap, Seperti 'awrag 'awrag bigarâku.

Dâl. IV.

13 Djiwâku pada duli berlekat: Meng-
hidopkanlah djiwa dan badanku,
Menûrut fermân kâmu jang tzebat.
Hambâmu sudah bilang gnâp djâlan-
ku, Padâku 'argkaw sudah mendjawâb:
Sagnap 'ondangmu 'adjarkanlah 'âku.

14 Perdjâlan sabda kâmu jang muhâb 'Ar-
tikanlah kiranja kapadâku; Brij 'âku kira
szadjâjibmu gnâp. Djiwâku tiris deri kârna
mûrong: Mendirikanlah 'âku bertatap,
Menûrut fermân kâmu, pada lûrong.

15 Lalûkan deri dâku 'ini grag Perdjâ-
lan dusta, brilah kapadâku Tawrâtmu
pada pâgi dan petang. Perdjâlan kabenâran
sudah 'âku Memîleh, dan lhukummu jang
tzebat Padâku 'âku sudah berfamâkan.

16 Jâ Huwa, 'âku 'ini berlekat, Ka-

gaksi'anmu 'âku meng'atâkan: Djânganlah
permalûkan 'âku grag. Sapandjang djâlan
pasânanmu 'âku Klath lârîj, mâna 'argkaw
'ini trag Telah meluwas hâti dan dadâku.

Hâ. V.

17 'Adjarkan 'âku, jâ Tôhanku Huw,
'Ondangmu, maka sampej hâbis 'âku Klath
palihâra 'itu tersakuw. 'Artinja 'itu brilah
kapadâku, Tawrâtmu 'âku 'âkan menogoh,
Hatiku 'âkan menongguwij dija.

18 Mendjâlankanlah 'âku dileboh, Dan
lûrong pasânanmu jang mulija: Sebab padâ-
nja 'âku bergamar. Hendaklah tjenderog-
kan gnâp hatiku Kapada kasjaksi'an jang
benar, Dan bûkan pada kikir, jâ Bariku.

19 Djânganlah brij matâku mendjeling
Sakafijâ'an: 'awleh djâlan kâmu Merghî-
dopkanlah 'âku prij henig. Mendirikanlah
khawlmû dan sabdâmu Kapada hamba 'ini,
jang pegag Dan tjenderog kapada takhijermu.

20 Lalûkanlah katjelâ'anku, jang Kutâ-
kot

kot dihadapan trang hadlretmu : Sebab
 hukumu bâjik dan benar. Safonggoh
 'aku 'ingin gnep sabdâmu : Merghidop-
 kanlah 'aku jarg tjabar , Dergan samowa
 sadalât durdjâmu.

Wâw. VI.

21 Dan bejarlah kamurâhanmu gnep,
 Jâ Huwa, di'atasku laku njâta : CHalâts-
 mu, tûrut khawlmü jarg tatap. Sopâja 'aku
 dâpat sâhut kâta Kapada pentjelâku terka-
 djut, Kapada khawl fermânmu hârap 'aku.

22 Terlâlu djângan 'angkaw merabut Ka-
 tâmu kabenâran deri dâku, Ku'âsa pada
 hukum jarg kamal. Klakh maka 'aku
 'akan palihâra Tawrâtmu santijâsa, dan
 kakal, Salâma lâma dergan gnep bitjâra.

23 Dan 'aku 'akan djâlan berdjadjakh
 Dikaluwâsan: kârna 'aku njâta Mentjârij
 gnep sabdâmu, jâ 'Elthakh. Kasjaksi'anmu
 'aku hendak kâta Merghâdap Râdja Râdja
 jarg besar, Dan tijadâkan 'aku bermaluwan.

24 Diriku 'akan sûka dan gamar Kapada
 gnep pasanmu katantuwan, Jarg 'aku
 membirâhij, mentahlil. Ku'angkat tângan
 pada gnep pasanmu, Jarg 'aku membirâhij
 disabil, Kukira kira gnep katantuwanmu.

Zâ. VII.

25 Hendaklah 'angkaw 'ini meng'enang
 KHawl pada sahajâmu, jarg padânja Kaw-
 per'asâkan 'aku berpegang. Panghibôranku
 'ini bafertânja Didâlam 'anjajâku dan belâ:
 Sebab djandjimu merghidopkan 'aku.

26 Ter'amat 'awrang nâkal durdja-
 nâ Menjindir 'aku: hânja kawasâku
 Tijâda simpang deri prij Tawrât. Hu-
 kumu 'aku meng'enang, jâ Huwa,
 Salâma 'aku sudah berthajât, Dan meng-
 hiborkan sendiriku djuwa.

27 Seram befar padâku berlekat, Sebab
 segala fâsikh dan durhâka Tinggalkan Taw-
 râk kâmu berfasat. 'Ondangmu sakalijen
 sabalâka Njanji'an kapadâku, penjaruw
 Didâ-

Didalam rumah gnap per'asinganku.

28 Telah kumeng'enang namamu Huw
Dimalam, ja mahâ besar Tûhanku: Telah
kupalihâra khawl Tawrât. 'Itulah laku pada
sahajamu, Sebab hambamu pada gnap
hajât Telah torgguwij titah dan sabdamu.

Hhâ. VIII.

29 Bahagijanku 'itu Huwa grang, Telah
kukâta, maka hendakh 'aku Paliharâkan
gnap fermânmu trang. Telah kufombah
dengan kawasaku Membûdjokh thadret Huwa
jang besar: Sâjanglah 'aku tûrut prij djandjimu.

30 Djâlinku kukirâ'ij dan hhabar, Ka-
pada kashaksi'an sendirimu Kukombalikan
kâki jang tagap. Telah kuberfêgrâhan dan
tijâda Berlambat, 'akan palihâra gnap
Pafanmu dan titahmu dâlam dâda.

31 Sikâwan 'awrang fâsikh dan chawân
Menjâmon 'aku: maka tidakh 'aku Melûpa
Tawrât kâmu dan fermân Disâma terгах
mâlam bârgon 'aku, Sopâja pûdji 'argkaw

safaprij Sebab segala hukûm sadâlatmu.

32 Kapada sakalijen mutakhij Sakûruw
'aku pawn dengan berkatmu, Jang palihâ-
ra sabda, menogoh. Dengan kamurâhanmu
gnap, ja Huwa, Salûroh bûmi 'itupawn pu-
noh: 'Âdjарlah 'aku gnap 'ondargmu djuwa.

Thâ. IX.

33 Telah kawbowat bâjik, memegang
Hambamu jang dlasîf, ja Huwa Tuwan,
Menûrut fermân dan sabdamu trang.
'Artinja bâjik dan perg'atahuwan
'Âdjarkan 'aku: kârna kulekat
Kapada gnap pafanmu kupertjâja.

34 Hambamu 'ini sudah berfasat Dihûlu-
deri pada ter'anjâja: Fermân sakârang 'aku
memegang. Bahuwa 'argkaw djûga 'ada
bâjik, Dan bowat bâjik: 'âdjar 'aku grang
'Ondargmu sakalijen dengan lâjikh.

35 Si'awrang nâkal sudah menatap Per-
bôla dusta lâwan 'aku: hânja Kutorgguw
sabda dengan hâti gnap. Hatinja 'ada gû-
moh

mokh didadânja Saprij lemah: tetâpi 'âku
klakh Sukâkan sendiriku difabdâmu.

36 Sabâjik 'âku sudah terfafakh Dan ter-
'anjâja, 'âgar sahajâmu Bel'âdjar gnâp 'on-
dangmu terlakas. Tawrât mûlutmu 'itu ka-
padâku Bâjiklah deri pejrah dan 'amas
Barîbu ribu pîtis jarg kajâku.

Jâ. X.

37 Tânganmu kardja 'âku prij tjargang,
Dan langkap 'âku: brilah 'âku 'arti, Bel'â-
djar gnâp pafanmu dan kenang. Segala muta-
khij dangan pakarti Klakh lihat 'âku 'ini dan
gamar, 'Asâku pawn fermânmu jarg mulija.

38 Jâ Huwa, 'âku tâhu sabenar HHu-
kummu xâdil, dan dangan fatija, Kaw-
'anjâkan 'âku terfafakh. 'Adâlah grângan
kamurâhan kâmu, Sopâja meghîborkan
'âku klakh, Menûrut djandji pada sahajâmu.

39 'Atasku brij rahmetmu bertatap, So-
pâja hîdop: kârna kapadâku Tawrâtmu per-
tjât'an jarg sedap. Brij 'awrag nâkal mâluw

kârna 'âku, Jarg sorgfong 'âku dangan bôhong
krat: Hambâmu merg'irâ'ij gnâp sabdâmu.

40 Padâku bâjik pûlang berdekat 'Aw-
rangku, jarg takôtij 'âkan kâmu: Sagnap
kajaksi'anmu jarg kenal. Bejarlah 'ada tû-
lus gnâp hatiku Kapada 'ondang kâmu had
kagal, Sopâja djângan mâluw sendiriku.

Kâf. XI.

41 Djiwâku rinduw dendam 'âkan gnâp
CHalâtsmu: 'âku 'ini sudah 'âfa Kapada fer-
mân kâmu jarg tatap. Matâku rinduw den-
dam santijâfa Kapada khawl djandjimu, dan
sedang Kukâta; mâna 'angkaw hîbor 'âku?

42 Seperti chik didâlam 'âsap grang Te-
lah kudjâdi: tûda kapalâku Lupâkan 'on-
dang kâmu dangan lhakh. Harîku brapa bâ-
njakh, jâ Tûhanku? Dan manakâla kaw'adâ-
kan klakh HHukummu 'itu 'âtas pelâwanku?

43 Si'awrag nâkal jarg punoh wafât
Mergâlij lûbang pada sahajâmu, Jarg tûda
pâtut dangan prij Tawrât. Benarlah fakalijer

titah kâmu: Marika 'itu dengan dusta
prang Meng'ûfir 'âku; tûlonglah djiwâku.

44 Sedikit kûrang 'awrang 'itu grang Di-
bûmi sudah meghâbiskan 'âku: Tijâda 'âku
meninggalkan hakh. Menûrut kamurâhan
fatijâmu Hîdopkan 'âku: maka 'âku klakh
Paliharâkan kasjaksi'an kâmu.

Lâm. XII.

45 Jâ Huwa, salamânja dan kakal Ber-
dirij fermân, titah, dan sabdâmu Di'âtas
lâmpit lângit terkenal. Kabangsa deri bangsa
fatijâmu, Dan bûmi 'argkaw sudah menogoh
Berdirij 'itu djûga sabagini.

46 Menûrut katantuwan bertedoh, Ber-
dirij 'itu sampej hârij 'ini, Samowa 'itu
hamba jang tjapat. Tawratmu 'itu djikalaw
tijâda Tijâku lâma sudah kuterkrat
Didâlam kafukâran pada dâda.

47 Salâma lâma tidakh 'âku klakh Lupâ-
kan perfabdâmu, jang 'awlehnya Kawmerg-
hîdopkan 'âku 'ini grakh. Padâmu 'âku 'ini,

dan lebehnya Hambâmu hendakh 'argkaw
melepas, Sebab telah kutjârij perfabdâmu.

48 Sifâfith sudah nanti dengan kras, So-
pâja meghûlangkan sahajâmu: Kasjaksi-
'anmu 'âku meng'enang. Telah kulihat ku-
sudâhan puwas Kapada gnap kasempornâ-
'an grang: Pafanmu 'itu 'ada 'âmat luwas.

Mim. XIII.

49 Butapa sângat 'âku 'ini grang Birâhij
'âkan Tawrat dan sabdâmu! Kukira 'itu
pâgi dan petang. Pafanmu mengszâlimkan
sahajâmu Lebehlah deri pada perfatruw,
Sebab salâma 'itu pawn samâku.

50 Hambâmu 'ada berbudij, jâ Huw,
Lebehlah deri peng'âdjarku: 'âku Meng'ira
kasjaksi'an jang benar. Ku'ada bidjaksâna
deri pada Segala datokh, kârna kulhabar
Sabdâmu 'itu hingga 'âku 'ada.

51 Bahuwa deri lûrong dan leboh Jang
djâhat 'âku tâhanlah kakiku, Sopâja khawl-
mu 'âku menogoh. Dan deri hukûm kâmu
pawn

pawn hatiku Tijada sudah lalu kafabrang,
Sebab telah kaw'adjar 'akan daku.

52 Brapatah manis sudah 'ada grang Per-
basá'anmu pada mulut 'aku! Lebehlah
deri maduw jang senij. Dan deri sabda ká-
mu saharijen Kubawleh bitjaraku dan
budij, Kubingij lûrong dusta sakalijen.

Nún. XIV.

53 Fermánmu 'itu 'ada sapunoh Palíta
pada perdjadjah kakiku, Trang pada lûrong
'aku dan leboh. Telah kusompah dangan
sendiriku, Kuperdirikan 'itu, hendakh
klakh Paliharakan hukum sadáletmu.

54 Terlálu 'amat 'aku terfakah, Já Hu-
wa, tûrut fermán kalimetmu Merghidop-
kanlah 'aku brij burhán, Radlalah pada mulut
sahadjaku, Já Huwa, jang persombah sakhor-
bán: 'Adjarkanlah hukummu 'akan daku.

55 Djiwaku santijása dan hejât Didalam
tâpakh targon sendiriku: Tijada lupa 'arg-
kaw dan Tawrát. Sifâlikh táhan sadjurit

bagiku: Dan hánja sorggoh tida kufasat,
Dan lalu deri pada sabda kámu.

56 Kapada gnep sjaksimu kulekat, Pu-
sáka 'itu had kakal 'adamu: Hatiku kár-
na 'itu bergamar. Telah kutjondong 'itu
deri dâlam, Sopája bowat 'ondang jang
benar Salâma sampej kafudáhan xâlam.

Sín. XV.

57 Hambamu bingij 'angan, dan hewá
Nafsúnja djáhat, hánja kubirâhij Tawrátmu
dangan sùka dan radlá. Perlindónganku 'arg-
kaw, dangan gâhij, Prifejku, dan kubuku
dâlam prang, Kapada safermánmu kuber'âfa.

58 Njah deri daku, hej segala jang Ber-
bowat djáhat, 'agar santijása Pasán 'Ilah-
ku 'aku tongguw, gah. Menûrut djandjij
lâpikhanlah 'aku, Sopája 'aku hidop, dan
betah: Djanganlah permalûkan gnep 'asaku.

59 Lâpikhan 'aku, maka 'aku klakh
Lepas: tatkála 'itu santijása Kusûka pada
'ondang dangan lhakh. Samowa 'awrang
'arg-

'angkaw membinafa, Jang deri 'ondang kâmu
berfasat, Sebab berdusta tipu dan dajanja.

60 Seperti sânga 'angkaw bowang, krat
Samowa 'awrang fâsikh bûmi, hânja Sjaksi-
mu kubirâhij fasadjam. Sebab kagantâran-
ku 'akan kâmu Rumâku dâgig 'itu berfa-
ram, Kutâkot deri hukum dan Sjiksâmu.

Qajn. XVI.

61 Telah kubowat sadalât, 'intsâf:
Djârganlah pada gnep perg'anjajaku Sarah-
kan 'aku, hânja brij muzâf. Dergan bâjik-
nja hendaklah karnâku Mendjâdi penubusku
dan kafil: Djârganlah nâkal menggagâhij dija.

62 Matâku rinduw dendam bertahlil Ka-
pada hâl chalâtsmu dan fatija, Dan pada
perdjandji'an sabenar. Bowatlah 'angkaw
sâma sahajâmu, Menûrut kamurâhan jang
besar, Sagnap 'ondangmu 'adjarlah hambâmu.

63 Hambâmu 'aku 'ini 'ada grang, Qâ-
limkan 'aku, maka 'aku djuwa Klakh meng-
'enal kasjaksi'anmu trang. Kotika sudah sam-

pej pada Huwa, Sopâja dekdjânja dengan
kras, Marika 'itu rombakh Tawrat kâmu.

64 Sebab 'itulah deri pada mas Kumem-
birâhij titah, dan sabdâmu Pawn deri mas
jang kardjang terthabar. Sabdâmu 'aku bi-
larg didadâku Pawn deri sasawâtu sabenar:
Dan lûrog dusta debingikan 'aku.

Fâ. XVII.

65 Kasjaksi'anmu 'itu tertjangan, Sebab
'itulah tuboh dan djiwâku Tongguwij dija
'itu, dan pegang. Masnâj fermânmu 'itu
kapadâku Meng'arunjâkan trang dan saba-
nar, Dan mengxâlimkan bôdokh sabagitu.

66 Telah kukânga mulut sabesar, Dan
bertangah: sebab hambâmu 'itu Merinduw
'akan ritah terlatak. Tiliklah 'angkaw pada
sahajâmu, Kasjankanlah 'aku tûrut hakh
Kapada gnep perg'âseh nâma kâmu.

67 Djadjakhku dititahmu pertogoh Kirâ-
nja: djârgan brij sakasâlâhan 'Atasku de-
pertuwan sapunoh. Tubuslah 'aku deri
peg-

pergagâhan Simânuſija, maka 'âku grang
Klakh palihâra titah dan ſabdâmu.

68 Bertjahajâkanlah hadlretmu trang
Padâku, dan 'âdjarkanlah hambâmu 'On-
dargmu ſakalijen jang tergaſ. Sejrokan 'âjer
hilir deri mâta Matâku, kârna 'awrang pawn
telah Tijâda memegarg Tawrâtmu njâta.

TSâd. XVIII.

69 'Argkawlah djûga ſâdil terhabar, jâ
Huwa Tûhan, lâgi ſakalijen Hhukummu
'itu pawn betul benar. Dan 'argkaw ſudah
titah ſaharijen ſadâlet kaſſakſi'an kâmu
trang, Dan kabenâran 'âmat, jang rijohku.

70 GHajratku ſangſarâ'ij, mengjargang
Hambâmu, kârna ſatruw dan mûſohku Lu-
pâkan gnap fermânmu jang tatas. Kalâmmu
dan titahmu ſabagitu Taperhalûſij 'âmat prij
'amas, Dan ſahajâmu membirâhij 'itu.

71 Kitjillah 'âku 'ini dan terglj, Terhî-
na, hânja tijadâkan 'âku Lupâkan ſabda
kâmu jang tſafij. Dan ſadâletmu 'itu ka-

padâku ſadâlet ſalamânja bertatap,
Tawrâtmu 'itu djûga kabenâran.

72 Pitjakhku dan ſûſahku mendekap Sa-
hâja, gnap ſabdâmu kagamâran Dan per-
tjita'an kapadâku grang. ſadâlet kaſſak-
ſi'an kâmu 'itu Kakallah: brij ku'arti 'itu
trang, Klakh maka 'âku hîdop ſabagitu.

KHâf. XIX.

73 Telah kuberdoxâ dengan ſagnap Ha-
tiku: ſahutilah grang, jâ Huwa, 'Ondarg-
mu 'âku 'âkan menatap. Telah kuberdoxâ
padâmu djuwa, Lepaskan 'âku: maka 'âku
klakh Paliharâkan ſakſi katantuwan.

74 Kudihuluwij kâbur ſijang grakh, Dan
'âku ſudah bowat penjaruwan: Dan difer-
mânmu 'âku bertogoh. Matâku dihuluwij
kâwal mâlam, Sopâja me'g'iu 'â'ij ſapunoh
Perbasâ'anmu ſampej landjut ſâlam.

75 Menûrut mûrah de'garlah doxâ,
Menûrut Hhukum hendaklah, jâ Huwa,
Hîdopkan 'âku jang punoh belâ. Perg-

hambat kardja jarg parlentej djuwa Merg-
hampir kapadâku, dan safat: Djâwohlah
'ija deri Tawrât kâmu.

76 Tetâpi 'argkaw djuga berdekat, Jâ
Huwa, dan pasan pasan sabdamu, Segala
'itu sadil dan benar. Kutâhu deri pada
gnap sadija Hâl kasaks'an kâmu ter-
hbar, Kakal telah kawper'alaskan dija.

Râ. XX.

77 Tiliklah 'anjajaku jarg pedih, Banton-
lah 'aku: kârna tidakh 'aku Lupâkan Taw-
rât kâmu jarg presih. Bantahlah perbantâ-
han kapadâku, Tubuslah, hidopkanlah 'aku
grang Menûrut prij djandjimu jarg mulija.

78 Dan deri pada 'awrang fâsikh trang
CHalâtsmu djâwoh: kârna tidakh 'ija
Mentjarij 'ondang kâmu dan Tawrât. Rath-
metmu 'itu bânjaklah, jâ Huwa: Merg-
hidopkanlah 'aku brij Hajât Menûrut
titah dan hukumm djuwa.

79 Mûsohku peng'ûfirku jarg terglj Bâ-

njaklah, hânja deri gnap sjaksimu Tijâda
'aku simpang safaprij. Kulihat 'awrang jarg
chawân bagimu, Telah kubernustâpa dan
ngaran, Fermânmu tidakh 'ija palihâra.

80 'Ingatlah kubirâhij, dan kenan, Jâ
Huwa, pada sabda dan bitjara, Hidop-
kan 'aku tûrut prij sabal: Benarlah permu-
lâ'an kalimetmu, Dan pada salamânja had
kakal Samowa hukum hukum sadâletmu.

Sjn. XXI.

81 Parghûlu 'ûfir 'aku jarg dabar Samenâ:
hânja 'akan fermân kâmu Hatiku sudah
gantar gomitar. 'Akûlah bergamar sebab
katâmu Djandjimu, prij sa'awrang dâlam
prang Jarg dâpat harta bânjakh dan rabûtan.

82 Kubingij perdustâ'an disabrag, Jarg
kagilijan dergan kapatûtan: Tawrâtmu ku-
birâhij, dan sabîl. Sahârij tûdjoh kâli gnap
nizmetmu Hambâmu pawn bejâsa men-
tahlil, Sebab segala hukum sadâletmu.

83 Bahuwa 'ada damej jarg befar Ka-
pada

pada jang birâhij Tawrát kâmu, Tijâda ka-
fontôhan dân tjabar. Kapada hâl chalâts
bahagijâmu, Jâ Huwa, 'âku 'âsa dân ta-
tap, Dân 'âku melakûkan pasânanmu.

84 Djiwâku memaliharâkan gnâp Ka-
gaksi'anmu dân penjurôhanmu, Jang ku-
birâhij sângat prij tedoh. Kumemaliharâ-
kan gnâp sabdâmu Kagaksi'anmu: kârna
sapunoh Djâlanku 'itu dihadâpan kâmu.

Tâ. XXII.

85 Jâ Huwa, bejarlah rijohku grag
Merghampir dân merghâdap hadlret kâmu,
Hendaklah mengzâlimkan 'âku trag. Brij
budjokanku datag kapadâmu, Bantonlah
'âku 'ini jang lemah, Menûrut khawl
fermânmu dân djandjimu.

86 Mûlutku 'âkan memantjarkan gah
Tahlîlmu, mâna hâbis sendirîmu Merghâ-
djar 'âku 'ondag dân 'intsâf. Lidahku 'âkan
perbahasâ'anmu Klakh tûtor tûtor degan
'istikhâf, Sebab sadâlet djûga pasânanmu.

87 'Adâlah grag tânganmu jang togeh
Menûlong 'âku, kârna sahajâmu Memîleh
sabda kâmu sapunoh. Kurinduw 'âkan
bahagija kâmu, Jâ Huwa, dân Tawrátmu
'itu gnâp Kagamâranku dân perjita'anku.

88 Bejarlah 'âku hîdop dân tagap, Klakh
maka 'âku mentahlîl Tûhanku, Hukum-
mu brij menûlong 'âku trag. Seperti dom-
ba hîlanglah njawâku Dân berfasat: tontut-
lah 'âku grag, Pasânmu tîda delupâkan 'âku.

MAZMŪR JANG KA CXX.

1 SAhâja berdozâlah 'âkan Tûhanku
dâlam kapitjâkan, Belâ jang 'ada kapadâ-
ku, Dân 'ija menjahûtij 'âku. Jâ Huwa,
bantonlah (kukâta) Djiwâku, jang padâ-
mu njâta, Pawn deri bîbir dusta krat,
Dân lidah bôhong jang safat.

2 'Apâtah dâlam perg'ardjâmu Klakh
lidah bôhong brij padâmu? 'Apâtah 'itu
nanti brîkan Padâmu degan kabidjikan?
Tijâda hânja 'ânakh pânah Segala perg'a-
wâfa

wása tãnah, Jang 'ada tãdjam dãn padas,
Baferta bâra zarzar kras.

3 'Adoh bagiku, wáj! bahuwa Di-Me-
gek kuberdãgang djuwa, Bahuwa 'aku
dijam dãlam Tarãtakh KHejdar sijang mã-
lam. Djiwãku sudah dijam lãma, Baferta
'awrang jang sasãma Membintjij dãmej,
'awleh prus Hatinja jang terlihat trus.

4 Telah berdãmej 'aku: hãnja Tatkãla
'aku kapadãnja Berkãta, maka pantas 'ija
Kapada prangnja jang sãdija.

MAZMŪR JANG KA CXXI.

1, **A** Ku pandang gũnorg djuwa, Deri
mãna dátang Tũlorg dergan bãtang. Tũ-
lorg 'aku deri Huwa, Jang telah djadikan
gnap Lãngit bũmi jang tatap.

2 Bũkan 'ija brij padãmu Kãki jang ber-
fontoh, 'Agar 'angkaw rontoh Huwa
pemaliharãmu Tida rãntokh jang kafil,
Dãn penorgguw Jifrá'il.

3 Huwa pemaliharãmu, Dãn perna-

wõnganmu, 'Itu dikãnanmu. Matahãrij
kapadãmu Tida brij madlãret grang,
Tida bũlan dipetang.

4 Deri pada djihat Huwa Palihãra kã-
mu, Lãgipawn djiwãmu. 'Ija palihãra
djuwa Kaluwãran prij kamal,
Kamasõkan had kakal.

MAZMŪR JANG KA CXXII.

1, **A** Ku sũka 'awrang djuwa, Jang ber-
kãta demikijen: Kãmij 'ini sakalijen 'Akan
mãfokh khobah Huwa. Kãki kãmij dipin-
tũmu Pawn berdirij dãn kubũmu, Hej
Jerũsjalejm jang terbefar. 'Itu sudah taper-
'ũfah Saprij kawta dergan sũfah,
Jang tersambat sãma sabenar.

2 Jang kamãna mũdikh djuwa Hulu-
barga, kasjahãdet Jifrá'ejl menũrut rãdet,
'Akan pũdji nãma Huwa. Kursij hu-
kum 'istanãmu, Kursij Dã'ũd jang ham-
bãmu Disãnãlah tinggal bertatap. 'Akan
dãmej pawn mintãlah Di-Jerũsjalejm:
'adã-

'adálah Dawlat bagi pen'afehmu gnáp.
 3 Maka bertatap kiránja Dámej 'itu di-
 kawtámu, Dan didálam 'istanámu Daw-
 lat sampej salamánja. 'Awleh kárna suda-
 ráku, Dan tamañku pawn katáku: 'Ada
 dámej dálam 'angkaw grang. 'Awleh kár-
 na khobah Huwa 'Áku 'akan tontut
 djuwa Kabidjikan kapadámu trang.

MAZMŪR JANG KA CXXIII.

i **K**U'angkat máta kapadámu, jang
 Difawrga dúdokh trang. Bahuwa saforg-
 gohnja saprij máta Sahája 'itu njára Lekat
 kapada tángan tángan Tuhan Leláki pa-
 rampuwan. Kapada Huwa 'Allah kule-
 kat, Sahingga sájang brat.
 2 Kasijankanlah kâmiñ 'ini grang, Já
 Huwa jang bertrang: Sebab segala kâmiñ
 'ámat puwas Dergan tjelá dan huwas.
 Dergan sindíran 'awrang jang djumáwa
 Terlálu puwas njáwa, Segala katjutjá'an
 perfatruw 'Ankára kudjomuw.

MAZMŪR JANG KA CXXIV.

1 **B**Ejar 'awrang Jifrá'ejl berkáta; Djika
 djângan Huwa jang kawáfa 'Ada ferta kâ-
 mij santijáfa, Mána mânufija bangkit njáta
 Lâwan kâmiñ 'akan berbináfa.
 2 NJâris sudah tertalan njawáku Hidop
 hidop, mána gram morkánja Hárgat lá-
 wan kâmiñ jang hambánja. NJâris 'ájer lam-
 par 'atas 'aku, Súngelj lampoh 'atas sahájanja,
 3 NJâris 'ájer 'atas kapaláku Sudah lam-
 poh dergan pertubínja. Terpuđjilah Huwa
 dibumínja, Jang tijáda menjarahkan 'aku
 'Akan perampáfan sigiginja.
 4 Kâmiñ lûput sama búrong djuwa Deri
 sadjurit perátjikh: 'itu Pátah, kâmiñ lûput
 deri situ. Tûlong kâmiñ dergan náma
 Huwa, CHâlikh lángit búmi sabagitu.

MAZMŪR JANG KA CXXV.

1 **K**Apada Huwa dergan timbang Se-
 gala 'awrang jang Berhárap dan pegang,
 Seperti 'Sijawn tida bimbang, Tetápi

tinggal salamânja, Tatap 'adânja.

2 Babrapa bûkit berkuliling Jerûsalem
besar; Klakh Huwa sabenar Kuliling
khawmnya jang tergiling, Sakarang sam-
pej salamânja, Kakal 'adânja.

3 Sitongkat fâsikh tijadâkan Berhenti 'âtas
jang 'Ondejnja sâdil grang: Sopâja djângan
sâdil 'âkan Pandjangkan pada sâlah
djuwa Târgannya duwa.

4 Bowatlah bâjik grang, jâ Huwa, Ka-
pada jang benar. Sâlahnya jang besar,
Simpangkan dija 'itu djuwa: Di'âtas Jif-
râ'ejl pawn râmej Klakh 'ada dâmej.

MAZMŪR JANG KA CXXVI.

1 **T**Atkâla Huwa melepas TSijawn-
nja jang tertâwan kras, 'Adâlah kâmi
falifej Saprij jang mimpij digarej. Mûlut-
ku 'itu pawn tertâwa, Lidahku sùrakh
dengan njâwa: CHalâjikh kâta sabenar;
Huw bowat kardja jang besar.

2 Huw sudah bowat sabenar Perkâra

bânjakh dan besar Sertâku, kârna 'itu
grang 'Adâlah kâmi sùka trang. Merg-
'ombalikanlah, jâ Huwa, Segala kata-
wânan djuwa, Seperti 'âlir, jâ 'Elhakh,
Jang disalâtan bersabakh.

3 Jang dûka dâlam berbenah Klakh sù-
rakh merg'atam lebeh. Jang pikol bâkas
berdjadjah, Menângis 'âmat tersafakh:
Tetâpi 'ija klakh kombâli Dengan persù-
rakh safakâli, Dan pikol dengan prij tjapat
Berkasnja 'itu 'âmat brat.

MAZMŪR JANG KA CXXVII.

1 **D**Jika tida Huw per'ûfah Rûmah,
'awrang 'itu sija Jang per'ûfah kardja dija:
Djika tida Huw bersûfah Menorgguwij
kawta, sija Jang berdjâga pada dija.

2 Sija djûga bârgon pâgi, Dûdokh sam-
pej djâwoh mâlam, Mâkan rawtij sùfah
sâlam: 'Ada 'ija membrij lâgi 'itu pada
kekâfehnya Dâlam tidor, dan lebehnya.

3 Maka dengan sasonggohnya 'Anakh 'itu
sape-

Sertaku, karna 'itu
 mij sũka trang. Merg-
 i Huwa, Segala kata-
 erti 'alir, ja 'Elmah,
 ran berlabakh.
 m berbeneh Klakh sũ-
 beh. Jagg pikol bákas
 gis 'amat terlabakh:
 bali Dergan persũ-
 pikol dergan prij gapat
 u 'amat brat.

MAZMŪR JANG KA CXXVII.
 w per'ufah Rũmah,
 per'ufah kardja dija:
 sũlah Menorguwij
 erdjiga pada dija.
 pãgi, Dũdokh sam-
 Måkan rawij sũlah
 embrij lagi 'itu pada
 tidor, dan lebehnja.
 ggohnja 'Anakh 'itu
 fape-

fapegangan, Dan pusaka kadamangan Deri
 Huwa sapunohnja, Bowah prutnja dan
 papũdju 'itu 'upah jagg detũdju.
 4 Saprij 'anakh 'anakh panah Pada tangan
 pahalawan, Jagg berdatang hendakh tã-
 wan, Demikijen pada tanah Djũga 'ada
 'anakh laki Kamudã'an pantas kaki.
 5 Laki 'itu berbagija, Jagg punohij sa-
 bagitu Tarkasj dergan dija 'itu: Tijadã-
 kan máluw 'ija, Måna dergan satruw
 njata Dålarn pintu 'ija kãta.

MAZMŪR JANG KA CXXVIII.

1 SAfonggoh berbagija Sa'awrang muta-
 khij, Jagg tũrut prij mulija Djalanja
 jagg tafij. Sebab lelah tanganmu Klakh
 'argkaw måkarn gnapp, CHalãts, kabi-dji-
 kanmu Padãmu klakh tatap.
 2 'Istrimu 'akan 'ada Saprij sapõhon
 jagg Berbowah 'angawr pada Pa'ãgij
 rũmah trang: 'Anakhmu dan bowahmu
 Seperti zejt punoh Kuliling mãyidahmu

Berdĩrij bertogoh.
 3 Salãki demiki'an, Jagg tãkot 'akan
 dzãt Huw Tũhan kapudji'an, Klakh baw-
 leh berakãt. Di-TSijawn hĩdop kãmu
 Klakh panday sabenar Bãjiknja dikaw-
 tãmu Jerũsjalejm besar.
 4 'Anakhmu gũgu rãmej Klakh 'arg-
 kaw lihat, gah: Salãgi djũga dãmej
 Di-Jifrã'ejl betah.

MAZMŪR JANG KA CXXIX.

1 BAbraja kali 'awrang menjalah
 Sahãja deri pada lhad mudãku,
 Bejarlah Jifrã'ejl berkãta klakh:
 Tijada 'ija merg'alahkan 'aku.
 2 Bahuwa 'awrang penanggãla kras
 Telah tanggãla 'ãtas gnapp blãkãrku:
 Dan sudah melandjutkan gnapp bakas
 'Alõran, sambil meromokh rũlangku.
 3 Jagg Huwa xãdil 'itu sudah krat
 Talinja 'awrang fãfikh sakali'an.
 Brij 'awrang máluw, 'ondor, dan safar,
 Jagg

Jang 'ada bincij TSijawn kapudji'an.

4 Bâjiklah 'awrang 'itu pawn garing,

Bâjiklah 'ija djâdi sâma rompot

Di'âtas 'âtap, jang mendjadi kring

Dihûlu deri 'itu pawn terdjompot.

5 Jang basertanja 'awrang peng'atam

Tijâda dâpat 'isij fatângannya,

Dan 'awrang jang memberkas dan lakam

Tijâda dâpat 'isij pangkuwannja.

6 Jang lâlû lampoh tida kâta grang;

'Adalah berkat Huwa kapadâmu

Kirânja : lâgi kâmiij degan trang

Dan nâma Huwa memberkâtij kâmu.

MAZMŪR JANG KA CXXX.

1 JÂ Huwa, deri dâlam Hatiku jang

djomuw Sasijang dan samâlam Padâmu

kufaruw. Dengarlah sawarâku, Jâ Tû-

han jang besar, Trimâlah pemintâku,

Bûdjokhku jang benar.

2 Jâ Huwa, lâmon sâlah Samowa kaw-

kenag; Jâ Tûhan, sijapâlah Klakh berdi-

rijan grang? Tetâpi basertâmu GHaf'irat jang

togoh, Sopâja kawasâmu Detâkot sapunoh.

3 Kunanti 'âkan Huwa, Djiwâku ber-

tâbar, Dan kuber'âfa djuwa Difermân

jang benar. Djiwâku pawn meng'âwal

Kapada Tûhan grang, Lebehlah deri

kâwal Kapada fadjar trang.

4 Brij Jisrâ'ejl ber'âfa Kapada Huw-

besar, Sebab Huw berkawâfa Dan

menubus benar. Sasonggoh pawn 'ijâlah

Klakh menubus lepas Jisrâ'ejl deri sâ-

lah Samowa terlakas.

MAZMŪR JANG KA CXXXI.

1 JÂ Tûhanku, blom matâku Ting-

gij dan besar njawâku: Tidakh 'âku ber-

simpangan Tûrut bârang kajangârgan.

2 Sudah kulakûkan 'âku, Perdijamkan

gah djiwâku, Sâma 'ânakh jang tersârahk

Deri sûsûw 'ibuw pârahk.

3 Hâti, njâwa, dan djiwâku 'Ada djû-

ga dâlam 'âku Sâma 'ânakh sakalijen

Jang

Jang tersârah demikijen.
 4 Bâjik Jisrâ'ejl ber'âfa Pada Huwa
 jang kawâfa, Deri thad sakârang 'ini
 Salamânja sabagîni.

MAZMŪR JANG KA CXXXII.

1 **T** Erkenanglah santijâfa 'Akan Dâ-
 'ud, dan sūfahnja, Jâ Tūhanku; dan
 sompahnja Pada Huwa jang kawâfa
 Tūhan Jazkhūb, dan sombahnja;
 2 Būkan 'aku mâfokh dâlam Rūmah! bū-
 kan bijarâku Nâjik gita kâsur 'aku! Būkan
 'aku brij dimâlam Tidor 'antokh kamatâku!
 3 Hingga 'aku bârang mâfa Dâpat sâtu
 permalâman Bagi Huwa: kadijâman
 Bagi Tūhan jang kawâfa Di-Jazkhūb,
 jang kadendâman.
 4 Sasonggohnja ber'ulângan Kâmiij demar
 sawarânja Dâlam 'Efratâ wartânja: Pada
 Jazar dipadângan Kâmiij dâpat gnep 'adânja.
 5 Kâmiij mâfokh kadijâman, Tondokh
 dirij kâmiij djuwa Pada lâpikh kâki duwa.

Bâgon, mâfokh permalâman, 'Argkaw,
 dergan pitij Huwa.
 6 Brij 'Imâmmu pâkej sūka Kabenâ-
 ran: tsâlelh kâmu Sûrakh. Kârna sahajâ-
 mu Dâ'ud, djângan pâling mûka 'Urâ-
 panmu dan hambâmu.

Thēh.

7 Huwa sudah sompah sâdja Pada Dâ-
 'ud kabenâran, Jang tijâda kaputâran:
 Bowah prutmu nâjik râdja 'Âtas
 gita kabesâran.
 8 Djika 'ânakh lâki kâmu Tûrut khawl-
 ku, kasjaksi'an Jang ku'âdjar: demi-
 ki'an 'Akan dūdokh kapadâmu 'Âtas
 gita katinggi'an.
 9 'Akan kadijâman Huwa Sudah pileh
 'Tsijawn 'itu, Sambil bafermân bagi-
 tu; 'Ini perhentian djuwa, Klakh
 kuberkakal disitu.
 10 Klakh kuberkat makânannja Dergan
 membrij kakinnjângan Pada 'awrang ka-
 kurâ.

kurângan. Klakh 'Imâmnya, pilêhannya
Berfalâmet sûrah grângan.

11 'Aku klakh terbitkan situ Bagi Dâ-
'ûd tandokh khawat: 'Aku sudah 'âtor
bowat Bagi 'Urâpanku 'itu Sapalita
jarg termowat.

12 Klakh kubrikan perfatrônja Pâkej
mâlûw samowânja: Hânja djûga mâko-
tânja Klakh berbûnga dihulônja, Dan
di'âtas kapalânja.

MAZMŪR JANG KA CXXXIII.

1 **B**Utapa bâjik, mânis saperkâra Ba-
huwa lâgi 'awrang bersûdâra Berdûdokh
sâma bertogoh. Seperti minjakh 'itu sapu-
noh Di'âtas Hârûn, jarg 'Imâm befar
Dan châdim 'Allah jarg benar.

2 Jarg tûron pada djargot dan dagûnja,
Djargotnja Hârûn: pada klim badjûnja,
Dan deri lejher katepij. 'Itulah 'ombon
Hermawn jarg fenij, Jarg tûron 'âtas
'Sijawn sapunoh, Segala bûkit jarg togoh.

3 Sebab disâna Huwa menitahkan Ber-
katnja, dan kakal mem'anutgrahkan
Sakahidôpan jarg tedoh.

MAZMŪR JANG KA CXXXIV.

1 **B**âjik hamba fakalijen Pûdji Huwa
saharijen: Kâmu jarg berdirij dâlam
KHobah Huwa safamâlam.

2 'Angkat tângan dan matâmu Pada khib-
lat makhdîs kâmu, Brij pergâhan dan pu-
dji'an Pada Huwa sahari'an.

3 Deri 'Sijawn bâjik Huwa Member-
kâtij 'angkaw djuwa: 'Ija jarg telah ber-
bowat Lângit bûmi dergan khawat.

MAZMŪR JANG KA CXXXV.

1 **T**Ahlilkan nâma Huwa, Brij tahlil
dan pergahnja, Hej hamba 'Allah djuwa.
Jarg dûdokh dikhobahnja, Dipâgar halâ-
mannja, 'Ilahnja dan Tûhannja.

2 Tahlillah Huw jarg bâjik, Mazmûr-
lah kapadânja, Jarg mânis dergan lâjikh.
Huw pileh 'ampunjânja, Jazkhûb châtet-
nja

na Huwa menitahikan Ber-
kakal meng'anggahban
idopan jarg tedon.

JANG KA CXXXIV.

mba sakalijen Pudji Huwa
amu jarg berdirij dalam
Huwa salamalam.
dan matamu Pada kib-
Brij pergahan dan pu-
Huwa sahar'an.
bijik Huwa Member-
a: 'Ija jarg telah ber-
ami degan khawat.

JANG KA CXXXV.

ima Huwa, Brij tahlil
hamba 'Allah djuwa.
hnya, Dipagar halá-
a dan Tuhannya.
arg bijik, Mazmúr-
g manis degan lajih.
nja, Jazhúb chitet-
nja

nja 'itu, Jifrá'ejl sabag'itu.

3 Kutáhu Tùhan Huwa Besar, pegang
Berhâla. Dan kahendak'nja djuwa De-
bowat fedekâla, Dilâgit, 'atas sâlam,
Ditûbir, lâwut dâlam.

4 Jarg brij 'awapnja djilat Segala hû-
djong bûmi; Jarg meng'ardjâkan kilat,
Dan hûdjan jarg hukûmij: Jarg deri cha-
zínahnja 'Arginnja debawânja.

5 Di-Mitsir pâluw sùlong Binâtang mâ-
nufija. Jarg kirim tanda tûlong, Dan
muzdjizat mulija: Melâwan Firzawn,
lâwan Hambânja jarg merâwan.

6 Jarg pâluw degan wâdja, Membûnoh
Râdja, bâla Jarg bânjath: Silhawn Râdja
'Emawrij, Qawdj kapâla Di-Basjan:
karadjâ'an Kansân jarg kajitâ'an.

7 Jarg sudah brij tânahnja Pegârgan sa-
balâka Kapada khawm pergahnja, Jif-
rá'ejl berpusâka. Namâmu 'ada Huwa
Tatap salâma djuwa.

Theb.

8 Já Huwa, salamânja Namâmu ka-
'ingâtan, Had bargfa dan bargsânja.

Klakh Huwa kalihâtan Hukumkan khawm
balânja, Dan sâjarg sahajânja.

9 Berhâla 'umet khawat, 'Itûlah mas sadija,
Dan pejrakh, jarg detowat Satârgan mânu-
sija. Mûlumnja tida kâta: Tijâda lihat mâta.

10 Tijâda telingânja Dergar, nafas disî-
tu Tijâda kapadânja. Brij pembowatnja 'itu
Mendjâdi 'awrang sija, Jarg hârap pada dija.

11 Jifrá'ejl sakalijen Pudjilah 'akan
Huwa: Dan Hârûn demikijen Pudjilah
dija djuwa. Dan Lejwij samowânja
Pudjilah Huw fertânja:

12 Hej murakhij tinggilah, Pudjilah 'a-
kan Huwa. Dan Huwa terpujdilah Didâ-
lam TSijawn djuwa, Jarg dûdokh dikaw-
rânja Jerúsalejm lawbânja.

MAZMŪR JANG KA CXXXVI.

Pudjilah 'akan Huwa, Jarg 'ada
X 2 bijik

bájik djuwa: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

2 Pudjilah 'Ilah bála Di'átas gnáp Ber-
 hála: Sebab kakal 'adánja, Dan mú-
 rah salamánja.

3 Pudjilah Tûhan 'ini Di'átas Tû-
 han sîni: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

4 Jarg fendirínja bowat Sadjâjib
 degan khawat: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

5 Jarg kardja lágit 'itu Degan sa-
 khal bagitu: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

6 Jarg menghamparkan dârat Di'átas
 'âjer sârat: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

7 Jarg kardja degan târgan Babrapa
 penarâgan: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

8 Dan matahârij 'ijarg Pegang paren-

tah sijang: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

9 Bûlannja degan bintang Dimálam
 'ada tintarg: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

THEH I.

10 Jarg pâluw 'ânakh sûlorg Di-Mitsir
 membrij tûlorg: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

11 Jarg tambang khawm mulija Jifrâ-
 'ejl deri dija: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

12 Dan degan kras târgannja, Dan
 lâgan 'ondjókannja: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

13 Jarg membelah disitu Lâwutnja
 KHolzum 'itu: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

14 Jarg menjabrang rûmahnja Jifrâ-
 'ejl ditegahnja: Sebab kakal 'adánja,
 Dan múrah salamánja.

15 Ter-

Sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 dan bintang Dimalam
 Sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 THEH I.
 danath sulorg Di-Misir
 Sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 dan khawm mulija Jisra-
 sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 dan tras targannya, dan
 sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 dan disitu Lawumja
 sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.
 dan rug rumahnja Jisra-
 sebab kakal 'adanja,
 dan salamanja.

15 Terdjunlah Firzawn sama Tantra-
 nja jang bernama: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 16 Jang hentar khawmnja dalam Padarg-
 nja sijang malam: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 17 Jang sudah paluw Râdja Besar jang
 difahâdja: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 18 Dan Râdja jang mulija Terbûnoh
 'awleh dija: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.

THEH II.

19 'Ijalah Sihawn Râdja 'Emawrij
 dergan wâdja: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 20 Sawdj Râdja Basjan 'itu Terpâraig
 sabagitu: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 21 Dan sudah brij tanahnja Pusaka
 dan limpahnja: Sebab kakal 'adanja,

Dan mûrah salamanja.
 22 'Itulah fabelâka Jisra'ej berpu-
 saka: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 23 Jang 'ugat 'akan daku Dikarin-
 dahan 'aku: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 24 Jang merabut tubohku, dan men-
 tjerej mûsohku: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 25 Brij dâging sakalijen Bermâkan
 saharijen: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.
 26 Pudjilah 'akan 'Allah Disawrga,
 jang kakallah: Sebab kakal 'adanja,
 dan mûrah salamanja.

MAZMŪR JANG KA CXXXVII.

DESISIJ sūrgej Bâbel, pawn desiru Dû-
 doklah, dan targislah kâmiij 'itu, Tarkâla
 kâmiij 'ugat merg' enang TSijawn. Dan kâmiij
 gantong gendarag Kigâpi pada pohon ganda
 rûsa,

rûfa, Jang didalamnja 'itu, dengan sûfah.

2 Penâwan sudah minta perkatâ'an Njanji'an, penghambalang kafukâ'an: Njanjilah bagi kâmi jang pasan Sabâdjij njânji
 Sijawn jang kenan. Ditânah 'âsing bagimâna djuwa Kudâpat njânji sanjanji'an Huwa?

3 Tatkâla kulupâkan grang negrinja, Brij kânan 'aku lûpa sendirinja. Brij lidah pada lûngit berlekat, Tatkâla tidakh 'aku prij gapat Kenang Jerûshalejm, jang penggâhan-ku, Lebehlah deri gnep kafukâ'anku.

4 Jâ Huwa Tûhan, merg'enang kirânja Benij 'Edawm, membâlas djumawanja, Jerûshalejm harinja dan sapuw, Jang berkatâlah sambil berfatruw; Talilejkanlah, talilejkan dija Sahingga pada 'âlas jang sunija.

5 Hej 'ânakh Bâbel rûfakh dan binâfa, Berbahagija 'awrang jang bejâfa Membâjar dengan tida berbalas Kabalâfanmu djâhat dan padas. Jang memegang 'ânakhmu dengan

pârang Merg'anjor dija pada batu kârang.

MAZMŪR JANG KA CXXXVIII.

1 Dengan hatiku gnep benar Klakh 'aku menchabar pudjimu: Merg'hâdap Dejwa jang besar Klakh 'aku bermazmûr bagimu. Klakh 'aku tondokh dan sudjud Kakhibat Kazbah mahdis kâmu, Sebab mûrahmu kutelud, Dan 'aku pûdji hakh namâmu:

2 Sebab kawmembefarkan grang Fer mânmu 'awleh gnep namâmu. Kuberfaruw, kawsâhut trang: Sizetmu meng'aras hambâmu. Segala Râdja bûmi klakh Memûdji 'angkaw, gah, jâ Huwa, Jang 'akan hâbis degar hakh Sagnap perbasâ'anmu djuwa.

3 Dan 'ija nanti njânji prij Segala djâlan Tûhan Huwa, Sebab besarlâh dan tûfij Kamulijâ'an 'Allah djuwa. Sebab tinggilah Huwa, jang Meniilikh 'awrang rindah njâwa, Dan deri djâwoh 'ija grang Kenal segala jang djumâwa.

4 Sedang kudjalan ditengah Pijahku,
 kawhidopkan 'aku, Tâganmu kânan
 lâwan gah Satrûku, melepas njawaku.
 Klakh Huwa pûtus 'itu krap Kârnâku:
 dan kamurâhanmu Kakal: djârgalah
 lâlej gnap, Já Huwa, perlelah tâganmu.

MAZMŪR JANG KA CXXXIX.

1 **J**Á Huwa, 'angkaw merg'enal Prik-
 sâ'ij 'aku, dan 'atsal. Dan 'angkaw
 djûga tâhu trang Dûdokhku dan bângon-
 ku grang: Dan deri djâwoh 'angkaw
 'arti Perg'irâ'anku dan pakarti.
 2 Kawmelipûtij prij khudus Pergiku
 dan bâriqku trus: Dan 'akan djâlan
 perdjadjakh Bejâfa 'angkaw. Já 'Elhakh,
 Sablom lidahku 'ada kâta, 'Itûlah
 kapadâmu njâta.
 3 Kuliling 'angkaw merg'apong Ham-
 bamu, jarg bertjenderong: Kawbûboh
 di'âtasku trang Tâganmu. Kapadâku
 grang Perg'atahuwan katjargârgan:

Tingginja tîda kabilârgan.
 4 Kamâna deri Rôhmu grang, Dan
 deri haddret kâmu trang Kunanti lârij
 berdjadjakh? Kasawrga djika kuber-
 grakh, Dan dâlam nâraka kalâna,
 Safonggoh 'angkaw sini sâna.
 5 Dan djika 'aku 'ambil grang Persâjap
 fadjar jarg bertrang: Dan 'aku dijam
 bertatap Dikafudâhan lâwut gnap.
 Disâna klakh kawhentar 'aku, Kâ-
 nanmu memegang njawaku.
 6 Dan djika 'aku kâta; klam Kalû-
 borg 'aku, dan seram: Kuliling 'aku
 mâlam trang. Klam tîda merg'alâmij
 grang: Tetâpi mâlam, klam ber-
 trârgan Seperti trang, dan kasijârgan.
 7 Giliku 'angkaw membelut; Menû-
 dong 'aku dâlam prut 'Ibûku dergan
 kambelij. Kupûdji 'angkaw, kârna
 prij Terlâlu hajbat sahajâmu Deper-
 'indahkan 'awleh kâmu.

Theb.

Theh.

8 Perbowátanmu terjangg! Kutáhu
 'itu, dan kenang. Túlangu tijadalah
 trus Terlindong deri Huw khudus,
 Tatkála 'áku dekadjâkan Ditam-
 pat búni derupâkan,
 9 Dan 'áku depersúdji gnep Ditampat
 terkabawah glap. Matâmu sudah lihat
 trang Gompalku blom berûpa grang,
 Tersûrat 'itu djûga dâlam Kitâb-
 mu, 'ákan hárij sâlam.
 10 Padâku brapa 'indah grang Kirâmu
 dengan perg'enang! Dan brapa bánjakh,
 Já 'Ilah, Djumlatnja pági dan djimah!
 Dan djika 'áku bilang dija, Ter-
 bánjakh deri pásir 'ija.
 11 Tatkála 'áku djâga klakh, Sertâmu
 'áku berdjadjakh. Hendaklah 'angkaw,
 já 'Ilah, Búnohkan fâfikh terpijah!
 Hej láki láki mábohk dârah, La-
 lûlah kâmu ber'amârah.

12 Jang menjebut dergan makar Diri-
 mu: dan jang membesar Jang dergan
 sija berfatruw. Búkankah 'áku klakh,
 já Huw, Membingtij, glij pemingtij
 kâmu Jang bângon lâwan kapadâmu?
 13 Dergan bingjiku sapunoh Kubingtij
 dija: jang togoh Dan kapadâku berfa-
 truw. Priksâlah 'áku grang, já Huw,
 Dan merg'enallah gnep hatiku, Jang
 'ada dâlam sendiriku:
 14 Tjawbâlah 'áku, dan kenal Sagnap
 kirâku dan sabal. Lihatlah kâluf 'ada
 grang Samâku djâlan sûfah, prag:
 Hentarlah 'áku pada djâlan Jang
 salamânja berkakâlan.

MAZMŪR JANG KA CXL.

1 J
 Á Huwa, deri mânufija Jang djâ-
 hat togguw, dan lepas Hambâmu deri
 láki hija, Jang merg'anjâja 'amat kras.
 2 Jang kira kira dihatinja Babrapa djâ-
 hat dan kenang: Ditijap waktu dap
 harinja

enjebut degan mar Diri-
 ng membesar Jang degan
 7. Būkankah 'aku klakh,
 embingij, glij pemingij
 angon lawan kapadamu?
 ngiku sapunoh Kubingij
 oh Dan kapadaku berla-
 h 'aku prag, ja Huw,
 ah gnep hatku, Jang
 lam sendiriku:
 aku, dan kenal Sagnap
 Lihatlah kaluw 'ada
 djalan sūfah, prag:
 u pada djalan Jang
 a berkakalan.

JANG KA CXL.

eri manufija Jang dja-
 lepas Hambamu den
 eng'anjaja 'amat kras.
 lihatinja Babrapa dja-
 Ditiap waktru dan
 harinja

harinja Berhimpon 'ija 'akan prag.
 3 Jang menadjamkan blah lidahnja Se-
 perti 'ular: bifa kras Biludakh 'ada dibā-
 wahnja, Mūlutnja 'itupawn padas.
 4 Já Huwa, palihāra sāja Pawn deri
 lāngan fāfikh kras, Dan deri lāki perg-
 'anjaja, Jang tūlah 'aku 'amat dras.
 5 Dan jang djumāwa sembunjikan Padā-
 ku tāli dan djurat: Didjilan 'ija mendiri-
 kan Per'angkap, djaring, penjakat.
 6 Telah kufombah pada Huwa; 'ilahku
 'argkaw djuga klakh: Sambotlah kateliga
 djuwa Sawāra būdjokh, ja 'Elhakh.

THEH.

7 Já Huwa Tūhan, kawasaku, CHA-
 lātsku, gizet, degan prag Telah kawtū-
 dong kapalaku Dihārij sindjata'an prag.
 8 Já Huwa, djangan meng'adakan Per-
 'ingin fāfikh, dan makar: Dirinja mudah
 'ija 'akan Meng'atas 'atas perbesar.
 9 Segala 'awrang kapalanya Kuliling 'aku

jang lekat, Brij sūfah bibir dan katanja
 Menūdong dija 'amat brat.
 10 Bājikklah bāra dekibaskan 'Atasnja,
 'āpij menjalap: Bājikklah 'ija dehompas-
 kan, Dan djangan pula bertatap.
 11 Jang berduwakan lidah būkan Di'a-
 tas būmi bertogoh: Dan peng'anjaja debu-
 rukan Tertūlah hābis, dan roboh.
 12 Kutāhu, Huwa melakukan Sagnap
 'atjara dan 'intsāf Segala 'awrang jang fa-
 rukan, Fakhir, miskin, dan brij musāf.
 13 Samādja xādil sakalijen Klakh pūdji
 nāma kāmū gnep: Dan jang betul klakh
 faharijen Dihadapanmu bertatap.

MAZMŪR JANG KA CXLI.

1 J A Huwa, bersegrah padaku, Padā-
 mu 'aku berdogā: Tatkāla 'aku dibelā
 Saruw, sambotlah sawaraku.
 2 Brij sambahjangu desadila Saprij
 'ukopan nājik prag: Saprij persambah
 diperang 'Argkatan tūgan demulija.

Y

3 Hej

3 Hej Huwa, târoh sâtu kâwal Kapada
mûlut 'âku grang: Tonggulah pintu, dan
pegang Bibirku deri pada gâwal.

4 Hatîku djângan tjendrong 'âkan Perkâ-
ra djâhat, dan fusûkh, Dan kardja sâlah
dimachlûkh: Sedapnja djângan 'âku mâkan.

5 Bâjiklah sâdil tombokh 'âku, Mahar-
dikh 'âku, dan tatakh, 'Itulah kabisdikan
klakh Dan minjakh pada kapalâku.

THEH.

6 Sasonggoh 'âkan kapalâku Tijâda 'itu
memitjah: Dikasukâran dan lelahi Kar-
nânja pemohonan 'âku.

7 Terbejar Hâkim samowânja Difi-
hakh batu kârang grang, Dengar perbasâ'an-
ku trang, Bahuwa mânis gnep 'adânja.

8 Tûlangku kâpar dan teranting Di'âtas
tânah difablah KHubûr, sa'awleh 'awrang
gah Memanggal 'apa terpalanting.

9 Padâmu berlekat matâku, Jâ Huwa
Tûhan dan 'Ilah, Padâmu kuberlindong,

gah, Djânganlah talilejkan 'âku.

10 Paliharâkanlah njawâku Pawn deri
târgan pendjurit, Per'angkap, kardja sâ-
lah brat, Jarg 'awrang tâhan kapadâku.

11 Bâjiklah 'awrang fâfikh tampoh Ro-
boh kadâlam djâring gnep, 'Antâra 'âku
bertatap, Sahingga 'âku lâlulampoh.

MAZMŪR JANG KA CXLII.

1, **A**Ku ruwah pada Huwa, Sawa-
râku bûdjokh djuwa. 'âku tjûtor perg'a-
duwan Dihadâpan Hadret Tuwan:

2 Dimukânja 'âku brîta Pijakh jarg ku-
mendirita. Mâna sibokh gnep djantongku,
'Angkaw meng'enal lûrongku.

3 'Ija simpan kapadâku Sadjurit didjâ-
lan 'âku. Kakânanku 'âku tûlih, Tîdakh
'awrang jarg menûlih:

4 Larijanku sudah hilang Deri dâku
jarg gomilang: Tîdakh 'awrang kapadâku
Jarg tontûtij hâl djiwâku.

5 'âku ruwah dipintâku, Huwa per-
lin-

lindorgan 'aku, Bahagijan 'aku dâlam
Tânah kahidopan salâm.

6 'Ejlinglah rijohku bâgat, Kârna 'aku
kruslah sâgat: Bowarglah perg'ûfir 'aku,
Jarg terkraslah deri dâku.

7 Kaluwarkanlah hambâmu 'Akan
pûdji gah namâmu: Sâdil meng'arûman
'aku, 'Argkaw bâjik kapadâku.

MAZMŪR JANG KA CXLIII.

1 Jâ Huwa, dengarlah dozâku, Brij
teligâmu kapadâku, Kubûdjokh: rûrut
sabenar Hendaklah menjahûtij 'aku,
Menûrut sadalât besar.

2 Djârganlah mâfokh bijarâmu Berlhu-
kum ferta sahajâmu: Sebab sa'awrang ber-
nafas Tijâda sâdil dimukâmu, Jarg
lûput dan jarg berlepas.

3 Sebab satruw merghambat 'aku; Merg-
'irikh gnap Hajât djiwâku, Dûdokhan
'aku terpegang Didâlam tempat klam,
falâku Sa'awrang mâti lâma grang.

4 Kárnânja 'itu pawn njawâku Tersî-
bokhlah didâlam 'aku: Harîku lâgi jarg
hening Dipenemâhan dan dadâku Terû-
sakh, dan mendjâdi kring.

5 Hambâmu meng'enang samâta Hari-
mu purbakâla njâta: Kukîra perg'ardjâmu
gnap: Disendirîku 'aku kâta Per-
bowâtanmu jarg tatap.

6 Kutâdah duwa blah tânganku Padâmu
diperg'aduwanku: Djiwâku 'itu jarg
hening Dihadâpanmu, hej Tûhanku,
Seperti tânah ringkej kring.

THEH.

7 Segrahlah, sâhutlah padâku, Jâ Hu-
wa, panglanlah njawâku: Djârganlah bûni
hadret grang: Sopâja djârgan tûron 'aku
Kadâlam prîgij tertjargang.

8 Perdergarkanlah 'aku pâgi Kamurâ-
hanmu jarg terbâgij, Padâmu 'aku berta-
tap. Brij 'aku katahuwij lâgi Djâlanmu
dan lûrongmu gnap,

Y 2

9 Sebab

9 Sebab padâmu 'ini 'âku Meng'angkat
tângan dan djiwâku. Bantonlah 'âku grang,
jâ Huw, Padâmu lindong gnap 'asâku,
Bowanglah, tompaslah satruw.

10 Hendaklah 'âdjâr sahajâmu Ber-
bowat bârang jang radlâmu, Bagiku 'ang-
kaw pawn 'Ilah: Ditânah râta brij Rôth
kâmu Menghentar 'âku jang lemah.

11 Jâ Huwa, 'awleh kârna lâku Namâ-
mu hidopkanlah 'âku: Dengan sadâlet
dan benar Meng'aluwarkanlah djiwâku
Pawn deri pîtjakh jang besar.

12 Sebab mûrahmu dan kawâfa Tom-
paslah satruw jang binâfa: Hambâmu 'âku,
jâ 'Elthakh; Hilangkan dija jang bejâfa
Padâku bowat perfasakh.

MAZMŪR JANG KA CXLIV.

1 **T**Erpûdji Tûhan Huwa, bâtu kâ-
rag, Jang 'âdjâr tângan 'âku pâkej pârang,
Djariku berkalâhij dan berprang: Kamurâ-
hanku, dan kubûku trag, Tampakku tiig-

gij, pelepas bagiku: Prîsejku, perlin-
dongan fendiriku: Jang tazalokhkan razijet-
ku gnap Kabâwah 'âku 'ini bertatap.

2 Hej Huwa, 'apa grang simânusija,
Bahuwa 'angkaw meng'enâlij dija? Dan 'â-
nakh mânusija bernafas, Bahuwa kaw-
Hisâbkan dija kras? Saforggoh mânusija
sa'upâma Sawâtu kasijâ'an sâma sâma:
Harinja sakalijen bertogoh, Seperti bâ-
jang lâlû dan roboh.

3 Hej Huwa, tjondongkanlah lângit kâ-
mu, Tûronlah kena gûnong kawasâmu
Jang ber'asâpan. Kilatlah, tjerej Berejlah
dija 'itu kapitjej: Limbiglah penahokh,
gomparlah dija. 'Ondjotlah tângan tinggij
dan mulija: Bantonlah 'âku deri 'âjer dras,
Dan deri tângan 'ânakh 'âsing kras.

4 Mûlutnja 'itu dusta dikatânja; Tângan-
nja kânan bôhong dikardjânja. Bagimu,
jâ 'Ilah, kunjânji klakh Njanj'an bâruw:
dendan dindij grakh, Dan dengan perma-
jinan

jinan pûloh tâli Bagimu 'aku bermazmûr
 sakâli. Jang melepaskan Râdja Râdja:
 jang Tubuskan Dâ'ud deri kras pedang.

Berbahagija bâla 'itu, jang
 'Ilahnja 'itu Huwa 'amat trag.

THEH.

5 Tubuslah, banton 'aku deri tângan
 Segala 'anakh 'asing kahlârgan, Mûlutnja
 meng'atâkan dusta krat: Tângannja kânan
 bôhong 'amat brat. Brij 'anakh lâki kâmij
 dan rupanja Besar saprij tanâman dimudâ-
 nja: Parâwan bâru djûrej jang premej,
 Terpâhat fatelâdan mâligej.

6 Kadejku 'ada grag punoh, sopâja
 Meng'aluwarkan bâgej perbijâja: Dan
 kambing domba pawn ber'anakh grag
 Baribu dan balakfa difabrang. Sopâja
 lembuw mowat samowâtan, Dan djângan
 bârang sarbuw kadapâtan, Dan djângan
 peng'aluar jang targoh, Dan djângan
 penerijakh dileboh.

7 Berbahagija khawm dan bâla 'itu,
 Jang kapadânja 'ontong sabagitu.

MAZMŪR JANG KA CXLV.

1 **K**Lah kutinggikan 'angkaw, jâ 'Ilah,
 Radjâku: pûdji nâma jang terгах. Namâ-
 mu tijap hârij prij kamal Kupûdji, dan
 tahlilkan hhad kakal. Besarlah Huwa, 'â-
 mat kapudji'an: Kabesârannja tida kaperi-
 'an. Samowa bagfa klakh tasbîth kardjâ-
 mu: Dan 'akan brita kalebêhan kâmu.

2 Klakh 'aku 'utjap perhijâsan trag,
 Kamulijâ'an subulhâtmu grag: Segala
 kardja kâmu jang muhâb, Dan sadjâjib-
 mu tida terthisâb. Dan 'ija 'akan menjatâ-
 kan khawat Kardjâmu jang muhâb, jang
 'angkaw bowat: Kabesâranmu, rizet, dan
 kawâfa, Klakh 'aku bilarg dija fantijâfa.

3 Klakh 'ija menggalâgakh peng'enang
 Besarnja kabajikan kâmu trag: Dan men-
 tjeriterâkan sabenar Tûhannja dengan sù-
 rakh dan gamar. Meng'asijânij, 'amat sâ-
 jang

jarg Huwa, Dan mûrah, pandjanglah hati-
nja djuwa. Huw bâjik pada 'awrang samo-
wânja, Rahmetnja lâku 'âtas gnap kardjânja.

THEH.

4 Kardjâmu klakh, jâ Huwa, perbesar,
'Sâlehmumu tabrik 'argkaw sabenar. Sebut
karadjâ'anmu jarg sadîm, Dan 'ûjap ka-
lebêhan jarg karîm. Sopâja brîta pada mâ-
nusija Sagnap kalebêhannja jarg mulija:

Kamulijâ'an, Hormat perhijâsan
Karadjâ'annja dergan kaluwâsan.

5 Karadjâ'anmu 'itu bertatap: Dan pa-
rentahmu sampej bargsa gnap. Huw
menjandarkan 'awrang jarg roboh: Dan
jarg berlîpat 'ija bertogoh. Padâmu pan-
dang mâta sakalijen: Kawbrij padânja
mâkan saharijen. Dan 'argkaw 'ada
bûka tângan kâmu, Kinnjangkan gnap
lhajwân sebab radlâmu.

6 'Sâdillah Huwa pada perdjadjakh, Per-
bowâtannja mûrah dergan lhakh. Huw 'ada

hampir pada jarg dozâ Dergan benar
padânja dibelâ. Dan 'ija melakûkan ka-
ridlâ'an Segala mutakhij, brij kafukâ'an:
Dan 'ija lâgi dergar terijakhnja, Lepaskan
dija deri penjasakhnja.

7 Huw palihâra peng'âfehinja gnap,
Dan binasâkan fâsikh jarg dalap.
Mûlutku 'ûjap tahlîl Huwa trus:
Gnap dâgig pûdji nâma jarg khudus.

MAZMŪR JANG KA CXLVI.

1 **H**Ej djiwâku, tahlîl Huwa. 'Âku
'âkan mentahlîl Dâlam kahidôpan djuwa
Huwa Tûhan jarg kafîl. Hingga 'ada 'âku
gah Mazmûr pada jarg 'ilah.

2 Dârgan kâmu hârap pada Jarg der-
mâwan, sasaprij Sija gnap chalâtsnja 'ada,
'Ânakh 'Âdam jarg 'sakhij. 'Ija pûtus njâ-
wa krat, Pûlang pada tânah brat:

3 Pada hârij 'itu hîlang Dâja 'upajânja
klakh. Bahagija pawn terbilang Tulôgan-
nja jarg 'Elhakh: Pangharâpan dan peng-
gah

gah Huwa djûga jang 'Ilah.

4 Jang telah kardjâkan xâlam Lâgit,
bûmi, lâwut dras, Sasawâtu jang didâlam
'Itu 'ada bernafas: Palihâra had kakal
Satiânja jang kamal.

THEh.

5 Jang berbowat 'intsâf pada Jang tergâ-
gah, dan membrij Pada jang berlâpar 'ada
Rawtij thâdlir sasaprij: Huwa 'awrej mele-
pas 'Awrang jang ter'ikat kras.

6 Huwa 'ada membukâkan Mâta 'aw-
rang bûta trag: Huwa berdirikan 'âkan
'Awrang jang berlipat grag: Huwa meng-
'asêhij gnap 'Awrang xâdil jang tatap.

7 Huwa memaliharâkan 'Awrang 'âsing
dan halat, 'Ija menatapkan 'âkan Bâluw
dan jatim tjapat. Djâlan fâsikh dangan gah
'Ija bâlikih membelah.

8 Huwa 'âkan karadjâ'an 'Âtas TSijawn
had kakal: 'Ilah kâmu ka'adâ'an Deri
barga had 'adjal. Haleluw-Jah, perse-

far Huwa Tûhan jang benar.

MAZMŪR JANG KA CXLVII.

1 **T**Ahlilkan Huwa, kârna bâjik Maz-
mûrmu bagi 'Allah nâjik, Sedang terlâlu
mânis 'ija: Tahlilmu pâhut prij mulija.

Deper'ufahkan Huw baginja Jerûshalejm
tatap negrinja: Himponkan lâgi dangan
tângan KHawm Jifrá'ejl jang kabowârgan.

2 Sombokan 'awrang jang dirinja Sa-
fakh dan terpigah hatinja: Dan meng'ubâ-
tij dija dâlam Segala sargsarânja xâlam.

Dan permanâ'ij kabilârgan Segala bintang
jang bertrârgan: Dan menjebutkan samo-
wânya Dangan galarnja dan namanja.

3 Besar Tûhanku Huw 'adânya, Dan 'â-
mat bânjakh kawasânya: Sakhalnja tida
kabilârgan Kapada 'awrang jang bertârgan.

Huw 'ada menatap kakinja Jang lombot
njâwa dan hatinja: Jang merindahkan dan
Hukûmij Segala fâsikh sampej bûmi.

4 Hendaklah njânji sanjanji'an Kapada
Huw

Huw degan pudji'an: Mazmûrlah kâmu
dikigâpij Kapada 'Allah jarg largkâpij.
Jarg tûdorg lârigit degan 'âwan, Melarg-
kap hûdjan degan râwan Kabûmi: 'âtas
gûnorg 'ija Terbitkan rompot 'âmat sija.

Thch.

5 Jarg brij makânan saharijen Kapada
Hajwân sakalijen: Kapada gâgakh dan
'ânakhnja, Jarg 'ûlang 'ûlang terijakhnja.
Tijâda dekahendakinja Sakûda degan
kras gahinja: Tijâda 'ija meghendâkij
Betis sa'awrang laki laki.

6 Huw 'ada berkenan fatija, Jarg 'ada
tâkot 'âkan dija: Marika 'itu jarg ber'âfa
Kapada mûrah fantijâfa. 'Ujaplah tasbith
bagi Huwa, 'Ahaw Jerûshaleim, gah
djuwa: Dan tahlilkanlah 'ilah kâmu,
Hej 'isij TSijawn, dikawtâmu.

7 'Ijalah menogoh kubûmu, Segala kan-
tjig dipintûmu: Dan memberkâtij 'ânakh
kâmu, Jarg samowânja 'antarâmu. Djadi-

kan tânah dan tepimu Ber'awleh dawlat
dinegrimu: Kinjargkan kâmu brij gen-
domnja Degan lemaxnja dan somfomnja.
8 Ka'âtas bûmi 'ada 'ija Kirimkan sabda
jarg mulija: Sabingga fermân Huwa 'itu
Berlâku terlakas bagitu. Djadikan tzaldju
baferânja Seperti tsûf sagnap rupânja:
Hamburkan degan prij mulija 'Ariz
seperti hâbuw sija.

9 Tjampakkan gnep djamadnja lâgi Se-
perti panggah jarg terbâgij: Sijâpa klakh
berdirij hâdap Kadiginnanja degan dâ-
dap? Kirimkan fermân jarg mulija, Dan
lâgi meng'antjorkan dija. Tijopkan kras
'âginnja sileh, Sahingga 'âjer 'itu lileh.

10 Kapada Jazkhûb 'ija brita Kalâmnya
'itu jarg palita: Hukum, 'ondangnja,
dan sabdânja Kapada Jisrâ'ejl hambânja.
Bagini tidakh 'ija bowat Kapada sachali-
khah khawat: 'Ondangnja dan hukumnja
'ija Tijâda me.g'enâl. j dija.

MAZ-

MAZMŪR JANG KA CXLVIII.

1 **T**ahlillah 'âkan Tûhan Huw Di-
lârgit, sambil berfaruw: Tahlillah dija
sapunoh Ditampat tinggij dan togoh. Tah-
lillah dija, hej tantrânja, Melá'ikatnja
samowânja, Hej matahârij, bûlan trang,
Dan bintang jang bersînar grang.

2 Hej lârgit 'âtas lârgit gah, Dan 'âjer
'âtas lârgit bah, Tahlillah dija berfaruw.
Brij samowânja tahlîl Huw: Jang sudah
berpafan, sabdânja, Dan mendjadikan
samowânja. Dan salamânja prij kamal
Tatapkan dija had kakal.

3 Jang brij Katantuwannja jang Tijâda
kafalâhan grang. Tahlillah deri bûmi
Huw: Hej 'ikan pâwus jang djomuw,
Dan 'îsij rûbir sakalijen. Hej 'âpij, djamad
komedijen, Hej taldju, 'âwap, ribut
dras, Jang melakûkan fermân kras.

4 Hej bûkit, bûfut jang tatap: Kajuwan
jang berbowah gnep, Dan pôhon 'âraz

Libanawn, Binâtag lijar djînakh pawn,
Sulôran dan sagnap burôgan. Hej Râdja
bûmi dan djondjôrgan Dibûmi, 'umet
jang gamar, Panghûlu, Hlâkim jang befar.
5 Tarûna, 'ânakh dâra gah, Dan tuwah
mûda terkarah, Tahlîlkan nâma Huwa,
jang Tertinggij 'âtas lârgit trang Dan bûmi
subulhâtinja. 'Ija Tinggikan tandokh
khawm mulija, Dan kekâfehinja jang tah-
lîl, 'Ijâlah 'ânakh Jisrá'il.

MAZMŪR JANG KA CXLIX.

1 **N**anjilah kâmu bagi Huwa Nja-
nj'an bâruw: tahlîl djuwa: 'Adâlah grang
dipakompulan TSâlehnja dangan tûlan.
Bâjiklah gita Jisrá'il Kapada châlith dan
kaf'il: Dan 'ânakh TSijawn bergamar
Sebab Sulthân befar.

2 Bâjiklah dangan bargsij 'ija Tahlîl na-
mânja jang mulija: Mazmûr padânja dan
langkâpij Sagendarang kitjâpij. Huw ber-
kenankan khawmnja châts: Dan 'ija 'âkan

2 brij

brij chalâs, Merhijas 'awrang jang lemah
Hatinja dergan gah.

3 Brij kekâfehinja râwan sîtu Sebab kamulijâ'an 'itu: Brij 'atas per'aduan 'ija Bersûrah permulija. Segala tazdim 'Allah klakh Dirongkôgannja terlatak: Pedang jang mâkan duwa blah Padanja terfarah.

4 Sopâja 'ija berbalâsan Kapada bâla jang kakrâfan, Merghardikh dergan prij mulija Segala 'umet sija. Sopâja 'ija 'ikat grang Radjanja dergan rantej trang, Dan mulijanja dergan prij Bulongguw dan besij.

5 Sopâja bowat pada dija Hukum makrûbnja jang mulija: 'Inilah perhijâfan pada Jang kekâfehinja 'ada.

MAZMŪR JANG KA CL.

1 **T**ahlilkanlah Huw 'ilah Dimakhdisuja jang terghah, Dipetâla jang bakas Rizet Huwa 'amat kras. Tahlilkanlah Tûhan Huwa, Kârna djabarjet grang: Bânjakh zadlamannya trang, Tahlilkanlah dija djuwa.

2 Tahlilkanlah Huw 'ilah Dinafirij dan menggah, Dergan dindij difabil Dan kitâ-pij brij tahlil. Tahlilkanlah Tûhan Huwa Dergan bangsij gendarang: Mûrij dan rabab pegang, Tahlilkanlah dija djuwa.

3 Tahlilkanlah Tûhan Huw Dergan marduw penjaruw, Dirarâjtakh jang karim Bûnji sûrah jang zadim. Bâjak barang sakali'an Jang berhâdop bernafas Mentahlilkan Huwa kras. Haleluw-Jah, brij pudji'an.

Tamat segala Mazmûr.

Kafapûloh Penjurôhan Huwa. Kal: 20. 2.

1 **I**Lahmu 'aku 'ini Huwa, Jang tangbang kâmu deri kras Dan sûfah tânah Mitsir djuwa, Perhambâ'anmu jang padas.

2 Sakali kâli djâgan 'ada Kapada kâmu 'ini grang 'ilah jang lâjin deri pada Hædlretku pâgi dan petang.

3 Djâganlah kardja pâtorng rûpa, Baginjanja djâgan berlekat: 'Akûlah Huwa tida lûpa

lûpa Tjembûruw, bâlas perfasat.

4 Djârganlah kawsebut namâku Prij sija:
kârna deri kras 'Amârah, morka, dan Gjik-
sâku Sa'awrang tida berlepas.

5 Nam hârij hendaklah berdjâka, Ber-
bowat kardja sapunoh: Katûdjoh pawn
khudus balâka, Sabtûku 'akan bertedoh.

6 Hormatlah 'ibuw dan bapâmu, So-
pâja bawleh berakât Didâlam tânah pusa-
kâmu, Jarg 'Allah membrij dithajât.

7 Djârganlah bûnoh, tompah dârah, Ber-
mûkah dergan bersafat, Mentjûrij, rampas,
dan mendjârah, Bersjaksi dergan dusta krat.

8 Rûmahnja, bini, sahajânja Taman-
mu 'itu disabrang, Dan lâgi bârang jarg
punjânja, Djârganlah 'ingin memegang.

9 Jâ 'Allah, Tûhan, Huw, sabdâmu
Samowa bâjik dan tatap, Brij kekâlehmu
dan hambâmu Menûrut dija 'itu gnap.

Dengan sebab 'Ilahku, Muchalits jang besar
Jarg dergan sabenar Menûlikh prij rindahku.

2 Hambânja dergan khakh Samowa bangsa
klakh Sebut berbahagija. Padâku jang tû ghîr
Debowat 'Elkhadîr Perkâra jang mulija.

3 Sutjilah dan khudus Namânja 'itu trus,
Rahmetnja sasaprînja, 'Itulah bertatap
Sahingga bangsa gnap Kapada mutakhînja.

4 Lâgannja bowat grang Sawâtu kardja trang
Dergan kras sendirinja. Dan mentjerej berej
Djumâwa jang premej Dergan fikir hatinja.

5 Dan 'ija meroboh Kawâsa jarg togoh.
Di'âtas sakursinja: Dan 'ija menatap 'Aw-
rangnja 'itu gnap, Jarg rindah prij hatinja.

6 Dan jarg berlâpar grang Dekinnjarg-
kannja trang Dergan kabajikannja: Jarg
kâja dan besar Pûlarelah bertjamar

Dergan kahampâ'annja.

7 Jarg 'angkat Jifrâ'il Bûdaknja jarg 'atsil,
Dan meng'enang rahmatnja, Fermânnja jarg
khadîm Kapada 'Ibrâhîm Sahingga 'âchiratnja.

Pûdji p an Marjam. Lûkhâ 1. 46.

1 **D**Iwâku perbesar, Hatiku bergamar

Z 2

Pûdji

Pûdji p an ZEKARJÂ. Lûkhâ 1. 68.

1 **T**Erpûdji Tûhan dan 'ilah Jisrâ'ejl 'itu, dan terghah, Jarg meng'ondjôngij melepas Balanja 'itu jarg lemas: Membâgon tandokh berchalâts Dirûmah Dâ'ûd hamba châts. Seperti purbakâla Nabinja sakalijen jarg khudus Telah katâkan trarg dan trus Kapada sakalijen 'umet bâla.

2 'Ijalah sâtu pelepas Pembanton deri fatruw kras, Dan deri tângan 'awrang jarg Membingij kâmiij dan prus prarg. Sopâja membrij rahmat Kapada bâpa berakât, Dan memegarg djandjinja KHudus, dan perfompâhan jarg khadim Kapada bâpa 'Ibrâhîm, Brij 'itu pada kâmiij jarg walinja.

3 Sopâja kâmiij terlepas Pawn deri pada fatruw kras, Berbakhti kapadânya trarg, Tijâda tâkot terjargang, Dergan khodsijet dan benar Sagnap Hajâtku terfâdar. Hej 'ânakh, 'argkaw 'ini Pawn 'âkan disebut nabij 'ilah: Dan 'andjar Tûhan jarg ter-

gah, Dan singgarahkan djâlan sabagîni.
4 Sopâja brij kenal chalâts Kapada raxijetnja châts, Dergan meng'ampon dawfa. Jarg Depiluw rahmet 'Allah grang, Dergan jarg mâna nin 'ilah 'Elhârikh deri pada blah Tinggijan kondjông kâmiij.

Sopâja 'itu sinar dâlam klam Dan bâjarg mawt punoh saram Padânya 'itu jarg meng'adijâmiij:

5 Sopâja 'ija perdjadjakh Betulkan kâki kâmiij grakh Kapada djâlan djâlan, jarg Punoh salâmet dergan trarg.

Pûdji p an SJIMZAWN. Lûkhâ 2. 29.

1 **S**Akârang Tûhan klakh Brij hamba berdjadjakh Dergan punoh berkatmu, Menûrut khawlmû grang: Sebab matâku trarg Melihat salâmatmu,

2 Jarg 'argkaw singgarah Kapada khawm lemah: Trarg 'âkan penarângan CHalâjikh, dan chalil Balâmu Jisrâ'il

Hormatnja kabilângan.

Per-

Permintâ'an doxâ Tûhan kâmiĳ **ISAJ**
'ELMESÊH. Mat: 6. 9.

1 **B**âpa kâmiĳ jagĳ mulija, Hâros kâ-
 miĳ mânusiĳa Sombah dâñ meĳgah namâ-
 mu, Sawrga 'itu sarĳ tachtâmu: 'Adjar kâ-
 miĳ 'ini pôhon 'Akan minta dâñ bermôhon.

2 Tûhan jagĳ benar, perkâfa, Bâjik,
 dâñ Hhakîm, kawâfa, 'Adil, dâñ rahîm
 'adâmu, 'Ini 'arti gnâp namâmu: Brîlah kâ-
 miĳ mânusiĳa Maĳghûl memudĳikan diĳa.

3 Brîlah karadjâ'an kâmu Dâtarg, 'agar
 sahajâmu 'itu depaliharâkan, Dâñ 'Iblîs
 debinasâkan: Sampeĳ karadjâ'an 'itu
 Sempornâlah gnâp disîtu.

4 Kahendakhmu brij berlâku 'Atas bûmi
 'awleh 'âku, Saprij Melâ'ikat khowat Dâ-
 lam sawrga 'ada bowat: Brij hatîku tûlus
 sîni Hhatâĳ rôlh dibadan 'ini.

5 Brîlah rawtiĳ sahariĳen Pada kâmiĳ sa-
 kaliĳen, Mendĳâwohkan kafukâran Dâñ
 penjâkit kalapâran: Sampeĳkanlah karunjâ-

mu Degan berkat kawasâmu.
 6 'Ampon dâñ muzâf kirânĳa Sâlah kâ-
 miĳ samowânĳa, Saprij lâgi kâmiĳ 'ini 'Ada
 brij muzâf disîni Pada bârang sijapâlah
 Jagĳ padâku sudâh sâlah.

7 Dĳangan pada pertjwabâ'an Bâwa kâ-
 miĳ, kadukâ'an Sakaliĳen dedĳâwohkan,
 'Aĳar kâmiĳ detogohkan, Brîlah gnâp
 paghibôranmu 'Awleh Rôlh kafuti'anmu.

8 Hânĳa brij lepas baĳitu Kâmiĳ deri dĳâ-
 hat 'itu, Brij bantûmu sahariĳen Pada kâ-
 miĳ sakaliĳen, 'Aĳar dâlam paparâgan
 Kâmiĳ bawleh kamenâgan.

9 'Awleh kârna karadjâ'an, KHowat,
 dâñ kamuliĳâ'an 'Angkaw pûnĳa, heĳ bapâ-
 ku, 'Allah, Tûhan, dâñ Radĳaku, Karun-
 jâmu bafertânĳa Tiĳgal sampeĳ salamânĳa.

10 Maka kita menjudâhkan Pemintâku,
 dâñ sarahkan Dirij kâmiĳ kapadâmu
 Degan berkat nâma kâmu: Kârna 'âmin
 samowânĳa Songgoh dâñ benar 'adânĳa.

Kaduwa belàs perkâra 'Imân.

Pertjâja bejta 'âkan 'Allah thakh,
 Jarg mendjadikan lârgit bûmi klakh.
 Dan 'âkan 'Isaj 'Elmesêth bertrang
 'Anaknja tonggal, Tûhan kâmiij grarg:
 Terkadang deri khowat Rôth khodus,
 Deper'ânhkan 'awleh Marjam trus:
 Deper'sarsâra bâwah Pontijus
 Pilâtus, detsalibkan, mâti trus,
 Tertânam, tûron pada nârakâ:
 Tetâpi bagkit deri gnâp belâ,
 Kafawrga nâjik, dûdokh pada kânan
 Bapânja jarg kawâsa bertamânan,
 Jarg deri mâna 'ija dâtrang klakh
 Hhukumkan 'awrang mâti, hîdop, grakh.
 Dan lâgi bejta pawn pertjâja 'âkan
 Rôthu-'lkhodus jarg membrij kabiidjâkan.
 Dan sadjamâzat 'awrang mânusija
 Mesêthij jarg mukhadâs, 'âm, mulija:
 Perfakutuwan 'awrang jarg khodus:
 Dan ka'ampônân dawfa kâmiij trus:

Dan kabangkitan dâging samowânja,
 Dan kahidôpan sampej salamânja.

Kaduwa belàs perkâra 'Imân.

'Âtas râgam jarg lâjin.

1 **P**ertjâja bejta lâgi pertatap 'Imânku
 'âkan 'Allah bâpa, Jarg dengan hâti kâmiij
 gnâp Menjombah dija dan menjâpa. Jarg
 mendjadikan kâmiij klakh, Dan safawâtu
 jarg bergrakh: Jarg palihâra 'itu gnâp
 Salâma lâma bertatap, Jarg 'awleh
 mahdaretnja jarg kakal Memarentah-
 kan gnâp 'atfal.

2 Pertjâja bejta dergan sabenar 'Imânku
 'âkan 'ânakh 'Allah Jarg 'Isaj 'Elmesêth
 befar, Jarg tonggal 'itu hhad kakallah.
 Terkadang deri Rôth khodus, Dan de-
 per'ânakh trang dan trus, Merâsa penjarg-
 sâra kras, Dan detsalibkan prij pa-
 das, Jarg mâti, dan tertânam dibelâ,
 Jarg tûron pada nârakâ.

3 Dan pada hârij jarg katiga trang Ber-
 bagkit

bangkit 'awleh kawasânja, Kasawrga
sudah menjabrang, Sopâja tondjokh muli-
janja. Jarg dūdokh lagi bertatap Dikânan
'Allah bâpa gnâp, Jarg deri mâna 'ija
klakh Berdâtang dengan penjabakh HU-
kumkan 'awrag 'itu jarg hajat, Dâ
sakalijen jarg wasât.

4 Pertjâja bejta 'akan Rôth khudus, Dja-
mâzat 'awrag mânusia Mesêhij, dan
jarg tertubus, Mukhadâs, xâm, dan ter-
mulija: Perfakutuwan 'awrag jarg Mu-
khadâs dan berhidop trang: Dâ ka'am-
pônân dawfa brat Kapada kâmi jarg
safat: Dâ kabangkitan dâging pri j kamal:
Dâ kahidôpan jarg kakal.

Sombahjarg pada pâgi hârij.
'Âtas râgam Mazm: 9.

1 **H**ej matahârij, penarag, Jarg
menarangkan kâmi jrag, Hej châlikh bâ-
rag sakalijan Padâmu kâmi j brij pudjijan.

2 Sebab telah kutidor gnâp Samâlam 'ini

bertatap: Brij kâmi j 'ini bersantawfa,
Dâ lûput deri pada dawfa.

Sombahjarg dihûlu deri pada chothbat.

Jâ 'Allah, Tûhan jarg besar, Dâ jarg
benar, Brij pada kâmi j Rôth khudus,
Menûrut pri j djangjimu: Dengarlah kâmi j
safadjam, Dâ brij khalam Deperchoth-
batkan trang dâ trus Kapada mutakhîmu.
Bukâlah mûlut memegang Pandita 'itu,
'akan Brij pada kâmi j penarag, Dâ
mentjeriterâkan, Sopâja 'itu terkenag
Dâ depermulijâkan.

Sombahjarg dihûlu deri pada mâkan.

1 **J**â bâpa kâmi j jarg rathîm. Jarg pa-
lihâra gnâp kardjâmu, Bukâlah tânggan
jarg khadîm, Brij kâmi j mâkan karunjâ-
mu. Tetâpi hendaklah pejâra Djiwâku
'ini terlebeh Dengan fermânmu sâperkâra,
Sopâja 'itu berbeneh. 'Âmîn.

Pâkejlah bârag, dâ kenag
Bahuwa 'Allah memegang.

Sjukur

Sjukûr komedijen deri pada mâkan.

JÂ Tûhan kususukûr padâmu Sebab kabidjikanmu grag, Dàn sakalijen karunjâmu Kapada hamba 'âmat trag. Dàn dergan nâma berakât Mesêhku 'itu jarg hâjât Didâlam sûkar dâni belâ Padânja djûga ku-

dozâ. Bâpa kâmi, dâni lâjin jarg ber'ikot.
Terpûdji 'Allah jarg besar,
Jarg membrij kâmi bergamar.

Sambahjarg pada petang hârij.
'Ataw 'atas râgam Mazm: 100.

1 **H**Ej Mesêhku, trag 'adâmu,
Sijarg 'itu pawn namâmu: Kârna sinar
perg'adjâran Tondjokh kâmi kabenâran.
2 Kâmi mohon kapadâmu 'Âkan ban-
tuw kawasâmu, Matahârij sagnap sâlam,
Simpan kâmi pada mâlam.

3 Melalûkan tidor dawfa, 'Âgar kâmi
berfantawfa, Sûtij deri pada sâlah
Tipuw Sjejhân sedekâla.

4 Djika tidor grag matâku Brilah djâ-
ga nin djiwâku, 'Âgar djâgan sagnap
hâti Dâlam dawfa djûga mâti.

5 Melindogkan, brij nizmatmu, 'Aw-
leh fermân dâni khowatmu, Tulong dergan
kawasâmu, Safa'awrag jarg hambâmu.

6 Djâgan kâmi kahilângan Mâna sam-
pej sapaprâgan. Hânja pertatap njawâku
Dâlam sûfah dâni belâku.

7 Bagi Bâpa brij pudji'an, 'Anak,
dâni Rôh kafuti'an. Brij pudjinja sijarg
mâlam Sampej kafudâhan sâlam.

Â M I N.

T A S.

T A X L Ī M U - ' L D Ī N I -
' L M E S È H H I J Ī ,

' I J A ' T U ,

P A N G ' A D J Ā R A N ' A G A M Ā ,

D Ā N

S J A H Ā D E T ' Ī M Ā N ' A W R A N G

M E S È H H I J ,

S E R T A D E N G A N

S E G A L Ā S O M B A H J A N G ,

D Ā N

F A T S A L P J A N G L Ā J I N .

D i b e n d a r ' A M I S T E R D A M ,

T e r t a r ā ' a w l e h R . d ā n D J . W E T ' I S T E J N , P E N A R A P
K O M P A N I J Ā .

M D C C X X X V .

T A X L I M U - L D I N I - - ' L M E S Ê H H I J I ,

'ija 'itu,

paug'adjâran

' A G A M A M E S Ê H H I J ,

'atas djâlan Sû'al dan Djawâb.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG PERTÂMA.

1 Sû'al. ' **A** Pa'ada paughibôranmu jang 'a'fa, bâjik pada kotika hîdop, bâjik pada kotika mâti ?

Djawâb. Bahuwa bejta dengen tûboh dan njâwa, bâjik pada kotika hîdop, bâjik pada kotika mâti, bukan 'ada dâlam milik sendiriku, hânja dâlam milik 'Elmesêth muchalîtsku jang fatijâwan, jang dengen dârahnya jang 'indah sudah membâjar hâbis kârana segala dawsa p ku, dan sudah lepaskan bejta deri pada segala gâgah 'Iblîs, dan paliharâkan demikijen, sahingga lâjin deri pada kahendakh bapaku samâwij sahelej rambot pawn deri pada kapalâku tijâda dâpat lûroh, behkan lâgi sahingga segala safawâtu tûloh padâku 'akan chalâtsku. **H**ataj maka 'ija menjonggohkan bejta 'akan kahidopan kakâl 'awleh rôhnya jang khudus, dan meng'adâkan bejta sahâdja dan sadija dengen saganâp hatiku, 'akan hîdop deri pada sakârang 'ini dengen bowat bakhti padânja.

2 Sû'al. Barapa bahâgij 'ada hâros bagîmu meng'atahuwij, sopâja serta paughibôran 'ini 'angkaw dâpat hîdop dan mâti dengen chalâts?

Djawâb. Tiga bahâgij. Pertama: barapa

besar 'ada dawsa'ku dan tjelakâku. Kaduwa: Bagimâna bejta melepaskan deri pada segala dawsa'ku dan tjelakâku. Katiga: Bagimâna bejta dâpat memberij sjukûr pada 'Allah deri kârana kalepâfan jang demikijen 'itu.

FATSAL JANG PERTÂMA.

Pada menjeriterâkan tjelâka mânusia.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA II.

3 Sû'al. Deri mâna 'angkaw kenâl tjelâkamu ?

Djawâb. Deri pada sjarîzet 'Allah.

4 Sû'al. 'Apâtah dekahendâkij sjarîzet 'Allah 'itu deri pada kâmiij ?

Djawâb. 'Itu djuga jang 'Elmesêth meng'adjar kâmiij dengen sadjumlat. Mat. Fat. 22. 'âjat. 37. 38. 39. 40. Hendaklah 'angkaw meng'asêhij mahâ besar Tûhan 'Ilahmu, dengen saganâp hatîmu, dan dengen saganâp djiwâmu, dan dengen saganâp sakhalmu. 'Ini 'ada penjurôhan jang pertâma, dan jang besar. Maka jang kaduwa 'ada sabâgej dengen dija 'itu, hendaklah 'angkaw meng'asêhij samâmu mânusia
(a) seperti

seperti sendirîmu. Pada kaduwa penjurôhan 'ini bergantong saganap tawrât dan segala nabij.

5 Sû'âl. Dâpatkah 'angkaw tûrut fakalijen 'ini dergan sempornanja?

Djawâb. Bûkan : Kâra na deri pada thabîset bejta tjenderong 'akan bintjij 'Allah dan sama Mânufija bejta.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA III.

6 Sû'âl. Sudahkah kalâkh 'Allah mendjadi-kan mânufija 'itu demikijen djâhat dan binâfa?

Djawâb. Bûkan : Tetâpi 'Allah sudah mendjadi-kan mânufija 'itu bâjik, dan sarûpa telâ-danja, 'ija 'itu, dergan sadâlet dan khodsijet kabenâran, sopâja 'ija merg'enal 'Allah chalâkh-nja dergan sapâtumja, merg'âfeh dija dergan mâta hafinja, dan hîdop fertanja didâlam 'âchirat, 'akan memûdji dan memulijakan dija.

7 Sû'âl. Deri mâna kalâkh datang parângij mânufija jang demikijen binâfa 'itu?

Djawâb. Deri pada kadjatôhan dan kadur-hakâ'an nejnêh mawjang kâmi jang dihulu p 'itu 'Adam dan Hawâ dâlam Firdaws : dimâna thabîset kâmi jang demikijen sudah binâfa, maka kâmi jang sakalijen deperkandongkan dan deper-'anahkan dergan dawfa.

8 Sû'âl. Antah 'adâkah kâmi jang demikijen binâfa, maka fakâli p tijâda kâmi jang lâjik kapada bârang kabidjikan, dan tjenderong djûga kapada segala kadjahâran?

Djawâb. Behkan : melâjinkan kâmi jang deper-'anahkan pula 'awleh rôh 'Allah.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA IV.

9 Sû'âl. Bûkankah kalâkh 'Allah memba-râtij mânufija 'itu, manakâla 'ija menontut dâ-lam sjarîsetnja deri padanja bârang jang 'ija tijâda bawleh bowat 'itu?

Djawâb. Bûkan : kâra na 'Allah sudah mendjadi-kan mânufija 'itu demikijen, maka 'ija

sudah bawleh bowat 'itu : tetâpi mânufija sudah merg'urangkan sendirinja, dan segala dzorijetnja sakalijen deri pada segala 'anuga-rah 'itu djûga, 'awleh wafwalet 'Iblîs, dan mazsijet jang ferg'âdja.

10 Sû'âl. Mawûkah 'Allah lepaskan deri pada sjiksânja mazsijet dan ridet jang demikijen 'itu?

Djawâb. Bûkan fakâli p : tetâpi 'ija morka tersangat, bâjik 'atas segala dawfa 'atslij, bâjik 'atas segala dawfa fâzilij, dan mâwu menjik-sâkan dija dergan hukumnja jang sadil dâ-lam dunjâ 'ini, dan dâlam 'âchirat, seperti 'ija sudah bafermân : Kûtokh 'atas fasa'awrang jang tijâda tinggal tatap pada segala bârang jang tersurat didâlam kitâb tawrât, 'akan berlakûkan dija 'itu.

11 Sû'âl. Bûkankah kalâkh 'Allah 'ada rathîm lâgi?

Djawâb. Songgohpaw n 'Allah 'ada rathîm, tetâpi 'ija 'ada lâgi sadil : maka sebab 'itu hakh sadâletnja 'itu tontut, sopâja dawfa, jang telah taperbowat 'atas hadret 'Allah jang mahâ tinggij, 'itu lâgi dergan sjikfa tertinggij, 'ija 'itu kakal, desjiksakan pada tûboh dan njâwa.

FATSAL JANG KADUWA,

Pada mentjeriterakan kalepâsan Mânufija.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA V.

12 Sû'âl. 'Adapaw n sedang sjikfa dunjâ dan 'âchirat 'itu hâros berlaku 'atas kâmi jang tûrut hu-kum 'Allah jang sadil 'itu, 'adâkah bârang 'upâja, 'awleh jang mâna kâmi jang dâpat lûput deri pada sjikfa 'ini, dan kombâli kapada nizmet?

Djawâb. 'Allah mâwu hakh sadâletnja 'itu deganâpi jang : maka sebab 'itu hâros kâmi jang mem-bâjar hâbis pada hakh 'itu, 'ataw 'awleh kâ-mij sendirij, 'ataw 'awleh bârang sa'awrang jang lâjin.

13 Sû'âl. 'Antah dâpatkah kâmiġ mem-bâjar 'awleh kâmiġ sendirij?

Djawâb. Bârang perkâra pawn tijâda : tetâpi fahârij p kâmiġ lâgi melebêhij hûrang kâmiġ.

14 Sû'âl. 'Adâkah lâgi kadapâtan dimâna p bârang sa'awrang jang samâta p machlûkh, jang sampat bâjar kârana kâmiġ?

Djawâb. Tijâda : kârana pertâma, 'Allah tijâda mâwu menjiksâkan pada bârang machlûkh jang lâjin hûrang 'itu jang mânusia sudah meng'adâkan. Kaduwa, maka sa'awrang jang samâta p machlûkh tijâda sampat menanggong kabarâtan morka 'Allah jang kakâl 'itu 'âtas dawfa, dan melepaskan machlûkh lâjin p deri padânja 'itu.

15 Sû'âl. 'Adâpawñ jang mâna wasith dan muchalits hâros kâmiġ tjahârij kalâkh?

Djawâb. Sa'awrang demikijen, jang ada mânusia jang sorggoh lâgi sadil, dan hânja sasorggohnja lâgi jang terkarâs deri pada segala machlûkh, 'ija 'itu, jang lâgi 'ada 'Allah jang sorggoh.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA VI.

16 Sû'âl. Sebâb apa wâdjib 'ija 'ada mânusia jang sorggoh lâgi sadil?

Djawâb. Sebâb hakh sadâlet 'Allah menon-tut, sopâja thabizet mânusia, jang sudah berdawfa, 'itu bâjar kârana dawfa : dan sebâb mânusia, jang sendirij 'ada sa'awrang berdawfa, 'itu tijâda dâpat bâjar kârana 'awrang lâjin p.

17 Sû'âl. Sebâb apa wâdjib 'ija lâgi 'ada 'Allah jang sorggoh?

Djawâb. Sopâja 'ija deri pada khowat 'Ulahijemja dâpat menanggong kabarâtan morka 'Allah dâlam nâsûtnja, lâgi meng'upajâkan dan meng'ombalikan kapada kâmiġ sadâlet dan kahidôpan 'itu.

18 Sû'âl. 'Antah sijapâtah wasith 'itu djûga, jang sama p 'ada 'Allah jang sorggoh, dan mânusia jang sorggoh lâgi sadil?

Djawâb. 'Ijalâh tûhan kâmiġ 'Asâj 'Elme-

sêth, jang telah de'anugarahkan pada kâmiġ 'awleh 'Allah mendjâdi hikmet, tasdil, taklâdis, dan mufadât jang semporna.

19 Sû'âl. Deri mâna 'angkaw tâhu 'itu?

Djawâb. Deri dâlam 'indjilu-'lkhudus 'itu, jang 'Allah sendirij dihûlu sudah memasxlumkan dâlam Firdaws, dan komedijen deri pada 'itu sudah memberij 'itu dechabarkan 'awleh Bathrîkh p dan nabij p jang tsâleth, dan sudah memberij 'itu depertelâdankan 'awleh segala khorbân dan sadet lâjin p deri pada tawrat, dan pada 'âchirnja sudah mengganâpij 'itu 'awleh ânakhnja lâki p jang tonggal.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA VII.

20 Sû'âl. 'Adâkah kalâkh fakalijen mânusia ber'awleh pûla chalâts 'awleh 'Elmesêth, seperti marika 'itu sudah kena lasnet 'awleh 'Adam?

Djawâb. Bûkan : melâjinkan 'awrang 'itu sâdja, jang 'awleh 'imân jang betul deperfarûbohkan deengan dija, dan menjambot fakalijen kabitjikkannya.

21 Sû'âl. 'Apa 'ada 'imân jang betul?

Djawâb. 'Imân jang betul 'itu 'ada, bûkan sâdja bârang peng'atahuwan 'ataw peng'enâlan jang sorggoh, 'awleh jang mâna bejta kira p kan benar samowa 'itu, jang 'Allah sudah menjatâkan pada kâmiġ dâlam kalâmnya, tetâpi lâgi bârang pangharâpan jang sorggoh, jang rôthu-'lkhudus meng'ardjâkan dâlam hatiku 'awleh 'indjil 'itu, bahuwa bûkan sâdja pada 'awrang lâjin p, tetâpi lâgi pada bejta 'ini sudah de'anugarahkan 'awleh 'Allah ka'ampônân dawfa p, sadâlet dan chalâts jang kakâl deri pada samâta p niçmet, 'itu pawn 'awleh kârana pahâla 'Elmesêth sâdja.

22 Sû'âl. 'Apâtah kalâkh wâdjib sa'awrang Mesêthij 'itu pertjaja?

Djawâb. Segala sasawâtu jang dâlam 'indjil terdjandji pada kâmiġ, bârang jang segala perkâra 'imân Mesêthij jang sam jang tijâda sjak dâlamnja 'itu meng'adjar kâmiġ deengan sadjumlat.

23 Sû'al. Bagimâna babûnji segala perkara 'imân 'itu?

Djawâb. Bejta pertjaja 'akan 'Allah bâpa, jang mahâ kawâfa chalâkh lângit dan bûmi.

Dan 'akan 'Isâj 'Elmesêth 'anakhnja jang toggal jang Tûhan kâmiij: jang deri pada khowat rôlhu-'lkhudus sudah diperkandorngkan, dan diper'anakhkan 'awleh parâwan Marjam: jang sudah meras'ij fangsâra dibâwah Pontijus Pilâtus, jang sudah detfalibkan, mâti dan detânamkan, jang sudah tûron kanâraka: jang pada hârij jang katiga sudah bangkit deri 'antâra 'awrang mâti p: jang sudah nâjik kafawrga, dûdokh pada tângan kânan 'Allah bâpa jang mahâ kawâfa 'itu: deri mâna 'ija 'akan datang meng'ghukumkan segala 'awrang jang hidop dan jang mâti.

Bejta pertjaja 'akan rôlhu-'lkhudus. Bejta pertjaja 'ada sawâtu djamâzat Mesêthij jang mukhadâs dan xâm, per'akutuwan segala 'awrang mukhadâs: ka'ampônân segala dawfa: kabangkitan segala dâging: dan kahidôpan kakâl.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA VIII.

24 Sû'al. Bagimâna segala perkara 'ini debahagikan?

Djawâb. 'Âtas tiga bahagi'an: Jang pertâma 'itu 'akan 'Allah bâpa, dan kadjadi'an kâmiij. Jang kaduwa 'itu 'akan 'anakh 'Allah, dan kalepisan kâmiij. Jang katiga 'itu 'akan rôlhu-'lkhudus, dan per'utujan kâmiij.

25 Sû'al. Sedang 'ada djuga sawâtu dzât 'Ilâhij jang 'a'fa, sebâb 'apa 'angkaw sebût bâpa, 'anakh lâki p, dan rôlhu-'lkhudus?

Djawâb. Sebâb 'Allah sudah menjatâkan sendirinja demikijen dâlam kalâmnya, bahuwa katiga 'okhnûm jang terfarâkh 'ini 'ada 'Allah jang 'a'fa, benâr, dan kakâl.

'ÂKAN 'ALLAH BÂPA.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA IX.

26 Sû'al. 'Apa 'angkaw pertjaja dergan meng'atâkan perkata'an 'ini: Bejta pertjaja 'akan 'Allah Bâpa, jang mahâ kawâfa chalâkh lângit dan bûmi?

Djawâb. Bahuwa Bâpa Tûhan kâmiij 'Isâj 'Elmesêth jang khadim 'itu, jang sudah mendjadikan lângit dan bûmi, ferta dergan fakalijen 'ilinja, deri pada sudum, jang lâgi 'awleh khadlânja, dan makhdaretnja jang kakâl meng'alanggarâkan dan memarentahkan famowânja, 'itu 'awleh kârana 'anakhnja 'Elmesêth 'ada 'Ilahku dan bapaku, pada sijapa bejta hârap demikijen, maka tijada bejta huwas, melâjinkan 'ija 'akan meng'anugarahkan padâku segala rezikhij tûboh dan njâwa, lâgipawn segala djâhat, jang dekirimkannja padâku dâlam dunjâ 'ini, 'ija 'akan memâlingkan padâku 'akan kabiidjikan, kârana dâpat 'ija bowat 'itu seperti 'Allah jang mahâ kawâfa, dan mâwu 'ija bowat 'itu seperti bâpa jang fatijâwan.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA X.

27 Sû'al. 'Apa kâmu meng'arti 'awleh makhdaret 'Allah?

Djawâb. KHodret 'Allah jang mahâ kawâfa, dan jang melipûtij segala sawâtu, 'awleh jang mâna, faperij dergan tângannya, lângit dan bûmi, ferta dergan segala machlûkh fakalijen dekalanggarâkannja, dan lâgi deparentahkannja demikijen, maka dâwon dan rompot, hûdjan dan kakeringan, mûsim babowah dan tijada babowah, makânan dan minôman, njâman dan penjâkit, kakajâ'an dan kapapâ'an, dan segala sawâtu sampej kapada kâmiij, bûkan dergan 'ontong, hânja deri pada tângannya 'abawij djuga.

28 Sū'āl. 'Āpātah gunānja kāmij tāhu, bahuwa 'Āllāh sūdāh mendjadikan segala sasawātu, dan lagi meng'alargarakan 'itu 'awleh makhdaretnja?

Djawāb. Sopāja kāmij dāpat tšabār dālam segala 'ontong jang djāhat, dan šukūr dālam segala 'ontong jang bājik, dan dālam bārang sasawātu jang dāpat lagi sampej kapada kāmij, kāmij pawn pertatapkan diri jang kāmij kapada 'Āllāh kāmij dan Bāpa kāmij jang 'āmat satijāwan 'itu, sahingga bārang samachlūkh pawn tijāda 'akan mentjerejkan kāmij deri pada kafehnja, sedang segala machlūkh dālam tārannja demikijen 'adānja, maka tijāda 'ija dāpat bergōjangkan dan tijāda bergaralkkan dirinja lājin deri pada kahendakhnja djūga.

'ĀKAN 'ĀNAKH 'ĀLLĀH.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XI.

29 Sū'āl. Sebāb 'āpā 'ānakh 'Āllāh 'itu dinamā'ij 'Āsāj, 'ija 'itu, muchalits?

Djawāb. Sebāb 'ija menchalātskan dan melepaskan kāmij deri pada dawśa p kāmij. Tambāhan sebāb tijāda kajaharijan dan tijāda kadapātan bārang chalāts sāma bārang sa'awrang jang lājin.

30 Sū'āl. 'Adākah kalākh 'awrang 'itu lagi pertjāja 'akan 'Āsāj muchalits jang 'āfā 'itu, bārang sijāpa jang menjahārij chalātsnja dan salāmetnja sāma 'awrang marhūm, 'ātaw sāma fendirinja, 'ātaw sāma 'awrang lājin?

Djawāb. Būkan: tetāpi samadjālah marika 'itu menjangkal 'Āsāj muchalits jang 'āfā 'itu, welākin dergan mūlutnja 'ija mafjhūrkan dija; kārana sāleh sawātu deri pada kaduwa 'ini benār 'adānja, 'ātaw 'Āsāj tijāda hendakh 'ada muchalits jang semporna 'itu: 'ātaw segala 'awrang, jang menjambot muchalits 'ini dergan 'imān jang benār, 'itu hendakh mendāpat 'awlehnja 'itu segala sasawātu jang wādijib 'akan chalātsnja.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XII.

31 Sū'āl. Sebāb 'āpā 'ija denamā'ij 'Elmesēth, 'ija 'itu, 'urāpan?

Djawāb. Sebāb 'ija sūdāh detantūkan 'awleh 'Āllāh bāpa, dan sūdāh de'urāpij dergan rōthu-'lkhudus mendjādi nabij dan gūruw kāmij jang mahā besar, jang dergan sempornānja sūdāh menjatākan pada kāmij rahafija dan kahendakh 'Āllāh 'akan kalepāsan kāmij: dan mendjādi mahā besar 'imām kāmij jang 'āfā, jang dergan perfombāhan tūbohnja jang 'āfā sūdāh melepaskan kāmij, dan santijāfā memōhonkan šfāzāt kārana kāmij kapada Bāpa: dan mendjādi fulthān kāmij jang kakal, jang memarentahkan kāmij 'awleh kalānnja dan rōhnja, lagi melindorgkan dan memaliharkan kāmij, sopāja djūgan hilang kalepāsan jang taper'awleh 'itu.

32 Sū'āl. 'Antah sebāb 'āpā 'angkaw denamā'ij sa'awrang Mesēthij?

Djawāb. Sebāb bejta 'awleh 'imān 'ada sawātu 'anggawta 'Elmesēth, dan demikijen bejta sūdāh ber'awleh bahagian 'akan ka'urāpannja, sopāja lagi bejta meng'ākaw namānja, dan perfombahkan diriku padānja 'itu 'akan perfombāhan dāmej p an jang hīdop, dan dālam dunjā 'ini bejta berparang melāwan dawśa dan 'Iblis dergan fatāhu hāti jang tūlus dan bājik, lagi dālam 'āchirah bejta dergan dija memegang parentah di'ātas segala machlūkh sampej salāma p nja.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XIII.

33 Sū'āl. Sebāb 'āpā 'ija denamā'ij 'ānakh 'Āllāh jang tonggal, sedang kāmij lagi 'ada 'ānakh p 'Āllāh?

Djawāb. Sebāb 'Elmesēth fendirij djūga 'ada 'ānakh 'Āllāh jang khadīm dan dzātij: Tetāpi kāmij 'awleh kārana dija, deri pada nizmet djūga, telāh ter'angkat 'akan 'ānakh p 'Āllāh.

34 Sū'āl. Sebàb 'apa 'angkaw sebùt dija 'itu Tūhan kāmij?

Djawáb. Sebàb 'ija sūdāh memubùs kāmij dergan melūputkan tūboh dān njāwa kāmij deri pada segala dawfā, bŭkan dergan 'amās, 'ātaw dergan pejrah, hānja dergan dārahnja jang 'indah, dān sūdāh melepaskan kāmij deri pada segala gāgah 'Iblīs, dān demikijen djuga sūdāh djadikan kāmij 'ākan chātēt bagi dirinja.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XIV.

35 Sū'āl. 'Apātah 'artinja 'itu, jang deri pada khowat rôthu-'lkhudus sūdāh deperkandongan dān deper'ānakhkan 'awleh parāwan Marjam?

Djawáb. Bahuwā 'ānakh 'Āllah jang khadīm 'itu, jang 'ada dān tinggal 'Āllah hakhikhij dān khadīm, sūdāh merg'ambil ka'adā'an mānufija jang sorggoh deri pada dāging dān dārah parāwan Marjam 'itu 'awleh pakardjā'an rôthu-'lkhudus, sopāja lāgi 'ija 'ada benèh Dā'ūd jang benār 'itu, saperij dergan sūdāra p nja dālam segala safawātu, melājinkan dālam dawfā.

36 Sū'āl. 'Apa fājidah 'angkaw ber'awleh deri pada perkandongan dān per'ānakan 'Elmesèth jang khudus 'itu?

Djawáb. Bahuwā 'ija 'ada wasīth kāmij, dān dihadāpan hadlret 'Āllah dergan kafugij'annja deri pada sālāh, dān dergan khodfijetnja jang semporna, menūtop dawfā p ku, dālam jang māna bejta sūdāh deperkandongan dān deper'ānakhkan.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XV.

37 Sū'āl. 'Apa kāmū merg'arti dergan fapātah 'ini, jang sūdāh merasā'ij fārgsāra?

Djawáb. Bahuwā pada faganāp wakhtu kahidōpannja di'ātas bŭmi 'ini, 'istemejwa pada 'āchir kahidōpannja 'itu, 'ija pada tūbohnja dān

njawānja sūdāh menārggong morka 'Āllah 'ātas dawfā segala bangfā mānufija, sopāja dergan perāfā fārgfārnja, sa'awleh p dergan perfōmbāhan dāmej p an jang 'afā 'itu, delepaskannja tūboh dān njāwa kāmij deri pada talzīn jang kakāl, dān deper'awlehnya bagi kāmij nizamet dān sadālet 'Āllah, lāgi kahidōpan kakāl.

38 Sū'āl. Sebàb 'apa sūdāh 'ija merasā'ij fārgsāra dibāwah hākim Pontijus Pilātus?

Djawáb. Sopāja 'ija, jang sūtji deri pada sālāh, hābis 'ija delhukumkan 'ākan debŭnoh dibāwah hākim dunjāwij, 'itu melūputkan kāmij demikijen deri pada jang mahā karās hukum 'Āllah, jang hendākh berlāku 'ātas kāmij.

39 Sū'āl. 'Adākah kahendahnja 'itu lebhèh, bahuwā 'ija sūdāh detfāliskan, deri pada sūdāhlah 'ija māti kamatiān lājin?

Djawáb. Behkan: kārana 'awlehnya 'itu bejta jakhīn, bahuwā 'ija sūdāh memowat 'ātas dirinja per'utōkan 'itu, jang 'adālah di'ātasku: sedāng mawt pada kājuw tālīb sūdāhlah kaku-tōkan 'awleh 'Āllah.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XVI.

40 Sū'āl. Sebàb 'apa sūdāh hāros 'Elmesèth merindahkan dirinja sampej kapada kamatiān?

Djawáb. Sebàb bahuwā deri kārana sadālet dān hakhikheth 'Āllah tijāda dāpat debājar kārana dawfā kāmij perij lājin, hānja 'awleh mawt 'ānakh 'Āllah djuga.

41 Sū'āl. Sebàb 'apa sūdāh 'ija detānamkan?

Djawáb. 'Ākan memberij sjaksi, bahuwā dergan fāfōrggohnja 'ija sūdāh māti.

42 Sū'āl. Sedāng kalākh 'Elmesèth sūdāh māti kārana kāmij, sebàb 'apa garāng hāros kāmij 'ini māti lāgi?

Djawáb. Mawt kāmij 'itulah bŭkan pembajāran kārana dawfā kāmij, hānja sādja pematijan dawfā p, dān palintāfan kapada kahidōpan kakāl.

43 Sū'āl.

43 Sû'âl. 'Apa fâjidah lâgi kâmiĵ ber'awleh deri pada perfombâhan dan mawt 'Elmesêth pada kâjuw t'âlĵb?

Djawâb. Bahuwa 'awleh khowatnja 'itu parângĵ mânusĵĵa kâmiĵ jang lâma fertânja detfâlibkan, dematĵkan, dan detânamkan, sopâja segala ka'ingĵnan dâging jang djâhat 'itu djângan memegang parentah lâgi didâlam kâmiĵ, tetâpi sopâja kâmiĵ perfombâhkan dirĵĵ kâmiĵ kapadânja 'akan perfombâhan ŵukûr.

44 Sû'âl. Sebâb 'apa ber'ikot, jang sudaĵ tûron kanâraka?

Djawâb. Sopâja beĵta jakhĵn dâlam segala duka ĵitâku jang tersangĵat, dan sakâli p pawn beĵta meĵghĵborkan sendirĵku, bahuwa tûhanku 'Elmesêth, 'awleh kapitĵâkan, segala perfâkĵtan, perĵadjûtan dan belânja kanârakâ'an jang tijâda terkatâkan, kadâlam jang mâna sudaĵlah 'ĵĵa tĵnggalam pada ŵaganap mâsâ perâsâ ŵangŵarânja, 'ĵtemeĵwa pada kâjuw t'âlĵb 'itu sudaĵ melepaskan beĵta deri pada kapitĵâkan dan ŵangŵara nâraka.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA XVII.

45 Sû'âl. 'Apa fâjidah kabangĵĵitan 'Elmesêth 'itu memberĵĵ pada kâmiĵ?

Djawâb. Pertâma, 'awleh kabangĵĵitannja sudaĵ 'ĵĵa meĵ'alahkan mawt, sopâja deberrĵnja kâmiĵ ber'awleh bahagĵĵan 'akan sadâlet 'itu, jang telâĵ deper'awlehnya bagi kâmiĵ 'awleh mawtnja. Kaduwa, kâmiĵ lâgi debangĵĵitan 'awleh khowatnja dâtang kapada kahidôpan bahâru. Kâtĵga, kabangĵĵitan 'Elmesêth ada gâdeĵ jang ŵonggoh deri pada kabangĵĵitan kâmiĵ jang berchalâts 'itu.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA XVIII.

46 Sû'âl. 'Apa kâmu meĵ'arti dergan ŵapâtaĵ 'ĵni, jang sudaĵ nâĵĵk kafawrga?

Djawâb. Bahuwa 'Elmesêth dihadâpan mâtâ p segala murĵdnja deri pada bûmi sudaĵ

ter'angkat kadâlam ŵawrga, dan bahuwa 'ĵĵa 'ada desĵtu 'akan kabajĵkan kâmiĵ, ŵahingga 'ĵĵa kombâli meĵghukumkan segala 'awrang jang hĵdop dan jang mâti.

47 Sû'âl. Bûkankah kalâkh 'Elmesêth menĵertâ'ĵ kâmiĵ ŵampeĵ kapada kaputûŵan ŵâlam, ŵeperti 'ĵĵa sudaĵ djandĵĵi pada kâmiĵ?

Djawâb. 'Elmesêth 'itu 'ada mânusĵĵa jang ŵonggoh dan 'Allah jang ŵonggoh. Bahuwa dergan nâsûtnja 'itu tijâda 'ada 'ĵĵa lâgi di'âtas bûmi 'ĵni, tetâpi dergan 'ilahĵĵetnja, djalâletnja, nĵzmetnja dan rôĵhnja, tijâda penah 'ĵĵa ĵĵereĵ deri pada kâmiĵ.

48 Sû'âl. 'Antah djikalaw nâsût 'itu tijâda 'ada hâdlĵr pada segala tempat, dimâna 'ilahĵĵet 'itu 'ada, bûkankah kalâkh demĵĵĵen kaduwa dzât dâlam 'Elmesêth 'itu detĵereĵĵkan ŵawâtu deri pada ŵawâtu?

Djawâb. Sakâli p pawn tijâda, kârana ŵedang 'ilahĵĵet tijâda berĵingga, dan 'ada hâdlĵr pada segala tempat, maka lâzimlah djûga, bahuwa ŵonggohpawn 'itu 'ada diluwar nâsûtnja jang telâĵ de'ambilnja, dan hânja ŵaŵonggohnja tĵnggal ŵa'okhnûm berŵawâtu dergan dĵĵa 'itu.

49 Sû'âl. 'Apa fâjidah kanajĵkan 'Elmesêth kafawrga 'itu memberĵĵ pada kâmiĵ?

Djawâb. Pertâma, bahuwa didâlam ŵawrga 'ĵĵa 'ada ŵafĵĵ kâmiĵ dihadâpan hâdlĵret bapânja. Kaduwa, bahuwa kâmiĵ mempunnâ'ĵĵ dâging kâmiĵ didâlam ŵawrga mendĵâdi gâdeĵ jang ŵonggoh, dan bahuwa 'ĵĵa, jang 'ada kapâla 'itu, lâgi 'akan meĵ'angkat kâmiĵ jang 'anggawta p nja kapada dirĵnja. Kâtĵga, bahuwa 'ĵĵa kĵrim kapada kâmiĵ rôĵhnja mendĵâdi gâdeĵ ŵabelâĵ, jang 'awleh khowatnja kâmiĵ menĵjahâriĵ segala bârang jang dĵtĵngĵĵ, dimâna 'Elmesêth 'ada dûdokĵ pada tângan kânan 'Allah, dan bûkan segala bârang jang 'ada di'âtas bûmi.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA XIX.

50 Sû'âl. Sebâb 'apa ditambah, dûdokĵ pada tângan kânan 'Allah?

Djawâb.

Djawáb. Sebāb bahuwā 'Elmesēth sūdāh ber'angkat kafawrga, sopāja 'ija menondjokkan dirinja disitu kapāla djamāzetnja Mesēthij 'itu, jang 'awlehnja bāpa memarentahkan samista fakalijen.

51 Sū'āl. 'Apa fājidah garang kamulijā'an 'Elmesēth jang kapāla kāmij 'itu memberij pada kāmij?

Djawáb. Pertāma, bahuwā 'awleh rôthnja jang khudus detuwargnja segala karunjānja samāwij 'itu kadālam kāmij jang 'arggawta p nja. Kaduwa, bahuwa delindongkannja dan depaliharākannja kāmij 'awleh kawasānja deri pada segala satarūw fakalijen.

52 Sū'āl. 'Apa perghibōran deberij padāmu 'awleh kapulāngan 'Elmesēth 'ākan menghukumkan segala 'awrang jang hídop dan jang mātī?

Djawáb. Bahuwā bejta didālam segala kadukā'an dan perhambātan degnan kapāla jang ter'angkat menanti dija 'itu djuga, jang dihūlu sūdāh perdirikan dirinja menghādap hukum 'Allāh kārana bejta, dan sūdāh meng'ambil hābis segala kūtokh deri pada bejtā, datang deri dālam sawrga mendjādī Hākīm, jang 'ākan membawang segala satarūnja dan satarūku māsokh hukum mawt jang kakal: tetāpi jang 'ākan menjambot bejta, serta degnan segala 'awrang pilēhan, kapada sendirinja, māsokh kadālam kafukā'an dan kamulijā'an samāwij 'itu.

'ĀKAN 'ALLĀH RÔHU-'LKHUDUS.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XX.

53 Sū'āl. 'Apa kāmū pertjāja 'ākan Rôhu-'lkhudus?

Djawáb. Pertāma, bahuwā 'ada 'ija sāmā p degnan Bāpa dan 'ānakh lāki p 'itu 'Allāh Hakhikhij dan khadīm. Kaduwa, bahuwa lagi 'ija sūdāh de'anugarahkan padāku, sopāja

'awleh 'imān jang betul 'ija memberij bejta ber'awleh bahagian 'ākan 'Elmesēth dan 'ākan fakalijen kabitjikannja, lagi menghiborkan bejta dan tinggal ferta bejta sampej salāma p nja.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XXI.

54 Sū'āl. 'Apa kāmū pertjāja 'ākan Djamāzat Mesēthij jang mukhadās dan sām 'itu?

Djawáb. Bahuwa 'ānakh 'Allāh 'awleh rôthnja dan kalāmnya, dālam ka'alā'an 'imān jang benār, deri pada segala bagfa mānufija menghimponkan, melindongkan dan memaliharakan deri pada kamulā'an datang kapada kasudāhan sālām bagi dirinja sawātu perhimpōnan 'awrang jang terpilih 'ākan ber'awleh kahidōpan kakal, dan bahuwa bejta 'ini 'ada sawātu 'arggawta jang hídop deri padānja 'itu, dan 'ākan tinggal demikijen sampej salāma p nja.

55 Sū'āl. 'Apa kāmū meng'arti degnan sapātah 'ini, per'akutuwan segala 'awrang mukhadās?

Djawáb. Pertāma, bahuwā fakalijen 'awrang mū'min māsing p jang 'ada 'arggawta p 'itu ber'awleh per'akutuwan 'ākan mahā Tūhan 'Elmesēth, dan 'ākan fakalijen bendānja dan karunjānja: Kaduwa, bahuwa hāros sāsā 'awrang meng'akaw dirinja berhūtang 'ākan melakūkan segala kabitjikannja 'itu degnan sahadjānja, dan sūka hatinja, 'ākan pergunā'an dan chālāts segala 'arggawta lājin p.

56 Sū'āl. 'Apa kāmū pertjāja 'ākan ka'ampōnan segala dawfa?

Djawáb. Bahuwa 'Allāh, 'awleh kārana sebāb pembajāran 'Elmesēth, salamānja pawn tijāda māwu 'ingat 'ākan fakalijen dawsāku, lagi pawn tijāda 'ākan parangiku jang berdawfa 'itu, degnan jang māna hendak bejta berlāwan saganap māsā kahidōpanku lamānja: tetāpi deri pada nismet djuga 'ija māwu meng'anugarahkan padāku sadālet 'Elmesēth, sopāja djāngan penah bejta māsokh hukum 'Allāh.

HĀRIJ

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXII.

57 Sû'âl. 'Apa parhibôran deberij padâmu 'awleh kabangkitan segala dâging?

Djawâb. Bahuwa bûkan sâdja njawâku komedijen deri pada kahidôpan 'ini pada sasâzat 'itu djûga 'akan ter'angkat kapada 'Elmesêth kapalânja 'itu: tetâpi bahuwa lagi dâgingku 'ini 'akan dibangkirkan 'awleh khowat 'Elmesêth, dan pûla diperlawatûkan dengan njawânja, dan djâdi sarûpa dengan tûboh 'Elmesêth jang mulija 'itu.

58 Sû'âl. 'Apa parhibôran 'argkaw meng'ambil deri pada perkâra 'itu jang menjatâkan perij kahidôpan kakâl?

Djawâb. Bahuwa sedang bejta sakarang râsa didâlam hatiku permulâ'an kasukâ'an kakâl 'itu, komedijen deri pada kahidôpan 'ini bejta 'akan mempunjâ'ij chalâts jang semporna 'itu, jang samâta sudah tijâda melihat, dan satelirga sudah tijâda menejar, dan sudah tijâda nâjik mâsokh hati mânufija, 'itu pawn 'akan pûdji 'Allah desitu sampej salâma p nja.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXIII.

59 Sû'âl. 'Antah 'apa fâjidah kalâkh 'argkaw ber'awleh, sedang 'argkaw pertjâja fakalijen 'ini?

Djawâb. Bahuwa 'awleh berkat 'Elmesêth bejta 'ada sâdil dihadâpan 'Allah, dan sa'awrang wârutz kahidôpan kakâl.

60 Sû'âl. Eutapa perij 'argkaw 'ada sâdil dihadâpan 'Allah?

Djawâb. 'Awleh 'imân jang betul 'akan sâisaj 'Elmesêth sâdja: demikijen, djikalaw sakâlipawn satâhu hatiku menûdoh diriku, bahuwa bejta sudah berdawfa tersangat kapada segala penjurôhan 'Allah, dan sudah tijâda menûrut bârang sawâtu deri padânja 'itu, dan pada sedekâla waktu lagi bejta 'ada tjenterong kapada segala kadjahâtan: bahuwa

hânja saforggohnja tijâda dengan bârang pahalaku, deri pada samâta p nizamet, 'Allah meng'anugarahkan padâku, pembajâran, sadâlet dan khodsijet 'Elmesêth jang semporna 'itu, dan 'ilhtisâbkan 'itu padaku, sarâfa buldm penah bejta berdawfa, 'ataw berbowat bârang dawfa, lagipawn sa'awleh p bejta sudahlah menjampejkan samowa kabakti'an 'itu, jang 'Elmesêth sudah menjampejkan kârana bejta, sakira p bejta menjambot kabidjikan jang demikijen 'ini dengan hati mû'min.

61 Sû'âl. Kârana 'apa kawkata, bahuwa 'argkaw 'ada sâdil 'awleh 'imân sâdja?

Djawâb. Bûkan, bahuwa bejta deri kârana kaharôfan 'imânku 'ada khabûl pada 'Allah: tetâpi sebâb, bahuwa pembajâran, sadâlet dan khodsijet 'Elmesêth sâdja, 'ada tazdilku dihadâpan 'Allah, dan bahuwa bejta tijâda bawleh menjambot 'ataw meng'akawij segala 'itu, melâjinkan 'awleh 'imân sâdja.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXIV.

62 Sû'âl. 'Antah sebâb 'apa segala perbowâtan kâmiij jang tsâleth 'itu tijâda dâpat 'ada sadâlet dihadâpan 'Allah, 'ataw sawâtu bahagian deri padânja 'itu?

Djawâb. Sebâb bahuwa sadâlet, jang lâjih pada lhukum 'Allah, 'itu hendakh 'ada semporna sakâli p dan pâttut dergan sjarizet 'Allah dâlam samowânja. Dan bahuwa lagi segala perbowâtan kâmiij jang terbâjik pada mâsa kahidôpan 'ini sakalijennja 'itu kûrang sempornânja, dan berlûmer dergan dawfa djûga.

63 Sû'âl. 'Antah butapa segala perbowâtan kâmiij jang tsâleth 'itu, tijadâkah bârang pahalânja, jang 'Allah mâwu membâlas djûga dâlam dunjâ 'ini, dan dâlam 'âchirat?

Djawâb. Pembalâfan 'ini tijâda djâdi deri pada bârang pahâla, hânja deri pada nizamet djûga.

64 Sû'âl. 'Antah bûkankah pang'adjâran 'ini djadikan mânufija 'itu 'alpa dan fâfikh?

(b)

Djawâb.

10 'Akan tanda p 'Esrâr.

Djawâb. Bûkan : kâranâ djikalaw bârang fa'awrang sudah terkambârij pada 'Elmesêth 'awleh imân jang benâr ; tadapat tijâda deri pada deberinja bowah p sukûr.

'AKAN TANDA p 'ESRÂR.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXV.

65 Sû'âl. 'Adapawn sedang imân sâdja memberij kâmiy ber'awleh bahagijan 'akan 'Elmesêth, dan 'akan sakalijen kabidjikkannya, deri mâna kiranja imân 'itu mulanja ?

Djawâb. Deri pada rôthu-'lkhudus, jang meng'ardjâkan imân 'itu dâlam hâti kâmiy 'awleh chothbat 'indjilu-'lkhudus, dan menogohkan dija 'itu 'awleh pakejan tanda p 'Esrâr.

66 Sû'âl. 'Apakah tanda p 'Esrâr 'itu ?

Djawâb. 'Adapawn tanda p 'Esrâr 'itu salâmet p dan châtam p jang khudus dan jang kalihâtan, jang telah detitahkan 'Allah, sopâja 'awleh pakejannya 'itu 'ija meng'artikan dan menchatamkan mâkin bâjik djandji'an 'indjil 'itu, katahuwîj, bahuwa deri kâranâ perfombâhan sombibleh p an 'Elmesêth jang 'a'fa 'itu, jang telah deganâpij pada kâjuw t'falib, deri pada nizmet 'ija meng'anugarahkan pada kâmiy ka'ampônân segala dawfa, dan kahidôpan kakâl.

67 Sû'âl. 'Adakah kalâk kaduwânya 'itu kalâm dan tanda p 'Esrâr 'itu detitahkan kapada makhsûd 'ini, sopâja detondjokhnja imân kâmiy kapada perfombâhan 'Asâj 'Elmesêth pada kâjuw t'falib, seperti kapada 'asâs chalâts kâmiy jang 'a'fa 'itu ?

Djawâb. 'Ada djûga : Kâranâ rôthu-'lkhudus meng'adjar kâmiy didâlam 'indjil, dan jakhînkan kâmiy 'awleh tanda p 'Esrâr, bahuwa chalâts kâmiy jang semporna 'itu berdirij 'âtas perfombâhan 'Elmesêth jang 'a'fa 'itu, jang telah deganâpij kâranâ kâmiy pada kâjuw t'falib.

'Akan permandijan jang khudus.

68 Sû'âl. Barapa tanda 'Esrâr 'Elmesêth sudah titahkan didâlam 'elkhawlu-'ldjadid, 'âtau perdjandji'an baharu ?

Djawâb. Duwa : katahuwîj permandijan jang khudus, dan perdjamuwan sa'sjâ jang khudus 'itu.

'AKAN PERMANDIJAN JANG KHUDUS.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXVI.

69 Sû'âl. Bagimâna 'angkaw denatsilhetkan dan dejakhînkan 'awleh permandijan jang khudus 'itu, bahuwa perfombâhan 'Elmesêth jang 'a'fa, jang telah deganâpij pada kâjuw t'falib, 'itu meng'adâkan kabajikan padamu ?

Djawâb. Demikijen maka 'Elmesêth sudah menitahkan permandijan 'âjer jang t'âhir 'ini, dan sudah berdjandji sertanja, bahuwa bejtâ saforggoh p 'awleh dârahnja dan rôthnja sudah terbâloh deri pada katjamâran njawâku, 'ija 'itu, deri pada segala dawsâku, seperti bejtâ sudah terbâloh diluwar dergan 'âjer, jang bejtâ meng'hâpuskan nedjis dâging.

70 Sû'âl. 'Apatah 'artinja 'itu, debâloh 'awleh dârah dan rôth 'Elmesêth ?

Djawâb. 'Ija 'itu mendâpat ka'ampônân segala dawfa 'awleh 'Allah deri pada nizmet kâranâ dârah 'Elmesêth, jang 'ija sudah menompah kâranâ kâmiy dâlam perfombâhannya pada kâjuw t'falib. Komedijen lâgi 'ija 'itu debaharuwîj 'awleh rôthu-'lkhudus, dan dekhuduskan mendjâdi 'anggawta p 'Elmesêth, sopâja kâmiy mâkin lâma mâkin lebeh mâti dergan membowarg dawfa p, dan melakûkan kahidôpan dergan berbowat sibâdet jang tijâda katudôhan.

71 Sû'âl. Dimâna 'Elmesêth sudah djandji pada kâmiy, bahuwa saforggoh p 'ija mâwu membâloh kâmiy dergan dârahnja dan rôthnja, seperti kâmiy debâloh dergan 'âjer permandijan ?

Djawâb.

Djawāb. Didalam titah permandijan 'itu, jang demikijen babūnji. Pergilah kamu berdjalan, dan meng'adjarlah sakalijen chalājikh 'itu māfokh murid, sambil permandikan dija 'itu dengan nama bāpa, dan 'anak laki p, dan rôlhu-'lkhudus. Sijāpa jang sudah pertjaja dan depermandikan, 'ija 'akan ber'awleh chalāts: tetāpi sijāpa jang sudah tijāda pertjaja, 'ija 'akan kena kutoh.

Djandji'an 'ini lagi ter'ulang dimāna 'Elmek-tūb menjebut permandijan 'itu permandijan per'anakan pūla, dan pembasohan dawfa p.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XXVII.

72 Sū'āl. 'Adakah kalākh permandijan 'ājer jang tahir 'itu pembasohan dawfa p fendirij?

Djawāb. Būkan: kārana dārah 'Elmesēth sādja, dan rôlhu-'lkhudus menjutjikan kāmij deri pada sakalijen dawfa.

73 Sū'āl. Sebāb 'apa kalākh rôlhu-'lkhudus menjebut permandijan 'itu permandijan per'anakan pūla, dan pembasohan dawfa p?

Djawāb. 'Allah bafermān demikijen tijāda diluwar babarapa pōhon, katahuwij, būkan sādja 'akan meng'adjar kāmij 'awlehnja 'itu, bahuwa seperti nedjis tūboh dehapuskan 'awleh 'ājer, bagitu lagi segala dawfa kāmij dehapuskan 'awleh dārah dan rôlhu 'Elmesēth: tetāpi lebh deri pada 'itu, bahuwa 'ija māwu, jakhinkan kāmij 'awleh gādej dan salāmet 'Ilāhij 'ini, bahuwa fasonggoh p kāmij sudah terbāfoh deri pada segala dawfa kāmij tjāra rôlhānij, seperti kāmij debāfoh diluwar dengan 'ājer.

74 Sū'āl. 'Adakah lagi hhalāl 'awrang permandikan ka 'anak p?

Djawāb. Behkan: kārana sedang marika 'itu sama dengan 'awrang bāligh telah ber'awleh bahagian 'akan perdjandji'an 'Allah dan perhimpōnannja, dan bahuwa 'awleh dārah 'Elmesēth telah terdjandji padānja, seperti pada 'awrang bāligh 'itu, kalēpān deri pada dawfa p.

lagi rôlhu-'lkhudus, jang meng'ardjakan 'imān 'itu, maka sahārosnja marika 'itu lagi 'awleh permandijan, jang 'ada salāmet perdjandji'an 'itu, deperfatūbohkan dengan djamāzar Mesēthij, dan debejdakan deri pada segala 'anak p 'awrang kāfir, seperti pada māfa 'elkhawlu-'l'zatikh 'ataw perdjandji'an lāma sudah djadi 'awleh chitānet, ganti jang māna permandijan 'itu sudah detitahkan pada māfa perdjandji'an bahāru.

'Ākan Perdjamuwan 'asjā Tūhan kāmij 'Elmesēth jang khudus 'itu.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XXVIII.

75 Sū'āl. Bagimāna 'angkaw denatfihetkan dan dejakhinkan 'awleh perdjamuwan 'asjā jang khudus 'itu, bahuwa 'angkaw sudah ber'awleh perfakutuwan 'akan persembāhan 'Elmesēth jang 'afā 'itu, jang telah deganāpij pada kajuw tālīb, dan 'akan sakalijen bendānja?

Djawāb. Demikijen maka 'Elmesēth sudah fūroh bejta dan sakalijen 'awrang mū'min 'itu mākan deri pada rawtij jang terpitjah 'ini, dan minom deri pada tjāwan minōman 'ini 'akan peng'ingātannja, dan sabāgej lagi sudah djandji: Pertāma, bahuwa tūbohnja sudah depersembahkan dan depitjahkan pada kajuw tālīb kārana bejta, dan dārahnja sudah tertompah kārana bejta, fasonggohnja demikijen seperti bejta dengan mata p ku memanday, bahuwa rawtij mahā Tūhan depitjahkan padāku, dan tjāwan minōman 'itu debahagikan padāku. Kaduwa, bahuwa 'ija fendirij memberij djiwāku mākan tūbohnja jang telah detālībkan, dan minom dārahnja jang tertompah 'itu 'akan ber'awleh kahidōpan kakal, fasonggohnja demikijen seperti bejta deri pada tārgan Pandita sambot, dan dengan mūlutku fantap rawtij dan 'isij tjāwan minōman mahā Tūhan 'itu, jang 'ada salāmet p togoh deri pada tūboh dan dārah 'Elmesēth.

76 Sû'âl. 'Apârah kalâh 'artinja mâkan tûboh 'Elmesêth jang telah detfalibkan, dan minom dârahnja jang tertompah 'itu ?

Djawâb. 'Ija 'itu bûkan sâdja dergan hâti mû' min menjambot saganap perâsa sangsâra, dan kamatijan 'Elmesêth, dan deri pada 'itu pawn ber'awleh ka'ampônan segala dawfa, dan kahidôpan kakal; tetâpi lebh deri pada 'itu lâgi 'awleh rôthu-'lkhudus, jang dâdokh bâjik didâlam 'Elmesêth, bâjik didâlam kâmiij, 'itu deperawatûkan mâkin lâma mâkin lebh dergan tûbohnja jang khudus 'itu demikijen, fahingga, djikalaw sakâlipawn 'Elmesêth 'ada didâlam sawrga, dan kâmiij pawn di'âtas bûmi, kâmiij 'ada djûga dâging deri pada dâgingnja, dan tûlang deri pada segala tûlangnja, dan fahingga, 'awleh sawâtu djûga rôth, seperti segala 'anggawta deri pada sawâtu djûga tûboh 'awleh sawâtu djûga djîwa, kâmiij hîdop dan deparentahkan sampej salâma p nja.

77 Sû'âl. Dimâna 'Elmesêth sudah djan-dji, bahuwa safonggoh p 'ija mâwu memberij segala 'awrang mû' min 'itu mâkan tûbohnja, dan minom dârahnja, seperti marika 'itu mâkan deri pada rawtij jang terpitjah 'ini, dan minom deri pada tjâwan minôman 'ini ?

Djawâb. Didâlam titah perdjamuwan safsâ 'itu, jang demikijen babûnji:

Bahuwa Tûhan kâmiij 'Isâj pada mâlam 'itu tatkâla 'ija telah difemûkan, sudah merg'ambil rawtij: dan satelah sudah de'uyapnja hukûr, maka 'ija pawn pitjahkanlah 'itu, dan sabdâlah, 'ambillah, fantaplah, 'itu djûga 'ada tûbohku jang depitjahkan kâra na kâmu: berbowatlah demikijen 'ini 'akan perg'ingâtanku.

Sabâgej lâgi tjâwan minôman komedijen deri pada fantap safsâ, sabdânja, tjâwan minôman 'ini 'ada perdjandji'an bahâru didâlam dârahku, berbowatlah demikijen 'ini, sabarapa kâli kâmu 'akan minom, 'akan perg'ingâtanku. Kâra na sabarapa kâli kâmu 'akan mâkan rawtij 'ini, dan minom 'isij tjâwan minô-

man 'ini, maka hendaklah kâmu menchabarkan mawt mahâ Tûhan, fahingga 'ija dâtaug.

Djandji'an 'ini lâgi ter'ûlang 'awleh Rasûl Pawlus, dimâna katânja. 1 Kor. 10: 16, 17.

Tjâwan minôman tûlât, jang 'âtasnja kâmiij merg'utjap tûlât, bûkankah 'itu 'ada perfakutuan dergan dârah 'Elmesêth? Rawtij jang kâmiij pitjahkan, bûkankah 'itu 'ada perfakutuan dergan tûboh 'Elmesêth? Kâra na 'ada sawâtu djûga rawtij, bagitu kâmiij bânjakh 'awrang 'ada sawâtu djûga tûboh: sedang samowa kâmiij sudah ber'awleh bahagijan pada sawâtu djûga rawtij.

HÂRIJ 'ĀHAD JANG KA XXIX.

78 Sû'âl. 'Adâkah kalâh rawtij dan 'âjer 'angawr 'itu berlajinan mendjâdi tûboh dan dârah 'Elmesêth jang dzâtij 'itu ?

Djawâb. Bûkan: tetâpi seperti 'âjer dâlam permandijan 'itu tijâda berlajinan mendjâdi dârah 'Elmesêth, dan tijâda 'ada pembasôhan dawfa p fendirij, deri pada jang mâna 'itu 'ada djûga bârang salâmet dan penjonggohan 'Ilâhij: demikijenlah lâgi rawtij dâlam perdjamuwan safsâ 'itu tijâda djâdi tûboh 'Elmesêth fendirij, welâkin dergan parângij dan perij tanda 'Esrâr 'itu disebut tûboh 'Elmesêth 'Isâj.

79 Sû'âl. Sebab 'apa kalâh 'Elmesêth menjebut rawtij 'itu tûbohnja, dan 'isij tjâwan minôman 'itu dârahnja, 'araw watsijet bahâru didâlam dârahnja, dan Pawlus menjebut 'itu perfakutuan dergan tûboh dan dârah 'Elmesêth?

Djawâb. 'Elmesêth berkâta demikijen tijâda diluwar babarapa pônôn, katahuwij, bûkan sâdja 'akan merg'adjar kâmiij 'awlehnja 'itu, bahuwa seperti rawtij dan 'âjer 'angawr memaliharâkan kahidôpan dunjâ 'ini, bagitu lâgi tûbohnja jang telah detfalibkan, dan dârahnja jang telah tertompah 'itu 'ada makânan dan minôman benâr, 'awleh jang mâna djîwa kâmiij depejarâkan 'akan ber'awleh kahidôpan kakal:

kakal : Tetâpi lebh deri pada 'itu, 'akan jakhinkan kâmiy 'awleh tanda p dan gâdej p jang kalihâtan 'ini, bahuwa saforggoh p kâmiy ber'awleh bahagian 'akan tûbohnja dan dârahnja jang sorggoh 'awleh perg'ardjâ'an rôthul'khudus, seperti kâmiy dangan mûlut tûboh menjambot salâmet p jang khudus 'ini 'akan perg'ingâtannja, dan bahuwa segala perâsa sangsarânja, dan kabakhtijannja saforggoh p 'ada kâmiy pûnja, sa'awleh p kâmiy fendirij dâlam tûboh dirij kâmiy sudahlah merâsa samowânja, dan membâjar hâbis pada 'Allah kârana dawfa p kâmiy.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXX.

80 Sû'al. 'Apâtah farâkh 'ada di'antâra perdjamuwan safsá mahâ Tûhan dan khudâs Bâbâwij?

Djawâb. Perdjamuwan safsá mahâ Tûhan 'itu memberij sjaki pada kâmiy, bahuwa kâmiy sudâh ber'awleh ka'ampônân fakalijen dawfa kâmiy dangan sempornânja 'awleh perombâhan 'Isâj 'Elmesêth jang 'afa 'itu, jang fendirinja fakali sudâh menggânâpij pada kâjuw tsâlib, dan bahuwa kâmiy 'awleh rôthul'khudus deperfatûbohkan dangan 'Elmesêth, jang 'âtas perij nâsûtinja 'itu bûkan 'ada di'âtas bûmi, tetâpi didâlam sawrga pada tângan kânan 'Allah bapânja, dan desitu hendakh disombah 'awleh kâmiy. Tetâpi khudâs 'itu merg'âdjâ, bahuwa segala 'awrang jang hidop dan jang mâti 'itu tijâda ber'awleh ka'ampônân segala dawfa p 'awleh perâsa sangsâra 'Elmesêth, melâjinkan 'ija sahârij p deperombahkan lâgi kârana dija 'itu 'awleh tsâhibul'khudâs, dan bahuwa 'Elmesêth dangan tûbohnja 'ada dibâwah rûpa rawtij dan 'âjer 'angawr 'itu, dan sebâb 'itu hendakh 'ija lâgi desombah didâlamnja 'itu. Mâka demikijenlah khudâs 'itu dâlam 'atsâlnja tijâda 'ada lâjin deri pada perfangkâlan perombâhan 'Isâj 'Elmesêth jang 'afa 'itu, dan perâsa sangsarânja, lâgi penjombâhan berhâla jang kakutâkan.

81 Sû'al. Bagi sijâpa perdjamuwan safsá mahâ Tûhan 'itu sudâh detâhkan?

Djawâb. Bagi segala 'awrang jang duka tjita fakali p deri kârana dawfa p nja, dan hânja saforggohnja hârap, bahuwa segala 'itu sudâh ter'ampon padânja 'awleh kârana sebâb 'Elmesêth, dan bahuwa lâgi kalemâhan jang sifa 'itu sudâh tertûtop 'awleh perâsa sangsarânja dan mawtnja: lâgipawn jang rinduw dendam mâkin lâma mâkin lebh menatapkan 'imânnja, dan membajikij kahidôpannja. Tetâpi segala 'awrang munâfikh, dan jang tijâda tawbat kapada 'Allah dangan hâti benâr 'itu mâkan dan mînom mendâtangkan sawâtu hukum ka'âtas fendirinja.

82 Sû'al. Halâlkah lâgi memberij segala 'awrang jang melakûkan dirinja dangan perg'akawannja, dan kahidôpannja seperti 'awrang kâfir dan fâfikh 'itu mâfokh santap perdjamuwan safsá 'ini?

Djawâb. Bûkan: kâraua demikijen djûga perdjandjâ'an 'Allah denedjiskan, dan morkânja pawn de'adâkan di'âtas saganâp perhimpônân: sebâb 'itu hâros djamâzat Mesêthij, tûrut titah 'Elmesêth dan segala Rasûl p nja, kûtjilkan segala 'awrang jang sabâgini, 'awleh 'ânakh p kongtij karadjâ'an sawrga, sahingga mâka marika 'itu menondjokh pembajikan kahidôpannja.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXI.

83 Sû'al. 'Apâtah 'itu 'ânakh p kongtij karadjâ'an sawrga?

Djawâb. 'Itulah chothbat 'indjilu-'lkhudus, dan tâ'adib Mesêthij, 'ija 'itu, perg'utjilân deri pada perhimpônân Mesêthij: mâka 'awleh kaduwa perkâra 'ini karadjâ'an sawrga terbûka pada 'awrang mû'min, dan tertûtop pada 'awrang kâfir.

84 Sû'al. Bagimâna karadjâ'an sawrga 'itu terbûka dan tertûtop 'awleh chothbat 'indjilu-'lkhudus?

Djawâb. Demikijen, manakâla tûrut titah 'Elme-

'Elmesêth kapada mâsiḡ p 'awrang mu'min dechabarkan dan deperʃaksikan njata p, bahuwa pada marika itu, sabarapa kali dengan imân jang benar ija menjambot djandji'an indjil, dengan safoirgohnya sakalijen dawsanja sudah ter'ampon. 'awleh 'Allah, deri kârana sebâb pahâla 'Elmesêth: Tetâpi kapada sakalijen 'awrang kâfir, dan jang tijada tawbat dengan mâta hatinja itu dechabarkan, dan deperʃaksikan, bahuwa morka 'Allah, dan laznet jang kakal tinggal 'âtasnja, salâgi marika itu tijada tawbat: maka tûrut kasaksi'an indjil ini Allah mâwu meḡthukumkan 'awrang, bâjik dâlam dunjâ, bâjik dâlam 'âchirat.

85 Sû'âl. Bagimâna karadjâ'an lawrga itu tertûtop dan terbûka 'awleh ta'adib Mesêthij?

Djawâb. Demikijen, manakâla tûrut titah 'Elmesêth, segala 'awrang itu jang pâkej nama Mesêthij, hânja melakûkan peng'adjâran 'ataw kahidôpan jang tijada pârut pada 'agama Mesêthij, komedijen deri pada bânjakh kali marika itu saperij sūdâra bersūdâra sudah detogorkan, dan tijada ija mâwu lâlû deri pada kafasâtannya, dan kahidôpannja jang sajb, de'adûkan kapada djamâzat, 'atawkapada 'awrang itu jang 'awleh djamâzat sudah detantûkan 'akan pakardjâ'an itu. Dan djikalaw marika itu tijada deḡar p an 'akan pertogôran itu, maka ija dekûtjilkan 'awleh 'awrang itu deri dâlam perhimpônan Mesêthij dengan tagahkan dija deri pada pâkej tanda p 'Esrâr, dan 'awleh 'Allah sendirij deri dâlam karadjâ'an 'Elmesêth, dan defambotkan pûla penâka 'arggawta p 'Elmesêth dan perhimpônannja, djikalaw ija djandji dan tondjokh pembajikan jang benar.

FATSAL JANG KATIGA.

Pada mentjeriterakan *ʃukûr*.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA XXXII.

86 Sû'âl. Sedang kâmiij deri pada gelaḡa

kâmiij sudah melepaskan 'awleh 'Elmesêth, tijada dengan bârang pahâla kâmiij, hânja deri pada samâta p niḡmet, sebâb 'apa kalâkh hâros kâmiij lâgi berbowat perbowatan p jang tsâleth?

Djawâb. Sebâb bahuwa 'Elmesêth, hâbis ija menubus dan memaredhejkâkan kâmiij dengan dârahnja, membaharuwij kâmiij lâgi 'awleh rôhinja jang khudus mendjadi sarûpa dengan dija, sopâja kâmiij saganap kahidôpan kâmiij lamanja memberij *ʃukûr* kapada 'Allah kârana segala kabidjikannya, dan sopâja ija djuga depûdjij 'awleh kâmi: komedijen deri pada itu lâgi, sopâja mâsiḡ p sa'awrang jakhin sama sendirinja 'akan imânnja deri pada bowah pnja, dan sopâja 'awleh perdjâlânan kâmiij jang sajbid itu sama mânusija kâmiij lâgi deperlâba dârang kapada 'Elmesêth.

87 Sû'âl. Tijadakah kalâkh segala 'awrang itu dâpat ber'awleh chalâts, jang melakûkan kahidôpan fâsiḡh tijada dengan memberij *ʃukûr*, dan kakâlij djuga dâlamnja tijada dengan tawbat kapada 'Allah?

Djawâb. Saperkâra pawn tijada: kârana 'Elmektûb meḡ'atâkan, bahuwa tijada bârang sa'awrang jang bûkan sûtji, 'awrang jang menjombah berhâla p, 'awrang jang bermûkah, 'awrang pentjûrij, 'awrang kikir, 'awrang pemâboḡh, 'awrang permâkej, dan tijada 'awrang perampas, 'ataw bârang sabâgejnja 'akan berpuḡakâ'ij karadjâ'an 'Allah.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA XXXIII.

88 Sû'âl. 'Âtas barapa perkâra berdirij tawbat mânusija jang benar itu?

Djawâb. 'Âtas duwa perkâra, pematijan parâḡij mânusija jang lâma itu, dan pembargkitan parâḡij mânusija jang bahâru itu.

89 Sû'âl. 'Apâtah itu pematijan parâḡij mânusija jang lâma itu?

Djawâb. Itûlah penjafal hâti, sebâb kâmiij sudah memorkâ'ij 'Allah 'awleh dawḡa p kâmiij, dan kârana itu kâmiij mâkin lâma mâkin lebeḡ membintjij dan laluwij segala itu.

90 Sû'âl.

90 Sû'âl. "Apâtah 'itu pembangkitan pa-râgij mânusija jang bahâru 'itu?"

Djawâb. 'Itulah suka hâti kapada 'Allah 'awleh 'Elmesêh, lâgi tjita dan dendam 'akan melakûkan segala perbowâtan jang tsâlehh, tûrut kahendakh 'Allah.

91 Sû'âl. 'Antah 'apâtah 'itu perbowâtan p jang tsâlehh?"

Djawâb. 'Inilah djûga jang terbit deri pada 'imân benâr, tûrut sjarizet 'Allah, 'akan hormatanja, dan bûkan jang telah taper'âlas 'atas budij bigâra kâmij, 'ataw titah mânusija djûga.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXIV.

92 Sû'âl. Bagimâna sjarizet mahâ besar Tôhan 'itu babûnji?

Djawâb. 'Allah sudah bafermân segala perkata'an 'ini: Kaluw. 20: 2. 'Ulâ. 5: 6.

'Âku 'inilah Huwa 'Ilahmu, jang sudah meng'aluwarkan kâmu deri dâlam tânah Mitsir, deri dâlam rûmah perhambâ'an.

Penjurôhan jang pertama.

Djangan 'ada padâmu 'Ilah lâjin deri pada hadlreku.

Penjurôhan jang kaduwa.

Djangan 'angkaw kardjâkan bagimu bârang pâtorng, dan segala rûpa bârang sasawâtu jang 'ada pada lûngit di'âtas, 'ataw jang 'ada 'âtas bûmi dibâwah, 'ataw jang 'ada dâlam 'âjer dibâwah pada bûmi 'itu. Djangan 'angkaw ton-dokh dirimu kapadânja, dan djangan berbakhti baginja, kârana 'aku 'ini Huwa 'Ilahmu 'ada 'Ilah tjemburuwan, jang berbâlaskan sâlah segala bâpa pada 'ânakh p nja sampej pada pûpu jang katiga dan jang ka'ampat deri pada sakalijen 'awrang jang membintjij 'aku. Tetâpi jang berbowat kamurâhan pada baribu p deri pada sakalijen 'awrang jang meng'asêhij 'aku, dan jang memaliharâkan pasân p ku.

Penjurôhan jang katiga.

Djangan 'angkaw sebut nâma Huwa 'Ilahmu

sija p: kârana tijâda Huwa 'akan kira p kan sûtijj deri pada sâlah 'awrang 'itu jang sebût namânja sija p.

Penjurôhan jang ka'ampat.

'Ingatlah 'angkaw pada hârij sabtu 'akan mengkhuduskan 'itu. 'Anâm hârij lamânja hendakilah 'angkaw berdjâka, dan berbowat segala kardjâmu. Tetâpi hârij jang katûdjoh 'ada sabtu bagi Huwa 'Ilahmu: tatkâla 'itu djârgan berbowat bârang kardja, 'angkaw 'ini, dan 'ânakhmu lâki p, dan 'ânakhmu parampuwan, sahajâmu lâki p, dan sahajâmu parampuwan, dan binâtargmu, dan 'awrang 'âsingmu jang 'ada didâlam segala pintu gerbangmu. Kârana dâlam 'anâm hârij Huwa sudah mendjadikan sawrga, lâgi lûngit, dan bûmi serta lâwut, dan sakalijen 'iij samowânja; makâ 'ija berhentilah pada hârij jang katûdjoh, tâgal 'itu telah deberkatij Huwa 'akan hârij sabtu, lâlul dekhuduskannya 'itu.

Penjurôhan jang kalîma.

Berilah 'angkaw hormat 'akan bapâmu, dan 'akan 'ibûmu, sopâja taperlandjutkan hârij p mu ditânah 'itu jang Huwa 'Ilahmu 'ada berikan padâmu.

Penjurôhan jang ka'anâm.

Djangan 'angkaw membûnoh.

Penjurôhan jang katûdjoh.

Djangan 'angkaw bermûkah.

Penjurôhan jang kadawlâpan.

Djangan 'angkaw mentjûrij.

Penjurôhan jang kasembilan.

Djangan 'angkaw najik saksî dufta 'âtas tamânmu.

Penjurôhan jang kasapûloh.

Djangan 'angkaw 'ingin 'akan rûmah tamânmu: djârgan 'angkaw 'ingin 'akan bini tamânmu, dan 'akan sahajânja lâki p, dan sahajânja parampuwan, dan 'akan lembûnja, dan kalidejnja, dan 'akan bârang sasawâtu jang pûnja tamânmu.

93 Sû'âl. Bagimâna kasapûloh penjurôhan 'ini debahâgij?

Djawâb.

Djawáb. Kapada duwa lôth : maka jarg pertâma 'itu merg'âdjar dâlam 'ampat penjurôhan, bagimâna hâros kâmiy memaliharâkan diri kâmiy dergan berbowat bakhti kapada 'Allah. Dan jarg kaduwa 'itu dâlam 'anam penjurôhan, 'apa kâmiy berhutang berbowat pada sâma mânufija kâmiy.

94 Sû'âl. 'Apa detitahkan 'Allah dâlam penjurôhan jarg pertâma?

Djawáb. Sopâja fasângat bejta kâfêh 'akan falâmet dan chalâts njawâku, bejta melaluwiy, dan mendjawôhij segala penjombâhan berhâla p, hubâtan, patanôngan, kabakhtijan tachajul, penjombâhan 'awrang marhûm 'ataw bârang machlûkh lâjin p, dan ber'adjar merg'enal dergan fabetulnja 'akan 'Allah jarg 'a'fa dan benar, lâgi hârap pada dija 'itu sâdja, tazalokhkan diriku kabawah dija 'itu sâdja dergan segala karindâhan dan katahânan hatiku, sambil menantiij samowa kabajikan deri pada dija 'itu sâdja, merg'asêhij, tâkot, dan mengthormâtij dija dergan saganap hatiku: sahingga maka bejta saykal dan meninggalkan samowa machlûkh, 'ângor deri pada bejta berbowat bârang sawâtu pawn jarg 'ada lâwan kahendakhnja.

95 Sû'âl. 'Apâtah 'itu penjombâhan berhâla p?

Djawáb. Penjombâhan berhâla p 'itulah, manakâla ganti 'Allah jarg 'a'fa dan benar, jarg sudah memaslûmkan dirinja didâlam kalâmnja, 'ataw ferta dergan dija, 'awrang djâdi p kan 'ataw menâroh bârang 'apa lâjin, jarg mânufija 'itu hârap padânja.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXV.

96 Sû'âl. 'Apa detontut 'Allah dâlam penjurôhan jarg kaduwa?

Djawáb. Sopâja djângan kâmiy merupakan 'Allah fakâli p, dan djângan kâmiy mengthormâtij dija tjâra lâjin, deri pada 'ija sudah berpasan didâlam kalâmnja.

97 Sû'âl. 'Antah lharâmkah fakâli p berbowat bârang rûpa?

Djawáb. 'Allah tijâda dâpat, dan fakâli p tijâda bawleh derupâkan. Tetâpi machlûkh p, welâkin 'ija dâpat derupâkan, 'Allah djûga lârang membawat rupanja, dan menâroh dija, 'akan mengthormâtij dija, 'ataw berbakhti pada 'Allah 'awleh dija 'itu.

98 Sû'âl. 'Antah tijadakah lhalâl 'awrang menâroh gambar p didâlam mesdjid p mendjâdi kitâb p 'awrang 'umij?

Djawáb. Bûkan: kârana tijâda pâtit kâmiy 'ada lebhêh bîdjakh deri pada 'Allah, jarg tijâda kahendâkij 'awrangnja Mesêlhij de'adjar 'awleh gambar p bisuw, hânja 'awleh bûnji chothbat kalâmnja djûga.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXVI.

99 Sû'âl. 'Apa kahendakh penjurôhan jarg katiga?

Djawáb. Sopâja djângan kâmiy sâdja dergan per'utokan 'ataw perfompâhan duwa, hânja lâgi dergan perfompâhan sija p menghódjat nâma 'Allah, 'ataw sebût dija famenâ p, dan sopâja djângan, 'awleh berdijam diri kâmiy dan dâdokh sâdja p, kâmiy menghejlâkan 'atas kâmiy dawfa jarg fasângat kidji 'itu. Dan dergan fadjumlat, sopâja djângan kâmiy sebût nâma 'Allah jarg khodus 'itu tjâra lâjin deri pada dergan tâkot, dan sûpan, sopâja dergan fabetulnja 'ija dikenal, difombah, dan depûdjij 'awleh kâmiy dergan segala perkata'an dan perbowâtan kâmiy.

100 Sû'âl. 'Inikah kalâkh dawfa fasângat besâr tatkâla nâma 'Allah dehódjatkan dergan perfompâhan dan per'utokan, sahingga maka 'Allah lâgi morka 'atas 'awrang 'itu, jarg dergan sabawleh p nja tijâda tulong tagahkan dan lârangkan per'utokan dan perfompâhan 'itu?

Djawáb. Behkan sorgoh p: kârana tijâda bârang dawfa jarg terbesar, dan jarg lebhêh memorkâ'ij 'Allah, deri pada perhódjat nâmânja: maka sebâb 'itu lâgi 'ija sudah menjûroh menjiksâkan dija dergan mawt.

HÂRIJ

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXVII.

101 Sû'âl. 'Antah hhalâlkah lâgi 'awrang dergan 'âbidnja bersompah sompâhan demi nâma 'Allah?

Djawâb. Behkan : manakâla 'awrang besâr p menontut 'itu deri pada razijetnja , 'ataw tjâra lâjin lâgi wudjûb menontut 'itu , 'akan menogohkan kafatijân dan kabenâran 'awlehnja 'itu , 'itu pawn 'akan hhorat 'Allah dan salâmet sâma mânufija kâmiij. Kârana persompâhan demikijen mulânja dâlam kalâm 'Allah, dan sebâb 'itu lâgi 'awrang mu' min pada mâfa Perdjandjân lama dan bahâru sudah pâkej sompah 'itu dergan sabetulnja.

102 Sû'âl. Hhalâlkah lâgi 'awrang bersompah sompâhan demi 'awrang marhûm 'ataw bârang machlûkh lâjin p?

Djawâb. Tijâda : kârana bersompah sompâhan betûl , 'itulah menjebutkan 'Allah , sopâja 'ija, jang sendirij sâdja meig'enâl hâti 'itu, hendakh memberij sjakfi 'akan kabenâran, dan menjiksâkan 'âtas bejta , djika bejta bersompah dusta , maka hhorat 'itu bûkan bârang machlûkh pûnja.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXVIII.

103 Sû'âl. 'Apa detitahkan 'Allah dâlam penjurôhan jang ka'ampat?

Djawâb. Pertâma , sopâja pakardjân djamâzat 'ataw pendjawâtan chothbat dan peig'adjân midrâs 'itu depaliharâkan: Lâgipawn sopâja bejta , 'istemejwa pada hârij sabtu , 'ija 'itu hârij perhentijan , mâsokh râdjîn p kapada perhimpônan 'Allah, hendakh menergar kalâm 'Allah , memâkej tanda p 'Esrâr , menjombah kapada mahâ besâr Tûhan 'Allah dergan njâta p , dan memberij ttedekhah Mesêhij kapada 'awrang miskîn. Kaduwa, sopâja bejta sakalijen hârij kahidôpanku lamânja menahânij diriku deri pada segala perbowâtanku jang djâhat, dan

memberij mahâ besâr Tûhan bakardja didâlam bejta 'awleh rôlhnja , dan bagitu djuga bejta memulâ'ij sabtu jang kakâl pada mâfa kahidôpan 'ini.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XXXIX.

104 Sû'âl. 'Apa dekahendâkij 'Allah dâlam penjurôhan jang kalîma?

Djawâb. Sopâja bejta pada bapaku dan 'ibûku , dan segala 'awrang jang memegang parentah 'âtas bejta 'itu menondjokh segala hhorat kâfeh dan fatija , dan menazalokhkan dirij bejta kabawah peig'adjârannja dan sjiksânja jang bâjik dergan kabaktijan jang lâjikh, lâgipawn bejta tabâr 'akan segala kalemâhannja dan katjelâ'annja , sedang 'Allah sudah kahendâkij memarentahkan kâmiij 'awleh tângan marika 'itu.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XL.

105 Sû'âl. 'Apa detontut 'Allah dâlam penjurôhan jang ka'anam?

Djawâb. Sopâja bejta djângan perkidjikan , bintjikan , lukâkan 'ataw bûnohkan sâma mânufija bejta 'ataw dergan kira p an , 'ataw dergan perkata'an , 'ataw dergan bârang kalakuwan , 'istemejwa djângan dergan pakardjân , 'awleh sendiriku 'ataw 'awleh 'awrang lâjin p : tetâpi sopâja bejta menanggalkan segala demdam hâtiiku , lâgipawn djângan bejta lukâkan sendiriku , 'ataw dergan feig'adjaku membâwa diriku kapada bârang bahâja : maka sebâb 'itu lâgi 'awrang besâr p memegang pedang 'itu hendakh tagahkan segala pembunôhan.

106 Sû'âl. 'Adapawn penjurôhan 'ini rupânja sâdja meig'atâkan hhal pembunôhan?

Djawâb. Manakâla 'Allah lârang pembunôhan , maka 'ija lâgi meig'âdjâr kâmiij , bahuwa 'ija membintji segala pohon pembunôhan 'itu , seperti kadangkéjan , kabintjijan , ka'amarâhan , dan demdam hâti , dan bahuwa

(c)

famo-

lamowanja 'itu dekira p kannja pembunohan djuga.

107 Sû'âl. 'Antah padakah 'itu, djikalaw kâmiij seperti tersebut 'itu tijada membunoh sama manusia kâmiij?

Djawâb. Bûkan: kârana sedang 'Allah larang kadangkejan, kabintjijan dan ka'amarahan, maka 'ija sûroh lagi kâmiij meng'aschij sama manusia kâmiij seperti sendiri kâmiij, dan menondjokh padanja tsabar, damej, kalombotan hati, rahmet, dan segala kalakuwan jang manis, lagi kâmiij mendjawohkan karugijannya dengan sabawleh p kâmiij, dan berbowat bajik pada fataruw p kâmiij.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XLI.

108 Sû'âl. 'Apa kahendakh penjurôhan jang katudjoh?

Djawâb. Bahuwa segala katjamaran sudah dekutokij 'awleh 'Allah, dan bahuwa kâmiij sebab 'itu dengan saganap hati hâros berfataruw dengan dija 'itu, dan hidop dengan sûtij, dan sùpan, mâwu pada mâfa kâwin, mâwu pada mâfa bûdjang.

109 Sû'âl. Tijadakah 'Allah larang dengan penjurôhan 'ini barang lebeh deri pada permukahan, 'ataw deri pada perbowatan kamluwan jang demikijen 'itu?

Djawâb. Sedang tuboh dan njawa kâmiij 'ada kasbah rôhul-khudus, maka dekahendakinja kâmiij memaliharakan kaduwanja 'itu tjerja dan sûtij. Sebab 'itu maka delarangnja segala perbowatan, kalakuwan, perkata'an, kira p an, ka'inginan, dan barang 'apa jang dapat menjafatkan manusia, 'akan berbowat barang jang demikijen 'itu.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XLII.

110 Sû'âl. 'Apa delarangkan 'Allah dalam penjurôhan jang kadawapan?

Djawâb. 'Allah bûkan sadja larang penjurijan dan perampâfan jang desjiksakan 'awleh

'awrang besâr p: tetâpi 'ija sebût lagi penjurijan 'akan segala djenis honar dan makar dan motslehat jang djâhat, dengan jang mana kâmiij fikir ber'awleh harta sama manusia kâmiij, mâwu dengan gagah, mâwu dengan rupa hakh, seperti dengan timbangan, hasta, fukâtan, dagangan dan derham jang salah, lagi dengan rubijet, 'ataw dengan barang daja lain p jang kalarangan 'awleh 'Allah: tambahan lagi 'akan segala kikiran, pakejan jang salah dan pemburufan harta p nja.

111 Sû'âl. 'Antah 'apa detitahkan 'Allah dalam penjurôhan 'ini?

Djawâb. Sopâja bejta berlakukan pergunan sama manusia bejta, barang dimana djuga bejta bawleh dan dapat, dan padanja pawn bejta berbowat demikijen, seperti bejta suka 'awrang berbowat padaku, sjahdan lagi sopâja bejta bakardja dengan fatija, 'akan dapat tulog segala 'awrang kakurangan.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XLIII.

112 Sû'âl. 'Apa kahendakh penjurôhan jang kafembilan?

Djawâb. Sopâja djangan bejta najik sjakfi dusta atas barang sa'awrang pawn, dan djangan bejta pûtar baliik perkata'annya, dan djangan lagi bejta djadi sa'awrang peng'ompat 'ataw sa'awrang jang fitnah, dan djangan lakas p dan dengan tijada pariksa hâlnja bejta bapersalahkan 'ataw tulog bapersalahkan barang sa'awrang: tetâpi sopâja bejta melaluwif segala warna dusta dan bohong jang 'ada perbowatan 'Iblis djuga, melajinkan mana bejta mâwu djondjongan atas bejta morka 'Allah jang amat barât 'itu. Sabagej lagi sopâja bejta dalam hukum, dan dalam segala pakardjan lain p meng'asch kabenaran, lagi meng'atakan dan meng'akawij dija dengan sabetulnja. Sjahdan dan sopâja bejta memaliharakan dan melakukan hormatan sama manusia bejta, dan wartanja jang bajik, dengan sabawleh p ku djuga.

HÂRIJ

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XLIV.

113 Sû'âl. 'Apa kahendakh penjurôhan jang kafapûloh?

Djawâb. Sopâja lagi ka'inginan 'ataw kira p an jang terfedikit pawn, jang melâwan bârang sawâtu penjurôhan 'Allah, djângan penah mâfokh hâti kâmiij, tetâpi sopâja kâmiij pada tijap p mâsa deŕgan saganap hâti kâmiij berŕataruw deŕgan segala dawŕa, dan rinduw dendam 'akan segala sadâlet.

114 Sû'âl. 'Antah dâpatkah 'awrang jang sudah tawbat kapada 'Allah 'itu menûrut segala penjurôhan 'ini deŕgan sempornanja?

Djawâb. Bûkan: tetâpi lagi 'awrang jang terlebèh tsâleth, salâma 'ija hîdop, sudah ber'awleh sâdja permulâ'an kitjil deri pada kabaktijan 'ini; tetâpi demikijen djûga maka marîka 'itu deŕgan 'usaha nijetnja mulâ'ij menûrut, bûkan sâdja fategah, hânja samowa penjurôhan 'Allah.

115 Sû'âl. Sebâb 'apa kalâkh 'Allah sûroh menchothbat kapada kâmiij kafapûloh penjurôhan 'ini deŕgan demikijen sâgatnja, djika kiranja sa'awrang pawn tijâda dâpat menûrut dija 'itu pada mâsa kahidôpan 'ini?

Djawâb. Pertâma, sopâja kâmiij salâgi kâmiij hîdop mâkin lâma mâkin lebèh 'âdjâr meng'enâl parâgij kâmiij jang berdawŕa, dan sebâb 'itu mâkin rinduw menjahârij ka'amponan segala dawŕa, dan sadâlet 'awleh 'Elmesèth. Komedijen deri pada demikijen 'itu, sopâja kâmiij tijâda deŕgan berhenti merâdjinkan dirij kâmiij, dan memôhonkan 'Allah 'akan ber'awleh kârunjâ rôthu-'lkhudus, sopâja kâmiij mâkin lâma mâkin lebèh debaharuwij 'âtas rûpa 'Allah, hataj maka kâmiij sampej kapada kasempornâ'an jang tertantu 'ini dâlam 'âchirat.

'ÂKAN PERMINTÂ'AN DOZÂ.

HÂRIJ 'ÂHAD JANG KA XLV.

116 Sû'âl. Sebâb 'apa permintâ'an dozâ 'ada wâdjib pada 'awrang Mesèthij?

Djawâb. Sebâb bahuwa 'itulah safûku jang ter'urâma deri pada perij ŕukûr, jang 'Allah ton-tut deri pada kâmiij. Dan sebâb bahuwa 'Allah mâwu memberij nizamtnja dan rôlhnja jang khudus kapada 'awrang 'ini sâdja, jang deŕgan peng'alôchan hatinja tijâda deŕgan berhenti meminta ber'awleh 'itu deri padanja, dan komedijen memberij ŕukûr padanja 'awleh kârana sebâb 'itu.

117 Sû'âl. 'Apâtah ŕarth permintâ'an dozâ demikijen 'ini jang kakanânan pada 'Allah, dan kadergâran 'awlehnja?

Djawâb. Pertâma, sopâja kâmiij deŕgan mâta hâti menjebutkan sâdja 'Allah jang benar dan 'asâ 'itu, jang sudah menjatâkan dirinja dâlam kalâmnya, 'akan ber'awleh segala sawâtu jang telâh detitahkannya kâmiij minta deri padanja. Kaduwa, sopâja kâmiij meng'enâl bâjikp dan fakâli p kakurângan dan kafukâran kâmiij, sahingga kâmiij merindahkan dirij kâmiij dihadapan hadret djalâletnja. Katiga, sopâja kâmiij memegarg burhân 'ini, bahuwa deŕgan sasonggohnja 'ija mâwu 'istidjâbetkan permintâ'an dozâ kâmiij, djikalaw fakâlipawn tijâda kâmiij mustahakh, hânja 'awleh kârana sebâb mahâ Tûhan 'Elmesèth, seperti 'ija sudah djandji pada kâmiij dâlam kalâmnya.

118 Sû'âl. 'Apa 'itu jang 'Allah sudah sûroh kâmiij minta deri padanja?

Djawâb. Sakalijen rezikij rôthânij dan badânij, jang mahâ Tûhan 'Elmesèth sudah simpan didâlam permintâ'an dozâ 'itu, jang sendirinja sudah meng'âdjâr kâmiij.

119 Sû'âl. Bagimâna permintâ'an dozâ 'itu babûnji?

Djawâb. Bâpa kâmiij jang 'ada difawrga.

(c 2)

Namâmu

Namāmu deperfutjilah kirānja.

Karadjā'anmu dátarglah.

Kahendakhmu djadilah seperti didâlam sawrga, demikijenlah di'âtas bûmi.

Rawtij kâmiġ fahârij p berilah 'ākan kâmiġ pada hârij 'ini.

Dan 'amponilah pada kâmiġ segala salah kâmiġ, seperti lâgi kâmiġ 'ini meġ'ampônij pada 'awrang jarg bersalah kapada kâmiġ.

Dan djârganlah membâwa kâmiġ kapada pertjawbā'an, hânja lepaskanlah kâmiġ deri pada jarg djâhat.

Kârana 'argkaw pûnja karadjā'an, dan kawâta, dan kamulijā'an sampej salâma p nja, 'Āmin.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XLVI.

120 Sû'âl. Sebâb 'apa 'Elmesêth sudâh sûroh kâmiġ menjâpa 'Allah demikijen, Bâpa kâmiġ?

Djawâb. Sopâja sabantar pada mulânja permintā'an dozâ kâmiġ 'ija meġ'adâkan didâlam kâmiġ kafupânan jarg pātut pada segala 'ânakh p, dan pangharâpan kapada 'Allah, jarg kaduwânja 'itu 'ada pohon permintā'an dozâ kâmiġ, katahuwġ, bahuwa 'Allah sudâh djâdi bâpa kâmiġ 'awleh 'Elmesêth, dan bahuwa tijâda 'ija 'ākan 'arggan deri pada kâmiġ bârang jarg kâmiġ minta deri padânja dengan 'imân jarg betul, fonggohpawn terkûrang deri pada bâpa p kâmiġ 'arggan memberij pada kâmiġ benda dunjâwġ.

121 Sû'âl. Sebâb 'apa detambâhġ, jarg 'ada disawrga?

Djawâb. Sopâja djârgan kâmiġ kġra p berkampong pada djalâlet 'Allah jarg kafawrgā'an 'itu bârang sawâtu jarg kabumi'an, dan sopâja kâmiġ menanti deri pada mahâ kawasânja 'itu samowa rezikġij tûboh dan njâwa.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XLVII.

122 Sû'âl. 'Apâtah permintā'an jarg pertama?

Djawâb. Namāmu deperfutjilah kirānja, 'ija 'itu, berilah kirānja pada kâmiġ dihûlu p, sopâja kâmiġ meġ'enâl 'argkaw dengan sabetunja, dan perfutjikan, meġgahkan dan memudjikan 'argkaw kârana fakalġjen perbowâtanmu, dâlam jarg mâna turûs tarang kalihâtan mahâ kawasâmu, hikmetmu, kabajġkanmu, sadâletmu, rahmetmu dan kabennâranmu. Komediġjen deri pada demikijen 'itu lâgi, sopâja kâmiġ memarentahkan dan membetulkan faganap kahidôpan, perkata'an dan perbowâtan kâmiġ demikijen, maka namāmu 'awleh kârana sebâb kâmiġ djârgan dehôdjatkan, tetâpi depermulijâkan dan deperfutjikan djûga.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XLVIII.

123 Sû'âl. 'Apâtah permintā'an jarg kaduwa?

Djawâb. Karadjā'anmu dátarglah, 'ija 'itu, hendakhlah kirānja memarentahkan kâmiġ 'awleh kalâmmu dan rôthmu demikijen, maka kâmiġ mâkin lâma mâkin lebh menasâlokkan dirġj kâmiġ kabâwah 'argkaw: lâgipawn paliharâkanlah dan perbânjakhkanlah djamâzetmu, dan binasâkanlah segala perbowâtan 'Iblġs, dan fakalġjen gâgah jarg meġ'âtas p dirġnja lâwan 'argkaw, tambâhan fakalġjen bitjâra djâhat, jarg debġjarâkan 'âtas kalâmmu jarg khudus, hatarġj maka dátarg kafempornā'an karadjā'anmu, dimâna 'argkaw 'ākan 'ada samowa dâlam samowânja.

HĀRIJ 'ĀHAD JANG KA XLIX.

124 Sû'âl. 'Apâtah permintā'an jarg ketiga?

Djawâb. Kahendakhmu djadilah seperti didâlam sawrga, demikijenlah di'âtas bûmi, 'ija 'itu, berilah kirānja kâmiġ dan samowa mânufġja lâjin p menjargkal kahendakh dirġj kâmiġ, dan hhabarkan kahendakhmu jarg fenġdirġj

dirij djuga bájik, 'itu pawn tijáda deŕgan bá-rang perbantah p an, sopája máŕing p fá'awrang dápat meŕ'ardjâkan dan melakûkan pakar-djá'annja dan djawâtannja deŕgan ŕahadjânja dan fatijânja demikiŕen, ŕeperti ŕegala Melá'ikat difawrga 'itu 'ada berbowat.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA L.

125 Sú'âl. 'Apâtah permintá'an jang ka'ampat?

Djawáb. Rawtij kâmiŕ ŕahâriŕ p berilah 'akan kâmiŕ pada hâriŕ 'ini, 'ija 'itu, hendaklah kirânja meŕ'upajâkan pada kâmiŕ ŕakaliŕen rezikhiŕ túbok, sopája 'awlehnya 'itu kâmiŕ meŕ'âkaw, bahuwa 'argkaw 'ini ŕendiriŕ djuga 'ada ŕamâta p póhon ŕakaliŕen kabajikan, dan bahuwa bájik pertjintá'an, dan kafusâhan kâmiŕ, bájik ŕegala kârunjâmu 'itu tijáda bergûna 'akan kâmiŕ melâjinkan deŕgan berkatmu: dan sopája ŕebâb 'itu kâmiŕ menjârahk pergharâpan kâmiŕ deri pada ŕamowa machlûkh, dan menatapkan 'itu di'âtas 'argkaw sâdja.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA LI.

126 Sú'âl. 'Apâtah permintá'an jang ka-lima?

Djawáb. 'Amponilah pada kâmiŕ ŕegala sâlah kâmiŕ, ŕeperti lâgi kâmiŕ 'ini meŕ'ampônij pada 'awrang jang bersâlah kapada kâmiŕ, 'ija 'itu, djângan kirânja 'iŕhisâbkan pada kâmiŕ 'awrang berdawŕa jang hîna 'itu ŕakaliŕen perŕalâhan kâmiŕ, dan ŕabâgeŕ lâgi kadjahâtan 'itu jang ŕantijâfa mâlekat pada kâmiŕ, 'itu pawn 'awleh kârana dârah 'Elmesêth, ŕedâng kâmiŕ lâgi mendâpat kaŕŕaksi'an niŕmetmu 'ini di-dâlam kâmiŕ, bahuwa ŕaganâp niŕet kâmiŕ 'ada 'akan meŕ'ampônij sâlah pada sâma mânusiŕa kâmiŕ deŕgan mâta hâti kâmiŕ.

HÂRIJ 'ÂHHAD JANG KA LII.

127 Sú'âl. 'Apâtah permintá'an jang ka'anam?

Djawáb. Dan djânganlah membâwa kâmiŕ kapada pertjawbá'an, hânja lepaskanlah kâmiŕ deri pada jang djâhat, 'ija 'itu, ŕedâng kâmiŕ deri pada kâmiŕ ŕendiriŕ 'ada lemah demikiŕen, maka fakitjap mâta lamânja pawn tijáda kâmiŕ dápat berdirij tatâp, ŕahdan ŕedâng lâgi ŕegala ŕataruw kâmiŕ jang gâgah, janzniŕ 'Iblis, dunjâ, dan dâging kâmiŕ ŕendiriŕ tijáda berhenti deri pada melâwan kâmiŕ: hendaklah kirânja memaliharâkan dan menogohkan kâmiŕ 'awleh khowat rôhmu jang khudus, sopája djângan kâmiŕ tîwas dâlam paparângan rôhânij 'itu, tetâpi ŕantijâfa kâmiŕ berlâwan p an karâs, ŕahingga pada 'âchirnja kâmiŕ ber'awleh kamenângan ŕakâli p.

128 Sú'âl. Bagimâna 'argkaw pûtus permintá'an dozámu?

Djawáb. Kârana 'argkaw pûnja karadjá'an, dan kawâfa, dan kamulijá'an ŕampeŕ ŕalâma p nja, 'ija 'itu, ŕamowânja 'itu kâmiŕ minta deri padâmu ŕebâb 'argkaw, jang 'ada rádja kâmiŕ jang mahâ kawâfa 'âtas ŕamista ŕakaliŕen, 'itu berkahendakh dan berkawâfa menjampeŕkan kapada kâmiŕ ŕafawâtu kabajikan, 'itu-pawn, sopája 'awleh ŕegala 'itu djângan kâmiŕ, tetâpi namâmu jang khudus 'itu depudjikan ŕampeŕ ŕalâma p nja.

129 Sú'âl. 'Apâtah 'artinja ŕapâtah 'Âmîn?

Djawáb. 'Âmîn 'itu 'artinja: bahuwa ŕegala 'itu 'akan 'ada benâr dan ŕorggoh. Kârana permintá'an dozáku ŕudah kadeŕgâran 'awleh 'Allah deŕgan terlebêh ŕorggohnja deri pada beŕta râŕa dâlam hatiku, bahuwa beŕta minta jang demikiŕen 'itu deri padânja.

T A M A T.

SJAHÂDET 'IMÂN

'awrang

M E S Ê H H I J.

PERKARA JANG PERTAMA.

Kâmiĳ sakalĳen ber'imân dengan hâti, dan 'ikhrârkan dengan mûlut, bahuwa 'ada sawâtu dzât rôlhâniĳ jang 'alâ dan mufrid, jang kâmiĳ sebût 'Allah, jang khadîm, jang tijâda kalipûtan, jang tijâda kalihâtan, jang tijâda ka'ubâhan, jang tijâda berhingga, jang mahâ kawâfa: jang bidjakh, sâdil, dan mûrah dengan sempornânja, lâgi sawâtu pôhon segala benda jang 'amat limpah.

I I.

Kâmiĳ merg'enâl diĳa 'itu 'awleh duwa djâln. Pertama, 'awleh kadjadi'an, kalaygar'an, dan pemarentâhan saganâp dunĳa, 'awleh kârana sebâb sakalĳen 'itu 'ada saperĳ sawâtu kitâb jang 'ejlok dihadâpan mâta p kâmiĳ, dâlam jang mâna segala machlûkh besâr dan kiĳil 'ada seperti hurûf p, jang perlihatkan kâmiĳ segala tsifat p 'Allah jang ghâĳib, bâĳik khodretnja, bâĳik 'Ilahĳemĳa jang 'azalĳ, seperti Rasûl Pawlus berkâta, Rawm. Fatf. 1. 'âjat 20. bârang sakalĳen jang tjûkop 'akan menampelekh segala mânusiĳa, dan 'akan meĳ-ambil segala sudzur deri padanja. Kaduwa, 'Allah menjatâkan sendirinja pada kâmiĳ dengan tarangnja dan sempornânja dâlam kalâmĳa jang khudus dan 'Ilâhĳ, 'iĳa 'itu, sakiĳen seperti wâdjib pada kâmiĳ dâlam kahidôpan dunĳa 'ini 'akan hormatnja, dan 'akan chalâts khawmĳa.

I I I.

Kâmiĳ 'ikhrârkan, bahuwa kalâm 'ini sudâh tijâda terkîrim, dan tijâda terbâwâ 'awleh kahendakh mânusiĳa, tetâpi bahuwa babarapa

sibâdu-'Ilâh jang khudus, jang ter'âdjakh 'awleh rôthu-'lkhudus 'itu sudâh merg'ûtjap diĳa 'itu, seperti Rasûl Petrus berkâta. Komediĳen deri pada 'itu maka 'Allah 'awleh sângat pabinânja, jang de'adâkannja kârana kâmiĳ, dan 'akan chalâts kâmiĳ, sudâh titahkan segala hamba p nĳa Nabĳ p, dan Rasûl p 'itu menjûrat kalâmĳa, jang telâh detûronkannja 'itu: maka 'iĳa sendirĳ dengan djarinja sudâh menjûrat kaduwa lôh sjarizet, deri kârana 'itu kâmiĳ menjebût segala sûrat 'itu Sûrat p an jang khudus dan 'Ilâhĳ.

I V.

Kâmiĳ mendâpat 'Elmektûb 'itu tersûrat pada kaduwa tfahtîfat, jazniĳ, Perdjangĳ'an lâma dan bahâru, jang 'ada kitâb khânûniĳ, jang tijâda dâpat debantâhĳ: sakalĳen 'ini debilang demikiĳen dâlam djamâset 'Allah. Segala sûrat deri pada Perdjangĳ'an lâma 'itu 'ada lima sûrat Mûsâĳ, katahuwĳ, 'Elchalikhah, 'iĳa 'itu, sûrat Kadjadi'an, 'Elchurûdĳu, 'iĳa 'itu, sûrat Kaluwâran, 'Ellewjĳat, 'iĳa 'itu, sûrat 'Imâmet 'awrang Lejwĳ, 'El'azdâd, 'iĳa 'itu, sûrat Bilângan, 'El'istiznâ, 'iĳa 'itu, sûrat 'Ulângan Tawrât, sûrat Jehawĳuzâ, sûrat segala Hhâkim p, sûrat Rût, duwa sûrat Sĳemû'ejl, duwa sûrat segala Sulthân p, duwa sûrat Tawârĳch, sûrat Szezrâ, sûrat Nelhemĳa, sûrat 'Estejr, sûrat 'Ajûb, Zabûr, 'iĳa 'itu, sûrat segala Mazmûr p, tiga sûrat Solejmân, jazniĳ, sûrat 'Amzâl, sûrat Cĳiathĳb, sûrat Sĳizru-'l'agzâr, 'iĳa 'itu, Nĳanĳi'an deri pada segala nĳanĳi'an: 'empat sûrat Nabĳ p jang besâr, 'iĳa 'itu, Jeshazĳâ, Jirmeĳâ dengan Nudûbnĳa, Jelhezkeĳl, dan Danĳejl, sĳahdan lâgi duwa belâs sûrat Nabĳ p jang kiĳil, jazniĳ, Hawĳejaz, Jaw'ejl, Samaws, Sawbadĳâ, Jûnus, Mîkâ, Nalhûm, Hhabalhûkh, Tsefanĳâ, Hhadjâĳ, Zekarĳâ, dan Mal'âkiĳ. Segala sûrat deri pada Perdjangĳ'an bahâru 'itu 'ada 'empat sûrat 'Indĳil, jazniĳ, 'Indĳil Marĳus, 'Indĳil Lûkhâ, dan 'Indĳil Jathĳâ, sûrat Kĳhitâh segala Rasûl p, ka'empat

ka'ampat belâs Risâlet Rasûl Pawlus, katahuwîj, sawâtu kapada 'awrang Rawmâ, duwa kapada 'awrang Kórinthus, sawâtu kapada 'awrang Djalatija, sawâtu kapada 'awrang 'Efsûs, sawâtu kapada 'awrang Filipij, sawâtu kapada 'awrang Kolofâj, duwa kapada 'awrang Thefalawnikej, duwa kapada Timothijus, sawâtu kapada Titus, sawâtu kapada Filej-mawn, dan sawâtu kapada 'awrang Sibrâni: tûdjoh Risâlet Rasûl lâjin p, katahuwîj, sawâtu Risâlet Jazkhûb, duwa Risâlet Petrus, tiga Risâlet Jahjâ, dan sawâtu Risâlet Jehûdâ, komedijen lâgi Wahju Rasûl Jahjâ.

V.

Sakalijen sûrat 'ini sâdja kâmi j tarîma 'akan sûrat jang khudus dan khânûnij, sopâja kâmi j memberulkan 'iztikhâd kâmi j tûrut dija 'itu, dan merg'alaskan 'itu 'atafija, dan merg'itbâtkan 'itu fertanja, maka tijâda dergan hâk kâmi j pertjâja bârang sakalijen jang tersimpan dâlamnja: 'itu pawn bûkan sâdja, sebâb djamâzat menarîma dan membilang 'itu demikijen 'adanja, tetâpi terlebèh sebâb Rôthukhudus memberij hâkfi dâlam hâti kâmi j, bahuwa 'itu sudah tûron deri pada 'Allah, sedang 'itu lâgi memegang dalilnja dâlam sendirinja, deri kârana 'awrang bûra sendirij dâpat merâba p, bahuwa segala perkâra jang dihûlu telâh dekatâkan didâlamnja 'itu deganâpij.

V I.

Kâmi j membejdâkan segala sûrat jang khudus 'itu deri pada segala sûrat p jang Maktûm, jang 'ada sûrat Zezrâ jang katiga dan ka'ampat 'itu, sûrat THawbijâ, sûrat Jehûdit, sûrat HHikmet, sûrat Jefûsz 'anak Sirak, sûrat Barûk, bârang jang sudah terhûborg kapada hâkâjat 'Estejr, Sombahjang katiga lâki p ditengah p 'âpij, hâkâjat SJûfjanâ, hâkâjet pâtong Bejl, dan 'Ular nâga, fombahjang Menahje, dan segala sûrat p 'awrang Makbâj, bârang jang djamâzat dâpat membâtja, dan lâgi merg'ambil deri padanja bârang merg'adjâran,

sakîra p segala 'itu muwâfakhat dergan sûrat p khânûnij; terâpi bûkan 'ada baginja 'itu khawat dan kawâfa demikijen, maka kâmi j dâpat merg'itbâtkan sawâtu perkâra deri pada 'iztikhâd, 'ataw deri pada 'agama Mesêlhij, 'awleh hâksinja 'itu, djângankan 'itu dâpat merg'ûrangkan burhân segala sûrat lâjin p jang khudus 'itu.

V I I.

Kâmi j pertjâja bahuwa Sûrat p an jang khudus 'ini berfimpan kahendakh 'Allah dergan sempornanja, lâgi bahuwa bârang sakalijen jang wâdjib mânusia pertjâja 'akan ber'awleh châlâts 'itu de'âdjâd dâlamnja dergan tjûkopnja, kârana, sedang saganâp perij kabakhtijan jang detontûtij 'Allah deri pada kâmi j, 'itu tersûrat dâlamnja dergan babarâpa perkata'an jang 'amat landjut, maka tijâda hhalâl pada mânusia, djikalaw sakâlipawn Rasûl 'adanja, merg'âdjâd bârang lâjin deri pada jang de'âdjâd pada kâmi j Sûrat p an khudus 'itu; behkan djikalaw sakâlipawn lâgi bârang sa'awrang Melâ'ikat deri dâlam sawrga 'adanja, seperti Rasûl Pawlus berkâta. Kârana sedang Hharâmlah bertambahkan 'apa p pada kalâm 'Allah, 'ataw merg'ûrangkan 'apa p deri padanja 'itu, maka njatâlah deri padanja 'itu bâjik p, bahuwa merg'adjârannja 'itu 'ada 'amat ganâp dan semporna sakâli p, lâgipawn tijâda hhalâl bersâma p kan bârang sûrat mânusia, bagimâna sakâlipawn tsâleth 'adanja, dergan Mektûb 'Ilâhij, dan tijâda bârang sâdet, dan tijâda kabanjâkan besâr, dan tijâda kalamâ'an, dan tijâda pergantijan mâfa, dan tijâda bârang Sîdang 'awleh khadlânja dergan hâthihket 'Allah, kârana hâthihket 'itu terlâku 'atas samowânja. 'Awleh kârana sebâb sakalijen mânusia deri pada paranginja 'itu pendusta, dan tertija p 'adanja deri pada kasija p an sendirij. Sebâb 'itu dergan saganâp hâti kâmi j membawang segala sawâtu jang tijâda muwâfakhat dergan khânûn 'ini jang tijâda fasât, seperti segala Rasûl p sudah merg'âdjâd kâmi j, sambil kânja,

tânja, tjawbâlah segala 'arwâh, kâluw p deri pada 'Allah 'adânja: sabâgej lagi, djikalaw bârang sa'awrang datang kapada kâmu, dan tijâda membâwa pang'adjâran 'ini, djângan kâmu menjambot dija kadâlam rûmahmu.

V I I I.

'Âtas Hakhikhet 'ini dan 'âtas kalâm 'Allâh 'ini kâmiij pertjâja 'akan 'Allah jarg 'afâ, jarg 'ada sawâtu dzât jarg torggal, jarg dâlamnja 'ada tiga 'okhnûm, jarg dergan salonggohnja dan sabenarnja deri pada 'âzal 'itu terfarakh 'akan segala tsifatnja, jarg tijâda dâpat deperpunjâkan pada jarg lâjin, 'ija 'itu, Bâpa, dan 'Anakh lâki p, dan Rôthu-'lkhudus. Bâpa 'itulah pôhon, 'âfal, dan permulâ'an segala bârang, bâjik jarg kalihâtan, bâjik jarg tijâda kalihâtan. 'Anakh lâki p 'itulah kalimat, hikmet, dan pata Bâpa. Rôthu-'lkhudus 'itulah khowat dan peng'awasâ'an 'Allâh jarg khadîm, jarg terbit deri pada Bâpa dan deri pada 'Anakh lâki p 'itu. Tetâpi demikijenlah maka farakh 'ini tijâda meng'adâkan, bahuwa 'Allâh deperbahâgij, sedang 'Elmektûb meng'adjar kâmiij, bahuwa Bâpa, dan 'Anakh lâki p, dan Rôthu-'lkhudus mâsiig p 'ada padânja ka'adâ'an dirinja jarg terfarakh 'awleh tsifatnja 'itu, tetâpi demikijenlah maka katiga 'okhnûm 'ini 'ada 'Allâh jarg 'afâ djûga. Maka njatâlah kalâkh, bahuwa Bâpa bûkan 'ada 'Anakh lâki p, dan bahuwa 'Anakh lâki p bûkan 'ada Bâpa, dan bahuwa lagi Rôthu-'lkhudus bûkan 'ada Bâpa; 'âtaw 'Anakh lâki p. 'Adapawn katiga 'okhnûm 'ini, jarg terfarakh demikijen, 'itu bûkan terbahâgij dan bûkan tertjampor sâma p: kârana Bâpa sudah tijâdi meng'ambil dâging, dan tijâda lagi Rôthu-'lkhudus, tetâpi 'Anakh lâki p djûga: Bâpa sudah tijâda 'ada dihûlu deri pada 'Anakhnja lâki p, dan tijâda dihûlu deri pada Rôthnja jarg khudus: kârana katigânja 'itu sâma p khadîmnja pada sawâtu dzât 'itu djûga: tijâda 'ada jarg pertâma, dan tijâda jarg komedijen, kârana katigânja 'itu 'afâ 'adânja pada kabenâran, pada peng'awasâ'an, pada kamurâhan, dan pada rahmet.

I X.

Sakalijen 'ini kâmiij tâhu, bâjik deri pada dalil 'Elmektûb, bâjik deri pada segala fasel-nja, 'istemejwa, deri pada sakalijen 'itu jarg kâmiij merasâ'ij didâlam kâmiij. Bahuwa segala dalil 'Elmektûb, jarg meng'adjar kâmiij pertjâja 'ada tatzlitu-'lkhudus, 'itu tersûrat pada bânjakh tempat Perdjangji'an lâma, jarg tijâda 'ûsah bilang samowânja, tetâpi pileh dija sâdja dergan bejda 'âtaw dergan bigjâra. Dâlam sûrat Kadjadi'an Fatf: 1. 'âjat 26, 27. bafermân 'Allah, Bâjiklah kita kardjâkan mânufija 'âtas telâdan kita, dan seperti rûpa kita, dan lâjin jarg berikot. Bagitu kalâkh dedjadikanlah 'Allah 'akan mânufija 'itu 'âtas telâdannya, lâki p dan parampuwan dedjadikannya kaduwa marika 'itu. Sabâgej lagi Kadjad: Fatf. 3: 22. lihatlah mânufija 'itu sudah djâdi seperti sâleh sawâtu deri pada kita. Maka njâta deri situ, bahuwa lebh deri sawâtu 'okhnûm 'ada dâlam 'Ilahijet, tatkâla 'ija bafermân, bâjiklah kita meng'ardjâkan mânufija 'âtas telâdan kita; komedijen deri pada 'itu detondjoknja ka'afâ'an 'itu, tatkâla 'ija bafermân, maka dedjadikanlah 'Allah. Songgohpaw'n 'ada benâr, bahuwa tijâda 'ija meng'atâkan, barapa bânjakh 'okhnûm 'ada, tetâpi bârang jarg sedikit galap pada kâmiij dâlam Perdjangji'an lâma, 'itupawn 'ada 'âmat tarang dâlam Perdjangji'an bahâru. Kârana tatkâla Tûhan kâmiij depermandikanlah didâlam Jardejn, maka sudah kadergâran sawâra Bâpa, meng'atâkan, 'ija 'ini 'ada 'anakhku lâki p jarg kekâfeh; 'Anakh lâki p 'itu sudah kalihâtan didâlam 'âjer, dan Rôthu-'lkhudus 'itu sudah menjâ-tâkan sendirinja sarûpa merpâtij. Demikijen lagi pada hâl permandijan segala 'awrang mu'min, peng'âta 'ini sudah detitahkan 'awleh. 'Elmesêh: Permandikanlah segala chalâjikh 'itu dergan nâma Bâpa, dan 'Anakh lâki p, dan Rôthu-'lkhudus. Dâlam 'Indjil Lûkhâ bersabda Melâ'ikat Djibrâ'il pada Marjam, jarg 'ibu mahâ Tûhan 'itu, katânja, Rôthu-'lkhudus

'Ikhudus 'akan berlâku 'atafmu, dan paig-
'awasâ'an haakh tazâlâj 'akan menawônjij
'angkaw, sebab 'itu lagi khudûs 'itu, jang
'akan taper'ânakh deri dâlemmu, 'akan dife-
bût 'ânakh 'Allah: sabâgej lagi, nizmet mahâ
Tâhan 'Elmesêth, dan mulhabet 'Allah,
dan musfirakat Rôlhu-'Ikhudus 'adâlah kirânja
dengan kamu sakalifen. 'Amin. Tambâhan,
tiga 'ada jang berfakû didâlam sawrga, Bâpa,
Kalimat, dan Rôlhu-'Ikhudus, maka katiga
'ini sawâtu djêga 'adânja. Dâlam sakalifen
tampat 'ini kâmiij bel'adjur sakâlî p, bahuwa
'ada tiga 'okhnûm dâlam sawâtu dzât 'Ilâhij
jang 'alâ 'itu. M.ka djikalaw sakâlîpaw'n paig-
'adjâran 'ini terlâku deri pada sawâtu sa-
khal mânusia, dan hânja salôgogohja kâmiij
pertjâja 'itu sakârang 'awleh kalâm, sambil
menanti, sahingga kâmiij 'akan ber'awleh
mazrifet, dan fajidahnja 'itu deigan sem-
pornânja didâlam sawrga. Sabermûla maka
hâros lagi kâmiij 'igat 'akan segala mertabet
dan fasel jang châts deri pada katiga 'okhnûm
'ini, jang menûdju kapada kâmiij. Bâpa 'itu
bernâma chalâkh kâmiij 'awleh khowatnja:
'Anakh lâki p 'itu bernâma muchalîts dan penu-
bus kâmiij 'awleh dârahnja: dan Rôlhu-'Ikhu-
dus 'itu bernâma mukhadis kâmiij 'awleh dû-
dokhnja dâlam hâti kâmiij. Paig'adjâran tatz-
litzu-'Ikhudus 'ini pada sedekâla wakhtu sudah
deperbenâr, dan depertûrut dâlam djamâzet
jang benâr, deri pada zemân segala Rasûl p
dârang sakârang, lawan kafangkâ'an segala
'awrang Jehûdij, segala 'awrang 'Islâm, dan
bârang 'awrang Natrânij jang fasât, dan mob-
dis, 'ija 'itu, Marlhijûn, Mâniij, 'Ifraksijâ,
Sâbilijûs, Somajsâthij, 'Arijûs, dan lâjin p jang
sabâgejnja, jang deigan fabetulnja sudah de-
lhukumkan salah 'istilhâdnja 'awleh segala
dâtokh sulamâ djamâzet. Maka sebab 'itu
pada Hâl 'ini kâmiij deigan fuka hâti menjam-
bot katiga 'Ichitsêr 'imân Mesêthij, 'ija 'itu,
jang pûnja segala Rasûl p, dan jang pûnja si-
dang di-Nikhijâ, dan jang pûnja dâtokh 'Atha-

nasijûs: sabâgej lagi bârang samowa jang ter-
pâjuw 'awleh segala dâtokh jang lima samo-
wâfâkhat dengan dija 'itu.

X.

Kâmiij pertjâja bahuwa 'Elmesêth
'akan 'Ilahijertja 'ada 'ânakh 'Allah jang toy-
gal, taper'ânakh deri pada khadim, tijâda 'ija
dekdjâkan 'ataw dedjadikan, kâraan dem-
kijên djêga 'ija 'akan 'ada sawâtu machlâkh,
tetâpi 'ija 'ada fadzât dengan bâpa, sâma
khadim, pata dzât bâpa, dan sinar subulhât-
nja, fatâra dengan dija dâlam samowânja, jang
'ada 'ânakh 'Allah, bûkan sâdja deri pada
zemân 'itu, tatkâla 'ija sudah meig'ambil nâ-
sûtnja, tetâpi deri pada segala khadim, seperti
kâmiij bel'adjur deri pada segala dalil jang
ber'ikot 'ini, manakâla 'itu terbanding sâma p.
Nabij Mûsâj berkâta, bahuwa 'Allah sudah
mendjadikan dunjâ, dan Hadlret Jahjâ ber-
kâta, bahuwa samowânja sudah dedjadikan
'awleh kalimat 'itu, jang difebutnja 'Allah.
Rasûl Pawlus berkâta, bahuwa 'Allah sudah
meig'ardjâkan segala salam 'awleh 'ânakhnja
'itu: sabâgej lagi 'ija berkâta, bahuwa 'Allah
sudah mendjadikan samowa 'awleh 'El-
mesêth. Maka wâdjiblah kalâkh 'awrang 'itu
jang bernâma 'Allah, kalimat, 'ânakh lâki p,
dan 'Elmesêth sudah 'ada pada wakhtu
'itu, tatkâla samowa sudah dedjadikan 'awleh-
nja. Maka sebab 'itu Nabij Mikâ berkâta,
katerbitannja 'ada deri khadim, deri hârij p
'âzal. Dan Rasûl Pawlus berkâta, tijâda 'ija
berkamulâ'an hârij p, dan tijâda 'ija berka-
sudahân kahidôpan. Maka njarêlah kalâkh,
bahuwa 'ija 'ada 'Allah jang benâr, dan ka-
kâl, jang mahâ kawâfâ 'itu, jang kâmiij ber-
dozâ, menjombah, dan berbakhiti padânja.

X I.

Kâmiij ber'imân dan 'ilkrâkan lagi, ba-
huwa Rôlhu-'Ikhudus deri khadim terbit deri
pada Bâpa dan 'Anakh lâki p, jang tijâda de-
kdjâkan dan tijâda dedjadikan, dan tijâda
taper'ânakh, hânja terbit sâdja deri pada ka-
duwânja

(d)

duwânja 'itu, 'ijâlah pada t'afnja 'okhnûm jang katiga deri pada razlitz 'itu, jang sadzât, sadjalâlet, dan sukamulijâ'an djuga dengen Bâpa dan 'Anakl lâki p, 'ijâlah 'Allah jang benâr dan kakâl, seperti kâmiij bel'âdjâr deri pada sûrat p an jang khudus 'itu.

X I I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa Bâpa 'awleh kalimatnja, 'ija 'itu, 'awleh 'Anaklnja, sudah mendjadikan sawrga, lângit, bûmi, dan machlûkh sakalijen deri pada sudum, seperti telah dekahendakinja, sambil berikan pada mâsiig p machlûkh ka'adâ'annja, lembagânja, dan rupânja, bagej p pangkatnja 'akan berbowat sibâdet pada chalâkhnja; bahuwa lâgi 'ija merr'alanggarâkan dan memarentahkan samowânja 'itu 'awleh makhdaretnja jang kakâl, lâgi 'awleh khowatnja jang tijâda berhiigga, 'akan memberij pergunâ'an pada mânusiija, sopâja mânusiija berbowat sibâdet pada 'Ilahnja. Lâgi-pawn 'ija sudah mendjadikan segala Melâ'ikat 'itu bâjik, 'akan mendjâdi surôhan p nja, dan 'akan berchidmet pada pilêhan p nja: satergahnja deri pada Hâl kamulijâ'an 'itu, jang fertânja 'Allah sudah mendjadikan dija, sudah djâtoh kapada kabinasâ'an jang kakâl: dan satergahnja 'awleh nizmet 'Allah sudah tinggal tatap, dan berdirij pada pangkatnja jang dihûlu. 'Adapawn segala 'Iblis dan hantu jang djâhat sudah binâfa demikijen, maka marika 'itu 'ada sataruw 'Allah dan sataruw segala kabajikan, sambil merghinteij dengen sadâpat p nja, saperij penjâmon, kapada djamâzat, dan kapada mâsiig p 'argawta deri padânja 'itu, 'akan membinasâkan dan merûfakhnkan segala sasawâtu 'awleh tipu dajânja: maka deri kârana sebâb 'itu marika 'itu sudah deperdendâ'ij 'akan kena laznet jang kakâl 'awleh kadjahâtannja jang châts 'itu, samantâra 'ija sasahârij menantikan sarsarânja jang 'amat hajbat 'itu. Sebâb 'itu kalâkh kâmiij membowarg, dan merrgkilij sargka 'awrang 'Sadûkhiij jang fasât pada Hâl 'ini, jang bersargkal 'ada bâ-

rang Rôth, dan 'ada bârang Melâ'ikat: lâgi-pawn sargka segala tâbiæ Mânij jang fasât 'itu, jang merr'atâkan, bahuwa segala 'Iblis 'itu mempunjâ'ij 'âtûalnja deri pada sendirinja, sedang 'ija 'ada djâhat deri pada thabîsetnja, tijâda saperkâra 'ija djâdi binâfa.

X I I I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa 'Allah jang 'amat mûrah 'itu, komedijen deri pada 'ija sudah mendjadikan samista sakalijen, sudah tijâda membejarkan 'itu pada sendirinja, sudah tijâda menjarahkan 'itu pada 'ontong, tetâpi 'ija melanggarâkan, dan memarentahkan samowânja 'itu tûrut kahendakhnja jang khudus demikijen, maka bârang sasawâtu pawn tijâda djâdi dâlam dunjâ 'ini, melâjinkan dengen titahnja djuga: djikalaw sarggohpawn 'Allah bûkan 'ada pôhon dawfa, jang deperbowat dâlam dunjâ, kârana kawasânja dan kamurâhannja, jang tijâda kalipûtan; 'itu 'ada sakijen besâr, maka 'ija melakûkan dan membowat pakar-djâ'annja dengen bâjiknja dan sâdilnja, samantâra lâgi 'Iblis dan 'awrang fâsikh merr'ardjâkan kardjânja dengen tijâda sâdilnja. 'Adapawn 'akan bârang jang debowatnja, jang lebèh deri pada sakhal mânusiija tâhu tagkap, sakalijen 'itu tijâda kâmiij mâwu halûsiij lebèh deri pada sakhal kâmiij sampat menargkap, tetâpi dengen segala karindâhan hâti dan sùpan kâmiij thabarkan segala hukum 'Allah jang sâdil dan ghâjib pada kâmiij: sambil memadâkan dirij kâmiij, bahuwa kâmiij 'ada murid p 'Elmesêth 'akan bel'âdjâr sâdja bârang jang detondjokhnja pada kâmiij didâlam kalâmnja, tijâda 'ûsâh melangkah tepi p 'ini. Pang'adjâran 'ini memberij pada kâmiij panghibôran jang tijâda terkatâkan, mâna kâmiij di'âdjâr 'awlehnja 'itu, bahuwa bârang sasawâtu tijâda sampej kapada kâmiij dengen 'ontong, hânja deri pada tângan bâpa kâmiij samâwij jang 'amat mûrah djuga; jang berdjuga 'akan kâmiij dengen tjinta 'abawij, sambil memegarg segala machlûkh kabâwah kawasânja, sahingga maka sahelej rambot tijâda dâpat

dâpat lûroh deri pada kapâla kâmiij, kârana samowânja 'itu sudah terbilang, lágipawn bârang sa'ejkor búrong pípit tijâda gûgor kabûmi, melâjinkan dengan kahendakh bâpa kâmiij, jang padânja kâmiij harap, sedang kâmiij tahu, bahuwa 'ija meig'enâkan kakang pada segala 'Iblis, dan pada segala sataruw kâmiij, jang tijâda dâpat memberij karugijan pada kâmiij tijâda dengan 'idjazetnja, 'ataw kahendakhnja. Maka sebab 'itu kâmiij membowang sangka segala tabis 'Epikûrus jang sasat, dan malxun 'itu, jang meig'atâkan, bahuwa 'Allah tijâda fadlûli baring safawâtu, tetâpi bejarkan sakalijen perkâra djâdi dengan 'ontong djûga.

X I V.

Kâmiij pertjaja, bahuwa 'Allah sudah mendjadikan mânusia deri pada lubuh tanah, dan sudah meig'ardjâkan, dan merupâkan dija 'itu 'atas telâdannya dan rupanja bâjik, xâdil, dan khudus, sahingga kahendakhnja dâlam samowânja dâpat muwâfakhat dengan kahendakh 'Allah. Tetâpi pada tatkâla 'ija 'ada pada pangkat kamulij'an, maka sudah tijâda 'ija meig'arti 'itu, dan tijâda 'ija meig'akaw kalebchannya: tetâpi dengan sahadjanja sudah 'ija menasalokhkan sendirinja kabawah dawfa, dan kârana demikijen 'itu lagi kabawah mawt dan laznet, sedang 'ija sudah deigar p an 'akan kâta p 'Iblis. Kârana 'ija sudah melaluwij sabda kahidopan 'itu, jang telah detarimânja, lagi 'ija sudah menjerejkan dirinja 'awleh dawfa deri pada 'Allah, jang 'adâlah kahidopanja jang benar, sedang 'ija sudah membinasakan saganap thabizetnja, 'awleh jang mâna 'ija sudah perhutangij dirinja kabawah mawt badâniij dan rôlhâniij. Dan sedang pada segala djâlannja 'ija sudah djâdi fâsik, djâhat, dan binâfa, maka sudah 'ija hilang segala anugarah jang mulija, jang telah detarimânja deri pada 'Allah, dan tijâda 'ija memegang lâjin deri pada baring sedikit peninggal deri padanja 'itu, jang gûkop 'adânya 'akan meig'ambil segala sudzur deri pada mânusia, sedang sakalijen

tarang, jang 'ada didâlam kâmiij, 'itu sudah ber'ubah mendjadi kalâm, seperti 'Elmektûb meig'adjar kâmiij demikijen bunjinja, tarang 'itu berjahâja didâlam kalâm, maka kalâm 'itu sudah tijâda tarîma dija 'itu: pada tempat jang mâna Hadret Jahjâ menjebût segala mânusia 'itu kalâm. 'Awleh kârana sebab 'itu kâmiij membowang baring sakalijen jang di'adjar lawan pang'adjaran 'ini 'akan 'ichtijâr mânusia, sedang mânusia tijâda 'ada, hânja hamba dawfa djûga: dan tijâda dâpat mempunjâ'ij safawâtu, melâjinkan bahuwa 'itu telah detûronkan 'atasnja deri dâlam sawrga. Kârana sijâpa garârgan 'ada jang mendâpat meigghakan dirinja 'akan melakûkan baring kabajikan deri pada sendirinja? sedang 'Elmesêth berkâta, baring sa'awrang pawn tijâda sampat datang kapadâku, melâjinkan bâpa, jang sudah menjûroh 'aku, 'itu menarik dija. Sijâpa garârgan 'akan membâwa 'ichtijarnja, jang meig'arti, bahuwa dagug 'itu perfataruwan dengan 'Allah? sijâpa garârgan 'akan mashhûrkan xilmunja, jang melihat, bahuwa mânusia nafsâniij tijâda menangkap segala baring jang pûnja rôlh 'Allah? dengan sapâtah, sijâpa garârgan 'akan menjatâkan baring kira p an, sedang 'ija meig'arti, bahuwa kâmiij bukan 'ada pût deri pada kâmiij sendirij 'akan kira p baring 'apa, sa'awleh p deri pada kâmiij sendirij, tetâpi bahuwa kadapâtan kâmiij 'itu deri pada 'Allah djûga? maka deri kârana sebab 'itu baring jang Rasûl Pawlus meig'atâkan, 'itu hâros debilang togoh dan songoh dengan sabetulnja, 'ija 'itu, bahuwa 'Allah djûga 'ada jang meig'ardjâkan didâlam kâmiij, bâjik jang meig'hendakhkan, bâjik jang meig'ardjâkan tûrus karidlâ'annja. Kârana baring sakhal 'ataw 'ichtijâr tijâda 'ada muwâfakhat dengan xilmu dan 'irâdet 'Allah, melâjinkan 'Elmesêth sudah meig'ardjâkan 'itu didâlam mânusia, baring jang 'ija meig'adjar kâmiij, katânja, lâjin deri padâku tijâda kâmu sampat berbowat 'a p.

X V.

Kâmiy pertjâja, bahuwa 'awleh kadurhakâ'an 'Âdam dawfa pusâka sudah kena saganap barga mânusija, bârang jang 'ada kabinasâ'an saganap thabizet, dan katjelâ'an pusâka, jang djangkit lagi pada segala 'anak p, jang dâlam purut 'ibunja, dan jang meng'adâkan segala djenis dawfa didâlam mânusija, sedang 'itu 'ada didâlamnja seperti bârang 'akar deri padânja 'itu. Sebâb 'itu 'ada 'itu kidjij dan kagilijan dihadâpan 'Allah demikijen, maka 'itu tjûkop 'akan melasnetkan saganap barga mânusija, lâgipawn sudah tijâda 'itu detijadâkan dan dehâpuskan sakâli p 'awleh Permandijan 'itu, sedang dawfa pantjar santijâfa deri padânja 'itu, seperti 'âjer jang mentjor, sa'awleh p deri dâlam mâta 'âjer, jang tijâda njâman. Djikalaw sorggohpawn dawfa 'itu tijâda dekîra p kan pada 'anak p 'Allah 'akan lasnet, tetâpi 'itu de'ampônij padânja 'awleh nismet, dan rahmet 'Allah: bûkan 'akan tidor lelap dâlam dawfa, tetâpi sebâb perâfa kabinasâ'an 'ini bânjakh kâli memberij 'awrang mu'min 'itu meng'aloh, 'akan rinduw dendam dichalâtskan deri pada tuboh kamatijan 'ini. Maka sebâb 'itu kâmiy membowang sajka segala tâbiz Pelagijûs jang fasat 'itu, jang meng'atâkan, bahuwa dawfa 'ini tijâda djâdi, melâjinkan deri pada tiruw p an.

X V I.

Kâmiy pertjâja, bahuwa, sedang saganap barga 'Âdam 'awleh dawfa mânusija jang pertâma 'itu sudah kena kabinasâ'an dan karusâkan, 'Allah sudah menondjokh dirinja demikijen, seperti 'ija 'ada, jasnij, rahîm dan xâdil. Rahîm, 'awleh kârana 'ija menârik dan melûputkan deri dâlam kabinasâ'an 'ini bârang sijâpa, jang telâh depilehnja pada khadlânja jang kakâl, dan tijâda ka'ubâhan, deri pada samâta p kamurâhan, 'awleh xâisâj 'Elmesêlh Tûhan kâmiy, tijâda degran bârang chabar 'akan perbowâtan p marika 'itu. Dan xâdil, 'awleh kârana 'ija membejarkan 'awrang

lâjin p didâlam kadjatôhannja dan kabinasâ'anja 'itu, jang kadâlamnja 'ija sudah mendjâtohkan fendirinja.

X V I I.

Kâmiy pertjâja, bahuwa 'Ilah kâmiy jang 'amat mûrah, tatkâla delihatnja, bahuwa mânusija sudah mendjâtohkan dirinja demikijen kadâlam mawt badânij dan rôthânij 'itu, dan sudah djadikan dirinja sakâli p kasijan, 'awleh hikmetnja dan kamurâhannja jang 'indah, sudah mendâpatkan mânusija 'itu, tatkâla 'ija degran gomitar larilah deri hadâpan Hadlretnja, dan sudah menghiborkan dija, sambil djandji mâwu berikan padânja 'anaknja lâki p, jang 'akan djâdi deri pada sa'awrang parampuwan, degran khetfednja hendakh meromokhkan kapâla bagi 'ûlar 'itu, dan menchalâtskan mânusija 'itu.

X V I I I.

Kâmiy 'ikhrârkan kalâkh, bahuwa 'Allah sudah mengganâpij djandji'an 'itu, jang telâh dedjandjikannja 'awleh mûlut Nabij p nja jang khudus 'itu pada segala Bathrîkh dan nejnekh mawjang, sambil menjûroh 'anaknja jang châts, jang toggal dan jang kakâl, 'itu mâsokh durja pada waktu jang telâh tertantu 'awlehnja 'itu. Jang sudah meng'ambil rûpa hamba, dan sudah djâdi dâlam kafamâ'an mânusija p, tatkâla 'ija sudah meng'ambil degran sabenarnja thabizet 'insânij jang sorggoh degran segala kalemâhannja, hânja lûput deri pada dawfa, dan sudah diperkandogkan didâlam purut parâwan Marjam jang mubârat 'itu, 'awleh khawat rôthu-'lkhudus, tijâda degran kahendakh bârang lâki p: maka bûkan sâdja 'ija sudah meng'ambil thabizet 'insânij 'akan perij tuboh, tetâpi lâgi njâwa 'insânij jang sorggoh, sopâja 'ija djâdi mânusija jang sorggoh: kârana sedang bâjik njâwa, bâjik tuboh 'itu sudah kahilârgan, maka sudah 'ada wâdjib, sopâja de'ambilnja kaduwânja 'akan menchalâtskan kaduwânja 'itu. Sebâb 'itu kâmiy 'ikhrârkan, sambil membowang bidzat 'awrang jang meng'ûlang p Permandijan, jang berfangkal, bahuwa 'Elmesêlh sudah

sudah meng'ambil dâging 'insânij deri pada 'ibûnja , bahuwa 'Elmesêlh sudah ber'awleh bahagijan pada dâging dan darah 'ânakh p , bahuwa 'ija 'ânakh bowah pinggang Dâ'ûd 'âtas perij dâging , jang sudah djâdi deri pada benèh Dâ'ûd 'âtas perij dâging , sawâtu bowah purut Mariam , jang sudah djâdi deri pada parampuwan 'itu , sawâtu perondjang Dâ'ûd , sawâtu solòr deri pada 'âkar Jisâj , jang sudah terbit deri pada hulubangsa Jehûdá , jang sudah tûron deri pada 'awrang Jehûdij , 'âtas perij dâging , jang 'ada deri pada benèh 'Ibrâhîm , sedang 'ija sudah menjambot benèh 'Ibrâhîm , dan sudah defamâkan dâlam segala sawâtu dergan segala sudâra p nja laki p , melâjinkan dâlam dawfa , sahingga maka dergan sabenarnja 'ija 'ada ximanû'ejl , 'artinja , 'Allah ferta kâmiij .

X I X.

Kâmiij pertjâja , bahuwa 'okhnûm 'ânakh laki p 'itu 'awleh perkandongan 'ini sudah diperfawatûkan dan dipafertâkan dergan nâsûtinja 'âtas perij jang tijâda katjerejan , sahingga maka bûkan 'ada duwa 'ânakh 'Allah , dan bûkan duwa 'okhnûm , tetâpi duwa thabixet jang sudah diperfawatûkan pada sawâtu djûga 'okhnûm jang 'afa ; sedang mâsiug p thabixet 'itu mempunjâ'ij tsifat p nja jang terfarakh 'itu , 'seperti kalakh 'Ilahijet sudah tinggal fantijâfa dergan tijâda dedjadikan , dergan tijâda berkamulâ'an hârij p , dan dergan tijâda berkafudâhan kahidôpan , jang melipûtij segala lâgit dan bûmi : demikijen lagi nâsût 'itu sudah tijâda hilang tsifat p nja , tetâpi 'itu sudah tinggal sawâtu machlûkh jang berkamulâ'an hârij p , sedang 'itu 'ada sawâtu thabixet jang berkafudâhan , jang memegang segala sawâtu , jang pûnja sawâtu tûboh jang songgoh . Dan djikalaw sakâlipawn 'awleh kabangkitanja 'ija sudah memberij padânja 'itu perij jang tijâda kamati'an , maka hânja sasonggehja sudah tijâda 'ija meng'ubahkan kasonggohan nâsûtinja 'itu , sedang châlâts dan kabangkitan kâmiij lagi berdinj togoh

pada kasonggohan tûbohnja . 'Adapawn kaduwa thabixet 'ini sudah diperfawatûkan sama p pada sawâtu djûga 'okhnûm demikijen , maka kaduwânja pawn lagi sudah tijâda tergerej 'awleh mawtnja , maka 'adâlah kalakr bârang , jang tatkâla matinja telâh dipertârohkanja pada tangan bapânja , 'itu sawâtu njawa 'insânij jang songgoh , jang bertjerej deri pada tûbohnja , tetâpi pada 'antâra 'itu tinggallakr fantijâfa 'Ilahijet 'itu bersawâtu dergan nâsûtinja , songgohpawn tatkâla 'ija terhentar didâlam khubûr : maka 'Ilahijet sudah tijâda berhenti dâdokr didâlamnja , 'seperti 'adâlah 'itu didâlamnja , tatkâla 'ija ka'ânakh lagi , djikalaw sakâlipawn sakotika sudah tijâda 'itu menjatâkan dirinja dergan demikijen perinja . Sebâb 'itu kâmiij meng'akaw , bahuwa 'adânja 'Allah jang songgoh , dan mânusija jang songgoh . 'Allah jang songgoh , sopâja 'ija meng'alahkan mawt 'awleh khawatnja : lagi mânusija jang songgoh , sopâja 'ija dâpat mâti kârana kâmiij , 'awleh kâranâ kalemâhan dâgingnja .

X X.

Kâmiij pertjâja , bahuwa 'Allah , jang 'ada rahîm dan xâdil dergan sempornanja , sudah menjûroh 'ânakhnja 'akan meng'ambil thabixet 'itu , jang dâlamnja kadurhak'an sudah taperbawat , sopâja didâlamnja 'itu 'ija mengganâpij hakh 'Allah , dan menanggong sjiksa dawfa dergan perâfa sangsarânja dan mawtnja jang 'âmat pedih . Maka 'Allah kalakh sudah menondjokh xadâletnja 'âtas 'ânakhnja , tatkâla 'ija sudah memowat 'âtasnja segala dawfa p kâmiij , dan sudah menuwang kamurâhannja dan rahmetnja ka'âtas kâmiij , jang sudah bersâlah , dan sudah 'ada mustalhakh pada laxnet , sedang deri pada kasêhan jang 'âmat semporna 'ija sudah sarahkan 'ânakhnja kadâlam mawt kârana kâmiij , dan sudah membangkitan dija 'itu 'akan xadâlet kâmiij , sopâja 'awlehnya 'itu kâmiij per'awleh perij jang tijâda kamati'an , dan kahidôpan jang kakâl .

X X I.

Kâmiy pertjaja, bahuwa **ʿĪsā** 'Elmesêth 'itu 'ada 'Imâm besâr jang kakal 'itu, jang ter'angkat dergan fompah tûrut tartûb Melkij tsédekh, dan bahuwa 'ija suda h meghâdâpkan dirinja kapada bapânya ganti kâmiy 'akan pâdamkan morkânja 'awleh kabajâran jang semporna, sedang 'ija suda h perfombahkan dirinja pada kâjuw t'alib, dan menompah dârahnja jang 'indah 'akan perfuti'an dawsa kâmiy: seperti Nabij p dihulu suda hlah meng'atâkan: kârana suda h tersurat, bahuwa **Hiksa** suda h berlâku 'âtas 'ânakh 'Allah, sopâja kâmiy ber'awleh dâmej, dan sopâja kâmiy desombuhkan 'awleh litjat p nja: bahuwa, seperti 'ânakh domba, 'ija suda h terhentar 'akan debantej, tapermanâ'ij dergan 'awrang parlentej, dan seperti 'awrang parlentej 'ija suda h desarahkan 'awleh Pontijus Pilâtus 'akan debûnoh, welâkin 'ija suda h meng'atâkan dija 'itu sûtji deri pada sâlah. Bagitu kalâk suda h 'ija kombalikan bârang, jang tijâda suda h 'ija rampas, dan suda h merasâ'ij fangsâra, 'ija jang **sâdil** 'itu, kârana segala 'awrang jang bûkan **sâdil**, 'itupawn bâjik pada tûbohnja, bâjik pada njawânja, sedang 'ija suda h merâsa **Hiksa** jang 'amat hajbat, jang dawsa kâmiy suda hlah ber'upah, sahingga maka pelohnja djadilah sâperij titikh p dârah kantal jang malileh tûron kabûmi, 'ija suda h berfarûw, jâ 'Ilahku, jâ 'Ilahku, kârana 'apa 'argkaw suda h meninggalkan 'aku? maka 'ija suda h mendirita segala safawâtu 'itu 'akan ka'ampônan dawsa p kâmiy. 'Awleh kârana sebâb 'itu maka dergan sabetulnja kâmiy berkâta dergan Rasûl Pawlus, bahuwa kâmiy tijâda tâhu bârang 'apa, melâjinkan **ʿĪsā** 'Elmesêth, jangnij, dija 'itu jang telâh det'alibkan: kâmiy kira p kan segala safawâtu 'ada tâhij djûga 'awleh kârana kalebêhan masrifet Tûhan kâmiy **ʿĪsā** 'Elmesêth, kâmiy mendâpat segala djenis parghibôran 'awleh lûka p nja, dan tijâda kâmiy ber'ûsaf mentjahârij 'âta w marejkah bârang 'upâja lâjin 'akan per-

dâmejkan kâmiy dergan 'Allah, melâjinkan sâdja perfombâhan jang 'afâ 'ini, jang sakali suda h djâdi, 'awleh jang mâna segala 'awrang mû'min desempornâkan sampej salâma p nja; 'inilah lâgi sebabnja, jang kâranânja 'awleh Melâ'ikat 'Allah 'ija denamâ'ij **ʿĪsā**, 'ija 'itu, muchalits, sedang 'ija djûga 'akan menchalâtskan khawmnja deri pada segala dawsa p nja.

X X I I.

Kâmiy pertjaja, bahuwa, sopâja kâmiy ber'awleh peng'enalan jang benâr deri pada rahâsija jang besâr 'ini, Rôthu-'lkhudus meng'ardjâkan 'imân jang betul didâlam hâti kâmiy, jang menjambot dan bertantûkan pada dirinja **ʿĪsā** 'Elmesêth dergan segala pahalânja, dan tijâda tjahârij safawâtu jang lâjin diluwar dija 'itu. Kârana sâleh sawâtu deri pada kaduwa 'ini benâr 'adânja, 'âta w bahuwa segala safawâtu jang wâdjib 'akan chalâts kâmiy 'itu tijâda kadapâtan didâlam **ʿĪsā** 'Elmesêth, 'âta w, djika segala safawâtu 'itu kadapâtan didâlam dija, bahuwa bârang sijâpa jang mempunjâ'ij **ʿĪsā** 'Elmesêth 'awleh 'imân 'itu mendâpat chalâtinja dergan sempornânja. 'Adapawn djika dekâta 'awrang, bahuwa **ʿĪsā** 'Elmesêth tijâda tjûkop sendirinja, terâpi bahuwa bârang 'apa lâjin bersisij dija 'ada 'ûsaf pada hâl 'itu, maka 'adâlah 'itu sawâtu hôdjat jang tijâda sanûnoh. Kârana deri pada kâta p 'ini terbit khijâs 'ini, bahuwa 'Elmesêth 'ada muchalits dergan sapârawnja djûga. Sebâb 'itu dergan sabetulnja kâmiy berkâta dergan Rasûl Pawlus, bahuwa kâmiy detasdjilkan 'awleh 'imân sâdja, 'âta w 'awleh 'imân, tijâda dergan perbowâtan p **Harizet Tawrât**, terâpi sopâja kâmiy kâta p dergan perij lhakhikhij, tijâda kâmiy meng'arti, bahuwa 'ada 'imân sendirij jang meng'sadilkan kâmiy, kârana 'imân 'itu 'ada sawâtu pagâwej djûga, dergan jang mâna kâmiy menjambot 'Elmesêth jang sadâlet kâmiy. 'Adapawn **ʿĪsā** 'Elmesêth jang 'ihtisâbkan pada kâmiy segala pahalânja dan sabânjakh perbowâtan khudus, jang telâh debowatnja kârana kâmiy, dan

dân ganti kâmiĳ, 'itu 'ada sadâlet kâmiĳ: maka 'imân 'itu 'ada sawâtu pagâwej, jarg memaliharâkan kâmiĳ fertânja 'itu dâlam persâkutuwân segala bendânja, bârang jarg tatkâla 'itu sudah bertantu pada kâmiĳ lebhêr deri pada tjûkopnja 'âkan menghukumkan kâmiĳ sûtji deri pada segala dawfa kâmiĳ.

X X I I I.

Kâmiĳ pertjâja, bahuwa chalâts kâmiĳ berdirij 'âtas ka'ampônân segala dawfa kâmiĳ, 'awleh kârana 'Wisâj 'Elmesêth, dan bahuwa sadâlet kâmiĳ dihadâpan 'Allah 'ada tatâp 'âtasnja 'itu, seperti Dâ'ud dan Pawlus merg'âdjâ kâmiĳ, jarg merg'atâkan, bahuwa chalâts mânusija 'itu 'ada, manakâla 'Allah 'ihhtisâbkan padânja sadâlet tijâda dergan 'asmâl; dan Rasûl 'itu djûga berkâta, bahuwa kâmiĳ detaxdîlkan sakâfeh p deri pada nismet 'awleh penubûfan jarg deri pada fihakh 'Elmesêth 'Wisâj. Maka sebâb 'itu kâmiĳ berpegang fantijâfa pada 'asâs 'ini, sambil memberij segala hormat pada 'Allah dergan merindahkan dan merg'akawij dirij kâmiĳ 'ada demikijen, seperti kâmiĳ 'ada, tijâda dergan maghrûrkan bârang 'apa deri pada kâmiĳ fendirij 'âtaw deri pada bârang pahâla kâmiĳ, tetâpi dergan berfandar dan bertatâp sâdja 'âtas kabakhtijan 'Wisâj, jarg telâh detfalibkan 'itu, jarg 'ada kapunjâ'an kâmiĳ, manakâla kâmiĳ pertjâja 'âkan dija: 'ija djûga 'ada tjûkop 'âkan menûtop sakalijen toghjân kâmiĳ, dan 'âkan memberij pada kâmiĳ kaluwâfan hâti, sambil lepaskan satâhu hâti kâmiĳ deri pada tâkot, hajbat, dan gantar 'âkan berdâtarg kapada 'Allah, djârgan kâmiĳ bowat, seperti 'Adam bâpa kâmiĳ jarg pertâma 'itu, jarg dergan gomitar sudah kahendâkij menûdong dirinja dergan dâwon p pônôn 'ârâ. Maka saforggohnja djikalaw wâdjiblah kâmiĳ meghâdap Hadlret 'Allah dergan berfandar 'âtas dirij kâmiĳ, 'âtaw 'âtas bârang machlûkh lâjin, bagimâna fedikit djûga 'adânja, wah sâjargnja! tadâpat tijâda kâmiĳ detalân hâbis. Maka deri kârana sebâb 'itu hâros fasa'awrang berkâta

dergan Dâ'ud, jâ Huwa, djârgan 'argkaw mâsôkh berlhukum ferta hambâmu, kârana bârang fasa'awrang jarg hîdop tijâda 'âkan 'ada sadîl dihadâpan Hadlretmu.

X X I V.

Kâmiĳ pertjâja, bahuwa 'imân jarg benâr 'ini, hâbis 'itu dekar djâkan didâlam mânusija 'awleh penergar kalâm 'Allah, dan 'awleh pakardjâ'an rôthu'lkhudus, 'itu per'ânakkhan dija pûla, dan djadikân dija mânusija bahâru, dan memberij dija melakûkan kahidôpan bahâru, dan memaredhejkâkan dija deri pada perhambâ'an dawfa. Sebâb 'itu 'ada sadjâwoh demikijen deri pada hâl 'itu, bahuwa 'imân jarg mentaxdîlkan 'ini, memâlaskan mânusija pada melakûkan kahidôpan tsâleth dan khudus, bahuwa dergan chilâfnja marika 'itu lepâs deri pada 'imân 'itu tijâda penah 'âkan berbowat bârang sawâtu deri pada kâfeh 'âkan 'Allah, tetâpi deri pada kâfeh 'âkan fendirinja sâdja, dan deri pada tâkot 'âkan kena lasnet. Bagitu kalâkh 'ada mulhâl, bahuwa 'imân jarg khudus 'ini 'ada hampa didâlam mânusija; sedârg kâmiĳ tijâda merg'atâkan hâl 'imân jarg sija p, tetâpi hâl 'imân demikijen, jarg 'Elmektûb menjebûr 'imân jarg kakardjâ'an 'awleh perg'asêhan, jarg merg'âdjâkh mânusija 'âkan merg'ufahâkan dirinja pada melakûkan segala perbowâtan, jarg 'Allah sudah ûtahkan didâlam kalâmnja. Maka tatkâla bârang perbowâtan, jarg djikalaw 'ija timbul deri pada 'akar 'imân jarg bâjik, 'itu 'ada bâjik dan kakenânan pada 'Allah; sedârg sakalijen 'itu telâh dekhuduskan 'awleh nismetnja, samantâra 'itu sakalijennja 'itu tijâda dechabarkan 'âkan mentaxdîlkan kâmiĳ, kârana kâmiĳ detaxdîlkan 'awleh 'imân 'âkan 'Elmesêth, ferggohpawn terdihûlu deri pada kâmiĳ berbowat perbowâtan p jarg bâjik: djikalaw lâjin, maka sakalijen 'itu tijâda dâpat 'ada bâjik lebhêr deri pada bowah pônôn kâjuw dâpat 'ada bâjik, dihûlu deri pada pônôn kâjuw fendirij kadapâtan 'ada bâjik. Dergan demikijen perij kalâkh kâmiĳ berbowat perbowâtan p

bowâtan p jang bâjik, tetâpi bûkan 'akan ber'awleh pahâla (kârana 'apa pahâla garang kâmiij 'akan ber'awleh?) behkan kâmiij jang berhûtang kapada 'Allah deri kârana perbowâtan p jang bâjik jang kâmiij bowat, dan bûkan 'Allah jang berhûtang kapada kâmiij, sedang 'ija djuga 'ada jang meing'ardjâkan didâlam kâmiij, bâjik jang meinghendahkan, bâjik jang meing'ardjâkan, turut karidli'annja. Hendaklah kâmiij kalâkh 'ingat 'akan bârang jang 'ada tersurat, manakâla kâmu sudah berbowat bârang sakalijen jang telâh terpasan pada kâmu, hendaklah kâmu berkâta, bahuwa kâmiij 'ada hamba p jang tijâda berguna, kârana kâmiij sudah membawat djuga bârang jang kâmiij berhûtang membawat. Samantâra 'itu tijâda kâmiij barâniij bersangkal, bahuwa 'Allah membâlas perbowâtan p jang bâjik, tetâpi 'ada 'itu deri pada nismetnja, bahuwa 'ija memulijâkan 'anugrah p nja. Tambâhan djikalaw sakâlipawn kâmiij membawat perbowâtan p jang bâjik, maka sorggoh p kâmiij tijâda per'âlaskan chalâts kâmiij diârasnja 'itu: kârana tijâda kâmiij sampat membawat bârang perbowâtan, melâjinkan 'itu 'ada berlûmor 'awleh dâging kâmiij, dan lâgi mustalhakh 'akan kena sikâfa: dan djikalaw sakâlipawn kâmiij sampat melakûkan bârang perbowâtan, maka sorggoh p perfebûtan sawâtu djuga dawâfa 'itu tjûkop, fopâja perbowâtan 'itu debowang 'awleh 'Allah. Tjâra demikijen kalâkh santijâfa kâmiij 'akan huwas, sambil berhânjut p an kasâna kamâriij, tijâda deigan bârang jakûin, dan fatâhu hâti kâmiij jang kafijân 'akan degudâkan santijâfa, djikalaw tijâda 'itu berfandar 'atas pahâla perâfa fangsâra dan mawt muchalîts kâmiij.

X X V.

Kâmiij pertjâja, ferta 'Elmesêlth sudah datang mâfokh dunjâ, bahuwa segala sâdet dan telâdan Tawrât sudah berhenti, dan bahuwa segala bâjang p sudah pûtus, sahingga maka turut p annja hâros delalûkan deri 'antâra 'awrang

Mesêlhiij, sedang djuga tinggal bagi kâmiij hakikhetnja dan hâletnja deigan 'Elmesêlth 'Alisâj, 'awleh sijâpa segala 'itu sudah ber'awleh kaganâpannja. Samantâra 'itu kâmiij pâkej lâgi segala dalil 'itu, jang ter'ambil deri pada Tawrât dan Nabij p, 'akan menatapkan kâmiij pada pag'adjaran 'Indjil, dan lâgi 'akan membetulkan kahidôpan kâmiij deigan tijap p 'ichlâts 'akan hormat 'Allah turut kahendakhnja.

X X V I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa sudah tijâda kâmiij ber'awleh perghentâran kapada 'Allah, hânja 'awleh wasith dan sfafix jang 'alâ 'itu sâdja, jazniij, 'Alisâj 'Elmesêlth jang sâdil 'itu, jang sebab 'itu sudah djâdi mânufija, sambil persawatûkan 'Ilahijet deigan nâsût 'itu sâma p, fopâja kâmiij mânufija ber'awleh perghentâran 'itu kapada Hadlret 'Allah, lâjin deri pada 'itu djâlan 'itu 'adâlah terlekât pada kâmiij, tetâpi wasith 'ini, jang Bâpa sudah karunjâkan kapada kâmiij di'antâra dirinja dan di'antâra kâmiij, 'itu tijâda dâpat meing'adjûtij kâmiij 'awleh kabesârannja, 'akan mentjahâriij sa'awrang lâjin bagi kâmiij 'atas bitjâra kâmiij: kârana tijâda 'ada bârang sa'awrang, mâwu didâlam langit, mâwu di'atas bumi, 'antâra segala machlûkh p, jang meing'asêhij kâmiij terlebèh deri pada 'Alisâj 'Elmesêlth, jang, sedang didâlam rûpa 'Allah 'adânya, sudah tijâda kira p kan rampâsan 'ada sâma târa deigan 'Allah, tetâpi sudah menjadâkan sendirinja, sedang 'ija sudah meing'ambil rûpa mânufija; dan rûpa hamba kârana kâmiij, lâlû sudah defamâkan dâlam segala sawâtu deigan segala fudâra p nja. 'Adapawn djikalaw hâros 'atas kâmiij mentjahâriij sa'awrang wasith jang lâjin, jang tjenderong hatinja kapada kâmiij, sijâpa garang kâmiij 'akan mendâpat, jang meing'asêhij kâmiij terlebèh deri pada dija 'itu, jang sudah balandjâkan djiwânja ganti kâmiij, behkan pada mâfa, tatkâla kâmiij 'adâlah fataruw p nja? Dan djikalaw kâmiij mentjahâriij sa'awrang lâjin

lâjin jang mempunjâ'ij peng'awasâ'an dan kabesâran, sijâpa garang 'ada jang kadapâtan mempunjâ'ij fakijen bânjakh deri pada dija 'itu, melâjinkan 'ija djûga, jang sudah dûdokh pada kânan bapânja, dan sudah ber'awleh samowa pang'awasâ'an didâlam sawrga, dan di'âtas bûmi? Sijâpa garang 'akan de'istidjâbetkan lebhèh dihûlu deri pada 'ânakh 'Allah jang châts, dan 'âmat kekâfeh 'itu? Bagitu kalâkh 'awleh pangharâpan jang sâlah sâdja sudah berlâku xâdet 'akan menjombah Melâ'ikat dan 'awrang marthûm, 'awleh jang mâna 'awrang meinghinâkan dan tijâda memulijâkan dija, sedang 'awrang berbowat bârang jang tijâda penah marika 'itu sudah bowat, 'âtaw fuka debowat, tetâpi sudah membowang 'itu fakâli p lâgi dergan tûrut sahârosnja, seperti njâta deri dâlam sûrat p an. Maka pada thâl 'ini tijâda 'ûfah kâmiij membâwa fangka 'ini, bahuwa kâmiij tijâda mustalhakh, kârana desini bûkan kahendakh 'ada, 'akan perfombahkan segala permintâ'an doxâ kâmiij tersandar 'âtas kaharôfan kâmiij, tetâpi sâdja 'âtas kalebêhan dan kaharôfan Tûhan kâmiij Xisâj 'Elmesêth, jang xadâletnja kâmiij pûnja 'awleh 'imân. Sebâb 'itu Rasûl Pawlus, sedang dekahendakinja mendjâwohkan katakôtan jang babâl 'ini, jaxnij, pangharâpan jang sâlah 'itu deri pada kâmiij, 'itu meing'atâkan kapada kâmiij, bahuwa Xisâj 'Elmesêth sudah defamâkan dâlam segala safawâtu dergan segala sudâra p nja lâki p, sopâja 'ija mendjâdi sa'awrang 'imâm besâr, jang meing'asijânij dan fatijâwan 'akan meing'adâkan ghafîrat kârana dawfa p khawm: kârana dâlam thâl jang mâna 'ija sudah merasâ'ij fangsâra, sedang sudah tertjawba 'adânja, maka 'ija sampat menûlong segala 'awrang jang tertjawba 'itu. Dan komedijen deri pada 'itu, sopâja 'ija membarânikan kâmiij terlebèh 'akan berdâtang kapadânja, maka 'ija berkâta, sedang kalâkh kâmiij sudah ber'awleh sa'awrang mahâ besâr 'imâm, jang sudah melintas deri pada segala

lângit, jaxnij, Xisâj 'ânakh 'Allah, maka hendakhlah kâmiij berpegang pada 'ikhrâr 'ini, kârana sudah tijâda kâmiij ber'awleh sa'awrang 'imâm besâr, jang bûkan sampat balâs 'akan segala kalemâhan kâmiij, tetâpi jang sudah tertjawba pada segala safawâtu seperti kâmiij, hânja lûput deri pada dawfa. Sebâb 'itu hendakhlah kâmiij berdâtang dergan kaluwâfan hâti kapada xarsj nizmet, sopâja kâmiij ber'awleh rahmet, dan mendâpat nizmet 'akan detûlong pada mâfa jang pâttut: lâgi Rasûl 'itu djûga berkâta, sedang kâmiij sudah ber'awleh kaluwâfan hâti 'akan mâfokh kadâlam makhdis 'awleh dârah Xisâj, maka hendakhlah kâmiij berdâtang dergan hâti jang benâr 'awleh jakhîn 'imân, dan lâjin jang ber'ikot. Sabâgej lâgi 'Elmesêth sudah ber'awleh 'imâmet jang tijâda berganti p an, 'awleh kârana sebâb 'apa lâgi 'ija sampat menchalâtskan dergan sempornânja segala 'awrang, jang 'awlehnya 'itu berdâtang kapada 'Allah, sedang pada sedekâla wakhtu 'ija 'ada hidop 'akan memôhonkan hafâxat kârana marika 'itu. 'Apâtah kûrang lâgi? Sedang 'Elmesêth fendirij meing'atâkan perbahasâ'an 'ini, 'aku 'ini 'ada djâlan, dan kabenâran, dan kahidôpan, bârang sa'awrang pawn tijâda dâtang kapada bâpa, melâjinkan 'awleh 'aku. 'Apa gunânja kalâkh kâmiij mentjahârij sa'awrang hafîx jang lâjin, sedang 'Allah sudah kahendâkij meing'arunjâkan 'anaknja lâki p mendjâdi hafîx kâmiij? Djânganlah kâmiij meninggalkan dija 'itu, 'akan meing'ambil sa'awrang jang lâjin, 'âtaw lâgi djânganlah kâmiij mentjahârij sa'awrang lâjin, jang salamânja tijâda kadapâtan, kârana tatkâla 'Allah sudah meing'arunjâkan dija 'itu kapada kâmiij, maka 'ija sudah tâhu bâjik p, bahuwa 'adâlah kâmiij 'awrang berdawfa, sebâb 'itu 'âtas titah 'Elmesêth kâmiij menjombah bâpa samâwij dergan nâma 'Elmesêth wasîth kâmiij jang 'alâ 'itu, seperti kâmiij sudah bel'âdjar deri pada permintâ'an doxâ mahâ Tûhan 'itu, dergan jakhîn hâti kâmiij,

(e)

kâmiġ, bahuwa segala sawâtu jaġ kâmiġ 'âkan minta deri pada bâpa dergan namânja, 'itu 'âkan deberikan pada kâmiġ.

X X V I I.

Kâmiġ ber'imân dan 'ikhrârkan 'ada sawâtu djamâzet jaġ 'aġa dan sâġm, jaġ 'ada sawâtu perhimpônân jaġ mukhadâs deri pada 'awrang Mesêhij jaġ mû'min dergan sabenamja, jaġ samowânja menanti chalâtsnja 'awleh kârana Sîsâġ 'Elmesêh, jaġ sudah terbâfoh dergan dârahnja, jaġ sudah dekhuduskan dan dematerikan 'awleh rôġhu-'lkhodus. Djamâzet 'ini sudah 'ada deri pada kamulâ'an, dan 'âkan 'ada dâtang kapada kafudâhan sâlam: deri mâna njâta, bahuwa 'Elmesêh 'ada râdja jaġ kakâl, jaġ tijâda dâpat tijâda 'ada bâla p padânja. Maka djamâzet jaġ mukhadâs 'ini depaliharâkan dan detogohkan 'awleh 'Allâh, sambil mendirita segala hûro hâra 'isij faganâp dunjâ, djikalaw fakâlipawn terkâdang fakotika lamânja 'itu njâta terlâlu 'âmat kitjil, dan seperti katijadâ'an rupânja pada mâta p mânufija. Seperti mahâ besâr Tûhan sudah meninggalkan bagi dirinja tûdjoh ribû 'awrang pada mâsa karadjâ'an 'Ah'ab jaġ 'âmat sũkar, fakalijen 'itu jaġ lûtut p nja sudah tijâda lipat dirinja 'âkan menjombah Bâsal. Lâgipawn djamâzet 'ini jaġ mukhadâs, bûkan 'ada terdûdokh, terkûroġ, 'âtaġ tertantu pada bârang tãpat, 'âtaġ pada bârang 'awrang, tetâpi 'ija terhambur dan tertjereġ pada salâlu bûmi: dan hânja saforgohnja 'ija 'ada terhûborg dan tertambat sâma p dergan hâti dan kahendakh kapada sawâtu djûġa rôġh 'awleh khowat 'imân.

X X V I I I.

Kâmiġ pertjâja, sedang perhimpônân jaġ mukhadâs 'ini 'ada sawâtu pakompôlan 'awrang, dan sedang diluwar dija 'itu tijâda kadapâtan bârang chalâts, bahuwa bârang sa'awrang pawn, bagimâna djûġa mertabetnja, 'âtaġ pangkatnja, tijâda pãtut menjakûkan dirinja 'âkan merg'ardjâkan pakardjâ'an 'agama dergan sa'awrangnja sâdja, tetâpi bahuwa fakalijennja

berhûtang menamâniġ dirinja kapadânja 'itu, dan palertâkan dirinja fertânja 'itu, sambil memaliharâkan ka'aġ'an djamâzet 'itu, dergan menasalokhkan dirinja kabâwah pang'adjarannja dan tâ'adibnja, dergan tondokh lejhernja kabâwah lembâran Sîsâġ 'Elmesêh, dan dergan menûloġ perbajikan sudâra p, fakîra p segala 'anugarah 'itu, jaġ 'Allâh sudah merg'arunjâkan padânja, jaġ sâma p 'arggawta p deri pada tûboh sawâtu 'itu djûġa. Dan sopâja Hâl 'itu detûrut mâkin bâjik, maka 'ada hâros segala 'awrang mû'min, 'âtas bûnji kalâm 'Allâh, menjereġkan dirinja deri pada segala 'awrang jaġ bûkan 'ada 'isij djamâzet, dan dâtang kapada perhimpônân 'ini, dimâna p djûġa 'Allâh sudah mendirikan dija, djikalaw fakâlipawn Hâlnja 'ada demikiġen, maka 'awrang besâr p, dan titah râdja p lârang 'itu, dan djikalaw fakâlipawn mawt 'âtaġ bârang sjikfa tûboh 'itu de'amârgij. Sebâb 'itu sasa'awrang jaġ menjereġkan dirinja deri padânja 'itu, 'âtaġ tijâda menamâniġ dirinja kapadânja, 'itu lâwan titah 'Allâh.

X X I X.

Kâmiġ pertjâja, bahuwa hâros 'âtas kâmiġ membejdâkan dergan fakhsamânja dan bidjakhsanânja deri dâlam kalâm 'Allâh, sijâpa 'ada djamâzat jaġ betûl, sedang segala bidsat, jaġ pada zemân 'ini 'ada dâlam dunjâ, menûdang dirinja dergan nâma djamâzat 'itu. Tijâda kâmiġ berkâta p 'âkan pertamânan 'awrang munâfikh jaġ didâlam djamâzat 'ada tertjampor dergan 'awrang jaġ tûlus, dan samantâra 'itu bûkan 'ada 'isij djamâzat, djikalaw fakâlipawn marika 'itu dergan dâhimnja terbilang didâlamnja 'itu; tetâpi kâmiġ berkâta p, bahuwa hâros kâmiġ membejdâkan tûboh dan perfakutuan djamâzat jaġ betûl 'itu deri pada segala bidsat, jaġ merg'atâkan bahuwa dirinja 'ada 'isij djamâzet 'itu. Adapawn 'inilah tãda p 'âkan merg'enâl djamâzat jaġ betûl 'itu: djikalaw djamâzat memaliharâkan chothbat 'Indjil dergan sũġnja; djikalaw 'ija pãkej pembahagian

bahagian tanda p 'Esrâr dengan futûnja, seperti 'Elmesêth sudah titahkan dija 'itu; djikalaw tâ'adîb Mesêhij de'adâkan dengan futûnja, 'âkan meng'ukumkan 'âtas dawfa p. Dengan sapâta kâta, djikalaw 'awrang melakûkan dirinja 'âtas bûnji kalâm 'Allah jang sûtji 'itu, sambil membowang segala fasawâtu jang berlawan dengan dija 'itu, dan membilang **ʒ**isâj 'Elmesêth 'âkan kapâla jang 'alâ 'itu. Maka 'awleh tanda p 'ini songoh p 'awrang dâpat meng'enâl djamâzat jang betul 'itu, dan tijâda pârut bârang sa'awrang menjerekan dirinja deri padanja 'itu. 'Adapawn 'âkan segala 'awrang jang 'ifij djamâzat 'ini kâmiij dâpat meng'enâl dija deri pada segala zalâmet 'awrang Mesêhij, 'ija 'itu, deri pada 'imân, dan manakâla marika 'itu, hâbis 'ija menjambot **ʒ**isâj 'Elmesêth, muchalits jang 'alâ 'itu, laluwîj segala dawfa, menghambat sadâlet, meng'asêhij 'Allah jang benâr dan samanja mânufija, tijâda simpang mâwu kakânan mâwu kakirij, tetâpi mentfalibkan dâgîngnja ferta dengan segala perbowâtannja. Tetâpi bûkan demikijen, sa'awleh p tijâda sifa lâgi bârang kalemâhan jang besâr didâlam marika 'itu, hanja 'ija berlâwan p an dengan segala 'itu 'awleh Rôth sakalijen hârij kahidôpannja lamanja, sambil berlindong santijâfa kapada dârah, mawt, perâfa sangsâra, dan kabakhtijan mahâ Tûhan **ʒ**isâj, deri pada fihak sijâpa marika 'itu sudah ber'awleh ka'ampônân segala dawsânja 'awleh 'imân 'âkan dija. 'Adapawn 'âkan djamâzat jang fasâr, maka 'ija memberij 'âkan dirinja dan 'âkan titah p nja khawat dan kawâfa lebh deri pada 'âkan kalâm 'Allah, sahingga lâgi tijâda 'ija mâwu menasalkhkan dirinja kabawah lembâran 'Elmesêth: tijâda 'ija mendjâwat tanda p 'Esrâr seperti 'Elmesêth sudah titahkan dâlam kalâmnya, tetâpi 'ija bertambahkan 'apa p padanja 'itu 'âtaw meng'urangkan 'apa p deri padanja 'itu, seperti sangkânya djuga; 'ija per'alaskan 'istikhâdnja 'âtas mânufija lebh deri pada 'âtas 'Elmesêth; 'ija menggagâhij segala 'awrang

jang melakûkan kahidôpan jang sûtji 'âtas bûnji kalâm 'Allah 'itu, dan segala 'awrang jang menghardikh dija 'itu deri kârana katjelâ'annja, kikirannja, dan penjombâhannja berhâla p. Maka gampang djuga meng'enâl kaduwa djamâzat 'ini, dan membejdâkan sawâtu deri pada sawâtu.

X X X.

Kâmiij pertjâja, bahuwa djamâzat jang betul 'ini hâros diparentahkan 'âtas hukûmet Rôthânij, jang Tûhan kâmiij sudah meng'adjar kâmiij didâlam kalâmnya; 'ija 'itu, bahuwa hâros 'ada Pandita p 'âtaw Gombâla p 'âkan berchothbatkan kalâm 'Allah, dan mendjâwat tanda p 'Esrâr; dan bahuwa hâros 'ada Penatuwah p, dan 'awrang SJamâs, sopâja ferta dengan Gombâla p 'ija meng'adâkan madjlis djamâzat, 'âkan memaliharâkan 'agama jang benâr pada djâlan 'ini, dan 'âkan memberij pang'adjâran jang benâr 'itu berlâku, dan lâgi segala 'awrang pelangkah 'itu desjiksâkan dan desjifetkan tjâra Rôthânij, dan lâgi segala 'awrang jang miskîn, dan jang duka tjita, detulorkan dan dehiborkan fakira p hâdjatnja. 'âtas djâlan 'ini segala fasawâtu 'âkan djâdi dâlam djamâzat dengan sanûnoh dan dengan tartib, manakâla 'awrang demikijen depileh jang satijâwan 'adânja, 'itu pawn tûrut khânûn jang Hadlret Pawlus meng'adjar 'âkan Hâl 'itu didâlam Risâlet kapada Timothijus.

X X X I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa segala Pandita, Penatuwah, dan 'awrang SJamâs hâros depileh kapada djawâtannja 'awleh pemilêhan djamâzat 'âtas perij thalâl dengan menjebutkan nâma 'Allah, dan dengan tartib jang pârut, seperti kalâm 'Allah meng'adjar. Deri kârana sebâb 'itu kalâk hâros 'âtas safa'awrang memaliharâkan dirinja bâjik p, djâgan 'ija memâfokhkan dirinja 'awleh bârang dâja jang tijâda pârut, tetâpi 'ija berhutang menanti wakhtûnja, sahingga 'ija terdozâ 'awleh 'Allah, sopâja 'ija per'awleh kasjaksi'an 'âkan dawatnja, 'âkan

jakhîn, bahuwa deri pada fihakh mahâ besâr Tûhan 'adânja. 'Adapawn 'akan Pandita p 'itu, bârang dimâna 'adânja djûga, maka marika 'itu mempunjâ'ij sawâtu djûga khowat dan kawâfa, sedang fakalijennja 'ada hamba p 'Elmesêth, jarg 'ada 'uskhuf jarg 'am dan kapala djamâzat jarg 'afa 'itu. Tambahan sopâja titah 'Allah jarg khudus 'itu djangan detjêlakan 'ataw dehinakan, maka kâmiij meng'atâkan, bahuwa hâros 'atas fasa'awrang 'indahkan segala Pandita dan Penatuwah djamâzat terlâlu fakâli p dangan limpahnja deri kârana kardjanja, dan berdjinakh p kan fertânja dangan sabawleh p nja, tijâda dangan bârang kafugûtan, perbantâhan, 'ataw pertjiderâ'an.

X X X I I.

Samantâra 'itu kâmiij pertjâja, djikalaw fakâlipawn 'ada bergûna dan bâjik, bahuwa segala 'awrang, jarg 'ada Pemarentah djamâzat 'itu, meng'atorkan dan menatapkan bârang titah 'antâra dirinja 'akan pemaliharâ'an tûboh djamâzat, bahuwa sorggoh p hâros marika 'itu memaliharâkan dirinja bâjik p, djangan 'ija simpang deri pada segala sawâtu, jarg 'Elmesêth, gûruw kâmiij jarg 'afa, 'itu sudah titahkan pada kâmiij. Maka 'awleh kârana sebâb 'itu kâmiij membowang fakalijen bitjâra dan fakalijen perpasânan mânusija, jarg 'awrang mâwu bâwa mâfokh 'akan berbowat sibâdet pada 'Allah; 'akan tondokh dan pakhsa fatâhu hâti mânusija 'awlehnya 'itu, 'atas perij mâna djûga 'itu dâpat djâdi. Maka kâmiij kalâkh tarîma sâdja bârang jarg bergûna 'akan pejarâkan dan paliharâkan 'itihâd dan tlohtbat, dan 'akan memegang segala sawâtu kabâwah kabakti'an 'Allah 'itu. Maka bergûna kapada kardja 'itu per'ujilan deri pada djamâzet, dan segala sawâtu jarg bergantong fertânja, 'itu pawn 'atas bûnji kalâm 'Allah.

X X X I I I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa 'Ilah kâmiij jarg 'amat mûrah, sedang 'ija 'ingâ 'akan kababâlan dan kalemâhan kâmiij, sudah titahkan bagi

kâmiij tanda p 'Esrâr 'akan mendjâdi materij segala djandjinja pada kâmiij, dan 'akan mendjâdi gâdej kabajikan dan nismet 'Allah pada kâmiij, dan lagi 'akan pejarâkan dan paliharâkan 'imân kâmiij. Maka tanda p 'Esrâr 'itu 'ija sudah bertambahkan pada kalâm 'Indjil, 'akan mâkin meghâdapkan pada kâmiij dangan perij dâhir, bâjik bârang jarg de'artikannja pada kâmiij 'awleh kalâmnja, bâjik bârang jarg dekar-djakannja didâlam hâti kâmiij dangan perij bâthin; sedang detogohkannja dan detatapkanja didâlam kâmiij chalâts 'itu, jarg debahagikannja kapada kâmiij. Kârana tanda p 'Esrâr 'itu 'ada salâmet p dan châtam p jarg kalihâtan deri pada hâl jarg bâthin dan ghâjib, 'awleh jarg mâna 'Allah bakardja didâlam kâmiij dangan khowat rôlhu-'lkhudus. Maka kalâkh tanda p 'ini bûkan 'ada sija p, 'ataw hampa, 'akan berdustâkan kâmiij, kârana 'Elmesêth 'ada kabenârannja, lâjin deri pada sijâpa tijâda 'itu 'akan 'ada bârang gunanja. Tambahan padâlah pada kâmiij bilângan tanda p 'Esrâr 'itu, jarg 'Elmesêth Gûruw kâmiij sudah titahkan pada kâmiij; maka tijâda 'itu lebh deri pada duwa djûga, katahuwij, Permandijan jarg khudus, dan Perdjamuwan sawsâ 'Elmesêth jarg khudus 'itu.

X X X I V.

Kâmiij ber'imân dan 'ikhrâkan, bahuwa 'Elmesêth, jarg 'ada tamâmet Tawrât, 'awleh dârahnja jarg tertompah, telah menjudahkan segala djenis penompâhan dârah, jarg 'awrang dâpat 'ataw hendak meng'adâkan garang 'akan ghafîrat dan pembajâran kârana dawsa p, dan bahuwa 'ija, hâbis 'ija pûtus chitânet 'itu, jarg djâdi dangan tompah dârah, ganjinja 'itu sudah titahkan Permandijan jarg khudus, 'awleh jarg mâna kâmiij defamborkan kapada djamâzet 'Allah, dan defakûkan deri pada segala 'umet lâjin p, dan deri pada segala 'agama jarg 'âsing, mendjâdi châtjetnja fakâli p, sambil memâkej tandanja dan bakasnja 'itu. Maka 'itu bergûna pada kâmiij 'akan kasjaksi'an, bahuwa

huwa sampej salâma p nja 'ija hendakh mendjadi 'Ilah kâmiy, sambil mendjadi bagi kâmiy bâpa jarg 'âmat meyg'afijâniy. Maka sebâb 'itu sudah 'ija sûroh permandikan sakalijen 'awrang jarg deri pada châtêtnja 'itu, dergan nâma bâpa, dan 'ânakh lâki p, dan rôthuhudus, dergan samâta p 'âjer sâdja: sambil meyg'artikan pada kâmiy 'awlehnja 'itu, bahuwa seperti 'âjer meghâpuskan nedjis tûboh, manakâla kâmiy desîram dergan dija 'itu, jarg delihat 'atas tûboh 'awrang jarg tarîma Permandijan 'itu, dan tapertjik 'atasnja, bahuwa demikijen djûga dârah 'Elmesêh berbowat dâlam bâthin djiwa dergan khowat rôthuhudus, jarg memertjikij dan menjutjikij marîka 'itu deri pada segala dawsânja, dan per'ânakhkan kâmiy pûla 'akan ber'ubah deri pada perij 'ânakh p morka, mendjadi 'ânakh p 'Allah. Bûkan bahuwa demikijen 'itu djâdi 'awleh 'âjer jarg tlâhir, tetâpi 'awleh pemertjikian mahâ 'indah dârah 'ânakh 'Allah, jarg 'upamânja lâwut KHolzum, jarg hâros kâmiy menjabarângij, 'akan lârij berlepâs dirij kâmiy deri pada dulâmet Firzawn, 'ija 'itu, 'Iblis, dan 'akan mâsokh kadâlam tânah Kanzân rôlhânij. Demikijen segala Pandita p deri pada fihakhnja memberij pada kâmiy sir, dan bârang jarg kalihâtan 'itu, tetâpi Tûhan kâmiy memberij pada kâmiy bârang jarg ditandâ'ij 'awleh sir 'itu, jasnij, segala 'anugarah dan nismet jarg tijâda kalihâtan, sedâng 'ija bâsokhkan, sugikân, dan perefihkan djiwa kâmiy deri pada sakalijen kajamâran dan per'âlâhan, sambil membaharuwij hâti kâmiy, dan memunôhij dija 'itu dergan segala djenis panghibôran, sambil meyg'arunjâkan pada kâmiy jakhîn jarg benâr deri pada kabajikannja 'abawij, dan berij kâmiy meyg'enâkan parângij mânusiya jarg bahâru, dan menanggalkan parângij mânusiya jarg lâma dergan sakalijen perbowâtannja. Sebâb 'itu kâmiy pergâja, bahuwa djikalaw sa'awrang suka mâsokh kahidôpan jarg kakâl, hendakh 'ija depermandikan sakâlî sâdja dergan Permandijan jarg 'afâ,

dergan tijâda penâh meyg'ularg p dija 'itu: kârana lâgi kâmiy tijâda dâpat deper'ânakh duwa kâlî. 'Adapawn Permandijan 'ini bûkan sâdja 'ada bergûna, salâma 'âjer 'itu 'ada di'âtas kâmiy, dan kâmiy menarîma 'âjer 'itu, tetâpi lâgi saganâp mâsa kahidôpan kâmiy lamânja. Sebâb 'itu kâmiy membowang sa'awrang jarg meyg'ularg p Permandijan jarg fasât 'itu, jarg tijâda memadâkan sendirinja dergan Permandijan jarg 'afâ jarg sakâlî sudah 'ija tarîma, dan lebeh deri pada 'itu 'ija membowang Permandijan ka'ânakh p 'awrang mû'min: maka kâmiy pertjâja, bahuwa marîka 'itu hâros depermandikan dan dematerikan dergan tanda perdjandji'an 'itu, seperti ka'ânakh p di'antâra 'awrang Jifrá'ejl sudah dechatankan tatâp pada djandji'an 'itu djûga, jarg telâh terdjandji pada ka'ânakh p kâmiy. Maka songgoh 'Elmesêh sudah menompah dârahnja 'akan membâsokh ka'ânakh p 'awrang mû'min, tijâda terkûrang deri pada 'ija sudah berbowat 'akan membâsokh 'awrang jarg sâkhil bâligh. Maka sebâb 'itu hâros 'ija tarîma tanda dan sir 'itu deri pada bârang jarg 'Elmesêh sudah berbowat kârana marîka 'itu: seperti mahâ besâr Tûhan pada mâsa Tawrât sudah berpasân membahâgij padânya sir perâsa sa'awrang dan mawt 'Elmesêh 'itu, tijâda lâma komedijen deri pada per'ânakkannya, sambil persembahkan kârananja sa'ejkor 'ânakh domba, bârang jarg 'adâlah sir jarg menandâ'ij 'Elmesêh. Tambâhan bârang jarg chitânet sudah meyg'adâkan pada 'ânakh p khawn 'awrang Jehûdij, maka Permandijan meyg'adâkan 'itu djûga pada ka'ânakh p kâmiy, bârang jarg 'ada pohon, sebâb 'apa Rasûl Pawlus sebût Permandijan 'itu chitânet 'Elmesêh.

X X X V.

Kâmiy ber'imân dan 'ikhrâkan, bahuwa mu-chalits kâmiy 'Elmesêh sudah titahkan Perdjamuwan sa'awrang jarg khudus 'itu, 'akan memejarâkan dan memaliharkan segala 'awrang jarg sadija sudah 'ija per'ânakhkan dija pûla, dan sudah

sudâh perfatûbohkan dija dergan 'isij rûmahnja, jang 'ada djamâzetnja 'itu. 'Adapawn 'âkan 'awrang jang telâh taper'anakh pûla, bahuwa 'ada padânja duwa djenis kahidôpan, sawâtu badânij dan dunjâwij, jang 'ija mempunjâ'ij deri pada hûlu per'anâkannja, dan jang 'ada sumûm pada sakalijen mânusia; jang lâjin 'itu rôhânij dan samâwij, jang deberikan padânja pada mâsa per'anâkannja jang kaduwa, jang djâdi 'awleh kalâm 'Indjil, ferta perfakutuwan dergan tûboh 'Elmesêh, makâ kahidôpan 'ini bûkan 'ada sumûm pada sakalijen 'awrang, hânja sâdja pada segala 'awrang jang terpileh 'awleh 'Allah. Demikijen 'Allah sudâh meng'arunjakan rawtij dunjâwij jang bejâsa 'itu, 'âkan memaliharkan kahidôpan badânij dan dunjâwij, bârang jang bergûna 'âkan kardja 'itu, dan 'ada sumûm pada sakalijen 'awrang, seperti kahidôpan. Tetâpi 'âkan memaliharkan kahidôpan rôhânij dan samâwij, jang 'awrang mû'min mempunjâ'ij, makâ 'ija sudâh menjûroh rawtij jang hidop 'itu, jang sudâh tûron deri dâlam sawrga, 'ija 'itu, 'Alisâj 'Elmesêh, jang pejarâkan dan paliharâkan kahidôpan rôhânij segala 'awrang mû'min, tatkâla 'ija demâkan, 'artinja, deperpunjakan dan detariâkan 'awleh 'imân tjâra rôhânij. 'Âkan menelâdankan pada kâmiij rawtij rôhânij dan samâwij 'ini, makâ 'Elmesêh sudâh titahkan rawtij dunjâwij dan jang kalihâtan, bârang jang 'ada sir, jang menandâ'ij tûbohnja. Lâgipawn 'ija sudâh titahkan 'âjer 'angawr, bârang jang 'ada sir, jang menandâ'ij dârahnja, 'itupawn 'âkan ber'jaksi pada kâmiij, bahuwa seperti dergan sabenarnja kâmiij menarîma dan memegang sir 'itu pada târgan kâmiij, lâgi mâkan dan minom 'itu dergan mûlut kâmiij, 'awleh jang mâna kahidôpan kâmiij depaliharkan, bagitu djûga dergan sabenarnja 'awleh 'imân (jang 'ada târgan dan mûlut djîwa kâmiij) kâmiij menjambot tûboh dan dârah muchalits kâmiij 'Elmesêh jang songgoh 'itu kadâlam djîwa kâmiij 'âkan memaliharkan kahidôpan kâ-

mij rôhânij. 'Adapawn demikijen songgoh dan benâr, bahuwa 'Elmesêh sudâh tijâda titahkan tanda p nja Efrâr 'itu samênâ p. Makâ kalakh 'ija meng'ardjakan didâlam kâmiij segala sawâtu jang dihâdapkannja pada mâta p kâmiij 'awleh tanda p jang khudus 'ini, welâkin sakhal kâmiij tijâda meng'arti perinja 'itu jang tijâda kalipûtan kapada kâmiij, seperti pakardjâ'an rôthu-'lkhudus 'itu 'ada tersembûnji, dan tijâda kalipûtan. Samantâra 'itu tijâda kâmiij bersâlâh, manakâla kâmiij berkâta, bahuwa bârang jang demâkan dan deminom 'awleh kâmiij, 'itu 'ada tûboh dan dârah 'Elmesêh jang châts dan Hakhikhij 'itu. 'Adapawn perij 'âtas jang mâna kâmiij santap 'itu bûkan 'ada mûlut, tetâpi rôh 'awleh 'imân. Demikijen kalakh 'Alisâj 'Elmesêh tinggal santijâsa dûdokh pada târgan kânan 'Allah bapânja didâlam sawrga, dan hânja songgohnja tijâda debejarkannja dirinja lepâs deri pada memberij kâmiij ber'awleh bahagian 'âkan dija 'awleh 'imân. Perdjamuwan 'ini 'ada sadjâ'an rôhânij, dergan jang mâna 'Elmesêh membahagikan pada kâmiij dirinja ferta dergan segala bendânja, dan 'antâra dûdokh sahidârgan 'ija berij kâmiij santap bâjik fendirinja, bâjik segala pahâla deri pada perâsa sangsarânja dan mawtnja, sedang 'ija memejarâkan, meng'awasâkan, dan menghiborkan djîwa kâmiij jang kasijan dan berdabâr 'itu dergan mâkan dâgignja, lâgi berfedapkan, dan berfukâkan dija 'itu dergan minom dârahnja. Sjahdan djikalaw sakalipawn kaduwa tanda 'Efrâr 'ini sudâh terhûborg dergan thâl jang detandâ'ij 'itu, makâ hânja songgohnja tijâda 'ija detarîma 'awleh sakalijen 'awrang sama dergan kaduwa perkâra 'ini. Songgohpawn 'awrang munâfikh tarîma sir 'itu 'âkan lasnetnja, tetâpi tijâda 'ija tarîma Hakhikheth sir 'itu, seperti Jehûdâ dan Simawn sawrang hubâtan 'itu kaduwânja pawn sudâh tarîma sir 'itu, tetâpi bûkan 'ija sudâh tarîma 'Elmesêh, jang ditandâ'ij 'awlehnja 'itu, bârang jang debahagikan pada segala 'awrang mû'min sâdja. Pada 'âchirnja kâmiij tarîma sir

sir jarg khudus 'itu dâlam perhimpônan 'umet 'Allah 'itu dergan karindâhan dan kasupânan, sambil memulijâkan di'antâra kâmiij peig'ingâtan jarg khudus 'akan mawt 'Elmesêth mu-chalits kâmiij dergan meig'utjap hukûr, dan membâwa desitu 'ikhrâr 'akan 'imân kâmiij, dan 'akan 'agama Mesêhij. 'Awleh kârana sebâb 'itu tijâda hhalâl fa'awrang dâtang kapadânja, tijâda dergan mentjawbâ'ij dirinja le-bêh dihulu bâjik p, sopâja manakâla 'ija mâkan deri pada rawtij, dan minom deri pada tjâwan minôman 'ini, djânggan 'ija mâkan dan minom mendâtangkan sawâtu hukum ka'âtas fendirinja. Dergan sapâtah kâta, kâmiij de-'âdjalk 'awleh pakejan sir jarg khudus 'ini 'akan rádjin p menondjokh peig'asêhan kapada 'Allah dan kapada sâma mânusija kâmiij. Sebâb 'itu kâmiij membawang segala penambâhan dan pendapatân jarg malxûn, jarg 'awrang sudâh membûboh dan bertjampor pada tanda p 'Esrâr 'ini, bârang jarg menedjiskan dija 'itu: dan berkâta, bahuwa hâros 'awrang memadâkan dirinja dergan titah 'itu, jarg 'Elmesêth dan Rasûl p nja sudâh meig'âdjâr kâmiij, dan bahuwa hâros 'awrang meig'atâkan bagitu, seperti marika 'itu sudâh meig'atâkan 'akan hhal 'itu.

X X X V I.

Kâmiij pertjâja, bahuwa 'Ilah kâmiij jarg 'amat mûrah, deri kârana sebâb kabinasâ'an segala bagfa mânusija, sudâh meig'angkat Râdja p, Panghulu p, dan 'awrang besâr p, sedang dekahendakinja xâlam deparentahkan 'awleh titah p, dan hukûmet p, sopâja nakâlan mânusija desijâfsetkan, dan segala sawâtu djâdi dergan tartib jarg bâjik di'antâra segala mânusija. 'Akan makhsûd 'ini 'ija sudâh sârahkan pedang kadâlam târgan 'awrang besâr p, 'akan menjiksâkan 'awrang jarg djâhat, dan 'akan melindongkan 'awrang jarg bâjik. 'Adapawn djawâtannja 'itu 'ada, bukan sâdja 'ingat, dan berdjâga p 'akan pemarentâhan negerij 'itu, tetâpi lâgi memalihârâkan pakardjâ'an djamâzet jarg khudus 'itu, 'akan melaluwij,

dan 'akan mendjâwohkan segala penjombâhan berhâla p, dan 'agama jarg dusta, 'akan merobohkan karadjâ'an Dadjâl, dan 'akan menûlong karadjâ'an Xisâj 'Elmesêth 'itu bertambah p, dan 'akan menjûroh kalâm 'Indjil dechothbatkan pada segala tempat, sopâja sakalijen 'awrang meig'hormâtij 'Allah, dan berbowat sibâdet padanja, seperti 'ija berpâsân didâlam kalâmnya. Tambâhan mâsing p fa'awrang, bagimâna djuga mertabernja, hhalnja, 'ataw pangkatnja 'itu, berhûrang menaxalokhkan dirinja kabâwah 'awrang besâr p, membâjar 'upetij padanja, memberij hormat dan sùpan, lâgi berbowat bakhti padanja dâlam segala sawâtu jarg tijâda berlâwan dergan kalâm 'Allah, sambil memôhonkan kârana marika 'itu didâlam segala permintâ'an dozânja, sopâja mahâ besâr Tûhan kahendâkij melarggarâkan marika 'itu pada segala djâlannja, dan sopâja kâmiij dâpat melakûkan kahidôpan tedòh dan sunija dergan tjap p sibâdet, dan 'ichlâts. Maka sebâb 'itu kâmiij membawang sangka segala 'awrang jarg meig'ûlarg p Permandijan, dan segala 'awrang hûru hâra lâjin p, lâgi sakalijen 'awrang jarg membawang hukûmet segala 'awrang besâr p, dan hendakh menjadâkan madjlis xadâlet, sedang 'ija meig'âdjâr xumûm segala benda, dan menjong-sorgkan hhal kasufij'an, jarg 'Allah sudâh titahkan di'antâra segala mânusija.

X X X V I I.

Pada 'âchirnja kâmiij pertjâja, menûrut kalâm 'Allah, bahuwa manakâla waktu, jarg tertantu 'awleh mahâ besâr Tûhan, (jarg terbûni kapada segala machlûkh sakalijen) 'akan hâbis sampej, bilângan segala 'awrang pilêhan 'akan 'ada ganâp, Tûhan kâmiij Xisâj 'Elmesêth 'akan dâtang deri dâlam sawrga dergan tûbohnja jarg kalihâtan, bagimâna 'ija sudâh nâjik dergan kamulijâ'an besâr dan djalâlet, 'akan menjatâkan sendirinja 'ada hâkim segala 'awrang jarg hîdop; dan jarg mâti, manakâla 'ija 'akan menunûkan xâlam jarg lâma 'ini dergan

degan 'âpij dān njāla māwu perefihkan dija 'itu. Maka pada tatkāla 'itu sakalijen mānufija, māwu lāki p, māwu parampuwan, dān 'ānakh p, jang sudah 'ada deri pada permulā'an dunjā, datang kapada kafudāhannja 'itu, 'akan menghadap māfing p degan dirinja kapada Hhākim jang besār 'ini, sedang marika 'itu 'akan hābis terparnggil 'awleh sawāra panghūlu Melā'ikat, dān 'awleh būnji naf'irij 'Allah; kārana sakalijen 'awrang jang sudah māti 'itu 'akan bangkit deri dālam būmi, sedang segala njāwa sudah dehūbongkan, dān depafertākan degan rūbohnja jang chāts, degan jang māna 'ija sudah hīdop. 'Adapawn 'akan segala 'awrang jang pada tatkāla 'itu 'akan hīdop lagi, marika 'itu tijāda 'akan māti, seperti 'awrang lājin p, tetāpi 'ija 'akan de'ubahkan pada sakitjap māta djūga, dān dedjadikan kaluwar deri pada perij jang karusākan, datang kapada perij jang tijāda karusākan. Pada tatkāla 'itu segala kitāb, 'ija 'itu, fatāhu segala hāti mānufija 'akan debukākan, dān segala 'awrang māti p 'akan dehhukumkan, sakira p bārang jang telah debowatnja dālam dunjā 'ini, māwu bājik, māwu djāhat. Behkan 'akan sawātu perkatā'an sija p, bārang jang dekatākan 'awleh mānufija, 'ija nanti memberij perkirā'an: bārang jang 'awrang 'isij dunjā tijāda kira p kan lājin deri pada permajinan, dān persandā'an djūga: maka pada tatkāla 'itu segala rahafija, dān nifākh mānufija 'akan debukākan turus tarang dihadāpan sakalijen 'awrang. Sebāb 'itu maka pengingātan dijānet 'ini sorgoh 'ada hajbat, dān kakadjutan pada segala 'awrang djāhat dān fāfikh, tetāpi tertjita sakāli p, dān kahibōran pada segala 'awrang tsāleth dān mutstha'aj: sedang pada tatkāla 'itu kalepāsannja 'akan deganāpij degan sempornānja, sahingga marika 'itu 'akan tarima desitu segala bowah p lelahnja dān sūfahnja, jang marika 'itu 'akan hābis menanggong; tulusnja 'akan katahuwan pada sakalijen 'awrang, dān marika 'itu 'akan melihat perbalāfan jang hajbat 'itu, jang 'Allah 'akan

melakūkan 'atas segala 'awrang fāfikh, jang sudah meng'adākan 'anjāja, sūfah, dān kafūkāran padānja 'itu dālam dunjā 'ini. Maka marika 'itu 'akan detampelekh 'awleh kasfaksī'an fatāhu hatinja jang chāts, dān 'ija 'akan ber'awleh perij jang tijāda kamatijan, 'itupawn sopāja 'ija kena sargsāra didālam 'âpij jang kakāl, jang sudah terlangkap bagi 'Iblis dān bagi furōhan p nja. Tetāpi difabelah lājin, segala 'awrang mū'min dān mutstha'aj 'akan depermakotākan degan kamulijā'an dān hōrmat. Bahuwa 'ānakh 'Allah 'akan meng'akaw namānja dihadāpan 'Allah bapānja, dān dihadāpan segala Melā'ikatnja jang terpilih; bahuwa samowa 'ajer māta 'akan desāpuw hābis deri pada māta p nja; maka segala hālnja, jang pada sakārang 'ini dekira p kan mobdis, dān fāfikh 'awleh bānjakh Hhākim, dān 'awrang besār p, 'itu 'akan katahuwan 'ada hāhān 'ānakh 'Allah. 'Adapawn 'akan kabalāfan nixmet, maka mahā besār Tūhan 'akan memberij marika 'itu mempunjā'ij sakijen besār kamulijā'an, jang tijāda penah hāti mānufija dāpat meng'ira p ij. 'Awleh kārana sebāb 'itu kāmij menanti degan rinduw dendam 'akan hārij jang besār 'itu, 'akan ber'awleh degan sempornānja sakalijen djandji'an 'Allah degan berkat 'Isaj 'Elmesêh Tūhan kāmij.

'I C H T I T S À R

'A G A M A M E S Ê H H I J,

Gūna segala 'awrang jang fūka māfokh kapada perdjamuwan 'asjā mahā Tūhan jang khudus 'itu.

1 Sū'āl. Barapa bahāgij 'ada hāros bagimu meng'atahuwij, sopāja ferta panghibōran 'angkaw dāpat hīdop dān māti degan chalāts?

Djawāb.

Djawâb. Tiga bahâĵij. Pertâma, barapa besâr 'ada dawsâku dan tjelakâku. Kaduwa, bagimâna beĵta melepaskan deri pada segala dawsâku dan tjelakâku. Katiga, bagimâna beĵta dâpat memberij ſukûr pada 'Allah deri kârana kalepâfan jang demikijên 'itu.

FATSAL JANG PERTAMA.

Pada menjeriterâkan tjelâka mânufija.

2 Sû'âl. Deri mâna 'argkaw kenâl tjelakâmu ?

Djawâb. Deri pada ſjarizet 'Allah.

3 Sû'âl. 'Apa detitahkan 'Allah padâmu dâlam ſjarizetnja ?

Djawâb. 'Itu djuga jang 'Allah sudah menjimpan bagi kâmiĵ dengan sûratnja dâlam kafapûloh penjurôhan 'itu, jang demikijên babûnji. Kal. 20. 'Ulâ. 5.

'Âku 'inilah Huwa 'Ilahmu, jang sudah meng'aluwarkan kâmu deri dâlam tânah Mitsir, deri dâlam rûmah perhambâ'an.

Penjurôhan jang Pertâma.

Djângan 'ada padâmu 'Ilah lâĵin deri pada ħadlretku.

Penjurôhan jang kaduwa.

Djângan 'argkaw kardjâkan bagimu bârang pâtorĵ, dan segala rûpa bârang ſafawâtu jang 'ada pada lângit di'âtas, 'âtaw jang 'ada 'âtas bûmi dibâwâh, 'âtaw jang 'ada dâlam 'âjer dibâwâh pada bûmi 'itu. Djângan 'argkaw tondokĵ dirimu kapadânja, dan djângan berbakhti baginja, kârana 'aku 'ini Huwa 'Ilahmu 'ada 'Ilah tjemburuwan, jang berbâlaskan sâlah segala bâpa pada 'ânakh p nja ſampeĵ pada pûpu jang katiga dan jang ka'ampat deri pada ſakalijên 'awrang jang membintĵij 'aku. Tetâpi jang berbowat kamurâhan pada baribu p deri pada ſakalijên 'awrang jang meng'asêhĵ 'aku, dan jang memaliharâkan pasân p ku.

Penjurôhan jang katiga.

Djângan 'argkaw ſebût nâma Huwa 'Ilahmu ſija p: Kârana tijâda Huwa 'âkan kîra p kan sũĵij deri pada sâlah 'awrang 'itu jang ſebût namânja ſija p.

Penjurôhan jang ka'ampat.

'Ingatlah 'argkaw pada hâriĵ ſabtu 'âkan mengħuduskan 'itu. 'Anâm hâriĵ lamânja hendakĵlah 'argkaw berdjâka, dan berbowat segala kardjâmu. Tetâpi hâriĵ jang katũdjoh 'ada ſabtu bagi Huwa 'Ilahmu: Tatkâla 'itu djângan berbowat bârang kardja, 'argkaw 'ini, dan 'ânakhmu lâki p, dan 'ânakhmu parampuwan, ſahajâmu lâki p, dan ſahajâmu parampuwan, dan binâtaĵmu, dan 'awrang 'âſirĵmu jang 'ada didâlam segala pintu gerbagmu. Kârana dâlam 'anâm hâriĵ Huwa sudah mendjadikan ſawrga, lâgi lângit, dan bûmi ſerta lâwur, dan ſakalijên 'iſij ſamowânja; maka 'ija berhentilah pada hâriĵ jang katũdjoh, tâgal 'itu telah deberkatĵ Huwa 'âkan hâriĵ ſabtu, lâlu deħuduskannja 'itu.

Penjurôhan jang kalîma.

Berilah 'argkaw ħormat 'âkan bapâmu, dan 'âkan 'ibûmu, ſopâja taperlandjutkan hâriĵ p mu ditânah 'itu jang Huwa 'Ilahmu 'ada berikan padâmu.

Penjurôhan jang ka'anâm.

Djângan 'argkaw membûnoh.

Penjurôhan jang katũdjoh.

Djângan 'argkaw bermûkah.

Penjurôhan jang kadawlâpan.

Djângan 'argkaw mentjûriĵ.

Penjurôhan jang kafembîlan.

Djângan 'argkaw nâĵik ſakſi dusta 'âtas tamânmu.

Penjurôhan jang kafapûloh.

Djângan 'argkaw 'ingin 'âkan rûmah tamânmu; djângan 'argkaw 'ingin 'âkan bini tamânmu, dan 'âkan ſahajânja lâki p, dan ſahajânja parampuwan, dan 'âkan lembûnja, dan 'âkan kalidejnja, dan 'âkan bârang ſafawâtu jang pûnja tamânmu.

(f)

4 Sû'âl.

4 Sû'âl. Bagimâna kâsapûloh penjurôhan 'ini debahâgij?

Djawâb. Kapada duwa lôth.

5 Sû'âl. 'Apâtah djumlat segala fasawâtu jang 'Allah titahkan padamu dâlam ka'ampat penjurôhan deri pada lôth jang pertâma?

Djawâb. Sopâja bejta meng'asêhij mahâ besâr Tûhan 'Ilahku, dergan faganap hatiku, dan dergan faganap djiwâku, dan dergan faganap sakhaluku, dan dergan fakalijen khowatku: 'ini 'ada penjurôhan jang pertâma dan jang besar.

6 Sû'âl. 'Apâtah djumlat segala fasawâtu jang 'Allah titahkan padamu dâlam ka'anam penjurôhan deri pada lôth jang kaduwa?

Djawâb. Sopâja bejta meng'asêhij samâku mânufija seperti sendiriku. Pada kaduwa penjurôhan 'ini bergantong faganap tawrât dan segala nabij.

7 Sû'âl. Dâpatkah 'angkaw tûrut fakalijen 'ini dergan sempornanja?

Djawâb. Bûkan: tetâpi deri pada thabizet bejta tjenderong 'akan bintij 'Allah, dan sama mânufija bejta: lâlû 'akan melangkah fakalijen penjurôhan 'Allah dergan kira p an, dergan perkata'an, dan dergan perbowâtan.

8 Sû'âl. Sudahkah 'Allah mendjaditkan 'angkaw 'ini demikijen djâhat, dan binâfa thabizetmu?

Djawâb. Bûkan: tetâpi 'ija sudah mendjadikan bejta bâjik, dan sarûpa teladannya, dergan mazrifet 'Allah, sadâlet dan khodijet kabenâran.

9 Sû'âl. Deri mâna kalâkh datang kabinasâ'an 'itu jang 'ada didâlammu?

Djawâb. Deri pada kadjatôhan dan kadurhakâ'an 'Adam dan Hawâ dâlam Firdaws, dimâna thabizet kâmiij demikijen sudah binâfa, maka kâmiij fakalijen diperkandongkan dan diper'anakkan dergan dawfa.

10 Sû'âl. 'Apâtah kadurhakâ'an 'itu?

Djawâb. Bahuwa marika 'itu sudah mâkan deri pada bowah pônôn kâjuw, jang 'Allah sudahlah melâraig padanja.

11 Sû'âl. 'Adâkah kadurhakâ'an 'Adam 'itu kena kâmiij?

Djawâb. Behkan fonggoh p: kârana 'ijâlah Bâpa fakalijen kâmiij: dan 'awlehnja fakalijen kâmiij sudah berdawfa.

12 Sû'âl. 'Adâkah kalâkh kâmiij tijâda lâjikh kapada bârang kabidjikan, sa'awleh p deri pada kâmiij sendirij, tetâpi tjenderong djûga kapada segala kadjahâtan?

Djawâb. Behkan; melâjinkan kâmiij diper'anakkan pûla 'awleh Rôth 'Allah.

13 Sû'âl. Mawûkah 'Allah lepaskan deri pada sjiksânja kadurhakâ'an dan kabinasâ'an jang demikijen 'itu?

Djawâb. Bûkan. Tetâpi dergan hukumnja jang sâdil 'ija mâwu sjiksâkan dija dâlam dunjâ 'ini, dan dâlam 'âchirat, seperti 'ada tersûrat: Kûtokh 'âtas sasa'awrang jang tijâda tinggal tatap pada segala bârang jang tersûrat didâlam kitâb tawrât, 'akan berlakûkan dija 'itu.

FATSAL JANG KADUWA.

Padâ menjeriterâkan kalepâsan mânufija deri pada tjelakanja.

14 Sû'âl. Bagimâna 'angkaw dâpat lûput deri pada sjiksa 'ini, dan kombâli kapada nismet?

Djawâb. 'Awleh sa'awrang wasith demikijen, jang sama p 'ada 'Allah jang fonggoh, dan mânufija jang fonggoh lâgi sâdil.

15 Sû'âl. Sijapâtah wasith 'itu djûga?

Djawâb. 'Ijâlah Tûhan kâmiij Wisaj 'Elmesêh, jang pada sawâtu djûga 'okhnûm 'ada 'Allah jang fonggoh, dan mânufija jang fonggoh lâgi sâdil.

16 Sû'âl. Tijadakah Melâ'ikat 'itu dâpat 'ada wasith kâmiij?

Djawâb. Tijâda: kârana marika 'itu bûkan 'ada 'Allah, dan bûkan mânufija.

17 Sû'âl. Tijadakah 'awrang marthûm 'itu dâpat 'ada wasith kâmiij?

Djawâb.

Djawâb. Tijâda : kârana marîka 'itu fendîrij sudaĥ berdawfa , dan sudaĥ tijâda dechalâskan melâjinkan 'awleh wasîth 'itu djûga.

18 Sû'âl. 'Adâkah lâgi fakalijen manufija ber'awleh pûla chalâts 'awleh **ʿĪsâj** wasîth 'itu , seperti fakalijennja sudaĥ kena laxnert 'awleh 'Adam?

Djawâb. Bûkan : melâjinkan 'awrang 'itu sâdja jaġ 'awleh 'imân jaġ betûl menjambot dija : seperti 'ada tersûrat Jath. 3:16. Sasângat 'Allah sudaĥ meng'asêhij 'isij dunjâ , sahingga 'ija sudaĥ karunjâkan 'ânakhnja lâki p jaġ tonggal , fopâja sasa'awrang jaġ pertjâja 'akan dija 'itu djârgan binâsa , hânja ber'awleh kahidôpan kakâl.

19 Sû'âl. 'Apa 'ada 'imân jaġ betûl?

Djawâb. 'Itu 'ada bârang perġ enâlan jaġ soggoh 'akan 'Allah dan 'akan segala djandjinja jaġ sudaĥ denjatâkan pada kâmiġ dâlam 'indjil : lâgi bârang perġharâpan jaġ soggoh , bahuwa segala dawfa p ku sudaĥ ter'ampon padâku 'awleh kârana sebâb 'Elmesêh.

20 Sû'âl. 'Apâtah djumlat segala sasawâtu jaġ 'Allah sudaĥ djandji pada kâmiġ didâlam 'indjil , lâgi sudaĥ sûroh kâmiġ pertjâja?

Djawâb. 'Itulah terfimpan didâlam kaduwa belâs perġkâra 'imân Mesêhij jaġ xâm 'itu , jaġ demikijen bunjinja.

1 Beġta pertjâja 'akan 'Allah Bâpa , jaġ mahâ kawâsa chalâkh lângit dan bûmi.

2 Dan 'akan **ʿĪsâj** 'Elmesêh 'ânakhnja jaġ tonggal , jaġ Tûhan kâmiġ :

3 Jaġ deri pada khawat rôthu-'lkhodus sudaĥ deperkandongkan dan deper'ânakhkan 'awleh parâwan Marjam :

4 Jaġ sudaĥ merasâ'ij sangsâra dibâwah Pontijus Pilâtus , jaġ sudaĥ detfalibkan , mâti dan detânamkan , jaġ sudaĥ tûron kanâraka :

5 Jaġ pada hârij jaġ katûga sudaĥ bangkit deri 'antâra 'awrang mâti p :

6 Jaġ sudaĥ nâjik kasawrga , duduġ pada

târgan kânan 'Allah bâpa jaġ mahâ kawâsa 'itu :

7 Deri mâna 'ija 'akan datang mengthukumkan segala 'awrang jaġ hidop dan jaġ mâti.

8 Beġta pertjâja 'akan rôthu-'lkhodus.

9 Beġta pertjâja 'ada sawâtu djamâzat Mesêhij jaġ mukhadâs dan xâm , perġakutuwan segala 'awrang mukhadâs :

10 Ka'ampônan segala dawfa :

11 Kabangkitan segala dâging :

12 Dan kahidôpan kakâl.

21 Sû'âl. 'Apabila 'angkaw meng'akaw dirimu pertjâja 'akan 'Allah bâpa , dan 'ânakh lâki p , dan rôthu-'lkhodus , 'adakah 'angkaw meng'arti 'awlehnja 'itu tûga 'Allah?

Djawâb. Bûkan saġperkâra : kârana 'ada djûga 'Allah jaġ 'alâ dan benâr.

22 Sû'âl. Sebâb 'apa kalâkh 'angkaw sebût tûga , bâpa , 'ânakh lâki p , dan rôthu-'lkhodus?

Djawâb. Sebâb 'Allah sudaĥ menjarâkan fendirinja demikijen dâlam kalâmnja , bahuwa katûga 'okhnûm jaġ terfarâkh 'ini 'ada 'Allah jaġ 'alâ dan benâr , seperti lâgi kâmiġ sudaĥ depermandikan deġgan nâma bâpa , dan 'ânakh lâki p , dan rôthu-'lkhodus.

23 Sû'âl. 'Apa 'angkaw pertjâja deġgan meng'atâkan perġkatâ'an 'ini : Beġta pertjâja 'akan 'Allah Bâpa , jaġ mahâ kawâsa chalâkh lângit dan bûmi?

Djawâb. Bahuwa Bâpa Tûhan kâmiġ **ʿĪsâj** 'Elmesêh jaġ khadîm 'itu , jaġ sudaĥ mendjadikan lângit dan bûmi deri pada xudum , dan lâgi meng'alanggarâkan 'itu 'awleh makh-daretnja , 'itu 'awleh kârana 'ânakhnja 'Elmesêh 'ada 'Ilahku dan bapâku.

24 Sû'âl. 'Apa 'angkaw pertjâja deġgan meng'atâkan perġkatâ'an 'ini : Dan 'akan **ʿĪsâj** 'Elmesêh 'ânakhnja jaġ tonggal jaġ Tûhan kâmiġ?

Djawâb. Bahuwa **ʿĪsâj** 'Elmesêh 'ada 'ânakh bâpa 'itu jaġ khadîm dan tonggal , sadzât deġgan 'Allah jaġ bâpa dan deġgan rôthu-'lkhodus.

25 Sû'âl. Bûkankah 'angkaw pertjaja, ba-
huwa 'ija lâgi sudah djâdi mânufija?

Djawâb. Behkan: kârana deri pada khowat
rôthu-'lkhodus sudah 'ija deperkandongan, dan
deper'ânahkan 'awleh parâwan Marjam.

26 Sû'âl. Sudahkah kalâkh 'Ilahijet ber-
lajinan mendjâdi nâsût?

Djawâb. Bûkan: kârana 'Ilahijet 'itu tijâda
kalajinan.

27 Sû'âl. Bagimâna kalâkh sudah 'ija djâdi
mânufija?

Djawâb. 'Awleh per'ambilan nâsût 'itu
kapada ka'af'ân 'okhnûmnja.

28 Sû'âl. Sudahkah kalâkh 'ija menûron-
kan nâsûtja deri dâlam sawrga?

Djawâb. Bûkan: Tetâpi 'ija sudah meng'am-
bil dija 'itu deri pada parâwan Marjam 'aw-
leh pakardjâ'an rôthu-'lkhodus, maka bagitu
sudah 'ija djâdi faperij dengan kâmiij jarg sù-
dâra p nja dâlam segala fasâwâtu, melâjinkan
dâlam dawfa. Sibr. 2: 17. dan 4: 15.

29 Sû'âl. Sebâb 'apa 'ija denamá'ij 'El-
'isâj, 'ija 'itu, muchalits.

Djawâb. Sebâb 'ija menchalâtskan khawmnja
deri pada dawfa p nja.

30 Sû'âl. Tijadâkah bârang sa'awrang
muchalits jarg lâjin?

Djawâb. Tijâda: kârana bûkan 'ada nâma
lâjin dibâwah lârigit, jarg telâh deberikan 'an-
târa mânufija p jarg 'awlehnja hâros kâmiij
dechalâtskan, melâjinkan 'awleh nâma 'El-
'isâj. KHiid. 4: 12.

31 Sû'âl. Sebâb 'apa 'ija denamá'ij 'El-
mesêh, 'ija 'itu, 'urâpan?

Djawâb. Sebâb 'ija sudah de'urâpiij dengan
rôthu-'lkhodus, dan sudah detantûkan 'awleh
'Allah bâpa mendjâdi nabij kâmiij jarg besâr,
mendjâdi 'imâm kâmiij jarg 'afâ, dan mendjâ-
di fulthân kâmiij jarg kakâl.

32 Sû'âl. 'Apâtah kalâkh 'Elmesêh
sudah berbowat 'akan menchalâtskan kâmiij?

Djawâb. Kârana kâmiij sudah 'ija merasâ'ij
fangsâra, sudah detsalibkan dan mâti, sudah

detânamkan dan tûron kanâraka, 'artinja,
sudah 'ija merasâ'ij fangsâra kanârakâ'an, dan
demikijen sudah 'ija berbowat kabaktijan ka-
pada bapânja, sopâja delepaskannja kâmiij deri
pada sijkfa dawfa dâlam dunjâ dan dâlam
'âchirat.

33 Sû'âl. Pada dzât jarg mâna sudah 'ija
merasâ'ij fangsâra 'itu?

Djawâb. Pada nâsûtja sâdja, 'ija 'itu,
pada djiwânja dan tûbohnja.

34 Sû'âl. 'Apâtah tûloij kalâkh 'Ilahijetja
sudah membâwa kapada pakardjâ'an 'ini?

Djawâb. 'Ilahijetja 'itu 'awleh khowatja
sudah meng'arâfij nâsût jarg ter'ambil 'itu
demikijen, maka sudah 'ija bawleh mendirita
kabarâtan morka 'Allah 'âtas dawfa, dan
melepaskan kâmiij deri padânja 'itu.

35 Sû'âl. Sudahkah kalâkh 'Elmesêh ting-
gal dengan matinja?

Djawâb. Bûkan: Tetâpi pada hârij jarg
katiga sudah 'ija bangkit deri 'antâra 'awrang
mâti p, 'akan tawdîl kâmiij. Rawm. 4: 25.

36 Sû'âl. Dimâna garang 'ada 'Elmesêh
pada sakarang 'ini 'akan nâsûtja?

Djawâb. Sudah 'ija nâjik kafawrga, dudu-
k pada tângan kânan 'Allah bâpa, 'artinja,
sudah 'ija ter'angkat kapada mahâ besâr ka-
mulijâ'an lebèh tinggij deri pada samowa
machlûkh. 'Efs. 1: 20, 21.

37 Sû'âl. Sebâb 'apa sudah 'ija ter'angkat
kasâna satinggij demikijen?

Djawâb. 'Istemejwa sopâja deri sâna 'ija
memarentahkan djamâsetnja, dan mendjâdi
sijafiz kâmiij sâma Bâpa.

38 Sû'âl. Bûkankah kalâkh 'ija menjertâ'ij
kâmiij sampej kapada kaputûsan 'âlâm, se-
perti 'ija sudah djandji pada kâmiij? Mat. 28: 20.

Djawâb. Dengan 'Ilahijetja, djalâletnja,
nizmetnja, dan rôhnja tijâda penah 'ija tjerej
deri pada kâmiij: tetâpi dengan nâsûtja 'ija
tinggal didâlam sawrga, sahingga sakâlî 'ija
'akan datang meng'hukumkan segala 'awrang
jarg hîdop, dan jarg mâti.

39 Sû'âl. 'Apa kâmu pertjâja 'âkan rôlhu-
-l'khudus?

Djawâb. Bahuwa 'ada 'ija sâma p dengen
bâpa dan 'ânakh lâki p 'itu 'Allah hakhikhij
dan khadim: dan bahuwa 'ija telah de'anuga-
rahkan deri pada fihak bâpa 'awleh 'Elme-
sêth padâku, dan per'ânakhkan bejta pûla,
merghentar bejta kapada samowa kabenâran,
lâgi merghiborkan bejta, dan tinggal ferta
bejta sampej salâma p nja.

40 Sû'âl. 'Apa kâmu pertjâja 'âkan dja-
mâzat jarg mukhadâs dan zam 'itu?

Djawâb. Bahuwa 'ânakh 'Allah 'awleh
rôlhnja dan kalâmnja deri pada segala bangsa
manusia merghimponkan bagi dirinja segala
'awrang jarg terpilih 'âkan ber'awleh kahidô-
pan kakâl, mendjâdi sawâtu djamâzat: maka
bejta pertjâja bahuwa bejta 'ini 'ada sawâtu
'arggawta jarg hidop deri padânja 'itu, dan
'âkan tinggal demikijen sampej salâma p nja.

41 Sû'âl. Dimâna garang 'ija merghimpon-
kan djamâzat 'ini?

Djawâb. Pada segala tempat dimâna 'aw-
rang berchothbatkan kalâm 'Allah deigan fa-
betulnja, dan mendjâwat tanda p 'Esrâr jarg
khudus tûrut titah 'Elmesêth.

42 Sû'âl. 'Apâtah kabajikan 'itu jarg 'Allah
karunjâkan pada djamâzat 'ini?

Djawâb. 'Ija karunjâkan padânja ka'ampô-
nan segala dawfa, kabangkitan segala dâgig,
dan kahidôpan kakâl.

43 Sû'âl. 'Apa fajidah kalâkh 'argkaw
ber'awleh sedang 'argkaw pertjâja fakalijen
'ini?

Djawâb. Bahuwa 'awleh berkat 'Elmesêth
bejta 'ada xâdil dihadâpan 'Allah. Rawm.
5: 1.

44 Sû'âl. Butapa perij 'argkaw 'ada xâdil
dihadâpan 'Allah?

Djawâb. 'Awleh 'imân jarg betul 'âkan
xisaj 'Elmesêth sâdja.

45 Sû'âl. 'Apâtah artinja 'itu, bahuwa
'awleh 'imân sâdja 'argkaw 'ada xâdil?

Djawâb. Demikijen, maka pembajâran dan
xadâlet 'Elmesêth jarg semporna 'itu sâdja
de'ihhtisâbkan 'awleh 'Allah padâku, jarg
'awlehnja segala dawfa p ku ter'ampon padâ-
ku, dan bejta djâdi wâritz kahidôpan kakâl,
lâgipawn bahuwa bejta tijâda bawleh menjam-
bot segala 'itu melâjinkan 'awleh 'imân.

46 Sû'âl. Sebab 'apa segala perbowâtan
kâmiij jarg tsâleth 'itu tijâda dâpat 'ada xadâ-
let kâmiij dihadâpan 'Allah, 'âtaw sawâtu ba-
hagijan deri padânja 'itu?

Djawâb. Sebab bahuwa lâgi segala perbo-
wâtan kâmiij jarg terbâjik pada mâsa kahidô-
pan 'ini fakalijennja 'itu kûrang sempornanja,
dan berlûmor dengen dawfa djûga.

47 Sû'âl. Tijadakah kalâkh segala perbo-
wâtan kâmiij jarg tsâleth 'itu bârang pahalânja,
jarg 'Allah mâwu membâlas djûga dâlam
dunjâ 'ini dan dâlam 'âchirat?

Djawâb. Pembalâfan 'ini tijâda djâdi deri
pada bârang pahâla, hânja deri pada nismet
djûga.

48 Sû'âl. Sijapa meig'ardjâkan 'imân 'itu
didâlammu?

Djawâb. Rôlhu-l'khudus.

49 Sû'âl. 'Awleh 'upâja mâna?

Djawâb. 'Awleh peneigar kalâm jarg te-
lah dechothbatkan. Rawm. 10: 14, 17.

50 Sû'âl. Bagimâna 'ija menogohkan 'imân
'itu?

Djawâb. 'Awleh kalâm jarg telah dechoth-
batkan 'itu djûga, dan 'awleh pakejan tan-
da p 'Esrâr.

51 Sû'âl. 'Apâkah tanda p 'Esrâr 'itu?

Djawâb. Xalâmet p dan châtam p jarg
khudus, jarg telah deitahkan 'Allah, sopâja
'awlehnja 'itu 'ija jakhinkan kâmiij, bahuwa
deri kârana persombâhan sombileh p an 'El-
mesêth jarg 'afa 'itu, jarg telah deganâpij
pada kâjuw tsalib deri pada nismet 'ija
mer'anagerahkan pada kâmiij ka'ampônân
segala dawfa, dan kahidôpan kakâl.

52 Sû'âl. Barapa tanda 'Esrâr 'Elmesêth
(f 3) sudah

sudâh titahkan didâlam perdjandji'an bahâru?

Djawâb. Duwa: permandijan jarg khodus dan perdjamuwan *safâ* jarg khodus 'itu.

53 Sû'âl. 'Apâtah tanda jarg tâhir didâlam permandijan 'itu?

Djawâb. 'Ajer 'itu jarg fertanja kâmiij depermandikan deigan nâma bâpa, dan 'ânakh lâki p, dan rôlhu-'lkhodus.

54 Sû'âl. 'Apa detandâ'ij dan dechâtamkan 'awlehnya 'itu?

Djawâb. Pembafôhan dawfa p 'awleh dârah dan rôh *Sisaj* 'Elmesêth.

55 Sû'âl. Dimâna 'Elmesêth sudâh djandji 'itu pada kâmiij?

Djawâb. Didâlam titah permandijan 'itu jarg demikijen babûnji:

Pergilah kâmu berdjâlan kapada saganap dunjâ, chothbatkanlah 'indjil pada sakalijen machlûkh. Sijâpa jarg sudâh pertjâja dan depermandikan, 'ija 'akan ber'awleh chalâts; tetâpi sijâpa jarg sudâh tijâda pertjâja, 'ija 'akan kena kûtokh.

56 Sû'âl. 'Adâkah lâgi hhalâl 'awrang permandikan ka'ânakh p?

Djawâb. Behkan: kârana marika 'itu sama deigan 'awrang bâligh telah ber'awleh bahagijan 'akan perdjandji'an 'Allah dan 'akan perhimpônannya.

57 Sû'âl. 'Apâtah tanda jarg tâhir didâlam perdjamuwan *safâ* 'itu?

Djawâb. Rawtij terpitjah 'itu jarg kâmiij mâkan, dan 'âjer 'angawr tertompah 'itu jarg kâmiij minom 'akan per'igâtan perâsa saigsâra dan mawt 'Elmesêth.

58 Sû'âl. 'Apa detandâ'ij dan dechâtamkan 'awlehnya 'itu?

Djawâb. Bahuwa 'Elmesêth memberij djîwa kâmiij mâkan dan minom tûbohnya jarg telah detfalibkan, dan dârahnya jarg telah tertompah 'akan ber'awleh kahidôpan kakâl.

59 Sû'âl. Dimâna 'Elmesêth sudâh djandji 'itu pada kâmiij?

Djawâb. Didâlam titah perdjamuwan *safâ*

'itu, jarg tersûrat 'awleh Rasûl Pawlus, demikijen bunjinja: 1 Kor. 11: 23, 24, 25, 26. Kârana 'aku 'ini sudâh tarîma deri pada mahâ Tûhan bârang jarg 'aku lâgi sudâh sarahkan pada kâmu, bahuwa mahâ Tûhan *Sisaj*, pada mâlam 'itu tatkâla 'ija telah disemûkan, sudâh mer'ambil rawtij: dan satelâh sudâh de'ûtjapnja hukûr, maka 'ijapawn pitjahkanlah 'itu, dan sabdâlah, 'ambillah, fantaplah: 'itu djûga 'ada tûbohku jarg depitjahkan kârana kâmu: berbowatlah demikijen 'ini 'akan per'igâtanku. Sabagej lâgi tjâwan minôman komedijen deri pada fantap *safâ*, sabdânya, tjâwan minôman 'ini 'ada watsi'et bahâru didâlam dârahku. Berbowatlah demikijen 'ini, sabarapa kâli kâmu 'akan minom 'akan per'igâtanku. Kârana sabarapa kâli kâmu 'akan mâkan rawtij 'ini, dan minom 'isij tjâwan minôman 'ini, maka hendakhlah kâmu menchabarkan mawt mahâ Tûhan, sahingga 'ija datang.

60 Sû'âl. 'Adâkah rawtij 'itu berlajinan mendjâdi tûboh 'Elmesêth, dan 'âjer 'angawr 'itu mendjâdi dârahnya?

Djawâb. Bûkan: kârana tijâda 'itu lâjin deri pada seperti 'âjer dâlam permandijan 'itu tijâda berlajinan mendjâdi dârah 'Elmesêth.

61 Sû'âl. Bagimâna hâros 'argkaw mentjwabâ'ij sendirîmu dihûlu deri pada 'argkaw mâsokh fantap perdjamuwan *safâ* mahâ Tûhan?

Djawâb. Pertâma, sahârosnja bejta pariksa, kâlû p bejta duka tjita sakâlî p deri kârana dawfa p ku, dan 'awleh kârana sebâb 'itu bejta merindahkan diriku dihadâpan hadlret 'Allah. Kaduwa, kâlû p bejta pertjâja dan hârap, bahuwa segala dawfa p ku sudâh ter'ampon padâku 'awleh kârana sebâb 'Elmesêth. Katiga, kâlû p lâgi bejta deigan 'usâha hatiku mempunjâ'ij sawâtu nijet 'akan berdjâlan santijâsa menûrut sakalijen perbowâtan jarg bâjik.

62 Sû'âl. Halâlakah lâgi memberij segala 'awrang

'awrang jang meng'adjar peng'adjâran jang punoh kufûr, 'ataw melakûkan kahidôpan jang memberij sjak 'itu mâsokh fantap perdjamuwan xahâ?

Djawâb. Bûkan: fopâja djârgan perdjandji'an 'Allah denedjiskan, dan morkânja de'adâkan di'âtas faganâp perhimpônân.

63 Sû'al. 'Apâtah kalâkh hâros kâmiij berbowat pada hâl 'awrang jang sabag'ini?

Djawâb. Tûrut pasân 'itu jang 'Elmesêth sudah titahkan pada kâmiij 'âkan hâl 'ini. Mat. 18: 15, 16, 17. jang demikijen babûnji.

Tetâpi djikalaw sudarâmu lâki p sudah berdawfa kapadâmu, pergilah dan togorlah dija di'antâra 'angkaw dan dija sa'awrang. Djikalaw 'ija menejar 'âkan dikaw, maka 'angkaw sudah berlâba sudarâmu. Tetâpi djikalaw tijâda 'ija menejar 'âkan dikaw, 'ambillah lâgi fertâmu sa'awrang 'ataw duwa 'awrang: fopâja 'âtas bûnji mulut duwa 'ataw tiga 'awrang sjakfi berdirij safawâtu perkatâ'an. Dan djikalaw 'ija 'anggan dengar 'âkan marika 'itu, berilah 'itu tâhu pada djamâzet: dan djikalaw lâgi 'ija 'anggan dengar 'âkan djamâzet, hendaklah 'ija debilang 'awlehmû 'âkan sa'awrang chalikhij dan pentjokej.

FATSAL JANG KATIGA.

Pada mentjeriterâkan sjukûr, jang tadâpat tijâda 'awrang memberij kapada 'Allah kârana kalepâfan 'itu.

64 Sû'al. Sedang kâmiij dechalâtskan 'awleh 'Elmesêth deri pada samâta p nizmet, febâb 'apa kalâkh hâros 'angkaw lâgi berbowat perbowâtan p jang tsâleth?

Djawâb. Bûkan 'âkan berpahalâkan sawrga 'awlehnya 'itu, bârang jang 'Elmesêth sudah berbowat; tetâpi febâb 'Allah sudah menjûroh bejta berbowat demikijen 'itu.

65 Sû'al. 'âkan 'apa kalâkh bergûna fe-

gala perbowâtanmu jang tsâleth 'itu?

Djawâb. Sopâja 'awleh segala 'itu bejta memberij sjukûr kapada 'Allah kârana segala kabiidjikannya, dan fopâja 'ija djûga depûdjij 'awlehu: lâgipawn fopâja bejta iakhîn 'âkan katulûfan 'imânu, deri pada perbowâtan p jang tsâleth, jang 'ada bowah p nja, dan fopâja 'awleh segala 'itu samâku mânufija deper'ûfah dan deperlâba dâtang kapada 'Elmesêth.

66 Sû'al. 'Adâkah lâgi marika 'itu ber'awleh chalâts, jang tijâda berbowat perbowâtan p jang tsâleth?

Djawâb. Bûkan: kârana 'Elmektûb meng'atâkan, bahuwa tijâda sa'awrang jang bûkan sûtijij, 'awrang jang menjombah berhâla p, 'awrang jang bermûkah, 'awrang jang berzinâ, 'awrang pentûrij, 'awrang kikir, 'awrang pemâbokh, 'awrang permâkej, dan tijâda 'awrang perampas, 'ataw bârang sabâgejnja 'âkan berpu fakâ'ij karadjâ'an 'Allah. 1 Kor. 6: 9, 10. melâjinkan marika 'itu tawbat kapada 'Allah.

67 Sû'al. 'âtas perkâra jang mâna berdirij tawbat mânufija?

Djawâb. 'âtas menjafal hâti kârana dawfa dan melaluwij segala 'itu, dan 'âtas tjita hâti 'âkan melakûkan segala perbowâtan jang tsâleth.

68 Sû'al. 'Apâtah 'itu perbowâtan p jang tsâleth?

Djawâb. 'Inilah djûga jang terbit deri pada 'imân benâr, tûrut sjarizet 'Allah, 'âkan hthormatnja, dan bûkan jang telâh taper'âlas 'âtas titah p mânufija, 'ataw 'âtas budij bitjâra kâmiij djûga.

69 Sû'al. Dâpatkah 'awrang jang sudah tawbat kapada 'Allah 'itu menûrut sjarizet 'Allah dergan sempornânja?

Djawâb. Bûkan: tetâpi lâgi 'awrang jang terlebèh tsâleth, salâma 'ija hidop, sudah ber'awleh sâdja permulâ'an kitjil deri pada kabakhtijan 'ini; tetâpi demikijen djûga maka marika 'itu dergan 'usâha nijetnja mulâ'ij hidop

dop menûrut, bûkan sâdja fateingah, hânja samowa penjurôhan 'Allah, seperti lâgi marika 'itu santijâsa memôhonkan mahâ besâr Tûhan 'akan bertambah p saharijen pada pakardjâ'an jang demikijen 'itu.

70 Sû'âl. Sijapatah dija 'itu jang hâros kâmiij menjebutkan 'akan ber'awleh segala 'itu?

Djawâb. Bûkan bârang machlûk, hânja 'Allah sâdja, jang sampat menûlog kâmiij, dan hendakh 'istidjâbetkan kâmiij 'awleh kârina febab 'Asâj 'Elmesêth.

71 Sû'âl. Dengan nâma sijapa hâros kâmiij minta dozâ kapada 'Allah?

Djawâb. Dengan nâma 'Elmesêth sâdja. Jahjâ. 16 : 23. dan bûkan dengan nâma bârang 'awrang machlûm.

72 Sû'âl. 'Apa 'itu jang hâros kâmiij minta deri pada 'Allah?

Djawâb. Sakalijen rezikuij rôlhânij dan badâniij, jang mahâ Tûhan 'Elmesêth sudah simpa didâlam permintâ'an dozâ 'itu, jang fendirinja sudah meng'adjar kâmiij.

73 Sû'âl. Bagimâna permintâ'an dozâ 'itu babûnji?

Djawâb. Bâpa kâmiij jang 'ada difawrga.

Namamu deper'utulah kiranja.

Karadjâ'anmu dataglah.

Kahendakhmu djadilah seperti didâlam sawrga demikijenlah di'atas bumi.

Rawtij kâmiij sahârij p berilah 'akan kâmiij pada hârij 'ini.

Dan 'amponilah pada kâmiij segala sâlah kâmiij, seperti lâgi kâmiij 'ini meng'ampônij pada 'awrang jang bersâlah kapada kâmiij.

Dan djânganlah membâwa kâmiij kapada pertjawbâ'an, hânja lepaskanlah kâmiij deri pada jang djâhat.

Kârina 'argkaw pûnja karadjâ'an, dan kawâfa, dan kamulijâ'an sampej salâma p nja, 'Amîn.

74 Sû'âl. 'Apatah 'argkaw minta deri pada 'Allah dâlam permintâ'an dozâ 'ini?

Djawâb. Pertama. Sopâja segala safawâtu

jang bergûna 'akan Hormat 'Allah 'itu diperlakûkan, tetapi sopâja segala safawâtu jang tagahkan Hormatnja, 'ataw jang melâwan kahendakhnja, 'itu dedjâwohkan. Kaduwa. Sopâja 'akan hâl rûboh de'upajakannya padâku sakalijen rezikhiij, dan sopâja 'akan hâl djiwa depaliharakannya bejta deri pada sakalijen djâhat, jang dâpat memberij karugijan pada châltsku. 'Amîn.

Manakâla 'awrang, jang fuka mâfokh 'argawta djamâzat, 'itu sudah meng'enal dan meng'akaw samowa perkâra 'ini dengan sakhalnja, maka hâlâl kâmiij bertanyâkan dija, kâlul p marika 'itu lâgi ber'awleh sjak pada bârang saperkâra jang kena peng'adjâran 'ini, sopâja kâmiij dâpat memadâkan kahendakhnja. Djikalaw bârang sa'awrang deri 'antâra marika 'itu berkâta 'ijâ, maka sahârosnja kâmiij memadâkan kahendakhnja dengan dalil 'Elmek-tûb. 'Adapawn djikalaw sakalijennja 'ada tatâp hatinja, maka sahârosnja kâmiij bertanja, kâlul p marika 'itu lâgi sudah bernijet 'awleh nismet 'Allah, kakâlij pada pang'adjâran 'ini, dan menjangkâlij dunjâ, dan melakûkan kahidôpan Mesêlhiij jang bahâru.

'Achirnja lâgi kâmiij bertanja, kâlul p marika 'itu mâwu menasalokhkan dirinja kabâwah tâ'adib Mesêlhiij.

Hâbis 'itu maka kâmiij berij marika 'itu 'ingat 'akan melakûkan dâmej, kâfeh, dan muwâfakhat ferta dengan sakalijen mânusija, dan 'akan melakûkan perdamejan, djikalaw bârang sa'awrang deri pada marika 'itu bertgiderâ dengan samânja mânusija.

Bârang

BÂRANG SOMBAHJANG MESÊHIJ
jarg depâkej dâlam perhimpônan 'awraig
mu'min dan pada tempat lâjin p.

Sombahjang pada hârij 'âlhâd dihûlu deri
pada chothbat.

JÂ 'Allah jarg kakâl, dan bâpa jarg 'âmat
mery'afijâniij, kâmiij merindahkan diriij kâ-
miij deri pada mâta hâti kâmiij dihadâpan
hadlretmu jarg mahâ tinggij, jarg kapadânja
kâmiij sudah berdawfa sabânjakh kâli, dan sa-
sângat 'âmat, lâgi pawn kâmiij mery'akaw,
djikalaw 'argkaw mâwu mâfokh berhkukum
ferta kâmiij, bahuwa tijâda kâmiij ber'awleh
bâraig lâjin 'âkan 'upah kâmiij, hânja mawt
jarg kakâl djûga: Kârana bûkan sâdja samowa
kâmiij 'awleh dawfa 'atslij 'ada nedjis dihadâ-
pan hadlretmu, dan 'ânakh p morka, jarg tel-
lâh deperkandorngkan deri pada nuthfat jarg
berdawfa, dan jarg telah deper'ânakhkan
deengan thoghjân, 'awleh jarg mâna dûdoth
didâlam kâmiij bâgej p hewâj nafsu jarg djâ-
hat, jarg melâwan 'argkaw dan sâma mâ-
nusia kâmiij: tetâpi lâgi deengan kardja kâmiij
sudah melangkah segala penjurôhanmu, 'itu
pawn babarapa kâli fahingga tijâda berkaputû-
fan, sambil lâlêjkan bâraig jarg 'argkaw
sudahlah titahkan pada kâmiij, dan berbowat
bâraig jarg sudahlah delâraingkan turus tarang
pada kâmiij. Samowa kâmiij sudah fasât seperti
domba p, dan sudah berdawfa sângat kapadâ-
mu, bâraig jarg kâmiij mery'akaw, maka se-
bâb 'itu hâti kâmiij duka gita: Behkan kâmiij
mery'akaw 'âkan kahinâ'an kâmiij, dan 'âkan
puđji'an rahmetmu pada kâmiij, bahuwa se-
gala dawfa kâmiij 'ada lebèh bânjakh deri pada
segala rambot kapâla kâmiij, dan bahuwa kâ-
miij berhûtang salakhisa buhâr, bâraig jarg tijâ-
da kâmiij sampat membâjar. Kârana 'itu
tijâda lâgi kâmiij 'ada mustalhakh difebût
'ânakh p mu, dan mery'argkat mâta p kâmiij

kaławrga, 'âkan mery'utjap segala sombah-
jarg kâmiij dihadâpan hadlretmu. Dan hânja
saforggohnja, jâ mahâ besâr Tûhan 'Allah,
dan bâpa jarg 'âmat mery'afijâniij, sedang kâ-
miij tâhu, bahuwa tijâda 'argkaw berkenankan
mawt 'awraig fâfikh, tetâpi 'argkaw kahen-
dâkij, sopâja 'ija tawbat lâlû hidop, dan ba-
huwa rahmetmu tijâda berkaputûfan, jarg
'argkaw menondjokh pada bâraig sijâpa jarg
tawbat kapadâmu: kâmiij menjebutkan 'argkaw
deri pada mâta hâti kâmiij, deengan pagharâ-
pan 'âkan muchalits kâmiij **ʔisâj** 'Elmesêth,
jarg 'ada 'ânakh domba 'Allah, jarg meryhâ-
puskan dawfa 'isij dunjâ, lâgi kâmiij minta
kapadâmu, hendaklah kirânja balâs 'âkan ka-
lemâhan kâmiij, sambil mery'ampônij saka-
lijen dawfa kâmiij 'awleh kârana sebâb 'Elme-
sêth. Bâfokhkanlah kirânja kâmiij dâlam mâta
'âjer dârahnja jarg 'âmat hening, sopâja kâmiij
djâdi peresih, dan pûtih seperti zaldju. Tû-
donglah kirânja katalandjângan kâmiij deengan
nakhâwetnja dan deengan sadâletnja, 'awleh
kârana kamulijâ'an namâmu. Peresihkanlah
kirânja sakhal kâmiij deri pada sakalijen ka-
butâ'an, dan hâti kâmiij deri pada sakalijen
kafery'adjâ'an dan kanakâlan. Bukâlah ki-
rânja mulut châdimmu pada sakâraig 'ini,
dan 'isilah dija 'itu deengan hikmetmu dan
masrifetmu, sopâja 'ija menjeriterâkan ka-
lâmmu deengan peresih dan kaluwâsan hâti.
Hâdlirinkanlah kirânja lâgi hâti kâmiij saka-
lijen, sopâja kâmiij dâpat meneing; mery'arti
dan hâfndkan dija 'itu djûga. Sûratkanlah
kirânja segala harizetmu (tûrut djandjimu)
'âtas lôth p hâti kâmiij, dan karunjâkanlah
pada kâmiij kahendakh dan kawâsa, sopâja kâ-
miij hidop menûrut dija 'itu, 'âkan puđji'an dan
kamulijâ'an namâmu, dan 'âkan perbajikan
perhimpônanmu. Sakalijen 'ini, jâ Bâpa jarg
'âmat mery'afijâniij, kâmiij berdoxâ dan min-
ta deengan nâma **ʔisâj** 'Elmesêth, jarg sudah
mery'adjar kâmiij minta doxâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiij, dan lâjin jarg ber'ikot.

(g)

Sawâtu

Sawātu sombahjarg kârana sakalijen kafu-
kâran 'awrang Mesêlhiĵ.

Paċa hârij 'âlhâd komedijen deri paċa
cloothbat.

JĀ 'Allah jarg mahâ kawâfa, dan jarg
'âmat merg'afijânij, kâmiĵ merg'enâl sâma
dîrij kâmiĵ, dan merg'âkaw dihadâpan
hadretmu, seperti 'ada sabenarnja, bahuwa tijâ-
da kâmiĵ 'ada mustalhakh merg'angkat mâta p
kâmiĵ kafawrga, dan persembahkan sombahjarg
kâmiĵ kahadâpanmu, djikalaw 'argkaw mâwu
'iĵrat 'âkan 'upah dan 'istilhâkh kâmiĵ: kârana
fatâhu hâti kâmiĵ menudôhij kâmiĵ, dan segala
dawfa kâmiĵ memberij hĵakfi 'âtas kâmiĵ. Lâ-
gipawn kâmiĵ tâhu, bahuwa 'argkaw 'ada hâ-
kim jarg xâdil, jarg menjiksâkan segala daw-
fa 'awrang jarg melangkah penjurôhan p mu.
Tetâpi, jâ mahâ besâr Tûhan, sedang 'argkaw
sudah sûroh kâmiĵ menjebutkan 'argkaw didâ-
lam sakalijen kafukâran, dan deri paċa rah-
metmu jarg tijâda terkatâkan 'argkaw sudah
djandji mâwu 'istidjâbetkan segala pemohônan
kâmiĵ, bûkan kârana bârang pahâla kâmiĵ,
jarg kûrang sakâli p, tetâpi 'awleh kârana pahâ-
la Tûhan kâmiĵ xâsaj 'Elmesêlĵ, jarg 'argkaw
sudah tantûkan bagi kâmiĵ 'âkan wasîth dan
hĵafiz, maka sebab 'itu kâmiĵ menjangkal sa-
mowa tulong lâjin p, dan bersuwâka kapada
rahmetmu sâdja.

Dihûlu p an, jâ mahâ besâr Tûhan, ferta
dengan segala kabedjikan jarg tijâda kabilârgan,
jarg 'argkaw karunjâkan pada segala mânufija
sakalijen di'âtas bûmi 'ini, maka 'argkaw sudah
memberij dengan tantûnja paċa kâmiĵ sabânjakh
karunjâ, fahingga tijâda dâpat kâmiĵ merg'ira p ij
'âtaw merg'atâkan diĵa 'itu: katahujij, 'argkaw
sudah melepaskan kâmiĵ deri paċa perham-
bâ'an 'Iblis jarg 'âmat kafijan, dan deri paċa
segala penjombâhan berhâla p, dibâwah jarg

mâna kâmiĵ 'adâlah tertâwan, dan sudah
menghentarkan kâmiĵ kapada tĵahâja kabenâ-
ranmu, dan kapada perg'atahuwan 'indjilmu
jarg khodus. Maka hânja safonggohja kâmiĵ:
sudah lupâkan segala kabidjikanmu 'ini 'aw-
leh kufur kâmiĵ, sedang kâmiĵ sudah 'ondor
deri padâmu, dan sudah menûrut segala ha-
wâj nassu kâmiĵ dergan tijâda menghormâtij
'argkaw, seperti sudah 'ada hâros 'âtas kâmiĵ.
Sebab 'itu, jâ mahâ besâr Tûhan, kâmiĵ sudah
berdawfa, dan sudah memorkâ'ij 'argkaw sârgat,
fahingga, djikalaw 'argkaw mâwu berthukumi
ferta kâmiĵ 'âtas 'upah kâmiĵ, tijâda kâmiĵ dâ-
pat menantij bârang 'apa lâjin, hânja kama-
tû'an dan kakutôkan jarg kakâl. Behkan kâ-
miĵ tĵawba lâgi, jâ mahâ besâr Tûhan, 'aw-
leh segala tâ'adîb 'itu, jarg sahârij p 'argkaw
'ada menûronkan ka'âtas kâmiĵ, bahuwa 'arg-
kaw morka 'âtas kâmiĵ dergan sabenarnja. Kâ-
rana sedang xâdil 'adâmu, tijâda 'argkaw menjik-
sâkan bârang sa'awrang samenâ p: Lâgipawn
pada sakârang 'ini kâmiĵ melihat târganmu
ter'angkat 'âkan menambah hĵikfa 'âtas kâmiĵ.
Tetâpi djikalaw sakâlipawn 'argkaw merg'a-
râsij hĵiksâmu 'âtas kâmiĵ lebh deri paċa sudah
kawbowat sampej sakârang 'ini, behkan djika-
law sakâlipawn gûgor ka'âtas kâmiĵ sakalijen
belâ 'itu, 'awleh jarg mâna 'argkaw sudah ber-
bâlaskan segala dawfa khawmmu Jisrâ'ejl, maka
hânja safonggohja tijâda dâpat tijâda kâmiĵ
merg'âkaw, bahuwa tijâda 'argkaw berbowat
'anjâja paċa kâmiĵ.

Tetâpi, jâ mahâ besâr Tûhan, 'argkaw 'ini
'ada 'Ilah kâmiĵ, dan kâmiĵ 'ini duĵi dan hâbu
djûga: 'argkaw 'ini 'ada chalâkh kâmiĵ, dan
kâmiĵ 'ini 'ada perbowâtan târgan p mu: 'arg-
kaw 'ini 'ada gombâla kâmiĵ, dan kâmiĵ 'ini
'ada domba p mu: 'argkaw 'ini 'ada penubus
kâmiĵ, dan kâmiĵ 'ini 'ada 'awrang tubûsan-
mu: 'argkaw 'ini 'ada bâpa kâmiĵ, dan kâ-
miĵ 'ini 'ada 'ânakh p mu dan wâritz p mu.
Sebab 'itu djârgan kirânja sĵâfsetkan kâmiĵ dergan
'amârahmu, tetâpi tâ'adibkanlah kirânja kâ-
miĵ

mij dengan mustâsmu , dan mâkin paliharâkanlah perbowâtan 'itu , jang 'angkaw sudah mulâ'ij didâlam kâ mij 'awleh rahmetmu , sopâja 'isij faganâp dunjâ meng'atahuwij dan meng'âkaw , bahuwa 'angkaw 'ini 'ada 'ilah dan muchalits kâ mij. KHawmmu Jifrâ'ejl fabânjakh kâli sudah memorkâ'ij 'angkaw , maka 'angkaw sudah menjiksâkan dija dengan sabenarnja , tetâpi barapa p kâli marika 'itu sudah tawbat kapadâmu , maka safakâli 'angkaw sudah meng'angkat dija dengan nizametmu. Dan barapa saigat 'adâlah dawfa p nja dan sâlah p nja , maka hânja safonggohnja segala belâ , jang sudahlah tertantu padânja 'itu , 'angkaw sudah mendjâwohkan 'awleh kârana sebâb perdjandji'an 'itu , jang 'angkaw sudah mendirikan dengan hamba p mu 'Ibrâhîm , Jisthâkh , dan Jasakhûb , maka demikijen sudah tijâda penah 'angkaw membowang permintâ'an khawmmu. Sakâraing pawn 'awleh nizametmu kâ mij sudah ber'awleh perdjandji'an 'itu djûga jang 'angkaw sudah mendirikan 'awleh târgan Wisaj 'Elmesèh wasith kâ mij di'antarâmu , dan di'antâra fakalijen 'awraing mu'min. Behkan sakâraing 'itu 'ada lebh mulija , dan lebh togoh , sedang 'Elmesèh sudah menogohkan dan menjempornâkan 'itu dengan perâsa sangsarânja , dan mawtnja , dan kamasokannja kadâlam kamulijâ'annja jang kakâl. Sebâb 'itu , jâ mahâ besar Tûhan , kâ mij menjangkal diri j kâ mij , serta dengan fakalijen tûlorg mânulija , dan kâ mij berfuwâka sâdja kapada perdjandji'an nizamet , jang punoh chalâts , 'awleh jang mâna Tûhan kâ mij Wisaj 'Elmesèh sudah perdâmejkan kâ mij fertâmu pada salâma p nja , fatelah sudah pada sakâli djûga 'ija sarahkan tûbohnja kârana kâ mij tergantong pada kâjuw tsalib mendjâdi sawâtu perfombâhan jang semporna kârana kâ mij. Sebâb 'itu , jâ mahâ besar Tûhan , tiliklah kirânja durdjâ Mesèhmu , dan djângan 'ingat 'âkan dawfa p kâ mij , sopâja morkâmu depâdamkan 'awleh sjafâzetnja , dan sopâja hadlretmu bertjahâja kapada

kâ mij 'âkan kafukâ'an , dan chalâts kâ mij.

Hendakhlah kirânja lâgi deri pada sakâraing 'ini melindongkan dan memalihârâkan kâ mij , lâgi memarentahkan kâ mij 'awleh r'ahmu jang khudus , jang fahârij p mâkin lâma mâkin lebh mematikan dâgiring kâ mij serta dengan fakalijen per'inginnja , sambil membaharuwij kâ mij 'âkan ber'awleh kahidôpan jang tsâleth , dan meng'adâkan babarâpa bowah 'imân jang benâr didâlam kâ mij , jang 'awlehnja namâmu depudjikan dan demulijâkan sampej salâma p nja , dan kâ mij pawn memudahkan segala bâraing jang linnjap , dan dengan karinduwan jang bahejna 'âmat kâ mij 'ingat 'âkan segala perkâra samâwij sâdja.

'Adapawn , sebâb 'angkaw kahendâkij 'awraing memohonkan 'âkan fakalijen mânulija , maka kâ mij minta dosâ kapadâmu , hendakhlah kirânja menjampejkan berkatmu kapada peng'adjâran 'indjilmu jang khudus , sopâja 'itu detjeriterâkan dan desambotkan pada segala tempat , sopâja 'isij faganâp dunjâ depun' hij dengan peng'atahuwanmu jang memberij chalâts , sopâja 'awraing djâhil detawbatkan dan 'awraing dlasâf 'itu detatapkan , dan mâsing p sa'awraing membefarkan dan mengkhuduikan namâmu jang khudus , bûkan sâdja dengan perkatâ'an , tetâpi lâgi dengan perbowâtan.

'âkan makhsûd 'ini hendakhlah kirânja meng'utus babarâpa châdim jang fatijâwan dâraing kapada penuwijan , dan memberkatij dija demikijen , sopâja marika 'itu dapat melakûkan chidmemja dengan fatijânja. Disâbelah lâjin hendakhlah kirânja tompaskan samowa gûruw dusta , gurk jang terkam p , dan 'awraing upâhan , jang menontut hormat dan ontong dirinja , dan tijâda menontut hormat namâmu jang khudus 'itu sâdja , 'âtaw salâmet dan chalâts segala 'awraing kafijan.

Lâgi fakalijen djamâzat Mesèhij , jang 'angkaw sudah mendosâ pada faganâp sini sâna , hendakhlah kirânja 'angkaw memalihârâkan dengan nizamet dan memarentahkan dija ber-

kandjang pada ka'af'ân 'imân jang benâr, dan pada 'ichlâts kahidôpan, sopâja safahârij karadjâ'anmu bertambah p, dan karadjâ'an Sjejhân 'itu binâsa, sahingga maka karadjâ'anmu djâdi semporna, manakâla 'argkaw 'âkan 'ada samowa dâlam samowânja.

Tambâhan kâmiij memôhonkan padâmu 'âkan segala 'awrang besâr p, jang sudah kawkahendâkij me'angkat ka'âtas kâmiij, 'ija 'itu, segala Tuwan jang nâjik mertabet jang 'amat tinggij ditânah Wolanda, dan segala 'awrang pemarentah Kompanijâ, lâgipawn Tuwan Gubernadawr Djenerâl, dan segala Mantêrinja. Demikijenlah Tuwan Gubernadawr, dan 'awrang bitjâra, dan segala 'awrang besâr p, jang memegang parentah ditânah 'ini, hendakhlah kirânja memberij nizmétmu dan karunjâmu padânja, mâng p pada djawâtannja dan pangkatnja, jang dâlamnja 'ija sudah tertantu 'awlehmumu, sopâja marika 'itu memarentahkan khawm jang 'argkaw sudah bapertâroh padânja 'itu dangan budînja, sambil melindongkan dija dangan perkahjânja, lâgipawn sopâja 'ija me'ardjâkan pakardjâ'anmu dangan fatijânja, dan melakûkan 'intsâf dangan sabenarnja pada segala razijemja. Hendakhlah kirânja 'argkaw 'ini dangan rothmu jang khodus 'ada kapâla didâlam segala sidadnja, sopâja pada bârang hâl 'athwâl marika 'itu djâman pajûkan 'apa p melâjinkan bârang jang bâjik dan pâttut, dan sopâja 'ija melakûkan 'itu dangan semporna 'ontongnja : sahingga maka segala tânah dan negerij 'ini depaliharâkan lepâs deri pada sataruw p nja, segala 'awrang fâlikh desjik-sâkan, dan segala 'awrang tsâleth delindongkan, lâgi 'awlehnja 'itu namâmu demulijâkan, dan karadjâ'an râdja segala râdja p, jaxnij Sîsâj 'Elmesêth, 'itu detambahkan, dan kâmiij pawn dâpat melakûkan kahidôpan tedòh dan sunija dangan tijap p sibâdet dan 'ichlâts.

Sjâhdân kâmiij memôhonkan padâmu 'âkan fakalijen tamân dan sudâra kâmiij, jang menanggong perhambâtan dibâwah dulâmet

'awrang kâfir. Hendakhlah kirânja 'argkaw meghiborkan dija dangan rôthmu jang khodus, dan melepaskan dija deri pada kafukâran 'itu dangan nizmétmu : djâgan kirânja fakâli p 'argkaw berij 'agama Mesêthij derufakkan, dan peng'igâtan namâmu dehâpuskan deri 'âtas bûmi, sopâja djâgan segala sataruw kabenâranmu 'itu me'gahkan dirînja 'âkan meghinâkan dan meghôdjat Hadlretmu. Tetâpi djikalaw 'ada kahendakhmu 'Ilâhij, 'awrang Mesêthij jang tertâwan 'itu mâti shahid, sambil memûdji namâmu : hendakhlah kirânja memberij padânja paghibôran dâlam perâsa sangfarânja 'itu, sopâja 'ija mendjondjong 'itu datang deri pada tânganmu 'abawij, dan sebâb 'itu marika 'itu tinggal tzâbit dangan menûrut kahendakhmu, mâwu pada kotika hidop, mâwu pada kotika mâti, 'âkan kamulijâ'an namâmu, 'âkan perbajikan perhimpônannmu, dan 'âkan chalâtsnja.

Lâgipawn kâmiij memôhonkan padâmu 'âkan fakalijen 'awrang jang detâ'adibkan 'awlehmumu dangan kapapâ'an, pandjâra, penjâkit tûboh, 'ataw balijet njâwa: hendakhlah kirânja meghiborkan fakalijennja, jâ mahâ besâr Tûhan, sakhadar hâdjatnja. Berilah kirânja pada marika 'itu, sopâja tâ'adibnja 'itu 'ada lâjikh 'âkan me'ênal dawsânja dan 'âkan membajikij kahidôpannja. Hendakhlah kirânja lâgi memberij padânja tsabâr jang tzâbit. Kûrangkanlah sangfarânja, dan lepaskanlah dija komedijennja, sopâja marika 'itu fuka tjira kârana kamurâhanmu, dan memûdji namâmu sampej salâma p nja.

Pada 'âchirnja, jâ mahâ besâr Tûhan, hendakhlah kirânja me'angkat kâmiij dan bârang fakalijen jang 'ada pada kâmiij kabâwah perlindonganmu dan pemaliharâ'anmu. Berilah kirânja kâmiij hidop dâlam djawâtan kâmiij menûrut kahendakhmu, dan kâmiij pâkej segala karunjâ jang kâmiij tarîma dangan berkatmu 'itu demikijen, maka djâgan segala 'itu menagahkan kâmiij, hânja lebeh dibûlu me'ontongkan

'ontongkan kâmiġ kapada kahidôpan kakâl. Hendaklah kirânja lâgi menogohkan kâmiġ dâlam fakalijen pelawânan kâmiġ, fopâja kâmiġ memegag 'imân jaġ benâr dan berparang lâlû ber'awleh kamenângan, dan dâlam hâriġ 'âchirat kâmiġ mendâpat kahidôpan kakâl ferta deġan 'Aisâġ 'Elmesêlh.

Sakalijen perkâra 'ini kâmiġ minta deri padâmu, seperti Tûhan dan muchalîts kâmiġ jaġ fatijâwan 'Aisâġ 'Elmesêlh sendirij djûga sudah meġ'adjar kâmiġ:

Bâpa kâmiġ, dan lâjin jaġ ber'ikot.

Komediġen deri pada demikijen 'itu djamázat melepaskan perġi deġan tabrîk jaġ bejâfa.

Hendaklah kâmu tarîma berkat mahâ besâr Tûhan.

Hendaklah kirânja Huwa memberkâtij kâmu, dan memaliharâkan kâmu. Hendaklah kirânja Huwa bertjahajâkan hadlretnja kapada kâmu, dan meġ'afijânj kâmu. Hendaklah kirânja Huwa meġ'angkat hadlretnja kapada kâmu, dan memberij dâmej pada kâmu. 'Amîn.

Sombahjang dihûlu deri pada chothbat perġ'adjâran 'agama Mesêlhij.

JÂ Bâpa samâwij, kalâmmu 'itu 'ada sem-porna, dan meġ'ombalikan segala djîwa, 'itu 'ada šahâdet benâr, jaġ membîdjahkan 'awraig bôdokh, dan menarangkan mâta p 'awraig bûta, 'itu 'ada upâja khawat 'âkan memberij chalâts pada sasa'awraig jaġ ber'imân. Tetâpi sedang deri pada mûla per'anâkan kâmiġ 'ada bûkan sâdja bûta hânja lâgi lemâh 'âkan membawat bâraig safawâtu kabidjikan; dan sedang 'argkaw 'ini lâgi tijâda mâwu menûlong bâraig sa'awraig, melâjinkan jaġ rindah dan berdabar hatinja. Maka kâmiġ minta kapadâmu, hendaklah kirânja 'argkaw

menarangkan sakhal kâmiġ 'awleh rôhmu jaġ khodus, dan meġ'arunjâkan pada kâmiġ hâti jaġ djînakh, jaġ deri padânja segala kadjumawâ'an dan kabiðjâkan dunjâwij sudah dedjâwohkan, fopâja tatkâla kâmiġ menergar kalâmmu, kâmiġ dâpat meġ'arti 'itu deġan fapatutnja, dan melakûkan kahidôpan kâmiġ menûrut dija 'itu. Hendaklah kirânja lâgi deġan nizametmu 'itu tawbatkan fakalijen 'awraig jaġ fasat deri kabenâranmu, fopâja kâmiġ sakalijen sâma p sahâti berbowat sibâdet padâmu, deġan khodfijet dan sadâlet kabenâran pada fakalijen hâriġ kahidôpan kâmiġ. Samowa 'ini kâmiġ minta 'awleh kârana sebâb 'Elmesêlh sâdja, jaġ sudah meġ'adjar kâmiġ minta dozâ deġan namânja, dan lâgi sudah djandji 'istidjâbetkan kâmiġ:

Bâpa kâmiġ, dan lâjin jaġ ber'ikot.

Sombahjang komediġen deri pada chothbat perġ'adjâran 'agama Mesêlhij.

JÂ 'Allâh dan bâpa jaġ 'amat mûrah lâgi jaġ 'amat meġ'afijânj, kâmiġ meġ'utjap šukûr kapadâmu, sebâb 'argkaw sudah menjambot kâmiġ mâfokh perdjandji'anmu, bûkan sâdja kâmiġ 'ini hânja lâgi segala ka'ânakh kâmiġ, bâraig jaġ 'argkaw bûkan sâdja sudah materikan padânja 'awleh permandijan jaġ khodus, hânja lâgi tondjokh 'itu sahariġen, manakâla 'argkaw menjempornâkan pudji'anmu deri dâlam mûlutnja, fopâja demikijen 'ini 'argkaw permalûkan segala 'awraig hakîm didunjâ. Kâmiġ minta dozâ kapadâmu, hendaklah kirânja melebehkan nizametmu didâlam marîka 'itu, fopâja pada sedekâla waktu bertambah p bahagijannja 'âkan 'Elmesêlh 'ânakhmu lâki p 'itu, hataġ maka 'ija ber'awleh pangkat sâkhill bâligh deġan segala djenis hikmet dan sadâlet. Hendaklah kirânja lâgi memberij nizamet pada kâmiġ, fopâja kâmiġ meġ'adjar marîka 'itu djâlan mazrifetmu dan

takhijetmu, seperti 'angkaw sudah titahkan pada kâmiij, 'âgar sopâja 'awleh sibâdetnja 'itu karadjâ'an Sjejhân debinasâkan, dan karadjâ'an **ʒ**isâj 'Elmesêth 'itu detogohkan dâlam djamâzat 'ini, dan dâlam segala djamâzat lâjin p, 'akan h'ormat namâmu jang khudus, dan 'akan chalâts marika 'itu jang kakâl, 'awleh kârana **ʒ**isâj 'Elmesêth. 'Âmîn.

Sombahjang dihûlu deri pada chothbat pada bârang hârij deri pada 'usbûz.

JÂ Bâpa samâwij, 'Allah jang khadîm, dan rahûm, kâmiij merg'enâl, dan merg'âkaw dihadâpan haddretmu 'Ilâhij, bahuwa kâmiij 'ada 'awrang berdawfa jang kasîjan, jang sudah deperkandongkan dan deper'ânakkan dengan segala djenis perfalâhan dan kabinasâ'an, jang tjenderoig djiga kapada segala kadjahâtan, dan tijâda lâjikh kapada bârang kabi djikan, dan bahuwa kâmiij dengan kahidôpan kâmiij jang berdawfa, tijâda dengan berhenti, sudah melangkah segala penjurôhanmu jang khudus, 'awleh jang mâna kâmiij mendjagâkan morkâmu tûron ka'âtas kâmiij, dan tûrut hukummû jang sâdil kâmiij memowat ka'âtas kâmiij laznê jang kakâl. Tetâpi, jâ mahâ besâr Tûhan, kâmiij berfasâl dan duka tjita, febâb kâmiij sudah memorkâ'ij 'angkaw, kâmiij merg'adûkan hâl kâmiij deri kârana segala kafalâhan kâmiij, lâlû minta, hendakhlah kirânja menilikh dengan nizmêtmu 'akan tjilâka kâmiij. Hendakhlah kirânja sâjang 'akan kâmiij, jâ 'Allah dan bâpa jang 'amat mûrah, dan merg'ampon pada kâmiij segala dawfa kâmiij, 'awleh kârana perâfa sangsâra 'anakmu jang kekâseh Tûhan kâmiij **ʒ**isâj 'Elmesêth. Hendakhlah kirânja lâgi merg'anugarahkan pada kâmiij karunjâ rôlhmû jang khudus, jang merg'adjar kâmiij dengan saganâp hâti merg'enâl thoghjân kâmiij, dan djomuw 'akan kâmiij sendirij dengan sabetunja, sopâja dawfa dema-

tikan didâlam kâmiij, dan kâmiij bangkit dengan kahidôpan bahâru, jang dâlamnja kâmiij memberij bowah p khodhijet dan sadâlet, jang 'ada khabûl padâmu 'awleh **ʒ**isâj 'Elmesêth. Hendakhlah kirânja lâgi memberij kâmiij merg'arti kalâmmu jang khudus, tûrut kahendakhmû 'Ilâhij, sopâja 'awlehnya 'itu kâmiij ber'adjar menatapkan pergharâpan kâmiij ka'âtas 'angkaw sâdja, dan menjârahk 'itu deri pada segala machlûkh. Sopâja lâgi parângij mânufija kâmiij jang lâma ferta dengan segala ka'inginnannja deri pada sahârij dâtang kapada sahârij mâkin lâma mâkin lebêh detfalibkan, dan sopâja kâmiij perfombahkan dirij kâmiij 'akan khorbân jang hidop, 'akan kamulijâ'an namâmu jang khudus, dan perbajikan sâma mânufija kâmiij, 'awleh kârana Tûhan kâmiij **ʒ**isâj 'Elmesêth, jang sudah merg'adjar, dan menjûroh kâmiij minta dozâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiij, dan lâjin jang ber'ikot.

Sombahjang pendekh komedijen deri pada chothbat pada bârang hârij deri pada 'usbûz.

JÂ mahâ besâr Tûhan 'Allah, jang mahâ kawâfa, djâgan kirânja berij namâmu jang khudus 'itu dehôdjatkan 'awleh kârana dawfa p kâmiij: djikalaw fakâlipawn dengan babarapa perkâra kâmiij sudah berdawfa kapadâmu, sedang kâmiij sudah tijâda degar p an 'akan kalâmmu seperti pârut: lâgi dengan bôdokh dan sêngut kâmiij sahârij p mendjagâkan morkâmu tûron ka'âtas kâmiij: maka febâb 'itu 'angkaw menjiksâkan kâmiij dengan sabenamja. Tetâpi, jâ mahâ besâr Tûhan, terkenal lah kirânja 'akan rahmetmu besâr, dan sâjanglah 'akan kâmiij. Berilah kirânja kâmiij merg'enâl segala dawfa p kâmiij, dan menjasâl 'atasnja, lâlû membajikij kahidôpan kâmiij: togohkanlah kirânja segala châdim djamâzatmu, sopâja marika 'itu dâpat menjeriterâkan kalâmmu jang khudus dengan sarijarnya dan tatapnja. Togohkanlah

Iah kirânja segala 'awrang besâr p, jarg telah ter'angkat ka'atas 'umetmu, sopâja marika 'itu dâpat memegang pedang dunjâwij 'itu dangan sadâlet dan dangan 'intsâf. Paliharâkanlah kirânja kâmiĵ deri pada segala fitnet dan chijânet. Binasâkanlah kirânja sakalijen bijâra djâhat, jarg dengan tipu dâja debijarâkan lâwan kalâmmu dan djamâzatmu. Jâ mahâ besâr Tûhan, djârgan kirânja mendjâwohkan rôhmu, dan kalâmmu deri pada kâmiĵ, tetâpi berilah pada kâmiĵ penambâhan 'imân, lâgi tahamul dan tzbât pada segala fangsâra dan kafukâran. Berilah kirânja tulong pada djamâzetmu, lepaskanlah diĵa deri pada segala perĵagâhan, perĵurawan, dan perĵanjâĵan. Togohkanlah kirânja lâgi samowa hâti jarg lemah dan duka tjita, dan kirimkanlah pada kâmiĵ salâmetmu 'awleh kârana 'Elmesêh Tûhan kâmiĵ, jarg sudah memberij pada kâmiĵ djandĵi'an jarg songgoh p 'ini: 'Âmin, 'Âmin djûga 'aku berfabda pada kâmu, bahuwa segala safawâtu jarg kâmu 'akan minta deri pada bâpa dangan namâku, 'ija 'akan memberij 'itu pada kâmu: dan sudah menjûroh kâmiĵ minta dozâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiĵ, dan lâjin jarg ber'ikot.

mij menântikan faganâp 'ontong nijet kâmiĵ deri pada tânganmu jarg mûrah sâdja. Maka sopâja kâmiĵ mendâpat perĵ'afĵian jarg demikijen 'ini deri padâmu, hendaklah kirânja 'angkaw, tûrut djandĵimu, merg'ampônij samowa dawfa kâmiĵ 'awleh kârana perâsa fangsâra dan penompah dârah Tûhan dan muchalits kâmiĵ 'Elmesêh: kârana fasallah kâmiĵ sudah berbowat 'itu. Hendaklah kirânja menarangkan hâti kâmiĵ, sopâja, hâbis kâmiĵ menarangkan segala perbowâtan kalâm, kâmiĵ salâku 'anak p tarang berdjâlan menûrut kabaharuwan kahidôpan dangan berbowat tijap p sibâdet. Karunjâkanlah kirânja lâgi berkatmu kapada chothbat kalâmmu 'Ilâhiĵ. Binasâkanlah kirânja sakalijen perbowâtan 'Iblis: togohkanlah kirânja segala châdim djamâzat, dan segala 'awrang besâr p, jarg telah ter'angkat ka'atas 'umetmu. Hiborkanlah kirânja hâti segala 'awrang jarg kena 'anjâja dan sûfah, 'awleh kârana 'Elmesêh, 'ânakhmu jarg kekâfeh, jarg sudah djandĵi pada kâmiĵ, bahuwa songgoh p 'angkaw 'akan karunjâkan pada kâmiĵ segala safawâtu jarg kâmiĵ minta dangan namânja, dan sebâb 'itu sudah sûroh kâmiĵ minta dozâ demikijen 'ini: Bâpa kâmiĵ, dan lâjin jarg ber'ikot.

Sombahjarg pada pâgi hârij.

JÂ Bâpa jarg 'amat merg'afĵianij, kâmiĵ merg'utjap hukûr padâmu, sebâb bahuwa pada mâlam jarg lâlû 'ini dangan fatijâmu 'angkaw sudah merg'awal 'akan kâmiĵ, dan minta kapadâmu, hendaklah kirânja menogohkan kâmiĵ dangan rôhmu jarg khodus, jarg fedekâla merg'iring kâmiĵ, sopâja kâmiĵ tantûkan hârij 'ini, ferta dangan sakalijen hârij kahidôpan kâmiĵ, 'akan berbowat safawâtu sadâlet dan khodĵijet, dan 'akan segala bârang jarg kâmiĵ mendjâmah dangan tângan p, berilah kirânja mâta p kâmiĵ fantijâfa djâga p 'akan memaĵhûrkan. Hormatmu, harâĵ maka kâ-

Sombahjarg pada petang hârij.

JÂ 'Allah jarg 'amat merg'afĵianij, tarang kakâl, jarg bertjahâja didâlam kalâm, jarg melalûkan mâlam dawfa p, dan segala kabutâ'an hâti: sedang 'angkaw sudah tantûkan mâlam 'akan berhenti, seperti siĵarg 'akan bakardja: kâmiĵ minta dozâ kapadâmu, hendaklah kirânja berij tûboh kâmiĵ berhenti dangan fantawfa dan sunija, sopâja komedijennja 'itu 'ada lâjikh 'akan mendirita kalelâhan 'itu, jarg hâros 'ija menarngong. Betulkanlah kirânja: tûdor kâmiĵ, sopâja federhâna 'adânja, 'agar tûboh dan njâwa kâmiĵ djârgan kena bârang tjoring, behkan pawn sopâja tûdor kâmiĵ djâdi 'akan

'akan h'ormatmu. Hendaklah kirânja menarangkan mâta sakhal kâmiĵ, sopâja djângan kâmiĵ tidor mâti, tetâpi santijâsa menantikan kalepâsan kâmiĵ deri dâlam kafukâran dunjâ 'ini. Hendaklah kirânja lâgi melindogkan kâmiĵ deri pada segala waswafet 'Iblis, sambil meng'angkat kâmiĵ kabâwah kalaggara'anmu jang khudus. Dan djikalaw sakâlipawn sudah tijâda kâmiĵ menjudahkan hâriĵ 'ini melâjinkan deĵgan saĵgat berdawfa kapadâmu: maka kâmiĵ minta doxâ kapadâmu, hendaklah kirânja menûdoy sakalijen dawfa kâmiĵ 'awleh rahmetmu, seperti 'angkaw menûdoy segala sasawâtu jang di'âtas bûmi deĵgan kakalâman mâlam, sopâja 'awleh kârana sebâb 'itu djângan kâmiĵ debowang deri hadâpan hhadlretmu. Berilah kirânja lâgi santawfa dan paghibôran pada segala 'awrang sâkit, lâgi pada segala 'awrang jang duka tjita dan bersûfah hatinja, 'awleh kârana Tûhan kâmiĵ ʒisâĵ 'Elmesêth, jang sudah meng'adjar kâmiĵ minta doxâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiĵ, dan lâjin jang ber'ikot.

Sombahjang dihûlu deri pada Bitjâra madjlis djamâzat.

JÂ Bâpa samâwij, 'Allah jang kakâl dan 'amat meng'afijâniĵ, bahuwa sudah radlâ padâmu tûrut hikmetmu dan kamurâhanmu jang tijâda berhingga menghimponkan sawâtu djamâzat deri pada sakalijen mânusiĵa di'âtas salûroh bûmi 'awleh chothbat 'indjil jang khudus, dan memarentahkan diĵa 'itu 'awleh chidmet mânusiĵa p, lâgipawn 'angkaw sudah mendoxâ kâmiĵ tûrut niĵmetmu kapada djawâtan jang demikijen 'ini, dan sudah menjûroh kâmiĵ 'ingot 'akan diriĵ kâmiĵ, dan 'akan saganap kâwan 'itu, jang 'Elmesêth sudah per'awleh deĵgan dârahnja jang 'indah. Sedang kâmiĵ sakarang sudah berhimpon deĵgan namâmu jang khudus hendak berbitjâra 'akan segala perkâra jang dehâdapkan pada kâmiĵ,

dan jang kena santawfa dan perbajikan djamâzetmu, tûrut telâdan djamâzet pada mâsa segala Rasûl p, seperti rijâsa djawâtan kâmiĵ, kapada pakardjâ'an jang mâna kâmiĵ meng'akaw diriĵ kamiĵ tijâda bergûna, dan tijâda lâjikh, sedang deri pada mûla per'anâkan kâmiĵ tijâda sampat meng'ira p ij bârang jang bâjik sa'awleh p deri pada kâmiĵ sendiriĵ, djângankan melakûkan 'itu: maka sebâb 'iru kâmiĵ minta doxâ kapadâmu, heĵ 'Allah dan Bâpa jang 'amat fatijâwan, hendaklah kirânja 'angkaw tûrut djandjimu 'ada hhadlir pada sama terĵah pakompolan kâmiĵ jang pada sakarang 'ini deĵgan rôlthmu jang khudus, jang menghentar kâmiĵ kapada samowa kabenâran. Djâwohkanlah kirânja lâgi deri pada kâmiĵ segala tjiderâ dan garakl p an hewaj nassu jang sâlah, dan berilah kalâmmu jang khudus mendjâdi khânûn dan tâli sipat jang 'afâ pada segala pembitjarâ'an kâmiĵ, sopâja segala 'itu bergûna 'akan menghormâtij namâmu, membajikij djamâzetmu, dan lepaskan fatâhu hâti kâmiĵ deri pada takhtêir, 'awleh kârana 'Elmesêth ʒisâĵ 'anakmu lâki p, jang serta deĵgan 'angkaw dan rôlthu-'lkhudus 'ada 'Allah jang 'afâ dan benâr, jang hâros depudjikan dan demulijâkan sampeĵ salâma p nja. 'Âmin.

Sombahjang komedijen deri pada Bitjâra madjlis djamâzat.

JÂ mahâ besâr Tûhan 'Allah Bâpa samâwij, kâmiĵ meng'utjap sukûr kapadâmu deri pada mâta hâti kâmiĵ, bahuwa sudah radlâ padâmu menghimponkan bagîmu sawâtu djamâzat pada tânah 'ini, dan sûrohkan kâmiĵ meng'ardjâkan pakardjâ'an 'ini, sambil memberij peĵ'afijan pada kâmiĵ, sahingga kâmiĵ dâpat berchothbatkan 'indjilmu jang khudus, dan berlakûkan segala pakardjâ'an jang sâbid deĵgan semporna kaluwâsan tijâda tertagah 'adânja. Sabâgeĵ lâgi bahuwa 'angkaw sudah 'ada hhadlir pada sama

sâma tergeh pakompolan 'ini, sambil melajgarakan segala pembigaran kâmiġ tûrut kahendakmu, dan meġhûborgkan hâti kâmiġ deġan berkâfeh p an dan bermuwâfakhat sâma p. Kâmiġ minta doxâ kapadâmu, heġ 'Allah dan Bâpa jang 'amat fatijâwan, hendaklah kirânja memberkâtij kalelâhan jang kâmiġ sudâh bernijet 'itu deġan nismetmu, dan meġganâpiġ perbowâtanmu jang telâh demulâ'ij 'itu deġan khowatmu: sambil meġ'ompolkan baġi dirimu lawâtu djamâzet jang betul, dan memaliharakan diġa 'itu berandjang pada 'agama jang benâr, dan pada pakeġan tanda p 'Esrâr jang khudus deġan saharosnja, dan pada peġ'usahâ'an 'akan melakûkan tâ'adib. Tetâpi hendaklah kirânja meniġadâkan sakalijen bitjâra djâhat, jang deġan tipu dâġa debitjarakan lâwan kalâmmu, dan djamâzetmu. Togokanlah kirânja lâġi segala châdim djamâzet, sopâġa marika 'itu dâpat mentjeriterakan kalâmmu jang khudus deġan fatijânja dan tatapnja: togokanlah kirânja segala 'awrang besâr p jang telâh ter'angkat ka'âtas 'umetmu, sopâġa marika 'itu dâpat memegang pedang dunjâwij deġan sadâlet dan 'intsâf. 'Istemeġwa kâmiġ memôhonkan 'akan segala 'awrang besâr p, jang 'angkaw sudâh radlâ meġ'angkat ka'âtas kâmiġ. Berilah kirânja saganâp pemarentâhannya menûdju kapada makhtsûd 'ini, sahinġga râdġa segala râdġa p memegang parentah di'âtas marika 'itu, dan di'âtas razijetnja, dan sahinġga karadjâ'an 'Iblis (bârang jang 'ada karadjâ'an punoh segala kamaluwan dan kâġjelâ'an) 'itu mâkin lâma mâkin lebhèh debinasâkan dan depertijadâkan 'awleh marika 'itu jang châdim p mu, lâġipawn sahinġga dibâwah parentahnja kâmiġ dâpat melakûkan kahidôpan tedoh dan sunija deġan tijap p sibâdet dan 'ichlâts. 'Istidjâbetkanlah kirânja kâmiġ, jâ 'Allah Bâpa, 'awleh kârana 'Elmesêth 'ânakhmu jang kekâfeh, jang ferta deġan 'angkaw dan rôthu-'lkhudus 'ada 'Allah jang 'alâ dan benâr, jang hâros depudġikan

dan demulijâkan sampeġ salîma p nja. 'A-
mîn.

Sombahjang dihûlu deri pada Bitjâra
'awrang Sjamâs.

JÂ 'Allah dan Bâpa jang 'amat meġ'afinij, jang bûkan sâdġa sudâh bafermân kapada kâmiġ, bahuwa pada sedekâla wakhtu kâmiġ 'akan mendâpat 'awrang miskin ferta kâmiġ, tetâpi jang lâġi sudâh menjûroh kâmiġ melinlogkan marika 'itu, maka 'akan makhtsûd 'ini 'angkaw sudâh titahkan pakardġâ'an 'awrang sjamâs didâlam djamâzetmu 'itu, jang 'awlehnya marika 'itu dâpat detulog. Sedang kâmiġ 'ini, jang didâlam djamâzet 'ini sudâh terdoxâ kapada djawâtan 'awrang sjamâs, sakârang sudâh berhimpun desini deġan namâmu, hendak berbitjâra sâma p 'akan Hâl pakardġâ'an kâmiġ, maka kâmiġ minta doxâ kapadâmu deġan hâti rindah, 'awleh kârana 'Elmesêth, hendaklah kirânja 'angkaw menjertâ'ij kâmiġ deġan rôth kabitdjakhlanâ'an, sahinġga kâmiġ dâpat membeġdâkan bâġik p pada 'antâra 'awrang miskin jang soġġoh, dan jang tijâda soġġoh: lâġipawn sahinġga kâmiġ deġan fuka dan fatija hâti kâmiġ membahâġij segala derma, jang telâh terkompol 'awleh kâmiġ, pada mâsiġ p sa'awrang 'âtas perij kakurâġannya, dan djâġan kâmiġ meningġalkan bârang 'anggawta 'ânakhmu jang kekâfeh jang berkakurâġan 'itu lepâs deri pada paġhibôran, lâġi djâġan kâmiġ memberij 'apa p pada 'awrang jang tijâda berkakurâġan. Djâġkanlah hâti segala mânusija deġan kâfeh jang sâġat 'akan segala 'awrang miskin, sopâġa marika 'itu deġan kamurâhan tângannya memberij ttedekhah deri pada sakalijen hartânja dunjâwij, ka'âtas jang mâna 'angkaw sudâh meġ'angkat diġa mendjâdi bendahârij: dan sopâġa kâmiġ ber'upâġa 'akan menûlog 'awrang jang berkakurâġan, dan melakûkan djawâtan kâmiġ deġan fatija,

(h)

djâġan

djûgan deŕgan nustâpa, tetâpi deŕgan hâti bûdjor. 'Anugarahkanlah kirânja pada kâmiŕ lâgi karunjâ 'ini, 'akan berŕukâkan segala 'awraig kalijân bûkan sâdja deŕgan derma jang tâhir, hânja lâgi deŕgan kalâmmu jang khudus. 'Adapawn sedang tijâda 'awleh rawtij sâdja mânusiŕa hidop, hânja 'awleh saŕawâtu fermân jang terbit deri pada bûnji penjûrohmu, maŕa hendakhlah kirânja menjampejkan berkatmu kapada kardja pembahagian kâmiŕ, dan perbânjakh rawtij segala 'awraig pâpa, sopâja marika 'itu dan kâmiŕ 'ini ber'awleh pôhon 'akan meng'urjap pûdji dan ŕukûr kapadâmu: sambil menantij mihâ muliŕa kadatângan 'anakmu jang kekâfeh 'Isâj 'Elmesêlh 'itu, jang 'awleh kârana seŕab kâmiŕ sudah djâdi pâpa, sopâja 'ija meng'ajâkan kâmiŕ sampej salâma p nja. 'Amin.

bâpa kâmiŕ, dan pôhon segala kabajikan. Berikanlah kirânja lâgi kâmiŕ pada sedekâla wakhtu, dan dihûlu deri pada samowânja, mentjahârij rawtij rôlhâniŕ, jaxniŕ, kalâmmu, deŕgan jang mâna djiwa kâmiŕ depermâkankan 'akan ber'awleh hahidôpan kakâl, jang 'angkaw sudah sadijâkan bagi kâmiŕ 'awleh mahâ sûtjiŕ dârah 'anakmu jang kekâfeh Tûhan kâmiŕ 'Isâj 'Elmesêlh. 'Amin.

Bâpa kâmiŕ, dan lâjin jang ber'ikot.

Demikijên Tûhan kâmiŕ 'Isâj 'Elmesêlh, nawiŕhetkan kâmiŕ, Lukhâ 21 : 34, 35.

- 34 Maŕa paliharâkanlah diriŕ kâmu, 'agar djâgan hâti kâmu deŕarâtiŕ 'awleh pendemâpan dan pemabôkan dan babarapa pertjintâ'an kahidôpan 'ini, dan djâgan sakûnjong p hârij 'itu djûga menjalâp kâmu.
- 35 Kârana seŕerti saŕawâtu djurât 'ija 'akan menjirkap samowa 'awraig jang dûdokh di'âtas mûka salûroh bûmi.

Sombahjang dihûlu deri pada mâkan.

Mazmûr 145. 'âjat 15, 16.

- 15 Mâta p segala saŕawâtu menengâdoh kapadâmu: maŕa 'angkaw djûga memberij padânja makânannja pada kotikânja.
- 16 'Angkaw 'ada membûka tânganmu, dan meng'innjangkan segala saŕawâtu jang hidop tûrut karidlâ'anmu.

JÂ mahâ besâr Tûhan 'Allâh, jang mahâ kawâfa, jang sudah mendjadiŕkan segala saŕawâtu, dan lâgi meng'alanggarâkan 'itu 'awleh khodretmu 'Ilâhiŕ, dan sudah bapermâkankan khawm Jisrâ'ejl didâlam padang tijah, hendakhlah kirânja menjampejkan berkatmu kapada kâmiŕ hamba p mu jang dlasif, dan meng'ituduskan bagi kâmiŕ segala karunjâ 'ini, jang kâmiŕ tarîma deri pada kabajikanmu jang 'amat mûrah, sopâja kâmiŕ pâkej diŕa 'itu deŕgan nazahân dan khodsiŕet tûrut kahendakmu jang 'amat bajik, dan sopâja 'awlehja 'itu kâmiŕ meng'âkaw, bahuwa 'angkaw djûga 'ada

Sombahjang komediŕjen deri pada mâkan.

Demikijên bafermân mahâ besâr Tûhan didâlam sûrat Mûsâj jang kalîma, Fatf. 8.

'âjat 10, 11.

- 10 Manakâla 'angkaw sudah mâkan dan djâdi kinŕjang, maŕa hendakhlah 'angkaw memudjikan Huwa 'Ilahmu 'awleh kârana tânah jang bajik 'itu, jang 'ija sudah berikan padâmu.
- 11 'Ingatlah 'awlehmû 'agar djâgan kawlâlêj 'akan Huwa 'Ilahmu pada tijâda memaliharâkan pasân p nja, dan lhukum p nja, dan 'ondang p nja, jang 'âku 'ini 'ada berpasân hârij 'ini padâmu.

JÂ mahâ besâr Tûhan 'Allâh, Bâpa samâwiŕ, kâmiŕ meng'urjap ŕukûr padâmu kârana sakalijên kabidjikanmu, jang kâmiŕ tarîma deri pada tânganmu jang mûrah tijâda deŕgan kapu:

'kaputûfan, bahuwa 'ada kahendakhmu 'Ilâhij 'akan memaliharakan kâmiij didâlam kahidopan jang fanâ 'ini, dan pabinâkan kâmiij deŕgan memberij pada kâmiij hîdop p an: 'istemejwa bahuwa 'angkaw sudah per'ânakhkan kâmiij pula kapada 'âfa kahidopan jang terbâjik, jang 'angkaw sudah menjatâkan pada kâmiij 'awleh 'Indjîlmu jang khodus. Kâmiij minta dozâ kapadâmu, jâ 'Allah dan Bâpa jang 'âmat meŕ'afijânij, djâŕgan kirânja berij hâti kâmiij ber'âkar desini didâlam segala benda kabumi'an 'ini jang linnjap 'adânja; tetâpi sopâja kâmiij pada fedekâla waktu menerpâdoh kafawrga menantikan muchalits kâmiij 'Elmesêth, fahingga ma'âja 'akan kalihâtan di'âtas'awan p 'akan melepaskan kâmiij. 'Âmîn.

Bâpa kâmiij, dan lâjin jang ber'ikot.

Sombahjang kârana 'awrang sâkit dan jang bersûfah hatinja.

JÂ 'Allâh jang mahâ kawâfa, jang khadîm dan sâdil, dan bâpa jang 'âmat meŕ'afijânij, jang memegang patuwânan 'âtas kamatijan dan kahidopan, sedang bârang safawâtu tijâda djâdi, mâwu didâlam lâŕgit, mâwu di'âtas bûmi, melâjinkan deŕgan kahendakhmu, djikalaw fakâlipawn kâmiij tijâda 'ada mustalhakh 'akan menjebutkan namâmu, dan tijâda 'akan ber'âfa, bahuwa 'angkaw 'akan 'istidjâbetkan kâmiij, manakâla kâmiij 'ingat, bagimâna sampej fakârang 'ini kâmiij sudah meninggalkan waktu kâmiij, ma'â kâmiij minta dozâ kapadâmu, hendaklah kirânja menilikh 'akan kâmiij deŕgan rahmetmu kârana hhadlret 'Elmesêth, jang sudah menanggong segala kalemâhan kâmiij: kâmiij meŕ'âkaw, bahuwa tijâda 'ada bârang 'apa didâlam kâmiij, lâjin deri pada katjenderongan kapada kadjahâtan, dan kalemâhan kapada bârang kabajikan. Ma'â sebâb 'itu kâmiij sudah ber'awleh 'fikfa 'ini, behkan babarâpa 'fikfa jang lebh sâgat 'akan

'upah kâmiij. Tetâpi, jâ mahâ besâr Tûhan, 'angkaw 'ini tâhu, bahuwa kâmiij 'ada lhawmu, dan 'angkaw djuga 'ada 'Ilâh kâmiij: tijâda kâmiij berindong kapada bârang safawâtu pawn, melâjinkan kapada rahmetmu sâdja, jang bulom penah 'angkaw sudah 'anggan pada bârang sa'awrang, jang sudah tawbat kapadâmu. Sebâb 'itu kâmiij minta dozâ, djâŕgan kirânja 'ilhtisâbkan pada kâmiij segala dawfa kâmiij, tetâpi 'ilhtisâbkanlah pada kâmiij hikmet, sâdâlet dan khodîjet 'Elmesêth, sopâja deŕgan berkatnja kâmiij dâpat berdirij dihadapan hhadlretmu. Lepaskanlah kirânja kâmiij deri pada fangsâra 'ini 'awleh kârana di'âtas 'itu, sopâja djâŕgan 'awrang djâhat fikir, bahuwa 'angkaw sudah meninggalkan kâmiij. 'Adapawn djikalaw 'angkaw kahendâkij perbjasâkan kâmiij demikijen lebh lâma, ma'â karunjâkanlah kirânja pada kâmiij tfabâr dan khowat 'akan menanggong fakalijen 'ini tûrut kahendakhmu, dan berilah samowa 'itu tûrut hikmetmu berlâku 'akan kabiidjikan kâmiij. Tâ'adibkanlah kirânja kâmiij didunjâ 'ini 'angor deri pada kâmiij hilang didâlam 'âchirat deŕgan 'awrang jang lekât pada dunjâ. Berilah kâmiij mâti lepâs deri pada dunjâ 'ini dan segala safawâtu jang kabumi'an 'adânja, sopâja kâmiij safahârij mâkin lâma mâkin lebh debaharuwij 'âtas telâdan 'Elmesêth. Djâŕgan berij kâmiij deŕjerejkan 'awleh bârang safawâtu deri pada mulhabetmu: tetâpi safahârij târikhlah kâmiij mâkin lâma mâkin lebh dâtaŕg kapadâmu, sopâja deŕgan kafukâ'an kâmiij dâpat sampej kapada makhsûd dawwat kâmiij, 'ija 'itu, mâti, bagkit, dan hîdop sampej salâma p nja ferta deŕgan 'Elmesêth. Kâmiij perjâja lâgi, bahuwa 'angkaw 'akan 'istidjâbetkan kâmiij 'awleh kârana 'Elmesêth, jang sudah meŕ'âdjâk kâmiij minta dozâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiij, dan lâjin jang ber'ikot.

Togohkanlah lâgi kâmiij 'ini dâlam 'imân
(h 2) jang

jarg benar, jarg deri pada mâta hâti kâmiy 'ikhrârkan deŕgan mûlut : Bejta pertjâja 'âkan 'Allah, dan lâjin jarg ber'ikot.

'Âtaw sabagîni :

JÂ 'Allah jarg kakâl, dan bâpa jarg 'âmat meŕg'asijâniy, chalâts jarg kakâl bagi 'awrang hidop p, dan kahidôpan jarg kakâl bagi 'awrang mâti p, sedang 'angkaw sendirij djûga memegang kamatiĵan dan kahidôpan didâlam tânganmu, dan tijâda deŕgan kaputûsan 'angkaw bertjinta 'âkan kâmiy demikijen, maka bârang njâman 'ataw penjâkit, dan bârang kabajikan 'ataw kadjahâtan tijâda dâpat sampej kapada kâmiy, behkan sahelej rambot tijâda dâpat lûroh deri pada kapâla kâmiy melâjinkan deŕgan kahendakhmu, lâgipawn bahuwa 'angkaw memarentahkan segala sasawâtu bagi 'awrangmu jarg mû'min 'âkan kabedjikkannya: kâmiy minta doxâ kapadâmu, 'anugarahkanlah kirânja pada kâmiy karunjâ rôhmu jarg khudus, sopâja 'ija meŕg'adjar kâmiy meŕg'enâl bâjik p tjelâka kâmiy, dan deŕgan tĵabar mendirita segala sijâsetmu, jarg salakhfa kijen lebeh besâr kâmiy sudah ber'upah. Kâmiy tâhu, bahuwa segala 'itu bûkan 'ada bagi kâmiy tanda p deri pada morkâmu, tetâpi deri pada kâsehmû 'abawij 'âkan kâmiy, sopâja deŕgan 'awrang jarg lekât pada dunjâ 'ini djârgan kâmiy kena lhukum. Tambahkan lah kirânja, jâ mahâ besâr Tûhan, 'imân kâmiy, 'awleh rahmetmu jarg tijâda berhingga, sopâja mâkin lâma mâkin lebeh kâmiy deperawatûkan deŕgan 'Elmesêh, seperti 'anggawta p deŕgan kapalânja rôhânij, jarg fertânja 'angkaw kahendâkij sarupâkan kâmiy pada kasargfarâ'an dan kamulijâ'an. Rîngankanlah kirânja sargâra 'itu, sahingga kâmiy sampat mendirita 'itu fakhdâr kalemâhan kâmiy. Kâmiy menazalokhkan dirij kâmiy sakâli p kabâwah kahendakhmu, djikalaw 'angkaw hendakh berij djîwa kâmiy tinggal lebeh lâma didâlam tarâtakh 'ini, 'ataw

meŕg'angkat dija 'itu kapadâmu mâfokh kahidôpan kakâl, sedang kâmiy 'ada milik 'Elmesêh, maka sebab 'itu tijâda kâmiy bawleh binâfa. Kâmiy fuka djûga meniggalkan dâging jarg lemah 'ini, sedang kâmiy ber'âsa kapada kabangkitan jarg punòh chalâts, dimâna dâging 'itu djûga 'atas perij jarg lebeh mulija 'âkan dekombalikan pada kâmiy. Karunjâkanlah kirânja kâmiy merâsa panghibôran jarg punòh chalâts 'itu, jaznij, ka'ampônan dawfa p, dan tazdîl 'Elmesêh, sopâja deŕgan parîsej 'ini kâmiy dâpat tangkis segala waswafet Sjejhân. Berilah kirânja dârahnja jarg sûtijj deri pada sâlah 'itu meŕghâpuskan katjorîngan dan katjamâran segala dawfa kâmiy, dan sadâletnja 'itu membâwa sudzur kârana thoghjân kâmiy dihadâpan lhukummû jarg 'âchir. Kenâkanlah pada kâmiy sindjâta deri pada 'imân dan radjâ, sopâja djârgan kâmiy debinasâkan 'awleh bârang hajbat mawt, tetâpi manakâla mâta p tûboh kâmiy berkalâman, berilah kirânja pada tatâla 'itu mâta p njâwa kâmiy memandag kapadâmu, dan manakâla 'angkaw 'âkan hâbis memûruskan pakardjâ'an lidah kâmiy, berilah kirânja pada tatâla 'itu hâti kâmiy djârgan berhenti deri pada berdoxâ kapadâmu: jâ mahâ besâr Tûhan, kâmiy sarahkan djîwa kâmiy kapada tângan p mu, djârgan kirânja meniggalkan kâmiy dâlam kasukâran kâmiy jarg 'âchir, 'itu pawn 'awleh kârana 'Elmesêh sâdjâ, jarg sudah meŕg'adjar kâmiy minta doxâ demikijen 'ini: Bâpa kâmiy, dan lâjin jarg ber'ikot.

Bejta pertjâja, dan lâjin jarg ber'ikot.

Fatâl pada melakûkan Permandiĵan pada ka'ânakh p 'awrang mû'min.

BAhuwa djumlat meŕg'adjaran permandiĵan: jarg khudus 'itu 'ada terfimpan didâlam tiga perkâra 'ini:

Pertâma. Bahuwa kâmiy ferta deŕgan segala 'ânakh kâmiy sudah deperkandongkan dan deper'â-

per'anakan dengan dawfa, maka sebab 'itu kâmiy 'ada 'anak p morka, hataj maka tijâda kâmiy dâpat mâfokh karadj'an 'Allah, melâjinkan kâmiy deper'anakan pula. 'Itu de'adjjar pada kâmiy 'awleh salâm dan pertjikh dengan 'âjer, jang 'awlehnya tertondjokh pada kâmiy katjamâran djîwa p kâmiy, sopâja kâmiy depel'adjjar djomuw 'akan dirij kâmiy, merindahkan dirij kâmiy dihadâpan 'Allah, dan menjahârij perfutj'an dan chalâts kâmiy diluwar dirij kâmiy.

Kaduwa. Permandijan jang khudus 'itu ber'aksikan dan mematerikan pada kâmiy pembasôhan segala dawfa 'awleh 'Almesêth. Sebab 'itu kâmiy depermandikan dengan nâma Bâpa, dan 'Anak laki p, dan Rôthu-'lkhudus: kârana pada mâfa kâmiy depermandikan dengan nâma Bâpa, maka 'Allah Bâpa ber'aksikan dan mematerikan pada kâmiy, bahuwa 'ija mendirikan dengan kâmiy sawâtu perdjandji'an nismet jang kakâl, dan meng'angkat kâmiy mendjadi 'anak p nja dan wâritiz p nja, maka sebab 'itu kahendakhnja meng'anugarahkan pada kâmiy sawâtu kabajikan, dan mendjâwohkan deri pada kâmiy sawâtu kadjahâtan, 'ataw membâlikhkan 'itu kapada kabidjikan kâmiy. 'Adapawn pada mâfa kâmiy depermandikan dengan nâma 'Anak laki p, maka 'Anak laki p 'itu mematerikan pada kâmiy, bahuwa 'ija membâfokh kâmiy dengan dârahnja deri pada segala dawfa kâmiy, sambil per'awatukan kâmiy dengan per'akutuwan mawtnja dan kabangkîtannja, sahingga maka kâmiy melepaskan deri pada samowa dawfa kâmiy, dan dekira p kan 'adil dihadâpan 'Allah. Sabâgej lâgi pada mâfa kâmiy depermandikan dengan nâma Rôthu-'lkhudus, maka Rôthu-'lkhudus menjonghokh pada kâmiy 'awleh Sir jang khudus 'ini, bahuwa kahendakhnja dûdokh ferta kâmiy, dan meng'huduskan kâmiy mendjadi 'anggawta p 'Elmesêth, sambil meng'arunjâkan pada kâmiy b'awrah jang kâmiy ber'awleh dengan berkat 'Elmesêth, jasnij, pem-

basôhan dawfa p kâmiy, dan pembaharuwan kahidôpan kâmiy jang safahârij, hataj maka pada 'achinja kâmiy 'akan deperdirikan tijâda dengan b'arag tjela di'antâra djamâzat segala 'awrah pilchan di'alam kahidôpan kakâl.

Katiga. Sedang duwa bahagian sudah tersimpan didâlam sakalijen perdjandji'an, maka kâmiy lâgi de'adjarkan dan delâzimkan pula 'awleh 'Allah deri pada permandijan 'itu, 'akan berbowat kabahârijan bahâru, jasnij, sopâja kâmiy malekât pada 'Allah jang 'a'â, 'ija 'itu, Bâpa, 'Anak laki p, dan Rôthu-'lkhudus, sambil hârap padanja dan meng'asêhij dija dengan faganâp hâti, dengan faganâp djîwa, dengan faganâp sakhal, dan dengan faganâp khawat, lâgi meninggalkan dunjâ, mematikan parângij kâmiy jang lâma, dan berdjâlan dengan melakûkan kahidôpan bahâru dan 'âbid. 'Adapawn djikalaw b'arag kâla deri pada kalemâhan kâmiy berbowat dawfa, maka tijâda h'alâl kâmiy huwas 'akan nismet 'Allah, dan berkandjang pada dawfa, sedang permandijan 'itu 'ada sawâtu materij dan k'aksian jang songoh, bahuwa kâmiy meng'ang perdjandji'an nismet jang kakâl ferta dengan 'Allah.

'Adapawn djikalaw songoh ka'anakan kâmiy tijâda meng'arti segala perkâra 'ini, maka tijâda h'alâl 'awrah kugjilkan dija deri pada permandijan, sedang marika 'itu lâgi tijâda dengan tahûnja sudah ber'awleh bahagian 'akan kutek deri pada 'Adam, dan demikijen lâgi de'angkat pula kapada nismet 'awleh 'Elmesêth, seperti 'Allah bafermân kapada 'Ibrâhîm bâpa segala 'awrah mu'min 'itu, dan bagitu lâgi kapada kâmiy, dan kapada segala 'anak p kâmiy, Kadj. 17: 7. sabdânya: Dan 'aku kâlakhi mendirikan perdjandji'anku di'antaraku, dan di'antaramu, dan di'antâra benchrou komedijen deri padamu pada segala per'aditannja, 'itu pawn 'akan perdjandji'an kokuh bendokh 'ada bagimu 'akan 'Allah, dan bagi benchrou komedijen deri padamu.

(h 3)

Lâgi.

Lâgipawn Petrus berfaksikan 'itu, KHut. 2: 39. dengan perkatâ'an 'ini: Kârana djandji'an 'itu pûnja kâmu, dan pûnja 'ânakh p mu, dan pûnja fakalijen 'awrang jang djâwoh, barapa p 'awrang mahâ besâr Tûhan 'Ilah kâmiij 'akan panggil dâtang.

Sebab 'itu maka dihûlu kâla 'Allah sudah sûroh marika 'itu dechatankan, jang 'adâlah materij perdjandji'an dan sadâlet 'imân: seperti lâgi 'Elmesêth sudah memelôki marika 'itu, sudah membûboh tângan ka'âtasnja dan sudah memberkâtij dija. Markh. 10.

'Adapawn sedang pada sakarang 'ini permandijan 'itu menggantikan chitânet, maka sahârosnja 'awrang permandikan ka'ânakh p, jang wâritz p karadjâ'an 'Allah dan perdjandji'annya. Sjahdan lâzimatlah 'âtas 'ibuw bâpa mâkin meng'âdjâ 'itu pada 'ânakh p nja dengan mâkin tambah sumornja.

'Adapawn sopâja kâmiij dâpat lâgi melakûkan titah 'Allah jang khudus 'ini 'akan h'ormatnja, dan 'akan parghibôran kâmiij, dan 'akan perbajikan djamâzat, maka hendakhlah kâmiij menyebutkan namânja jang khudus demikijen 'ini:

JÂ 'Allah jang kakâl dan mahâ kawâfa, jang tûrut hukummu jang sadil sudah menjiksâkan 'awrang 'isij dunjâ jang kâfir dan fâsikh 'itu dengan 'ampûhan, dan 'awleh rahmetmu jang besâr sudah melepaskan dan memaliharkan Nôth 'awrang mu'min 'itu dengan 'isij rûmahnja dawlâpan 'awrang bânjaknja: Tûhan jang sudah meninggalamkan Firzawn jang tagâr hatinja 'itu dengan samowa balânja mâti lemâs didâlam lâwut KHolzum, dan sudah menghentar khawmmu Jisrâ'ejl menjabarang 'itu dengan tijâda bâfahkan kâki p nja, jang 'awlehnja Permandijan 'itu detandâkan: kâmiij minta dozâ kapadâmu, kârana rahmetmu jang tijâda berhinga, hendakhlah kirânja menilikh kapada ka'ânakh p 'ini dengan nizmetmu, dan 'awleh rôthmu jang khudus perfatûbohkan dija dengan 'ânakhmu Sâsaj 'Elmesêth: sopâja

'ija detânamkan sertânja kapada kafamâ'an mawtnja, dan berbangkit sertânja kapada kahidôpan bahâru: sopâja dengan suka hatinja 'ija mendjondjiong tialibnja jang sahârij p meng'irig dija, lâgi lekât padânja dengan 'imân jang benâr, dengan radjâ jang togòh, dan dengan mulhabet jang râmej p: sopâja 'ija dengan sapundòh p parghibôran 'awleh kârana 'angkaw meninggalankan kahidôpan 'ini, jang sorggoh p tijâda lâjin deri pada mawt jang ber'ulang p djûga, dan sopâja pada hârij jang 'âchir 'ija dâpat menghâdap malhkamet 'Elmesêth 'ânakhmu lâki p 'itu tijâda dengan terkadjut: 'awleh kârana Sâsaj 'Elmesêth 'ânakhmu lâki p Tûhan kâmiij 'itu djûga, jang ferta dengan 'angkaw dan rôthu-'lkhudus 'ada 'Allah jang 'asâ, jang hidop, dan jang pegang parentah sampej salâma p nja. 'Amin.

Natfilhet pada 'ibuw bâpa, dan pada bârang sijâpa jang berdirij sjaksi pada hâl Permandijan 'itu.

HEj 'awrang kekâfeh p kârana mahâ Tûhan 'Elmesêth, kâmu sudah deyar, bahuwa Permandijan 'itu 'ada sawâtu titah 'Allah, 'akan materikan perdjandji'annya pada kâmiij dan pada benèh kâmiij: maka sebab 'itu hâroslah kâmiij pâkej dija 'itu 'akan makhtsûd 'itu djûga, dan djâman deri pada sadet 'ataw tachajul. 'Adapawn sopâja djâdi njâta, bahuwa râfa hatimu 'ada demikijen 'ini, maka hendakhlah kâmu deri pada fihakmu menjahûtij katiga perkâra 'ini dengan tijâda tjulas.

Pertâma. Djikalaw sakalipawn segala 'ânakh kâmiij sudah deperkandongkan dan deper'ânakhkan dengan dawfa p, dan sebab 'itu 'ada tazalokh kabâwah segala djenis tjelâka dan kûtokh: kâlû p kâmu meng'akaw, bahuwa marika 'itu sudah dekhuduskan 'awleh 'Elmesêth, dan sebab 'itu hâros 'ija depermandikan seperti 'anggawta p djamâzetnja?

Kaduwa. Kâlû p kâmu meng'akaw bahuwa perg-

per'adjaran jang terſimpan didalam Perdjandji'an lâma dan bahâru, dan didalam kaduwa belâs perkâra 'imân Mesêthij, lâgi jang depel'adjar didalam djamâzat Mesêthij desini, 'itu 'ada per'adjaran jang benar dan ſemporna 'akan ber'awleh chalâts?

Katiga. Kâlup kâmu, hej bâpa, 'ataw ſjakti, djandji, dan bertjakap mâwu me'g'adjar de'ngan ſabawleh p mu, 'ataw sûroh dan tûlong me'g'adjar pang'adjaran jang terſebût 'ini pada 'anak p 'ini, tatkâla 'ija bahâru berzakhal?

Djawâb. Behkan.

Samantâra permandi'an mākā hendakh Pandita me'g'atâkan demiki'jen 'ini:

N. 'Aku permandikan 'angkaw de'ngan nâma Bâpa, dan 'Anak laki p, dan Rôhhu-'lkhudus.

Sjukûr.

JĀ 'Allah jang mahâ kawâſa, dan bâpa jang 'amat me'g'afijânij, kâmi' me'g'utjap ſjukûr dan pûdji padâmu, ſebâb bahuwa 'angkaw ſudah me'g'ampônij ſakalijjen dawſa pada kâmi'j, dan pada 'anak p kâmi'j 'awleh kârana dârah 'anakmu jang kekâſeh 'Iſâj 'Elmesêth, dan ſudah me'g'angkat kâmi'j 'awleh rôhmu jang khudus mendjâdi 'anggawta p 'anakmu jang to'nggal, dan demiki'jen lâgi mendjâdi 'anak p mu, lâgi 'angkaw ſudah mematerikan dan menjonggohkan 'itu bagi kâmi'j 'awleh Permandijan jang khudus. Kâmi'j minta doxâ kapadâmu kârana 'anakmu jang kekâſeh 'itu djûga, hendaklah kirânja ſantijâſa memarentahkan ka' 'anak p jang telâh depermandikan 'ini de'ngan rôhmu jang khudus, ſopâja 'ija depejarâkan de'ngan xâbid pada 'agama Mesêthij, dan bertambah p de'ngan berkat mahâ Tûhan 'Iſâj 'Elmesêth, 'akan me'g'enâl dan me'g'akaw kamurâhanmu dan rahmetmu 'abawij, jang 'angkaw ſudah menondjokh

pada dija 'itu dan pada kâmi'j ſakalijjen, lâgi-pawn ſopâja 'ija hîdop de'ngan berbowat ſafawâtu xadâlet dibâwah parentah nabij, râdja dan 'imâm besâr kâmi'j jang 'aia, jaznij, 'Iſâj 'Elmesêth, dan de'ngan barâni'j hatinja 'ija berparang de'ngan dawſa, de'ngan 'Iblis, dan ſaganap karadjâ'annja, lâlup ber'awleh kame-nângan, 'akan memudjikan, dan memulijâkan 'angkaw dan 'anakmu 'Iſâj 'Elmesêth, ſerta de'ngan rôhhu-'lkhudus, 'Allah jang 'afa dan benar 'itu, ſampej ſalâma p nja. 'Amin.

Fatſal pada melakûkan Permandijan pada 'awrang jang xâkhil bâligh.

DJĪkalaw ſakâlupawn ſahârosnja 'anak p 'awrang Mesêthij (welâkin tijâda 'ija me'g'arti 'itu) depermandikan de'ngan kârana perdjandji'an 'itu, dan hânja ſafonggohnja tijâda hhalâl 'awrang xâkhil bâligh depermandikan, melâjinkan marîka 'itu dihulu me'g'enâl dawſa p nja, dan 'ikhrârkan tawbatnja dan 'imân-nja 'akan 'Elmesêth. Kârana deri pada ſebâb 'ini bûkan sâdja Jathjâ Permandij, jang tûrut-titah 'Allah ſudah berchothbatkan permandijan tawbat 'akan ka'ampônian dawſa, 'itu ſudah permandikan ſegala 'awrang jang ſudah me'g'akaw dawſa p nja, Markh. 1. dan Lû-bhâ 3. tetâpi lâgi Tûhan kâmi'j 'Iſâj 'Elmesêth ſudah menjûroh murid p nja me'g'adjar ſakalijjen chalâjikh 'itu mâfokh murid, ſambil permandikan dija 'itu de'ngan nâma Bâpa, dan 'Anak laki p, dan Rôhhu-'lkhudus, Mat. 28. dan Markh. 16. ſarâja tambahkan djandji'an 'ini, bahuwa ſijapa jang ſudah pertjaja dan depermandikan, 'ija 'akan ber'awleh chalâts. Seperti lâgi ſegala Rasûl, bagimâna njâta deri pada khitâlnja, KHitf. 2. dan 10. dan 16. tûrut khânûn 'ini, ſudah tijâda permandikan 'awrang xâkhil bâligh, lâjin deri pada 'awrang 'itu djûga jang ſudah 'ikhrârkan 'imânja dan tawbatnja. Maka ſebâb 'itu pada hârij jang ſakâ-

fakarang 'ini tijada halal permandikan barang 'awrang sakhal baligh, lajin deri pada 'awrang 'itu djuga, jang sudah bel'adjar rahasiya Permandijan jang khudus deri pada chothbat 'indjil jang khudus, dan fertanja 'itu tahu memberij perkira'an 'akan imannja 'awleh 'ikhrar dergan mulutnja.

'Adapawn sedang kamu N. N. lagi minta dipermandikan dergan Permandijan jang khudus, sopaja 'itu djadi padamu materij perfatubohan dergan djamasat 'Allah, dan sopaja njata bahuwa bukan sadsja kamu menjambot 'agama Mesethij, jang kamu sudah bel'adjar deri pada kamij, dan jang kamu lagi sudah 'ikhrarkan dihadapan kamij, tetapi lagi bahuwa kahendakimu melakukan kahidopanmu 'awleh nizamet 'Allah turut dija 'itu: maka hendaklah kamu dergan hati jang tijada tjulas menjahut dihadapan 'Allah dan djamaszetnja:

Pertama. Kalu p kamu pertjaja 'akan 'Allah jang benar, jang 'ala dzatnja, dan tiga 'oknumnja, Bapa, 'Anak laki p, dan Rôhul'khudus, jang sudah mendjadikan langit dan bumi, serta dergan fakalijen 'isinja deri pada sudum, dan lagi meng'alanggarakan dan memarentahkan 'itu, sahingga maka barang sawatu pawn tijada djadi didalam langit, 'ataw di'atas bumi melajinkan dergan kahendaknja 'Ilahij?

Djawab. Behkan.

Kaduwa. Kalu p kamu pertjaja, bahuwa kamu sudah diperkondangkan dan diper'annakkan dergan dawfa p, dan sebab 'itu deri pada mula per'anakan kamu 'ada 'anak p morka, jang tijada lajikh kapada barang kabidjikan, jang tjenderong djuga kapada segala kadjahatan, dan bahuwa kamu dergan kira p an, perkata'an dan perbowatan, babarapa kali sudah melangkah segala penjurohan mahâ besâr Tûhan, dan kalu p duka tjita hatimu kârana segala dawfa 'ini?

Djawab. Behkan.

Katiga. Kalu p kamu pertjaja, bahuwa 'Elmeseth, jang 'ada 'Allah jang songgoh dan

kakal, lagi manufia jang songgoh, jang sudah meng'ambil nasutnja deri pada daging dan darah parawan Marjam, 'itu sudah de'anugarahkan padamu 'awleh 'Allah 'akan muchalits, dan bahuwa kamu 'awleh 'iman 'ini ber'awleh ka'ampunan dawfa p kârana darahnja, dan bahuwa kamu 'awleh khowat rôhul'khudus sudah djadi 'anggawta 'Asaj 'Elmeseth, dan djamaszetnja?

Djawab. Behkan.

Ka'empat. Kalu p kamu meng'akaw fakalijen perkara 'agama Mesethij 'ada benar, seperti segala 'itu deri pada kalâm 'Allah de'adjarakan desini didalam djamasat Mesethij, dan kamu bertjakap berkakalan dergan tatap hatimu pada pang'adjaran 'ini sahingga kasudahan kahidopanmu: lagi kalu p fertanja 'itu kamu menjangkal segala bidzat, dan perfasatan jang berfalahan dergan pang'adjaran 'ini, dan djandji, bahuwa kamu akan berkandjang pada perfakutuwan dergan djamasat kamij Mesethij, bukan sadsja 'akan degar kalâm, hanja lagi 'akan mafokh kapada perdjamuwan safsja?

Djawab. Behkan.

Kalima. Kalu p kamu dergan mata hatimu sudah bernijet santijafa mawu berhidop p an Mesethij, dan menjangkal dunja serta dergan fakalijen ka'inginannja jang djahat, seperti 'itu patut pada segala 'anggawta 'Elmeseth dan djamaszetnja, sambil menasalokkan dirimu kabawah fakalijen pertogoran Mesethij?

Djawab. Behkan.

'Allah jang 'amat murah, dan 'amat besâr, hendaklah kiranja karunjakan nizametnja dan berkatnja 'akan ber'awleh makhsudmu 'ini, 'awleh kârana 'Asaj 'Elmeseth. 'Amin.

Fatfal pada memulijakan Perdjamuwan safsja jang khudus.

HEj 'awrang kekâseh kârana mahâ Tûhan 'Asaj 'Elmeseth, hendaklah kamu dergar

dejar segala perkata'an titah Perdjamuwan *ʒaʒjâ* jang khudus, jang detitahkan 'awleh Tûhan kâmiĵ *ʒisâj* 'Elmesêth, bârang jang Rasûl Pawlus sudah menjûrat bagi kâmiĵ, 1 Kor. 11. 'âjat 23--29.

KÂrana 'aku 'ini sudah tarîma deri pada mahâ Tûhan bârang jang 'aku lâgi sudah sarahkan pada kâmu, bahuwa mahâ Tûhan *ʒisâj*, pada mâlam 'itu, tatkâla 'ija telah defemûkan, sudah merg'ambil rawtij: Dàn fatelâh sudah de'utjapnja *ʒukûr*, maka 'ija pawn pitjahkanlah 'itu, dâñ sabdâlah, 'ambillah, fantaplah: 'itu djûga 'ada tûbohku, jang depitjahkan kârana kâmu: berbowatlah demikijen 'ini 'akan perg'ingâtanku. Sabâgeĵ lâgi tjâwan minôman komedijen deri pada fantap *ʒaʒjâ*, sabdânja, tjâwan minôman 'ini 'ada Watſijet bahâru didâlam dârahku, berbowatlah demikijen 'ini, fabarâpa kâli kâmu 'akan minom, 'akan perg'ingâtanku. Kârana fabarâpa kâli kâmu 'akan mâkan rawtij 'ini, dâñ minom 'isij tjâwan minôman 'ini, maka hendakhlah kâmu menchabarkan mawt mahâ Tûhan, fahingga 'ija dâtang. Bagîtu kalâkh bârang sijâpa jang mâkan rawtij 'ini, dâñ minom 'isij tjâwan minôman mahâ Tûhan tijâda dergan fahârosnja, nisijâja 'ija 'akan berhûtang pada tûboh dâñ dârah mahâ Tûhan. Tetâpi hendakhlah mânusija mentjawabâ'ij sendirinja, dâñ demikijen 'ini hendakhlah 'ija mâkan deri pada rawtij 'itu, dâñ minom deri pada tjâwan minôman 'itu. Kârana sijâpa jang mâkan dâñ minom tijâda dergan fahârosnja, nisijâja 'ija mâkan dâñ minom mendâtangkan sawâtu hukûm ka'âtas sendirinja, sedang 'ija tijâda membejdâkan tûboh mahâ Tûhan.

ADapawn sopâja pada sakârang 'ini kâmiĵ memulijâkan perdjamuwan *ʒaʒjâ* mahâ Tûhan 'akan paghibôran kâmiĵ, maka dihûlu deri pada sakalijen perkâra 'ada bergûna pada kâmiĵ, sopâja dihûlu kâmiĵ mentjawabâ'ij dirij

kâmiĵ bâjik p. Kaduwa sopâja kâmiĵ melâkûkan 'itu 'akan makhtsûd 'itu djûga, 'akan jang mâna mahâ Tûhan 'Elmesêth sudah titahkan 'itu, jang, 'akan perg'ingâtannja. Sjahdân pertjawabâ'an dirij kâmiĵ jang benâr 'itu berdirij 'âtas katîga perkâra 'ini.

Pertâma. Hendakhlah fasa'awrang sama sendirinja 'ingat 'akan segala dawsânja, dâñ kûtokhnja, sopâja 'ija djomuw 'akan sendirinja, dâñ merindahkan dirinja dihadâpan 'Allah: sedang morka 'Allah 'âtas dawfa 'ada sakijen besâr, maka 'ija sudah siksakan dija 'itu dergan mawt tsalib jang 'amat pedih dâñ hîna pada 'ânakhnja jang kekâfeh *ʒisâj* 'Elmesêth, 'agor deri pada 'ija meninggalkan 'itu lepâs deri pada siksâ.

Kaduwa. Hendakhlah fasa'awrang mentjawabâ'ij hatinja, kâlup p 'ija pertjâja djandj'an 'Allah jang sorggoh 'ini, bahuwa sakalijen dawsânja sudah ter'ampon padânja 'awleh kârana perâsa saĵsâra dâñ mawt *ʒisâj* 'Elmesêth sâdja: dâñ bahuwa sadâlet 'Elmesêth jang semporna 'itu sudah de'ihhtisâbkan dâñ dekarunjâkan padânja, sa'awleh p 'ija sendirij djûga sudahlah membâjar hâbis kârana sakalijen dawsânja, dâñ sudahlah melâkûkan samowa sadâlet.

Katîga. Hendakhlah fasa'awrang mentjawabâ'ij fatâhu hatinja, kâlup p 'ija berkahendakhlah fantijâfa dergan saganâp kahidôpannja persombahkan *ʒukûr* jang benâr kapada mahâ besâr Tûhan 'Allah, dâñ berdjâlan dergan tulus 'ichlâts dihadâpan Hadretnja: sabâgeĵ lâgi kâlup p dergan mâta hatinja tijâda dergan bârang tjûlas 'ija menanggalkan samowa perfaruwan, kabingj'an, dâñ kadangkéjan, lâlû bernijet dergan 'usahânja mâwu hidop deri pada sakârang 'ini dâñ lâgi p an dergan samânja mânusija 'awleh mulhabet dâñ muwâfakhat jang benâr.

Bagîtu djûga samowa 'awrang jang demikijen 'ada râfa hatinja, maka 'Allah dergan sasorggohnja mâwu merg'angkat dija kapada

(i)

nizmetnja

nizmetnja, dan kira p kan dija 'itu sakútuw p jang mustalhakh 'akan māsokh kapada mājidah 'anakhnja *Ṣisāj* 'Elmesêth. Tetâpi segala 'awrang jang tijada merasâ'ij kasjaksi'an 'ini didâlam hatinja, 'itu mâkan dan minom mendârtangkan sawâtu hukum ka'âtas sendirinja. Sebâb 'itu lâgi kâmiij, tûrut titah 'Elmesêth, dan Rasûl Pawlus, meng'ingatkan segala 'awrang, jang tâhu dirinja berlûmor dergan tjelâ p jang ber'ikot 'ini, menahâniij dirinja deri pada mājidah mahâ Tûhan, dan kâmiij menchabarkan padânya, bahuwa marika 'itu tijada ber'awleh bahagijan 'akan karadjâ'an 'Elmesêth: jasnij, segala 'awrang penjombah berhâla p, segala 'awrang jang berdoxâ kapada 'awrang marthûm, Melâ'ikat, 'ataw bârang machlûkh lâjin p, segala 'awrang jang memberij hormat pada pâtorng p, segala 'awrang hubâtan, dan patanong p an, jang bâtja mantarâ 'âtas binâtarng 'ataw mânusia 'ataw bârang lâjin p, dan segala 'awrang jang pertjâja 'akan mantarâ jang demikijen 'itu, segala 'awrang jang menjutjâkan 'Allah dan kalâmnya, dan tanda p 'Esrâr jang khudus, segala 'awrang jang meng'hôdjat 'Allah, segala 'awrang jang suka meng'adâkan perbantâhan, pertjiderâ'an, dan peggompâran didâlam djamâzet dan parentah dunjâwij, segala 'awrang jang bersompah dusta, segala 'awrang jang durhâka kapada 'ibuw bapânya dan kapada 'awrangnja besâr p, segala 'awrang jang meng'âmokh, jang bakalâhiij, dan jang 'ada hîdop dergan bingij dan dangkej 'akan samânya mânusia, segala 'awrang jang bermûkah, jang berzinâ, segala 'awrang pemâbokh, pengûriij, râbij, perampas, perdjûdiij, peng'ikir, dan segala 'awrang jang melakûkan kahidôpan dergan memberij sjak. Samowa marika 'ini, salâma 'ija berkandjang pada segala tjelâ jang demikijen 'ini, hâros menahâniij dirinja deri pada makânan 'ini, (jang 'Elmesêth sudahtantûkan sâdja kapada segala 'awrangnja jang mû'min) sopâja hukumnja dan lasnetnja djângan debarâtij.

Tetâpi, hej sūdâra p jang kekâfeh kârana mahâ besâr Tûhan, sakalijen 'ini tijada denjatâkan kapada kâmiij 'akan meng'itjilkan hâti 'awrang mû'min jang berdabar, sa'awleh p tijada hhalâl bârang sa'awrang māsokh kapada perdjamuwan *ṣaḥā* mahâ Tûhan, melâjinkan jang sakâli p lûput deri pada dawfa. Kârana tijada kâmiij māsokh kapada perdjamuwan *ṣaḥā* 'ini, hendakh memberij sjaksi 'awleh pakardjâ'an 'itu, bahuwa kâmiij didâlam dirij kâmiij 'ada semporna dan *ṣâdil*: tetâpi dergan chilâfnja djûga, sedârg kâmiij mentjahârij kahidôpan kâmiij diluwar kâmiij dergan berkat *Ṣisāj* 'Elmesêth, maka 'awlehnya 'itu kâmiij meng'akaw, bahuwa kâmiij 'ada tazalokh kabâwah mawt. Sebâb 'itu, djikalaw sakâlipawn kâmiij mendâpat lâgi babarapa katjelâ'an dan kafukâran didâlam kâmiij, jasnij, bahuwa tijada kâmiij mempunjâ'ij 'imân jang semporna, bahuwa tijada kâmiij membâwa dirij kâmiij 'akan berbowat *ṣibâdet* kapada 'Allah dergan 'usâha demikijen seperti pârut, hânja fahârij p kâmiij berparang p an dergan kalemâhan 'imân kâmiij, dan dergan segala ka'inginan dâgiring kâmiij jang djâhat: dan hânja saforggohnja, sedârg 'awleh nizmet rôthul'khudus kâmiij duka tjita deri kârana segala katjelâ'an 'ini, dan kâmiij suka deri pada mâta hâti berlâwan dergan kufûr kâmiij, dan hîdop menûrut samowa penjurôhan 'Allah, maka kâmiij 'akan dejakhinkan dan desorggohkan, bahuwa bârang dawfa 'ataw kalemâhan, jang tijada dergan kahendakh kâmiij 'ada tinggal lâgi didâlam kâmiij, 'itu tijada dâpat tagahkan kâmiij, deri pada 'Allah meng'angkat kâmiij dergan nizmetnja, dan demikijenlah 'ija djadikan kâmiij mustalhakh pada ber'awleh bahagijan 'akan makânan dan minôman samâwij 'ini.

Kaduwa. Hendaklah kâmiij lâgi kira p kan makhsûd 'itu, 'akan jang mâna mahâ Tûhan sudahtitahkan perdjamuwanja *ṣaḥā*, jasnij, sopâja kâmiij berbowat 'itu 'akan peng'ingâtannja. 'Ada-

'Adapawn demikijen 'ini hâros kâmiij 'ingrat 'akan dija 'awleh pakardjâ'an 'ini, maka kâmiij 'istikhâd deigan hâti kâmiij sakâli p, bahuwa Tûhan kâmiij 'Elmeslth ('âtas bûnji segala djandji'an, jang deri pada mulanja sudah terdjandji pada nejnekh mawjang pada mâsa Perdjandji'an lâma) sudah tersûroh 'awleh Bâpa mâsokh dunjâ 'ini, sudah meing'ambil dâging dan dârah kâmiij, dan pada mâsa hîdopnja, 'ija 'itu, deri pada kadjadi'annja hingga mawtnja, di'âtas bûmi 'ija sudah menainggong ganti kâmiij morka 'Allah, kabawah jang mâna fahârosnjâlah kâmiij hîlag sampej salâma p nja, dan sudah meingganâpij ganti kâmiij samowa kabakti'jan kapada 'Harizet dan 'adâlet 'Allah, 'istemejwa, tatkâla kabarâtan dawfa p kâmiij, dan morka 'Allah didâlam kobon sudah memarah deri padanja peloh saperij tîtikh p dârah kantal, dimâna 'ija sudah ter'ikat, sopâja de'awrejkanja kâmiij: komedijen deri pada demikijen 'itu sudah 'ija merasâ'ij babarapa katjelâ'an jang tijâda kabilângan, sopâja djângan penah kâmiij kena kamaluwan, sudah 'ija, sedang sûtij 'adanja deri pada sâlah, delhukumkan 'akan mâti debûnoh, sopâja kâmiij delhukumkan lepâs deri pada 'siksa dihadapan mahkamet 'Allah: Behkan sudah 'ija memberij tûbohnja jang mubâarak 'itu depâkuw pada 'salib, sopâja depakûkannja sûrat hûtang dawfa p kâmiij padanja 'itu, dan demikijen 'ini sudah 'ija memowat lasnet deri pada kâmiij ka'âtas sendirinja, sopâja depunohkannja kâmiij deigan berkatnja. Lâgipawn sudah 'ija merindahkan dirinja sampej kapada katjelâ'an jang terlâlu 'amat besâr, dan sampej kapada kâsusâhan nâraka, deigan tûbohnja dan njawânja pada kâjuw 'salib, tatkâla 'ija bersarûlah deigan sawâra njaring: jâ 'Ilahku, jâ 'Ilahku, kârana 'apa 'argkaw sudah meninggalkan 'âku? sopâja kâmiij de'argkatkan kapada 'Allah, dan salâma p nja pawn tijâda detinggalkan 'awlehnya. Dan pada 'âchirnja

deigan mawtnja dan menompah dârahnja sudah 'ija meingganâpij watsijet bahâru dan kakal, 'ija 'itu, perdjandji'an nizmêt, dan 'ghafirat, sedang 'ija berkatâlah, sudah pûtus.

Bermûla sopâja kâmiij pertjâja soggoh p, bahuwa kâmiij sudah tertantu kapada perdjandji'an nizmêt 'ini, maka mahâ Tûhan 'Elmeslth pada perdjamuwannja sahsâ jang 'âchir 'itu sudah meing'ambil rawtij, sudah meing'utjap 'sukûr, sudah pitjahkan, dan memberij 'itu pada murid p nja, serta sabdânya: 'ambillah, santaplah, 'itu djuga 'ada tûbohku jang depitjahkan kârana kâmu, berbowatlah demikijen 'ini 'akan pering'igâtanku. Sabâgej lâgi komedijen deri pada santap sahsâ, sudah 'ija meing'ambil tjâwan minôman, meing'utjap 'sukûr, serta sabdânya, minomlah kâmu samowa deri padanja 'itu: tjâwan minôman 'ini 'ada watsijet bahâru didâlam dârahku, jang tertompah kârana kâmu, dan kârana 'awrang bânjakh 'akan ka'ampônân dawfa p: berbowatlah demikijen 'ini, sabarapa kâli kâmu 'akan minom deri padanja 'itu, 'akan pering'igâtanku: 'ija 'itu, sabarapa kâli kâmu mâkan deri pada rawtij 'ini, dan minom deri pada tjâwan minôman 'ini, maka 'awlehnya 'itu, saperij 'awleh sawâtu pering'igâtan dan pering'igâtan jang togoh, kâmu 'akan denatsilhetkan, dan dejakhûnkan deri pada sangat kâfehku dan satijâku kapada kâmu, bahuwa (sedang kâmu tjâra lâjin sudahlah hâros merasâ'ij mawt jang kakal) kârana kâmu 'âku sudah sarahkan tûbohku kapada kâjuw 'salib 'akan mâti debûnoh, dan 'âku sudah tompahkan dârahku, dan memberij djîwa kâmu jang berlâpar 'itu mâkan tûbohku jang telah detfalibkan 'itu, dan djîwa kâmu jang berdahâga 'itu minom dârahku jang tertompah 'akan ber'awleh kahidôpan kakal, demikijen soggoh seperti bagi saw'awrang rawtij 'ini depitjahkan dihadapan mâta p nja, dan tjâwan minôman 'ini debeirikan padanja, lâlû kâmu mâkan dan minom dija 'itu deigan mûlutmu 'akan pering'igâtanku.

Deri pada titah Tūhan kāmij **ʒisaj** 'Elmesêth 'akan perdjamuwan **ʒafjâ** jang khudus 'ini kāmij 'ada melihat, bahuwa 'ija bertondjokh 'imân dan pargharâpan kāmij kapada khorbân-nja jang semporna, jang fakâli sudah deperfombahkan pada kâjuw tŕalib, faperij kapada 'asâs dan per'g'alâfan chalâts kāmij jang 'afâ 'itu, dimâna 'ija sudah djâdi makânan dan minôman jang benâr bagi djîwa kāmij jang berlâpar dan berdahâga 'akan ber'awleh kahidôpan kakâl. Kârana 'awleh mawtnja sudah 'ija meighilangkan pôhon kalapâran dan kakurângan kāmij jang kakâl, jaznij, dawfa, dan sudah 'ija per'awleh bagi kāmij rôth jang meighidopkan 'itu: sopâja 'awleh rôth 'itu djûga, jang dūdokh didâlam 'Elmesêth jang kapâla kāmij, dan didâlam kāmij jang 'arggawta p nja, kāmij ber'awleh perfakutuwan benâr deengan dija, dan bahagijan 'akan sakalijen bendânja, jaznij, 'akan kahidôpan kakâl, deengan **ʒadâletnja** dan kamulijâ'annja:

Sabâgej lâgi, bahuwa 'awleh rôth 'itu djûga kāmij lâgi deperhûbong fa'awrang 'antâra fa'awrang faperij 'arggawta p tûboh jang 'afâ, deengan per'g'asêhan sūdâra bersūdâra jang benâr, seperti Rasûl berkâta: 'ada sawâtu djûga rawtij, bagitu kāmij bânjakh 'awrang 'ada sawâtu djûga tûboh, sedang samowa kāmij sudah ber'awleh bahagijan pada sawâtu djûga rawtij. Kârana seperti deri pada bânjakh bidji p sawâtu djûga lûmat dekifarkan, dan sawâtu djûga rawtij detânakhkan, dan seperti deri pada bânjakh bowah 'angawr jang sama p ter'âpit 'itu sawâtu djûga 'âjer 'angawr dan sawâtu djûga minôman igâlir dan tertjampor sama p: Bagitu samowa kāmij, jang 'awleh 'imân benâr sudah deperfatûbohkan deengan 'Elmesêth 'itu, deri pada per'g'asêhan sūdâra bersūdâra, deengan kârana 'Elmesêth muchalîts kāmij jang kekâseh, jang dihûlu sudah meigh'asêhij kāmij sasâgat, sama p 'akan 'ada sawâtu djûga tûboh, sahingga 'âtas kāmij menondjokh 'itu fa'awrang pada fa'awrang bûkan

sâdja deengan perkata'an, hânja lâgi deengan perbowâtan.

Kapada makhtsûd 'ini hendaklah kirânja 'Allah jang mahâ kawâfa, dan Bâpa Tūhan kāmij **ʒisaj** 'Elmesêth menûlong kāmij 'awleh rôthnja jang khudus. 'Âmîn.

Sopâja kalâkh kāmij ber'awleh sakalijen 'ini, maka hendaklah kāmij merindahkan dirij kāmij dihadâpan 'Allah, dan berdoxâ kapadânja deengan 'imân jang benâr 'akan ber'awleh nizmetnja.

JÂ 'Allah dan bâpa jang 'âmat me'g'afijânij, kāmij minta doxâ kapadâmu, hendaklah kirânja didâlam Perdjamuwan **ʒafjâ** 'ini (dâlam jang mâna kāmij memulijâkan per'g'ingâtan mawt 'anakmu jang kekâseh **ʒisaj** 'Elmesêth) 'argkaw 'ini bakardja didâlam hâti kāmij 'awleh rôthmu jang khudus, sopâja deengan pargharâpan jang benâr kāmij mâkin lâma mâkin lebeh sarahkan dirij kāmij kapada 'anakmu **ʒisaj** 'Elmesêth, sopâja hâti kāmij jang barât, dan berdabâr 'itu depejarâkan 'awleh khawat rôthu-'lkhudus deengan tûbohnja dan dârahnja jang benâr, behkan deengan dija 'itu jang 'ada 'Allah dan mânusia benâr, jaznij, rawtij samâwij jang 'afâ 'itu: Dan sopâja djângan kāmij hîdop lâgi didâlam dawfa p kāmij, hânja 'ija djûga didâlam kāmij, dan kāmij pawn didâlam dija, dan demikijen forggoh p kāmij ber'awleh bahagijan 'akan watsijet bahâru dan kakâl, 'ija 'itu, 'akan perdjandjij'an nizmet, sahingga tijâda kāmij huwas deri pada 'argkaw djûga 'akan 'ada bâpa kāmij jang 'âmat mûrah sampej salâma p nja, jang tijâda penah 'ihhtisâbkan pada kāmij dawfa kāmij, hânja jang pabinâkan kāmij fa'awleh p 'anak p mu dan wâritz p mu jang kekâseh deengan segala sawâtu jang kûrang pada tûboh dan njâwa kāmij. Karunjâkanlah lâgi nizmetmu pada kāmij, sopâja deengan sũka hâti kāmij mendjondjog tŕalib kāmij, menjang-

kal

ka' dirij kāmij, meḡ'akaw muchalits kāmij, dan didalam sakalijen kadukā'an degan kapala jang ter'angkat kāmij menantikan Tūhan kāmij **Ṣisaj** 'Elmesēth datang deri dalam sawrga, dimana 'ija 'akan menjalinkan tuboh kāmij jang kamatijan, sopaja 'itu djadi sarupa degan tubohnja jang mulija, dan meḡ'angkat kāmij kapada dirinja sampej salama p nja. 'Amin.

Bapa kāmij, dan lajin jang ber'ikot.

Hendaklah kiranja lagi 'awleh perdjamuwan **ṣaḥā** jang khudus 'ini menetapkan kāmij pada 'imān Mesēthij jang **ṣām** jang tijada sjak dālamnja 'itu, bārang jang kāmij 'ikhrarkan degan mulut dan tatfidikhan degan hati, sambil berkata:

Bejta pertjaja 'akan 'Allah, dan lajin jang ber'ikot.

A Dapawn sopaja kāmij depejarakan degan rawtij samawij jang benar, 'ija 'itu degan 'Elmesēth, djangan kiranja kāmij lekāt degan hati kāmij pada rawtij dan 'ājer 'angawr jang dāhir 'itu: tetapi hendaklah kāmij meḡ'angkat dija 'itu ka'atas kafawrga, dimana 'Elmesēth **Ṣisaj** 'ada sjafis kāmij dudokh pada tangan kanan bapannya samawij, kamana lagi segala perkara 'imān kāmij Mesēthij bertondjokh kāmij, sambil tijada meḡhuwas, deri pada kāmij 'akan depejarakan 'awleh pakardjā'an rôthu-lkhudus degan tubohnja dan dārahnja pada djiwa p kāmij, demikijen soggoh seperti kāmij tarima rawtij dan minōman jang khudus 'itu 'akan perḡ'ingātannja.

Samantāra pitjahkan dan bahagikan rawtij maka hendak Pandita berkata.

Rawtij jang kāmij pitjahkan 'itu 'ada perfakutuwan degan tuboh 'Elmesēth.

Dan manakāla 'ija memberij tjāwan minōman, maka hendak Pandita berkata.

Tjāwan minōman tṣalāt, jang 'atasnja kāmij

mij meḡ'ujap tṣalāt, 'itu 'ada perfakutuwan degan dārah 'Elmesēth.

Samantāra Perdjamuwan **ṣaḥā** 'itu demulijakan, maka hendak 'awrang menjānji bārang Mazmūr, 'ataw membātja bārang Fatfal, jang mentjeriterakan perḡ'ingātan mawt 'Elmesēth, seperti Jeḡṣajā 53. Jalhijā 13. 14. 15. 16. 17. 18. 'ataw bārang jang sabāgejnja.

Komedijen deri pada Perdjamuwan **ṣaḥā** maka hendak Pandita berkata.

Hej 'awrang kekāfeh kārana mahā Tūhan, sedang Tūhan pada sakarang 'ini sudah pejarakan djiwa p kāmij pada mājidahnja, maka hendaklah kāmij sama p memūdjij namanja degan sjukūr, dan hendaklah fasa'awrang berkata didalam hatinja demikijen 'ini:

1 **P**udjilah 'akan Huwa, hej djiwaku: dan 'akan nama kasuti'annja, hej segala sawawatu jang 'ada didalam 'aku.

2 Pudjilah 'akan Huwa, hej djiwaku, dan djangan lupakan bārang karunjānja.

3 Jang meḡ'ampōnij sakalijen perṣalāhanmu, jang menjombuhkan sakalijen penjakitanmu.

4 Jang menubus kahidōpanmu deri pada kabinasā'an: jang bapermakotakan 'angkaw degan kamurāhan dan bāgej p rahmet.

8 Huwa 'ada sājang dan meḡ'afisjanij, pandjang hatinja, lagi besar kamurāhannja.

10 Tijada 'ija berbowat pada kāmij sakhadār dawṣa p kāmij: dan tijada 'ija berbālaskan pada kāmij sakhadār segala kafalāhan kāmij.

11 Kārana barapa tinggij 'ada lāngit 'atas būmi, kamurāhannja 'ada sāngat bahejna 'atas segala 'awrang jang tākot dija.

12 Barapa djāwoh 'ada mesrikh deri pada meḡhrib, 'ija mendjāwohkan deri pada kāmij segala kadurhakā'an kāmij.

13 Seperti bapa sājang 'akan 'anak p, Huwa sājang.

(i 3.)

sâjarg 'akan segala 'awrang jarg tâkot dija.

Jarg lâgi sudah tijâda sâjarg 'akan 'anakhnja lâki p jarg châts, hânja sudah sarahkan dija ganti kâmiy sakalijén, dan karunjâkan sertânja 'itu segala safawâtu pada kâmiy: sebâb 'itu 'Allah mendirikan muhabetnja kapada kâmiy, bahuwa 'Elmesêth sudah mâti ganti kâmiy, tatkâla kâmiy 'adâlah lâgi 'awrang berdawfa: lebèh pûla kalâkh kâmiy, jarg sakârang sudah detaxdîlkan 'awleh dârahnja 'itu 'akan melepaskan 'awlehnja deri pada morka: kâra-na djikalaw kâmiy, sedang 'adâlah kâmiy fatarûw, 'itu sudah deperdâmejkan degan 'Allah 'awleh mawt 'anakhnja lâki p, lebèh pûla kâmiy jarg telâh deperdâmejkan 'itu 'akan melepaskan 'awleh kahidôpannja. Sebâb 'itu mûlutku dan hariku 'akan memaxlûmkan pudji'an mahâ besâr Tûhan deri pada sakârang 'ini sampej falâma p nja. 'Amin.

SJahdân hendaklah sasa'awrang berkâta degan hâti jarg 'ingat p.

JÂ 'Allah jarg mahâ kawâfa, dan Bâpa jarg 'amat merg'asijâniy, kâmiy merg'ûtjap sukûr kapadâmu deri pada mâta hâti kâmiy, sebâb bahuwa deri pada rahmetmu jarg tijâda berhingga 'angkaw sudah karunjâkan pada kâmiy 'anakhmu lâki p jarg tonggal mendjâdi wasith dan khorbân kâra-na dawfa kâmiy, lâgi mendjâdi makânan dan minôman 'akan ber'awleh kahidôpan kakâl; dan sebâb bahuwa 'angkaw 'anugarahkan pada kâmiy 'imân jarg benâr, jarg 'awlehnja kâmiy ber'awleh bahagijan 'akan segala kabidjikanmu jarg demikijen 'ini. Lâgi-pawn sebâb bahuwa 'angkaw sudah berij 'anakhmu jarg kekâseh *rafsâ* 'Elmesêth menitahkan pada kâmiy perdjamuwannja *rafsâ* jarg khudus 'akan menogohkan 'imân 'itu djuga: sjahdân kâmiy minta dozâ kapadâmu, hej 'Allah dan Bâpa jarg 'amat satijâwan, hendaklah kirânja 'awleh pakardjâ'an rôhmu jarg khudus 'itu berij perg'ingâtan Tûhan kâmiy *rafsâ* 'Elmesêth,

dan chabâr mawtnja 'itu deperlakûkan pada kâmiy, sopâja kâmiy bertambah p safahârij pada 'imân jarg benâr, dan pada perfakutuwan degan 'Elmesêth jarg punòh chalâts. 'Itupawn 'awleh kâra-na 'anakhmu jarg kekâseh *rafsâ* 'Elmesêth, degan nâma sijâpa kâmiy pûtuskan segala permintâ'an kâmiy demikijen 'ini:

Bâpa kâmiy, dan lâjin jarg ber'ikot.

Fatfal tâ'adib Mesêthij, 'ataw perg'utjilan deri pada Djamâzet Mesêthij.

HEj 'awrang kekâseh kâra-na mahâ Tûhan *rafsâ* 'Elmesêth: Bahuwa 'ada katahuwan pada kâmu, bagimâna sampej sakârang babarâpa kâli kâmiy sudah memaxlûmkan pada kâmu, butapa besâr dawfa dan butapa barât sjak N. sâma 'aggawta kâmiy sudah membowat dan memberij: sahirrga makâ 'awleh bârang penogoranmu dan pemohonanmu Mesêthij 'ija tawbat kapada 'Allah, dan hâbis 'ija melepaskan deri pada segala perg'ikat 'Iblis, jarg menâwan dija, 'ija sadâr pûla 'akan melakûkan kahendakh mahâ besâr Tûhan. Tetâpi degan duka tjitâku jarg besâr tijâda kâmiy bawleh sembunjikan deri pada kâmu, bahuwa sampej sakârang bulòm bârang sa'awrang merg'hâdap kâmiy, jarg bârang saperkâra sudah memberij tâhu, bahuwa 'awleh babarâpa pertogôran padânja, mâwu pada tempat sakûw, mâwu dihadâpan bârang 'awrang sjakfi, dan berhadâpan bânjakh 'awrang, sudah 'ija bâlik kapada bârang penjasâl 'akan dawfa p nja, 'ataw sudah memberij bârang tanda tawbatnja jarg benâr. 'Adapawn sedang 'awleh katagaran terkawnja safahârij 'ija mâkin perbânjakh kalargkâhannya, jarg bûkan kitjil didâlam sendirinja: dan sedang bulòm lâma kâmiy sudah menjatâkan pada kâmu, djikalaw tijâda 'ija tawbat komedijen deri pada tabâr djamâzet jarg lâma demikijen 'âtasnja, bahuwa tijâda dâpat tijâda kâmiy mâkin lebèh mendukâkan dirij

dirij kâmiij deri kârana dija, dan melakûkan dâja jarg 'âehir: maka sebâb 'itu pada sakârang 'ini wâdjiblah kâmiij merg'ûtjilkan dija, tûrut pasân dan titah, jarg telâh deberikan pada kâmiij dâlam kalâm 'Allah jarg khudus 'itu, hataj ma'ja, djikalaw bawleh, 'ija depermalûkan kârana dawsânja 'awleh dâja 'ini, lâgipawn sopâja 'awleh 'arggawta jarg búrokh 'ini, dan jarg tijâda kafombôhan sampej sakârang 'ini, djûrgan faganâp tûboh djâmâzat 'itu kena bahâja, dan djârgan nâma 'Allah dehôdjatkan.

Sebâb 'itu kâmiij Pandîta p dan Pemarentah p djâmâzat 'Allah pada tampat 'ini, jarg sudah berhimpun degan nâma dan kawâsa Tûhan kâmiij 'Isâj 'Elmesèth, 'itu memaxlûmkan dihadâpan kâmu sakalijen, bahuwa deri kârana sebâb jarg terfèbût 'itu N. sudah terkûtijil, dan sakârang dekûtijil deri pada djâmâzat mahâ Tûhan, dan 'ada djâwoh deri pada perfakutuwan 'Elmesèth, dan deri pada tanda p 'Esrâr jarg khudus, dan deri pada sakalijen berkat rôhânij dan kabedjikan 'Allah, jarg dedjandjinja dan detondjokhnja pada djâmâzetnja: maka sebâb 'itu, salâma 'ija 'ada tagar tergekawnja, dan tijâda fasâl hatinja, tetâpi berkandjarg didâlam dawsânja, hendakhlah 'ija debilarg 'awlehmu 'âkan sa'awrang chalhij, dan pentjokej, tûrut titah 'Elmesèth, Matâj. 18. jarg bafermân, segala sasawâtu 'ada ter'ikat didâlam sawrga, jarg châdim p nja 'âkan merg'ikat garang di'âtas bûmi.

Sjahdân kâmiij natsilhetkan kâmu, hej 'awrang Mesèhij jarg kekâfeh, djârgan kâmu bertjampor degan dija, sopâja 'ija bermâluw, dan hânja sasonggohnja djârgan kâmu membilarg dija 'âkan sataruw, tetâpi bârang kâli natsilhetkanlah dija salâku pátut berbowat pada sa'awrang sùdâra. Sarantâra 'itu hendakhlah safa'awrang bertjeremin pada telâdan 'ini, dan sabâgejnja, sopâja 'ija tâkot mahâ besâr Tûhan, dan 'ingat radjijn p 'âkan dirinja, sopâja, djikalaw 'ija sangka berdirij tatâp, djârgan 'ija

djâtoh, tetâpi sedang 'ada padânja perfakutuwan benâr degan Bâpa dan 'Anakhnja 'Elmesèth, sabâgej lâgi degan sakalijen 'awrang Mesèhij jarg mû'min, sopâja 'ija tinggal tzâbit sampej kapada tamat, dan demikijen djûga ber'awleh chalâts jarg kakâl. Kâmu sudah melihat, hej sùdâra p ku jarg kekâfeh, bagimana sùdâra jarg terkûtijil 'ini sudah takalintjir, dan perlâhan p mâkin lâma mâkin lebh sudah djâtoh 'âchirnja. 'Ingatlah kalâkh, butâpa tjeredikh 'ada Sjejhân 'âkan membâwa mânusija kapada kabinas'an, dan mentjerejkan dija deri pada sakalijen dâja 'upâja chalâts. Kârana 'itu hendakhlah kalâkh kâmu memaliharâkan dirimu deri pada segala permulá'an kadjahâtan jarg terkijil, dan komedijen deri pada kâmu, tûrut natsilhet Rasûl, sudah menanggalkan samowa gindang dan dawfa jarg gampaig merg'apong kâmiij, hendakhlah kâmu lârij berlomba p degan tatâp hâti dâlam gulanggag jarg tertantu pada kâmiij, sambil menûdju kapada panglima dan mukamil 'imân, jaxnij, 'Isâj. Hendakhlah kâmu 'ada djîman dan berdjâga, lâlû berdoxâ, 'agar djârgan kâmu kena pertjawbâ'an: pada hârij 'ini, djikalaw kâmu dengar 'âkan sawâra mahâ besâr Tûhan, djârgan tagarkan hâti kâmu, tetâpi hendakhlah kâmu merg'ardjâkan chalâts sendirimu degan tâkot dan gomitar, lâgipawn hendakhlah safa'awrang berfasâl 'âkan dawsânja, sopâja 'Ilah kâmiij djârgan pûla merindahkan kâmiij, dan kâmiij berkâborg kârana bârang sa'awrang deri 'antâra kâmu, tetâpi sopâja kâmu djâdi mâkota dan kafuká'an kâmiij degan berkat mahâ Tûhan, sambil berhîdop sahâti degan berbowat sibâdet.

'Adapawn sedang 'Allah djûga 'ada jarg merg'ardjâkan didâlam kâmiij bâjik jarg merg'hendaklkan, bâjik jarg merg'ardjâkan tûrut karidlá'annja, maka hendakhlah kâmiij menjebutkan namânja jarg khudus degan merg'âkaw segala dawfa kâmiij, demikijen 'ini:

JĀ 'Allah jang sādil, Bāpa jang 'amat rahīm, kāmij meḡ'adūkan hāl kāmij deri kārana segala dawfa kāmij dihadāpan Hudretmu jang 'amat tinggij, dan meḡ'ikaw, bahuwa kāmij sudah ber'upah kaduká'an dan kafakitan 'itu, jang telah de'adākan pada kāmij dergan kūtjil sama 'arggawta kāmij 'ini, behkan samowa kāmij 'ada mustalhakh 'akan dekūtjil dan debowang 'awleh kārana segala kalangkahan kāmij jang 'amat besār, djikalaw 'argkaw māwu māsoh berhukum serta kāmij. Tetāpi, jā mahā besār Tūhan, sājanglah kiranja 'akan kāmij, 'awleh kārana 'Elmesèh : 'amponilah kiranja segala kafalāhan kāmij, sedang hāti kāmij duka tjita 'awleh kārana segala 'itu, dan berilah hāti kāmij mākin lāma mākin lebh berfasal 'akan dija 'itu: sopāja kāmij tākot deri pada hukūm p mu, jang 'argkaw berlakūkan 'atas segala 'awrang jang tagar terkawnja, dan kāmij merādjinakan diri kāmij 'akan menjampejkan radlā padāmu. Berilah kiranja kāmij paliharakan diri kāmij deri pada segala katjorjangan dunjā, dan segala 'awrang jang terkūtjil deri pada perfakutuwan djamāzat, sopāja kāmij djangan ber'awleh bahagian 'akan dawfa marika 'itu, dan sopāja 'awrang jang terkūtjil 'itu kena kamluwan kārana dawsanja. Sjhdan sedang tijāda 'argkaw berkenankan mawt 'awrang berdawfa, tetāpi 'argkaw kahendakij sopāja 'ija tawbat, lālu hídop, dan sedang pangkuwan djamāzatmu pada sedekāla waktu 'ada terlāpaḡ bagi segala 'awrang jang tawbat. Maka hendaklah kiranja meḡhānguskan didālam kāmij sawātu 'usaha jang tsāleth, sopāja dergan babarapa pertogōran dan telādan Mesèhij jang bājik 'itu kāmij merādjinakan diri kāmij pada memalingkan pūla sūdāra kāmij jang terkūtjil 'ini kapada djālan jang betul, sabāgej lāgi segala 'awrang 'itu jang simpang 'awleh kufurnja 'ataw rambang hidopnja. Berilah kiranja berkatmu pada segala pertogōran kāmij, sopāja 'awlehnja 'itu kāmij ber'awleh pōhon

'akan bersukākakan diri kāmij pūla 'akan 'awrang 'itu, jang kārana nja sakārang kāmij berkāborg, dan sopāja demikijen namāmu jang khudus 'itu depudjikan, 'awleh kārana Tūhan kāmij 'Elmesèh, jang sudah meḡ'adjar kāmij minta dozā demikijen 'ini:

Bāpa kāmij, dan lājin jang ber'ikor.

Fatfal penjambōtan 'awrang jang terkūtjil 'itu kapada Djamāzat 'Elmesèh.

HEj 'awrang kekāfeh kārana mahā besār Tūhan, bahuwa 'ada katahuwan pada kāmij, bagimāna pada bārang waktu jang lālu N. sama 'arggawta kāmij 'itu sudah terkūtjil deri pada djamāzat 'Elmesèh. Sakārang tijāda kāmij sampat sembunjikan deri pada kāmij, butāpa 'awleh dāja jang tersebut 'itu, sabāgej lāgi 'awleh babarapa pertogōran jang bājik, dan permintā'an kāmij Mesèhij, sudah 'ija diperbajikij demikijen, maka 'ija bermāluw kārana dawsanja, sambil meminta deri pada kāmij desambōtij pūla kapada perfakutuwan djamāzat. Sedang kalākh sahārosnja deri kārana titah 'Allah kāmij menjambot 'awrang jang sabāgini dergan kafuká'an, dan hānja sasongohnja wādjablah kāmij menurūt tartib jang bājik dālam pakardjā'an 'ini: maka pada sakārang 'ini kāmij memberij tahu pada kāmij, bahuwa dergan nizmet 'Allah, pada māsa jang dimūka, manakāla kāmij 'akan memulijākan perdjamuwan wasfā mahā Tūhan, kāmij 'akan meḡ'awrejkan 'awrang jang terkūtjil jang tersebut 'itu deri pada peng'ikat peng'utjilan, dan menjambot dija pūla kapada perfakutuwan djamāzat, melājinkan pada 'antāra 'itu sa'awrang deri pada kāmij meḡ'atahuwij bārang sebab, kārana apa tijāda hāros 'itu djādi, bārang jang hāros kāmij menjatākan pada kāmij pada kotikānja. Dālam pada 'itupawn hendaklah māsiḡ p sa'awrang meḡ'utjap sukur pada mahā besār Tūhan kārana karunjā 'itu

'itu jang telah de'adâkan pada 'awrang berdawfa jang sijakh 'ini, sambil minta dozâ kapadânja, sopâja dekahendakînja melakûkan kardjânja didâlam dija 'itu 'akan chalâtsnja jang kakâl. 'Âmîn.

Komedijen, djikalaw tijâda timbul bârang katagâhan, maka Pandita 'akan datang kapada Penjambôtan 'awrang berdawfa jang terkûtjil 'itu dengan perkata'an jang ber'ikat 'ini.

HEj 'awrang Mesêthij jang kekâseh, bahuwa tijâda lâma kâmiij sudah memberij kâmu tâhu hâl tawbat N. sâma 'arggawta kâmiij, hendakh desambot pûla kapada djamâzat 'Elmesêth dengan tahûmu. Sedang kalâkh bârang sa'awrang sudah tijâda menjampejkan bârang sebab, kâranâ 'apa penjambôtan jang terfebût 'ini tijâda hâros djâdi, maka pada sakârang 'ini kâmiij hendakh melakûkan dija 'itu.

Mahâ Tûhan 'Elmesêth, Mat. 18. hâbis detogohkannja hukum djamâzatnja pada peng'utjilan segala 'awrang berdawfa jang tijâda tâhu tawbat, 'itu menjatâkan bertûrut p: bahuwa bârang sakalijen jang châdim p nja 'akan meng'awrej garang di'âtas bûmi, 'itu 'akan 'ada ter'awrej didâlam sawrga. Dengan perkata'an jang mâna 'ija memberij tâhu, manakâla bârang sa'awrang sudah terkûtjil deri pada djamâzetnja, bahuwa pada tatkâla 'itu samowa 'âsa chalâts bulôm ter'ambil deri padânja 'itu, tetâpi bahuwa 'ija dâpat melepaskan pûla deri pada segala peng'ikat peng'utôkan. Sebab 'itu sedang 'Allah memberij mazlûm didâlam kalâmnya, dirînja tijâda berkenankan mawt 'awrang berdawfa, tetâpi dirînja kahendâkij sopâja 'ija tawbat, lâlû hidop: Bagitu lâgi djamâzat pada sedekâla wakhtu 'ada ber'âsa kapada tawbat 'awrang berdawfa jang sudah simpang 'itu, dan melâpangkan pangkuwannja, hendakh menjambot pûla 'awrang jang sudah tawbat. Maka sebab 'itu Rasûl Pawlus, 1 Ko-

rinth. 5. sudah sûroh 'awrang meng'angkat pûla dan menghiborkan 'awrang Korinthus 'itu, jang sudahlah denjatâkan 'awleh Rasûl Pawlus, saharosnjalah 'ija delalûkan deri pada djamâzat, sedang hâbis 'ija tertogor 'awleh bânjakh 'awrang, sudah kombâli kapada peng'enâlan, sahingga djârgan 'ija hilang 'awleh kadukâ'an jang terlâlû 'amat limpah, 2 Korinth. 2. Lâgipawn 'Elmesêth meng'adjar dâlam peng'âta jang terfebût 'itu, bahuwa hukum peng'awrejan jang dekatâkan ka'âtas sa'awrang berdawfa sabagîni jang tawbat, tûrut bûnji kalâm 'Allah, 'itu debilang togoh dan tatap 'awleh mahâ besâr Tûhan. Sebab 'itu sapa'awrang jang tawbat dengan sabenarnja 'itu bârang saperkâra tijâda pâtit huwas, melâjinkan 'ija sorggoh p sudah ter'angkat kapada nizamet 'awleh 'Allah, seperti 'Elmesêth bafermân, Jathjâ 20. Djikalaw kâmu meng'ampon dawfa p bârang 'awrang 'itu de'ampônij padânja.

'Adapawn sopâja kâmiij sampej kapada makhtûd 'ini, maka 'aku bertânja padâmu, hej N. kâlûw p dengan saganap hatîmu 'angkaw memberij mazlûm dihadâpan 'Allah dan djamâzetnja jang 'ada desîni, bahuwa dengan tulusmu 'angkaw berfasâl 'akan dawfa dan katagâran teingkawmu 'itu, jang kârananja dengan sabenarnja 'angkaw sudah terkûtjil deri pada djamâzat? Kâlûw p 'angkaw lâgi pertjâja sorggoh p, bahuwa mahâ besâr Tûhan sudah meng'ampon dan 'ada meng'ampon padâmu segala dawsamu 'awleh kâranâ 'Elmesêth, dan sebab 'itu sapa de'angkat pûla kapada djamâzat 'Elmesêth jang 'ada desîni, sambil djandji deri pada sakârang 'ini hendakh melakûkan kahidôpan dengan berbowat tijap p sibâdet tûrut bûnji penjurôhan mahâ besâr Tûhan?

Djawâb.

Behkan.

Komedijen hendakh Pandita meng'utjap sabagîni.

KÂmiij 'ini kalâkh, jang sudah berhimpun desîni dengan nâma dan kawâfa mahâ Tûhan (k) 'El.

'Elmesêth, menjatâkan padâmu, hej N. bahuwa 'argkaw suda ter'awrej deri pada segala peng'ikat peng'ujilan, kâmiij menjambot dikaw pûla kapada djamâzat mahâ Tûhan, kâmiij memberita padâmu bahuwa 'argkaw berdirij dâlam persakutuwan dergan 'Elmesêth, dergan tanda p'Esâr jarg khodus, dan dergan segala berkat rôthânij, dan kabidjikan 'Allah, jarg dedjandjinja dan detondjoknja pada djamâzatnja: maka dâlamnja 'itu hendaklah kiranja 'Allah jarg kakal memaliharâkan dikaw sampej kapada tamat, 'awleh kârana 'Elmesêth 'ânakhnja jarg toggal, 'Amîn.

Bagitu kalâkh hendaklah 'argkaw jakhîn, hej sùdarâku jarg kekâfeh, didâlam hatimu, bahuwa mahâ besâr Tûhan suda meng'angkat dikaw kapada nismet. Hendaklah 'argkaw 'ada râdjîn deri pada sakarang 'ini 'akan memaliharâkan dirimu deri pada tipuw dâja SJejhân, dan kadjahâtan dunjâ, djârgan 'argkaw djâtoh pûla dergan berbowat dawfa. Hendaklah 'argkaw kâfeh sângat 'akan 'Elmesêth, kârana dawfa p bânjakh suda ter'ampon padâmu.

Maka kâmu 'ini, hej 'awrang Mesêthij jarg kekâfeh, hendaklah menjambot sùdarâmu 'ini dergan tjenderong hatimu: berâmeh p anlah sebab bahuwa 'ija suda 'ada mâti, dan suda hîdop pûla: 'ija suda 'ada hîlang, dan suda terdâpat: berfuka p anlah ferta dergan segala Mel'ikat didâlam sawrga 'akan 'awrang berdawfa 'ini jarg suda tawbat. Djârgan kâmu lagi membilang dija 'akan sa'awrang 'âsing dan dâgar, tetâpi 'akan sa'awrang sâma bejbas dergan segala walij, dan 'awrang sarûmah dergan 'Allah.

'Adapawn sedang kâmiij tijâda sampat meng'ardjâkan barang kabajikan deri pada kâmiij sendirij, maka hendaklah kâmiij meng'ujap pûdji dan sjukûr kapada mahâ besâr Tûhan, jarg mahâ kawâfa, dan minta dozâ kapadânja 'akan ber'awleh nismetnja, demikijen 'ini.

J'Ā 'Allah dan Bâpa jarg 'âmat mûrah, kâmiij meng'ujap sjukûr padâmu 'awleh berkat 'Āsâj 'Elmesêth, sebab bahuwa 'argkaw suda meng'anugarahkan tawbat kapada sùdâra kâmiij 'ini 'akan ber'awleh kahidôpan, dan suda meng'arunjâkan pada kâmiij pôhon 'akan berfuka p an kârana tawbatnja: kâmiij minta dozâ kapadâmu, hendaklah kiranja menondjokh padânja nismetmu, sopâja mâkin lâma mâkin lebèh 'ija jakhîn didâlam hatinja, bahuwa segala dawsânja suda ter'ampon padânja, dan sopâja deri padânja 'itu 'ija ber'awleh kafukâ'an dan karinduwan jarg tijâda terkatâkan 'akan berbowat sibâdet padâmu. Sjahdan seperti dihûlu suda 'ija memberij sjak pada bânjakh 'awrang 'awleh dawsânja, bagitu hendaklah kiranja memberij dija pûla perbajikij bânjakh 'awrang 'awleh tawbatnja. Berilah kiranja dija berdjâlan sapandjarg djâlan p mu dergan berkandjarg sampej kapada tamat, dan bejarlah kâmiij bel'âdjâr deri pada telâdan 'ini, bahuwa sâma 'argkaw 'ada ka'ampônân, 'agar sopâja 'argkaw detakôtij. Sopâja kâmiij membilang dija 'akan sâma sùdâra kâmiij, dan 'akan sâma wâritz kahidôpan kakal, dan kâmiij sâma p dâpat berbowat sibâdet padâmu dergan takhijet dan thâxet jarg pâtit pada segala 'ânakh p, 'itupawn pada sakalijen hârij kahidôpan kâmiij, 'awleh kârana Tûhan kâmiij 'Āsâj 'Elmesêth, dergan nâma sijâpa kâmiij memûtuskan permintâ'an dozâ kâmiij demikijen 'ini.

Bâpa kâmiij, dan lâjin jarg ber'ikot.

Fatfal pada menogohkan Pandita p dâlam mertabetnja.

Komedijen deri pada chothbat dan Sombah-jarg hendakh Pandita berkâta kapada khawm demikijen bunjinja.

HEj sùdâra p jarg kekâfeh, bahuwa 'ada katahuwan pada kâmu, bagimana sampej tuga

tiga kali kâmiŷ sudah menjatâkan nâma N. sūdâra kâmiŷ jarg 'ada Hhâdlir desîni, 'âkan pariksa kâlûw p sa'awrang meng'atahuwîj bârang sebâb, mâwu 'âkan perg'adjârannja mâwu 'âkan kahidôpannja, jarg kâranânja tijâda 'ija dâpat detogohkan dâlam chidmet kalâm. 'Adapawn bârang sa'awrang sudah tijâda menghâdap kâmiŷ, jarg sudah membâwa 'apa p jarg dâpat menagahkan dija 'itu deri pada chidmet 'ini. Maka sebâb 'itu pada sakârang 'ini dergan nâma mahâ besâr Tûhan kâmiŷ 'âkan melakûkan penogôhannja. Kârana 'itu hendaklah 'argkaw 'ini, hej N. dan samowa kâmu jarg 'ada Hhâdlir desîni, dihûlu deri pada segala sawâtu menergar deri dâlam kalâm 'Allah sawâtu tjeriterâ pendekh deri pada titah dan djawâtan Gombâla p 'ataw Pandita p.

Dihûlu p an hendaklah kâmu 'ingat, bahuwa 'Allah bâpa kâmiŷ samawîj, sedang dekahendakînja mendoxâ dan menghimponkan sawâtu djamâzat deri pada barga mânusiŷa jarg binâsa 'itu 'âkan ber'awleh kahidôpan kakâl, deri pada nismetnja jarg 'amat besâr melakûkan 'itu 'awleh chidmet mânusiŷa p. Sebâb 'itu berkâta Rasûl Pawlus, bahuwa mahâ Tûhan 'Elmesêth sudah meng'angkat satergah 'awrang 'âkan Rasûl p, dan satergah 'awrang 'âkan Nabij p, dan satergah 'awrang 'âkan Pentjeriterâ p 'Indjil, dan satergah 'awrang 'âkan Gombâla p, dan Gûruw p, gûna kalargkâpan segala walij kapada kardja pendjawâtan, kapada perbajikan tuboh 'Elmesêth. Deri pada dalil 'itu kâmiŷ melihat Rasûl Pawlus meng'atâkan, bahuwa djawâtan Gombâla p 'itu sudah detitahkan 'awleh 'Elmesêth.

'Adapawn 'âkan bârang jarg kena djawâtan sûtij 'ini, maka gampang djuga kâmiŷ meng'arti 'itu deri pada nâma sendirij. Kârana seperti kardja sa'awrang gombâla dunjâwîj 'ada menggombalâkan, meng'alawkan, memaliharâkan dan memarentahkan kâwan 'itu, jarg telah tapertâroh padânja: Bagitu lagi 'ada thâl segala Gombâla rôthânij 'ini,

jarg telah ter'angkat di'âtas djamâzat, jarg 'Allah mendoxâ dija dâtarng kapada chalâs, dan membilang dija 'âkan domba p ditampat gombalâ'annja. 'Adapawn tempat gombalâ'an, dimâna segala domba 'ini degombalâkan, 'itu tijâda lâjin deri pada chothbat kalâm 'Allah, ferta dergan pakardjâ'an sambahjarg p dan tanda p 'Esrâr jarg khodus. Lâgipawn kalâm 'Allah 'itu djuga 'ada tongkat, jarg 'awlehnya 'ija meng'alawkan dan memarentahkan kâwan 'itu. Maka sebâb 'itu 'ada njâta, bahuwa 'ada djawâtan segala Gombâla p dan Pandita p.

Pertâma : Sopâja marika 'itu turus tarang menjeriterâkan pada khawmnja kalâm 'Allah, jarg telah denjatâkan 'awleh segala sûrat Nabij p dan Rasûl p, lâlû bertantûkan 'itu, bâjik dergan samnja bâjik dergan châsnja, 'âkan fâjidah segala 'awrang penegar, dergan meng'adjar, dergan memberij natsihet, dergan menghibor dan dergan menghardikh, fakhadâr Hhâdjat mâsing p sa'awrang, sambil menchabarkan tawbat kapada 'Allah, dan perdamejan dergan dija 'awleh 'imân 'âkan 'Elmesêth, lâgi sitâbkan deri pada sûrat p an jarg khodus segala kafasâtan dan bidzat, jarg berlâwan dergan perg'adjaran jarg peresih 'itu. Sakalijen 'ini deberij tâhu pada kâmiŷ turus tarang didâlam sûrat p an jarg khodus: kârana Rasûl Pawlus berkâta, bahuwa marika 'ini berlelah pada meng'ardjâkan kardja kalâm. Dan pada tempat lâjin 'ija meng'adjar, bahuwa hâros 'itu djâdi sakira p khijâs 'ataw khânûn 'imân: lâgi 'ija menjûrat, bahuwa hâros sa'awrang Gombâla lekât pada kalâm jarg sorggoh 'itu jarg pohon perg'adjaran, dan betul p sadjikan dija 'itu. Sabâgej lâgi, sijâpa jarg bernubuwet (jaznij, jarg berchothbatkan kalâm 'Allah) 'ija meng'atâkan bagi mânusiŷa p perbajikan, dan penogoran, dan paghiboran. Pada tempat lâjin 'ija menghâdapkan sendirinja 'âkan telâdan bagi segala Gombâla, sambil memberij maslûm, bahuwa 'ija sudah meng'adjar njâta p dan

dān deri rūmah karūmah, dān sūdāh berŕjak-sikan tawbat kapadā 'Allāh, dān 'imān 'ākan Ḃisāj 'Elmesēth. Tetāpi terlebēh kāmij mendāpat djawātan Pandita 'itu tersūrat belāka, 2 Korinth. 5: 18, 19, 20. dimāna Rasūl berkāta demikijēn 'ini: samowa perkāra dātāng deri padā 'Allāh, jang sūdāh perdāmejkan kāmij dēngan fendirīnja 'awleh Ḃisāj 'Elmesēth, dān sūdāh karunjākan padā kāmij (jaznij, padā segala Rasūl p dān Gombāla p) chidmet perdamejan 'itu. Kārana bahuwa 'Allāh 'adālah perdāmejkan 'awrang 'isij dunjā dēngan fendirīnja 'awleh 'Elmesēth, tijādā 'ihtisābkan padānja dawŕa p nja: dān sūdāh mendjondjongan perkatā'an perdamejan 'itu kapadā kāmij. Bagitu kalākh kāmij 'ada 'Utūŕan p dēngan titāh 'Elmesēth, ŕa'awleh p 'Allāh minta 'awleh chidmet kāmij, maka kāmij memōhongan dēngan titāh 'Elmesēth, berīlah kāmū deperdāmejkan dēngan 'Allāh. 'Adapawn 'ākan ŕitāb perg'adjāran jang tijādā peresih 'itu berkāta Rasūl 'itu djūga. Tit. 1: 9. bahuwa hāros ŕa'awrang Pandita lekāt padā kalām 'Allāh, 'ākan ŕitābkan segala 'awrang jang berbantah p an, dān 'ākan menompat mūlutnja.

Kaduwā: 'Adā djawātan Gombāla p 'itu melakūkan dozā jang ŕām kapadā nāma 'Allāh deri padā nāma ŕaganāp djamāŕat. Kārana bārang jang Rasūl p berkāta, kāmij 'ākan berkan djang padā ŕombahjang dān padā djawātan kalām, 'itūlah ŕawātu kardja segala Gombāla 'ini jang ŕām dēngan segala Rasūl. Kapadā jang māna Rasūl Pawlus sūdāh menūdjū, 'apabila 'ija berkāra kapadā Timothijus demikijēn bunjīnja: 'Āku kalākh memberij natsihet dihūlu deri padā ŕakalijēn perkāra, ŕopāja tapērbowat bāgej p būdjokh p an, ŕombahjang, pemohōnan, perg'ūtjap ŕjukūr kārana ŕakalijēn mānuŕija; kārana segala Rādja p dān ŕakalijēn 'awrang jang dēngan kalebēhan 'adānja, dān lājin jang ber'ikot.

Katiga: 'Adā djawātannja membahāgij

tanda p 'Esrār, jang mahā Tūhan sūdāh titāhkan mendjādī chātām p nizmetnja: ŕeperti 'adā njāta deri padā pasān 'Elmesēth kapadā segala Rasūl p, bārang jang lāgi kenā segala Gombāla: Permandikanlah dija 'itu dēngan nāma bāpa, dān 'ānakh lāki p, dān rōthu-'lkhudus. Sabāgej lāgi, kārana 'aku 'ini sūdāh tarīma deri padā mahā Tūhan, bārang jang 'aku lāgi sūdāh ŕarahkan padā kāmū, bahuwa mahā Tūhan Ḃisāj, padā mālam 'itu, tatkāla 'ija telāh deŕemūkan, sūdāh merg'ambil rawtij, dān lājin jang ber'ikot.

Padā 'āchirnja 'adā djawātan Pandita p memalihārākan djamāŕat 'Allāh dēngan segala kalakuwan jang tsāleth, dān memarentahkan dija, ŕeperti mahā Tūhan sūdāh titāhkan. Kārana 'Elmesēth, hābis dekarākannja tā'adīb Mesēthij, 'itu baŕermān kapadā Rasūl p nja demikijēn bunjīnja: bārang ŕakalijēn jang kāmū 'ākan merg'ikat garāng di'ātas būmi, 'itu 'ākan 'adā ter'ikat didālam ŕawrga. Dān Rasūl Pawlus berpasān, ŕopāja segala Pandita tāhu memarentahkan 'awrang 'isij rūmahnja jang chāts dēngan ŕapātutnja, ŕedāng tjāra lājin mārīka 'itu tijādā ŕampat pabinākan 'ātaŕ memarentahkan djamāŕat 'Allāh. 'Inīlah pōhonnja ŕebāb 'apa Gombāla p didālam ŕurat p an dinamā'ij Bendahārij 'Allāh dān 'Uŕkuf, 'ija 'itu, Pemarentah dān Penindjuw: kārana mārīka 'itu memegāng parentah 'ātas 'awrang 'isij rūmah 'Allāh, di'antāra ŕijāpa 'ija berkūling p, ŕopāja segala ŕawātu djādī disāna dēngan ŕanūnoh dān dēngan tartīb: dān ŕopāja dēngan segala 'ānakh kontjij karadjā'an ŕawrga, jang telāh tapertāroh padānja, 'itu djādī pembukā'an dān penurōpan, tūrut titāh 'Allāh jang telāh deberikan padānja.

Deri padā ŕakalijēn perkāra 'ini 'awrang dāpat melīhat, bagimāna djawātan Gombāla 'adā pakardjā'an jang 'āmat mulija, ŕedāng bābarapa perkāra jang ŕakijēn besār deperlakūkan 'awlehnja, behkan bagimāna wādjib 'adānja membāwa mānuŕija p kapadā chalāts.

Bārang

Bârang jang lagi 'ada pöhonnja , sebàb 'apa mahâ besar Tûhan berpasàn djawâtan jang sabagîni tirgal pada sedekâla waktu. Kâ-rana demikijen 'ini bafermân 'Elmesêth , tat-kâla sudâh 'ija meng'utus segala Rasûlnja 'akan meng'ardjâkan pakardjâ'an jang khudus 'ini : bahuwa sasonggohnja 'aku 'ini 'ada menjertâ'ij kâmu pada sakalijen hârij p sampej kapada kaputûsan xâlam : dimâna 'awrang melîhat bahuwa kahendakhnja 'ada , sopâja pakardjâ-'an jang sûtijij 'ini depaliharâkan di'âtas bumi pada sedekâla waktu : kârana segala 'awrang , kapada sijâpa 'ija berkâta , 'itu tijadâlah sam-pat hîdop sampej kapada kaputûsan xâlam. Maka sebàb 'itu Pawlus memberij natsihet pada Timothijus 'akan segala bârang jang sudâh-lah 'ija dengar deri padânja , patâroh dija 'itu pada mânufija p jang satijâwan , jang 'ada lâjikh 'akan meng'adjar 'awrang lâjin p. Seperti lâgi 'âtas perij 'ini 'ija sudâh titahkan Titus mendjâdi Gombâla , dan berpasàn padânja lâ-gi meng'angkat Penatuwah p dan 'Uskhuf p deri pada negerij dâtang kapada negerij.

Sedang kalâk kâmiij lâgi , 'akan memali-harâkan pakardjâ'an 'ini didâlam djamâzet 'Allah , pada sakârang 'ini meng'angkat sa'aw-rang Pandita bahâru , dan sedang kâmiij sudâh katâkan bârang jang tjûkop 'akan djawâtan 'aw-rang jang sabagîni , maka hendakhlah 'argkaw 'ini , hej N. menjahûtij bârang jang 'akan de-tanjâ'ij padâmu , sopâja sasâ'awrang dâpat mînergar , bahuwa 'argkaw berkahendaki menjambot djawâtan jang tersebut 'ini seperti 'ada pânut.

Pertâma 'aku bertanja padâmu , kâlu p 'arg-kaw merâsa didâlam hatimu , bahuwa 'âtas perij hâlâl 'argkaw sudâh terdoxâ 'awleh dja-mâzat 'Allah , dan sebàb 'itu 'awleh 'Allah sendirij , 'akan meng'ardjâkan pakardjâ'an jang sûtijij 'ini ?

Kaduwa , kâlu p 'argkaw membîlay segala sûrat Perdandjâ'an lâma dan bahâruw 'itu 'ada kalâm 'Allah jang 'alâ 'itu , dan peng'adjaran

chalâts jang semporna 'itu , dan membowang segala peng'adjaran jang berlâwan dengan dija 'itu ?

Katiga , kâlu p 'argkaw djandji mâwu melakûkan dengan satijâmu djawâtanmu , se-perti 'itu bahâru sudâh tersebut , tûrut peng-'adjaran 'itu djuga , dan mâwu menghiâsij peng'adjaranmu 'itu dengan kahidôpan jang xâbid : sambil menaxalokhkan dirimu kabâwah pertogôran djamâzat , 'âtas 'istixâdet segala djamâzat , djikalaw 'argkaw bersâlah pada hâl peng'adjaranmu 'ataw kahidôpanmu ?

Djawâb.

Behkan dengan saganap hatiku.

Maka komedijen deri pada demikijen 'itu Pandita jang sudâh bertanjâkan 'ini padânja , 'ataw sa'awrang Pandita lâjin , djikalaw 'ija 'ada hâdlir , hendaki membûboh tângan ka'â-tas kapalânja.

Katahuwij 'awlehmû , pertjarâ'an 'ini tijâda hâros depâkej pada penogôhan 'awrang jang dihûlu sudâh berchidmet.

Dan berkâta demikijen 'ini :

'Allah jang Bâpa kâmiij samâwij , jang sudâh mendoxâ 'argkaw kapada chidmet jang khudus 'ini , hendakhlah kirânja menarangkan 'argkaw 'awleh rôhnnja , meng'araskan 'argkaw 'aw-leh tângannja , dan memarentahkan 'argkaw pada djawâtanmu demikijen , maka salamân-ja 'argkaw dâpat berdjalân dengan sapânut-nja , dan memberij bowah p jang bânjakh , 'akan memulijâkan namânja , dan 'akan memajhûrkan karadjâ'an 'anakinnja xâsaj 'El-mesêth. 'Âmin.

Komedijen deri pada demikijen 'itu hen-dakh Pandita jang di'âtas minbar 'itu natsi-hetkan Pandita jang bahâru 'itu , dan saganap djamâzat demikijen 'ini.

SEbàb 'itu , hej sùdâra jang kakâfeh dan sâ-ma hamba dengan titah 'Elmesêth , hen-dakhlah

dakhlah 'angkaw 'ingat 'akan sendirimu dan 'akan saganap kâwan 'itu, jarg 'atafnja rôlhu- 'lkhudus sudah 'angkat dikaw mendjadi 'Uskhuf, 'akan meggombalâkan djamâzat 'Allah, jarg telah deper 'awlehnya dergan dârahnya jarg châts. Hendaklah 'angkaw meng'asêhij 'Elmesêth, dan meggombalâkan domba p nja, sambil pabinâkan dija, djârgan dergan kapaksâ'an, hânja dergan kafahadjâ'an, dan djârgan dergan menontut lâba jarg kidjij, hânja dergan hâti jarg fadija: dan djârgan salâku 'awrang jarg 'ada depertuwan 'âtas pegârgan pusâka mahâ besâr Tûhan 'itu jarg telah taper-târoh padâmu, hânja jarg sudah djâdi telâdan kâwan 'itu. Hendaklah 'angkaw djâdi telâdan segala 'awrang mû'min dergan perkata'an, dergan perdjalânan, dergan peng'asêhan, dergan kahargâtan hâti, dergan kanjatâ'an 'imân, dergan kasufij'an. Hendaklah 'angkaw berkandjarg pada pembagjâ'an, pada perghibôran, pada peng'adjâran. Djârgan 'angkaw lâlêkan karunjâ 'itu jarg 'ada didâlam 'angkaw, jarg telah de'anugarahkan padâmu. Bitjarâkanlah segala perkâra 'ini, lekâtlah pada sakalijen 'ini, sopâja pertambâhan kabidjikanmu djâdi njâta didâlam segala sawâtu: 'Ingatlah pada peng'adjâran, kakalilah pada dija 'ini, hendaklah 'angkaw dergan tabâr hatimu mendirita sakalijen perâsa fangsâra dan kasukâran, salâku sa'awrang lasjkar 'Elmesêth jarg gâgah barânij. Kârana sedang 'angkaw berbowat demikijen 'ini, maka 'angkaw 'akan memaliharâkan sendirimu, dan segala 'awrang jarg menengar dikaw. Dan tatkâla Parghulu Gombâla 'akan hâbis kalihâtan, maka 'angkaw 'akan ber'awleh mâkota kamulijâ'an jarg tijâda kalajüwan.

'Adapawn lagi 'akan kâmu, hej 'awrang Mesêthij jarg kekâfeh, hendaklah kâmu menjambot châdimmu 'ini dergan kârana mahâ Tûhan dergan tijap p kasukâ'an, dan segala 'awrang jarg sabâgej 'ini hendaklah kâmu permulija dija. 'Ingatlah kâmu, bahuwa 'Allah

sendirij menjâpa dan memôhongan kâmu 'awleh chidmemja. Hendaklah kalâk kâmu menjambot perkata'an 'itu, jarg 'ija 'akan berchothbatkan pada kâmu 'âtas bünji sûrat p an jarg khudus, bûkan 'akan perkata'an mânuſija p, tetâpi (seperti 'adânja dergan sabenarnja) 'akan perkata'an 'Allah. Hendaklah 'ada peremêj dan kakanânan segala kâki 'awrang jarg memberita dâmej, 'awrang jarg memberita kabajikan. Habarkanlah segala peng'andjarmu, dan dergar p anlah 'akan dija, kârana marika 'itu djâga p menogguwij segala djiwâmu, sedang 'atafnja memberij perkirâ'an: sopâja marika 'itu dâpat melakûkan 'itu dergan kafukâ'an, dan djârgan dergan berkalôhan: kârana 'itu djûga tijâda bergûna pada kâmu. Sedang kâmu berbowat demikijen 'ini, maka djâdi, bahuwa dâmej 'Allah 'akan mâfokh rûmah p mu, dan bahuwa kâmu, jarg menjambot 'awrang 'ini dergan nâma Nabij, 'itu 'akan ber'awleh pahâla Nabij, dan djikalaw 'awleh kalâmnya kâmu pertjâja 'akan 'Elmesêth, bahuwa 'awleh 'Elmesêth djûga kâmu 'akan berpufakâ'ij kahidôpan kakâl.

'Adapawn sedang bârang sa'awrang tijâda 'ada lâjihk pada bârang sawâtu deri pada sakalijen 'ini deri pada sendirinja, maka hendaklah kâmiij minta dozâ kapada 'Allah dergan ſukûr demikijen bunjinja.

JÂ Bâpa jarg 'amat meng'asijânij, kâmiij meng'utjap ſukûr kapadâmu, sebab bahuwa sudah radlâ padâmu meng'ompolkan bagimu sawâtu djamâzat deri pada barysâ mânuſija jarg binâsa 'itu 'awleh chidmet mânuſija p 'akan ber'awleh kahidôpan kakâl, dan sebab bahuwa dergan sasangat besâr nismetmu 'angkaw sudah karunjâkan sa'awrang Pandita sa-tijâwan pada djamâzat, jarg 'ada pada tempat 'ini: kâmiij minta dozâ kapadâmu, hendaklah kirânya 'awleh rôlthmu djadikan dija 'itu mâkin lâma mâkin lebhèh lâjihk pada pakardjâ'an kalâm

kalâm 'itu, kapada jarg mâna 'angkaw sudah takhdirkan dan mendosâ dija, dengan membûka sakhalnja 'akan merg'arti segala sûrat p anmu jarg khudus, dan dengan memberij per-bahasâ'an 'awleh membûka mûlutnja, dengan kaluwâfan hâti 'akan menjatâkan, dan melakûkan segala rahafija 'Indjil 'itu. Karunjâkanlah kirânja padânja kabidjâkan dan kabaranijan, sopâja dengan fajogijânja 'ija memarentahkan khawm 'itu, jarg 'atafnja 'ija sudah ter'angkat, dan 'akan memaliharâkan dija dengan dâmej Mesêhij: sahingga maka pada mâfa pakardjâ'an djawâtannja, dan 'awleh pertambahân kabidjikannja djamâszatmu bertambah p pada kabanjâkan, dan kabidjikan. Karunjâkanlah kirânja lagi padânja 'itu perkâsja pada sakalijen kususâhan dan kafukâran, jarg 'akan bertemûw dengan dija pada mâfa pakardjâ'an djawâtannja: sopâja 'awleh parghibôran rôthmu 'ija djâdi karâs, dan tinggal zâbit sampej kapada tamat, lâlû ferta dengan segala hambap p jarg satijâwan 'ija desambôtij kadâlam kafukâ'an Tûhannja. Hendaklah kirânja lagi karunjâkan niszmetmu pada khawm dan djamâszat 'ini, sopâja marika 'itu dengan sapâ-tutnja melakûkan dirînja 'akan ber'indah Gombalânja 'ini, sambil merg'âkaw dija 'akan sa'awrang jarg ter'utus 'awlehmû, dan menjambot perg'adjârannja dengan segala djenis sûpan, dan menaszalokhkan dirînja kabâwâh natsihetnja, sahingga maka 'awleh perkatâ'annja marika 'itu pertjâja 'akan 'Elmesêth, lâlû ber'awleh bahagian 'akan kahidôpan kakâl. Hendaklah kirânja 'istidjâbetkan kâmiij, jâ Bâpa, 'awleh kârana 'ânakhmu jarg kekâseh, jarg sudah merg'âdjâk kâmiij minta dosâ demikijen 'ini:

Bâpa kâmiij, dan lâjin jarg ber'ikot.

Fatfal pada menogohkan segala Penatuwah p dan SJamâs p dâlam mertabetnja, bârang dimâna 'awrang bejâfa menogohkan dija sama p.

HEj 'awrang Mesêhij jarg kekâseh, kâmu merg'atahuwij, bagimâna sampej babarapa kâli kâmiij sudah menjatâkan pada kâmu nâma p segala sùdâra p kâmiij, jarg 'ada Hâdlir desîni, jarg telâh terpîleh 'akan merg'ardjâkan pakardjâ'an Penatuwah p dan SJamâs p dâlam djamâszat 'ini, hendak parikâ kâlûw p sa'awrang merg'atahuwij bârang sebâb, jarg kâranânja tijâda 'ija dâpat detogohkan dâlam djawâtannja. 'Adapawn bârang sa'awrang sudah tijâda merghâdap kâmiij, jarg sudah membâwa 'apa p jarg dâpat menagahkan dija 'itu. Makz sebâb 'itu pada sakârang 'ini dengan nâma mahâ besâr Tûhan kâmiij 'akan melakûkan penogôhannja.

'Adapawn 'akan memulâ'ij kardja 'ini, hendaklah kâmu, hej sùdâra p jarg 'akan detogohkan, dan samowa 'awrang jarg 'ada Hâdlir desîni, dihûlu menengar deri dâlam kalâm 'Allah sawâtu tjeriterâ pendekh deri pada titah dan djawâtan Penatuwah p dan SJamâs p.

'Akan Penatuwah p, katahuwilah 'awleh kâmu, bahuwa nâma Penatuwah, 'âtaw 'awrang tuwah (bârang jarg sudah ter'ambil deri dâlam Perdjangji'an lâma, dan menandâ'ij sa'awrang jarg sudah ter'angkat kapada sawâtu djawâtan jarg mulija, 'akan memegang parentah 'âtas 'awrang lâjin p) 'itu detantûkan pada duwa djenis 'awrang, jarg berchidmet dâlam djamâszat **S**âsâj 'Elmesêth: Kârana Rasûl berkâta, bâjiklah segala Penatuwah jarg memegang parentah dengan sapâutnja 'itu dekîra p kan mustalhakh 'akan duwa lâpis Hhormat, 'istemejwa jarg berlelah pada merg'ardjâkan kardja perkatâ'an dan perg'adjâran. Deri pada dalîl 'itu kâmiij melîhat, bahuwa pada mâfa Rasûl p didâlam djamâszat

zat sudah 'ada duwa djenis Penatuwah, jang fategahnja sudah berlelah pada meng'ardjakan kardja perkata'an dan peng'adjaran, dan fategahnja tijada. Jang pertama 'ijalah Pandita p dan Gombala p, jang memberita 'Indjil, dan membahâgij tanda p 'Esrâr. Tetâpi 'awrang lâjin, jang tijada berlelah pada meng'ardjakan kardja perkata'an, dan hânja safonggohnja lâgi berchidmet didâlam djamâzat 'itu sudah mendjawat sawâtu djawâtan jang châts, 'ija 'itu, bahuwa marika 'itu sudah 'ingat 'akan kardja djamâzat, dan sudah memarentahkan dija 'itu ferta dergan segala Pandita. Kârana satelâh hâbis Pawlus meng'atâkan Rawm. 12. Hâl djawâtan peng'adjaran, dan lâgi hâl djawâtan pembahâgijan, 'ataw pangkat SJamas, maka komedijen deri pada demikijen 'itu 'ija meng'atâkan hâl chidmet 'ini dergan bârang bejda, 'udjarnja, 'awrang pemarentah 'itu bâjiklah 'ija bowat demikijen dergan rådjinnya. Sabâgej lâgi pada tempat lâjin 1 Korinth. 12. 'ija mentjeriterâkan pemarentâhan 'antâra segala karunja dan djawâtan, jang 'Allah sudah titahkan didâlam djamâzat.

Bagitu kalâk djenis châdim p 'ini 'ada 'akan penûlong bagi 'awrang lâjin p jang berchothbatkan 'Indjil, seperti pada mâsa Perdjandji'an lâma segala 'awrang Lejwij sudahlah defakutukan ferta 'Imâm p pada segala perdjak'an tarâtakh, mendjadi sama penûlong pada segala bârang jang 'Imâm p sendirij sâdja tijadâlah sampat berbowat, sedang hânja safonggohnja pada sedekâla waktu kaduwa djawâtan 'itu berlajinan 'adânja. Lebèh deri pada demikijen 'itu 'ada pâhut 'awrang lâki p jang sabâgini defakutukan ferta Pandita p mendjadi sama Pemarentah, 'agar sopâja segala pengagâhan dan patuwânan mâkin dedjâwohkan deri pada djamâzat 'Allah, jang gampang djuga dâpat mâfokh, manakâla sa'awrang sâdja, 'ataw sedikit 'awrang memegang parentah. Maka demikijen 'ini segala Pandita p dan Penatuwah p sama p meng'adâkan sawâtu sidang

'ataw pertamânan jang 'ada madjlis djamâzat, dan mengantikan tuboh faganap djamâzat: maka kapada hâl 'itu mahâ Tûhan 'Elmesêth menilikh, tatkâla 'ija basermân: Berilah 'itu tâhu pada djamâzat, jang 'awlehnja dâpat de'artikan, bukan samowa 'ataw mâsing p 'anggawta djamâzat, tetâpi dergan lâjikhnja 'awrang 'itu djuga jang memarentahkan djamâzat 'itu, jang 'awlehnja 'ija sudah terpileh.

Bagitu kalâk pertama 'ada djawâtan Penatuwah p ferta dergan Pandita p, memegang parentah dâlam djamâzat jang telâh tapertâroh padanja: dan 'ingat rådjin p kâlouw p mâsing p sa'awrang melakûkan dirinja dergan sapâhutnja pada peng'akawannja dan perdjalanannya. Lâgi menogorkan segala 'awrang jang tijada sanûnoh hîdopnja; dan ber'ingat p dergan sabawleh p nja, 'agar djângan tanda p 'Esrâr denedjiskart. Lâgipawn membawang segala 'awrang jang tijada tawbat, tûrut tâ'adib Mesêthij, dan menjambot pûla segala 'awrang jang tawbat 'itu kapada pangkuwan djamâzat. Seperti njata, bukan sâdja deri pada peng'ata 'Elmesêth jang tersebut 'itu, hânja lâgi deri pada babarâpa peng'ata sûrat p an jang lâjin, jaznij 1 Korinth. 5. 2 Korinth. 2. Bahuwa segala perkâra 'ini bukan 'ada parentah sa'awrang 'ataw duwa 'awrang, hânja parentah bânjakh 'awrang jang sudah tertantu kapada pakardja'an 'itu djuga.

Kaduwa. Sedang Rasûl Pawlus berpasan, bejarlah segala sawâtu djâdi dergan sanûnoh dan dergan tartib di'antâra 'awrang Mesêthij; dan sedang tijada pâhut sa'awrang berchidmet didâlam djamâzat 'Elmesêth, melâjinkan deri pada daswat jang hâlâl tûrut titah Mesêthij jang kadapâtan didâlam kalâm 'Allah. Maka 'ada lâgi djawâtan Penatuwah p 'ingat 'akan hâl 'itu, dan dâlam sakalijen pendapâtan segala perkâra, jang kena kabâjikan, dan tartib djamâzat, 'itu menûlong segala Pandita p dergan bijâra jang pâhut. Behkan lâgi berchidmet pada samowa 'awrang Mesêthij jang 'umij, dergan bijâra dan panghiboran.

Katiga

Katiga 'ada djawâtannja ferta 'ingat bâjik p 'akan perg'adjâran dan perdjâlân Pandita p, 'agar sopâja segala safawâtu detudjûkan kapada perbajikan djamâzat: dan sopâja djângan bârang perg'adjâran jang sasat deberitâkan, turut bârang jang kâmiy membâja KHitf. 20. pada tempat jang mâna Rasûl Pawlus memberij natsilhet hendakh 'ingat râdjîn p 'akan gurk p buwas, jang 'akan mâsfokh garang datang kapada kandang domba p 'Elmesêh: 'akan makhsûd 'ini maka wâdjiblah segala Penatuwah râdjîn p pariksâkan kalâm 'Allah, dan merg'ufahâkan dirinja fantijâfa pada perbigarâ'an segala rahajija 'imân.

'Akan hâl 'awrang SJamâs: 'âtfalnja dan titahnja 'itu kâmiy dâpat membâja didâlah KHitfah segala Rasûl p Fatf. 6. dimâna kâmiy mendâpat, bahuwa pada mulânja Rasûl p fendirij sudah memegang djawâtan derma gûna segala 'awrang miskin, kârana 'awrang sudah bâwa harga segala bârang jang terdjuwal dan latâkh 'itu dihadâpan kâki p nja, sahingga pada mâsing p sa'awrang terbahagilah, sakira p sasa'awrang 'ada hâdjatnja. Tetâpi sedang kome-dijen deri pada demikijen 'itu berdirilah kasungûtan, sebâb djanda p parampuwan 'awrang Jûnânij delâlejan dâlam chidmet jang sahârij p: maka 'awleh natsilhet Rasûl p sudah terpileh babarapa lâki p, jang dangan châtinja 'akan merg'ardjâkan djawâtan derma gûna segala 'awrang miskin, sopâja segala Rasûl 'itu mâkin lebh berkandjang pada sambahjang dan pada djawâtan kalâm. Maka deri pada mâfa 'itu djuga perkâra 'ini sudah deturutkan didâlam djamâzat, seperti 'ada njâta Rawm. 12. dimâna Rasûl berkâta 'akan chidmet 'ini, 'udjarnja, 'awrang pembahâgij 'itu bâjiklah 'ija bowat demikijen dangan tûlufnja. Dan 1 Korinth. 12: 28. sedang 'ija berkâta p 'akan babarapa penulungan, maka 'ija merg'arti 'awrang jang tertantu didâlam djamâzat 'akan menûlong 'awrang miskin, dan sjahij dâlam kafukâran-nja.

Deri pada tempat jang mâna turus tarang 'ada kalihâtan, 'apa 'ada djawâtan 'awrang SJamâs, katahuwij, pertâma, dangan satijânja dan râdjinnja merg'ompolkan dan memaliharâkan segala derma dan harta jang deberikan pada 'awrang miskin: behkan lagi 'ada râdjîn 'akan 'ingat bâjik p, sopâja babarapa 'upâja jang bâjik kadapâtan 'akan tûlong 'awrang miskin. Bahagijan jang kaduwa deri pada djawâtannja 'itu kena pembahagijan derma 'itu; maka wâdjiblah pada hâl 'itu, bûkan sâdja kamurâhan dan kabidjakhânâ'an 'akan djângan balandjâkan derma 'itu, melâjinkan pada 'awrang jang berkakurâgan, hânja lagi kafukâ'an dan katulûfan, 'akan menûlong 'awrang miskin dangan piluw dan tjenderong hatinja, seperti Rasûl Pawlus berpasan Rawm. 12. dan 2 Korinth. 9. Maka 'akan makhsûd 'ini djuga 'ada bâjik, sopâja marika 'itu memberij tûlong pada 'awrang miskin dan sjahij, bûkan sâdja dangan pemberij derma jang tâhir 'itu, hânja lagi dangan bagej p perbahasâ'an jang memberij parghibôran, 'atas bûnji kalâm 'Allah.

'Adapawn, hej sùdâra p jang kekâseh', sopâja sasa'awrang dâpat menergar, bahuwa mâsing p kâmu berkahendakh menjambot djawâtan jang terfebût 'itu: maka hendakhlah kâmu menjahûtij bârang jang 'akan detanjâ'ij pada kâmu.

Pertâma, 'Aku bertanja pada kâmu, mâwu 'awrang Penatuwah, mâwu 'awrang SJamâs, kâlû p kâmu merâfa didâlam hatimu, bahuwa 'atas perij hhalâl kâmu sudah terdosâ kapada djawâtan jang khodus 'ini 'awleh djamâzat 'Allah, dan sebâb 'itu 'awleh 'Allah fendirij?

Kaduwa, Kâlû p kâmu membilang segala sûrat Perdjandji'an lâma dan bahâru 'itu 'ada kalâm 'Allah jang 'afa, dan pang'adjâran chalâts jang semporna 'itu, dan membowang segala perg'adjâran jang berlâwan dangan dija 'itu?

Katiga, Kálu p kâmu djandji mâwu melakûkan dergan sabawleh p mu dan fatijâmu djawâtanmu, seperti 'itu bahâru sudah terfebût tûrut per'adjâran 'itu djûga: hej 'awrang Penatuwah pada pemarentâhan djamâzat ferta dergan Pandita p, dan hej 'awrang Sjamás pada djawâtan derma gûna 'awrang miskîn: 'adâkah lâgi kâmu djandji sâma p melakûkan dirîmu dergan berbowat tijap p sibâdet, sambil menazalokhkan dirîmu kabâwah segala pertogôran djamâzat, djikalaw kâmu bersâlah?

Djawâb. Behkan.

Maka komedijen deri pada demikijen 'itu hendakh Pandita berkâta.

'Allah dan bâpa jang mahâ kawâsa hendakhlah kirânja meig'anugarahkan nismetnja pada samowa kâmu sâma p, sopâja kâmu meig'ardjâkan chidmetmu 'ini dergan fatijâmu, dan dergan memberij bowah p jang bânjakh. 'Amin.

Sjahdan hendakh 'ija natsilhetkan marika 'itu dan faganâp djamâzat demikijen 'ini.

BAgitu kalâkh, hej 'awrang Penatuwah, hendakhlah kâmu 'ada râdjîn pada pemarentâhan djamâzat jang telâh tapertâroh pada kâmu, ferta dergan Pandita p. Hendakhlah kâmu lâgi 'ada salâku penindjuw p pada 'isij rûmah dan negerij 'Allah, 'akan menogorkan sasa 'awrang dergan fatijâmu, dan meig'ingatkan dija, sopâja 'ija memaliharâkan dirinja deri pada kabinasâ'annja. Hendakhlah kâmu 'ingat 'akan memaliharâkan kaperesihaan per'adjâran, dan katulûsan kahidôpan didâlam djamâzet mahâ Tûhan.

'Adapawn 'akan kâmu, hej 'awrang Sjamás, hendakhlah kâmu 'ada râdjîn pada meig'ompolkan ttedekhah, lâgi bidjaksâna dan fuka hâti pada membahâgij dija 'itu: tûlonglah segala 'awrang jang ter'anjâja, pabinâkanlah se-

gala parampuwan báluw, dan 'anakh pijâtuw, tondjokhlah kabledjikan kapada fakalijen 'awrang, tetâpi terlebèh kapada segala 'awrang farûmah dâlam 'imân.

Hendakhlah samowa kâmu sâma p 'ada fatija dâlam chidmetmu, dan menâroh rahasiya 'imân dâlam fatâhu hâti jang henig, mendjadi per'andjar jang bâjik pada faganâp khawm. Maka bagitu kâmu 'akan djedikan bagi fendirîmu sawâtu mertabet jang bâjik, dan bânjakh kaluwâsan hâti dâlam 'imân 'akan 'Elmesêth 'Sisaj, dan pada 'akhirnja kâmu 'akan mâfokh kadâlam kafukâ'an Tûhanmu.

Pada sâbelah lâjin, hej 'awrang Mesêthij jang kekâleh, hendakhlah kâmu menjambot segala lâki p 'ini 'akan hamba p 'Allah: hendakhlah kâmu kîra p kan segala Penatuwah jang memegang parentah dergan sapâtumja 'itu mustahalk 'akan duwa lapis hhormat, tazalokhkanlah dirîmu dergan sahadjâmu kabâwah wakâletnja dan pemarentâhannja: 'ingatlah 'akan memberij harta jang pâtit pada 'awrang Sjamás 'akan tûlong 'awrang miskîn. Hej 'awrang kâja p, hendakhlah kâmu 'ada dermâwan, karunjâkan râmej p, dan membahâgij padânja dergan fuka hatimu. Dan hej 'awrang miskîn, hendakhlah kâmu 'ada pâpa njawâmu, dan melakûkan dirîmu dergan memberij hhormat pada segala Pemarentahmu: hendakhlah kâmu 'ada sjakûr kapadânja, dan djânganlah kâmu bersûngut; hendakhlah kâmu meig'ikot 'Elmesêth 'awleh kârana makânan djiwa, dan djângan 'awleh kârana rawtij. 'Awrang 'itu jang sudah mentjûrij, 'âtaw sudah tondjokh bârang hajbat pada samânja mânuhija, djângan 'ija mentjûrij lâgi, tetâpi hendakhlah 'âgor 'ija berlelâh, sambil meig'ardjâkan kardja jang hhalâl dergan tângan p, sopâja 'ija ber'awleh 'apa p 'akan membahâgij 'itu pada 'awrang jang berkakurânan. Djikalaw mâsiq p kâmu meig'ardjâkan demikijen 'ini, maka kâmu 'akan ber'awleh 'upah sadâlet deri pada fihak mahâ besâr Tûhan. 'Adapawn sedang kâmi

kâmiy tijâda 'ada lâjikh deri pada kâmiy sendirij 'akan melakûkan pakardjâ'an 'ini, maka hendakhlah kâmiy minta dozâ kapada 'Allah jang mahâ kawâfa, demikijen bunjinja :

JÂ mahâ besâr Tûhan 'Allah Bâpa samâwij, kâmiy me'ng'ujap sukûr kapadâmu, sebab bahuwa sudah radlâ padâmu, 'akan kabajikan djamâzetmu, titahkan didâlamnja 'itu babarapa Pemarentah dan Penûlong bersifij de'ngan Pandita p, jang 'awlehnja djamâzetmu depaliharakan de'ngan dâmej dan fantawfa, lâgi 'awrang miskîn 'itu deperbijayakan : dan sebab bahuwa sakârang pada tempat 'ini 'angkaw sudah karunjakan pada kâmiy babarapa lâki p jang sudah ber'awleh sjakfi tsalâthnja, dan karunjâ rôlthmu. Kâmiy minta dozâ kapadâmu, hendakhlah kirânja mâkin lâma mâkin lebe' anugarahkan padânja segala karunjâ sabagitu jang berguna padânja didâlam djawâtannja, karunjâ hikmet, perkâsja, pembejdâ'an dan kabledjikan, sahingga mâsiq p sa'awrang melakûkan djawâtannja de'ngan sa'jogijânja : 'ija 'itu, 'awrang Penatuwah pada 'ingat râdjinn p 'akan per'adjâran dan perdjalânan, pada melalûkan gurk p deri dâlam kandang domba p 'anakmu jang kekâfeh, dan pada menogor dan me'ghardikh segala 'awrang bij 'adab : sabâgej lâgi 'awrang Sjamâs pada me'ng'ompol derma de'ngan râdjinnja, dan membahâgij dija pada 'awrang miskîn de'ngan mûrahnja dan bidjaksanânja, lâgi pada me'ghiborkan dija de'ngan perkata'an mânis deri pada kalâmmu jang khodus. Berilah nismetmu bâjik pada 'awrang Penatuwah, bâjik pada 'awrang Sjamâs, sopâja marika 'itu berkandjang didâlam lelâhnja jang fatijâwan, dan sopâja djângan bârang fakotika marika 'itu bermâlas p an 'awleh bârang sûfah, nustâpa, 'ataw penggâgah dunjâwij. Hendakhlah kirânja lâgi karunjakan nismetmu 'Ilâhij pada khawm 'ini, jang 'atasnja marika 'itu sudah ter'angkat, sopâja 'ija menaxalokhkan sendirinja kabawah natsi'hat : Penatuwah p,

sambil memberij Hormat padânja 'awleh kârana sebab djawâtannja. Karunjâkanlah kirânja pada 'awrang kâja p 'itu hâti dermâwan 'akan 'awrang miskîn, dan pada 'awrang miskîn 'itu hâti jang sjakûr pada segala 'awrang jang menûlong dija ; sopâja demikijen 'ini, sedang mâsiq p sa'awrang melakûkan djawâtannja, 'awlehnja 'itu namâmu jang khodus deperbefarkan, dan karadjâ'an 'anakmu 'Elmesêth deperlakûkan, de'ngan nâma sijâpa kâmiy pûtuskan permintâ'an dozâ kâmiy demikijen :

Bâpa kâmiy, dan lâjin jang ber'ikot.

Fatfal pada menogohkan 'awrang dâlam Hâl Nikâth dihadâpan djamâzat.

BAhuwa babarapa kâli bânjakh djenis katukâran dan karsangsarâ'an berlâku ka'âtas 'awrang kahâwin deri kârana dawfa, sopâja kâmu hej N. dan N. (jang sika Nikâthmu detogohkan njâta p de'ngan nâma 'Allah desini didâlam djamâzat) lâgi dâpat jakhin didâlam hatimu 'akan tawfikh jang sorggoh deri pada 'Allah didâlam sûfahmu : maka hendakhlah kâmu mene'gar deri dâlam kalâm 'Allah babarapa mulija 'ada Nikâth 'itu, dan bahuwa 'itulah sawâtu titah 'Allah, jang berkenan padânja, sebab 'itu 'ija hendakh memberkatij 'awrang kahâwin dan menûlong dija, seperti sudah 'ija djandji : Terâpi segala 'awrang jang berkandakh dan bermûkah 'Allah mâwu me'ghukumkan dan menjiksâkan dija.

Dihûlu p an sahârosnja kâmu me'ng'atahuwij, bahuwa 'Allah Bâpa kâmiy, fatelâh sudah dedjadikannja laigit dan bûmi dan sakalijen 'isij kaduwânja, sudah mendjadikan mânusija 'âtas telâdannja, dan seperti rupânja, sopâja 'ija 'ada depertuwan 'âtas segala binatang dibûmi, 'âtas segala 'ikan dilâwut, dan 'âtas segala bûrong dilâgit. Dan fatelâh sudah dedjadikannja mânusija, basermânlah 'ija : Bahuwa tijadâlah bâjik 'ada mânusija 'itu sa'awrangnja,

'aku hendak kardjâkan baginja sawâtu penûlong penâka kahadâpannja. Maka dedjâtohanlah Huwa 'Allah sawâtu 'antokh lelap ka'âtas 'Adam, sahingga 'ija tidorlah: maka 'ija pawn 'ambillah sawâtu deri pada segala rûfokhnja, dan tûtoplâh búboh dâging gantinja. Maka Huwa 'Allah pawn per'ufâhlah rûfokh 'itu, jarg telâh de'ambilnja deri pada 'Adam, mendjâdi parampuwan, dan datangkanlah dija kapada 'Adam. Maka katâlah 'Adam: 'inilah sakâli 'ini tûlang deri pada segala tûlangku, dan dâging deri pada dâgingku: 'awleh kârana 'itu 'ija 'akan ter'parggil parampuwan, sebâb deri pada lâki p sudah ter'ambil 'adânja. Deri kârana 'itu lâki p hendak meninggalkan bapânja dan 'ibûnja, dan mâlekât pada bininja, dan kaduwânja hendak mendjâdi 'akan sawâtu djûga dâging.

Sebâb 'itu djângan kâmu huwas deri pada Nikáth 'itu berkenân pada mahâ besâr Tûhan 'Allah, sedang 'ija sudah mendjadikan sawâtu parampuwan bagi 'Adam, sudah mendatangkan dan memberikan dija 'itu kapadânja mendjâdi bininja, jarg 'awlehnja 'ija ber'ajaksi, bahuwa lâgi pada hârij jarg sakârang 'ini kapada mâsing p lâki p dedatangkannya bininja, sa'awleh p dangan târgannya. Sebâb 'itu lâgi mahâ Tûhan 'Almesêth sasangat sudah memulijâkan Nikáth 'itu 'awleh Hadlretnja, karunjânja, dan musdjizat p nja, di-KHanâ negerij Djâlilâ, hendak ber'ajaksi 'awlehnja 'itu, bahuwa sahârosnja. Nikáth 'itu debilang mulija 'antâra sakalijen 'awrang, dan bahuwa 'ija mâwu memberij tûlong pada 'awrang kahâwin pada sedekâla waktu, lâgipawn manakâla sakâli p tijâda marika 'itu menantikan 'itu.

'Adapawn sopâja dâlam hâl 'ini kâmu dâpat hidop dangan 'âbid, maka hendaklah kâmu merg'atahuwij segala pohon, jarg kâranânja 'Allah sudah titahkan hâl Nikáth. Pohon jarg pertâma 'ada, sopâja sa'awrang menûlong sa'awrang dangan fatijânja pada sakalijen hâl 'ahwâl, jarg kena kahidôpan dâlam dunjâ 'ini dan dâlam 'âchirat.

Jarg kaduwa, sopâja marika 'itu pejarakari 'ânakh p nja, jarg 'akan deper'awlehnja garang, sambil merg'adjar dija peng'enâlan dan penakôtan 'Allah jarg benâr 'itu 'akan hormatnja, dan 'akan chalâts dirinja.

Jarg katiga, sopâja safa'awrang menâhan dirinja deri pada segala katjamâran dan ka'inginan jarg djâhar, lâlu hidop dangan fatâhu hâti jarg bâjik dan sunija: kârana deri pada sebâb zinâ hendaklah safa'awrang lâki p mempunjâ'ij bini sendirinja, dan hendaklah safa'awrang parampuwan mempunjâ'ij lakinja jarg chât. Sahingga maka segala 'awrang jarg 'âkhil bâligh, dan sudah tijâda ber'awleh karunjâ 'akan menahânij shawatnja, deferdlukan 'âtasnja dangan titah 'Allah berkahâwin tûrut 'âdet 'awrang Mesêthij, dangan tâhu dan kahendakh 'ibuw bapânja, 'âtaw peng'ampuw p nja, dan kulawarga p nja. Sopâja djângan kasbah 'Allah, jaznij, tûboh kâmiij degoringkan. Kârana djikalaw bârang sa'awrang merûfakh kasbah 'Allah, maka 'Allah 'akan merûfakh dija 'itu.

Komedijen deri pada demikijen 'itu hendaklah kâmu merg'atahuwij, bagimâna pâtukâmu melakûkan dirimu sa'awrang kapada sa'awrang 'âtas bûnji kalâm 'Allah.

Difabelâh sawâtu hendaklah 'angkaw merg'atahuwij, hej lâki p, bahuwa 'Allah sudah djadikan 'angkaw 'akan kapâla bini, sopâja dangan sabawleh p mu 'angkaw mergentar dija dangan 'âkhal, sambil merg'adjarkan, merhiborkan, dan melindongkan dija, seperti kapâla memarentahkan tûboh: behkan seperti lâgi 'Elmesêth 'ada kapâla, kâbidjâkan, parghibôran, dan penulôrgan djamâzetnja. Tambâhan hendaklah 'angkaw merg'asêhij binimu saperij tûboh dirimu, seperti lâgi 'Elmesêth sudah merg'asêhij djamâzetnja: djânganlah berpadâs hatimu 'âtasnja, hânja dûdoklah sertanja dangan budij, sambil memberij hormat padânja, jarg 'ada pagâwej kaparampuwânan jarg terlemah, sedang kâmu lâgi 'ada fertawaritz.

wâritz nizmet kahidôpan, sopâja segala minta dozâmu djingan detagakkan. Sjahdân sedang 'ada titah 'Allah, sopâja lâki p mâkan rawtinja dergan peloh mukanja, maka hendaklah 'argkaw bakardja dergan fatijamu dan râdjinnu didâlam dawwatmu 'Ilâhij, sopâja 'argkaw dâpat memaliharâkan 'awrang 'isij rûmahmu dergan 'ichlâts, dan dergan berkat 'Allah, dan lebeh deri pada 'itu, sopâja 'argkaw ber-'awleh 'apa p 'akan membahâgij derma pada 'awrang jarg berkakurâgan.

Disabelah lâjin hendaklah 'argkaw meng-'atahuwij, hej bini, bagimâna hâros 'argkaw melakûkan dirimu kapada lakimu. Hendaklah 'argkaw meng'asêhij, mengthormâtij, dan tâkot lakimu 'ini: lâgi dergar p an 'akan dija pada segala hâl 'althwâl jarg betul dan hâros, salâku 'akan Tuwanmu, seperti tuboh 'ada tazalokh kabawah kapâla, dan djamâzat kabawah 'Elmesêth. Djangan 'argkaw memegang parentah ka'âtas lakimu, hânja tinggallah dergan sunija: kârana 'Adam sudah dedjadi-kan dihulu, komedijen maka Hawâ 'akan penulorg bagi 'Adam. Dan komedijen deri pada kadjarôhan 'Allah sudah bafermân kapada Hawâ, dan pada telâdannya kapada saganap barga kaparampuwânan: kapada lakimu 'akan 'ada ka'inginanmu, dan 'ija 'itu 'akan memarentahkan padâmu. Djangan 'argkaw melâwan titah 'Allah 'ini, hânja tûrutlah penjurôhan 'Allah, dan telâdan segala bini jarg xâbid, jarg telah ber'âsa kapada Allah, dan sudah tazalokhkan dirinja kapada suwâmi p nja jarg châts: seperti Sarah sudah dergar p an 'akan 'Ibrâhim, pada hâl denama'inja dija 'itu tuwannja. Hendaklah lâgi menulorg lakimu pada segala hâl 'althwâl jarg bâjik dan betul, sambil 'ingat râdjinn p 'akan 'ânakh p mu, dan 'akan parentah rûmahmu, lâgi berdjalan dergan federhananja dan tulus 'ichlâts, djangan dergan perhijâsan dunjâ, sopâja 'argkaw dâpat memberij sawâtu telâdan kafederhanan jarg bâjik pada 'awrang lâjin p.

Sebab 'itu, Hej N. dan N. sedang kâmu sudah meng'arti, bahuwa 'Allah sudah titahkan hâl Nikâth 'itu, dan bârang jarg didâlamnja 'itu sudah terpasan padâmu 'awlehnja 'itu, 'adakah kahendakhmu hîdop demikijen 'ini dâlam hâl jarg sûtjij 'itu djuga, seperti kâmu bersjaksi desini dihadapan djamâzat 'awrang Mesêhij, dan 'adakah tjitamu kâmu detogohkan dâlam hâl Nikâth 'ini?

Djawâb.

Behkan.

Komedijen hendak Pandita berkâta kapada djamâzat.

'Aku meng'ambil kâmu sakalijen, jarg sakarang sudah berhimpun desini, 'akan sjaksi, bahuwa bârang katagâhan sudah tijâda datang 'antaranja.

Sjahdân kapada 'awrang kahâwin.

Sedang kalâkh 'ada betul dan pârut kahendakhmu delakûkan, hendaklah kiranja 'Allah Tûhan kâmiij menogohkan nijetmu, jarg telâh dekarunjâkannja pada kâmu, dan djadilah kiranja permulâ'anmu dergan nâma mahâ besâr Tûhan Huwa, jarg sudah mendjadi-kan lârgit dan bûmi.

Komedijen hendak marika 'itu memberij: târgan kânan sa'awrang pada sa'awrang:

dan hendak Pandita berkâta pertâma kapada Mampilej lâki p.

Hej N. 'adakah 'argkaw meng'akaw desini dihadapan 'Allah dan djamâzatnja jarg khudus, bahuwa 'argkaw sudah meng'ambil, dan 'ada meng'ambil N. jarg 'ada hâdlir desini, 'akan binimu jarg sorggoh, sambil berdjangji padanja, bahuwa tijâda penah 'argkaw mâwu meniggalkan dija, hânja mâwu meng'asêhij, dan memaliharâkan dija dergan fatijamu, seperti lâki p jarg fatijawan dan takhij 'itu hâros berbowat pada bininja: bahuwa lâgi 'argkaw

(1.3.)

kaw mâwu hîdop sertanja deŕgan sûtijj, sambil tondjokh padanja fatijamu dan djandjimu pada segala perkara sakalijen, 'atas bûnji 'Indjil jang khudus?

Djawâb. Behkan.

Komedijen kapada Mampilej parampuwan.

Hej N. 'adâkah 'angkaw meŕ'âkaw desîni dihadapan 'Allah dan djamâzatnja jang khudus, bahuwa 'angkaw sudah meŕ'ambil, dan 'ada meŕ'ambil N. jang 'ada Hâdlir desîni, 'akan lakimu jang songoh, sambil berdjandji mâwu deŕgar p an 'akan dija, berbowat chidmet padanja dan menuloŕg dija, tijada pernah meninggalkan dija, hânja mâwu hîdop sertanja deŕgan sûtijj, sambil tondjokh padanja fatijamu, dan djandjimu pada segala perkara sakalijen, seperti hâros sawâtu bini jang tsâleth dan fatijawan berbowat pada lakinja jang songoh, 'atas bûnji 'Indjil jang khudus?

Djawâb. Behkan.

Maka hendakh Pandita berkâta.

'Allah Bâpa jang pôhon segala rahmet, jang sudah mendozâ kâmu 'awleh nizmetsja kapada Hâl Nikâlh jang sûtijj 'ini, hendaklah kiranja meŕghûborg kâmu deŕgan kâseh dan fatija jang benar, dan karunjâkan berkatnja kapada kâmu. 'Âmîn.

DEgarlah sakârang deŕi dâlam 'Indjil, bapura togoh 'ada perhuboŕgan Nikâlh, seperti 'itu tersûrat 'awleh Matâj Fatf. 19. 'âjat 3--9.

Maka berdâtanglah 'awrang Farisij kapadanja, menjawb'ij dija, dan katâlah padanja, 'adâkah Halâl pada sa'awrang mânusija membowangkan bininja kârana sasawâtu xilet? Tetâpi sâhutlah 'ija dan sabdâlah pada marika 'itu, bûkankah kâmu sudah membâtja, bahuwa 'ija jang mendjadikan pada mulanja sudah mendjadikan kaduwânja 'itu lâki p dan

parampuwan: Dan sudah berfabda, deŕi kârana 'itu mânusija hendakh meninggalkan bapanja dan 'ibunja dan malekât pada bininja, maka kaduwânja hendakh mendjadi 'akan sawâtu djuga dâgig? Sahingga marika 'itu bûkan 'ada lagi duwa, hânja sawâtu djuga dâgig: sebab 'itu bârang jang 'Allah sudah berdjudûkan, djângan mânusija menjerejkan 'itu. Katâlah marika 'itu padanja, sebab 'apa kalâh Mûsâj sudah berpasan memberij sûrat thalâh, dan membowangkan parampuwan 'itu? Berabdâlah 'ija padanja, bahuwa Mûsâj deŕi kârana katagâran hâti kâmu sudah memberij 'idjâzet pada kâmu 'akan membowangkan bini p mu: tetâpi deŕi pada mulanja tijada djadi bagitu. Tetâpi 'aku berfabda pada kâmu, bahuwa, djikalaw bârang sijâpa membowangkan bininja katjuwâlij pada Hâl zinâ, dan berbinikan parampuwan lâjin, 'ija bermûkah, dan sijâpa jang berbinikan parampuwan jang terbowang 'itu, 'ija pawn bermûkah.

Hendaklah kâmu pertija segala perkatâ'an mahâ Tûhan 'Elmesâh 'ini, dan hendaklah kâmu jakhn, bahuwa 'Allah Tûhan kâmiŕ sudah berdjudûkan kâmu pada Hâl jang sûtijj 'ini. Maka sebab 'itu hendaklah kâmu lagi mendjondjor segala sasawâtu, jang 'akan berlâku ka'âtas kâmu, deŕgan tsabar dan sukûr, sa'awleh p 'itu datang deŕi pada tângan 'Allah: maka lagi pada kâmu segala sasawâtu 'akan serta bakardja kapada kabiŕdikan dan kapada chalâts. 'Âmîn:

Komedijen deŕi pada demikijen 'itu hendakh Pandita sûroh 'awrang kahâwin 'itu bertelud, dan meŕ'ingatkan djamâzat 'akan memohonkan kârana marika 'itu.

JÂ 'Allah jang mahâ kawâfa, jang menondjokh kamurâhanmu dan Hikmeimu didâlam sakalijen perbowatanmu dan titahmu, jang pada mulanja sudah basermân, bahuwa tijadâlah bâjik 'ada mânusija 'itu sa'awrangnja, dan

dán sebàb 'itu sudah kardjâkan bagînja sawâtu penûlong penâka kahadâpannja, dán sudah títahkan kaduwânja 'itu mendjâdi sawâtu djûga dâgug, dán menjiksâkan lâgi segala katjamâran. Kâmiij minta doxâ kapadâmu, (sedàrg 'angkaw sudah mendoxâ kaduwa 'awrang 'ini kapada Hâl Nikálh jaig sùgij 'ini, dán sudah berdjudûkan dija) hendaklah kirânja karunjâkan padânja rôhmu jaig khudus, sopâja deigan 'imân jaig benar dán togòh marîka 'itu hidop dán melakûkan kabiðjikan, tûrut kahendakumu 'Ilâhij, dán melâwan segala kadjahâtan. Hendaklah kirânja lâgi memberkâtij marîka 'itu, seperti 'angkaw sudah memberkâtij nejnekh mawjaig jaig mù'min 'itu, jaig chalíl p mu dán hamba p mu fatijâwan, jaznij, 'Ibrâhîm, Jitslhâkh, dán Jaxkhûb, sopâja marîka 'itu, jaig sâma wâritz Perdjangji'an 'itu, jaig 'angkaw sudah mendirîkan deigan nejnekh mawjaig 'itu djûga, deigan xâbidnja pejarâkan 'ânakh p, jaig 'angkaw 'akan memberij padânja garang, 'akan Hhormat namâmu jaig khudus, 'akan perbajâkan djamâxetmu, dán 'akan memastihûrkan 'Indjîlmu jaig khudus. Hendaklah kirânja 'istidjâbetkan kâmiij, hej Bâpa jaig pòhon segala rahmet, 'awleh kârana xâsaj 'Elmesêlh 'ânakhmu jaig kekâfeh, Tûhan kâmiij, deigan nâma sijâpa kâmiij memûtuskan segala permin-tâ'an doxâ kâmiij:

Bâpa kâmiij, dán lâjin jaig ber'ikot.

Dengarlah fakârang djandji'an Allâh deri dâlam Mazmûr 128. 'âjat 1---6.

1 **B**erbahagija sapa'awrang jaig tâkot Huwa, jaig berdjâlan tûrut djâlan p nja.

2 Kârana 'angkaw 'akan mâkan sùfah târgan p mu, 'angkaw 'akan 'ada berbahagija, dán kabiðjikan 'akan 'ada padâmu.

3 'Isterîmu 'akan 'ada seperti sapòhon 'angawr jaig berbowah p pada segala persâgij rûmahmu: 'ânakh p mu seperti tânâp p an pòhon zejt kulîliig mâjidahmu.

4 Bahuwa safonggohnja demikijenlah djûga lâki p jaig tâkot 'akan Huwa 'itu 'akan diberkâtij.

5 Huwa 'akan memberkâtij 'angkaw deri dâlam TSijawn, dán 'angkaw 'akan memandang kabajikan Jerûsajelm pada sakalijen hârij kahidòpanmu.

6 Dán 'angkaw 'akan melîhat 'ânakh tujûmu: dâmej djûga 'atas 'awrang Jifrá'ejl.

'Allâh Tûhan kâmiij jaig 'âmat mùrah hendaklah kirânja memunòhij kâmu deigan nixmetnja, dán memberij kâmu sâma p hidop lâma dâlam dunjâ 'ini deigan tijapp sibâdet dán khodsijet. 'Âmin.

Fatfal pada menjarâkan P A N G H I -
B O R A N 'awrang Sâkit:

Jaig 'ada sawâtu pang'adjâran pada 'imân dán pada djâlan chalâts 'akan mâti deigan fahadjânja.

BAhuwa komedijen deri pada 'Adam sudahlah dedjadi kan betul dán bâjik, 'ija 'itu, khudus, xâdil, deigan perij jaig tijâda kama-tijan, dán sudahlah ter'angkat mendjâdi Tuwan 'atas segala machlûkh, jaig 'Allah sudahlah mendjadi kan, maka sudah tijâda lâma 'ija tinggal tatâp dâlam pangkat 'ini, tetâpi 'awleh tipuw dâja Sjejhân, dán kadurhakâ'an sendirinja, sudah 'ija gûgor deri pada kamulijâ'an jaig ter'ejlok 'itu, dán demikijen sudah 'ija membâwa tjelâka mawt fanâ dán bakhâ ka'âtas samowa kâmiij. 'Inilah dawfa pusâka 'itu, 'akan jaig mâna Dâ'ud berkâta didâlam bawrang Mazmûr, 'udjarnja, bahuwa safonggohnja deigan perfalâhan 'aku sudah taper'ânakh, dán deigan dawfa 'ibûku sudah meng'andong 'aku. Sabâgej lâgi Rasûl Pawlus berkâta kapada 'awrang Rawmâ, bahuwa 'awleh mâ-nusija sawâtu dawfa sudah mâsokhi kadâlam dunjâ,

dunjâ , dan 'awleh dawfa 'itu mawt , dan mawt sudah melintas kapada sakalijen mânusia , jang 'awlehnja sakalijennja sudah berdawfa.

Kârana demi 'Adam sudah djâtoh demikijen 'ini , maka sabantar sudah 'ija tasalokh kabawah lasnet jang songgoh , seperti kâmiij membâtja didâlam sûrat Kadjadi'an , dimâna 'Allah bafermân , kakutôkanlah tânah 'itu deri kâranâmu , deŕgan sũfah 'angkaw 'âkan mâkan deri padânja sakalijen hâriij kahidôpanmu lamânja , deŕgan pelòh mukâmu 'angkaw 'âkan mâkan rawtij , sampej kawkombâli kapada tânah , sedang sudah kawter'ambil deri padânja : kârana bahuwa lubuh 'adâmu , dan kapada lubuh djũga 'angkaw 'âkan kombâli. Deri mâna kâmiij tâhu songgoh p , bahuwa segala sasawâtu jang sudah tarima kahidôpan 'itu hâros mâti sakâli , seperti Dâ'ud berjaki Hâl 'ini turus tarang , katânja , sijâpa lâki p hîdop , jang tijâda 'âkan melihat mawt ? Kârana seperti Solejmân berkâta , segala 'awrang jang hîdop 'itu tâhu , bahuwa dirinja 'âkan mâti. Kârana desini tijâda kâmiij mempunjâ'ij sawâtu negerij jang bakhâ , tetâpi kâmiij menjahâriij jang nanti datang 'itu. Dan dâlam Risâlet kapada 'awrang Sibrânij sudah tersûrat , bahuwa sudah tertantu pada segala mânusia mâti sakâli , dan komedijen deri pada 'itu hukum. Kârana seperti 'Elmektûb berkâta , samowa kâmiij 'âkan mâti p , dan djâdi seperti 'âjer tertompah kabûmi , dan tijâda dekompolkan. Kârana seperti 'Ajûb berkâta , hâriij p kâmiij 'ada seperti hâriij p 'awrang 'upâhan , dan lebh lâdjuw deri pada sawâtu khâsid. Dan Dâ'ud berkâta , deŕgan lampar kâmiij desalâp , behkan seperti sawâtu dâwon jang tergonjajng 'awleh 'âgin , seperti sawâtu djaramij jang kerung , dan seperti pakâjin jang demâkan 'awleh gîgas : kârana duli 'itu hâros kombâli mendjâdi tânah , seperti 'itu sudah 'ada , dan njâwa 'itu pularng kapada 'Allah , ang sudah berikan dija , seperti 'Ajûb berkâta :

kâmiij 'ada duli dan 'âkan kombâli garang kapada duli. Sabâgej lâgi Jazkhûb berkâta , bahuwa kahidôpan mânusia sawâtu 'awap 'adânja , jang kalihâtan sakotika djũga lamânja , dan komedijennja kalinnjâpan 'adânja. Behkan saganâp kotika kâmiij pergi lâlû seperti sawâtu 'awan , 'itu hilang seperti sawâtu 'âfap , dan linnjap lâgi seperti sawâtu bâjang. Dan Petrus berkâta lâgi deŕgan membâwa dalil deri pada Jesjazjâ , kârana samowa dâging saperij tombòh p an 'adânja , dan samowa kamulijâ'an mânusia saperij bunga tombòh p an 'adânja. Tombòh p an 'itu sudah kakeringan , dan bungânja sudah lûroh , dan tijâda kadapâtan lâgi. Pula Jesjûs Sirak berkâta , bahuwa 'inilah perdjandjî'an lâma , hâros kâmu mâti , sa'awrang pada hâriij 'ini , sa'awrang pada 'ejfokhnja , seperti dâwon p jang hîdju pada pòhon kâjuw jang 'ejlok , satengahnja lûroh , satengahnja tombòh pula. Demikijen lâgi 'ada perij mânusia , satengahnja mâti , satengahnja deper'ânakh , seperti Solejmân berkâta , pada segala sasawâtu 'ada zemânnya , dan pada samowa makhsûd dibawah lâgit 'ada wakhtunja. 'Ada sawâtu waktu 'âkan deper'ânakh , dan sawâtu waktu 'âkan mâti.

Maka waktu 'ini 'ada dâlam tangan mahâ besâr Tûhan , seperti 'Ajûb berkâta , bahuwa telah terpâjuw hâriij p mânusia , bilangan bûlan p nja 'ada sertanja , bahuwa 'Allah sudah berbowat segala katantuwannja , jang tijâda 'ija dâpat melangkuk. Bârang jang Pawlus lâgi meŕ'atâkan , bahuwa 'Allah sudah tantûkan segala kotika jang dihûlu telah ter'âtor , dan segala perhinggâ'an kadudokan mânusia. Dan Dâ'ud berkâta , bahuwa hâriij p kâmiij satampak djũga landjutnja dihadâpan mahâ besâr Tûhan , dan sumor kâmiij 'ada saperij tijâda sasawâtu dihadâpan hadlretnja. Sahâdja sasawâtu mânusia , sabagimâna tatâp 'ija berdîrij , 'itu samâta p kasija p an : kârana hâriij p kâmiij sudah 'ada lebh lâdju deri pada tûrakh , dan lebh lâdju deri pada sawâtu khâsid.

Lâgipawn

Lâgipawn kâmiġ 'ini 'ada des'ni 'awraig 'âsiġ dan padûdokh pada fak'ika djûga lamânja. Kârana kahidôpan mânufija 'itu tûdjoh pûloh tâhon, 'ataw mâna kâmiġ 'ada tagap togòh dawlâpan pûloh tâhon lamânja, maka 'itu 'ada punòh sùfah dan kafukâran. Kârana 'itu lâ-djuw deġan tarġkasnja sa'awleh p kâmiġ terbang lâlû: dan mâna kâmiġ hîdop lâma, maka kâmiġ hîdop sarâtus tâhon. Seperti titikh p 'âjer mâna defamâkan deġan lâwut, demikijen kûranglah segala tâhon p kâmiġ, mâna defamâkan deġan kakakâlan. Dan Petrus berkâta, bahuwa sawâtu djûga hârij sâma mahâ besâr Tûhan 'ada seperti saribu tâhon, dan saribu tâhon seperti sawâtu djûga hârij. Demikijen segala tâhon kâmiġ hâros debilaġ, mâna defamâkan deġan kakakâlan.

'Adapawn sedang samowa kâmiġ 'âtas bûnji Súrat p an jaġ khudus hâros mâti, sija-pâtah tijâda 'akan rinduw dendam deġan saganap hatinja 'akan mâti? 'Apabila kâmiġ 'iġat p, kapada paġkat dan kabinasâ'an jaġ mâna kâmiġ sudah sampej 'awleh 'Adam, 'ija 'itu, kapada segala djenis perfalâhan, kale-mâhan, dan sarsâra: sahingga maka kâmiġ 'ada djâhat dan tjenderoġ kapada kadjahâtan deri pada mûda kâmiġ. Kârana seperti Pawlus berkâta, deri pada mûla per'anâkan kâmiġ 'ada 'anakh p morka, dan tijâda kâmiġ lâjikh kapada bârang kabidjikan, dan tijâda kâmiġ mempunjâ'ij 'apa p-deri pada dirij kâmiġ, melâjinkan dawfa djûga. Seperti lâgi Dâ'ûd dan Pawlus berkâta, tijâda 'ada sa'awraig jaġ berbowat bâjik, sakalijennja sudah 'ondor, sâma p 'ija sudah djâdi sija p. Kârana chajr 'itu, jaġ kâmiġ kahendâkij, tijâda kâmiġ berbowat, tetâpi sjar 'itu, jaġ tijâda kâmiġ kahendâkij, 'itu djûga kâmiġ berlakûkan, 'itupawn deri kârana dawfa, jaġ dûdokh didâlam kâmiġ. 'Adapawn 'akan hâl dawfa 'ini jaġ padûdokh didâlam kâmiġ Dâ'ûd berhaksi, bahuwa kâmiġ sudah deperkandorġkan dan deper'anakhkan deġan dawfa, dan kâmiġ berkandjaġ deġan dija 'itu. Kârana bijâra hâti mânufija samadjâ-

lah djâhat deri pada mudânja.

'Adapawn sedang kâmiġ demikijen berbâring kabâwah morka 'Allah, dan dâlam bâjaġ p mawt, sahingga hâros kâmiġ mâfokh nâraka dan kûtokh, maka 'Elmesêth, jaġ tarang bûmi 'itu, sudah bersinar, dan matahârij xadâlet sudah terbit bagi kâmiġ, jaġ sudah defarahkan 'awleh kârana segala perfalâhan kâmiġ, dan sudah debaykitkan 'akan taxdil kâmiġ, maka 'ija lâgi sudah meghidopkan kâmiġ sertânja, sedang kâmiġ 'adâlah mâti 'awleh perfalâhan p dan dawfa p, dan 'ija sudah meng'ampônij sakalijennja pada kâmiġ, dan sudah meghâpuskan sûrat hûtaġ jaġ lâwan kâmiġ, jaġ berdirij dâlam 'ondang p, maka 'ija sudah meng'ambil bowaġ 'itu, fatelâh sudah dipakûkannya 'itu pada t'alib; 'awleh jaġ mâna 'ija sudah meng'alahkan segala sataruw kâmiġ, jaġ mawt, 'Iblis, nâraka, dan laznet Tawrat, seperti 'Allah sudah basfermân 'awleh Nabij Hawŋejas, dan Rasûl Pawlus, dimanâtah tjâtkahmu, hej mawt? dimanâtah kamenânganmu, hej nâraka? tetâpi segala ŋukûr 'adâlah kirânja bagi 'Allah, jaġ karunjâkan pada kâmiġ kamenângan 'awleh Tûhan kâmiġ 'Isâj 'Elmesêth, jaġ lâgi 'âtas bûnji djandji'an 'Allah sudah meromokhkan kapâla bagi 'Iblis 'itu, kabâwah sijaġ kâmiġ 'adâlah tertâwan 'awleh kalangkâhan dawfa p.

'Adapawn 'akan melepaskan kâmiġ deri pada kafukâran 'itu, maka 'Allah sudah karunjâkan pada kâmiġ bendânja jaġ terlâlû 'âmat kekâseh, 'ija 'itu, 'anakhnja lâki p jaġ tonggal dan kekâseh 'itu, 'akan sijaġa bâpa radlâ, dan sudah sûroh kâmiġ meneġar 'akan dija: sawâtu 'anakh lâki p jaġ telâh dekarunjâkannja 'akan ghaŋirat dan harga tubûsan. Kârana sasâgat 'Allah sudah meng'asêhij 'isij dunjâ, sahingga 'ija sudah karunjâkan 'anakhnja-lâki p jaġ tonggal, sopâja safa'awraig jaġ pertjâja 'akan dija 'itu djûgan binâsa, hânja ber'awleh kahidôpan kakâl. Sabâgej lâgi, 'awleh 'ini peng'asêhan 'Allah 'akan

(m)

'akan kâmiġ 'itu sudah denjatâkan, bahuwa 'Allah sudah menjûroh 'ânakhnja lâki p jaġ toinggal 'itu mâfokh dunġa, sopâja kâmiġ hidop 'awleh dija 'itu. 'Adapawn 'ini djûga 'ada kahidôpan kakâl, seperti 'Elmesêth berkâta, sopâja marika 'itu meġ'enâl 'angkaw 'Allah jaġ 'afâ dan benâr, dan 'Elmesêth, jaġ 'angkaw sudah menjûroh. 'Ijâlah 'ada 'Elmesêth jaġ benâr 'itu, jaġ sudah mâfokh dunġa pada kaganâpan wakhtu, jaġnij, 'Allah benâr, 'akan menjadâkan kawâfa 'Sjejtân, dan mânufija benâr, 'akan djâdi wasiŧh kâmiġ dihadâpan 'Allah, sopâja 'ija menubûs segala 'awraġ jaġ tazalokh kabâwah 'ŧarizet Tawrât. 'Ijâlah 'ânakh domba jaġ tijâda bertjoring 'itu, jaġ 'awleh kârana lûka kâmiġ telâh depâluw dan debantej mendjâdi ghaŧirat kârana sakalijen dawfa kâmiġ, seperti 'Jesjazâ berŧakŧi turûs tarâġ. Maka 'ija sudah djâdi pâpa 'awleh kârana kâmiġ, sedang kâja adânja, sopâja kâmiġ 'ini djâdi kâja 'awleh kapapâ'annja 'itu. Kârana 'ija sudah meġ'anugarahkan pada kâmiġ sakalijen benda p nja, jaġnij, sakalijen kabidjikannja deri pada sadâletnja, pahalânja, dan khodŧijemnja; maka sebab 'itu hâros kâmiġ memelokh dija 'itu dengan 'imân, dan memberij ŧukûr padânja dengan mulhabet, dan thâzet. 'Antah ŧijâpa tijâda 'akan meġ'asêhij dija 'itu, jaġ dihûlu sudah meġ'asêhij kâmiġ? sedang 'adâlah kâmiġ fatarûw, maka 'ija sudah perdâmejkan kâmiġ dengan 'Allah; lebêh pûla, kâmiġ jaġ telâh deperdâmejkan 'itu 'akan dechalâtskan 'awleh kahidôpannja, sedang kâmiġ sakarâġ sudah djâdi ŧalhabet p nja. Kârana bagimâna bâraġ sa'awraġ dâpat tondjokh peġ'asêhannja terlebêh, melâjinkan manakâla 'ija balandjâkan djiwânja ganti ŧalhabet p nja, bâraġ jaġ gombâla jaġ bâjik 'itu sudah berbowat. Tatkâla sudah djâdi 'ija berbowat kabakhti'an pada bapânja sahinġa mawt, 'ija 'itu, mawt ŧalib. Dan sakotika sudah dekûrangkan deri pada Melâ'ikat p, 'awleh jaġ mâna sudah 'ija depermakotâkan dengan

kamulijâ'an dan Hhormat, deri kârana saġsâra mawt. Sopâja 'awleh nizmat 'Allah 'ija merasâ'ij mawt kârana sakalijen 'awraġ. Sabâgej lâgi 'ijâlah soinggohp salâku 'awraġ 'Sjawmerawnij 'itu, jaġ sudah tuwaġ minjakh dan 'âjer 'angawr dâlam lûka p kâmiġ, 'artinja, 'ija sudah menompah dârahnja jaġ 'indah kârana dawfa p kâmiġ, dan sudah menubûs kâmiġ dengan harga sasangat besâr. Kârana seperti Petrus berkâta, bûkan dengan pejrakh 'âtaw'amâs kâmiġ sudah detubûs, tetâpi dengan jaġ mahâ 'indah dârah 'Elmesêth, jaġ 'ada sawâtu 'ânakh domba jaġ tijâda bertjelâ dan tijâda bertjoring. Kârana sudah tijâda kâmiġ detubûs 'awleh dârah kambing p djantan, dan lembuw p mûda, hânja 'awleh dârahnja jaġ châts sakâli 'ija sudah mâfokh kadâlam makhdîs, hâbis delakûkannja sawâtu penubûsan kakâl. Jaġ lâgi sudah membanton kâmiġ deri dâlam peġ'awasâ'an kalâm, dan sudah berpindahkan kâmiġ kapada karadjâ'an 'ânakhnja jaġ kekâfeh, jaġ 'awlehnya kâmiġ sudah ber'awleh katubûsan deri kârana dârahnja, 'ija 'itu, ka'ampônân segala dawfa.

'Adapawn sedang kâmiġ tahu soinggohp, bahuwa tijâda dengan bâraġ pahâla kâmiġ, (kâranâ tijâda bâraġ sawâtu pada kâmiġ, sebab 'apa kâmiġ 'ada hamba p jaġ tijâda bergûna) 'awleh mawt dan kabangkitan 'Elmesêth sadja, kâmiġ ber'awleh chalâts jaġ kakâl. Maka hâros kâmiġ berdâtang dengan kaluwâsan hâti kapada sarŧ nizmet, sopâja kâmiġ ber'awleh rahmet, dan mendâpat nizmet 'akan detulong pada mâfa jaġ pâtit. Maka sedang kâmiġ ŧantijâfa ber'ûsah 'akan tulong, maka hendaklah kâmiġ berdâtang kapadânja. Kârana 'ija basfermân 'awleh chidmet Dâ'ud, berdoszâlah padâku pada hârij kapiġâkan, maka 'aku 'akan meluputkan 'angkaw. Behkan djikalaw sakalipawn sawâtu 'ibuw tinggalkan ka'ânakhnja, dan hânja sasonggohnja tijâda 'aku 'ini 'akan lupâkan dikaw. Seperti 'Elmesêth sendirij berŧabda dâlam 'Indjil, marilah

marilah kapadaku, hej sakalijen jang lelah dan bertaggòrgan, maka 'aku 'ini 'akan memberij penghentijan pada kâmu. Maka kapada sijapa garang kâmiy 'akan pergi? 'Ija djuga ampunja segala perkata'an kahidòpan kakal, dan kahidòpan 'itu 'ada dâlamnja. 'Ija djuga 'ada Mân samâwîj 'itu, jang meing'innjangkan djîwa kâmiy sampej salâma p nja, 'Ija djuga 'ada rawtij samâwîj 'itu, djikalaw bârang sa'awrang mîkan deri pada rawtij 'ini 'awleh 'imân, tijada 'Ija 'akan berlâpar sampej salâma p nja, dan djikalaw bârang sa'awrang mînom dârahnja, tijada 'Ija 'akan berdahâga sampej salâma p nja.

Tambâhan pula 'Elmesêth berfaruw dâlam 'Indjil Jahhâ degran sawâra njaring, sabdânya, djikalaw bârang sa'awrang berdahâga; bâjiklah 'Ija datang kapadaku, laiu mînom: sijapa jang pertjaja 'akan daku, seperti 'Elmektûb babûnji, babarapa 'alir p an 'âjer jang hidop 'akan ngalir deri dâlam purutnja: bârang jang 'ada perbowâtan p Rôihu-'lkhudus. Djikalaw bârang sijapa 'akan hâbis mînom deri pada 'âjer jang hidop 'itu, tijada 'Ija 'akan berdahâga pada salâma p nja: kârana 'âjer 'itu, jang 'aku 'akan memberij padânya 'itu, 'akan djâdi dâlamnja sawâtu mâta 'âjer jang berpantjâran sampej kapada kahidòpan kakal. Seperti 'Allah bafermân 'awleh chidmet Nabij Jesjuszâ. 'Ahaw samowa kâmu jang berdahâga, datanglah kapada 'âjer, dan bârang sijapa jang tijadâlah bârang pejrahk padânya, datanglah, bililah, laiu fantaplah, behkan datanglah, bililah 'âjer 'angawr, dan 'âjer sîfuw degran tijada bâjar pejrahk, dan degran tijada bâjar derham. Deri kârana sebâb 'itu henda'hlah kârnij berdâtang kapada mâta 'âjer 'ini 'akan persudjòkan kâmiy, dan djârganlah kapada palòrgan p jang berbâwu bûfokh, jang tijada mowat 'âjer: kârana deri pada kapunòhannja samowa kâmiy sudah mendâpat lâgi nizmet demi nizmet; kârana Tawrât sudah deberij 'awleh Mûsaj, nizmet dan hakhikhet sudah djâdi 'awleh 'Elmesêth.

'Ijalah wasi'ih jang benar 'itu, jang berdîrij di'antâra 'Allah dan di'antâra kâmiy, 'akan mendjâdi hafiz kâmiy lâwan segala penûdoh kâmiy; kârana 'ada sawâtu djuga wasi'ih 'Allah dan mânusia p, jaznij, jang mânusia 'Elmesêth 'Elisaj. Maka sebâb 'itu 'Ija 'ada wasi'ih watsijet jang bahâru, sopâja, fatelâh sudah datang mawt 'akan gha'firat segala kalangkâhan, jang sudah djâdi pada mâsa watsijet jang pertâma 'itu, segala 'awrang jang terdoxâ 'itu ber'awleh djandjij'an pusaka jang kakal. 'Awleh kârana sebâb 'apa lâgi 'Ija sempat menchaltskan degran sempornanja segala 'awrang, jang 'awlehnja 'itu berdâtang kapada 'Allah, fedang pada fedekâla waktu 'Ija 'ada hidop 'akan memêhonkan hafâzat kârana kâmiy. Maka Jahhâ menjertâ'ij degran perkata'an 'ini, dan berkâta, djikalaw bârang sa'awrang sudah berdawfa, nistjaja 'ada pada kâmiy sa'awrang hafiz sama bâpa, jaznij, 'Elisaj 'Elmesêth, 'awrang 'adil 'itu: maka 'Ija djuga 'ada sawâtu gha'firat kârana segala dawfa kâmiy, dan bûkan sâdja kârana dawfa kâmiy, tetâpi lâgi kârana dawfa faganap dunjâ, jaznij, kârana segala djenis 'umet p dan chalikhah faganap dunjâ, jang degran fabenarnja membâwa tawbat kapada 'Allah. Kârana 'anakh domba 'itu sudah terbantej kârana segala 'awrang mû'min deri pada 'asâs dunjâ, seperti 'Elmesêth fendîrij berfabda, bahuwa 'Ibrâhîm sudah melihat harinja, dan sudah berfuka p an.

Bagitu kalâkh 'Allah bûkan 'ada peng'angkat mûka 'awrang. Kârana 'Allah 'itu bûkan 'ada 'Ilah 'awrang Jehûdij sâdja, hânja 'Ija lâgi 'ada 'Ilah segala CHalâjikh, jaznij, 'Ija 'ada 'Allah, jang tazdîlkan 'awrang jang pûnja chitânet deri pada 'imân, dan 'awrang jang berkûlop 'itu 'awleh 'imân. Kârana sudah 'Ija tazdîlkan kâmiy 'awleh 'imân tijada degran perbowâtan sjarizet Tawrât. 'Atas perij jang mâna lâgi Dâ'ud berkâta, bahuwa 'awrang 'itu sâdja ber'awleh chalâts 'itu, pada sijapa 'Allah 'ihhtisîbkan 'adâlet 'itu tijada degran

perbowâtan p Tawrât, dimâna katânja, ber-bahagija 'awrang 'itu, jarg kadurhakâ'anna sudah ter'ampon, jarg dawsânja sudah tertûtop: berbahagija mânusia 'itu, jarg padânja Huwâ tijâda 'lhtisâbkan kafalâhan.

Djikawal kalâkh kâmiij telâh detaxdilkân deri pada 'imân, maka kâmiij ber'awleh salâmet dihadâpan 'Allah 'awleh Tûhan kâmiij 'Asâj 'Elmesêth, jarg 'awlehnja lâgi kâmiij sudah ber'awleh kaluwâsan hâti 'âkan mâfokh kadâlam makhdîs 'awleh dârahnja, jarg 'awlehnja 'ija sudah bowat dâmej 'antâra 'Allah dâni mânusia: kârana 'ija djûga 'ada dâmej kâmiij jarg benâr, sahingga tijâda 'ûfah kâmiij tâkot lâgi. Kârana Pawlus berkâta, djikalaw 'Allah 'ada ba'erta kâmiij, sijâpa 'âkan 'ada melâwan kâmiij? sijapâtah 'âkan mendaxwâj 'âtas segala mutstahâj 'Allah? bahuwa 'Allah djûga jarg meixâdilkân: sijapâtah dija jarg memalsûnkan, bahuwa 'Elmesêth djûga jarg sudah mâti, behkan lebh, jarg lâgi sudah debangkikan, jarg lâgi 'ada pada kânan 'Allah, jarg lâgi memôhonkan 'afâzat 'âkan kâmiij. Sijapâtah 'âkan mentjerejkan kâmiij deri pada muhâbet 'Elmesêth? kasukâran, 'âtaw kapijâkan, 'âtaw perhambâtan, 'âtaw kalapâran, 'âtaw katalandjâgan, 'âtaw bahâja, 'âtaw pedangkah? dâni lâjin jarg ber'ikot. Sebâb 'itu djikalaw sakâlipawn tinggal didâlam kâmiij dawla fâzlij, dâni lâjin p jarg dâtag sahârij p, maka tijâda 'ûfah hâti kâmiij dekijilkan. Kârana Jeljazjâ berkâta, djikalaw segala dawfa kâmu 'ada salâku sakhelât khirmizij, 'ija 'âkan djâdi pûtih penâka taldju, djikalaw 'itu 'ada mejrah salâku kâjin kafomba, 'ija 'âkan djâdi penâka tsuf pûtih. Maka kardja 'ini djâdi 'awleh 'Elmesêth, jarg sudah membâfokhkan kâmiij deri pada segala dawfa kâmiij 'awleh dârahnja, jarg deri padânja permandi'an 'itu 'ada tanda, seperti lâgi perdjamuwan xafjâ 'itu 'ada tanda pada kâmiij, bahuwa kâmiij sudah dilepaskan 'awleh perfombâhan 'Elmesêth, jarg sakâli sudah deganâpij pada kâjuw tsalib, so-

pâja delepaskannja kâmiij deri pada morka jarg nanti dâtag, dâni deri pada safawâtu thoghjân, dâni desujikannja bagi sendirinja sawâtu bâla jarg châts, jarg ber'ufahâkan dirinja pada perbowâtan p jarg bâjik, jarg 'awlehnja 'Allah depudjikan.

'Adapawn sedang kâmiij tâhu saforggoh p, bahuwa kâmiij sudah deperdâmejkan dergan 'Allah 'awleh 'Elmesêth, maka sahârosnja 'âtas bûnji kalâm 'Allah kâmiij rinduw dendam 'âkan melepaskan deri pada tûboh kamatiian 'ini, jarg 'awlehnja hâros kâmiij sampej kapada jarg mahâ mulija pusâka segala 'ânakh p Allah, jarg sudah tersimpan didâlam sawrga bagi kâmiij. Hâl 'ini djûga Pawlus, pagâwej 'Allah jarg terpileh 'itu, sudah mentjita, mâna 'ija berkâta, wah pâtek 'ini mânusia jarg 'gakhij! sijapâtah 'âkan menchalâtskan pâtek deri pada tûboh kamatiian 'ini? tambâhan 'ija berkâta lâgi, kâmiij meix'atahuwij, bahuwa djikalaw rûmah kâmiij jarg kabumi'an, jaxnij, tarâtakh 'ini derombakh, kâmiij ber'awleh sawâtu per'usâhan deri pada 'Allah jarg kakâl didâlam sawrga, dâni kâmiij rinduw dendam disâlutkan dergan pakejan 'ini, dâni kâmiij per-tatâp hâti kâmiij, dâni 'ada meix'atahuwij, bahuwa, sedang kâmiij dûdokh didâlam tûboh 'ini, kâmiij dûdokh diluwar djâwoh deri pada mahâ Tûhan. Sebâb 'itu 'ângor kâmiij fuka terlebêh dûdokh diluwar djâwoh deri pada tûboh, dâni dûdokh didâlam hampir kapada Tûhan. Lâgi Pawlus berkâta, kâmiij tâhu, bahuwa faganâp kadjadi'an 'itu ferta dergan kâmiij, maka bûkan sâdja 'ini, hânja lâgi kâmiij sendirij, jarg sudah ber'awleh hûlu p an Rôth, menantikan per'angkâtan 'ânakh p, jaxnij, penubûsan tûboh kâmiij. Dâni sedang kâmiij 'ada 'awrang 'âfug dâni dâgarg, sijapâtah tijâda 'âkan fuka mâfokh rûmah bapânja didâlam tânah 'atâlnja? kârana kâmiij berdjâlan desini dâlam ghâjib, dâni 'awleh 'imân sâdja, bûkan 'awleh mar'ât: kârana sakâ-rang 'ini pada tjerejin dergan penarka djûga kâmiij

kâmiġ meliġhat , tetâpi tatkâla 'itu mûka meġnû-
 dju mûka , seperti 'adânja. Sijapâtaġ tġjâda
 'âkan rinduw dendam 'âkan mar'ât 'ini ? se-
 dang kâmiġ meliġhat , bahuwa babarapa sibâ-
 du-llah jaġ khudus sudâh rinduw dendam 'âkan
 hâl 'ini , seperti kâmiġ membâġja dâlam bâ-
 rang Mazmûr , demikiġen bunġinja , seperti
 rûfa berterġjakh dahâġa 'âkan 'âlir p an 'âjer ,
 demikiġen berterġjakh djiwâku rinduw 'âkan
 'angkaw , jâ 'Allah , djiwâku berdahâġa 'âkan
 'Allah , 'âkan 'Allah jaġ hîdop : manakâla
 garâġ an 'âku 'âkan mâfokġ dâni meġhâdâp
 hâdlret 'Allah ? 'âjer matâku 'ada baġku
 'âkan rezikġij pada sijang dâni mâlam : 'awleh
 kârana 'awrang kâta p kapadâku pada faganâp
 hâriġ , dimanâtaġ 'Allahmu ? 'adapawn jaġ
 mahâ mulġja mar'ât 'ini , jaġ tġjâda terkatâ-
 kan 'itu , 'ada fakġjen besâr , seperti Nabġ dâni
 Rasûl berkâta , bahuwa bârang jaġ samâta
 sudâh tġjâda meliġhat , dâni fatelġga sudâh tġjâ-
 da meneġgar , dâni sudâh tġjâda nâġik mâfokġ
 hâti mânuġġja , 'itulah jaġ 'Allah sudâh fa-
 diġjâkan baġi segala 'awrang jaġ meġ'asêġij
 diġja. Pûla Da'ûd berkâta , bahuwa sawâtu
 hâriġ dâlam pâġar p halâman mahâ besâr Tû-
 han 'itu bâġik deri pada farġbu hâriġ dimâna p :
 behkan 'angor 'âku memiġleh diġjam desġġij 'am-
 bang pintu dâlam khobâh 'Allahku deri pada
 kûliġ p dâlam cheġmah p fusûkh. Baġimâna
 terkâfeh 'ada segala kadġjâmanmu , jâ Huwa ,
 Tûhan serwa sakaliġen salam ! Berbahagiġja
 segala 'awrang jaġ mendudôkiġ khobahmu ,
 santġjâfa 'ġja tahlġlkan 'angkaw , dâni marġka
 'itu dekinġjarkkan degan kabâġikan khobah-
 mu , dâni 'angkaw 'âkan berġ minom padânja
 deri pada seġrôkan sedâp p anmu , kârana sa-
 mâmu 'ada pantġuran kahidôpan : didâlam ta-
 rangmu kâmiġ meliġhat tarang. 'Inilah palâjan
 'itu , jaġ 'Elmesêġh meġ'atâkan dâlam 'In-
 djil Jâġhâ , sabdânja , didâlam rûmah bapâ-
 ku 'ada bânjakh perdġjâman : tġjâra lâġin sudâh-
 lah kukatâkan 'itu pada kâmu ; 'âku pergi
 berdġjalan 'âkan melangkâp tempat baġi kâmu ,

dâni fatelâh sudâh hâbis kupergi berdġjalan ,
 dâni melangkâp tempat baġi kâmu , maka 'âku
 'âkan datang kombâli , dâni menjambot kâmu
 datang kapadâku , sopâġa lâġi kâmu 'ini 'ada
 dimâna 'âku 'ini 'ada , katahuwġ , didâlam
 Jerûsġalejm bahâr , jaġ tġjâda ber'ûfah 'âkan
 mâta hâriġ , dâni tġjâda 'âkan bûlan , sopâġa
 'ġja bertġhâġa didâlamnja 'itu , kârana kamu-
 liġ'an 'Allah sudâh menarangkan diġja , dâni
 'anakh domba 'itu 'ada diġannja. Disġtu 'Allah
 'âkan menjâpuw hâbis samowa 'âjer mâta
 deri pada mâta p kâmiġ : dâni mawt tġjâda
 'âkan 'ada lâġi , bârang jaġ 'ada satarûw jaġ
 'âchir , jaġ 'âkan detġadâkan 'awleh mahâ
 Tûhan. Disâna 'Allah sudâh berbowat sa-
 wâtu perdġamuwan mampġlej jaġ 'amat mu-
 liġa , dimâna kâmiġ 'âkan dūdokġ saġidârgan-
 feta degan 'Ibrâġim , Jisġhâkh , dâni Jas-
 khûb , didâlam karadġ'an sawrga. Maka
 berbahagiġjalah segala 'awrang jaġ sudâh ter-
 dosâ kapada saġâ perdġamuwan mampelej
 'ini.

'Adapawn tġjâda kâmiġ sâmpat berdâtang
 kapada perdġamuwan saġâ 'ini , melâġjinkan
 'awleh mawt. Sebâb 'itu Pawlus berkâta ,
 baġiku hîdop 'itulah 'Elmesêġh , dâni mâti 'itû-
 lah lâba. Dâni demi 'awrang mû'min bertġe-
 rej deri pada dunġâ 'ini , maka 'ġja mâfokġ
 kadâlam perhentġ'an jaġ kakâl , seperti 'El-
 mesêġh berfabda , dimâna 'âku 'ini 'ada , di-
 sâna lâġi 'âkan 'ada châdimku : pûla bârang
 sijâpa jaġ meneġgar perkatâ'anku dâni pertġjâja
 pada diġja , jaġ sudâh menjûroh 'âku , 'ġja
 ber'awleh kahidôpan kakâl , dâni tġjâda mâ-
 fokġ hukum mawt : tetâpi 'ġja sudâh berpġn-
 dah deri pada mawt kapada kahidôpan. Bâ-
 rang jaġ lâġi dâpat deliġhat turûs tarang. dâ-
 lam kardġa 'awrang parlenteġ 'itu , tatkâla
 'ġja sudâh minta dosâ , dâni sambah , terke-
 nanglah 'âkan pâtek , jâ Tûhan , manakâla
 'angkaw sudâh hâbis mâfokġ karadġ'anmu.
 Bârang jaġ telâh debâlas 'awleh 'Elmesêġh
 degan sâhut padânja , 'âmġn dġjâġa 'âku ber-
 fabda

‘sabda padāmu , hārij ‘ini ‘angkaw ‘akan ‘ada ferta deqan ‘aku didālam Firdaws. Sebāb ‘itu Pawlus sudah berkāta bājik p , bārang jag samuwāfakhat deqan perkatā’an ‘ini , ‘aku ber‘ingin ‘akan de‘awrejkan , dān ‘ada ferta deqan ‘Elmesēth. Lāgi Solejmān berkāta , duli ‘itu kombāli mendjadi tānah , seperti ‘itu sudah ‘ada , dān njiwa ‘itu pulang kapada ‘Allah , jag sudah berikan dīja. Bārang jag ternjata turus tarang lāgi pada telādan Hānawk dān ‘Elijā , jag kaduwānja telāh ter‘angkat kadālam sawrga , dimāna djūlan kabebāfan kāmij berdirij , deri māna lāgi kāmij menantikan muchalits , jaznij , mahā Tūhan Qisāj ‘Elmesēth , jag ‘akan menjūlinkan tūboh kāmij jag rindah , sopāja ‘itu djādi sarūpa deqan tūbohnja jag mulija.

‘Adapawn kapada pangkat kamulijā’an ‘ini tijāda kāmij sampat dātang , melājinkan ‘awleh bānjakh perāsa fangsāra , deri jag māna ‘akan Hāl ‘ini Jessūz ‘anak Sirak meng‘atākan sawātu peng‘ata jag ‘indah , ‘udjarnja , hej ‘anakku , djikalaw ‘angkaw sūka mendjadi chādīm ‘Allah , sadijākanlah dirimu ‘akan kena kafukāran , deqan sijāpa kāmū lāgi ‘akan termāsa , sedang sakārang sakotika , sakīra p ‘ada ‘ufah , kāmū sudah berduka dālam bāgej p djenis pertjawbā’an. Tetāpi ‘Allah , jag pōhon samowa nizmet , jag sudah memanggil kāmij dātang kapada kamulijā’an nja jag kakāl ‘awleh ‘Elmesēth Qisāj , hābis kāmij merasā’ij fangsāra sakotika djūga lamānja , ‘ija djūga ‘akan menjempornākan , menatapkan , meng‘araskan , dān meng‘alaskan kāmij. Pūla Pawlus berkāta , djikalaw kāmij merasā’ij fangsāra ferta deqan ‘Elmesēth , kāmij lāgi ‘akan ber‘awleh kamulijā’an fertānja. Kārana ‘aku kira p deqan khijās , bahuwa segāla perāsa fangsāra pada waktu sakārang ‘ini tijāda terbanding deqan kamulijā’an , jag nanti denjatākan kapada kāmij. Kārana kafukāran kāmij jag ringan , jag pada sakotika ‘adānja , ‘itu mākin lāma mākin lebeh meng‘ardjākan

bagi kāmij sawātu kamulijā’an kakāl jag ‘amat barāt. Dān Dā’ūd berkāta , pada petang hārij bermālam tangisan , tetāpi pada pagi hārij ‘ada persūrakh. Sebāb ‘itu hendaklah kāmū sūka tjita , djikalaw kāmū sudah per‘awleh perfakutuwan ‘akan perāsa fangsāra ‘Elmesēth , sopāja lāgi pada māsa kanjata’an kamulijā’annya , kāmū dāpat sūka tjita , sambil termāsa. Māka lāgi ‘Elmesēth sudah merasā’ij fangsāra diluwar pintu gerbang , bagitu kalāh hendaklah kāmij pergi kapadānja kaluwar tempat patantarā’an , sambil mendjongkang katjelā’annya. Kārana pada Hāl ‘itu ‘Elmesēth sudah meniggalkan bagi kāmij sawātu telādan , sopāja kāmij meng‘ikot tāpakh p nja. Pūla Petrus berkāta , sedang kalāh ‘Elmesēth sudah merasā’ij fangsāra kārana kāmij dālam dāgijg , māka hendaklah kāmū ‘ini lāgi berfindjata kira p an ‘itu djūga , jaznij , bahuwa bārang sijāpa , jag sudah merasā’ij fangsāra dālam dāgijg , ‘ija sudah berhenti deri pada dawfa. Tambāhan lāgi Jazkhūb berkāta , kira p kanlah ‘ada kafukā’an besār ; hej sudāra p ku lāki p jag kekāfeh , manakāla kāmū djātoh kena bāgej p pertjawbā’an. Dān Pawlus berkāta lāgi , kāmij menggah dālam segāla kafukāran , sedang kāmij tāhu , bahuwa kafukāran ‘itu meng‘upajākan taltamul ; dān taltamul pawn tadjrib , dān tadjrib pawn radjā : māka radjā ‘itu tijāda memberij kamālup an. Sebāb ‘itu djūgan kāmij membawang tā’adīb Huwa , dān djūgan mowal pada tazdzilnja , kārana Huwa sijāatkan ‘awrang jag dekātehnya , dān ‘ija menjomokhkan fasa’awrang ‘anak lāki p , jag de‘angkatnja. Māka kāmij dāpat melihat ‘ini dālam Risālet kapada ‘awrang Qibrānij Fatf. 12. pada bāgej p ‘ājat. Sebāb ‘itu hendaklah kāmū ttabār , tatapkanlah hāti kāmū , kārana kadatāngan mahā Tūhan sudah damping ; ‘ambillah telādan perāsa fangsāra dān ttabār segāla Nabij p. Kāmij kira p kan ‘awrang ‘itu ‘ada berbahagija , jag bertāhan , kārana kāmij sudah

sudah dengar katahânan 'Ajûb , dan sudah melihat xâkhibet mahâ besâr Tûhan , seperti samowa marîka 'itu sudah meninggalkan kapada kâmiij sawâtu telâdan ttabât. Kârana kâmiij melihat , bahuwa 'Elmesêth sudah dipermakotâkan dengan kamulijâ'an dan hormat deri kârana fangsâra mawt. Sebâb 'itu lagi 'Elmesêth berfabda : bârang sijâpa jang tinggal tzâbit sampej kapada tamat , 'ija 'akan dichalâtskan. Dan Pawlus berkâta , 'aku sudah berparang paparângan jang bâjik , 'aku sudah menjudahkan ma'xât , 'aku sudah memaliharâkan 'imân , pada 'âchirnja maka mâkota xadâlet sudah tersimpan bagiku , jang mahâ Tûhan , Hâkim jang xâdil 'itu , 'akan karunjâkan padâku pada hârij 'itu djuga , maka bûkan sâdja padâku , hânja lagi pada sakalijen 'awrang jang meng'aschij tadjalinja. Sabâgej lagi Jaxkhûb berkâta , berbahagjalah lâki p 'itu , jang ttabâr 'âtas pertjawbâ'an , kârana tatkâla 'ija hâbis kadapâtan tulus , nistjâja 'ija 'akan tarîma mâkota kahidôpan , jang mahâ besâr Tûhan sudah djandji pada segala 'awrang jang meng'aschij dija.

'Adapawn 'akan ber'awleh mâkota xadâlet 'ini , maka hâros 'âtas kâmiij berparang dengan perkâfja lâwan segala fataruw kâmiij , jang memarângij kâmiij deri pada sakalijen fihak , 'istemejwa lâwan segala penjimpângan 'Iblis , maka hendakhlah kâmu meng'enâkan saganap kalangkâpan sindjâta 'Allah , sopâja kâmu sampat berdirij melâwan 'Iblis 'itu dengan segala tantaranja. 'Akan parangnja 'itu lagi Petrus berkâta , bahuwa 'Iblis 'itu meng'idar p kâmiij saperij sa'ejkor sînga jang manikas , menjahârij 'akan sijâpa detalannja garang , kapada sijâpa hendakhlah melâwan , sambil tinggal tatâp dâlam 'imân , maka 'ija 'akan larij meninggalkan kâmu. 'Adapawn kamenângan dan perlawânan 'ini kâmiij ber'awleh deri pada 'Allah 'awleh kârana 'Elmesêth , jang meromokhkan Sjejhân dibâwah kâki p kâmiij , kabâwah sijâpa kâmiij sudah 'ada tertâwan. 'Ijalah painghulu

dunjâ 'ini , jang sudah dibowang 'awleh 'Elmesêth , maka demikijen kâmiij sudah ber'awleh kamenângan 'awlehnja 'itu ; dan bahagian 'akan dija 'itu 'awleh 'imân. 'Ijalah 'ular lâma 'itu , jang tjahârij menalân kâmiij , jang lagi sudah menalân nejnekh mawjang kâmiij jang pertâma , dan lagi menggigit tûmit p kâmiij : maka sebâb 'itu 'ija disebut pembunoh manufija deri pada mulanja.

Sebâb 'itu hâros kâmiij berdjâga bâjik p melâwan pembunohannja jang punoh tipu dâja , seperti Petrus berkâta , hendakhlah kâmu 'adadjiiman , dan berdjâga dengan permintâ'an dozâ. Kârana seperti 'Elmesêth berfabda , tijâda kâmiij tâhu , pada wakhtu 'âtaw pada djam jang mâna Tûhan kâmiij 'akan dâtar , tetâpi hendakhlah kâmu meng'atahuwij Hâf 'ini , bahuwa , djikalaw Tuwan jang 'ampunja rûmah sudahlah tâhu , pada taboh jang mâna penjûrij 'akan dâtar , sudahlah 'ija berdjâga , dan tijadâlah memberij rûmahnja degarokh turûs. Tâgal 'itu hendakhlah lagi kâmu 'ini 'ada langkap , kârana 'Anakh 'Insân 'akan dâtar pada djâm 'itu , tatkâla kâmiij tijâda djuga p , tetâpi mulâ'ij memûkol sâma hamba p kâmiij , sambil mâkan dan minom dengan 'awrang pemabokh , maka mahâ besâr Tûhan 'akan dâtar dan menjabelahkan kâmiij , dan meng'adâkan bahagian kâmiij sâma p dengan 'awrang munâfikh : disâna 'akan 'ada rangifân dan karâtan gîgij p ; dimâna tjâtjing tijâda 'akan mâti , dan 'âpij tijâda 'akan depâdamkan. Kârana kâmiij meng'atahuwij bâjik p , bahuwa hârij mahâ Tûhan bagitu 'akan dâtar , seperti sa'awrang penjûrij pada mâlam , manakâla kâmiij 'akan berkâta , dâmej dan santawfa , tatkâla 'itu gûpoh p sawâtu kabinasâ'an 'akan berlâku ka'âtas kâmiij , seperti penjâkitan ber'anakh ka'âtas sawâtu parampuwan bonting. Sebâb 'itu paliharâkanlah diri kâmu , 'agar djângan hâti kâmu debarâtij 'awleh pendamâpan , dan pemabokan , dan babarapa pertjintâ'an kahidôpan 'ini , dan djângan sakûnjong p hârij 'itu djuga menjalâp

lâp kâmu, kârana 'ija 'âkan 'ada seperti sawâtu djurât jag menjirkap kâmiġ, 'âtaw seperti sawâtu kilat, jag sakûnjong p dâtaġ. Sebâb 'itu berdjagâlah pada sedekâla waktu, sâmbil minta dozâ, sopâja kâmu dekîra p kan mustahkh 'âkan lâriġ berlepâs dirîmu deri pada samowa perkâra 'ini, jag nanti djâdi, dan 'âkan berdirîġ dihadâpan 'Anakġ 'Insân tijâda dengan terkadjut. 'Adapawn kaharôsan 'ini 'âkan berdirîġ dihadâpan 'Anakġ 'Insân 'itu 'ada 'imân jag sûtġi, jag tijâda bertjoring, jag tijâda bimbarġ, jag kakardjâ'an 'awleh peġ'asêhan, 'awleh jag mâna kâmiġ menjambot dan memelokġ 'Elmesêth dengan segala pahalânja dan kabiġjikannja, maka hâros kâmiġ menon-djokġ 'imân 'itu dengan kahidôpan jag sûtġi, seperti Jazkhûb berkâta: maka 'âkan kafutġi'an 'ini 'Elmesêth berfabda dâlam 'Indġil Marâġ, berbahagijâlah segala 'awrang jag henġġ hatînja, kârana marîka 'itu djûġa 'âkan memandâġ 'Allah. 'Adapawn kafutġi'an jag ter'utâma 'itu kadapâtan dâlam hâri, kârana seperti 'Elmesêth berfabda, deri dâlam hâti 'itu terbit babarapa bitjâra jag djihat, pembunohan, permukâhan, pafondâlan, pentjurijan, kajjak-sijan dusta, hâdjat, segala 'ini 'ada jag mendedjiskan mânusia: sebâb 'itu hendaklah kâmu menûrut bowah p Rôth, jazniġ, peġ'asêhan, kafukâ'an, dâmej, kapandjûngan hâti, kamurâhan, kabajikan, pertjajâ'an, kadjinâkan hâti, kafederhanâ'an, sadâlet, dan kabenâran. Maka sebâb 'itu tijâda kâmiġ dâpat mâfokġ karadjâ'an 'Allah, melâjinkan kâmiġ deper'â-nakġkan pûla. Behkan seperti 'Elmesêth berfabda, djikalaw tijâda kâmiġ ber'ubah, dan djâdi salâku ka'ânakh p, maka sakâli p tijâda kâmu 'âkan mâfokġ kadâlam karadjâ'an sawrga. Dan tijâda 'âkan mâfokġ kadâlamnja 'itu bârang jag menjamarkan, dan jag meġ'ardġkan kagilijan, dan jag meġ'atâkan dusta, seperti lâġi Pawlus berġakġi turûs tarâġ.

'Adapawn sedâng kalâkh Tawrât 'Allah kahendâkiġ kasempornâ'an 'ini deri pada kâmiġ,

seperti sudâh tersûrat, kûtokġ 'âtas sâfa'awrang; jag tijâda menogokġkan segala perkatâ'an Tawrât 'ini, 'âkan berlakûkan diġa 'itu. Seperti lâġi Jazkhûb berkâta, bârang sijâpa jag 'âkan berfontoh pada sâleh sawâtu, 'ija sudâh berhûtâġ pada sakaliġjennja 'itu: pûla, mânusia; djikalaw 'ija beriakûkan Tawrât 'itu, 'âkan hidop 'awlehja. Terâpi tijâda kâmiġ berlakûkan penjurohan jag terkijil dengan sempornânja, seperti sâ'awrang Hhakîm berkâta, takâla kâmiġ sangka menjudahkan, kâmiġ memulâ'ij djûġa, 'ija 'itu, (djikalaw sakâlipawn kâmiġ berbowat bârang sakaliġen, jag telah terpasan pada kâmiġ, nisġâja kâmiġ berbowat djûġa bârang jag kâmiġ berhûtâġ membawat) maka sebâb 'itu 'awleh Tawrât kâmiġ 'ada tazalokġ kabâwah morka dan kûtokġ 'Allah jag sadil 'itu. Tetâpi 'âkan Hâl 'ini 'ada bagi kâmiġ bârang dâja, 'ija 'itu, 'Elmesêth, jag seperti Pawlus berkâta, sudâh menubûs kâmiġ deri pada kûtokġ šarîzet Tawrât, dan sudâh meġganâpiġ Hâl sadâlet 'Allah kârana kâmiġ, sedâng 'ija meġ'adâkan dâmej, dan merombakh dinding penjakât jag teġġah p, jazniġ, šarîzet segala penjurohan, jag berdirîġ dâlam 'ondâġ p djuwa, sâmbil meġ'amponij samowa peršalâhan pada kâmiġ, sedâng sudâh dehâpuskannja sûrat hûtâġ jag lâwan kâmiġ, fatelâh sudâh depakûkannja 'itu pada kâjuw šalib. Maka 'âkan membâlas peġ'asêhan 'Elmesêth jag besâr 'ini, hâros kâmiġ meġ'asêhiġ diġa 'itu pûla, dan memberij šukûr padânja dengan berbowat perbowâtan p jag bâjik, dan dengan pertjâja 'âkan diġa dengan mâta hâti, bahuwa 'ija sudâh meġ'anugarahkan pada kâmiġ sakaliġen kabiġjikan jag indah p 'ini. Kârana sâhârosnja 'awrang jag berdâtaġ kapada 'Allah 'itu pertjâja, bahuwa 'ija 'ada mawdjûd, dan 'ada pembâlas tazawâb pada segala 'awrang jag menontûtij diġa. Kârana 'awrang sadil hidop 'awleh 'imânnya. 'Arkijen maka kâmiġ berkhijâs, bahuwa mânusia detasdilkan 'awleh 'imân, tijâda dengan

dengan perbowâtan p Harizet Tawrât , dan djikalaw sakâlipawn kâmiĳ pada fakotika mērasâ'ij fangsâra dergan 'Elmesêth , dan hânja saforggohnja tijâda 'ûsah kâmiĳ tondjokh hâti kitiĳil , kârana kâmiĳ meliĳhat , bahuwa 'Elmesêth sendirij , tatkâla 'ija depâluw kârana dawsa kâmiĳ , tijâda sudah membâlas pâluw 'itu , tetâpi dergan t̄fabâr sudah 'ija mendirita 'itu. Dan djikalaw sakâlipawn 'awrang fâfikh ber'awleh 'ontong jarg bâjik , seperti Dâ'ud dan segala Nabij berſjakfi , dan hânja saforggohnja tijâda 'ûsah kâmiĳ hejran 'âtaw berfontoh , tetâpi merhiborkan dirij kâmiĳ dergan jakhîn 'ini , bahuwa kasudâhannja 'itu mawt kakâl djuwa. 'Ija memberij marika 'itu berdjâlan seperti domba p 'akan debantej djuga. Sebâb 'itu 'ada kajargârgan sakâli p , bahuwa 'awrang mû'min tijâda kena lebh bânjakh kasukâran , sakira p kasukâ'an jarg 'âmat mulija 'itu , jarg telâh delhâdirkan padânja ; dan dergan baliĳhja bahuwa lâgi 'awrang fâfikh tijâda kena lebh bânjakh 'ontong jarg djâhat , sakira p laznnet jarg 'âmat kicĳij 'itu , jarg 'akan berlâku 'âtasnja. Sebâb 'itu djikalaw sakâlipawn pertjawbâ'an 'awrang p mû'min 'itu tijâda sama p lah , maka demikijen pawn kabangkitan 'awrang mâti p lâgi tijâda sama p lah.

Maka kâmiĳ ber'awleh parhibôran jarg besâr deri pada hâl 'ini , bahuwa samowa 'awrang mû'min 'akan bangkit pûla pada hârij jarg 'âchir. Maka 'akan hâl 'ini Pawlus berkâta dergan khijâs : djikalaw 'awrang mâti p tijâda debangkitkan , ada sija p chothbat kâmiĳ , dan kâmiĳ kadapâtan ſjakfi p dûsta , dâlam Risâlet jarg pertâma kapada 'awrang Korinthus. Fatf. 15. pada bagej p 'âjat. 'Adapawn 'akan perij kabangkitan 'awrang mâti p , kâmiĳ dâpat meliĳhat dija 'itu njâta p. Jelhez. 37. bagimana kâmiĳ 'akan bangkit pûla terkena dergan dâging dan tûlang. Dan 'Ajûb berkâta turus tarang : 'aku 'ini tâhu , penubusku 'ada hidop , maka 'ija djuga jarg komedijen 'akan berdirij mema-

rentahkan duli , dan komedijen deri pada kûlitku 'ija sudah melakân 'ini garang , fanistjâja deri dâlam dâgingku 'aku 'akan memandang 'Allah. Sabâgej lâgi Jeshajâ berkâta : bahuwa tânah dan lâwut 'itu 'akan mer'aluwarkan segala 'awrangnja jarg mangkat , jarg didâlamnja 'itu , kârana 'Elmesêth 'itu 'ada kabangkitan kâmiĳ , dan hulu p an segala 'awrang jarg telâh mangkat ber'adu. Tetâpi hâros kâmu tâhu 'akan 'awrang jarg ber'adu , sopâja djârgan kâmu duka tjita seperti 'awrang lâjin p , jarg tijâda ber'âfa. Kârana djikalaw kâmiĳ pertjâja , bahuwa 'Elmesêth sudah mâti , dan sudah debangkitkan , maka 'Allah 'akan membâwa fertânja segala 'awrang , jarg sudah mangkat ber'adu dergan berkat 'Elmesêth ; kârana kâmiĳ katâkan 'itu djuga pada kâmu dergan fermân mahâ Tûhan , bahuwa kâmiĳ 'ini , jarg 'akan tinggal hidop p sampej kapada mâfa kadatârgan mahâ Tûhan , 'itu tijâda 'akan mendihuluwĳ segala 'awrang jarg sudah mangkat ber'adu , kârana mahâ Tûhan sendirij dergan satampik , dergan bûnji parghulu Melâ'ikat , dan dergan nafirij 'Allah 'akan tûron deri dâlam sawrga , maka segala 'awrang , jarg sudah mâti dergan berkat 'Elmesêth , 'itu 'akan bangkit pertâma p , komedijen kâmiĳ 'ini , jarg sudah tinggal hidop p 'itu , sama p dergan marika 'itu 'akan terabut 'awleh 'âwan p , 'akan bertemuw dergan mahâ Tûhan kadâlam 'âdara , dimâna tadâpat tijâda samowa kâmiĳ denjarâkan dihadâpan malĳkamet 'Elmesêth : sopâja mâsiĳ p sa'awrang menainggong bârang jarg djâdi 'awleh tûboh , sakira p bârang jarg telâh debowatnja , mâwu bâjik , mâwu djâhat. Tatkâla 'itu 'Elmesêth 'akan menjakûkan marika 'itu sawâtu deri pada jarg lâjin , seperti Gombâla menjakûkan domba p deri pada kambing p , maka domba p 'akan diperdirikan pada sabelâh kânan , jarg 'akan menengar sawâra jarg 'âmat mânis 'itu , marilah , hej 'awrang mubâarak bapâku , berpufakâlah karadjâ'an 'itu , jarg sudah terlaykap bagi

bagi kâmu deri pada 'a'ās dunjâ. Disâna kâ-
mij 'akan berdîrij tatâp dergan t'abât jang be-
sâr sabendarang dergan segala 'awrang jang
sudah memitjakkhkan kâ mij, disâna kâ mij 'akan
bertjahâja, seperti matahârij dâlam karadjâ'an
bâpa kâ mij, kasâna kâ mij 'akan datang kapada
'âfa bâbarapa ribu Melâ'ikat; disâna kâ mij
'akan berkaradjâ'an fertanja, deri pada salâ-
ma p nja, sampej salâma p nja. 'Amin. Ber-
bahagija segala 'awrang jang tersûrat didâlam
kitâb thajât.

Bârang perg'âta p kahibôran jang kadapâtan dâ-
lam 'Elmektûb, dan jang bergûna 'akan
berdozâ pada mâfa kafukâran mawt.

Jâ Huwa, djângan kiranja sijâfatkan 'aku
dergan 'amârahmu, dan dergan kahargâ-
tan morkâmu djângan tâ'adibkan 'aku.

Jâ Huwa, liparkanlah kiranja djiwâku, hen-
tarkanlah 'aku pada 'âlor p an sadâlet, dan
tinggallah fertâku.

Kafijankanlah 'akan dâku, jâ Huwa, tî-
liklah 'anjajâku; jang di'adâkan padâku 'aw-
leh pembintji p ku; hej 'argkaw, jang mening-
gikan 'aku deri dâlam pintu p mawt.

Djângan djâwohkanlah dirîmu deri padâku,
kârana hampirlah kapitjâkan; sedang tjadâlah
sa'awrang penûlong.

Jâ Huwa, 'aku berlindong padâmu, djângan
berij 'aku dipermalûkan.

Pâlinglah dirîmu kapadâku, dan sâjanglah
'aku; kârana sùnji dan kafijan 'adâku.

Meniliklah 'anjajâku dan kafusâhanku, dan
muzâfkanlah segala dawfa p ku.

'Argkaw djûga kârangku dan kubûku; maka
'awleh kârana namâmu hentarlah 'aku, dan
pimpinlah 'aku.

Manakâla 'aku menjebutkan 'argkaw, maka
'aku jakhîn, bahuwa 'argkaw djûga 'Ilahku,
jang melûputkan djiwâku deri pada mawt.

Sembujikanlah mukâmu deri pada dawfa p ku,

dan hâpuskanlah sakalijen kafalâhanku.

Jâ Huwa, djângan sembujikan hadlretmu
deri pada hambâmu, kârana pitjakh hâti 'ada
bagiku: bersegarahlah, sahutilah 'aku, dan
menubuslah 'aku.

'Aku berdozâ kapadâmu pada waktu kafu-
kâran, pâlingkanlah dirîmu kapadâku, kafijan-
kanlah 'aku, dan berxizetkanlah hambâmu.

Bâbarapa tâli mawt sudah meng'arûbong
'aku, dan bâbarapa kafukâran nâraka sudah
mendâpat 'aku: silâkanlah Huwa! lûputkan ki-
rânja djiwâku.

Jâ Huwa, djângan 'argkaw mâsokh berthu-
kum serta hambâmu, kârana bârang sa'awrang
jang hidop tijâda 'akan 'ada sadil dihadâpan
hadlretmu.

Segala perg'âta p 'ini, dan bârang jang sabâ-
gejnja, kâ mij dâpat bâtja sadjûrus faganâp
Zabûr.

Sabâgejnja 'itu ber'ikot lâgi bârang perg'âta p
jang bergûna pada 'awrang sâkit, tatkâla
'ija mâwu pûtus njâwa.

Marilah kapadâku, hej sakalijen jang lelah
dan bertanggungan, maka 'aku 'ini 'akan
memberij perhentijan pada kâmu.

'Ingatlah sakârang sâma SJimawn 'awrang
KHejrewânij 'itu pikol tsalibnja.

Hendaklah sakârang 'argkaw pergi kaluwar
pintu gerbang, sambil mendjondjong katjelâ-
'annja.

Hendaklah kâ mij sakârang berdjâga fer-
tanja sawâtu djûga djâm lamânja, 'agar djângan
kâ mij kena pertjawab'an.

Sakârang hâros 'argkaw minom tjâwan
minôman 'itu, jang 'Elmesêh sudah minom:
sebâb 'apa pelohnja sudah djâdi saperij titikh p
dârah kantal jang malileh tûron kabûmi, 'agar
sopâja 'ija lûput garang deri padânja 'itu, tetâpi
sudah 'ija munâdjât, bâjiklah kahendakh bapâ-
ku 'itu djâdi.

Ber-

Berkatalah sakarang deŕgan 'awrang parlen-
teŕ 'itu, terkenanglah 'akan pâtek, jâ Tûhan,
manakâla 'argkaw sudah hâbis mâfokh karadjâ-
'anmu.

'Allahoma! berilah kirânja ghafîrat pada
pâtek sa'awrang berdawŕa.

Hej Tûhan, 'ânakh Dâ'ûd, kasijankanlah
pâtek.

Jâ mahâ Tûhan 'Isâj, tarimâlah njawâku.

'Âku dendam 'akan 'argkaw, manakâla ga-
ranggan 'aku 'akan memandag hadlretmu jarg
mânis, kârana djiwâku berdahâga 'akan 'arg-
kaw, seperti sawâtu tânah jarg kerug.

Bagiku hîdop 'itulah 'argkaw sâdja, jâ ma-
hâ Tûhan, dan mâti 'itulah lâba.

'Âku ber'ingin 'akan de'awreŕkan, dan 'ada
ferta deŕgan 'argkaw.

Wah pâtek 'ini mânufija jarg ŕakhij! bila-
mâna 'argkaw 'akan menchalâtskan pâtek deŕi
pada tûboh kamatijan 'ini?

Pâtek terlebèh fuka mâti deŕi pada hîdop.

Tetâpi, jâ Tûhan, bâjiklah kahendakmu
djâdi.

Jâ bâpa, kapada târgan p mu 'aku sarahkan
njawâku.

Hendaklah kirânja 'Allah, bâpa kâmiŕ jarg
'amat mûrah, meŕ'arunjâkan sakalijen
'ini pada kâmiŕ deŕi kârana pahâla 'ânakh-
nja jarg kekâfeh Tûhan kâmiŕ 'Isâj 'Elme-
sêh. 'Amîn.

deŕi pada bâpa dihûlu deŕi pada segala 'awal
dunjâ: 'Allah deŕi pada 'Allah, dan tarang
deŕi pada tarang, 'Allah jarg fonggoh, deŕi
pada 'Allah jarg fonggoh, jarg sudah deper-
'ânakkan dan bukan sudah dedjadikan; sadzât
deŕgan bâpa, jarg 'awlehnya samowa sudah
dedjadikan. Jarg 'awleh kârana kâmiŕ mâ-
nufija, dan 'akan meŕ'upajâkan chalâts kâ-
miŕ sudah tûron deŕi dâlam sawrga: dan sudah
deper'ânakkan deŕi pada khowat Rôthu-'l-
khodus, dan 'awleh parâwan Marjam, dan
demikijen 'ija sudah djâdi mânufija: jarg kâ-
rana kâmiŕ sudah detfalibkan dibâwah Pontijus
Pilâtus, jarg sudah meŕasâ'ij fangsâra, dan
sudah detânamkan, dan pada hâriŕ jarg katî-
ga sudah baykit 'âras bûnji sûrat p an: dan
jarg sudah nâjik kasawrga, dan dudo'kh pada
târgan kânan Bâpa 'itu. Dan bahu'wa 'ija
'akan kombâli deŕgan kamulijâ'an 'akan meŕ-
hukumkan segala 'awrang jarg hîdop dan
jarg mâti: jarg karadjâ'annya tijâda 'akan ber-
kasudâhan. Dan kâmiŕ pertjâja 'akan Rô-
thu-'lkhodus, jarg sudah bafermân 'awleh
chidmet Nabij p. Dan kâmiŕ pertjâja 'ada sa-
wâtu djamâzat jarg mukhadâs, xâm, dan Ra-
sûlij. Bejta meŕ'akaw 'ada sawâtu perman-
dijan 'akan ber'awleh ka'ampônan dawŕa p.
Bejta menantikan kabaygkitan segala 'awrang
mâti p, dan kahidôpan dâlam 'âchirat.

'I C H T I T S Â R 'imân M E S Ê H I J

'I C H T I T S Â R 'imân M E S Ê H I J

Jarg pûnja sîdang di-Nikhijâ.

Kâmiŕ pertjâja 'akan sawâtu djûga 'Allah
Bâpa, jarg mahâ kawâŕa, chalâkh laŕgit
dan bûmi, dan samista sakalijen, bâjik jarg
kalihâtan, bâjik jarg tijâda kalihâtan: dan
'akan sawâtu djûga Tûhan 'Isâj 'Elmesêh,
'ânakh 'Allah jarg tonggal, jarg taper'ânakh

jarg pûnja dátokh 'Athanasijûs.

1 **D**Jikalaw bârang sijâpa fuka ber'awleh
chalâts, maka dihûlu deŕi pada se-
gala sawâtu hâros 'ija memaliharâkan 'imân
jarg xâm.

2 **D**Jikalaw bârang sijâpa tijâda memaliha-
râkan 'itu deŕgan sempornânja, maka fong-
goh p 'ija 'akan binâŕa sampej salâma p nja.

3 **A**dapawn 'imân jarg xâm 'inilah, fo-
(n 2) pâja

pâja kâmiĵ menghormâtij 'Allâh jarg 'alâ dergan tatzlîtz , dâñ tatzlîtz 'itu dergan tawhîd.

4 Dergan tijâda menjamporkan katîga 'okhnûm 'itu , 'âtaw membahâgij p kan dzât 'âtaw wudjûd 'itu.

5 Kârana 'okhnûm bâpa 'itu lâjin , 'oknum 'ânakh lâki p 'itu lâjin , dâñ 'okhnûm rôthu-'lkhudus 'itu lâjin.

6 Tetâpi bâpa , 'ânakh lâki p , dâñ rôthu-'lkhudus mempunjâ'ij sawâtu djûga 'Ilahijet , seperti lâgi hthormat,dâñ kamulijâ'an jarg sâma kakâl.

7 Seperti 'ada bâpa , bagîtu lâgi 'ada 'ânakh lâki p , bagîtu lâgi 'ada rôthu-'lkhudus.

8 Bâpa 'itu sudah tijâda dedjadîkan , 'ânakh lâki p 'itu sudah tijâda dedjadîkan , rôthu-'lkhudus 'itu sudah tijâda dedjadîkan.

9 Bâpa 'itu tijâda berhingga , 'ânakh lâki p 'itu tijâda berhingga , rôthu-'lkhudus 'itu tijâda berhingga.

10 Bâpa 'itu 'ada khadîm , 'ânakh lâki p 'itu 'ada khadîm , rôthu-'lkhudus 'itu 'ada khadîm.

11 Dâñ hânja saforggohñja bûkan 'itu tîga dzât jarg khadîm , tetâpi sawâtu djûga dzât jarg khadîm.

12 Bagîtu lâgi bûkan 'itu tîga dzât jarg tijâda dedjadîkan , dâñ bûkan 'itu tîga dzât jarg tijâda berhingga , tetâpi sawâtu djûga dzât jarg tijâda dedjadîkan , dâñ sawâtu djûga dzât jarg tijâda berhingga.

13 Sabâgej lâgi bâpa 'itu 'ada mahâ kawâfa , 'ânakh lâki p 'itu 'ada mahâ kawâfa , rôthu-'lkhudus 'itu 'ada mahâ kawâfa.

14 Dâñ hânja saforggohñja bûkan 'itu tîga dzât jarg mahâ kawâfa , tetâpi sawâtu djûga dzât jarg mahâ kawâfa.

15 Bagîtu lâgi bâpa 'ada 'Allâh , 'ânakh lâki p 'ada 'Allâh , rôthu-'lkhudus 'ada 'Allâh.

16 Dâñ hânja saforggohñja bûkan 'itu tîga 'Allâh , tetâpi sawâtu djûga 'Allâh.

17 Bagîtu bâpa 'ada Tûhan , 'ânakh lâki p

'ada Tûhan , rôthu-'lkhudus 'ada Tûhan.

18 Dâñ hânja saforggohñja bûkan 'itu tîga Tûhan , tetâpi sawâtu djûga Tûhan.

19 Kârana seperti 'awleh hthâkhet Mesêhij kâmiĵ de'âdjakh 'âkan menjebût mâsiĵ p 'okhnûm terfakûw , 'Allâh , 'âtaw Tûhan.

20 Bagîtu lâgi 'awleh 'imân jarg sâma 'ada kalarârgan pada kâmiĵ meng'âkaw tîga 'Allâh 'âtaw Tûhan.

21 Bâpa 'itu sudah tijâda dekar djâkan , dâñ tijâda dedjadîkan , dâñ tijâda deper'ânakhkan 'awleh bârang sa'awrang.

22 'Ânakh lâki p 'itu sudah tijâda dekar djâkan , dâñ tijâda dedjadîkan , tetâpi sudah 'ija deper'ânakhkan 'awleh bâpa fendirij sâdja.

23 Rôthu-'lkhudus 'itu sudah tijâda dekar djâkan , dâñ tijâda dedjadîkan , dâñ tijâda deper'ânakhkan 'awleh bâpa dâñ 'awleh 'ânakh lâki p , tetâpi 'ija terbit deri pada kaduwânja 'itu.

24 Mâka kalâkh 'ada sawâtu bâpa , dâñ bûkan tîga bâpa : sawâtu 'ânakh lâki p , dâñ bûkan tîga 'ânakh lâki p : sawâtu rôthu-'lkhudus , dâñ bûkan tîga rôthu-'lkhudus.

25 Mâka dâlam tatzlîtz 'ini bûkan 'ada jarg pertâma , dâñ jarg komedijen , bûkan jarg terlebèh , dâñ jarg terkûrang.

26 Tetâpi katîga 'okhnûm 'itu sâma p mempunjâ'ij 'azalijet 'itu djûga , dâñ 'ada sâma târa sa'awrang dergan sa'awrang pada segala sawâtu.

27 Hhatâj mâka sakâli p , seperti bahâru telâh dekatâkan , tawhîd 'itu hâros delhormâtij dergan tatzlîtz , dâñ tatzlîtz pawn dergan tawhîd.

28 Sebâb 'itu bârang sijâpa sũka ber'awleh chalâts , mâka hâros 'ija 'ixtikhâd demikijen 'ini 'âkan tatzlîtz 'itu.

29 'Adapawn sopâja 'ija ber'awleh chalâts jarg kakâl , hâros 'ija lâgi pertjâja fonggoh p , bahuwa Tûhan kâmiĵ 'Elmesêh sudah djâdi mânufija.

30 Mâka kalâkh 'ada 'ixtikhâd jarg betûl , mâna

mâna kâmiġ ber'îmân dān 'ikhrârkan, bahuwâ Tûhan kâmiġ 'Īsâġ 'Elmesêth, 'ânakh 'Allah 'îtu, 'ada 'Allah dān mânufiġa.

31 'Iġalah 'Allah, jaġ deri pada wudjûd bâpa sudah deper'ânakhkan dihûlu deri pada segala mâfa, dān mânufiġa, jaġ deri pada wudjûd 'ibûnja sudah deper'ânakhkan pada bâraġ mâfa.

32 'Allah deġan sempornânġa, mânufiġa deġan sempornânġa, jaġ mempunġa'ij sawâtu njâwa jaġ bersakhal, dān tûboh mânufiġa.

33 Jaġ sama târa deġan bâpâ 'âtas perij 'Ilahijet, jaġ terkûrang deri pada bâpa 'âtas perij nâsût.

34 Dān djikalaw fakâlipawn 'ija 'ada 'Allah dān mânufiġa, dān hânġa sasoggohġa bûkan 'ija 'ada duwa, tetâpi sawâtu djûġa 'Elmesêth.

35 'Iġa 'ada sawâtu djûġa 'Elmesêth, bûkan bahuwa 'Ilahijet sudah ber'ûbah mendġadi dâġing, tetâpi bahuwa 'Allah sudah meng'ambil nâsût 'îtu.

36 'Iġa 'ada sawâtu djûġa 'Elmesêth, bûkan 'awleh pentjampôran kaduwa wudjûd 'îtu, tetâpi 'awleh ka'afâ'an 'okhnûm.

37 Kârana seperti njâwa jaġ bersakhal

dān tûboh 'îtu sama p 'ada sawâtu djûġa mânufiġa, baġîtu lâġi 'Allah dān mânufiġa 'ada sawâtu djûġa 'Elmesêth.

38 Jaġ sudah merasâ'ij fangsâra 'akan meng'upajâkan chalâts kâmiġ: jaġ sudah tûron kanâraka, jaġ pada hâriġ jaġ katġga sudah baġkit pûla deri 'antâra 'awraġ mâti p.

39 Jaġ sudah nâġik kafawrga, dûdokh pada târgan kânan 'Allah bâpa jaġ mahâ kawâfa 'îtu.

40 Mâka deri sâna 'ija 'akan dâtarġ meng'hukumkan segala 'awraġ jaġ hîdop dān jaġ mâti.

41 Mâka pada kadatârgannġa fakaliġen mânufiġa 'akan baġkit pûla terkena deġan tûboh dirinġa.

42 Dān marġka 'îtu nanti memberij perkirâ'an 'akan segala perbowâtannġa jaġ châtis.

43 Mâka segala 'awraġ jaġ sudah berbowat bâġik 'îtu 'akan mâfokh kahidôpan kakâl, tetâpi segala 'awraġ jaġ sudah berbowat djâhat 'îtu 'akan mâfokh 'âpiġ jaġ kakâl.

44 'Inilah 'imân jaġ sâam, jaġ djikalaw bâraġ sijâpa tijâda pertġaja 'îtu deġan satijânġa dān togohġa, tijâda 'ija 'akan sampat ber'awleh chalâts.

D A F T A R.

TAslîmu-'lîdîni-'lmesêthijġi, 'ija 'îtu, parg'adjâran 'agama Mesêthij, 'âtas djâlan Sû'al dān Djawâb. 1

Sġahâdet 'imân 'awraġ Mesêthij. 22

'Ichtitsâr 'agama Mesêthij, gûna segala 'awraġ jaġ saka mâfokh kapada Perdjamuwan sasġâ mahâ Tûhan jaġ khodus 'îtu. 40

Sombahjaġ pada hâriġ 'âthad dihûlu deri pada chothbat. 49

Sawâtu sambahjaġ kârana fakaliġen kasukâran 'awraġ Mesêthij. Pada hâriġ 'âthad komedijen deri pada chothbat. 50

Sombahjaġ dihûlu deri pada chothbat parg'adjâran 'agama Mesêthij. 53

Sombahjaġ komedijen deri pada chothbat parg'adjâran 'agama Mesêthij. 53

Sombahjaġ dihûlu deri pada chothbat pada bâraġ hâriġ deri pada 'usbûz. 54

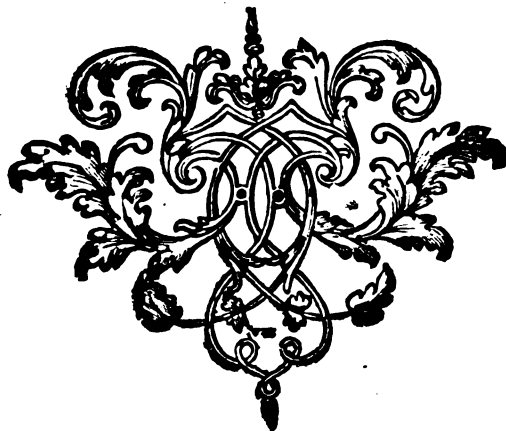
Sombahjaġ pendekh komedijen deri pada choth-

(n 3)

D A F T A R.

chothbat pada bârang hârij deri pada 'usbûz.	54	jarg khudus.	64
Sombahjarg pada pâgi hârij.	55	Fatfal tâ'adib Mesêhij, 'ataw peng'utjilan deri pada Djamâzet Mesêhij.	70
Sombahjarg pada petarg hârij.	55	Fatfal penjambôtan 'awrang jarg terkûtjil 'itu kapada Djamâzet 'Elmesêlh.	72
Sombahjarg dihûlu deri pada Bitjâra madjlis djamâzat.	56	Fatfal pada menogohkan Pandita p dâlam mertabetnja.	74
Sombahjarg komedijen deri pada Bitjâra madjlis djamâzat.	56	Fatfal pada menogohkan segala Penatuwah p dan Sjâmâs p dâlam mertabetnja, bârang dimâna 'awrang bejâfa menogohkan dija sâma p.	79
Sombahjarg dihûlu deri pada Bitjâra 'awrang Sjâmâs.	57	Fatfal pada menogohkan 'awrang dâlam hâl Nikâlh dihadâpan Djamâzat.	83
Sombahjarg dihûlu deri pada mâkan.	58	Fatfal pada menjatâkan Parghibôran 'awrang Sâkit.	87
Sombahjarg komedijen deri pada mâkan.	58	'Ichtitsâr 'imân Mesêhij jarg pûnja Sidarg di-Nikhijâ.	99
Sombahjarg kârana 'awrang sâkit dan jarg bersûsaf hatinja.	59	'Ichtitsâr 'imân Mesêhij jarg pûnja dâtokh 'A-thanafijûs.	99
Sombahjarg lâjin kârana 'awrang sâkit.	60		
Fatfal pada melakûkan Permandijan pada ka-'ânakh p 'awrang mu'min.	60		
Fatfal pada melakûkan Permandijan pada 'awrang jarg xâkhil bâligh.	63		
Fatfal pada memulijâkan Perdjamuwan xafjâ			

T A M A T.

0

L

